

కర్మింధమును గూడ సీతలు కలిపియు. ఇందును ద్వివిధము
వ్యములే. ఈరీతికి "అన్నన్న" యను మాటలతోను కలిపియు
ను. శ్రీ రామబహద్దర కందుకూరి సీతలీలమును పాఠములు
గారు కవులచరిత్రయందు "రాధేశక చిన్నన్న" యనునా
రెను "అష్టమహిషీల్యాగము" వ్యాఖ్యనయియు నినుకా
గ్నింధము లభింపలేననియు "రాధేశక" ననుమేగిలవాని
దు" పరమయోగిలవానియు వ్యాఖ్యనయియు పద్యములను
గా గ్రహించిరి. నీవిధమున నున్నది అష్టమహిషీల్యా
గము వారికి లభింపకపోవుటచేతనే యులున్నది. అష్ట
మహిషీల్యాగ మిపు డాంధ్రవాహిన్యకమగ్నాన్యకము
నం గలదు. దానింజదివినచో చిన్నన్న ననుమేగిలవా
నియు పేరుకాక "రాధేశక" ములను కలిపివవా వాల్కి
రుడె యని మనకుఁ దెలియవచ్చును. అష్టమహిషీల్యా
గ్నింధమునందు సీతలచరిత్రము కవులముగాను, అనుయోగ
ిలవానియునం గొప్పముగాను వ్రాసినది. ఈరీతి "అ
న్నయ్య" రీతి టరుమలయ్య. (ఇరీతికి పదకొనులయ్య
యను నామాంతరిము గలదు) అన్నలు 1 పింతమ్మయ్య,
2 అన్నయ్యచారి, 3 తరుమేగిలయ్య, తమ్మయ్య చోడలి
మేకిలవాడుడు. పింతిందీ నదికలవాడు. (ఈరీతికి పరిసిం
గన్నయని పేరు కూడ గలదు) పింతిందీర మారుడు 1 నా
రాయణుడు, 2 అన్నయ్య, 3 అప్పలయ్యుడు పరంజిలు

సాగితసాహిత్యవివృతమును బాడితులట. ఆశ్వలాయన
సూక్తిము, భారవ్యాజనసూక్తిము, నందవక్తశాఖ యని చె
ప్పియున్నాడు. తాతమును నన్నయ్య పదకవిత్వవిశారదు
వారు అనివి పదకవిత్వలక్షణములు చివరిమ్మయ్య "సూక్తి
లక్షణము" లను చిన్నపుస్తకముగా రచించెను. అది యాంధ్ర
సాహిత్యకావ్యత్రికలో ముద్రింపబడెను. తండ్రియగు
పెదరితులయ్య 1 ఆంధ్రవేదాంతము, 2 ద్వివిధహరివంశము,
3 చంద్రికాచింతామణి, 4 కళకళారవిజయము ననుగ్రంథము
లను రచించెను. 3, 4 గ్రంథములు పైకావ్యత్రికలోనే
ప్రచురింపబడినవి. (పెదరితులయ్య రచించిన యాంధ్ర
భాగవత్కావ్యాంశము మొదలు గాన్నియచున్నది, అదియే
యాంధ్రవేదాంతము యనవచ్చును.) హరివంశము మృగ్యము.
దిగునులయ్య "మండము" కోటలోనుండువాడట. మండ
మకోట శివాలయభిక్షుమఠ్యస్థులు యుక్కయెడ నుండి
వారు బోధింపబడెడిదియువచ్చుచున్నది. పితామహు
లయినయన్నయ్య స్వచ్ఛదేహముపశాలమునకు దుండి కా
న్నియగ్రహారములను సాగించిచె నది శ్రీ వీరేశలింగము
కుమారులగు వ్రాసియున్నాడు కాని యందుల కాధారము
చూడలేదు. తిరుకరిగారి మొక శాసనము కనుసరించి
యన్నయ్య శ్రీవాసం వారివాడై యుండవని బ్రాశ్రిత
నుండి ప్రధానకాశ్రమిగాను శ్లోకారశ్రీవాళములో వ్రాసి

నగరసామ్రాజ్య ముచ్ఛస్థితిలోనుండినపుడై యుండును. ఆ తనికుమారుడగు మనకవికూడ విజయనగరప్రాంతమున నె యుండియుండును. వేంకటపతిరాయలు చంద్రగిరి వేలూరు ప్రాంతములలో నధికారమును వహించెనే కాని మండేముప్రాంతము నేలలేదు. కాన సర్వవిధములఁ గవి 1560 సం॥ర ప్రాంతపువానినిగాఁ దలపోయవలసియున్నది. విజయనగర రాజ్యవిచ్ఛిత్తి ననుసరించి తదాగ్రజవంశజులతోఁబా టీకవివంశ జులును “చంద్రగిరి” ప్రాంతములకుఁ జేరి తమకులదైవతమగు తిరుపతివేంకటేశుని సేవింపఁ దిరుపతిలో స్థిరపడి తమ పెద్దలు రచించిన యమూల్యములగు గ్రంథజాలమును రాగి రేకులపై వ్రాసి శ్రీవేంకటేశ్వరాలయమున కర్పించిరి. అవి నేటికిని గలవు. వానికిఁ బ్రతులను తిరుపతిమహాంతు గారు వ్రాయుంపఁబోవుచున్నారను సుతసవార్త వినిపి చుచున్నది.

గ్రంథవిశేషములు.

ఈ గ్రంథము వైష్ణవభక్తాగ్రేసరులగు “పన్నిద్దతా శ్వాసుల” చరిత్రమైయున్నది. “తిమ్మభూపాలుఁ” డను మఱి యొకకవి వైయాశ్వాసులచరిత్రమునె పరమయోగివిలాస మనుపేరున నె పద్య కావ్యముగా రచించెను. ఇద్దఱు నిందు మిం చొక కాలపువారె. వీరిరువుర కవిత్వములలో నెవరికవి త్వము శ్రేష్ఠమైన దనుటలో నభిప్రాయభేదము కలకుగాని

కవులనందఱ నేదియోయొకవిధముగా హేళనముఁ జేయువాఁడను ప్రథమ గల తెనాలిరామలింగకవియె యీతనిఁ బొగడెనను నీపద్య మొకటి లోకములో వ్యాపించియున్నది.

క. చిన్నన్న ద్విపద కెరఁగును

బన్నుగఁ బెదతిరుమలయ్య పదమున కెరఁగున్

మిన్నంది మొరసె నరసిం

గన్నకవిత్వంబు పద్యగద్య శ్రేణిన్.

పదాలిత్వము, అర్థగాంభీర్యము, శబ్దాలంకారాదివిశేషములు నీతనికవిత్వమునఁ బ్రకాశించును. ఈతనిద్విపద రచనాచమత్కృతి పిమ్మటనుండిన ద్విపదకవులకు మార్గదర్శకమైనది. కవిత్వవిశేషము లీగ్రంథపాఠకులకే విశదమగునని విడచి, కవి తననుగూర్చి చెప్పుకొనినవిశేషముల “నప్తమహిషీకల్యాణము”నుండి దిజ్ఞాత్రముగ వ్రాయుచున్నాఁడను.

ద్వి.....కావ్యంబుఁ జెప్పి

యెనలేని శ్రీవేంకటేశు మెప్పించి

సకలంబు నెఱుంగ నసాధారణాంక

మకరకుండలము లిమ్మహిఁ గొన్నవాఁడ

దినములోన నె వేయి ద్విపద లింపొంద

వినుతవర్ణనలతో విరచించువాఁడ

గవిశిరఃకంపయోగ్యప్రతిద్విపద

నవబిరుదాంకుండ.....

కొంకక తమనోకొలదులఁ బలుకు
 మంకుఁబోతులకు గ్రామ్యంబుసామ్యంబు
 ఆరీతి నుడువక యలఘుశబ్దార్థ
 సారసరీతి రసప్రభావముగఁ
 గులికి కస్తుఁపీఠెఁ గోసినకరణిఁ
 దెలికప్పురపుఁగోవిఁ దెఱచినసరణి
 విరవాదిపొట్లంబు విడిచినమాడ్కిఁ
 బరిమళించుచుఁ గవ్రల్ బళిబళి యనఁగఁ
 గవితచెప్పినసులక్షణుని గవీంద్రుఁ
 డవునందు రేనేర్చినట్లు చెప్పెదను".

ఈతఁడు చెప్పుకొనినది యతిశయోక్తిగాక స్వభా
 వోక్తియే యని గ్రంథపాఠకులకు విశదము కాఁగలదు. ఇట్టి
 యద్వంద్వమును ముద్రింపించి లోకోపకృతి గావించిన శ్రీశ్రీ
 శ్రీ మహారాజావాఁకిఁ బరమేశ్వరుఁడు పుత్రప్రేతాభివృద్ధి
 యు నాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధియు నొసఁగఁగాక.

పెండ్యల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి.

శ్రీ

పరమయోగివిలాసము

ప్రథమాశ్వాసము.

— అవతారిక —

ద్వీపద.

శ్రీయలమేల్కూగఁ జిరకృపాపాంగఁ
 దోయజదళనేత్రిఁ? దోయధిపుత్రి
 శ్రీవేంకటేశసంశ్రితకుచదేశ
 దేవేంద్రవినత నాదిమవచోవినత
 గజరాజమిళిత నంగజరాజకలిత
 విజితాలికులవేణి వికచాబ్జపాణి
 జలజలీలాగేహ సావర్ణదేహ
 జలజాతభవమాత జగదేకమాత
 శ్రీవేంకటాధీశుఁ జిరకృపావేశు
 దేవాధిదేవు సందీప్తప్రభావుఁ
 దలఁచి భూనీలలఁ దడవి యాచకృ
 జలజకౌమోదకీర్ణాబ్జఖడ్గములఁ

దిర మొందుభక్తి నుతించి యనంత
 గరుడవిష్వక్సేనకరుణయుం బడసి
 శ్రీకరవైష్ణవసిద్ధాంతవిభవ
 పాకశాసనుఁ దాశ్మపాకశాసనుని
 యాచారవిజితామరాచార్యుఁ దిరుమ
 లాచార్యు ఘను మదీయాచార్యుఁ దలఁచి
 పరమార్యు వాధూలపతి నప్పగారి
 గురుతరు లగు *మహాగురువరేణ్యులను
 రామాంఘ్రికమలాభిరామతాత్పర్య
 రామానుజాకారు రామానుజార్యు
 నమలునిం బరమదయాకరమూర్తి
 నమితవిద్యాపూర్ణుఁ డగుమహాపూర్ణ
 మందారహరణు నిర్మలపాదపద్మ
 వందారు మాయాభువందారుఁ బొగడి
 యామోదభరకీర్తితాబ్జనేత్రాభి
 రామమిశ్రాఖ్యుని రామమిశ్రాఖ్యు
 మండితనిజచిత్తమందిరనిహిత
 పుండరీకాక్షునిఁ బుండరీకాక్షు
 †నమలాత్ము మునినాథు నానాధమానిఁ
 గుమతభంజననిరంకుశుఁ బరాంకుశుని

ప్రథమా శ్వాసము.

త్మోనుతదా విడాగమసార్వభౌము
 లైన మావారల నాళువారులను
 నిఖిలముక్తాఘృణు నిత్యనగ్గు
 నఖిలభాగవతుల నాత్మగోఁ దలఁచి
 హరితాత యచు వేంకటాచలపూర్ణ
 హరిపూజనాడంబి యగు గుర్వనంబి
 నిరవాంద శ్రీవేంకటేశ్వరుచేతఁ
 గర మొప్పు శ-ఖుచక్రిము లందినట్టి
 చిరకీర్తి వైష్ణవసేవానువర్తి
 స్మరమూర్తి నలతొండమాన్ చక్రివర్తి
 సతతవేదామృతశరధి దాశరధి
 నతికృపాపరు భట్టరాచార్యవర్యు
 సిరివరు నిజశిష్యుఁ జేసికొన్నట్టి
 హరిభక్తిపరు ననంతాళువారులను
 శతమతర్థాంతసంహారి యైన
 శతకోపమునిఁ బోలుశతకోపమాని
 వేదంబుఁ దెనుఁగుఁ గావించి సంసార
 భేదంబు మాన్పినకృష్ణమాచార్యు
 ఘనతరపంచమాగమసార్వభౌము
 ననఘు శ్రీతాళపాకన్నమాచార్యుఁ

దలఁచి యంజలిఁ జేసి తత్ప్రసాదంబు
 కలిమిని బుచ్చమాగమసార్వభౌమ
 మారిసేవ కాశ్వలాయనసూత్రనంద
 వరవంశభవ భరద్వాజసగోత్ర
 పావన శ్రీతాళపాకన్నయార్య
 ధీవిశారదసూనుఁ దిరుమలాచార్య
 వినుతనందన తిరువేంగళనాథుఁ
 డనుపేరి యేచు కావ్యం బొండు సేయఁ
 దలపోయుచున్నయత్తఱిఁ గరుణించి
 కలలోన వైష్ణవాకారంబుఁ దాల్చి
 యేతెంచి శ్రీవేంకటేశుండు తనదు
 చేతఁ దా నారగించినప్రసాదంబుఁ
 గృహచేసి పరమయోగివిలాస మనఁగ
 నిపుడు కాసారయోగింద్రాదికథలు
 జానుగా సిరికిని సపరివారుండ
 నై నట్టి తనకు నీ వంకితంబుగను
 బనుపడ ద్రవిడప్రబంధంబు చూచి
 తెనుఁగున రచియింపు ద్విపదరూపమున
 నన విని మేల్కొంచి యలమేలుమంగ
 ననుపమశ్రీవేంకటాధీశుఁ దలఁచి

ప్రథమాశ్వాసము.

తలఁపు తన్నూర్తులం దగులాగఁ జేసి
 యలయంజనాదీశు నాత్మలో నిలిపి
 యరు దంది శ్రీవేంకటాధీశువాక్య
 సరణి నాకబ్బులు సవరింపఁ బూని
 కడలి దాటంగ రాఘవభూ*వరుండు
 కడఁకమై సేతువుఁ గట్టించునప్పు
 డనిలజముఖు లైన యగచరనాథు
 లనుపమశక్తి మహాపర్వతములఁ
 గట్టకట్టంగఁ దాఁ గట్టచుంకించు
 నొట్టిన లోకూర్మి యుడుతచందమున
 భువనంబులోన నభోమణి యొప్పు
 దివిఁ గీటమణియును దెలి వొందుకరణి
 సామజబృందంబు చనుదెంచుతోవఁ
 జీమలపంక్తి వచ్చిన†విధంబునను
 వేదంబులెల్ల ద్రావిడముగాఁ జేసి
 వేదాంతవిదులఁ గోబడులు నై నట్టి
 గురుతరు లగుపరాంకుశముఖ్యయోగి
 వరులవైభవముఁ గావ్యము సేసినట్టి
 యలఘుపూర్వాచార్యు లగువారియెదుట
 నిల నితరుఁడు కావ్య మెట్లుచెప్పెడిని

*విభుండు †చందమునను

గావునఁ దత్పాదకమలసేవకుఁడఁ
 గావున వారిమార్గముననే యేను
 జలజాతవాసినిచనుబాల ముట్టి
 పలికెద నానేర్చుపరిపాటి నిప్పు
 డలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
 కలిసీలవేడికి నబ్జపాడికిని
 అతిశోకమతికి శేషాచలరాజ
 పతికి సరోహాఖ్యభక్తసంతతికిఁ
 గనకచేలునకు శృంగారలోలునకు
 వినమితేశునకు శ్రీవేంకటేశునకు
 నంకితంబుగను గావ్యంబుఁ గావిత
 ంకింకఁ దత్పారంభ మెయ్యది యనిన
 మోదించి నారదముని చెప్పినట్టి
 యాదవశైలమాహాత్మ్యంబునందు
 గారవంబునఁ “గతాఖిలుభవిష్యంతి
 నారాయణ పరాయణ” యని పలుకు
 కలిహారం బైనభాగవతంబునందుఁ
 గలిగి పూర్వాచార్యకథిత మై వెలసి
 మణియును వృద్ధపాద్మంబునఁ బద్మ
 తెఱఁ గొప్ప సూత్రవతికిఁ జెప్పినదియుఁ
 గావునఁ దత్కథాక్రమ మొప్పు నేను
 గామతుఁ గృతి దాని క్రమ మెట్టి దనిన

— క థా ర ం భ ము. —

చలనోప్పఁ జిదచిదీశ్వరయుక్త మగుచు
 నలచతుర్దశభువనాత్మకం బైన
 కమలజాండంబును గడచి యామీఁదఁ
 గమల తేజో వాయుగగనభూతాది
 తతమహదవ్యక్త తత్త్వరూపముల
 నతిశయం బొందునప్తావరణముల
 డాసిన ప్రకృతిమండలమున కవల
 భాసిల్లుచుం బరాత్పరవాస మగుచుఁ
 గుటిలతార్కికఘూకకుల*కర్కశేత్ర
 పటలంబునకుఁ జండభానుమండలము
 చతురాననేశవాసవముఖ్యులకును
 మతి నెన్నఁగా నవాజ్ఞనసగోచరము
 ననయంబు హృతపునరావృత్తిపదము
 వినతాదితేయంబు వేదవేద్యంబు
 సంబుజోదరముకుందాహ్వయకార
 ణంబు విద్యానిధానంబు సేవ్యంబు
 నగుచుఁ బరవ్యోమ మని సంతతంబు
 నిగమముల్ పొగడ నెన్నిక కెక్కి తనరి

యానందపాదత్రయాన్వితం బగుచు
 నానందకాయుధు నావాస మగుచు
 లుంతితసంసారలోలశోకంబు
 కుంతితాఘంబు వైకుంఠంబు నాఁగఁ
 గర మొప్పుభువన మాగమసన్నతంబు
 నిరతిశయానందనిలయ మైయుండు
 నరము నరణ్యంబు ననుపేరి యమృత
 శరధు లింపొందు నచ్చటఁ గవగూడి
 యతుల మై దివ్య మై యటఁ గర్మయుగళ
 యుతుల కయోధ్య నా నొప్పు నయోధ్య
 యనుపేరు గలిగి శ్రీహరిరాజధాని
 ఘనతరస్ఫూర్తిఁ బ్రకాశించు మఱియు
 వరమణిమయమహావరణసహస్ర
 పరివృతం బగుచు నపార మైయుండు
 కడు నశ్వరంపులోకంబుల రోయు
 వడువునఁ బవమానవలితాంచలముల
 దీపించు వైజయంతీవితానంబు
 లాపురంబున గోపురాగ్రంబులందు
 నవరత్నమయసౌధనవ్యతేజంబు
 లవిరళరేఖలై యందంద పొదువ

ప్రథమాశ్వాసము.

నరయంగ నింద్రోకాతీత మయ్యు
 హరిధనుశ్రీ నొప్పు నమ్మహాపురము
 లలితేంద్రసీలజాలకదీప్తిజాల
 ములు సభోగతి నొక్కమొత్త మై నిగుడఁ
 గాళింది యాకాశగామిని మైన
 పోలిక నొప్పు నప్పురవరంబునను
 రాజితగృహపద్మరాగరాగముల
 రాజిల్లు వరహీరరథ్యాచయంబు
 ఘనశేషభోగసంఘంబుల నెప్పు
 డనుకరింపుచు నుండు నతివైభవముల
 సతతంబు నింద్రప్రజాపతు లనఁగ
 నతులతేజోమూర్తు లగు నిత్యవరులు
 నాపురీవరగోపురాగ్రభాగముల
 నేపారఁగా వసియించియుండుదురు
 కులిశధారకు వడంకుచు లావు వెడలి
 పలుకంటకములఁ జొప్పడువారిఁ గూడి
 భూలోకమున నుండుభూధరతతులఁ
 గేలి సేయుచు నుండుఁ గేళిశైలములు
 తపనదోషాకరదర్శనం బాత్మ
 నెప్పుడుఁ గోరుచు నొక్కయెడలను గుండు

ప్రాకృతపద్మకైరవసమూహంబు
 లేకాలమును దమ కెనయే యటంచు
 నగుచు సదా ప్రసన్నత మించి మించు
 లగునట్టి పద్మకల్పారంబు లెసంగు
 నాసారపుష్పసీరాపూర్ణ దివ్య
 కాసారశతములఁ గలిగి పెంపొందు
 నచ్చట విలసిల్లు నారామతతులు
 నిచ్చలు సారభాసీకము ల్గలిగి
 తరులతారూపముల్ తాల్చిననిత్య
 లరుదార ముక్తు లై యరుదెంచువారి
 నెలకొన్న తమవైన నీడలచేత
 ఫలములచేతఁ బుష్పంబులచేత
 నుపచరింపుచు నుండు నుచితవైఖరుల
 నెపుడు నత్తరువుల నెక్కి చూపట్టు
 శుకపికాదులు శౌరిసుండు ప్రాప్యండు
 ప్రకటంబుగా నని పల్కుచు నుండు
 నందులోఁ గొన్ని యుద్యానశైలాదు
 లిందిరాసతి నటియించులీలకె
 ప్రతి లేక *యెప్పుడుఁ బాల్పడియుండు
 బతికలీలకే పాలుపడియుండుఁ గొన్ని

*యెప్పుడుఁ బాల్పడియుండు లోక కలీలక

యరయంగ మఱికొన్ని యాసతీపతుల
 పరమలీలలకుఁ బాల్పడియుండు నెపుడు
 దివ్యసౌందర్యులు దివ్యవిగ్రహులు
 నవ్యయు లగుపారు లచట నుండుదురు
 అలదివ్యనగరమాగ్ధాంతరసీమ
 నలఘువైభవముల కాలయం బగుచు
 నయ్యబ్జనాభుని యనుకంప కెపుడు
 నెయ్య మై సారభాసీకంబుతోడ
 లీయ మై పద్మమేలిమిచూపు వోలేఁ
 దీయ మై యైరమ్మదీయమో నాఁగఁ
 దళుకొత్తు సరసి సంతతవికాసములఁ
 జెలువొందు కనకరాజీవబృందములఁ
 దులగించు నపరఁజితౌగలమానికపుఁ
 గలువలతేనియల్ గమించి సాంపెక్కి
 షట్పదంబులు వింతసరణు లేర్పడఁగ
 షట్పదర్పుకృతుల్ సలుప నెంతయును
 నలనొప్పు నలసరోవరముచెంగటను
 గొలఁది మీఱిన బిల్వకుంభినీజంబు
 అవిరళశాఖాత్రియంబుతో సోమ
 సవనంబు నా హేమచలదళం బమరు

*నాతరుచ్ఛాయఁ దా ననువొంద నిలిచి
 యేతెంచుముక్తుల కెను రేగి వారిఁ
 గొమరార భూషించుకొఱకు భూషాంజ
 నములు †జలములుఁ జూర్ణములు మాలికలు
 వేర్వేఱఁ బూని సవిస్మయాశ్చతులఁ
 బర్విన యచ్చరపడఁతు లేనూఱు
 లనిశంబు నచటికి నరుడెంచుముక్తు
 లనుకైరవముల నపాంగచంద్రికలఁ
 జెలువార వికసింపఁ జేయుచు నచట
 మెలఁగుచుండుదురు సమేలంబుతోడఁ
 జల్ల నై తద్దివ్యజనపదంబులకు
 ‡నెల్ల యై యమృతవాహిని యై చెలంగి
 యావరపురిచెంత నమితసంసార
 దావతప్రాత్ముల తాపంబు దీప్తి
 పురుడింపఁగా ద్రనీతభూత యైనట్టి
 కరిరాజవరదుని కరుణయ పోలె
 భాసిల్లి విరజ నాఁ బరుపడి ప్రకృతి
 వాసనాపాంసువుల్ వడి నడంచుచును
 నమల మై యెపుడు ముక్తాశ్రిత యగుచు
 నమిత మై పరమహంసావృత యగుచు

నరయ సంజీవని యై దివ్య మగుచు
 మురసూదనుని దయామూర్తియుం బోలె
 సరసిజాక్షియుఁ గూర్మచరణవర్ణితయు
 గురుతరకోకవక్షోజభాసితయు
 విసరుహజాలశోభితయు నై ముక్తి
 విసరుహవాసిని పెంపు చూపుచును
 దనలోనఁ గుంకుమాత్రినై చేతనులకుఁ
 దనుదేహముల డించి తఱగనిసిరుల
 సరవిఁ బుచ్చోపనిషన్మయాకృతులఁ
 గర మర్థి నొసఁగు నక్కజము రెట్టింప
 నాయెటఁ గుంకినయట్టిశరీరే
 యాయతరాహుఁ ఘోరాస్యగహ్వరము
 వెలువడి చనుదెంచువిధుమండలంబు
 కలిమి సంసారపంకముతోడఁ బాసి
 లీల నాచక్కి నిల్చిన యమానవుని
 కేలికెందమ్మి సోకినయంతలోనె
 కర మర్థి దివ్యమంగళవిగ్రహములు
 ధరియించు నెట్టిచిత్రము కాని మఱియు
 వనమాలికాక్రీనివాసితం బగుచు
 వనమాలికాధరువక్షంబ పోలె

లాలితదశరథోల్లాసితం బగుచుఁ
 బోలింప సాకేతపురమునుం బోలె
 ఘనశంఖచక్రప్రకాశితం బగుచు
 ననుపమం బగుకలశాబ్ధియుం బోలె
 సంతతమానవసంయుతం బగుచు
 వింతగు సురరాజువీడునుం బోలె
 రాజిల్లు నన్నగరంబు నెన్నడుమ
 రాజార్కకోటుల రమణ నవ్వుచును
 వైకుంఠ మనుపేర వర్ణన కెక్కి
 వైకుంఠనాథుని వాస మింపొందు
 నామహానగరమధ్యమున మాణిక్య
 హేమతోరణముఖానేకవస్తువులఁ
 దనరి యానందసుధాలిప మగుచు
 నినసహస్రంబుల కెన యైనకాంతి
 నగణితమణిమయం బై వేదవిదిత
 మగు సహస్రస్తంభ మనుమంటపమున
 నిగనిగం దళుకొత్తు నెలకట్టుక్రింద
 జిగివిభూతిద్వయచిత్రితం బగుచు
 దివ్యపుష్పముల నాస్తీర్ణ మై వివిధ
 దివ్యవాసనలును దివ్యరత్నములు

ధర్మాదిసూరిపాదములును గలిగి
 భర్తృకాంతులఁ గనుపట్టుచేలముల
 నలువొందు సింహాసనమున సహస్ర
 దళపద్మ మొప్పుఁ దత్కర్ణికనడుమఁ
 గృతశబ్దతంత్రధురీణుఁడై చంద్ర
 శతములఁ గేలింపుచాయఁ గైసేసి
 పొడతెంచు రవిసరి బోలుకెంజాయ
 లడరెడు పడగలయందలి మణుల
 బలువైన తేజంబుపరపుగా మిగులఁ
 బాలుపాఱి శేషునిభోగంబునందు
 భానుకోటుల మించుప్రభ గల్గి నిర్భ
 రానందుఁడును నిత్యుఁ డఖిలశేషియును
 గురుతరుండును నిరంకుశమహాదయుఁడు
 పరమేశ్వరుఁడు నైన పద్మావిభుండు
 నెమ్మిఱో శ్రీభూమినీలం గూడి
 నెమ్మొముచక్కి వెన్నెలనవ్వు చిలుక
 * నెఱసంజ గనుపించు నెఱ్ఱదామరల
 యొఱపు నెల్లిదమాడుచున్న పాదములు
 పన్నికాళియలసంపద ముట్టుకోలు
 గొన్న నిగ్గులసోనఁ గురియులేదొడలు

శృంగారజలధి రాజిల్లు మైనాక
 శృంగంబు లనఁగ మించినజానుయుగము
 యశావనారామంపుటనఁటులో యనఁగ
 రేవసోయగము వాటిల్లు నూరుపులు
 మొలనూశ్శమానికములరంగు లెనయు
 కలధౌతచేలసంగతకటిస్థలము
 నలువ నాఁ జని పదున్యాలోకములఁ
 గలిగించుపాపనిం గన్నపాక్కిలియుఁ
 గడుపులోపలి త్రిజగములకు నెల్ల
 నడర నేర్పఱచెనో యన నొప్పువళులు
 జలరాశికన్యకాసాధాగ్రిరత్న
 కలశమో యనఁగ నగ్గలపునిగ్గులును
 నలవడి సకలజీవాత్మకం బగుచుఁ
 దులగింపుచున్న కౌస్తుభదివ్యమణియు
 నలరఁ బ్రధానతత్త్వాత్మకం బనఁగఁ
 జెలఁగు శ్రీవత్సంబుచే నొప్పునరము
 సతతంబుఁ దనయుగస్థలిఁ బాయకుండు
 నతివ లీలాడోల యన *నొప్పు మిగిలి
 పొగడొందుచును మహాభూతస్వరూప
 యగువైజయంతిఁ బాయనిభుజాంతరము

ఘనతరలావణ్యకలశాంబురాశీఁ
 గనుపట్టు నవతరంగము లన నొప్పు
 శారద నారదచ్ఛాయలఁ దెగడు
 తారహారంబులఁ దనరుపేరురము
 తొలఁగక వేగ నార్తులయార్తి దీర్ప
 వలసినయెడల నవ్వలియాయుధములు
 కేలిమై నంది †సోకించుటే మిగుల
 నాలస్య మనియెన్ని యనిశ మేమటక
 తగ నహంకృతి కధిదైవ మై చందు
 పగిదిఁ జూపట్టెడిపాంచజన్యంబు
 రూపింపఁగా మనోహర మై యశముఁ
 బ్రాపించు నలసుదర్శనము నింపెసఁగ
 బలసి కీర్తిప్రతాపము లిరుమేలఁ
 జెలఁగించుకరణిఁ దాల్చినభాహుయుగము
 పాపకంకటి నూఁదిపట్టి చూపట్టు
 డాపలి కేలు బిటారంబు నెఱవ
 జానువువైఁ బాఱఁజూచినకేలు
 మానిత కేమూరమాణిక్యరుచిర
 కటకము ల్మ్రేఱయ నెక్కడ లేనివిత
 నటనలు తెదచల్లు నాల్గుమూఁపులును

మంచికస్తూరి యుమ్మలి దొప్పదోఁగి
 యంచితం బైన కంఠాంబుజాతంబు
 చెలువంపుసిరి కొల్వ సేయుచునుండు
 నలరుసామ్రాజ్యసింహాసనం బనఁగ
 నవ్యాజకోమలహాసంబు మోవి
 నవ్య మై పరఁగ నెంతయు నొప్పుమోము.
 మొనసిన నయనసముద్రమర్యాద
 కొనర సేతువు నాఁగ నొప్పునాసికయు
 మలఁగువీనులతోడ మలయుచు మిగుల
 ధళ ధళ మనువెలిదమ్మికన్నులును
 బొలుపాటు విరళకపోలపాలికలఁ
 గులుకు నిగ్గుల నక్రికుండలంబులును
 లాలితశాఙ్గవిలాసభావములఁ
 బోలి మార్పడియున్న భూలతాయుగము
 నానతశశిరేఖ నాసియించునొసలు
 నానీలకుటిలదీర్ఘాలకంబులును
 జగదధిరాజ్యసూచకము నై శతపను
 ధగధగల్ దెగడు రత్నపుఁగిరీటంబు
 నెఱసంజనీరెండ నెనసినమొగులు
 టెఱఁగున దీపించు దివ్య తేజంబుఁ

గలిగి సహస్రారకమలపూర్వాది
 దశబీధులందుఁ జిత్తరముగా నిలిచి
 కమలానిభాకృతుల్ గలిగి యెంతయును
 విమలఁగోచన లైన విమలాదిసతులు
 చామరహస్త లై సరవి సేవిప
 నామహాకమలమధ్యము పూర్వదిశను
 గలికి బాగుల ననుగ్రహ యనుపేరి
 చెలువ బాగుకుంచియ నైచుచుండఁ
 దనకుఁ చీతము చేల తల్పంబు దీప
 మును ఛత్రపాదుకల్ మొదలుగాఁ గలవి
 తాన యై దివ్యసౌందర్యవేషంబు
 పూని యనంతఁ డాపొంత సేవిపఁ
 బడగయు మిత్తుండు బంటు వీవనయు
 నడతెంచు సరద మున్నతవితానంబు
 మొదలైనపరికరములు తానె యగుచు
 నెదుటఁ బక్షింద్రుఁ డొక్కడఁ గొల్వు సేయ
 వరుస విద్యాధిదేవత యైనవేత్ర
 మరుదారఁ బూని సేనాధినాయకుఁడు
 వరగుణోజ్జ్వలుఁడు విష్వక్సేనుఁ డెలమిఁ
 బరిచరత్వముఁ దాల్చి భజియింపుచుండ

రమణఁ దత్పురసగరద్వారగోపు
 రములు సాలములు నారసి కాచుచున్న
 యమలు లై నట్టి చండాదినిత్యులును
 గుముదాదినిత్యులుఁ గుంజరాస్యాది
 ఘనులుఁ జెంతల నూడిగంబులు సేయఁ
 బనిపూని దానవప్రాణపారణల
 నలవడి దివ్యాంగు లగుచుఁ బార్శ్వములఁ
 దళుకొత్తు పంచాయుధంబు లుప్పొంగి
 జయజయశబ్దముల్ సవరించుకొనుచు
 నయమారఁ జెంత సన్నతులు గావింప
 నత్యంతసంహోషితాత్ము లై మఱియు
 సిత్యులు ముక్తులు నిగమసంతతులు
 నెలమిఁ జంకలఁ జేతు లిడి కొల్చుచుండ
 నలఘునైభవముల నాపరాత్పరుఁడు
 మూడుకాలంబులు మునుముట్ట నెఱిగి
 మూ డగు నక్షరములయర్థ మగుచు
 మూడుధామంబుల మొనసి నిల్చుచును
 మూడుగుణంబుల మును మిడి దాఁటి
 మూడువర్గంబుల ముదమార నొసఁగి
 మూడుతాపంబుల మురియఁ గొట్టుచును

మూడులోకముల కిచ్చుల నేలి కగుచు
 మూడుమూర్తులకును మొదలివాఁడగుచుఁ
 గరుణాకటాక్షవీక్షణసుధాధార
 శరణాగతులయెద చల్లఁజేయుచును
 నమితకల్యాణగుణాభిరాముండు
 సమఘనరహితుండు సర్వేశ్వరుండు
 నిర్వికారుండును నిగమవేద్యుండు
 సర్వజ్ఞఁడనఘుండు సర్వశేషియును
 నైన పాదేశ్వరు *నక్కునం గదిసి
 యాననం బెత్తి నెయ్యము తియ్య మొదవ
 రాకేందుముఖి యకారణదయామూర్తి
 నాకేశనుత జగన్నాథునిదేవి
 జగదేకజనయిత్రీ సర్వశేషిణియు
 నగు నిందిరాదేవి యప్పు డిట్లనియె
 సరసిజోదర సర్వజనక యోగీంద్రీ
 కరుణామయాత్మ యాగమవేద్య నీవ
 తెలియంగ సృష్టియు స్థితియు సుత్యమునుఁ
 గలిగించి పిమ్మటఁ గలిగింప నొంప
 నరయ నీసేవకు లగుపద్మనూతి
 హరుల కిద్దఱకును నధికార మొసఁగి

వగపెల్లఁ దీఱ దేవర సంతతంబు
 జగములఁ బోషింపఁజాలి వెండియును
 సదయుండ వై సర్వజనుల నీడేర
 మొదలికర్కబ్రహ్మముల స్వరూపముల
 విదితంబు గావించు వేదజాలములు
 తదుపబృహితము లై తనరు శాస్త్రములుఁ
 గలిగించి దేవరఁ గాంచుమార్గంబుఁ
 దెలిపి చూపిన నట్టితెరువునఁ జనక
 ప్రకృతివాసన డీలుపడుచు నజ్ఞాన
 నికరవారిధుల మునింగి తేలుచును
 దనయాజ్ఞ మీఱిన దాసులమీఁదఁ
 గనలి భూపతి దండు గదలినపగిదిఁ
 దమకించి నీయాజ్ఞ దాటి నిచ్చలును
 దమయిచ్చఁ దిరుగు నాత్మల విఘోకించి
 పనిబూని వీరి నేర్పడఁ బట్టితెత్తు
 నని రామకృష్ణముఖ్యానతారముల
 నవతరించియుఁ గొన్నియాత్మలఁ గరుణ
 నవనంబు సేసి యిట్లరుగుదెంచితివి
 నిఖిలజీవుల నెన్న నీశేషభూతు
 లఖిలజీవులకు నీ వయ్య వట్లయ్యుఁ

గొందఱ విగతదుఃఖులఁ జేసి మఱియుఁ
 గొందఱ విహితదుఃఖులఁ జేయఁ దగునె
 జాడతో దేవర సకలజీవాళి
 నీడేర్చువిధము నా కెఱిగింపుమయ్య
 యన విని లేతన వ్వాననాజ్ఞమున
 ననలొత్తఁ దనప్రాణనాయకఁ జూచి
 యల్లనఁ దనకేల నాపద్మహస్త
 పల్లవం బొనఁగూర్చి బళి బళి యనుచుఁ
 దలిరుఁబోడిరొ నీవు తలఁచినగతినె
 తలఁపులో నేనును దలఁచుచున్నాఁడ
 ననయంబు నీవు న న్నడిగినందులకు
 వినుము చెప్పెద నది వివరంబు గాఁగ
 సిరి పద్మ! యే నేమి నేయుదు మున్ను
 ధరలోన నానావతారముల్ దాల్చి
 యున్నట్టి న న్నొకానొకఁ డాత్మలోన
 నెన్ని బ్రహ్మాంబుఁ గా నెఱిగి భజించుఁ
 గొందఱు శత్రుగాఁ గోరియుండుదురు
 కొందఱు మిత్రుగాఁ గోరియుండుదురు
 కొందఱు రాజుగాఁ గోరియుండుదురు
 కొందఱు బాలుగాఁ గోరియుండుదురు

అందఱు నాచంద మరయరు వారి
 నిందఱు నేరీతి నీడేర్తు నింకఁ
 దనుఁగొల్వ మని యాత్మఁ దలఁచి యాత్మలకుఁ
 దనువు లిందియములుఁ దాన యిచ్చితిని
 ఇచ్చిన నవి దాల్చి హీనభావముల
 నిచ్చులో నామూర్తి నెఱుఁగంగలేక
 యెనయ నిధ్యములఁ దే నిచ్చినకత్తిఁ
 గొని యాలతోఁకలు గోసినరీతిఁ
 దనుఁ గొల్వనిచ్చిన తనువులు దాల్చి
 యనయఁబు పరవిషయాసక్తు లగుచు
 *నాసురప్రకృతు లై యనిశ మనాది
 వాసనామూఢు లై వంతలఁ జిక్కి
 గొనకొన్నరాట్నపుగుండ్రలకరణిఁ
 బనిబూని ఘనకర్మపరతంతుఁ లగుచు
 నరకంబులందు జన్మంబులయందుఁ
 దిరుగుచు నిట్లు వర్తిలెడుజీవులకు
 నెలనాఁగ! యే నెట్టు లీడేర్తు నైనఁ
 గలదు నుపాయ మొక్కటి విను మింకఁ
 దలపోసి వారి కంతర్యామి నగుచుఁ
 దెలిసిశ్రీరంగాదిదివ్యదేశముల

సర్పావతారంబు లంగీకరించి
 యర్చనాసుముఖుండ నగుచు నుండెదను
 జేనంటి యింటఁ బెంచినయిట్టిఁ జూపి
 కానలో నిట్టులంగైకొన్నకరణి
 సరయ సజాతీయు లగువారిచేతఁ
 జరజీవతతుల వశీకరించెదను
 గావున ధరలోనఁ గమలాయతాక్షి !
 నీవు విశ్వంభర నీళావధూటి
 ధర చక్ర శాఙ్గనందక గదా నాగ
 వరవైనతేయవిష్వక్సేనముఖులు
 శ్రీవత్సకౌస్తుభాంచితనిత్యవరులుఁ
 గోవిదు లగుచండకుముదాదిఘనులుఁ
 దక్కునిత్యులును భూస్థలిఁ బ్రవేశించి
 పెక్కువర్ణంబులఁ బెంపొందఁ బాపమి
 పెక్కుదేశముల సంప్రీతి వర్తిలుచుఁ
 పెక్కుభాషలు నేర్చి పెక్కుకబ్బములు
 సర్వాధికారముల్ సకలవేదాంత
 నిర్వాహకంబులు నిగమరూపములు
 సతులమద్గుణవర్ణనాలంకృతములు
 సతులముల్ ద్రవిడభాషానురూపములు

గేయముల్ నిత్యసంకీర్తనాత్మకము
 లాయతరసపోషణానుభావ్యములు
 నగుచు నొప్పంగఁ జేసి యలవానిచేత
 జగతిమై దుష్టదర్శనపరాయణుల
 ననయంబు బాహ్యరాధాంతతమిశ్ర
 మునఁ జెంది మోహితాత్ములు నైనవారి
 నరయంగ సంసార మనుకానలోనఁ
 దిరిగెడు కరులపొందిక నున్నవారిఁ
 గట్టుకంబుబులఁ గదియంగఁ జేర్చి
 కట్టు నేనుంగులకరణి మీరలును
 బదరక భక్తిప్రపత్తిమార్గములఁ
 బదవుల నొందించి భవము లడంచి
 పరమార్థ మగుపరాత్పరుఁ డని నన్ను
 నరయంగఁ జేయుఁడా యని నియోగింప
 వనజాతవాసిని వనజాక్షుఁ జూచి
 యనియె దేవర మమ్ము నలధరాస్థలిని
 బొడమి ద్రావిడవాక్యములఁ బ్రబంధంబు
 లొడఁగూర్పు మనుటకు నుచిత మింకెది
 నావుఁ డానందించి నారాయణుండు
 శ్రీవనజాక్షి నీక్షించి యిట్లనియెఁ

గలుషసంతతులరాకాసి నాఁ గాశఁ
 గలుగంగఁ జేసిన గంగచెంగటను
 హరపార్వతీవివాహముఁ జూడఁ గోరి
 సురలు మునీంద్రుల చోటి కేతేర
 నాభారమున నుత్తరాశావకాశ
 భూభాగ మెడల నొప్పున గ్రంగ నపుడు
 బొమ్మరవోయి వేల్పులమూఁక వేల్పుఁ
 గమ్మరిఁ బిలిచి యక్కజము చూచితివె ?
 యురుతరం బగు దీనియొరఁగు దిద్దంగ
 వెరవు గల్గిన మాకు వినిపింపు మనినఁ
 జెప్పిన నామాటఁ జేసెదరేనిఁ
 జెప్పెద నని సురశ్రేణి కిట్లనియె
 నమితతపోధనుం డగుకుంభతనయుఁ
 గ్రామమొప్పు వలదిక్కుకడకుఁ బొచినను
 సమరీతి నొప్పు రసాచక్రి మనినఁ
 దమకించి యాకుంభతనుజన్ముఁ డలిగి
 నులివెచ్చునూర్చి కన్నుల కెంపు నెఱయఁ
 దలఁపున నెలకొన్నతాల్మి వోవిడిచి
 కనలుచు నావిశ్వకర్మ సీతీంచి
 యనియె నీవకోక్తు లాడ నేమిటికిఁ

బనిఁ బూని పార్వతీపరిణయోత్సవముఁ
 గనఁ గోరి యంతరంగమున నెంతయును
 లలిమీఱఁ బెక్కుగాలములనుండియును
 గలుషాత్మ ! యిచ్చటఁ గాచియుండంగఁ
 జెనఁటి వై విఘ్నంబు చేసితో లేదా?
 యని కనలుచుఁ దావకాన్వయులకును
 బని యధికంబు నల్పము కూలి యగుచుఁ
 జనుఁగాక యని ఘనశాపంబు నిచ్చె
 నిచ్చిన ననయంబు నిచ్చులోఁ బొగిలి
 క్రచ్చట నావిశ్వకర్మ యి ట్లనియెఁ
 గటకటా ! సకలోపకారంబు గాఁగ
 నిటఁ బిల్చి నను సురలెల్లఁ బ్రార్థించి
 యడిగినందుల కుపాయంబుఁ జెప్పటకు
 నుడికి నీ వీగతి నుచితంబుఁ దప్పి
 శపియింపఁ దగునె యోచపలాత్మ ! యనుచుఁ
 గుపితుఁడై యహమ్మాని కోపించి శలికె
 నీవు తాల్చినయట్టి నిగమసంతతులు
 ద్రావిడరూపముల్ తాల్చుఁగా కనుచు
 శపియింప నిరువురజగడంబుఁ జూచి
 యపుడు వారలకోప మమరులు మాన్చి

పనిబూని కుంభసంభవుఁ బెక్కుగతుల
 వినుతించి దక్షిణోద్వికిఁ బాపుటయును
 జని ఖిన్నుఁడై కలశజమానితిలకుఁ
 డనుపము బగుమలయాద్రీమీఁదటను
 హినువారి మునిఁగి పెయ్యున్నాఱుదివ్య
 సమములు ననుఁ గూర్చి సవరించెఁ దపము
 నత్యంతసంతోష మడర నే నపుడు
 పృత్యక్ష మై వేఁడు ఫల మిత్తు ననిన
 వినతుఁడై మునియు వేవేలచందముల
 వినుతించి తనపూర్వవృత్తంబుఁ దెలిపి
 యావిశ్వకర్మశాపాయత్త మైన
 ద్రావిడత్వము వచ్చెఁ దనవేదములకు
 నేమి సేయుదు నింక నిందిరానాథ !
 యీమనోవిగ్రహం బెట్లు మాన్పెదవా ?
 యనినం బ్రసన్నుండ నై ద్రావిడత్వ
 మొనరిన శ్రుతులె సర్వోన్నతత్వంబుఁ
 గలిగి మదీయభక్తశ్రేణిచేత
 వెలయునట్లుగఁ జేసి వివరింతు నేను
 నని వరం బిచ్చితి నదికారణమున
 మును మిమ్ము ద్రావిడముఖ్యదేశముల

నవతరింపుడ యంటి నారీతి మీరు
 నవతరింపుడు వేగ నాదేశములను
 అని వారి నియమించి యారమానాథుఁ
 డనుపమం బైన శేషాచలంబునను
 శ్రీరంగముఖ్యవిశేషదేశముల
 ధారుణి నర్చావతారరూపములు
 ధరియించి భక్తసంతతులఁ బ్రోచుచును
 బరిపూర్ణవిభవసంభరితుఁ డై యుండఁ
 గాంచనరత్నప్రకాశితజాల
 కాంచితం బగు తనయందంబుఁ గాంచి
 యనిమిషుల్ ముక్తితోయజనేత్ర కాంచి
 యన నొప్పుచును గాంచి యనుపేరఁ బరఁగి
 గరిమ నే డగుముక్తికరము లైనట్టి
 పురములలో నెల్లఁ బొగడ్పొంది యపుడు
 వనజకల్పారజీవనవతి కడలి
 ననబోడు లెంతె మన్నన సేయునవతి
 విమలాంబుపూరసంవిజితభోగవతి
 కమనీయసురభిసంఘాతభోగవతి
 యమల కారండవహంసపూగవతి
 సుమితపున్నాగఖడ్జూరపూగవతి

వరుణమందిరరాగవతి పక్షిరాజ
 వరవేగవతి వేగవతి యనునేలు
 చుట్టును విలసిల్లుచుం దనుఁదానె
 పెట్టనికోట యై పెంపొందుచుండ
 నుత్తరోత్తరవృద్ధి నొదవించు బ్రహ్మ
 యుత్తరవేది నా నొప్పు నప్పురిని
 యురుతరవరదోత్సవోద్యన్మృదంగ
 బిరుదగంభీరదభేరీరవంబు
 విని యకాలమునందు వేడ్క నెమళ్ళు
 ఘననాద మనుచుఁ గేకాధ్వను లేయు
 నమిత మై యగ్రహారాధ్వరధూమ
 మమలాంబరంబున నమరి చూపట్టఁ
 గాదంబినీపంక్తిగాఁ దలపోసి
 నాదించి వెండియు నర్తింపుచుండు
 బయలేలు నెల శిరోభాగదేశముల
 నయమార భోగిసంతతిమండనమ్ము
 లగుచున్నసౌధంబు లలయామ్రినాథుఁ
 డగు నాగకంకణ హస్యింపుచుండుఁ
 గాముబాణము లనంగా వేటి కలవె
 కామించి వీరల కన్నులే కాక

కనకసూనము లనంగా వేట కలవె
 ననుపారు వీరలనాసలే కాక
 ఘనమైనవిరు లనంగా వేట కలవె
 కొనలు మించిన వీరిగుబ్బలే కాక
 కమ్మదామర లనంగా వేట కలవె
 ముమ్మాటికిని వీరిమోములే కాక
 కనకపత్రిక లనంగా వేట కలవె
 చెనకమించిన వీరిచెక్కులే కాక
 కంబుపోతము లనంగా వేట కలవె
 కంబుకంతుల మించుగళములే కాక
 గగనఖండము లనంగా వేట కలవె
 నగవుమోముల వీరినడుములే కాక
 కదళికాతరు లనంగా వేట కలవె
 యుదుటుమీఱిన వీరియూదులే కాక
 కడఁగుతాఁబే శృంగం గా వేట కలవె
 కడు మించు వీరిమీగాళ్లులే కాక
 అనిమిషాదులు గొనియాడంగఁ జక్కఁ
 దనమెల్ల జగములోఁ దమసొమ్మె యనఁగఁ
 బసిఁడిసలాకలో భావజువింటి
 కుసుమాస్త్రములొ యనఁ గొమరు దీపించి

పరమలావణ్యసంపదచేత జనుల
 నరు దందఁ జేయు శోయజనిభాసనలు
 నిఖిలశాస్త్రాగమనిధులైనబుధులు
 నఖిలేశచరణసంయతులైనయతులు
 హరికోటిసమతేజులైనరాజులును
 హరహితునకు ఘనులగువైశ్యజనులు
 హరిభక్తిమతిభద్రులైనశూద్రులును
 వారిసీలమణిచారులైనతేరులును
 ఘనబలవిజితదిక్కులైనకరులు
 ననుపమజవజితహరులైనహరులుఁ
 గవులును రసికపుంగవులునుం గలిగి
 యవిరళశ్రీలచే ననువొంది యుండు
 నరయ నన్నగరిమధ్యమున ననంత
 సురసిచెంగట హస్తీశైలాంతరమున
 బంగారుబోడుల పాలిండ్లఁ బోలు
 బంగారుకుండలపస మించి మింటి
 కాపురంబులవారు కని సన్నుతించు
 గోపురంబులు వజ్ర కురువింద సీల
 లలితంబులైనజాలములజాలములు
 మలయజవిద్రుమమణిమంటపముల

ధశధశం బాలుచుకుందనపువాకిళ్ళ
 చలప నిచ్చలపుఁబచ్చలతోరణముల
 సురసీలవిరచితసోపానతతుల
 గురుచంద్రకాంతపుఁగొణిగెచూరులను
 జలువనెత్తావులు సారెకు మలయ
 మలయమారుతముల మలయుమాళిగలఁ
 గళుకుకంబముల బంగారుబోదియలఁ
 జలుకలచాలు దీర్చినవలీకముల
 నింపొంది మఱియు ననేకచిత్రములఁ
 బెంపొంది లోచనప్రీతి రెట్టింప
 నంచితం బగు సదనాంతరసీమ
 మించిన శేషవల్మీకంబు †చెంత
 మదిరి పసిండిచే నొనరించినట్టి
 *మదిరె చేతులవయ్యు మాళిగెమీఁద
 నోట నొక్కొకమాటు నొడివినం బుణ్య
 కోటి నిచ్చుచుఁ బుణ్యకోటి నా వెలయు
 బంగారుమేడలోపలభూమిఁ గల్లు
 సింగార మొకకుప్ప చేసినరీతిఁ
 జెందమ్మిరేకులఁ జెనకుపాదములఁ
 జెందిన పసిఁడి గజ్జయలు నందియలు

చుట్టిన కెలకులఁ జంగులువాఱఁ
 గట్టిన హేమాంశుకంబు చూపట్ట
 నురుతరంబుగ గద యూనుహస్తంబు
 వరుస భక్తులఁ బోచు వరదహస్తంబు
 పాటి మీఱినయట్టి పద్మభవాండ
 కోటికోటుల నించుకొన్నబొజ్జకును
 వదలకుండఁగఁ గట్టువెచినరీతి
 నుదరబంధం బెంతయును నొప్పుచుండ.
 జడియని బాహుపాశములచేఁ గట్టు
 వడిన హేమార్కబింబములచందమున
 నలరక్కసులమిత్తి యగుచుట్లుఁ గత్తి
 వలమురియును నెంతె వలనొప్పుచుండ
 విన్నపైఁ గ్రొమ్మించు వెన్నెలసోగ
 యున్నకైవడి సిరి యురమునఁ జెలఁగ
 నలరమాదేబి సౌధాగ్రింబు రత్న
 కలశంబుకైవడి కౌస్తుభం బలరఁ
 బంటవలంతి గుబ్బల మీఁద నొత్త
 నంటిన మకరరేఖాంకంబు లనఁగఁ
 గులుకుముద్దలనకృమండలాకృతులు
 తఱు కొత్తు చెక్కుటద్దముల మై నిండి

భాసిల్లఁగా వపాపరిమళోల్లాస
 వాసితాధరపల్లవమున లేనగవు
 నిగుడంగ సంపంగి నెఱచూపునాస
 తెగ గల తెలిదమ్మఁ దెగడుకన్నులును
 గోపు వంచినవింటికొమ రైనబామలు
 నాపూర్ణసోముని హసియించుమోము
 నిటలభాగంబున నెలవంక లైన
 కుటిలకుంతలములు కొమరు దీపింప
 నిఖిలయశావనపద్మినికి గుడి కట్టి
 శిఖర మెత్తినయల్లు జీవరత్నముల
 రీతిఁ జూపట్టుకిరీటంబుఁ గలిగి
 పాతకాభీలజంబాలసూర్య్ండు
 దేవరాయఁడు రమాదేవితో భక్త
 సేవితుం డై తలఁచినవారి కెల్ల
 వరము లిచ్చుచు దేవవరమునీశ్వరులు
 వరదరా జనుచు భావన సేయ నజాని
 హోమగుండంబులో నుదయించి యిష్ట
 కామంబు లిచ్చు నెక్కాలంబునందు
 రమణ మై యతనియగ్రంబున హేమ
 కమలాకరం బొండు గల దందులోన

నసమానపాంచజన్యాంశంబు వచ్చి
 పసిడినెత్తమ్మిగర్భముఁ బ్రవేశింప
 భాసిల్లఁ నానాఁటఁ బ్రబలి చూపట్టెఁ
 గాసారలక్ష్మికి గర్భచిహ్నములు
 గాటంపుతమ్మి మొగ్గలచన్న మొనలఁ
 దేఁటిక పెద్దదవెఁ బూఁదీవె నెమ్మేను
 పలుకఁబాఱెను గనుపట్టె నంతటచు
 వలనొప్ప నల్లగల్వలబంతి యారు
 శైలిదమ్మి నెమ్మొము తెలతెలఁబాఱె
 నొలయులేనురువుచిట్టుములు బిట్టయ్యెఁ
 దరఁగలవళులు మందంబు లై తనరె
 సరసమృత్తికలవాసనలె యింపయ్యె
 నలఁగి తిన్నటియంచనడలు జాగయ్యె
 నలమహాచామికరాజ్జినియందు
 హరినాభి నుదయించు నజనిచందమున
 హరితార నాశ్వయుజాఖ్యమాసమునఁ
 గాంచనపంకజగర్భాబుసందుఁ
 బాంచజన్యాంశ ముద్భవ మయ్యె నపుడు
 నాయోగి రవి యుదయం బైనకతనఁ
 గాయజాజ్ఞానాంధకారంబు లణగె

దివినుండి మొఱసెను దేవదుందభులు
 దివిజకామినులు నర్తించి రందంద
 సురలు వర్షించిరి సూనవర్షములు
 సారిదిఁ దక్కినయట్టి శుభసూచకములు
 శౌరి దేవకియందు జన్మించునప్పు
 డారయ నేరీతి వారీతి నుండఁ
 గమలాక్షుఁ డపుడు దిగ్గన నేగుదెంచి
 కమలవాసిని యైనకమలయుఁ దాను
 భ్రమరపంక్తుల సరపణులతోఁ దూఁగు
 రమణీయ మైన సారసపువ్వులను
 వేదనాదంబుఁ గావించుబాలకుని
 మోదంబుతోఁ జూచి మురవైరి గదిసి
 చేతఁ గైకొని చెంత సిరిపువ్వుఁబోడి
 చేతికి నిచ్చె నిచ్చిన లోకమాత
 తనయుపైఁ గూర్చి నెంతయుఁ బాలు గుబ్బ
 చనుదోయి గురియంగ సొదిటా గుచ్చి
 నయమార నాల్పిగనము సేసి శిరముఁ
 బ్రీయమార మూర్ఖుని పెరిమెఁ జన్నిచ్చి
 యెలఱు శౌరియుఁ దాను నిట్లు పోషింప
 జలజనివాసిని చనుబాల *పుష్టి

వనజాస్త్రుకోటిలావణ్యంబుతోడఁ
 గనుపట్టి యయ్యోగికంఠీరవుండు
 సరసిజాలయపదాబ్జములపై శౌరి
 చరణాంబుజములపై సాగిలి మ్రొక్కి
 నుతియింప నతని సన్నతులకు మెచ్చి
 శతపత్రినేత్తుండు సారసనిలయ
 సజ్జీవనత బహుసత్త్వయోగమును
 ముజ్జగంబులతాపములఁ దీర్చుగరిమ
 యనుపమగాంభీర్య మమృతమూర్తియును
 నొనర సరోనామ మొసఁగి యాతనికి
 నమిత మై దుష్ట మైనట్టిసంసార
 తమముఁగోపలఁ జిక్కి తముఁ గానలేని
 జీవుల నెల్ల రక్షించి వేదంబు
 తోవకుఁ దెమ్ము నేరుపున నోతనయ!
 సీయంద ఘేమును నిలిచెద మనుచు
 నాయోగిహృదయంబునందు వసించి
 యుండి రంతట సరోయోగి * డెదమున
 నిండురువేడ్కతో నిఖిలదేశములఁ
 బరయోగిసామ్రాజ్యవైభవం బెసఁగఁ
 జరియించుచుండ నిచ్చావిహారముల

ఘోరనక్రగ్రాహకూర్మాదిలస ద
 పారపారావారపారంబునందు
 ముల్లోకముల సమమును మించు లేని
 మల్లాపురం బను మహనీయపురిని
 ముక్తిపోషండు శౌమోదకీదివ్య
 శక్తిమయుం డైన సన్మోనివరుఁడు
 మును నచించినమాసమున వసుతార
 ననుపమనీలోత్పలాంతంబునందు
 జనియించె నిందిరాసహితుఁ డై శౌరి
 చనుదెంచి కడుసంతసమున నీక్షింప
 వనరాశితనయ కేవల నున్నతనయుఁ
 గొనకొన్న ప్రేమఁ జేకొని యెదం జేర్చి
 పతిచేతి వలమురి పా లిడఁబూని
 కుతుకంబుతో సత్త్వగుణ మనుపాలు
 హరిభక్తి యనున్నహ మందంద *కలిపి
 పరిపూర్ణమతి యోగిపతి కడుపునకుఁ
 బోసి పోషించె నొప్పుగ దానవారి
 యాసమయమున భూతాభిధానంబు
 నతనికి నొసఁగి నీ వవనిపై భూత
 తతిని సంస్మృతినముద్రముఁ దరింపంగఁ

జేసెను గాన నిచ్చితి మిట్టి నామ
 మాసురప్రకృతిచే నజ్ఞాను లగుచు
 మముఁ గానకున్న యాత్మల నాశ్మవిద్య
 మము నెఱుంగఁగఁ జేయు మాపుత్రు యనుచుఁ
 దోడు నీ డై ముకుందుఁడు పద్మ యతని
 తోడనె తిరుగంగఁ దొడఁగి రంతటను
 నలమాసమున సముద్రాగారతార
 నలఘుమయూరపురాహ్వయపురిని
 దళుకొత్తు లతికాహదం బనుపేరఁ
 గలకొలంకున రత్నకైరవాంతమున
 శ్రీనందకాయుధు చె న్నగ్గలించి
 శ్రీనందకాంశ మై చెలువొందు యోగి
 జనియించె నప్పు డాజగదేకమాత
 వనజాక్షుఁడును గారవములు దైవాఱః
 గమఁ బెద్ద యగుకూర్మి కడలి నోలార్చి
 నిడుదనెయ్యములోన నిగుడఁ బోషించి
 తద్దయు మెచ్చి పెద్దలకెల్ల నీవ
 పెద్దవై జగతి దీపించెదు తనయ !
 యనుచు మహాహ్వయం బతనికి నొసఁగి
 యనుఁగు నెక్కొనఁగ నయ్యాదిదంపతులు

నకలంక మైనట్టి యయ్యోగిహృదయ
 వికచాంబుజంబుఁ బ్రవేశించి రంత
 మురవైరి నాబాల్యమున నుండి చిత్త
 సరసిజాంతరములఁ జక్కఁగా నిలిపి
 పరిపూర్ణచిత్తులై బ్రహ్మవిన్యస్త
 భరులైన యయ్యోగివరులు మువ్వరును
 దముఁ బోలినట్టి యుత్తములైనయోగి
 తములెవ్వ రని దేవతామందిరముల
 నదుల దేశముల నానాతీర్థములను
 పెదకుచు నొక్కచో వీసమంతయును
 నాసక్తి లేక సాయంగేహు లగుచు
 భాసిల్లుచుండిరి పంకజోదరుఁడు
 వారల నిజమహత్త్వంబు నియ్యెడల
 వారని తనపరత్వంబు మోకముల
 నెగడించి యజ్ఞాననికరమోహంబు
 లగలింతు నని యెన్ని యాయోగివరుల
 ముగురి నాకస్మికముగ దేవనగరి
 నగుచుండు శ్రీవామనక్షేత్రనగరి
 నెనఁగూర్ప బయటఁ బురోపకంతమున
 నునికిగా నల్లంత నున్న యత్తటిని

ననుపమం బైన మహానిశివేశ
 వనదోదయము లేనివానఁ గల్పింప
 నప్పు డాపెనువాన యశనిపాతముల
 చప్పుళ్లతోడ ఝంఝూమారుతమున
 వడగండ్లతో నలవడి వడి మీఱి
 సుడిగొల్పు రవళితో జోరని గురియఁ
 జిడిముడి మొగ మడఁచినఁ గానరాక
 కడుఘోర మగు నంధకారంబు వొడమ
 నొకనికేఁ గూర్చుండియుండంగఁ జాలు
 నొకచిన్నగేహళి యుండంగఁ జూచి
 యాయోగివరులలో నాదియోగీంద్రుఁ
 డాయెడఁ జనుదెంచి యచ్చోట నిలిచె
 నంత రెండవయోగి యట కరుదేర
 నంతరంబున నున్న యాముసీశ్వరుఁడు
 చనుదెంచి తేటి కీసంకటస్థలికిఁ
 జనుకున కోడి యాసీనుండ నగుచు
 నేనుండి తిరువుర మిటమీఁద నిలిచి
 యైన నుండుదము ర మ్మని చేరఁబిలిచి
 యున్నతి నమ్మానియును దాను నచట
 నున్నయత్తటి మహాయోగి యేతేర

నొకనికి శయనించి యుండరా దిచట
 నొకరీతి నొదుగుచు నొదుగుచు మేమ
 యీలోన నున్నార మీరుపుర మీష్ట
 డీలోనఁ జనుదెంచి తీవు నిచ్చటికి
 నెక్కొన్న వానలో నిలువక రమ్మ
 కక్కసం బైన యిక్కడ నీవు మేము
 నొండాలులకు మన మొద్ది కై సరదు
 కొండము రమ్మొచుఁ గూడి మువ్వరును
 నుండి రాగేహళి నురుతరవృష్టి
 దండి మై గురియ నత్తటి నేగుదెంచి
 యలయోగిప్పాదయంబు నరసెద ననుచుఁ
 దలపోసి తపసిడెందపుసందడిఁడు
 కడుఁ గక్కసమున నక్కడ నున్నవారి
 నడుమ సొత్తెంచి లేనవ్వ నవ్వచును
 గణియంబు లోలిఁ బ్రక్కల నున్నచెఱకు
 గణికల నొత్తడిఁ గాపించుపగిది
 నొత్తున మొదలనే యొదిగెడువారి
 నొత్తడి సేయ నయ్యోగీంద్రీవరులు
 నునము మువ్వర మిందు మసల నెన్నడునుఁ
 జనుదెంచి తనరూపుచందంబు జాఁచి

యితీకేశి నమమ వీఁ డెవ్వఁడో వీని
 తెఱఁగు తెల్లంబుగాఁ దెలియుద మనుచు
 నచ్చెరు పడుచుండి రయ్యాదియోగి
 నిచ్చలం బగుభక్తి నిలిపి డెందమున
 ధరణి పంథియ సముద్రంబులు నేయి
 యరుణ దీపముఁ జేసి యరుణాంశుతతుల
 గారాబుచక్రంబు కైఁ బూన్చినట్టి
 నీరజాక్షున కిచ్చ నీరాజనంబు
 నంత రెండవయోగి యతనిపైఁ బ్రేమ
 పంథియ మితి లేనిభక్తియే చమురు
 నానందభరితహృదబ్జుబై వత్తి
 గా నొనరించి వికాస మై యాత్మఁ
 దిర మొందుజ్ఞానంబు దీపంబుఁ జేసి
 పెరిమె నారాయణాద్వితముఁ గావించె
 బుధురజ్ఞానదీపప్రకాశమున
 నంధకారం బెల్ల నణఁగె నవ్వేళ
 ననుపముఁ డైన మూడవయోగి శౌరి
 తనదుముందరను బ్రత్యక్ష మై నిలువ
 సిరిఁ గంటిఁ జెన్ను మించినమేను గంటిఁ
 గర మొప్పువదనవికాసంబుఁ గంటి

సల్లలితావసీస్తనకుంభశుంభ
 పల్లవంబులఁ బోలుపాదము ల్గంటి
 సరసిజహలశంఖచక్రాంకుశాంక
 చరణముల్ జగదేశశరణముల్ కంటిఁ
 దరణిబింబముచాయఁ దరళించుకనక
 సురుచిరాంశుకము నంశుకముఁ గన్గంటి
 (శ్రీ) మించుకటితటశ్రీసతీవరణ
 దామముల్ మేఖిలాదామము ల్గంటి
 వాత్సల్యజలధికైవడి నొప్పచున్న
 వత్సంబుఁ గంటి శ్రీవత్సంబుఁ గంటిఁ
 జుట్టుఁ గైదువు వలచుట్టుశంఖంబు
 పట్టిచూపట్టినబాహువు ల్గంటి
 శాతాంశుమండలశతకోటికోటి
 రీతిఁ జూపట్టుకీరీటంబుఁ గంటి
 మలఁగులై తెల్లఁదామరలఁ దామరలఁ
 గలహించు నిడువాలుఁగన్నులఁ గంటి
 మకరకుండలబాలమార్తాండరుచుల
 వికసించు వదనారవిందంబుఁ గంటి
 నని నుతింపఁగఁ జూచి యయ్యిరువురును
 వినుతింపఁ దలఁచి రవ్విష్ణు నీక్షించి

యాపూర్ణమతులకు నావేశ విశ్వ
 రూపి యప్పుడ విశ్వరూపంబుఁ జూప
 నాసర్వమయరూప మవలోకనంబు
 చేసి మొక్కుచు మునిశేఖరు ల్గొఱియు
 నా నంద సుతురూప మపుడు సేవించి
 యానందపరవశు లగుచు నుప్పొంగి
 యంతాదు లనుపేర నలరుప్రబుధ
 చింతామణులు ముక్తిఁ జేర్చునిచ్చెనలు
 వేదరూపములు గావించిరి మూడు
 వేదాంతవేద్యఁ డావిశ్వమయండు
 నంటున నయ్యోగినాథుల మతులఁ
 దొంటిచందమున నస్తోకుఁ డై యుండె
 మోగినాథులు దివ్యయోగసామ్రాజ్య
 భోగు లై భువిఁ జరింపుచునుండి రనుచు
 నలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
 కలిసేలవేణికి నబ్జపాణికిని
 అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
 పతికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి
 సంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర
 పంకజార్యమ తాళ్ళపాకన్నయార్య

తనయ తిమ్మాగ్యనందనరత్నశుంభ

ఓనుపమశ్రీవేంకటాద్రిశదత్త

మకరకుండలయుగ్మమండితకర్ణ

సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ

సదనావధూలబ్ధసరసకవిత్య

విదితమానస తిరువేంగళనాథ

కృత మైన పరమయోగివిలాసకృతిని

యతులితంబుగఁ బ్రథమాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగివిలాసము

ద్వితీయాశ్వాసము.

హైమసరోజాంగ ! యలమేలుమంగ !

జీమూతసంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మునిశాలికాసారముఖ్యభక్తాభి !

ఽనమాలి ! యవధారు వరదానశీలి !

పుడమిఁ గాంచికిఁ దూరుపునఁ బయోరాశి

పడమట సర్వసంపదఁ జెచ్చుమీఱు

సకలభూస్థలము నాస్థలమును బ్రహ్మ

యొకమాఁటుత్రాసున నునిచి తూఁచుటయు

ధరణితలం బెల్ల దానితోఁగూడ

సరితూఁగకునికి యాసరసిజాసనుఁడు

జగతిపై నిది మహీసారాభిధాన

మగుఁగాక యని యన్న నది యాది గాఁగ

మహి మహీసార నామయునఁ జెన్నొండు

బహుపుణ్యకైవల్యఫలద మై యెపుడు

నందును సకలలోకారాధ్యుఁడైన
 యిదిరాపతి వసియించి చెన్నోందు
 వనధివేష్టితధరావలయపావనము
 వనము మానీంద్రజీవనము తత్పురము
 సరసను శోభిల్లు చైత్రరథంబు
 గరిమలు చపచపంగాఁ జేయురమణ
 నావనంబున వీక్షితాత్ముఁడై లోక
 పావనుం డైనట్టి భాగ్యవమాని
 పుడమిపైఁ బోక యాపోకపై సూది
 యిడి దానిపైఁ బాద మిసుమంత యూఁది
 యాననం బెత్తి కరాజ్యము లోడ్చి
 భానుమండలముఁ దప్పక విలోకించి
 పదిలుఁడై దేవతాభావపూర్వముగ
 మదిలోన మంత్ర మేమటక యెన్నుచును
 మడుపులలోన హేమంతకాలమున
 వడఁ జల్లుతఱిఁ బంచవహ్నిమధ్యమున
 నారూఢచిత్తుఁడై యహరహం బిట్లు
 ఘోరతపంబుఁ గైకొని చేయుచుండ
 వడి మీఱి తత్తపోవహ్నులకీల
 లడరి వాసవలోక మంటె నంటుటయు.

విసుమాన మంది యవ్వేళ దేవేంద్రుఁ
 డసమానభీతిచే నందంద వడఁకి
 పూని యీక్పూరత పో వృత్తి నెట్టి
 మానవుండ వని నమానవేశ్వరతఁ
 గోరి డెందమునఁ గైకొనియెనో కాని
 యేరీతి నుండునో యిది యంచుఁ దలఁచి
 సంచితమన్యుఁడై శతమన్యుఁ డపుడు
 పంచాస్త్రమోహనబాణంబుకరణిఁ
 గనుపట్టు సచ్చరఁ గాంచనవర్ణ
 యనుపేరిచెలువ నొయ్యనఁ జేరఁ బిలిచి
 ధరలోన భాగవతాపసుం డిప్పు
 డురుఘోరశపము సేయుచునున్న వాఁడు
 చపలాక్షి! నీవిలాసముచొక్కుఁ జల్లి
 తపసి గూర్చినతపోధనముఁ గైకొనుము
 మదవతి! నినుఁ గన్నమానవుఁ డింద్ర
 పద మేలఁ దలఁచు నెప్పగిది నంటుని
 రమణి ! నీయరుణాధరముఁ గోలువాని
 కమృతంబు మై నేల యాసలుపుట్టుఁ
 గాంత ! నీకుచములుఁ గనువాని కమర
 దంతికుంభములపైఁ దలఁ పేల కలుగు

నతివ ! నీబాహుల కగపడువాఁడు
 మతిఁ గల్పలతికల మఱి యేల యెన్నుఁ
 బడఁతి ! నీపలుగెంపుపసఁ గన్నవాఁడు
 తడవునే యాత్మఁ జిత్తామణిఁ దలఁపఁ
 దెఱవ ! నీతోడిపొందికఁ గల్గువాఁడు
 మఱియేల దేవనామ్రాజ్యంబు వెదకు
 నని తన సేయకార్యప్రకారమున
 కనుగుణంబుగఁ బల్కు నమరేశ్వరునకుఁ
 బ్రణమిల్లి తదనుజ్ఞఁ బడసి యాలేమ
 గణుతింపఁ దగుహేమకళికలో యనఁగఁ
 గనుపట్టు దేవతాకామినీమణులు
 తనుఁ గొల్వ మేదిసీస్థలి కేగుదెంచి
 స్వర్గోపవనవికాసముఁ గ్రిందుపఱచు
 భార్గవమునివనప్రాంతంబుఁ జేరి
 పుట్టతొట్టెలలోని భుజగబాలకులఁ
 బట్టి యొయ్యన జోలఁ బాడునెమళ్ళు
 నెలమిఁ జెంతల నాడు నేణపోతములఁ
 బిలిచి మచ్చిక యగ్గుఁ బెట్టుబెబ్బలులుఁ
 బలుమఱుఁ గరములం బట్టి లాలించి
 కలభసంతతి ముద్దు గావించుహరులు

నలమి పక్కిలలోన నందంద పొదివి
 యెలుకపిల్లలకుఁ జ న్నిచ్చుపిల్లులును
 గలిగి యన్యోన్యరాగములతోఁ జైర
 ములు మాని సురవనమును గేలి గొనుచు
 సారసభవు బోలె శంభునిం బోలె
 శారదోద్యచ్ఛివాసంయుతం బగుచు
 సురనాయకుని బోలె సుగ్రీవు బోలెఁ
 గరిరాజ వనచర కమనీయ మగుచు
 నాగలోకముఁ బోలె నలినాస్తుఁ బోలె
 భోగీంద్రరతికుచభూషితం బగుచు
 వనరాశిఁ బోలె దిగ్విలయంబుఁ బోలె
 ననుపమాండజవిబుధాక్షీర్ణ మగుచుఁ
 బససభూజాతమ ల్ పారిజాతములు
 ఘననారపూగముల్ కనకపూగములు
 చిరిబీల్వవారముల్ సింధువారములు
 సరస రసాలముల్ చక్రినాలములు
 పొదలుజాతులు బహుపుష్పజాతులును
 బొదిగొన్న మల్లెలు బొండుమల్లెలును
 జందనంబులు గలచందనంబులును
 గుండహింతాలముల్ కురువతాలములుఁ

గోలకుంజములు సంకోలకుంజములుఁ
 బాలమా్రికులును రెప్పలమా్రికులును
 గనుపట్టురావులు గంగరావులును
 గొన జైన తేకులు గుముదు తేకులును
 గలుగొట్టురేగులు గంగరేగులును
 దలుకొత్తు నిమ్మలు దాడినిమ్మలును
 గుదిగొన్నజువ్వలు కొండజువ్వలును
 ముదిరినమోదుగుల్ ములుమోదుగులును
 మొదలైనతరులతాముఖములఁ గలిగి
 పదివేలతెఱిగులఁ బ్రబలి యెంతయును
 స్వర్గంబువనములఁ జౌక పుట్టించు
 భార్గవువనములోపలి కేగుదొచి
 యచ్చరపూజోడి యచ్చట నిలిచి
 వచ్చిన తనతోడివనితలు మెచ్చఁ
 గట్టాణిముత్యాలఁ గనుపట్టుచున్న
 బొట్టు మిక్కిలి నొఱపుగ సవరించి
 నటనగాఁ జిన్నారినామఁబుఁ దీర్చి
 బటువుగాఁ బచ్చలపతకంబుఁ జేర్చి
 కొనబుగాఁ గప్పారుకొప్పుఁ గీలించి
 మినుకుగా మేదీగె మృగమదం బలఁది

మొఱపుగాఁ గుచ్చెల నొరయంగఁ గట్టి
 మొఱపుగా మొలనూలు మీఁద నమచ్చి
 కళుకుగాఁ జాఁజలకమ్మలు దాల్చి
 తెలివిగా మొగపులతీవె లంకించి
 *విన్నాణముగ రాలపెడెంబు వెట్టి
 వన్నియగా నేల వలెవాటు వైచి
 డాలుగాఁ బసిఁడియొడ్డాణంబుఁ బూని
 మేలుగా వజ్రాలమించులుఁ బూని
 కాంతిగాఁ గెంపులకడియము ల్లాడిగి
 వింతగాఁ గపురంబు విడియంబు చేసి
 యొసపరి బాగుగా నుద్దాలు మెట్టి
 యసమసాయకుని మోహనకాండ మనఁగ
 ధశధశఁ దులగించు తాటంకరుచులు
 తఱుకొత్తు చెక్కుటద్దముల మై నిగుడ
 నెఱబేడిసలజాడ నిగుడ నేత్రముల
 మెఱుగారుచూపుల మిన్నెల్ల మెఱవ
 నఱవిరిగతుల నొయ్యన మూఁపుమీఁద
 నఱజాఱువేనలి యల్లాడుచుండ
 ఝల్లుఝల్లు ని మునిస్వాంతంబు గలఁగ
 ఘల్లుఘల్లు ని పాదకటకముల్ మొఱయ

గీటాడుగుబ్బల గికురించుకాంతు
 లూటాడుపయ్యెదయోర డాలింప
 నెరు లేరుపడి నిగనిగ చిదిరించు
 మురువైనకుచ్చెల మొరమొర మెఱయఁ
 గడు మించు మరువేట గంటలపోల్కి
 నుడిదారముల గంట లుయ్యల లూఁగ
 ధగధగ మించురత్నముల పెం పెసఁగు
 మొగపులకటిసూత్రములు వెడజాఱ
 మెఱుఁగుఁ బల్వరుసకొమ్మించుతో మోవి
 చిఱునవ్వువెన్నెల చిందులాడంగ
 వేఁగారుగుబ్బల వ్రేకంబుతోడ
 లేఁకానుదీవియ లివలివ లాడ
 ముంగేలికంకణంబులపంజరంబు
 చెంగటి ముద్దురాలుక లాలించి
 తమ్మఁ బెట్టెద రామ తమ్మ నాముద్దు
 గుమ్మ మాటాడ రా కొటు కొట్టు మనుచుఁ
 జిలుక నొయ్యన ముద్దుచిలుక నందంద
 పిలిచిన తనదైన బింబోష్ఠమునకు
 నొడిసిన కాచిల్క యొడుపు దప్పించు
 బెడఁగున నొకవితబెడఁగు చూపుచును

భావజుమదదంతిపగిది నాలేమ
 యావనాంతరమున కరుచెంచి యచటి
 ఘనతపోరాశి భార్గవమానివర్చుఁ
 గనియుఁ గాననిదానిగతిఁ జేరవచ్చి
 యలయుచు సొలయుచు నతనిముంగిటను
 బొలయుచు మేనివల్పులు గుబాళించి
 పన్నీటి యివము కప్రముమీఁది చలువ
 వెన్నెలలో శీతు వెడనవ్వుకొనుచు
 మట్ట మై తలిరుజొంపములతో నొక్క
 పొట్టె మై లో నెండపొడవడకుండఁ
 దలిరించి కడు నివతాళించుచున్న
 యెలమావిక్రిందటి కేతెంచి నిలిచి
 చరణంబు మై నొక్కచరణంబు నిలిపి
 గురుకుచంబులతఱుకులు పిసాళింపఁ
 దలిరుకెంగేలఁ గెందలిరాకుగొమ్మ
 నలనోకఁ బట్టి యొయ్యారంబు నిగుడ
 మెఱుఁగువేనలి మూఁపుమీఁద నల్లాడ
 నొఱపులు గులుకంగ నొకచిందువాడి
 చెలికత్తెమూఁపుపైఁ జేయిఁ జేర్చుచును
 జిలుకకు బుద్ధులు చెప్పి నవ్వుచును

దళుదళుక్కున గండతల మొలయించు
 నెలయించి కెంగేల నొయ్యన మాటు
 మీఱుపాలిండ్లపై మెఱుగుగాఁ జెరఁగు
 జాఱించు జాఱించి చక్కఁగా నొత్తుఁ
 జిలునవ్వువెన్నెలజిగి నెఱయించు
 నెఱయించి మోవివెన్నెల సాళగించు
 నల్లన నయనతోయజము లల్లార్పు
 నల్లార్చిరెప్పల నడ్డంబు సేయు
 నటన మూపునఁ గొప్పు నటియింపఁ జేయు
 నటియింపఁ జేసి కృన్ననఁ జక్కదిద్దుఁ
 గరమూలయుగళిబంగరుసుంకురాల
 విరిబంతి కెంగేల వికసింపమఱియుఁ
 జెలిక త్రియలపిండుఁ జేరఁజీరుచును
 గిలగొట్టి యంతలోఁ గేరి నవ్వుచును
 నలయుచు సొలయుచు నందంద నొసలఁ
 జిలుకులేఁజెమటఁ గెంజేత నూర్పుచును
 గఱివంకబామలు నిక్కంగ సంపంగి
 నెఱతావి నెరయంగ నిట్టూర్పు లిడుచుఁ
 దగఁ బచ్చపదకంబుతఱుకులమెఱుగు
 బిగిచన్నగవచుట్టుఁ బేరెంబువాఱ

రంగైన కంకణరాగంబుతోడ
 నుంగరంబులకాంతు లుప్పరం బెగయఁ
 బసిఁడివన్నియఁ గ్రిందుపఱచునెమ్మేని
 పసనిచాయలు వలిపముఁ జౌకళింప
 గబ్బిగుబ్బలమీఁది కస్తూరిపూఁత
 గొబ్బున మెఱసి దిగ్గున సోఁడుముట్ట
 ధరలోని విరహిసంతతి నెలఁచుప
 మరుఁడు పంటినయట్టి మాయామృగంబు
 కరణిఁ జూపట్టి భార్గవమానిచిత్త
 సరణిఁ బ్రవేశించుసరవిఁ జింతించి
 పలుమఱు దనహావభావవిలాస
 ములు చూపుచుండ నమ్మునివరేణ్యునకు
 నంతరంగము చిందులాడంగఁ దొడఁగె
 నంతట రవిమీఁద హత్తినచూపు
 రాజాస్య తాటకరవలమై నిగిడె
 నోజ దప్పక విధియుక్తమంత్రంబు
 నుడివెడి జిహ్వా కన్నుల కల్కినామ
 మడుగ నుద్యోగించె ననురాగ మెసఁగ
 హృదయాంబుజంబుపై నెనసినబుద్ధి
 మదిరాక్షిపాదపద్మములమైఁ దగిలె

జపమాలికాసంఖ్య సవరించువేళ్లు
 చపలాక్షి ర మ్మని సన్నఁ గావించె
 నప్పు డామునినాథుఁ డంతరంగమునఁ
 గప్పిన కామాంధకారంబుతోడ
 నయము పోవిడిచి మానముఁ గట్టిపెట్టి
 నియమంబుడిగి మనోనిగ్రహం బేది
 జపమాల సడలించి జప ముజ్జగించి
 తప మోసరించి లో ధైర్యంబు డించి
 యచ్చటఁ జెలువొందు నచ్చరలేమఁ
 గ్రచ్చరఁ జూచి దగ్గఱ కేగుదెంచి
 కమలాయతాక్షి జగన్మోహనాంగి
 భ్రమరకుంతల దేవభద్రదేభయాన
 నీ వెవ్వ రబ్జాస్య నీకుఁ బే రేమి
 దేవకన్యకవో భూదేవకన్యకవో
 రాజకన్యవో భోగిరాజకన్యకవో
 నీజాడ యెఱిగింపు నేడు మా కనిన
 నీతటిఁ జక్కఁ బో యితఁ డంచుఁ జుప్ప
 నాత్మికైవడి నలనాతి యిట్లనియె
 ననఘాత్మ వినుమయ్య యమరకన్యకను
 గనకాంగి యనుపేరు గలిగినదాన

ధరఁ బావనాశ్రమస్థలములయందుఁ
 జరియింపుచుండుదు సఖులతోఁ గూడి
 మీవంటిఘనుల కర్మలితోడ సేవఁ
 గావింపఁ గోరి యీగతి సంచరింతు
 నోమానికులవర్య యొంటి మీ కిట్లు
 భామలతోఁ గూడి భాషింపఁదగదు
 బ్రహ్మబోధులు తపశ్శీలవృత్తులకు
 వివరింపఁగా వేరువిత్తులు గారె ?
 మదిలోన నొక్కటి మాటాడుటాకటి
 మదిరాక్షులకు నియమంబు సాశయము
 చావులు నహి నైజవర్తనలో నున్న
 భావసంసిద్ధి యెప్పటను లేదు
 వేచందమునఁ గృపావివశుఁడై యీనఁ
 గాచినపిదపఁ గుక్కల కిచ్చినట్లు
 ఘనతపోధన మెల్లఁ గడపట నొక్క
 వనిత నై యేటికి వలదవుచ్చెదవు
 పరమతపోరాజ్యపట్టబద్ధుండ
 వరయ నీ కిది యేల యని కేలు మొగిచి
 పోయివచ్చెద నని పోవ నుంకింప
 నాయెడ భార్గవు డనియె నచ్చరకుఁ

గలకాల మెల్లను గానలో నాకు
 నలములుఁ దిని తిని యలయ నేమిటికిఁ
 బరమసౌఖ్యం బైనభామలపొందు
 మరుగనివాని జన్మంబు జన్మంబె
 పరికింపఁగా మున్ను పార్వతీసతికి
 హరుఁ డిచ్చె సగముదేహం బన వినవె
 యదియునుగాక తోయజభవుం డేల
 వదనపంకేజంబు వానికి నిచ్చె
 వార లట్లుండ నీవసజాతుఁ డేల
 శ్రీరమాదేవిఁ దాల్చెను వక్షమందు
 నిన్నియు నన నేల యిహసౌఖ్యవితతు
 లన్నియు నిచ్చువా రన్నల కారె
 విపరీతముగ * నన్ను విడనాడ నేల
 తపము పండినమీఁదఁ దాల్తురే జడలు
 చపలాక్షి నీతోడిసంగంబు గలుగఁ
 దప మేల జప మేల తక్కిన వేల
 నన విని తనకు లోనగుటఁ జింతించి
 కనకాంగి మానివాక్యము సమ్మతంప
 మునినాథుఁ డప్పు డామోదకుంజముల
 వసజాత్రుబాణవిహ్వలచిత్తుఁ డగుచుఁ

దోలుత నా గాధిసుతుండు మేనకను
 గలసినకరణి నాకనకాంగిఁ గూడి
 సరససల్లాపహాసవిలోకనముల
 మరుకేళిఁ దేల్చి పిమ్మట విచారించి
 యిచ్చలో నిది తగు నిది తగ దనక
 యిచ్చట నే నుండి యేమి చేసితిని
 యెచ్చటి సురలోక మెచ్చటితపము
 నెచ్చటియచ్చర యిట కేల వచ్చె
 వచ్చెఁబో యే నేల వనజాక్షిచూపు
 మచ్చువేసిన నిట్లు మరు లేల కొంటిఁ
 గడుచిత్ర మిది గాదె కడలిలో నుప్పు
 నడవిలో నుసిరికాయయుఁ గూడినట్లు
 లే వీటి కనకాంగి యేవీటి మాని
 యీవిధి వాటిలై నేమికారణమొ
 యది చూడవచ్చిన నట్టిద కాదె
 ముదితలయెడ నున్నమునివహ్యఁ డైన
 జడియక యెట్లుండుఁ జర్చింప వహ్ని
 కడ నున్నయీవెన్న కరుఁగ కేలుండు
 నచ్చెరుపడి వేయు నన నేల నొకరి
 యిచ్చ గా చెన్నిన నిది దైవకృతము.

అని యాత్మవిద్యావిహారి యై యాత్మ
 వనజోదరునిపాదవనజముల్ దలంచి
 పరమవిరక్తుడై వభముక్తుఁ డగుచు
 సరిగె నంతటఁ దీర్థయాత్రానురక్తి
 నాయెడ మునిఁ గూడినంతనే దేవ
 లోయజవదన సద్యోగర్భ యగుచుఁ
 గమలాఘదివ్యసంకల్పంబువలన
 దమితదైతేయసుదర్శనాంశజుని
 నఘదూరు యోగీంద్రు నతులలగ్నమున
 మఘతారకను బాష్యమాసంబునందుఁ
 గని తనవచ్చినకార్య మంతయును
 ననుకూల మయ్యెఁ బొమ్మించు గర్వించి
 వనజాసనేంద్రాదివంద్యుఁ డౌవాని
 మనుజమాత్రుని గాఁగ మది విచారించి
 గుమిగొన్న యొకవేత్రకుంజంబులోనఁ
 గొమరుని నునిచి గ్రక్కున నేగె దివికి
 మానినందనుఁడు నిర్మానుషం బైన
 కానలో బెగ్గిలి కాపు కా వనుచు
 విలసిల్లఁగా సామవేదనాదముల
 నెలుఁ గెత్తియెడ్వ నయ్యెడఁ గరుణించి

యామహీసారనాయకుఁ డైనశౌరి
 యామానిసుతుఁ డున్నయట కేగుదెంచి
 వసధిమేఖిల గారవమున లాలించి
 తనకటాఁతొమ్మతధారలచేతఁ
 దనివి నొందించి యంతట సేదదేన్చి
 తనరించి యంత సంతర్ధాన మైన
 జలజాక్షువిరహంబు సైరిపలేక
 యెలుఁ గెత్తి యాబాలుఁ డేడ్చునత్తఱిని
 మలయంగ నెడ దుప్పిమై నోర గాఁగ
 మొలత్రాటఁ జెక్కినమోటకత్తియును
 గొనసిగతోఁ గూడి కురు లోకయిత
 గనుపట్టఁ జెరివిన గన్నెరాకమ్ముఁ
 గొనల వెల్వకుపుట్టగోచియు నెరులు
 బెనఁగొన్న నునుదబ్బిపీచు డాకేల
 వెడవెడ జివ్వాడు వెమరుసలాక
 యెడనుచే బొట్రవేలి యిరుపయుంగరము
 నడరంగ *యెడ మొట్టి యగుగొడ్డుటావుఁ
 బిడిముక్కుతోడునఁ బెనచి †రాబట్టి
 తనతోడిజోడు మేదరులు సోదరులు
 వెనువెంటఁ జన నొకవేణులావకుడు

హరిదాసుఁ డనుపేరియతఁడు భూసార
 పురవాసుఁ డవ్వనభూమి కేతెంచి
 కఱ కెక్కి చిట్టెలు గట్టి లో ముణిఁగి
 కుఱచలై వంకరకొంకరల్ లోక
 సల్లలై చక్కనై సవర నై పెరిఁగి
 వెల్లవోవని పండువెఱురులు చూచి
 నఱకి కుప్పలు వైచి నయముగాఁ జివ్వి
 ముఱియించి కుదియించి మోపులు గట్టి
 యూరికి మరల నుద్యోగించుతఱిని
 వారికి నాచెంత వనవీధి నున్న
 బాలురావము వినఁబడిన వా రప్పు
 డాలించి మాఱ్జాల మని సంశయించి
 పాక్కపా క్కని తమభాషఁ జెప్పుచును.
 గ్రక్కున నటకు డగ్గఱ నేగుదెంచి
 యలహానిసుతుఁ డున్నయట్టికుంజంబు
 వలచుట్టియుండిరి వలచుట్టినట్లు
 హరిదాసుఁ డనుపేరియతఁ డేగుదెంచి
 దరుల మేదరుల సోదరుల నీక్షించి
 బాలురానం బేమొ పరికింపుఁ డనుచు
 నాలోని కేతెంచి యమితతేజమున

భానుబోటిస్ఫూర్తిఁ బ్రహసింపుచున్న
 మౌనినందనుఁ గాంచి మది సంతసించి
 పిల్లి గా దోరి జాబిల్లి గాఁబోలుఁ
 జల్లనివెన్నెల చల్లుచున్నాఁడు
 అనుచు నబ్బలు రె ప్పార్పకెతయును
 గనుఁగొని వేడుకకడలి నోలాడి
 యానందబాష్పంబు లాననాబ్జాబు
 మై నిండి దిగువాఱు మై గరుపారఁ
 బెన్నిధిఁ గన్నట్టి పేదచందమున
 నున్నతోన్నతుఁడైన యోగినందనుని
 దనయులు లేమి నాదరమున నెత్తి
 కొని కూర్చితోడ నక్కునఁ జేర్చి వేష్కఁ
 గొనకొని యావేత్రకుంజంబు వెడలి
 తనవార లెల్ల నెంతయుఁ జోద్యపడఁగ
 మునిపుత్రుఁ గొని పురంబున కేగుదెంచి
 తనయాలిచేతి కెంతయుఁ బ్రేమనొసఁగ
 నరవిదనాభుఁ గన్నట్టియశోద
 కరణి నుప్పొంగి యాకాంతాలలామ
 యనువొందఁగా బోరు కాడించి కూర్చి
 యినుమడింపంగఁ జన్నిచ్చె నిచ్చుటయు

నామహీసార నాయకుఁ డైనయట్టి
 హేమాంబుఁడు తనయెదుట నిల్చుటయు
 హరిపదధ్యానామృతాహారలహరిఁ
 బరితృప్తిఁ జెంది యాభార్గవాత్మజుఁడు
 చనుగ్రోలఁడయ్యె నాఁడనే పెక్కు
 దినములుండంగ నెంతే వెఱఁగంది
 మగనితోఁ బలికె నమ్మగువ దూఱుచును
 నగుబాటు చేసి తిరుదఱిగనఁ దనకుఁ
 గటకటా ! వీని నెక్కడనుండి తెచ్చి
 తిటువంటి పసిబిడ్డఁ డెందైనఁ గలఁడె
 చను నోటఁ బెట్టిండు చనుగ్రోలకున్న
 మినుకంత యుగ్గైవ మ్రుంగఁ డేమవఁడు
 ఆకొన్నచంద ముత్తెనను లేదు .
 తేకువ చెడఁ డొడుదిక్కుఁ గన్గొనఁడు
 ఆరయ వీడు దయ్యము గాని భూమి
 వారిబిడ్డలవంటివాఁడె ? చూడంగఁ
 జిక్కండు నలుగండు చెలు వగ్గలిచి
 యొక్కచందంబున నున్నాఁడు గాని
 యనుచు నిద్దఱు నరు దంద నావార్త
 జను లాలకించి యాశ్చర్యము నొంది

యా బాలగోపాల మట కేగుచెంచి
 యా బాలుఁ జూచుచు నగుచుండంగ
 నానగరినె వృద్ధుఁ డగునట్టిపుత్త్ర)
 హీనుఁ డొక్కరుఁడు పెక్కిండ్లనుండియును
 సంతానకాముఁడై సతియును దాను
 సంతరంగమున శోకార్తుఁడై యుండి
 యావార్త విని వెఱఁగండి డాదమున
 భావించి యితఁడు తప్పదు దేవుఁ డనుచు
 నత్తపోధనుఁ జూచునభిలాష నటకు
 రిత్తచేతులఁ బోవ రీతి గా దనుచు
 నొకసోలనెయి, పాలు నొకచేరెఁడన్ని
 యకలంకమతి నిచ్చి యది కేలఁ బూని
 యనురాగవల్లక యంతరంగమున
 ననలొత్త నటకుఁ గ్రన్నన నేగుచెంచి
 హరి మున్ను నందగేహములోన నున్న
 వరుస నావేణులావకునింటిగోనఁ
 బసనిమాయావటపత్రతల్పమున
 వసియించి నిదురించువాఁడును బోలె
 బా గొప్పఁ దొట్టెల్లపైఁ బవ్వళించి
 యోగనిద్రాసక్తి నుండు నమ్మానిఁ

గని చేత నున్నదుగ్ధము యోగిమౌల
 నునిచి సన్నతి చేసి యోగీంద్రవర్య !
 నాకేశసన్నత ! 'నా చేయుభక్తిఁ
 గైకొని నను నీవు కరుణింపవలయు
 సీరిసోదరుఁడు కుచేలునియటుకు
 లారగించినరీతి నవధాను దేవ !
 భక్తవత్సల ! కృపాపారీణ ! నాదు
 భక్తిఁ గైకొమ్మని పదముల న్రాల
 సతనిభక్తికి నాత్మ ననయంబు మెచ్చి
 యితివేగమునను బద్ధాసనుఁ డగునుఁ
 గరుణాపయోరాశి కాన నామాని
 వరుఁడు తత్క్షీర మాస్వాదించె నపుడు
 జను లెల్లఁ జేయుపూజలు లెక్కగొనని
 ఘనుఁడు నాసేన నిక్కము మెచ్చె ననుచు
 మనమున నుప్పొంగి మగుడి యారీతి
 దినదినంబుచు బాలు దెచ్చుచునుండి
 యంతట నొక్కనాఁ డాదృశప్రతుఁడు
 కాంతయుఁ దాను నక్కడి కేగుదెంచి
 ప్రతివారమును దెచ్చుపగిది దుగ్ధంబు
 సతనికి నర్పింప నాయోగివరుఁడు

సగ మారగించి నిశ్చలదయాదృష్టి
 సగము వారలకుఁ బ్రసాదింప నతఁడు
 తనసతియును దాను తత్ప్రసాదంబు
 ననురక్తిఁ బ్రాసించె నంతలోపలనె
 తరుణభావంబులు దాల్చి యిద్దఱును
 బరమానురాగసంభరితు లై యోగి
 యనుమతంబున నింటి కరిగి రంతటను
 మునినాయకునివరమున నవ్వధూటి
 గరు వొంది భవ్యలగ్నంబునం జక
 పరిచరాంశజు లోకపావనమూర్తిఁ
 గణిక్ష్మఁ డనుపుత్రుఁ గాంచె నయ్యోగి
 మణి యైన భార్గవమానిశేఖరుఁడు
 పరత త్వమయ్య గోపాలుచందమున
 హరి నందగేహంబునం దుండుకరణిఁ
 గారియెవ్వారికిఁ గానరాకుండ
 నీఱు గప్పినయట్టి నిప్పుకమాడ్కి
 కీర్తికెక్కిన నిజాకృతి డాచి ధరణి
 వర్తించుచున్న సంవర్తచందమున
 ననుపమయోగింద్రుఁ డయ్య నహ్మాని
 తనరూపు డాచి మేదరివిధంబునను

సరవి మై నమ్మహీసారంబునందుఁ
 గర మొప్ప శూర్పవిక్రయము సేయుచును
 గమలేశపాదపంకజయుగధ్యాన
 సమధికామృతముచే సంతృప్తుఁ డగుచుఁ
 గడునల్ల నగుదివిఁ గనుపట్టినూర్వ
 వడుపున వేణులావకునిగేహమునఁ
 దేజరిల్లుచుఁ గొన్నిదినములమీఁద
 నోజఁ బెంపెసఁగెడు యోగానురక్తి
 భాసిల్లు నాయోగిభర్త గుహాధి
 వాసుఁడై నియమితవాసరుం డగుచు.
 యమనియమప్రముఖాష్టాంగపూర్తు
 లమరంగ విహితపద్మాసనుం డగుచు.
 భాతిగా నస్త్రీకపాలభాతియును
 ధౌతినీతియు నాళితాటనం బనఁగఁ
 బాలుపొందు మట్కర్మముల నాచరించి
 సలలితోడ్డియాణజాలంధరములు
 మొదలైన దశమహాముద్రలం జక్కఁ
 గదియించి యిడయుఁ బింగళయు సుషుమ్న
 యాపూరణము మొదలై యెన్నఁదగిన
 లో పదునాల్గునాళుల వివేకించి

శీతలభ్రమరిభస్త్రికమూర్ఖకేవ
 లాతతరవిభేదనాదినామములు
 గల యష్టవిధకుంభకముల నేర్పఱచి
 కలకేవలపుకుంభకమునఁ గుంభించి
 లీల మై నాసనలింగహృన్నాభి
 తాలుమూలలలాటతలములయందు
 నాధారమణిపూరకాదినామముల
 సాధారణములై సరవిఁ బేర్కొనఁగఁ
 బదిల మై నా ల్గాఱు పది పది రెండు
 పదిఁగూఱు రెండు నై పరఁగుపత్రముల
 ననుమొందుచుండెను నారుదామరల
 ననిలునిచేత నొయ్యన మేలుకొలిపి
 న భిషంకజముక్కిందటను ముమ్మూల
 శోభిల్లు బాహ్యుండశోభితం బైన
 గంభీరనాళికాకందంబులొనఁ
 గుంభించి వాయువుఁ గొని దానిచేత
 నాధారకమలమధ్యస్థికోణాంత
 రాధీనరేఖాక్షరాంతరవహ్ని
 వెలుఁ గొండఁ జేసి పర్వినగాలితోడ
 మిళితంబు చేసి యెన్నిదివదనములఁ

బలువుగా నాక్రింది పశ్చిమనాళి
 తలక్రిందుగాఁ జుట్టి తలకనిభుజగి
 వదనగహ్వరము చువ్వన దాఁటఁజేసి
 చెదరనికడఁకఁ బశ్చిమనాళిఁ జొనిపి
 వెనకఁ జొప్పుడు నేకవింశతిమణుల
 బెనఁగొని సంతతాభేద్యమై తనరి
 జలజాసనేశకంజదళాక్షునామ
 ములు గల్గి వజ్రింబుమురువున నున్న
 యామిఁది గంధిత్రయంబు భేదించి
 యామిఁది యూర్ధ్వముఖాంబుజాతంబు
 తలక్రిందు సేసి యఁదలిసుధారసము
 నలరెడుపూదయశోయజములో నించి
 మండితయోగసామ్రాజ్యసాభాగ్య
 మండనుం డగుచు నమ్మానివర్యుండు
 పావనవనసప్తపర్వతగుహల
 నీవిధి నేనునూఁజేడునూఁజేండ్లు
 వేర్వేరు వసియించి విమతంబులైన
 సర్వసిద్ధాంతముల్ చర్చించి చూచి
 కాణాదగురుభట్టకపిలాక్షపాద
 పాణిని మిథ్యాప్రపంచశాస్త్రముల

లక్షించి చూచి యల్పము లని పూర్వ
 పక్షము లేచిసి యభంగవిస్ఫుర్తి
 శుద్ధాంతరంగుడై శుభకరవిష్ణు
 సిద్ధాంతమార్థాభిక్తుడై పాలించి
 తలఁపుఁదామరలోని తామరకంటి
 చెలువంబునకు నెంతె చిక్కిచొక్కుచును
 దఱచుగా నందునఁ దగిలి బాహ్యుంబు
 మఱచి హరిధ్యానమగుఁడైయుండె
 నాపావనునిభక్తికలరి యావిశ్వ
 రూపి యప్పుడు విశ్వరూపంబుఁ జూప
 నామూర్తిఁ గనుఁగొని యాత్మనుప్పొంగి
 వేమాఱు నుతులు గావించె విష్ణుండు
 నలమోగివరు డెద మనుతమ్మిలోని
 యెలడేటి యై యుండె నెంతయు బ్రీతి
 ముక్తరాగుం డది మొదలుగా జగతి
 భక్తిసారం డనఁ బ్రఖ్యాతి నొంది
 యట వీడుకొని యొక్కయటవీతలమున
 ఘటితపద్మాసనకమనీయుఁ డగుచు
 నత్తపోధనుఁడు శ్రీహరిపదాయత్త
 చిత్తుడై హృతలోకచిత్తుడైయుండె

గుబ్బెతనునువాడిగుబ్బలం చెగఁడు
 గుబ్బకొమ్మలుసోగ కుఱుచవీనులును
 గగనగంగోత్తుంగకల్లోలలోల
 మగుగంగడోలుఁ జెన్నగుజల్లిశోఁక
 నిడువెడఁ దగువెన్ను నెటిగుజ్జమెడయుఁ
 గడుదొడ్డపిఱుఁదు చక్కనిముద్దనడలుఁ
 గదలుమూఁపురము డాకాలినూపురముఁ
 గుదురైనగిన్నె బాగులగొరిజలును
 బసమించుమువ్వలుం బసిఁడిగంటలును
 బసిదిండిగంతయుఁ బాపపట్టెడయుఁ
 దెలిమిఁచుముకుఁద్రాడు తిన్ననిమోము
 గలిగి తేజీకూనగతి నొప్పు మీటి
 యడరుగబ్బిన ఘణిల్లన అంకె లిడుచు
 నడతెంచుకైలాసనగ మననొప్పు
 వెలిగిబ్బ నెక్కి యవ్వధుఖంఁకమాళి
 వలిగుబ్బలితనూజ వలిగుబ్బ లిటియఁ
 గాఁగిటఁ దను బిగ్గకరముల నొక్క
 పీఁగుచు సంతోషవివశుఁడై పొంగి
 యావేశ నిచ్చావిహారి యై మింటఁ
 బోవుచు నుండునప్పుడు శైలతనయ

ధర నున్న భాగవతనుజాతుఁ జూచి
 వరుఁ జూచి యత్తపోవనవీధియందు
 ఘనతపోనివృ నొక్కఁడు శంక లేక
 వినిమీలితాత్ముఁడై వెలితలంపుడిగి
 నరునిచందమున నున్నాఁడు తిష్ఠేజ
 మరుణకోటుల కెక్కుఁడై చెలుంగెడిని
 యితఁ డెవ్వఁడో మన మిమ్ముహఃమహుని
 గతియుఁ దన్మహిమయుఁ గనిపోవవలయు
 నని నంది వాగెయు నందంద గుడిచి
 వినుతించి పలుమాఱు వేఁడుకొనింగ
 నాయెడఁ దనప్రియురాలి వాక్యములు
 త్రోయఁజాలక నిల్చి తుహినాంశుధరుఁడు
 వృషభంబు డిగి హానివృషభునిం జేరి
 విషకంఠుఁ డనియె సవినయవాక్యముల
 నుడురాజమాళి నే నోహానిచంద్ర!
 యడుగు మిచ్చెద వరం బనఁ గన్నుఁ దెరిచి
 యిగురొత్తువేడుక నెమట నున్నట్టి
 నగసుతాపతిఁ జూచి నగుచు నయ్యోగి
 తనచెంత నున్నబొంతను మునుమున్నె
 చొనిపియుండినయట్టి సూది చేఁబూని

దారంబు నంది యీదారంబు నూది
 ద్వారంబునందు సంధానింప నిపుడు
 వర మిమ్ము నీవు దేవర వైతివేని
 హర! మాకు నిది మనోహరము నావుడును
 భవుడు రోషావేశభరితుడై యలిగి
 యవు రార! నాతోడనా కేరడంబు
 లెఱుగవే పురముల నెఱియించువార్త
 మఱచితే తారకు మర్దించుకడక
 వినవే? నాకథలు భూవిదితంబు లిప్పు
 డన నేల? తొంటివి యవి చెప్ప నేల?
 యిదె తపోధనుడ వైతేని యీక్షణమ
 కదలక నాదుముంగల నిల్వ మనుచు
 గ్రచ్చితి జిచ్చితిన్న విచ్చటయు
 జిచ్చితికోలలేర్చినరీతి చెసల
 మింట మంటలు జంట మెఱయఁ దారకలు
 గెంట నదుగిలు పెల్లగిలి కూలి వ్రాలఁ
 జటచిటధ్వనులతో శిఖికోటి వెడలి
 పటుతరబ్రహ్మాండభ్రాండంబు నిండ
 ఖిద్యోతకాంతు లొక్కట లెక్కగొనని
 ఖిద్యోతబింబంబుకరిణి నమ్మాని

హరనేత్రీవహ్నికి నడ్డంబు గాఁగఁ
 జరణాంబుజాతంబుఁ జాచెఁ జాఁచుటయు
 నందుఁ జూపట్టె నత్యర్కాగ్నికోటి
 చందంబు గలుగులోచనకోటియందుఁ
 బొడముమంటలు భుగ భుగ నాకసంబుఁ
 బుడమియు నిండి నిప్పులు గుప్పళింప
 గడ గడ ధరణి గ్రక్కదల మిన్నగల
 నుడుపంక్తి లాజలయోజమైఁ బెటల
 వెఱపింపఁగాఁ బోయి వెఱచినకరణిఁ
 గరకంఠుఁ డానేత్రీఘనవహ్ని కులికి
 తలఁచిన ధారాశ్శధారాధరములు
 బలువిడి గర్జనప్రభలతో నిగుడి
 గుడిగొని జడివట్టి కురియంగఁ దొడఁగెఁ
 దొడఁగిన మౌనినాథుఁడు లెక్కగొనక
 దేవకీసుతుఁడు లోఁ దెలి వొందియున్న
 గోవర్ధనంబు బాగుగ నున్నఁ జూచి
 శర్వుండు మిగుల నాశ్చర్యంబు నంది
 శర్వాణి కమ్మనీశ్వరుఁ జూపి పలికెఁ
 గంటివే యెనలేక కనలెడుకంటి
 మంట నాహుతిగొనుమంటఁ గల్పించె

నే నెంత యితఁ డెంత యెన్నిచూడంగ
 శ్రీనాథుభక్తు లజెయ్య లెవ్వరికి
 సురవర్షుఁ డైన భూసురవర్షుఁ డైన
 నరనాథుఁ డైనఁ గిన్నరనాథుఁ డైన
 నారయ హరిదాసు లధికులు గాన
 వారలతోడ గర్వము పని లేదు
 అంబుజనేత్ర ! యెట్లంటేనిఁ దొలుత
 నంబరీషుఁడు గెల్వఁడా యత్రిసుతుని
 హరిదాసు లఖిలలోకైకపావనులు
 హరిదాసు లపగతాహంకారమతులు
 హరిదాసు లగువార లధికుల కధికు
 లరయ వారలకంటె నధికులు లేర
 యనుచుఁ గపర్ది సాయమినాథుఁ జూచి
 వినుతవాక్యంబుల వేమాఱుఁ బొగడి
 యోమానికులనాథ ! యోగీంద్రచంద్ర !
 సీమహామహిమ వర్ణింప శక్యంబె
 యితవాఁ డని నిన్ను నెఱుఁగమిఁ జేసి
 తింతకార్యంబు నే నిట్టినేరంబు
 మఱచి మమ్మిరువుర మదిలోన నెపుడు
 మఱవకు మనుచు నుమామనోహరుఁడు

నక్కాంతతోడ మి న్నంది యన్నంది
 నెక్కి కైలాసాది కేగె నాతనికి
 నఱుగు పాదంబునం దున్నకతన
 నక్షపాదాహ్వాయం బమరె నంతటను
 జెదరకుండఁగ భవజ్జ్వలప్రములు
 పొడివి మా యాసూత్రమునఁ గాలసూచి
 నొడలిబొంతలు కుట్టుచున్నమాయావి
 వడువున నమృత్నివసుధేశ్వరుడు
 తఱచు కుట్టులువడఁ దనబొంతిపొంత
 కుఱువాఁడిసూదిచేఁ గూర్చుచున్నంత
 గగనమార్గమునఁ గొంకఁబుఁ డనుసిద్ధుఁ
 డగణితదివ్యమంత్రాదిసిద్ధుండు
 చిఱుత క్రొజడలమై సింగినాదంబు
 నెఱసిన మేనివన్నెలబూదిపూత
 బెత్తంపు మొలత్రాట బిగిసిచూపట్టు
 గుత్తంపుగోచి చిక్కులకుట్లబుట్ట
 నిగనిగ మెఱయుమానికపుఁగామాఱు
 లొగి ఫాలమున నొప్పుచున్నరుద్రాక్ష
 మొగసిరిమసిబొట్టు మొనసంకుబేర్లఁ
 దగిలినపెనుజన్నిదపు *రుండమాల

కప్పెరనట్టెంబుఁ గక్షపాలయును
 నెప్పుగ్గా బిగిసినయోగపట్టెయును
 గలిగి డాకాలిమైఁ గాలు సఁధించి
 నలువొందు నురము నెన్నడుము నిక్కించి
 కేలిమైఁ గేలు వొక్కించి మోకాలి
 కేలిక్రిందట నిజీకినబాగు చూపఁ
 బొలుపొందులాతంబు పులికళానంబుఁ
 గలిగి సిద్ధుఁడు శఙ్ఖనఘనం బనఁగఁ
 గనుపట్టె గగనమార్గమున శార్దూల
 మనిలవేగంబున నట వచ్చి వచ్చి
 ధర నున్న భౌర్గవాత్మజుడివ్యతేజ
 మురుతగ్రబహ్మాండ మొరసి క్రిక్కిరిసి
 యిలకును మింటికి నేకంబు గాఁగఁ
 దలుపు వైచినరీతి దట్ట మై పొదల
 నావరతేజంబు నలపుమై దాఁటి
 పోవంగలేక బెబ్బులివాపురంబు
 గ్రక్కున నిలిచి వేగము దక్కివెచుకఁ
 ద్రొక్కుచునున్న సిద్ధుఁడు కోపగించి
 నాగియబిగు వింత వదలి దాఁటించి
 రాగేలు బిగియించి రవళి ధే యనుచుఁ

పర మిడి కేలి బెత్తపుదర పైత్తి
 చురుకుట వైచిన సుక్కుచు నదియు
 ననుగు ముందట కిడ కందంద జెగడి
 మడిదోక పెట్టుచు మాటిమాటికిని
 వెనువెన్నకే వచ్చి వెస యురు సాగి
 చనకున్నఁ జూచి వేసరి కొంకణుడు
 గాలి డెదముఁ గల్చుగతుల శాస్త్రుల
 మేలకో చని చని యిటఁ బోక నిలిచె
 జిట్టకంబున నొండుసిద్ధండు తెరువుఁ
 గట్టెనో కాక వాకట్టెనో లేక
 యున్నతోన్నతుఁ డైన యోగీంద్రవర్యుఁ
 డున్నాడో యీచక్కి యుద్విభాగమున
 నని చెసల్ పరికించి యాచెంత యోగి
 జననాథుఁ డగుభక్తిసారు నీక్షించి
 పసిదిండి డిగ్గి తాపసవర్యపాద
 కిసలయయుగళి నాగిలి వ్రాలి నిల్చి
 యోగీంద్ర ! మానిజాతోత్పలచంద్ర !
 భాగవతోత్తంస ! భక్తాబ్జహంస !
 విజితావిడ్యుర్గ ! విహితసన్మార్గ !
 విజకృపాభరితాంగ ! నిగమాంతరంగ !

యపరాధ మపరాధ మని సన్నతించి
 కృపణుడై మానీంద్రుఁ గృపపుట్టఁ బలికె
 యింతవానికి నీకు నిట సూదిఁ బూని
 గంత బొంతయుఁ గూర్పఁ గారణం బేమి ?
 యచేమాదిసిద్ధుల కధిపతి వీవు
 ప్రణుతింప మునిసార్వభౌముండ వీవు
 నీయట్టివానికి నీచకృత్యంబు
 సేయుట దగు నె? యోసిద్ధమానీంద్ర !
 యనుచుఁ దాఁ దొడిగినయట్టిమానికపుఁ
 గొనఁబుకుచ్చులవంతకుచ్చలిగంత
 పటుకక్షపుటిలోని పారదదివ్య
 ఘుటికయు నయ్యోగికులచక్రవర్తి
 ముందట నిడి కేలు మొగించిన మోవి
 చెందలిరాకుమైఁ జిటునవ్వు నెఱయఁ
 గొంకణదెసఁ జేరకొని మాధవాఁఁఘ్రి
 పంకజయుగలగ్న భావుఁ డిట్లనియె
 నిది యేమిఫల మిచ్చు నెట్లు గైకొంటి
 వివరింపుమా మాకు వీనిచందంబు
 లనిన సిద్ధుఁడు భార్గవాత్మజుఁ జూచి
 వినతుఁడై వేర్వేఱ వివరింపఁదొడఁగెఁ

దనువున నీకంథ ధరియించనట్టి
 మనుజుఁ డందఁడు జరామరణదుఃఖములు
 పొసఁగెడురసములఁ బోసి శోధించి
 రసపంచకమును బరము లెన్నిదియును
 భాసిల్లి ధృతిబీజపక్వరత్నముల
 గ్రాసంబు లొసఁగి సాంగంబుఁ గావించి
 పదియునెన్నిదియు నై పరఁగుసంస్కృతులఁ
 బదిలంబు గాఁగ నీపగిది నొనర్పఁ
 బటుతపోమహిమలఁ బడసెనయట్టి
 ఘటికోత్తమము దీనిగుణము నీతోడ
 నేటికి నిక దాఁప నిది సోఁకినంతఁ
 గోటిలోహము మంచికుందనం బగును
 అన విని యలఁతిన వ్వాననాబ్జమున
 నన లెత్త నహ్లానినాయకోత్తముఁడు
 తనమేన రవికోటిఁ దలఁకించుకాంతిఁ
 గనుపట్టు మణికంచుకంబుఁ జూపుచును
 ఆజగత్ప్రయనేవ్య మగు నిజపాద
 రాజీవ రేణుపరాగంబుఁ దిగిచి
 పలుమాటుఁ బాపాణబాధలఁ జెంది
 కలకాల మెల్లను గానలఁ దిరిగి

తడయక దేశ మంతయుఁ ద్రవ్వకొనుచుఁ
 బాడివోసికొని పొట్టుపొర లొచు వేఁగి
 పుడమి నెందులకైనఁ బూటములు వెట్టి
 కడపట నీ విట్లు ఘటియించుఘటిక
 యినుము బంగరు సేయు తేమియాశ్చర్య
 మనుచుఁ బాదాసీత మగుదానిఁ జూపి
 పాటింప నిది లోహపాపాణకోటి
 కోట్లు గావించు కుందనంబుగను
 ఇల నెవ్వఁ డిది ధరియించు నాతనికిఁ
 దలఁచినపని యెల్లఁ దనుతానె యగును
 ఇందును నందును నెదురు లే దరుణు
 నిందును నగుకాంతి నెనసి యాఘనుడ
 యగణితాయుష్మంతుఁడై యతుకలిమి
 నగుచుండ మృత్యువునకు బొమ్మ వెట్టఁ
 జరచర బెట్టు నిర్జరభావ మొందుఁ
 దరుణీకదంబకందర్పఁడైయుండుఁ
 జెనఁటి యీభవవార్ధిచే యీత సీదు
 వనజాసనేంద్రాదివంద్యుఁడైయుండు
 నతనివశం బగు నఖిలలోకంబు
 లతఁడు లోకోత్కృష్టుఁ డగుసిద్ధవర్యుఁ

డరయ నీరెండు లక్ష్మ్యమె లోకులకును
 సిరివరు దాసు లిచ్చిసఁగాని తేవు
 పనివడి నీతోడఁ బలుమాటు వేయు
 నననేల ? నే నిచ్చినట్టి యీఘటిక
 ప్రతి చూడు మని యోగిపతి ప్రసాదింప
 నతేభక్తిఁ గొంకఱుం డవనతుం డగుచు
 నరుదంది నిజవాహనారూఢుఁ డగుచు
 సరభసగతిఁ జని చని యొక్కచోట
 మునుభౌగ్దవాత్మజముని యిచ్చినట్టి
 తనకేలిఘటికచందముఁ జూతు సనుచు
 దూరంబు చనక శార్దూలంబు దిగ్గి
 తోర మై మిన్నులతోడ రాయుచును
 జిత్రకూటంబులఁ జెన్నగల్గించు
 చిత్రకూటం బనశిఖరిశేఖరము
 చెంతకుఁ జని ముని శ్రీపాదపంక
 మంతయుఁ బూని యయ్యుద్రిపై వైవ
 నలదేవతలు మిఁట నాశ్చర్యమంది
 కలిగెఁబో రెండవకనకాద్రి యనుచు
 నది భానుమండలం బగల్గించుకాంతిఁ
 బదియాటువన్నియపసిఁడి యై యొప్పె

నప్పుడు కొంకణుఁ డంతరంగమున
 ముప్పిరిగొనుమోదమున వెఱుఁ గండి
 యనుపముఁ బైన యీహైమాద్రి యిచట
 నునిచిపోతినయేని యుద్విమీఁదటను
 గ్రయవిక్రయములు భంగంబు లై పోవు
 నయ మేది యంతరాంతరములు దక్కుఁ
 గ్రతుదానభోగముఖ్యములందు మిగుల
 నతిశయఁ బగుచున్నయట్టి కాంచనమె
 యితరలోహములతో నెనయైనఁ గార్య
 గతి దప్పు నిది బుద్ధి గాదురా యనుచుఁ
 దనయోగశక్తిచే ధుణీశలంబు
 ఘనతరవివరంబుగాఁ జేసి యందు
 సురగిరితో నీడుజో డాడుహేమ
 గిరిశేఖరంబు సెట్లేపంబు సేసి
 నెఱయ రొప్పులపొడనీలని నెక్కి
 మఱియు వచ్చినత్రోవ మగుడి యేఱెచి
 యపరిమితానుకంపామృతానారు
 నపగతసంసారు నాథక్తిసారుఁ
 గని భక్తిఁ బాదపంకజముల వ్రాలి
 వినుతింది హస్తారవిందముల్ మొగిచి

యే మనువాఁడ బ్రహ్మాద్రాదు లైన
నీమహామహిమ వర్ణింప నోపుదురె ?

శ్రీరామపదపద్మరేణువు సోఁకి

ధారుణిమై శిల తరుణి యై నిల్చె

నన వింటి మున్ను ప్రత్యక్షుంబు నేఁడు

కనుఁగొంటి నీపాదకమలరజంబు

సోఁకినఁ బరుసంబు సోఁకినయిచును

వీక శైలము హేమవిజితాద్రి యయ్యె

హరికన్న హరిభక్తు లధికు లే యనుట

యరయంగ నిపుడు తథ్య బయ్యె నయ్యె

వినఁ జెప్పఁ జోద్య మై వివరింప నెట్టి

ఘనులందు లేని నీఘనదివ్యచుహిమ

మీటి యెన్నఁగ వశమే ? మూడుమాట

లాఱుతప్పలు మిమ్ము నభిరుతింపంగ

నియ్యెడ గణుతింప నే నెంతవాఁడ

వేయినోళ్ళు రెండువేఁజిహ్వాలును

గలుగువానికిని శక్యమే ? పదివేలు

గలవు నా నేరముల్ క్షమియింపు మనుచు

వినతుఁడై పులి నెక్కి వినువీధిచక్కిఁ

జనియె భార్గవమునీశ్వరుఁ డంత నొక్క

గిరిగుహంతరసీమఁ గృతనిష్ఠఁ డగుచు
 నిరుపమనిజయోగనిరతుఁ డై యుండె
 నాసమయమున విహారేచ్ఛతోడ
 నాసరోభూతమహాయోగివరులు
 చనుచుండి యాభక్తసారు తేజమునఁ
 గొనకొన్న యాశైలగుహకు నల్లంత
 దవ్వలఁ జనుచుండి తమయోగదృష్టి
 మువ్వరు భార్గవమునితేజ మరసి
 యున్నతోన్నతుఁ డైనయోగీంద్రఁ డొక్క
 డున్నాడు వాడె లేకున్న నిబ్బాగి
 శ్వాతశితాంశు తేజముల గేలించు
 నీతేజ మొరులకు నేల సిద్ధించు
 నని సంతసం బంది యందలో రువు
 రనురాగమున భార్గవావాసమునకు
 జలజాతబాంధవచంద్రులకరణి
 వలచుట్టుకొనుచు నవ్వల దాటి చనిరి
 భాసురం బైన తత్పథఁ జూచి యంత
 నాసరోయోగీంద్రఁ డచ్చెరువంది
 చారుయోగాధ్వసంచారుఁ డౌ భక్తి
 సారుఁ డున్నట్టియచ్చటి కేగుదెంచి

యతనిష్కగ్గఱ కేగి యభినుతి సేయ
 హితమతి నాతండు నెను శేగుడెంచి
 యనయంబు మెచ్చుచు నాత్మబంధువులఁ
 గనుఁగొన్నగతి వేడ్కకడలి నోలాడి
 యాననేందుప్రభ లడరుచందమున
 నానందబాష్పంబు లందంద దోఱఁగ
 నొండ్వారు నుతులు సేయుచు ధర సాగి
 దండంబు లిడుచు నెంతయుఁ బ్రియం బెసఁగ
 నాలింగనక్రియ లాచరింపుచును
 గేలు కేలున బిగ్గఁ గీలించుకొనుచుఁ
 జెలఁగి యిద్దఱు సుఖాసీను లై ప్రేమ
 గులుకంగఁ దమతమకుశలంబు లరసి
 యత్తపోధను లంత హరిపదాయత్త
 చిత్తు లై విగళితచిత్తు లై కూడి
 హత్తి పాయనియట్టి యానందలహరి
 మత్తు లై నిరతాప్రమత్తు లై యచట
 గరిమమై క్షీరోదకన్యాయ మెసఁగ
 నిరువురు నుండి రనేకకాలంబు
 తదనంతరమున నత్తపసు లచ్చోటు
 గదలి పర్వతనదీగహనముల్ గడచి

యలపూర్వజలరాశియషరభాగమునఁ
 బొలుచు మయూరాఖ్యపురముచెంగటను
 గైరవకంజాతకలిత మైనట్టి
 కైరవతీర్థంబుకడఁ గల్పకంబు
 పాలు పొందు కేసరభూజంబుక్రింద
 నిలిచి యోగసమాధినిరతిఁ బెంపొంది
 యిరువు రచోట ననేకకాలంబు
 పరతత్త్వభజనానుభవమునఁ దేలి
 యుండి రంతట సరోయోగినాయకుఁడు
 దండ భార్గవమూనిధరణీశుఁ జూచి
 యింతకాలము మన మెనసి యొక్కింత
 యంతరంగంబున నరమర లేక
 జోడుకోడియల మై జోఁకతోఁ దోష
 నీడల మగుచు నన్నిటఁ గూడిమాడి
 దాయక పాయక తలఁపు లేకముగఁ
 దోయజాక్షునిపాదతోయజాసక్తి
 నన్నదమ్ములు వోలె ననగి పెనంగి
 యిన్నాళ్ళు నుండితి మెర వింత లేక
 గణనమించిన యింతకాలంబు నొక్క
 తుణ మయ్యె నాకు నీసంగతి నింక

ధరమీద నర్పావతారరూపమున
 హరి యున్ననిలయంబు లచటితీర్థములు
 సేవించి మఱియు మీశ్రీదివ్యమూర్తి
 సేవింప మఱివచ్చెద నంచుఁ బలికి
 ప్రణమిల్లి ప్రణమిల్లి భక్తిసారుడు
 ప్రణమించి యానంద బాష్పముల్ నించి
 యక్కుననితీయంగ నలమి యవశ్యాని
 నక్కడనుండి పాయనికూర్చితోడ
 మరలిచూచుచు మందమంద యానమున
 నరిగె నంతటిమీద నక్షపాదుండు
 ననుపమయోగవిద్యాసక్తిఁ గొన్ని
 దినము లచ్చోట వర్తిల నొక్కనాడు
 తఱచుగా నామముల్ ధరించుకతన
 మఱి ధరింపఁగఁ దిరుమణి లేకయున్న
 నిపు డూర్ధ్వపూడ్రవిహీనత నుండి
 జపతపోముఖ్యముల్ సలుపఁ గాదండ్రు
 తలపోయ నిది కృష్ణధారుణి యిచటఁ
 దెలివొందు ధవళమృత్తిక యింక నెట్లు
 గలిగెడు ననుచు హృత్కమలంబులోనఁ
 దలఁపుచు యోగనిద్రాసక్తుఁ డైన

బంగారుగజైలుఁ బసిఁడియందియలుఁ
 జెంగువిచాయ మించినపైఁడివలువ
 మొగపులమొలనూలు ముత్యాలకుచ్చు
 బిగిసి చూపట్టుముప్పిడికటారంబుఁ
 గటి సంఘటించిన కరపల్లవంబుఁ
 బటువరంబుల నిచ్చుపాణిపద్మంబు
 వలమురిసెఱవాఁడి వలయపుఁగత్తి
 బలసి చూపట్టెడుపాణియుగ్మమును
 బొడ్డుమానికము కెంపులబిటారించు
 నొడ్డాణమును మించు నుదరబంధంబు
 భుజకీర్తులును బాహుపురులు తాయతులు
 భుజగభూవలతట్టు పుణఁగుమైపూఁత
 యక్కుననెలకొన్న యలమేలుమంగ
 యక్కజం బగువైజయంతిసరంబుఁ
 దారహారములుఁ బుత్తడిజన్నిదములుఁ
 జారుమాక్తికకంఠసరము బేరురముఁ
 గంబుకంధరమును గౌస్తుభమణియు
 చింబాధరంబు నొప్పెడికపోలములు
 మందస్మితంబును మకరకుండలము
 లిందుబింబము హసించు నెమ్మోముఁ

దెలిదమ్మికన్నులుఁ దిలనాసికంబుఁ
 దెలిమించునాణియు త్రియపునామంబుఁ
 గనకపిప్పలదళకలితపట్టాబు
 ననుపమమణిమయం బగుకీరీటాబుఁ
 గలుగు శ్రీవేంకటగ్రావాధినాథుఁ
 డలమునిస్వప్నంబునందు వేంచేసి
 పొడకట్టి తనకరంబుల మేచు నిమిరి
 వడదేర్చి లాలించి వరదుఁడై పలికె
 వలవంత వలవ దోవత్స ! సీచిత
 జలజాకరాంతరస్థలి సుధాకాంతి
 నాయాజ్ఞచేఁ దిరునామ మింపొందు
 నాయుండ్రముఖులకు నది యలభ్యంబు
 అరయంగ నది యణువంత ధరించు
 నరుఁడొందు సురల కందఁగరానిపదము
 నది నీవు గైకొను మనునంతలోనె
 ముదమాది భార్గవముని మేలుకాంచి
 యంతరంగంబున నాదేవదేవు
 నెంతయుఁ దలపోసి యిపు రెట్టింపఁ
 గరిరాజపాలన ! కమలాక్ష ! భక్త
 వరద ! రమానాథ ! వాత్సల్యజలధి !

ననుఁ గన్నతండ్రి ! క్రొన్ననవిత్తుతండ్రి !
 యని సన్నుతించుచు *నాశ్చర్య మంది
 పదిలుఁ డై కొలనులోపల డిగ్గి తనదు
 మదికి జో డగు జలమధ్యభాగమున
 దండి మై పూమాతారాధినాథ
 మండితం బగుతిరుమణి సంగ్రహించి
 మాసీంద్రమణి తిరుమణి రమణీయ
 మైనది యని యాత్మ నచ్చెరు వంది
 తటమున కేతెంచి తత్తరుచ్చాయ
 ఘటితకంజాసనకమనీయుఁ డగుచు
 నది క్రమఁబునఁ గేశవాదినామములఁ
 బదిరెండు నుడువుచు భక్తిపూర్వముగ
 నుచితస్థలంబుల నూర్ధ్వపుండ్రములు
 రచియించి తదనంతరమున నయ్యోగి
 యలచోటు వాసి సోయగమాల మించు
 నలకాంచితం బైన యలకాంచిఁ గాంచి
 యచటి కేతెంచి తదంతరసీమ
 నచట భోగీంద్రపర్యంకంబునఁదుఁ
 జెలఁగి సరస్వతీసింధుబంధనము
 సలిపెడు సేతువుసరణిఁ జెన్నొంది

యవిరళశుభమూర్తియై లచ్చిఁ గూడి
 పవళించి యున్నట్టి పద్మాకళత్రు
 సేవించి ప్రణతులు సేసి సన్నతులు
 గావించి యంతరంగమున భావించి
 యచ్చట తైలధారాచ్ఛిన్న మగుచు
 నచ్చినభక్తి నన్నగరంబునందు
 భోగితల్పుని మనమునఁ బామకొల్పి
 యోగవిద్యాసక్తి నుండె నుడుటయు
 జనలోకనుతభక్తిసారునిచరిత
 మనిశంబు విని విని యాశ్చర్య మంది
 యాదటఁ గణిక్మష్టఁ డఖిలవేదాంత
 వేది యై హరిపాదవిహితాత్ముఁ డగుచు
 భక్తిసారమునీద్రు పదపంకజాను
 రక్తుఁ డై యితరవిరక్తుఁ డై యిపుడు
 తనపాలిగురువును దైవంబు గాఁగఁ
 దనయాత్మఁ గోరి యాతని జూడఁ గోరి
 జగతిఁ దన్నొనిసంచారపూతంబు
 లగునట్టి దేవాలయముల శైలముల
 నదులఁ దీర్థముల నానాదిగంతముల
 వెదకుచు వచ్చి దైవికమున నచట

భోగీంద్రవరతల్పభోగి యాగాను
 యాగి యై యున్న యయ్యోగి నీక్షించి,
 తనతల్లిఁ గన్ననందనునిచందమున
 వనయంబు హర్షించి యడుగుల కెరఁగి.
 పరఁగెడి యానందబాష్పపూరములఁ
 జరణాంబుజముల మజ్జనము గావించి
 పోడిమి నీమూర్తి పొడఁగనం గలిగె
 నేడు వో నేత్రముల్ నేత్రంబు లయ్యెఁ
 బరమపావన నిన్ను భజించుకతన
 ధరఁ గృతార్థుఁడ నైతి ధన్యుఁడ నైతి
 విదె యేను మ్రొక్కఁ బోయినయట్టిదేవుఁ
 డెదురుగా వచ్చిన స్త్రేగుదెంచితివి
 వీయుపాయమున బ్రహ్మాండాదిసురలు.
 సేయనిభాగ్యంబుఁ జేసితి నేను
 దలఁప భవత్ప్రసాదంబుచే మునుప
 యలదృఢప్రతునకు నాత్మజుఁ డైతిఁ.
 గణికృష్ణుఁ డనుపేరు గలిగినవాఁడ
 గణుతింప నీదుకింకరుఁడఁ జుమ్మనుచు.
 బ్రణుతింప నెలమితో భక్తిసారుండు
 కణికృష్ణు నంతరంగంబునఁ జేర్చి.

యితనిచే లోకంబు లీడేరు ననుచు
 మతి విచారించి యమ్మానిశేఖరుడు
 సరస నొప్పెడి హేమసారక్షీర
 సరసి యందులఁ గృతస్నానుఁ గావించి
 పాంకంబుగాఁ దనపూర్వార్థకపీతిఁ
 బంకజాతాసనభాసితం జేసి
 పరమగురుం డైనపద్మేశుహృదయ
 సరసిజాంతరసీమఁ జక్కఁగా నిలిపి
 కరము వేడుక మస్తకముమీఁద తనదు
 కర మూఁది దక్షిణకర్ణంబులొన
 స్వరవర్ణచరణార్థజాతాదివిధుల
 సరణు లేర్పడఁగ నిశ్చలదయాదృష్టి
 సరవిమై కృతపురశ్చరణంబు మంత్ర
 వరము యోగమును సర్వముఁ దేటపడఁగ
 నుపదేశమొనఁగి సర్వోన్నతు గాఁగఁ
 గృపచేసె నక్కణికృష్ణ వర్ధిష్ఠుఁ
 దను నంటుకొనువారు తనయంతవారి
 లనుమాట జగతిఁ దధ్యము చేసె నతఁడు
 కృతకృత్యుఁ డగు కణికృష్ణుఁ డామాని
 పతిపదాబ్జములకు భక్తిమై వ్రాలి

భజియింప నర్హిలి భక్తిపారుండు
 నిజశిష్యుతోడ నన్నికటాంబునందు
 నకలంక యోగవిద్యాభ్యాసుఁ డగుచు
 నొకగుహాంతరసీమ నుండె నయ్యోగి
 విదితచారిత్రము ల్విని విని యొక్క
 ముదుసలి తగుహముఖముఁ బ్రత్యహము
 నలికి మ్రుగ్గులు వెట్టి యక్షత గంధ
 ఫల పుష్ప ధూప దీపముల నర్చించి
 వినుతించి మ్రొక్కి యవ్వీధమునఁ బూజ
 లొనరింపుచుండ నయ్యోగి*పంకేజ
 దినమణి యొకకొన్నిదినములు చనఁగఁ
 గను విచ్చి చూచి యోగసమాధిఁ దెలిసి
 ముంగిలి నున్న యమ్ముదితతోఁ బలికె
 నంగనా! నీచేయునట్టి యీభక్తి
 కిచ్చమెచ్చితి వర మేమి కామించె
 దిచ్చెద నీవచ్చు నీరాదు నాక
 వినుపింతు నొకమాట విను మింకఁ దుదిని
 వనజభవాండ మవ్వలను లోపలను
 నిది యడుగఁగవచ్చు నిది రాదటంచుఁ
 గొడుకక వర మేరికొను మిత్తు ననిన

* శేఖరుండు । అనుకంపమై కొన్ని యబ్దముల్ చనఁగ

ననురాగమునఁ బొది యప్పు డాజరఠ
 మునినాథునకుఁ గరములు మోడ్చి పలికె
 బలుముల పగ దాయపగటుల పచ్చ
 చెలువంచునకు గొంగ జిగిచిచ్చఁగొఱవి
 *నీటులమిత్తి వన్నెల పేలువిత్తు
 పాటించిచూడ రూపము పాలి మాలి
 తలఁపులరోత రోతలవీడుబ్బు
 పాలుపొందు నిజభోగములవీడుకోలు
 నగుబాటుగని జవ్వనపుముక్కుగొయ్య
 యగునట్టి ముదిమి వాయఁగఁ జేసి నన్ను
 లలితరూపవయోవిలాసము ల్లలిగి
 విలసిల్లఁగాఁ జేయవే మానిచంద్ర!
 యనుఁడుఁ బ్రసన్నాత్ముఁడై భక్తిసారుఁ
 డనుపమకరుణాకటాక్షవీక్షణము
 నెలఁతమై నిగుడించె నిగుడించుటయను
 నలరామపదఁజేలు వంటినయత
 శిల చట్టరూపేది చెలువ యెన్ను
 చెలువమెల్లను బ్రోది చేసినకరణి
 వనజనేత్రునిపాదవనజంబు సోకి
 తనరుచుఁ గుబ్జ సుందరి యైనకరణి

వెలఁది చల్లని నిండువెన్నెలనీటఁ
 బులుకడిగినకల్వపూదూపు వోలెఁ
 బరమయోగీశ్వ రాపాంగసంగమున
 జరతోడఁ బాసి నిర్జరభామ యగుచు
 నూరునిర్జితరంభయును నాసికాప్త
 తారుణ్యజితతిలోత్తమయును జరణ
 మంజీరరవజితమంజుఘోషయును
 రంజితతనులతారమణతావిజిత
 చిత్రరేఖయు నాచుఁ జెన్నగ్గలించి
 చిత్రంబు గాఁగ నచ్చగుగాకుఁబోడి
 బెడఁగులై బెళకక బెళకుకన్నులును
 గుడిగొని కలుకక కలుకుగుబ్బలును
 నలువొంది నవ్వక నవ్వునెమ్మోము
 మెలపున మెదలక మెదలువేనలియు
 సన్నమై జడియక జడియునెన్నడుము
 మిన్నయై మెఱవక మెఱయుమైదీఁగ
 తోరమై తొలకక తొలకుపిఱుందు
 చారుచేలంబు మించక మించుతొడలు
 తెగడి కైదమ్ములఁ దిట్టక తిట్టు
 చిగురులచాయ మించినపదంబులును

జగితేన చిందక చిందుపల్కులును
 సాగసులై సాలయక సాలయుభావములుఁ
 గలిగి యొప్పారు జగన్మోహనాంగి
 చెలఁగి యమ్మాసేంద్రుశ్రీపాదములకు
 నతు లొనర్చుచు హస్తనళినముల్ మోడ్చి
 నుతియింపఁ దొడఁగె సచ్చునిలోకనాథు
 నలసురాసురులకు నందంగరాని
 చెలువంబు నీకృపచే నాకుఁ గల్గె
 మాసీద్ర ! మీమహామహిమాతిశయము
 నేను వర్ణింపంగ నెంతటిదాన
 నన విని హర్షించి యాకోమలాంగిఁ
 గనుఁగొని పల్కె నుత్కంఠ దీపింపఁ
 దరశాక్షి మత్ప్రసాదంబున నింక
 నిరుపమసంపదల్ నినుఁ జెండఁగలవు
 పరికింపఁగాఁ బట్టబద్ధకామినులు
 పరిచారములు సేయుభాగ్య మందెదవు
 సీమానసంబున సీలాహివేణి
 మామకధ్యానంబు మఱవకు మనుచు
 ననిచినఁ దదనుజ్ఞ నయ్యిందువదన
 తనయింటి కరుగు నత్తటి దైవికమున

నాపట్టణం బేలు నవసీబిభుండు
 భూపాలనికర మింపుగఁ జేరి కొలువ
 నెఱమించు గురిగింజనీలని నెక్కి
 మెఱయుచు నావేశ మృగయానురక్తి
 నరుగుచుఁ దనవచ్చినట్టిమార్గమున
 నరుదెంచుచున్న యయ్యతివ నీక్షించి
 మరుబారిఁ జిక్కి వేమఱు సొక్కిచొక్కి
 యరు దంది మఱియు తె ప్పార్పక చూచి
 తళదళక్కున ధరాతలమున మెఱసి
 నిలిచినమెఱుఁగొ మానికములగనియొ
 బంగారుప్రతిమయో భావజుకేలి
 చెంగల్వచిలుకొ పూచినకల్పలతయొ
 కన్నెకయ్యమునకుఁ గాలు ద్రవ్వచును
 జెన్నొందు మరునిరా *చిలుకవాపురమొ
 యని తేజి డిగ్గి తోయజనేత్రఁ జేరఁ
 జని గారవించి యచ్చన లాడువేడ్క
 నాసతిఁ జతురంతయానాధిరోహఁ
 జేసి తోకొనుచుఁ దేజీ నెక్కి మగుడి
 యక్కన్యరూపంబునందునం దగిలి
 చిక్కి తత్కులగోత్రశీలనామముల

నరయంగ మఱచి నిజావాసమునకు
 నరుదెంచి శుభవేళ నాకోమలాంగి
 సిరి మించ దివిజు లచ్చెరు వంది చెలంగ
 వరవైభవముల నుద్వాహ మై యంతఁ
 బాలుపుమైఁ గమ్మవల్పులు సోడుముట్ట
 నలరుటిండ్లఁ మణిహర్ష్యవాటికల
 భువనజాకరముల భువనేశ్వరముల
 నవిరళచంద్రశాలాంతరస్థుల
 నాలేమతోఁ గూడి యంగజకేళిఁ
 దేలి తేలించి యెంతే సొంపు మెఱసి
 తద్దయు నింతిపైఁ దగిలినప్రేమఁ
 బ్రొద్దుగ్రుంకులు పొడుపులు రాత్రి పగలుఁ
 దెలియ కీసరణి మత్తిలి రతికేళి
 సలుపుచుఁ బెక్కిండ్లు చనినపిమ్మటను
 గొమరుబ్రాహ్మణ బహుళాశ్రమ రైనచెఱకు
 నమలినపిప్పి నా నరసె వెంట్రుకలు
 †పొడిబొడి నెరులతో బొమదోయిబిగువు
 సడలినవి డ్లనా జాతె నొక్కింత
 * మున్ను పి న్నెఱుంగక ముదితతోఁ గూడి
 కన్ను గాననిరీతిఁ గప్పెను బొరలు

ఫలియించి రస మింకుపంటచందమున
 సొల పైననెమ్మేను స్రుక్కిళ్ళువారె
 దుదిని గామాంధునితోఁపొందురోసి
 వదలినగతి నింత వదలె ద్విజాళి
 ముత్తరంబున వచ్చుముదిమిక్రొమ్మొసు
 లొత్తినగతి మీస లొక్కింత నరసె
 ముదుకఁడై యిట్లు కాముకబుద్ధితోడ
 నదవదఁ జెందు యయాతించందమున
 జనపతి యొకనాఁడు సతి విలోకించి
 ననియె నేకాంతహర్ష్యంబులో నుండి
 కటకటా ! భూమి నెక్కడ తేనివిత
 యిటఁ గల్గెఁ గంటివే యేణాయతాక్షి !
 ముదిత నాథునికంటె మునుమున్నె ముదియు
 ముదితకంటెను బతి ముదియునే మున్ను
 అరయ మజ్జనభోజనాదులు వయసు
 లిరువురకును సమం బెన్నిచూచినను
 దన కేల వచ్చె వార్ధకము నీ వేల
 యినుమడించినచేవ నెనసి నానాటఁ
 జెందినజిగితోడఁ జెట్టునడిగిన
 పిందియకరణిఁ గాన్పించెద విపుడు

నెరు లింత నెరయపు నెమ్మొముచాయ
 తఱుగదు చనుదోయి తరల దింతైన
 వారిజనేత్ర! నీవయ సెక్కివచ్చు
 కారణం బేమి నిక్కము చెప్ప మనిన
 నొటపుగాఁ బరపుపై నొకకరం బూది
 చిఱునివ్వు మోవిపైఁ జిందులాడంగఁ
 బయ్యెద యరజాఱఁ బాలిండ్లమీఁద
 నొయ్యన హారంబు లుయ్యెల లూఁగ
 నునుసిగ్గునిగ్గుకన్నుల నామతింపఁ
 గొనగోళ్ళ వెడజాఱుకురులు దిద్దుచును
 వినయ మేర్పడఁగ నవ్విభుదిక్కుఁ జూచి
 యనియె నచ్చెలువ నెయ్యంబు రెట్టింప
 భక్తిసారుం డనఁ బరఁగెడు భక్తి
 ముక్తిదాయకుఁ డైన మునివరేణ్యుండు
 నగరాంతికమునఁ బన్నగభోగిశాయి
 నగరిచెంగట గుహంతరసీమ నుండు
 నతనికిఁ గణిక్పృష్ఠఁ డనుశిష్యుఁ డతఁడు
 నతనియంతటివాఁడె యాకృష్ణయోగి
 కవిసార్వభౌమవిఖ్యాతిఁ జెన్నెందు
 భువనత్రయంబునం బురుషు లే దనఁగ

బాగొప్పు నచ్చోట భక్తిసారుండు
 యోగవిద్యాసక్తి నుండునవ్వేళ
 మునుకొని తద్గుహముఖముఁ బూజించి
 కొనియుండ నాయోగికులవ రేణ్యుండు
 కారుణ్య మెసఁగ నాకడఁ జూచి దివ్య
 తారుణ్య మీగతి దయచేసె నాకు
 నది యోగివరదత్త మైనది కానఁ
 జెదర దెన్నటికి నోక్షితిపాల! నీవు
 వలసిన నయ్యోగివల్లభుపాద
 జలజముల్ చేరి నిర్జరభావ మొందు
 మనుఁడు రాజసము నహంకార మెసఁగ
 మనుజనాథుఁడు సభామంటపస్థలికి
 నరుదెంచి సింహాసనారూఢుఁ డగుచు
 బరిచారికులదెసఁ బరికించి పలికె
 ఘణిశాయిమందిరప్రాంతంబునందుఁ
 గణికృష్ణుఁ డనుపేరి కవి యున్నవాఁడు
 మతిలోన మీ రనుమానింప కరిగి
 యతని నేఁ బిల్చెద నని తోడితెండు
 అని పిల్చి పంచిన నాపరిజనులు
 చని కణికృష్ణు నచ్చటఁ బొడఁగాంచి

తనయున్నచోటికి ధరణివల్లభుఁడు
 నిను దోడితెన్నుని నియమించె మమ్ము
 ననఘాత్మ విచ్చేయు మనవుడు గురుని
 యనుమతిఁ గణిక్మఘఁ డవనీశుకడకు
 నేతేర రాజసం బెసఁగ భూనాథుఁ
 డాతని నుచితాసనాసీనుఁ జేసి
 కర మర్థిఁ బలికె నోకణిక్మఘ! మాకు
 గురుతరుం డగు భవన్గురుని సేవింప
 వేడు కయ్యెడి నిదె వేవేగఁ బోయి
 తోడితె మ్మనుచు నందుల కేమి వినుము
 కవిత నీవలెఁ జెప్పఁగారా దటంచుఁ
 గవు లెల్ల నినుఁ బెక్కుగతుల వర్ణింప
 విని విని యిటకు రావించితిఁ గవిత
 వినఁగోరి యిప్పుడు విఖ్యాతి గాఁగ
 సిరి మించుసొమ్ములు చీనాంబరములు
 హరులదంతులతోరహత్తుగా నిత్తు
 వరరసరీతి భావవ్యంగ్యముఖ్య
 పరిపూర్ణ శుభశబ్దబంధంబు గాఁగ
 ననయంబు నీనేరు పంతయు మెఱసి
 తనమీఁద నొక్కపద్యముఁ జెప్ప మనిన

నానీచనరపాలుఁ డాడువాక్యములు
 వీనుల నిడక యవ్వేళఁ దాపసుఁడు
 నెరుసరికరిఁ జూచి నిగుడి కోపించు
 తెఱఁగునఁ గనలి గద్దియ డిగ్గనుటికి
 శ్రీమనోహరపదాశ్రితచక్రవర్తి
 మామకగురుఁడు సామాన్యఁడే తలఁప
 నీరధు లాపోశనించినయతఁడు
 కారించి యరకాలఁ గనుచూపినతఁడు
 కడగంట నమృతాంశుఁ గన్నట్టియతఁడు
 కడలిఁ ద్రావెడువహ్నిఁ గ్రక్కినయతఁడు
 పుట్టి యేగినవారు పుట్టినవారు
 పుట్టనుండినవారు భువి క్రింద మీఁద
 నక్షపాదునిఁ జెప్పినట్టిచోఁ బూర్వ
 పక్షంబు లగుదు రెప్పాటుననైనఁ
 దోయజభవశివాదుల లెక్కగొనఁడు
 నీయున్నచోటికి నేఁ డేల వచ్చు
 రూపింపఁ జక్కెరరుచి గొన్నయతఁడు
 వేఁపచే దడుగునే వివరించిచూడఁ
 గమలసంభూతశంకరముఖ్యసురల
 కమితంబు లైన బ్రహ్మాండకొటులకు

సేలిక యగుశౌరి నెన్నెడునాదు
 నాలుక నిను నెన్నునా? దుర్మదాంధ !
 నీవు లక్ష్మ్యమెనాకు? నీ విచ్చునట్టి
 యీవి లక్ష్మ్యమె? తుడి నిచ్చితివేని
 యలవి ననిత్యంబు లసుఖంబు లైన
 శిలలు లోహంబు లిచ్చెద వింతెకాని
 యిభరాజపాలకుఁ డిచ్చినయట్లు
 లుభయవిభూతులు నొసఁగ నోపునువె?
 దానవాంతకుఁ దక్కఁ దక్కినయట్టి
 మానవాంతరమున మానవాంతరము
 వేయైన భజన గావించుట వినుతి
 సేయుట నా కన్న చెలియలివావి
 నరనాథ ! నీమీఁద నను జెప్పమంటి
 హరి హరి ! యెట్లు నో రాడ్డ నీ కనిన
 భీషణుఁ డగుచు విభీషణుమీఁద
 రోపించుదశకంఠహూపు దీపిప
 బామముడి గమర చూపుల నిప్పు లురల
 భ్రమితాక్షుఁడై యోవృషల్లవం బదర
 మోమెల్ల జేవులుముద్దచందమున
 సోమించఁ గణిక్మణ్ణఁ జూచి యిట్లనియెఁ

దద్దయు నిన్ను నాదరమునఁ బిలిచి
 పెద్దచేసిన నేల ప్రేలెను నన్ను
 నివ్వటఁ బొగడుకపీంద్రులలోన
 నెవ్వరిఁ బోలుదు రీవు నీగురుఁడుఁ
 బెరిమెఁ బోనిమ్మని ప్రయము గావించ
 నరిమిఱి పల్కె దున్నత్తుచందమున
 నీ ననఁగా నెంత నీగురుం డెంత
 నీ వేల యతఁడేల నీవు *నాతఁడును
 దండిమై తన యేలుధారుణిలోన
 నుండక చనుఁ డింక నుండితిరేని
 దండింతు ననుఁడు నత్తాపసోత్తముఁడు
 మండుచుఁ బలికె నమ్మనుజాధమునకుఁ
 గావించు తపమెల్లఁ గనలినఁ జెదరుఁ
 గావున శపియుంపఁ గా దని కాక
 సీతేనితనమును నిన్ను నీక్షణమ
 నీటు సేయఁగ నోపనే యింక నేల
 నిన్నుఁ గన్గొనరాదు నీ వేలుధరణి
 నున్నఁ బాపము చెందు నోరి పాపాత్మ !
 యని వానిఁ జూడక యచ్చోటు వాసి
 దినకరబింబంబుదిక్కుఁ గన్గొనుచు

సరభసగతి భక్తిసారుఁ డున్నెడకు
 నరుదెంచి తత్కమం బంతయుఁ దెలిపి
 యీపాపమతి యేలు నిలబోన నున్నఁ
 బాపంబు చెందు నోపరమమునీద్ర !
 యున్నతి మీపాదయుగళంబు నాత్మ
 నెన్నుచు నిటమీఁద నెచ్చోటికైనఁ
 బనివినియెద నంచుఁ బదముల కెరఁగి
 వినుతించుశిష్యుని వీక్షించి పలికెఁ
 దనయ ! నీ వొల్లనిస్థల మిది యేల
 నినుఁ బాసి యుండంగ నేర్తునే యేను
 వ వత్తు నీవెంట నే వచ్చినంత
 నావెంటనే వచ్చు నాగేంద్రశాయి
 యతనివెంబడి వత్తు రఖిలదేవతలు
 నితరంబుఁ దలపోయ నేల నీకనుచు
 గ్రక్కున నచ్చోటు గదలి యుగ్రంపుఁ
 జక్కి నొప్పెడి శేషశాయిసన్నిధికి
 నేతెంచి యూయిందిరేశ్వరుఁ గాంచి
 నాతండ్రి ! జగదేకనాథ ! గోవింద !
 భక్తవత్సల ! కృపాపరతంత్ర ! భుక్తి
 ముక్తిదాయక ! జగన్మోహనాకార !

యియ్యోగివరుచిత్త మేరీతిఁ గరఁగు
 నియ్యపరాధ మి కేమిటఁ బాయు
 నేను గావించిన దిది మహాద్రోహ
 మైన నాహాని కృపాకరుం డగుట
 వరశరణాగతివత్సలుం డగుట
 శరణన్నఁ గాచు నిశ్చయ మింతకంటె
 నరయంగ మఱి యుపాయము లే దటంచు
 సరివోరు భయము విస్మయ మాత్మఁ బొదలఁ
 దడయక మంత్రులు తనవెంట నడువ
 నడుగులు దొట్టిల్ల నలయక వొడమఁ
 బెదవులం దడుపుచుఁ బె పెల్లఁ దక్కి
 యదపేది తన్మార్గ మగయుచు వేగ
 నరిగి యేగుచునున్న యయ్యక్షచరణ
 చరణాబ్జములఁ జక్క సాగిలి వ్రాలి
 తొడబడి రెండుచేతులఁ బొదయుగము
 విడువక వడి వెక్కి వెక్కి యేడ్చుచును
 జలమతి ద్రోహి నృశంసుండ మిగులఁ
 జలుకనివాడ నసూయాపరుండ
 జడుడఁ దామసుండ వంచకుడఁ గష్టఁడను
 బుడమి నెవ్వరిసరిఁ బోలనివాడ

నమరేంద్రపంధ్య! సర్వాపరాధములు
 తమియింపు కృపఁ జూడు సకలశరణ్య!
 తనయుండు నేరక తప్పుఁ జేసినను
 జనకుండు కోపింపఁ జనునె యోతండ్రి !
 యని పెక్కుభంగుల నభినుతుల్ సేయ
 మనమునం గరుణించి మఱానివల్లిభుఁడు
 హరిచక్రమున కోడి యత్రినందనుఁడు
 సిరివరు వేడ నాశ్రితవత్సలుండు
 సొలయక యంబరీషుని వేడు మనిన
 చెలువున నామఱానిశేఖరు డనియె
 బ్రణతులచేఁ గాని ప్రణతులఁ గాని
 కణిక్పష్ట వికసింపఁగాఁ జేయ వేచి
 వేమాటు న న్నెంతవేడిననై న
 మామకభక్తుండు మగుడ కే రాను
 రమణతో నియ్యపరాధ మయ్యోగి
 తమియింప కేచును తమియింప ననిన
 క్షీతినాథుఁ డాణిక్పష్టచాదముల
 కతిరయుంబున వ్రాలి యార్తరావమునఁ
 గన్నీరు దొరఁగ గడ్గదకంఠుఁ డగుచుఁ
 బన్నినదైన్య మేర్పడ సన్నుతింప

ఘణిశాయి! నీభక్తభక్తుఁ డైనట్టి
 కణిక్పష్పఁ డిచటిభూకాంతుతో నలిగి
 యరిగెడు నిటఁ బాసియతనితో నేను
 సరిగెద నింక నీయహిశయనంబు
 మడఁచి బాహదండమధ్యంబునందు
 నిడికొని నీవు నీయెలనాఁగఁ గూడి
 నావెంట వేంచేయు నన్ను మన్నించి
 వేవేగ నాకూర్చివింద! గోవింద!
 యని యొక్కపాటచే నారమానాథు
 వినుతి చేసిన భక్తవివశుఁ డై యతఁడు
 వెనుపొందఁ బటచిన వెనుబాపచాపఁ
 దనచంక నిటికి పద్మాయుతుం డగుచు
 మునుకొని చనుచున్న మునికులోత్తంసు.
 వెనువెంటఁ బాయక వేంచేయునప్పు
 డినకులుం డడవికి నేగుచోఁ బార
 జనులెల్ల నతనిపజ్జను బోవునట్లు
 నిజవాసములు డించి నిఖిలదేవతలు
 భుజగతల్పుని గొల్చి పోవు నత్తఱిని
 కులగిరు ల్గుంగె †దిక్కుంభులు మ్రొగె
 జలరాశివర్గంబు చలచల మరఁగె

నుడుపంక్తి చెదరె సూర్యునివేగ మడరె
 వడఁకె శేషుఁడు ధరావలయుంబు వేలె
 నీరీతి జగ మెల్ల నిట్టట్లు వడియె
 నారసిచూచిన నది యట్ల కాదె
 హరిభక్తు లలిగిన యది నినారింప
 హరహ రబ్రహ్మదు లైన నోపుమరె
 నెట్టన సురనాథు నిరసింతుతపసి
 తిట్టు దాఁకినయట్టిదివియునుం బోలెఁ
 గప్పు మీఱినయట్టి కావిరి విరిసెఁ
 గప్పి నల్గడల చీకట్లు గ్రమ్ముచును
 ఆమహీపతి యేలునట్టిపట్టణము
 సీమయు నవ్వేళ శివపాడు వైవ
 భావించి మంత్రులుఁ బౌరు లవ్విధము
 భూవిభుతోడ నదృశముగాఁ జెప్పఁ
 గాంచి యేలెడుమహీకాంతుఁ డత్రైలుఁగు
 గాంచి వారలు వల్కుక్రమ మాలకించి
 తనుఁ గట్టుత్రాడును దనుదానె తెచ్చి
 కొనునట్లు నాయవగుణ మింత సేసె
 నని తనసేయుమహాపరాధంబు
 మనమునఁ దలఁచి వేమఱు భీతి నొంది

యియ్యోగివరుచిత్త మేరీతిఁ గరఁగు
 నియ్యపరాధ మి కేమిటఁ బాయు
 నేను గావించిన దిది మహాద్రోహ
 మైన నామాని కృపాకరుం డగుట
 వరశరణాగతివత్సలుం డగుట
 శరణన్నఁ గాచు నిశ్చయ మితకంటె
 నరయఁగ మఱి యుపాయము లే దటంచు
 ననివోరు భయము విస్మయ మాత్మఁ బొదలఁ
 దడయక మంత్రులు తన వెంట నడువ
 నడుగులు దొట్టిల్ల నలయుక వొడమఁ
 బెదవులం దడుపుచుఁ బె పెల్లఁ దక్కి
 యదపేది తస్మార్గ మగయుచు వేగ
 నరిగి యేగుచునున్న యయ్యక్షుచరణ
 చరణాబ్జములఁ జక్క సాగిలి వ్రాలి
 తొడబడి రేడుచేతులఁ బాదయుగము
 విడువక వడి వెక్కి వెక్కి యేడ్చుచును
 జలమతి ద్రోహి నృశంసుండ మిగులఁ
 జులుకనివాఁడ నసూయాపరుండ
 జడుఁడఁ దామసుండ వంచకుండఁ గష్టఁడను
 గుండమి నెవ్వరిసరిఁ బోలనివాఁడ

నమరేంద్రవంద్య! సర్వాపరాధములు
 తమియింపు కృపఁ జూడు సకలశరణ్య!
 తనయుండు నేరక తప్పుఁ జేసినను
 జనకుండు కోపింపఁ జనునె యోతండ్రి !
 యని పెక్కుభంగుల నభినుతుల్ సేయ
 మనమునం గరుణించి మానివల్లభుఁడు
 హరిచక్రమున కోడి యత్రినందనుఁడు
 సిరివరు వేడ నాశ్రితవత్సలుండు
 సొలయక యంబరీషుని వేడు మనిన
 చెలువున నామానిశేఖరు డవియె
 బ్రణతులచేఁ గాని ప్రణతులఁ గాని
 కణిక్పష్టు వికసింపఁగాఁ జేయ వేచి
 వేమాటు న న్నెంతవేడిననై న
 మామకభక్తుండు మగుడ కే రాను
 రమణతో నియ్యపరాధ మయ్యోగి
 తమియింప కేచును తమియింప ననిన
 షీతినాథుఁ డాణిక్పష్టుచాదముల
 కతిరయుంబున న్రాలి యార్తరావమునఁ
 గన్నీరు దొరఁగ గద్గదకంఠుఁ డగుచుఁ
 బన్నినదైవ్య మేర్పడ సన్నుతింప

నవిరళం బగుసహస్రాప గాథములు
 నవరించి తుది వచ్చి శరణుచొచ్చినను
 ఘను లైనవార లాకరటి నేరములు
 మనమునఁ బెట్టక మన్నింతు రేపుడుఁ
 గావునఁ గరుణమై గణిక్ష్మయోగి
 భూవరు *చేయుతప్పులు మది నిడక
 యతఁడునుం దాను నయ్యక్షపాదునకు
 నతులు గావించి మన్నన సేయు మనిన
 సంతసింపుచు భక్తిసారయోగీంద్రుఁ
 డంతయుఁ బ్రీతుఁడై యెలమి నొక్కనఁగఁ
 జిరతపోనిధి యైనశిష్యుడుఁ దాను
 నరుదెంచె మగుడి పూర్వాశ్రమస్థలికిఁ
 గ్రేపువెన్జనుగోవుక్రియ భోగిశాయి
 యాపద్మయును దాను నతనితోఁగూడఁ
 జనుదెంచె నతనితో సకలదేవతలుఁ
 జనుదెంచి నిజనివాసముల నెక్కునిరి
 యోగీంద్రుఁ డంత మున్నుండినయట్టి
 నాగేంద్రతల్పునినగరి కేతెంచి
 యాదేవదేవు దయామృతాంభోధి
 వేదగోచరు భక్తి వినుతిఁ గావించి

ఘణిశాయి! కాంచికాపట్టణాధీశ!
 కణికృష్ణుఁ డిచటికిఁ గ్రమ్మఱి వచ్చె
 నీవును నింక ము న్నిట్టిచందమున
 శ్రీవధూమణిఁ గూడి శేషతల్పమునఁ
 బవళింపు మని యొక్కపద్య మొనర్ప
 భువనైకతల్పుఁ డప్పుడు ముదం బెసఁగ
 నాయోగివరుఁ గూడి యనురక్తి వెంటఁ
 బోయివచ్చినరీతి భువనంబు లెఱుఁగ
 సవ్యహస్తంబు మ సముక్రింద నునిచి
 సవ్యేతరముఁ గట్టిస్థలిమిఁదఁ జూచి
 కడలికన్నియ పాదకమలంబు లొత్త
 నుడురాజు తెలి మించు నురగేంద్రుమిఁదఁ
 బుండరీకముమిఁదఁ బాలుపొందునట్టి
 గండుతుమ్మెదతేనిగతి నొప్పు మిగిలి
 శయనించి తొల్లింటిసరవి నిం పొంది
 యయకరుం డైయుండె నదికారణమున
 ధారుణిమిఁద నందఱును యథోక్త
 కారీశుఁ డని యెన్నఁగడగి రావేల్పు
 చరణాబ్జముల వ్రాలుజనపాలుఁ జూచి
 కరుణించి మంత్రీవర్గంబుతోఁగూడఁ

బురమున కనిచి యప్పుడు భక్తిసారు
 నురగేంద్రతల్పుని నురుకృపాంబుధిని
 సేవించి మఱియు నచ్చినభక్తిఁ బ్రణతిఁ
 గావించి యంతరంగము భక్తిరసము
 వెలికి నుప్పొంగినవిధమున నేత్ర
 జలజాతయుగళి బాష్పములు బిట్టడర
 గోపాలపాలక ! గోవింద ! కృష్ణ !
 నాపాలిదైవమ ! ననుఁ గన్నతండి !
 భావింప బ్రహ్మాండపటలసంతతులు
 నీ వాడుమన్నపూనిక నాడు; నట్టి
 జాడ నొప్పెడురమాస్వామి ! యే నిష్ఠ
 డాడించుకైనడి నాడితి వీవు
 ఫాలాక్షనుత ! భక్తపరతంత్ర ! నీదు
 సౌలభ్య మే మని సన్నతించెదను?
 అని పాదములమీఁద నందంద వ్రాలి
 ఘనతరసంతోషకమలధిఁ దేలి
 గుఱి మీఱు తొలిపల్లుకొన వేల్పుమానఁ
 దఱిఁ బండుపంట నా ద్రావిడభాషఁ
 గృతకృత్యజననమస్కృతియు లోకోప
 కృతియునుంగా నొక్కకృతి సంఘటించి

యంత యీ రాహరి యై శిష్యుఁడోడ
 నంతరంగమున శ్రీహరిఁ బాదుకొలిపి
 వేడుకఁజో యూగవిద్యానురక్తి
 నేడునూఁజేడు లయ్యరవున నుండి
 యటమీఁద నామూర్తి నామూర్తి యగ్ర
 తటమున నిలుచున్నధరచక్రధరుని
 యాసరి శయనించునట్టిగోవిందు
 నాసీనుఁడై యున్నయట్టి లక్ష్మీశుఁ
 దలఁపులో నిడుకొని తత్పాదభక్తి
 సాలపులు మీఱ నచ్చోశమండలము
 వెడలి తీర్థంబులు విపినాంతరములుఁ
 గడచిశిష్యుఁడుఁ దానుఁ గడుసంతసమున
 భూరివారిమరందపూరకల్పార
 నారకాసారప్రసారవిస్తార
 సారసబిసగణాస్వాదనలోల
 వారణమదగంధవళితాళినాథ
 విలసిత యైనకావేరిచెంగటచు
 నలువొందు కుంభఘోణమున కేతెంచి
 భాసితగోపురప్రసాదతతుల
 భాసిల్లు మణిమంటపంబులోపలను

నెరయఁ దెమ్మరదూది నించి చూపట్టు
 పరపుపై నొసపరిబాగు లేర్పడఁగఁ
 బవళించి శ్రీదేవిపాలిండ్లబటువు
 కవమీఁదఁ బాదపంకజములు సాఁచి
 శిరముక్రిందట నొకచెయిఁ జేర్చి యొక్క
 కరము బిత్తరముగాఁ గటిమీఁదఁ జాఁచి
 వీనులఁ గదిసిన వెలిదమ్మికన్ను
 గోనల నమృతంబుఁ గురియుచునుండఁ
 గడలుపింజెలు వారఁ గట్టినపసిఁడి
 పాడలు రెట్టింపుసాంపులు దువాళింపఁ
 గఱకువేయంచులకత్తిచా లెడయు
 మెఱసి వేడము గొన్న మెఱుపు లైయొప్ప
 నిశువాలుపు త్తడి నెట్టంబుపనలు
 బెడఁగు లై నలుగడఁ బేరెమల్ వార
 ముద్దుల మొసలిసామ్ములచకచకలు
 తద్దయుఁ జెక్కుటద్దముల నర్తింప
 నెఱమించు లొదవుమానికములతేని
 మెఱపులు డెందంబుఁదఁ *క్రేళ్ళుఱుక
 జగిదమ్మిమోముచే శీతాంశుసాంపు
 నగునతృప్తామృతనాథనామకుని

బరమాత్ము నాశాఙ్గాపాణి దర్శించి
 ధర సాగి మ్రొక్కి యెంతయు సన్నుతించి
 పరిపూర్ణ మగు భక్తిపారవశ్యమునఁ
 బరికించి వెండియుఁ బ్రణుతింపఁ దొడఁగె
 భద్రనాగేంద్రంబు పైఁ బవ్వళించి
 నిదించె దేటికి నిర్ణమిత్తముగ
 నీతఱిం బవళించి తేమికారణము
 నాతోడఁ జెప్పవే ననుఁ గన్నతండ్రి !
 ఘనతరం బైనచక్రము కేలఁ బూని
 చెనఁటిరక్కసులఁ క్రుంచినబడలికయొ
 జలరాశిఁ జొచ్చి రాక్షసు లగీటణఁచి
 చెలఁగి వేదములు దెచ్చినబడలికయొ
 క్షీరసింధువు మధించియుఁ గ్రుంగకుండఁ
 జేరి మందరము మోచినబడలికయొ
 ముఖదంతకోరకమున జగత్ప్రియము
 నిఖిలభారంబు నానినబడలికయొ
 పైకొన్నయుక్కుకంబముఁ గొనగోళ్ళఁ
 జేకొని వ్రక్కలించినబడలికయొ
 జగము లీరేడును చక్కనియడుగు
 చిగురుటాకునఁ గొలిచినబడలికయొ

గండగొడ్డట రాజకంఠనాళములు
 చెండి చెండాడ్డినైదినబడలికయొ
 దండకావనమున దనుజవర్గంబుఁ
 జెండినైచుచుఁ జరించినబడలికయొ
 కౌరవాధిపునితోఁ గనలి తత్పురము
 సీరాగ్రమునఁ బెకల్చినబడలికయొ
 యలవి మీఱంగ గోపాంగనామణుల
 చెలువంపురతులఁ దేల్చినబడలికయొ
 మేలిమితురగంబుమీఁదట నెక్కి
 లీల వయ్యాళిఁ దోలినబడలికయొ
 యీయెడ నాతోడ నింతయుఁ దెలియ
 మాయన్న యెఱిఁగింపుమా యన్న నపుడు
 మునినాథువిన్నపమునకు డెందమున
 ననయంబు హర్షించి యాశాజ్ఞాపాణి
 తల యెత్తి చూచి యాతనితోడఁగూడఁ
 బలుమఱు సరసత భాషించి మెచ్చి
 సవిభూతికముగ నిజస్వరూపంబు
 నవిరళగతిఁ జూప నయ్యోగివరుఁడు
 నలమయూరపు రంబు నుండివచ్చి
 యలవి మీఱినకాంచికాంతికస్థలిని

జెన్నొందు శారదాసింధువుచేతఁ
 బన్నగరాజతల్పుంబున నేను
 మును గనుఁగొన్నయీమూర్తి నే యిచటఁ
 గనుఁగొంటి నాతపోగరిమ యెట్టిదియొ
 యనుచు ననంతవేదాంతార్థవితతి
 బనుపడఁగా శాజకపాణి మీఁదటను
 స్తవరూప మగుప్రబంధముఁ జేసి మఱియు
 భవనమోహనమూర్తిఁ బుండరీకాక్షు
 నావేల్పువేల్పు రెప్పార్పక మఱియు
 నేవించి యందునం జిక్కి చొక్కుచును
 సప్తశతద్వయసంవత్సరములు
 ప్రాప్తయోగాభ్యాసభరితుఁడై యుండె
 నాద్యుఁడ ఘణిశాయి యది కారణముగ
 నుద్యోగశాయి యై యుండు నెప్పుడును
 అటమీఁద నామూర్తి నాత్మకంజమున
 ఘటియించి కతిపయగ్రామముల్ గడచి
 యలఘువైభవముల నమరపట్టణముఁ
 బొలుచు శార్దూలాఖ్యపురవరంబునకు
 నరుదెంచి శూర్పంబు లమ్మెడువాని
 సరవిఁ దత్పురవీధి సంచరింపంగ

నాసమీపము పంచటరంగుపై నొక్క
 భూసురేంద్రుఁడు వటుపుంజుఁబుఁ గూర్చి
 స్వరవర్ణములు తదుచ్ఛారణశక్తి
 గర మొప్ప వచ్చింపఁగా శిష్యసమితి
 *యవ్వడు తమయుపాధ్యాయులమోము
 తప్పక చూచి యెంతయుభయం బెనఁగఁ
 బలుమఱు మునివ్రేళ్ల పనస లెన్నుచును
 మెలిగొన్నశిఖ లింత మిటిమిటిపడఁగ
 నిడుసాగిలగ మెడల్ నిక్కించి బిగువు
 సడలి యోవ్యంబులు చాచి దంతములు
 వెలువడ నొండొరుల్ వివృతాస్య లగుచు
 వలనొప్ప సారెకు వల్లించుకొనుచు
 నుండ నవ్వేళ నయ్యోగివల్లభుఁడు
 దండ కేతేర నాధారుణీసురుఁడు
 నితరు లెవ్వరుఁ దను నెఱుఁగరాకుండ
 నితరవేషము ధరించి యేతెంచు
 పరమపావనుఁ డని భావింపలేక
 పరునిగాఁ దలపోసి పామరబుద్ధిఁ
 జదువు చెప్పుట మాని చదివెనువాండ్ర
 నడలించి నిలిపిన నయ్యోగివరుఁడు

నాసన్నయెఱిగి తా నచ్చోటు వాసి
 యాసన్నవీధికి నరిగె నవ్వుచును
 ఆతరవాతఁ దా నాతరవాయి
 *యేతరి యోజరు వీయఁబో నంతఁ
 దనకును దనశిష్యులతికిని ముందు
 వెనక దోఁపకయున్న వేఱొండువిప్రు
 నడుగఁబోయిన వాఁడు నారీతి నొండు
 నుడువ నేరక మూఁగనులివున నున్నఁ
 దలపోసి మనము ముందర వేదఱతన
 సలుప మేదరిరీతిఁ జనుదెంచె నొక్కఁ
 డతని శ్రీహరిదాసుఁ డనక యిదఱము
 మతిలోనఁ గడు నవమానంబు నేయ
 నెట్టనం దనభక్తు నిరసింప శౌరి
 బెట్టుగా వాఙ్ముద్రఁ బెట్టినాఁ డనుచు
 ననుతాప మొదవంగ నతఁ డెట్టిఘనుఁడా
 యనుచు నందఱుఁ గూడి యాజాడఁబట్టి
 యరిగి వేఱొకచోట నతిభానుకోటి
 కిరణుఁడై యున్నయోగిని విఘోకించి
 ప్రణుతించికొనుచుఁ దత్పాదపద్మములు
 ప్రణుతులయ్యాలోకపావనమూర్తి !

*యేజ్జ యార్జిం బోయినంత, యోధురు వీయబోనంత

బ్రహ్మణ్యమునివేద్య ! భవరోగివైద్య !
 బ్రహ్మయోగింద్ర ! కృపానిధి ! యేము
 నెన్నంగఁ జేసిన యెల్లనేరములు
 మన్నించి మాకు బ్రాహ్మణ్యము గలుగ
 దేవరనిగమోపదేశంబు మాకుఁ
 గావింపు మని పలుకఁగ మానివిభుఁడు
 భావజగురుపాదపద్మసంసక్తుఁ
 డై వారితో మాటలాడ సైపమిని
 వలకేలికొన నల్లవరిగింజ గిల్లి
 యలవిప్రగణముపై నడరించుటయును
 రామునిశ్రీపాదరజముచే రాయి
 రామ యైనట్లు వారలజిహ్వలందుఁ
 బాషాణతృణజడప్రాయ మైనట్టి
 భావ నిజస్వరూపమునఁ జెన్నొందె
 నాదటఁ దత్త్వియ యర్థంబు దెలుపు
 వేదంబు నెఱిఁగి భూవిబుధులుప్పొంగి
 వలగొని యయ్యోగివరునకు మ్రొక్కి
 యలరి గృహంబుల కరుదెంచి రంతఁ
 గావున హరిభక్తి గలిగినవారు
 భావింపఁ ద్రైలోక్యపావనాధికులు

మానీంద్రుఁ డంతఁ ద న్నార్గంబుఁగడచి
 యానగరాధీశుఁ డగు దానవారి
 సదనంబు వలచుట్టి చరియిపుచుండ
 సదనంబులో రమాసహితుఁ డైయున్న
 యాతపసులభాతి నతనినీక్షించు
 'కౌతుకం బతనిపైఁ గరుణయుఁ బెనఁగ
 నామాని యేదెస కరుదెంచెఁ దాను
 నాముఖం బైకరుణాపాంగతతులఁ
 గప్పుచు న మ్మానిఁ గనుఁగొనఁ దొడఁగె
 నప్పుడు హరిపాదుఁ డను విప్రవరుఁడు
 యాగకర్మారంభుఁ డైయేగుదెంచి
 యాగాంతరాత్మకుం డైన యావేల్పు
 నురుభక్తి మైఖోడశోపచారముల
 సరవిఁ బూజించి యుజలిచేసి మ్రొక్కి
 యాగాగ్రపూజార్థుఁ డైనట్టి దివ్య
 యోగివాఁ డని చూపునొప్పు దీపిపఁ
 గరమర్ధిఁ బరివృత్త కంధరుడైన
 హరిఁజూచి యేమకోయని వెఱఁ గంది
 పరికింప నిట యెట్టిపరమయోగీంద్రుఁ
 డరుదెంచి యీచక్కి నరుగుచున్నాఁ డొ

కడుఁ జోద్య మని తదాగారంబుపెడలి
 వడినేగి తానును వలచుట్టుకొనుచు
 నందంద నలుదిక్కు లరయుచువచ్చి
 ముందరిదెస జగన్మోహనాకృతిని
 వికసితధవళారవిందమధ్యముల
 మకరందరేఖలమాడ్కి నెమ్మేన
 ధవళోర్ధ్వపుండ్రచుధ్యముల శ్రీచూర్ణ,
 మవిరళరేఖ లైయనువొందుచుండ
 రవిసుతాగంగాతరంగముల్ రెండు
 కవగూడియొప్పెడి కరణి నెంతయును.
 దులఁగించు నలినాక్షతులసికామాలి
 కలుకంబు కంతలగ్నంబు లైయొప్ప
 నొప్పుచునున్న య యోగీంద్రుఁగాంచి
 ముప్పిరిగొనుమోదమునఁ జేర నరిగి
 పాదపద్మములపైఁ బ్రణమిల్లి విష్ణు
 పాదకోవిదుఁ డంతఁ ప్రణతిఁగావించి
 యయ్య! నాకావించు యాగంబు సఫల.
 మయ్యో నీదర్శనంబబ్బటవలన
 నదె యాగళాల నీవటకు వేంచేసి
 తుదలేనికృపఁ గృతార్థుని జేయవలయు

నోజునో నీదాసుఁడొనఁచించు నగ్ర
 పూఁ నీ వవధరింపుము మానిచంద్ర!
 యపుడు నాయజ్ఞంబు యజ్ఞ మైయొప్పు
 నపుడుగదా కృష్ణుఁ డదియొప్పికొనును
 గావున నీభృత్యుఁ గరుణించియటకు
 వేవేగ దేవర వేంచేయవలయు
 నని వెండియును జరణాంబుజాతముల
 వినతుఁడైలేవక వినుతిఁగావింపఁ
 గరుణించి య'య్యోగికంఠీరవుండు
 హరిపాదకోవిదు నలమిలాలించి
 వెనుకొని యతఁడు సేవింపుచురాఁగఁ
 జనుదెంచె న య్యాగశాలలోపలికి
 సంత నావిష్ణుపాదావ్వాయసూరి
 సంతసంబున భక్తిసారయోగీంద్రు
 ననుపమభద్రపీఠాసీనుఁ జేసి
 యనువొంద నఘ్నకాపాద్యాదుల నొసఁగి
 మును చేదిభూపాలముఖ్యులు చూడ
 వనజాక్షులకు ధర్మవసుధేశ్వరుండు
 సవరించు నగ్రపూజయుఁ బోలె నపుడు
 సవనంబు గనుఁగొనఁ జనుదెంచు జనులు

దినకరనిభులైన ద్విజులు ఋత్విజులు
 గనుఁగొన నాగమోక్తప్రకారమున
 రంగై నకనకపాత్రమున న వ్తూని
 పుంగవునకు నగ్రపూజఁ గావించెఁ
 గావింప ఋత్విజుల్ గని కోప మెసఁగ
 నావిష్ణుచరణు నందంద తిట్టుచును
 సర్వశాస్త్రజ్ఞులైచర్చింప వేద
 పర్వతములవంటి బ్రాహ్మణులుండఁ
 బేర్చి బృహస్పతి పెకలివచ్చినను
 జర్చింపగల ఘనశాస్త్రీ లుండంగ
 నశ్వమేధాదిపర్వంతముల్ దెలిసి
 శాశ్వతమతులైన శ్రౌతులుండగను
 మనమున భయ మింతమాని యాయున్న
 *ఘనులనందఱ గట్టకడఁ బారవైచి
 యెవ్వనినోతెచ్చి యితరులు తన్ను
 నవ్వ నిందఱ నట్టనడుమనుబెట్టి
 యగ్రజన్ముల కహఁమగుచు శోభిల్లు
 నగ్రపూజన మిచ్చుటది యెట్టులోరి!
 †యోజమాలినవాజ వోరిపోవ్రాత్య
 నీజన్నమంతయు నేడు ఫలించె

జగతి నెవ్వరు నీకు సరిలేకు నీకుఁ
 దగునాతఁ డతనికిఁ దగుదువు నీవు
 భాగ్యంబు చేసితి బంధుల యెదుట
 యోగ్యుండ వైతి వీయ్యి నెన్నంగ
 వైదికుం డని జను ల్బ్రర్హించిచూడ
 నీమ శ్రాహ్మణ్యంబు నేడు సిద్ధించె
 యాగమంతయు సాగ మయ్యె నౌచార !
 నీగుణంబుల నెన్న నేర్తుమే యేము
 అనుచు నొండురు మోము లాగ్రహవృత్తిఁ
 గనుఁగొని నిడువాలు గడ్డంబు లదర
 జగడించి కెరలుచుఁ *జంకపుస్తములు
 దిగజార వదలఁగట్టిన పంచె లూడఁ
 దొట్టిపెంజెమటలు దొరిఁగ ఫాలముల
 దట్టంపుఁ బట్టెవర్ధనములు గరఁగఁ
 ప్రాఁకుబన్నులు వెలిఁబడఁగ బాహువులు
 వీక మై జాచియ విప్రప్రదిట్టుచును
 గడపట వీని సంగడి నితనుండి
 కుడువకుం డెవ్వఁడుఁ గుడిచినవాని
 †బొంపిరి జన్నిదమ్ములు త్రొపివైచి
 పెంపెల్లఁ జెడఁగొంపఁ బెరికింపవలయు

నని పోవ నుక్కుక్కులై యున్నవారిఁ
 గనుఁగొని య యోగికంఠీరవుండు
 మును మరుత్తునియాగమునకు సంవర్తుఁ
 డనిమిషగర్వంబు లఁడచుచందమున
 హరిపాద ! వెఱవకుమని యాదరించి
 సరగున హృదయకంజము శౌరిఁజూచి
 హరి, రమాపతి, సహస్రారాంకపాణి,
 వరదాయిషష్ఠ జైశ్వర్యసంపన్ను
 గాఢతరాజ్ఞానగర్వాంధ విప్ర
 మూఢులవదనముల్ ముద్రించి నట్లు
 నీపాపసేవకు నిందించినట్టి
 యీపాపమతుల యేపెడయ నివ్వేశఁ
 దలఁపులోపలి శేషతల్పు నాలోన
 వెలుపల నీదివ్యవిస్ఫూర్తిమూర్తి
 వేవేగ జనులెల్ల వెఱఁగందికొనుచు
 సేవింపఁగాఁ బ్రకాశింపించు మనుచు
 హృద్యంబుగా లోకహితముగా నొక్క
 పద్యంబు సవరింపఁ బంకజోదరుఁడు
 నామాని శీతాంశు నగ్రభాగమున
 సోమార్కకోటుల సొం పగ్గలించి

శ్రీరసానీశలు సిరిమించు హస్త
 సారసంబుల నిజచరణంబు లొత్త
 మణిమయ కంకిణీమంజీరకాంతి
 గణసముజ్జ్వల పాదకమల యుగ్మండు
 కనకచేలావృతఘంటికాఘటిత
 ఘనసప్తశోభికటి చక్రతలుఁడు
 బంధురోద్యాణ శంపాలతాజతర
 బంధరోమాళి షట్పదపక్తి యుతుఁడు
 సందీప్తదరసుదర్శన గదా శాఙ్క
 నందకయుత సమున్నత కరాఙ్ముడు
 శ్రీవత్సకౌస్తుభ శ్రీవనమాలి
 కావరచందన కలితవక్షుండు
 వరహీరదర్పణోజ్జ్వల గండయుగళ
 నిరుపమచాంపేయ నిభనాసికుండు
 నాకర్ణప్రిశ్ఠాంత హరిణాంబుజాత
 సీ కాశకరుణాంకనేత్రభాసితుఁడు
 చారుమందస్మిత చంద్రికాసార
 పూరబిబాధరభూషితా ననుఁడు
 సకలంకకంకణహార కేయూర
 మకరకుండలదివ్యమణికిరీటుండు

నగుచు భోగింద్రశయానుఁడై శేష
 శిగరాజసేనేశ ఘననిత్యముఖులు
 వ్యాసాంబరీష రుక్మాంగద కపిల
 వాసిష్ఠముఖ భాగవతులు సేవింప
 సరసిజభవ శర్వశక్తాదివిబుధ
 గరుడ గంధర్వనికాయంబు గొలువ
 నిత్యప్రసన్నుఁడనీరజోదరుఁడు
 ప్రత్యక్ష మయ్యె నాభక్తిసారునకు
 నప్పు డాభూసురు లరుదంది భయము
 ముప్పిరిగొనఁగ న మ్మునినాథవసుని
 నతనికిఁ బ్రత్యక్షమైన యవ్వేల్పు
 నతనికిఁ బరిచరు లైనవారలను
 సేవించి మొల్లపూఁచినరీతి మేని
 తీవలుగరుపార ధృతభీతులగుచు
 వడవడవణకుచు వచ్చియమ్మాని
 యడుగుదమ్ములమీఁద నందందవ్రాలి
 యపరాధులము దురహంకారమతుల
 మపరిమితాజ్ఞాన మనువార్ధిమునిఁగి
 దరిగాన మిన్నాళ్ళు తావకపాద
 తరణిచే నిటమీఁద దాటంగఁగలము

శరణాగతత్రాణజగదేకవినుత
 పరికింపఁగా ద్విపాత్పశువుల మైనఁ
 దమదునేరములు చిత్తమునందు నిడక
 త్సమియింపవలయు నేచందాన నైన
 ఘనబలోత్కట మైన గంధసింధురము
 కినిసికుక్కలు మొఱగిన లెక్కగొనునె
 నీచంద మెఱుంగక నీచునందమున
 మోచి నేమునుగొన్ని మొఱగితిమయ్య!
 యవియెల్లఁ దలఁపక యభయం బొసంగి
 భవవార్ధివెడలింపు పరమయోగీంద్ర!
 మఱియెఱుంగుదు మేని మహనీయమహిమ
 యెఱిగిన నీమూర్తి యెఱుంగఁగవలయు
 నని పెక్కులాగుల నందంద వినుతు
 లొనరింప భార్గవయోగిచంద్రుండు
 కరుణించి యావిప్రగణము నీక్షించి
 సురగు డోరగుల్చూచి నుతింప
 నపుడు ప్రత్యక్ష మైనట్టి మాధవుని
 సపరివారాయుధ శయ నేందిరముగఁ
 దడయక డెందంపుఁ దామరయింట
 నిడికొని తొల్లింటి యింపు మైచున్న

పీక్షించి భూసురవితతి మెడియును
 నక్షపాదునకు సాష్టాంగంబు లెరగి
 యతనిచెంగట నున్న హరిపాదసూరి
 నతిభక్తి నులియించి యడుగుల కెరగి
 పరమపావన! నీప్రభావంబు నాత్మ
 నరయక దుర్భాషలాడితి మిప్పు
 డవియెల్ల నోర్చుకొ మ్మని*ఫళఫళని
 దవుడలు కరములఁ దాటించుకొనుచు
 నావిష్ణుపాదున కభివాదనములు
 గావించి క్రతువు సాంగమునేసి రంత
 వనజాసనాదిదేవతలు న మ్మాని
 యనుమతి నెలవుల కరిగి రవ్వేళ
 సారసదళనేత్ర చరణాహ్వయుడు
 ధారుణీసురలును దానును గూడి
 యవబృథస్నాతుడై యరుదెంచి యోగి
 ధవుని శ్రీపాదతీర్థము న న్దయించి
 యాయక్షపాదుని యాబాల్యమహిమ
 వేయుచందంబుల పివరింపఁదొడఁగె
 నోసుదర్శనమూర్తి యరుతపోరాశి
 రాసికి నెక్కు భాగవమునీంద్రునినకుఁ

బొడమి యీ ప్రాకృతభోజ్యవస్తువులఁ
 గుడువక హరిదివ్యగుణసుధారసముఁ
 గ్రోలుచు వృద్ధులు గొనివచ్చినట్టి
 పాలుగైకొని భక్తపరతంత్రబుద్ధి
 సగ మారగించి వాత్సల్యబుతోడ
 సగము వారలకుఁ బ్రసాదించి కరుణ
 వారికి మగుడజవ్వనము రాజేసి
 ధారుణి వొగడ సంతానంబునొసఁగి
 పరయోగినామ్రాజ్య వైభవశ్రీలఁ
 బరమాత్ము విశ్వరూపము విఱికించి
 కటకంఠుఁ డెరగ లికను చూపు మగుడ
 నటకాలనయన సహస్రము ల్చాపి
 కొంకణ రసపాదముటికను బాద
 పంకజరజముచేఁ బరిహసింపుచును
 నీరజభువుఁ డయోనిజుఁడైన యోగి
 ధారుణీవిభుని బాంధవ మాచరించి
 శ్రీమేకశేషదర్శిత సుధాసార
 భావితకుండంబు పరికించి కాంచి
 కణిక్పన్న నిజశిష్యుగాఁగఁ జేపట్టి
 గణుతింప ముచునలిఁ గన్యగావించి

జగములు గొనియాడ జగదేకనాథుఁ
 డగుఘణిశాయి లెమ్మని తోడుకొనుచుఁ
 ననుచరుం డైవచ్చు నాదేవు మగుడఁ
 జనుదెంచి తొల్లింటి సరవిమైనుంచి
 కువలయ ప్రాణంబు కుంభకోణంబు
 భవనంబుగానున్న ఘణిరాజశయను
 సేదదేరఁ గనుతీసేసి మెప్పించి
 యాదేవుతో మాటలాడి యంతటను
 వడినహంకృత విప్రవరులనాలుకలు
 పెడతలఁ బట్టించి భీతు లైవారు
 శరణుఁజొచ్చిన దివ్యసారస్వతంబుఁ
 గరుణించి యాచోటఁ గందర్పగురుఁడు
 కరమర్ధిఁ బరివృత్తకంధరుం డగుచు
 గరిమతో నినుఁ బెక్కుగతుల నీక్షింపఁ
 జావనచరిత నాభాగ్యంబువలన
 దేవర యిటకు నేతెంచి నాసేయు
 నగ్రపూజనము నీ వంగీకరించి
 యగ్రజన్ముల దురహంకార మెడయ
 ననఘుగోవిందుఁ బ్రత్యక్షంబు సేసి
 కొని యాత్మతో నిడికొంటి యివ్వేళ

యెన్నశక్యము గాని యిట్టి నీమహిమ
 నిన్నును వణిపనేర్తునే యేను
 భావించి చూచినఁ బరమయోగీంద్ర !
 దేవరమహిమ శ్రీదేవుండె యెఱుఁగు
 నని ప్రణామములు సమర్పింప మిగుల
 మునిలోకవిభుఁడు ప్రమోదబుత్తోడ
 హరిపదాహ్వాయుఁడైన యాసోమయాజి
 గరిమడగ్గఱఁ బిల్చి కౌఁగిటఁజేర్చి
 ధరణి సర్వాభీష్టదాయకం బైన
 వర మిచ్చి య విప్రవరు నందునునిచి
 ననుబోటి కలుషమానసుల వెండియును
 దన కృపామృతముచే ధన్యులఁజేసి
 కణికృష్ణతోఁ గూడఁ గ్రమ్మఱ మాని
 గణయుతుఁడై ధరగలుగు తీర్థముల
 శ్రీశైలరంగ విశేషభూవలయ
 దేశంబు లందు వర్తింపుచునుండె
 నిరవొందు భక్తిమై నీభక్తి సారు
 చరితల నీధరాస్థలి నెవ్వఁడేని
 గృతియొనర్చిన యిట్టి కృతకృత్యమతికి
 హతబుద్ధిఁ బ్రతిదినం బెన్నవారలకు

వినిన వ్రాసినఁ జదివిన వారి కెపుడు
 ననుపమదీఘాయు రైశ్వర్యతతులు
 నకలంకశుభములు నభిమతార్థములు
 సకలసిద్ధులుఁ గరస్థలినుండు ననుచు
 నలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
 కలిసీలవేణికి నబ్జపాణికిని
 నతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
 పతికి సరోముఖ్యభక్త సంతతికి
 నంకితంబుగను శ్రీహరిభక్త నికర
 పంకజార్యమతాశ్చపాకన్నయార్య
 తనయ తిమ్మార్యనందనరత్నశుంభ
 దనుపమశ్రీవేంకటాద్రిశదత్త
 మకరకుండలయుగ్మమండితకన్ఠ
 సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ
 సదనావధూలబ్ధసరసకవిత్వ
 విదితమానస తిరువేంగళనాథ
 కృత మైన పరమయోగివిలాసకృతిని
 నతులితంబుగ ద్వితీయాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగివిలాసము.

తృ తీ యా శ్వా స ము.

హ్రైమసరోజాంగ ! యలమేలుమంగ !

జీమూత సుకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మునిశాలికాసారముఖ్యభక్తాభి !

వనమాలి ! యవధారు వరదానశీలి !

కడుచిత్రమై తూర్పుకడలికిం జక్కఁ

బడమటి దెసజగత్పావనం బగుచు

ధాతీసతీమణి ధరియించు రత్న

చిత్రకం బోయనఁ జెన్నగ్గ లించి

మండితం బగు పాండ్యమండలి సరసఁ

*బుండరీకంబునాఁ బురియొండు వెలయు

నాపట్టణము కురువను రాజుచేత

ద్వాపరంబునఁ బాలితం బైనకతనఁ

గురుకాభిధాన మై కొమరుదీపించు

నిరుపమతామ్ర పణిఁ సమీపమున

నల పట్టణమునకు న మృహతటిని
 యెలమిఁ బుష్పాంజలు లిచ్చెనోయనఁగఁ
 గడలతా కుల మాక్తికములు బిచ్చెగసి
 వడిదదంగణభూమి వర్షించుచుండు
 మందాకినీనదీమహితకల్లోల
 †మందానిలాలోల మంజుకేతువులు
 గోపురాన్నితము లై గోపురాగ్రములఁ
 బ్రాపించి రతిపరిశ్రాంతి నున్నట్టి
 యమరదంపతుల మై నందందవొడము
 చెమరులోర్పుచునుండుఁ జిత్రవైఖరుల
 వరహేమవర్ణలు వసియించినట్టి
 హరినీలమణిమయ హర్మ్యవాటికలు
 అసమయశంపాన్నితాంబు దోదయము
 పసలుపుట్టించు నప్పసము నచ్చటను
 శ్రీద్యోతితుండు మునిసిద్ధసేవ్యుండు
 నాద్యుండు నైన శ్రీహరియుండు నందు
 నత్యంతశుభశీలు రమలమానసులు
 శ్రుత్యంతవేదు లచ్చోటి భూసురులు
 వీరు వారనక య వీటిలోనున్న
 పౌరులు పరమప్రసన్నులే తలఁప

నందులో నొక్కమహాభాగవతుని
 నందనుం డిందిరానాథతత్పరుఁడు
 వనధిగంభీరుఁడు వళిధినాటేంద్రుఁ
 డనుపేరఁ బ్రఖ్యాతి నంది యాఘనుఁడు
 ధర్మధరుం డను తినుజాతుఁ గాంచె
 ధర్మజ్ఞుఁ డైన శ్రీధవభక్తుఁ డతఁడు
 చక్రపాణిధ్యానసంసక్తుఁ డైన
 చక్రపాణిని గాంచె సంతోష మెసఁగ
 నతఁ డంత రక్తధారాహాయుఁ గాంచె
 నతఁడు పాటల మోచనాఖ్యుని గనియె
 నతనికి భోక్తా? యనుపేరు గలుగు
 సుతుఁ డుదయించె నాసుజ్ఞాననిధికి
 విపులార్థసత్కారి విభవానుకారి
 యపగతాహంకారి యఖిలోపకారి
 యనుపమాలంకారి యవికారి కారి
 జనియించె నాకారి* జనకుఁడు నంత
 వరుస నవీనయావనుఁ డైనతనుజ
 వరునకు నత్యంతవైభవశ్రీలఁ
 గువలయాంగనకూర్చి కుటుకైనకురుక
 యపుల శోభిల్లు గ్రామాంతరసీమ

* జనకుఁ డంతటను.

ఘనతపోనిధి యైన కమలాప్రవక్షుఁ
 డనుభాగవతునకు నాత్మజ యైన
 పాఠోధికన్యకాపతిభక్తినిరత
 నాథనాయక యనుసలినాయతాక్షిఁ
 బరిణయం బొనరించి పరమానురక్తిఁ
 గురుకాధివాసుఁడై కొమ రొప్పుచుండె
 నంత నాచెలువప్రాయమునఁ జెన్నొంది
 కొంతకాలము కాంతుఁ గూడి వర్తించి
 జననగేహమునకుఁ జనుదెంచి కొన్ని
 దినము లచ్చట నుండి తిరిగి వెండియును
 నత్తవారింటికి నరుగుచోఁ ద్రోవఁ
 గ్రొత్తైనమించులు గులుకుమేడలును
 బసిఁడిమొల్లాము గుబ్బలకవాటములుఁ
 బొసఁగి చూపట్టుగోపురమంటపములుఁ
 జెలఁగుచు వేల్పునెచ్చెలులపాలిండ్లఁ
 గలకల నవ్వుబంగారుకుండలను
 నెలచట్టుకోటల నిద్దంపుషణుల
 నలరెడు నగరంబునందుఁ జూపట్టు
 నాకు రంగేశు దైవాధీశవంద్యు
 లోకాధినాథు నాలోకించి భక్తి

వినత యై వినతి గావించి “యోనంద
 తనుజన్మ ! నా కొక్కతనుజన్మ †నొసఁగు”
 మన విని యప్పు డయ్యరవిందనాభుఁ
 డనురాగ మెలరార నాత్మ నుప్పొంగి
 వదనంబుఁ దెఱచి దైవాతెఱుకరుణ
 నెదుట నున్నట్టి య య్యింతి నీక్షించి
 పుత్రి ! యేనే నీకు భవనంబు లెఱుంగఁ
 బుత్తుండ నయ్యెదఁ బోయి రమ్మనిన
 మతి సంతసిలి ప్రణామము సేసి తనదు
 పతిగేహమునకు నప్పడఁతి యేతెంచి
 కాంతానురక్త యై కడువేడ్క నుండె
 నంతట నాకురంగాధినాయఁ కుడు
 తననిజరూప మై తనరుసే నేశుఁ
 బనిచెఁ దద్గర్భసంభవుని గమ్మనుచుఁ
 బనిచిన నారమాపతిసైన్యపతియుఁ
 జని ప్రవేశించెఁ దజ్జతరంబునందు
 ననబోఁడి యగు నాథనాయక కపుడు
 కనుపట్టె నొయ్యన గర్భచిహ్నములు
 సూత్రవతీశుచేఁ జొప్పడుచున్న
 వేత్రంబు మైకాంతి వెలిమించినట్లు

సవరై ననల్ల పూసల పేరు వోలె
 నవిరళం బగుచు రోమాళి చూపట్టై
 ననవిల్తునునుగుండనపుబొమ్మరముల
 కొనల నీలపుములుకులు దాచినట్లు
 వలుదలై తళుకెక్కి వట్టువలైన
 ములుగుబ్బ పాలిండ్ల మొనలకప్పొదవె
 గలికిచూపులఁ జంద్రికలు పర్వె ననఁగఁ
 బలుకబారెను గండపాళికాయుగము
 నలివేణి ముఖచంద్రుఁ డమృతంపురసముఁ
 జిలుకుచందంబునఁ జిట్టము లెసఁగె
 గగనభాగంబు సాకార మై యొప్పు
 పగిదిఁ గాఁదీఁగ చూపట్టై నానాటఁ
 బొలఁతికి నవమాసములు నిండువేళఁ
 గలలోన గజముఖగణముఖు ల్గొలువ
 వేత్రహస్తునికూర్చివెలఁది యెనట్టి
 సూత్రవతీదేవి చూపట్టై నంతఁ
 గలియుగం బిలమీఁదఁ గలిగినమీఁదఁ
 చెలియఁ దొంబదిరెండుదినములు చనఁగ
 సవరనివేళ వైశాఖవిశాఖఁ
 గవివాసరమునఁ గర్కటకలగ్నమునఁ

గనియెఁ బుత్రుని జగత్కల్యాణమూర్తి
 వనజాక్షుఁ గన్నదేవకీశి నంభః
 గావిరి విరిసె దిక్తటుల మహాను
 భావభావముల సంభ్రమము రెట్టిచేఁ
 గురిసెఁ బువ్వులవాన ఘమఘమ మింట
 మొరసె దుందుభులు ప్రమోదంబుతోడఁ
 బొంగె వైష్ణవకులారాభోరాశి మిగులఁ
 గ్రుంగెను పాపండుకులభూధరములు
 విందులై మకుటాగ్రపహితకరార
 విందులై యింద్రదాదివిబుధులు బుధులు
 జయ జయ శబ్దముల్ సవరించి రెలమి
 నయముగా వీచెఁ గ్రొన్ననతావిగాలి
 యలయుచు యాయజ్ఞాకాగ్నిహోత్రములు
 వలగొనుశిఖిలఁ బావకుఁ డొప్పుమిగిలె
 ధరణివరాహవతారుఁ డై నట్టి
 హరి సూతికాగ్రహ మపుడు సొత్తొచి
 కరుణ దైవాఱుగఁ గాఁసూనునకుఁ
 చిరముగా జ్ఞానోపదేశంబు చేసె
 నప్పు డానాథనాయకి పుత్రుఁ గాంచి
 నప్పు డాశౌరి గేహంతరసీమ

శేషుండు నిర్ద్విద్రచించామహీజ
 వేషుఁ డై యెంతయు విలసిల్లుచుండె
 హరికృపాలబ్ధవిద్యామృతాహార
 పరితృప్తుఁ డై తల్లిపాలిండ్లపాలు
 కుడువఁ డేడువఁడు కన్గొనఁ డొండుదిక్కు
 బడలఁ డీగతి నున్నబాలు నీక్షించి
 యడియాసఁ దలిదండ్రు లదెఱుదె యనుచుఁ
 బొడిబడుకొనుచు నప్పురుడెల్లఁ గడపి
 యిలఁ బుట్టి చనుగ్రోలఁ డీబాలుఁ డనుచు
 నెలమి మారున్నామ మిడి యటమీఁద
 మఱియుఁ దొల్లింటియమ్మాడ్కినే యుండ
 గిజికొన్నవగల మిక్కిలి వెఱఁ గంది
 యిది యేమిచోద్యమో యిన్నినా శ్శాయె
 నుదయాస్తమయములం దొక్కమా తైనఁ
 జను నోటఁ బెట్టెడు చను గ్రోలకున్నఁ
 గను విచ్చి చూడండు కను విప్పకున్న
 నెలుఁ గెత్తి కా వని యేమవం డెపుడు
 నలకువ మేన నింతయుఁ గానఁబడదు
 కడుఁ బెద్దకాల మీగతి గొడ్డువీఁగి
 కొడుకుఁ గాంచిన నెట్టికొడుకు సిద్ధించె

దేకువఁ గనిపించుతెటవలఁ జూచి
 యేకటఁ బడఁజేసె నిట్లు దైవంబు
 మఱియును నేము నిమ్మనో బుట్టి బుద్ధి
 యెఱిగితి మీరీతి యెఱుఁగ మెన్నఁడు
 కరమునం గని పెంచువారలు లేరె
 వర మైన నిటువంటివర మొందుఁ గలదు
 కురుకాధినాథు మక్కువఁ గోరి వేడఁ
 గరుణించి వర మిచ్చెఁ గడు*సీగరముగ
 నిచ్చెఁ బో యిందఱ కిచ్చినరీతి
 నిచ్చెనా తుది వచ్చి యిది కొంత సేసెఁ
 దలఁపఁ బిడ్డఁడె వీడు దయ్యంబు గాక
 పలుమాఱు నీరీతి† బలుపుకో నేల
 నని పుత్రువాత్సల్య మంతంతఁ బొదలఁ
 దనవారిచెసఁ గాంచి తనయునిజూచి
 యేను నీకై నోము లెన్నేని నోచి
 ‡పైనాకపాటులఁ బడి గొడ్డువీఁగి
 కంటి నీవంటి చక్కనిముద్దుగుఱ్ఱ
 నంటు సేయపు కేరి నవ్వ వేమిటికి
 నీసున మీతండ్రి యేనును నీకుఁ
 జేసిన యె గ్గేమి చెప్పమా తండ్రి !

* శేఖరముగ † బలుముకో. ‡ పానాకపాటుల.

యోయన్న! యిట్లూరకున్నాడ వేలఁ
 బూయంగఁ జేపి యేర్పులు దట్టతనదు
 చన్నులపా లేల చవిగొన విపుడు
 కన్నుల ముత్యాలు గాఱ నేడువపు
 తనయ! నీ వేల మీతండ్రి “నన్న” నపు
 నను “నమ్మ” యని యొక్కనాఁడుఁ బేర్కొనవు.
 సుద్దులు చెప్పవు చూడవు నీదు
 ముద్దులు సూపవు మురియ వే నునుచు
 నాఁపిన బాష్పంబు లడరి నిండాఁ
 జేపినపాలిండ్లు చేతఁ గుల్కుచును
 గన్నవారలకుఁ జెంగట నింత నంత
 నున్నవారికి దైన్య మొదవ ని ట్లనియెఁ
 బలుమాఱు పిలచినఁ బలుకవు తాము
 తొలుజన్మమున నెంతదోసకారులమొ
 చిట్టినీబంగారుచేతుల హరికిఁ
 బెట్టుమా జోతాలు ప్రియము రెట్టింప
 మొలకనవ్వులు దేఱ ముద్దులు గాఱఁ
 గిలకిల వాయెత్తి కేరు నాతోడఁ
 గురుకాధివిభుఁడు మక్కువ నిచ్చినట్టి
 పరమునఁ బుట్టి దేవరవలె నున్న

నినుఁ జూచి మాటాడ నేరసివాఁడ
 వనుచు నీబావ లంతంత నశ్వేదకు
 బడిసె విక్కిలిసిగ్గు వడఁగ నీయెడమ
 యడుగునఁ జెప్పిడుమయ్య ! నాకోడె !
 కడువేడ్క మీతాత గావించుబాల
 తొడవులు దొడుగఁ జేతులు సాచు మయ్య !
 మనమున నినువంటిమనుమండు గలిగె
 నని సంతసించి మీయన్వ తాతయును
 బొడలుచు వచ్చి మూఁపులు మూడు గాఁగ
 నదె పిల్చెదరు మాట లాడవే తండ్రీ!
 మును వరబిచ్చినమురసూదచుడు
 తనుఁ బోలుపుత్రగత్నముఁ బ్రసాదితు
 ననఁగ నమ్మితిఁ గాని యన్న ! యీపుట్టు
 ముని వైన నిన్ను నిమ్ముల నిచ్చుటెఱుంగఁ
 బ్రాకృతక్రియకు లోబడకున్న నిన్నుఁ
 బ్రాకృతనిజపుత్ర భావంబుఁ జేయ
 నలిగితో తలఁపు శ్రీహరియందుఁ దగిలి
 యిల నొండు నైఁదదో యీవేశ నీకు
 నుడుగక మావంశ ముగ్ధరింపంగఁ
 బొడమిన కురుకాధిపుడవె నీ వనుచుఁ

దమకంబుఁ బ్రియమును దైన్యంబు వగవు
 సమకౌనం బలుకుభాషణము లాలించి
 యనిశంబు సంసార మనుపయోరాశి
 మునిఁగి తేలుచు నున్నమూఢకామినులు
 శౌండలు బాలుదిక్కును బాలుతల్లి
 చందంబుఁ జూచి లోఁ జచ్చించి యనిరి
 కట్టిఁడి వీరి కెక్కడిబిడ్డఁ డమ్మ
 పుట్టి యిన్నాళ్ళాయెఁ బులుకునఁ గన్ను
 దెఱవక చనుద్రోవఁ దివరనిబిడ్డఁ
 బరికించి యింత నిబ్బరికంబు లేదు
 వొది గల్గి భూమిఁ గాఁపురములు చేసి
 బ్రదికి బాళెదమునఁ బరఁగువారలకు
 వలవంతవేళ దేవర దయ్యమనఁగఁ
 గలదు వారలరీతి గాదు వీరలకు
 దేవుఁడో దయ్యమో తిరిగియు మగుడి
 దేవుఁడు మాకు శ్రీదేవుఁడే యనుచుఁ
 బిలిచి యంతయుఁ జెప్పఁ బెరుమాల్లె మాకుఁ
 గలఁ డంచునొల్లరు కలిగె వీరలకు
 వజ్రంబొ వారంబొ వారిసాజంబొ
 వెజ్జఁ జూపించరు వేల్పు లకిడరు

ఇప్పుడు బుడిబుడియేళ్ళు లేడ్చినను
 దప్పునే యిది పెద్దదయ్యెంబుపట్టు
 మనము చెప్పినమాట మనమున నిడరు
 వినరన్నవారినే వెట్టులఁ జేసి
 దాయలగాఁ జూడఁ దలఁతురు తాము
 పోయినదేపోక పొసఁగ నా ననరు
 అని కొందఁ అచుచుండ నతఁడు యోగిండుఁ
 డని కొందఁ అవల నున్నట్టిసన్మతులు
 నాయూయవాక్యఁబు లాలించి నాథ
 నాయక పరమవైష్ణవశీ లయనియెఁ
 బ్రకృతివాసన నిట్లు పలుక వేమిటికి
 సకలజీవులఁ జరాచరనస్తతతులఁ
 బొడమింప నుడిగింపఁ బోషింపఁగలిగి
 కడ యాది మధ్యముల్ కన్పింపరాక
 జగదేకవిభుఁడును సర్వస్వతాత్రుఁ
 డగురమావిభుఁడు సేయఁగ లేనిపనులు
 తనుదేహులును నస్వతాత్రు లస్థిరులు
 ననధికారులుఁ గ్రూరు లల్పజ్ఞు లైన
 యితగులచే సాధ్య మెట్లగు నైన
 నతనిచేతనె యగు నఖలకృత్యములుఁ

బుడమి దేవార్హమై పొలుచుహవ్యఃబు
 కడు మొక్కలమునఁ గుక్కల కిచ్చినట్లు
 నతనికి శేషమైనట్టి యాయాత్మ
 నితరశేషము సేయు టెట్లు చింతింపఁ
 దలఁపఁ బాతివ్రత్య ధర్మబువంటి
 నలినాక్షుదాస్య మెన్నక యిట్లు మీటి
 పలుకుదురే మీరు? పామరుల్లానఁ
 బలికితి రికనాడఁ బని లేదు మిమ్ముఁ
 బరమశాంధ్రుఁ డైనపంకజోదరుని
 నరిమీటి యేమునిందనకదూఱితిమి
 అతని దూఱఁగ నేల యతఁడిచ్చినట్టి
 సుతుని మే మతఁ డున్నచోటనే నిలుప
 వెత లేదు పద మంచు విభుఁడుఁ గాంతయును
 సతివేగమునఁ బూర్త్రు నక్కుమారకుని
 గొని యేగుదెంచి యాకురుకేశుఁ డైన
 ననవిల్తుజనకునినగరిలోఁ జొచ్చి
 యలవేల్పురాయని యగ్రభాగమునఁ
 బాలుపొందుతిన్త్రిణిభూజంబు మొదలఁ
 బసిఁడితొట్టెలలోనఁ బరపును బోలెఁ
 బొసఁగంగ మెత్తనిపొత్తులు పఱచి

యిదుమైఁ గప్పిన యెలమిఁచుసోగ
 కందువఁ జలి యొడ గాలిచాటుగను
 నొరపుఁతోఁ గప్పినయుత్తరీయంబు
 చెరఁ గింత చుబుకంబుచే *నోసరించి
 పొదిగిటఁ జేర్చినపుత్త్రు నీక్షించి
 ముదమునఁ జెక్కిలి ముద్దాడి యందు
 నునిచి ముంగల నున్న యురగారివాహుఁ
 గని యిరువురు నమస్కారము లేసి
 తమ కేమి తెలియు నంతయు నీకుఁ జెలియు
 భ్రమరశోభనగాత్ర ! పరమమాయావి !
 యేము నీమహిమఁ దా మెఱుంగ నోపుకుమె
 యేమునీశ్వరులు ని న్నెఱుంగంగలేరు
 ఇటమీఁద నీచిత్త మెటువలెవచ్చె
 నటువలె జేసికొమ్మని విన్నవించి
 యంతటఁ దమయింటి కరిగెద మంచుఁ
 గొంతద వ్వరిగి యక్కువలయ నేత్ర
 పక్కఁ బాయని తనపట్టిరూపంబు
 గ్రక్కునఁ గన్నులఁ గట్టిన పై న
 నెద జల్లు రసఁగఁ బాలిండ్లు సే చేప
 మదిఁ బుత్రుమైఁ బ్రేమ మల్లికిగొనఁగ

నలయుచుఁ బోవ *కాళ్ళాడకయుండఁ
 గలఁగి మిక్కిలి కన్నకడుపుగావునను
 గన్నీటిసెలయేటికాలువ లుబ్బి
 చన్నుగొండలమీఁద జాలువారంగ
 హా ! కుమారక ! యంచు నవనిపై వ్రాతె
 నాకారియును నట్ల యవశుఁడై తెలిసి
 నెఱిఁ దక్కి తామరనెమ్మోయు వాడ
 నెఱిగొప్పు వీడఁ గన్నీరు బిట్టడరఁ
 బదకింకిణులు గేరఁ బయ్యెద జాతి
 నదరుడెందముమీఁదిహారముల్ చెదర
 మహితనందన శోకమగ్న యై మున్ను
 మహి నున్న యలచంద్రమతియును బోతె
 నిలఁ బొరలుచు నున్నయింతి లాలించి
 తెలిపి కేలునఁ గేలు దెమలించుకొనుచు
 నడలుచు సుతుఁ డున్నయటఁ జూచి కన్న
 కడుపు గావున సాధ్వీ క్రమ్మఱఁ బలికె
 నేచి యితఁగ బెంచి యెలమి వోవిడిచి
 యేచింతయెఱుంగని యీపసిబిడ్డ
 నీచింతక్రిందట నిటు పాఱవైచి
 యేచింత మఱలి నే నింటి కేగెదను

అని పోవఁదలఁచితి నకట ! నోఁచెల్ల
 తనగుండె ధాత తాతను జేయఁబోలు
 నని కన్నులారంగ నాత్మజు మఱియ
 గనుఁగొనం గోరి యక్కడకుఁ గ్రమ్మరను
 బోవంగ నం దేమి పోయెద వనుచుఁ
 జేపట్టి తిగిచినచెలుపు నీక్షించి
 నను నేల పట్టెను నాచిట్టిపట్టి
 మునివంటివాని కామునివంటివాని
 జననిగర్భములో నె సర్వజ్ఞుఁ డైన
 మునివంటివాని సోమునివంటివాని
 నెనయ వేదములచి క్కెడలించినట్టి
 మునివంటివాని రామునివంటివాని
 జిగిమించు మోవికెంజిగురాకుమీఁద
 నిగనిగ నగవువెన్నెల జల్లువానిఁ
 గొదమతామరలబాగునవీచుసిరులఁ
 గదిసిన నిడువాలుగన్నులవాని
 బంగారుప్రతిమకుఁ బ్రతివచ్చునట్టి
 సింగారములతోడఁ జెలువొందువాని
 నీలంపు మొలకల నెఱులముంగురుల
 చాలు గప్పినఫాలశశిశేఖివానిఁ

బొన్నపొక్కిలితోడఁ బొసఁగి బాగైన
 తిన్ననిమెఱుఁగుచంద్రికబొజ్జవానిఁ
 గ్రొన్నెలపులిగోరు గ్రుచ్చినమణుల
 యన్నవకంఠెలో నలవడువాని
 గొరగల్గి కొదమనాగులబాగు లెసఁగు
 మురువైన యపరఁజిమురువులవానిఁ
 బూని దేవుని సరిపోలుపవచ్చు
 వానిఁ గన్నులఁ జూచి వచ్చెద ననుచు
 నొడఁబడఁ జెప్పి యయ్యువిద కెంగేలు
 విడిపించుకొనుచు నావృక్షంబుక్రింద
 మలుకుటుంగరములు మణికంకణములు
 నెలవంక పులిగోరు నెఱిగుండ్రదండ
 నీలంబు లెడఁబెట్టి నిగుడించినట్టి
 పాలపూసలు నొసపరిరావిరేక
 రవలగజ్జియ లపరంజియందియలుఁ
 బవడంపుమొలనూలు పసిఁడిగంటలును
 గలిగి శ్రీకృష్ణుని గతి నొప్పునుతుని
 చెలువంబు గాంచి నుచ్చికఁ జేర నరిగి
 నెఱికురుల్ దిద్ది క్రొన్నెలబాట్టుఁ దీర్చి
 చిలుబొజ్జనిమురుచుఁ జెక్కిలి నొక్కి

తద్దయుఁ బ్రేమ మస్తకము మూర్ఖునుచు
 ముద్దాడి మోముపై మోము డాయించి
 నాపుష్కరత్నంబ నావెండికొండ
 నాపాలిదైవంబ ననుఁ గన్నతండ్రి !
 నాకులోద్ధారక నాతోడునీడ
 నాకుందనపుఁబెట్టె నాకోడె యనుచు
 మెసపరి చిగురాకుటాగరు శాకముల
 కసరాటరిలిస రాగపునాద మెసఁగఁ
 గోలులజవరాలు కోల్పినరీతి
 వాయెత్తి యాకీరవాణి యేడ్చుటయుఁ
 గరుణించి శ్రీరమాకాంతుఁ డాకాంతఁ
 బరికించి పలికె నోపరమకల్యాణి !
 కృతకృత్యులైన మీ కేల చింతింప
 నతని మానవమాత్రుఁ డని తలంపకుము
 ఏన యీరూపున నిలయెల్లఁ బ్రోవఁ
 బూని మీకడుపునఁ బొడమినవాడ
 నడలకుం డిఁకమీఁద నఖిలసౌఖ్యములు
 నెడపక మిముఁ జెందు నిది నాదుమహిమ
 సరగున నిజనివాసమునకు వేగ
 నరుగుండు మీ రని యానతిచ్చుటయు

నాదంపతులు సొంపు లాత్మ రెట్టింప
 మోదించి కరములు మోడ్చి నుతించి.
 వలచుట్టికొని నిజవసతి కేతెంచి
 రలయోగిశీతాంశుఁ డలరి యవ్వేళఁ
 బరపైనకొమ్మలు ఫణములు గాఁగ
 సిరిమించులతికలు జిహ్వలు గాఁగ
 మొగడగుత్తులు ఫణములమణుల్ గాఁగ.
 దగినశలాటువుల్ దంష్ట్రలు గాఁగఁ
 బొది గల్లుమూలంబు భోగంబు గాఁగఁ
 బదినూలుశిరముల ఫణిరాజుకరణిఁ
 దీ టయి యొప్పు నత్తితిణీతరువు.
 కోటరవసతిఁ గైకొన నవ్వలించి.
 సరగున నపుడు శైశవ ముజ్జగించి
 తరుణభావముఁ దాల్చి తద్వాసమునకు
 ధరనుండి గిరిగుహాంతరమున కెగురు
 కరివైరిపోతంబుకరణి లంఘించి
 పద్మాసనస్థుఁడై పద్మాక్షు పాద
 పద్మముల్ తనదుహృత్పద్మసద్మమున
 ధ్యానంబు సేయుచుఁ దనుబోలుజ్ఞానిఁ
 గానమి నొండొరు కడఁ జూడ కచట.

సంయమివరుడు వాచయముం డగుచు
 సంయుతవిద్యానుషక్తుఁడై యుండె
 నత్తటి హరి యంబుజాలయఁ గూడి
 క్రొత్తకుందనపురేకులన్నిగ్గులొలయఁ
 గలికిప్రామినుకుఱెక్కల తేజి నెక్కి
 సలలితశశిబింబసహితహైమాద్రిఁ
 బాలుచుశంపాన్వితభువనదం బనఁగ
 నలపరమాభింబునందుండి వచ్చి
 భానుకోటిప్రభఁ బ్రత్యక్ష మయ్యె
 నైన విల్వకించి యాకారిసుతుఁడు
 శ్రుత్యంతదృష్టి కిశోద్యుఁడైయుండి
 శ్రుత్యంతదృష్టికిఁ జూపట్టె ననుచు
 నాననకుముదాపుఁ డమృతంబు గురియఁ
 బూనిన*క్రియ బాష్పపూరముల్ గురియఁ
 గంతుతండిని బొడఁగన్నసంతోష
 మంతకంతకు హృదయమున నుప్పొంగ
 తనువెల్ల గరుపార తామరసాక్షు
 వినుతింపుచుండె వేవేలచందముల
 నపుడు జగన్నాథుఁ డగురమానాథుఁ
 డపరిమితంబు లైనట్టివేదముల

నఖిలశాస్త్రబుల నయ్యోగిచందు
 ముఖమున ద్రావిడామోదవాక్యముల
 రాజుల్ల వీక్షింప రమణమై భోగి
 రాజపర్యంకువరప్రసాదమున
 నమితాగమములు జిహ్వరంగసీమఁ
 దముదామె చెలఁగి నర్తన మాడఁదొడఁగె
 నాక్షణంబున వచ్చి యఖిలశాస్త్రములు
 లక్షింప లాలాజలంబు లై తనరె
 వెలయంగ శారదాన్వితజిహ్వఁ డగుచు
 నలయజఁ బోలె నేకాననుం డయ్యు
 నీరీతి నాసంయమిద్రిండు సహజ
 సారస్వతోదారసంపన్నఁ డయ్యు
 ధవళాక్షుఁ డంత సంతర్హితుం డైన
 వివరించి యానందవిహ్వలుం డగుచు
 నాషోడశాబ్దంబు లంతరంగమున
 శేషపర్యంకుని జింతించుకొనుచు
 మౌని యై యుండె నమ్మానివల్లభుఁడు
 సానందుఁ డై పదియాటవయేట
 నరవిందభవసపర్యాప్తగోవింద
 చరణారవిందనిష్యందమరంద

వారిధారాకారవరవారిపూర
 పూరితగంభీరభూర్జిన్మోష
 రంగదభంగసంభ్రమభరోత్తుంగ
 గంగాతరంగవైఖరులు దీప్తిప
 నిరవద్యములు యోగినికరవేద్యములు
 హరిగుణవాద్యంబు లై నపద్యములు
 మకరకుండలధారు మై ననేకంబు
 లకలంకభాషంబు లలరఁ గావింప
 నవిరళతద్రసం బరయుచు నంద
 తవిలి డెందమున నెంతయుఁ జిక్కి నొక్కి
 యానందపరవశుఁడై యాటునెలలు
 మాని యై యుండి కృష్ణుల మేలుకాంచి
 మకరకేతనుతండిమై నంకితముగ
 నొకకొన్నిపద్యంబు లొనరించి మఱియు
 నందలిరసరీతు లరసి యానంద
 మొంది యూకైవడి నుండె నన్నాళ్లు
 వెండియుఁ దెలి వొంది విష్ణునిమీఁద
 దండిమైఁ బెక్కుపద్యములు గావింపఁ
 గారిసూనునికావ్యకన్యకామణికి
 ధారుణి నర్నావతారహాసములఁ

జెలు వొండు విష్ణుని శ్రీమూర్తులెల్ల
 వలచి వేగమె వచ్చి వలచుట్టుకొనుచు
 నతులచించాకోటరావాసుయోగి
 పతిని సత్కవిసార్వభౌము నీక్షించి
 తెలియంగఁ దమతమ దివ్యనామములు
 తలపించి *తముఁబాడు తముఁబాడు మనుచుఁ
 దోదోపు లాడుచుఁ దొలఁగక నంత
 వేదశాఖలు వోలె వెలయుశాఖలను
 నవలంబనము సేసి యామ్రానిచుట్టు
 బవరిగాఁ జుట్టి శ్రీపతిమూర్తులెల్ల
 వినయభాషణముల వినుతి సేయుచును
 మనములోపల మమ్ము మఱవకు మనుచు
 నాకారివైరిసంతతి నుతి సేయ
 నాకారినందనుం డానంద మంది
 మానులవిందులై మాధవాంశముల
 పీనులవిందులై వెలయుసూక్తులను
 వారక యొకతరవాటు చేకొనుచు
 నీరజోదరుల వర్ణించి వర్ణించి
 శ్రీవేంకటేశు రాజీవాస్త్రగురుని
 భావించి యతనినిం బలుమాట నెన్ని

చెండియు వారల వినుతి సేయుచును
 గుండలీవత్తిశైలగురుని కీర్తించి
 కలయ వారల నెన్ని క్రమ్మటి మఱియు
 నలమేలుమంగావిహారుచందములు
 కొనియాడి యాడి తద్గుణసుధారసముఁ
 దనివారఁ గ్రోలి యాతనియంద చిక్కి
 యచరితభావంబు లడర వేదములు
 పచరించి చేసెఁ బ్రబంధరత్నముల
 నున్నతి వేదాంతయుక్తులఁ బేర్చి
 నెన్నిన హరిమూర్తు లేకభావముల
 నది యెఱింగియు మాని యై యంజనాద్రి
 మదనమన్మథుమీఁద మరు లేల కొనియె
 నరయ నందఱకంటె నహిరాజశైల
 మురవైరి కిటువంటి మొగసిరి గలదొ
 యరయంగ సర్వజ్ఞఁ డతఁ డెఱుగుటకు
 నరుదు గా దెన్నిన నమ్మహామూర్తిఁ
 గన్నవారలుఁ గడకడనుండి చెవుల
 విన్నవారలు కడువేడ్క నుప్పొంగి
 యక్కజపడి యాత్మ నందంద చొక్కి
 చిక్కకపోరు చర్చింప నాకృతుల

నందలిరుచిఁ జిక్కి యన్నాళ్ళు తొంటి
చందాన నుండి క్రచ్చుట మేలుకాంచి
యనిశంబు శౌరిదివ్యగుణానుభవము
లనుభవించుచు నుండె నంతటిమీఁద
ధారుణీస్థలి సంపదలచేత వేల్పు
టూరు గేలించు కోళూరునా *వెలయు.

నవిరళశుభముల కాలవాలంబు
తవనింపఁ బాండ్యమండలమండనంబు
నళినాక్షుఁ డచట ననంతతల్పమున
నలువొందుచుండు ననంతభోగములఁ
దనరు నచ్చోటివైతానసంతాన
ఘనతరధూమరేఖావితానంబు
గగనకల్లోలినీకల్లోలలోల
మగుచుండ నయ్యేలు యముననా నొప్పు
మురవైరిపదభక్తిముదితమానసులు
కరుణాపయోనిధుల్ గాంభీర్యనిధులు
నగణితవేదవేదాంతపారగులు
నగుచుఁ బ్రాజ్ఞత నిర్జరాచార్యు నగుచు
మెలఁగుచు రచ్చోటి మేదినివిబుధు
లలవిప్రవరులకు నాచార్యుఁ డగుచు

వాది కేసరియు నూర్ధ్వశిఖుండు సామ
 వేదియుఁ బరతత్త్వవేదియు నైన
 యొకభూసురేంద్రునియువిడగర్భమున
 సకలేశుఁడైన విష్వక్సేనమూర్తి
 యమితగణంబుల కధినాథుఁడైన
 కుముదాహ్వయుఁడు నిత్యకుముదబాంధవుఁడు
 ననుపమచైత్రచిత్రాహ్వయతార
 జనియించె శుభవేళ జగము లుప్పొంగ
 సాలపుల నిలఁ *బుట్టుచునె తావిశోడ
 మొల తెంచుమరువంపు మొలకచందమునఁ
 బొడమినప్పడె లోకములు గొనియాడఁ
 కడఁక నొప్పెడుసదాగతిపట్టి వోలె
 నుదయించినప్పడె యోగసామ్రాజ్య
 పదపట్టభద్రుఁడై పరఁగి యహ్మాని
 యష్టాక్షరావృత్తి కనుగుణంబైన
 యష్టాంగయోగంబు నలవరింపుచును
 అలరెడఁ వెన్నునియడుగుదామరల
 తలఁపుఁదేనియల డెందపుఁదేటి చొక్కుఁ
 గవిసార్వభౌముఁడు కవిపురందరుఁడు
 కవివనచైత్రుఁ డీఘనుఁ డంచుఁ బొగడఁ

బలికినపలు కెల్లఁ బన్నీరుచెంబు
 గులికినచందానఁ గ్రొన్నెలసోఁగ
 వొలసినరీతి కర్పూరంబులప్ప
 లొలుక్కుకైవడి మించు లుడుగక మెఱయు
 ననువునఁ జల్లఁగా నమృతంపుసోన
 చినుకుసోయగమున జీవరత్నములు
 మెలఁగెడుజాడఁ బ్రామినుకువజ్రములు
 తులఁగింప జలజలఁ దూర్సెత్తినట్టి
 మెలుపున వలుపుఁదెమ్మెరలు వేడించు
 నలుపునఁ గ్రొత్తకట్టాణిముత్యములు
 డాలించుసరణి బిటారంబు లొకట
 గీలించుకరణిఁ జక్కెర లుప్పతిలఁగ
 మగనిమైఁ గూర్చి రమాదేవి చూపు
 నిగుడించుభాతి దేనియ లుట్టిపడఁగఁ
 గవిత మాధవుమీఁదఁ గావింప మధుర
 కవిపేరు జనకుఁ డాఘనునకు నొసఁగె
 నాయోగి యటమీఁద నచ్చోట నొప్పు
 శ్రీయోగి యైన యాశేషపర్యంకుఁ
 దనహృదయారవిందమున సేవించి
 కొనుచు నాపురి నెలకొని చిరాబ్దములు

వసియించి యటమీద వసుధమై గలుగు
 ససమాస్త్రగురునిగేహములుఁ దీర్థములుఁ
 గనుఁగొంచుఁ గ్రమముఁ గదలి యహ్మ్యాని
 వనరాశిమేఖల వలచుట్టికొనుచు
 నరుదెంచి మనుజవాహనుడెస కఃగి
 సరసిజోత్పలజలచరనికాయమున
 దివిజాలయమున వర్తిలు నేటిజోటి
 దివిరి గేలించి ధాత్రీవలయమున
 భయమునం బొంది యేకాపమానసుఁడు
 ప్రేయమునం దను నోరఁ జేర్కొంచు భక్తి
 నయమునం గని సవినయనుతు లెసఁగ
 రయమునఁ జెంతఁ జేరఁగ వచ్చి మ్రొక్కి
 జయమున నాభక్తజనుని దియ్యమున
 నయమున నొందించు నట్టితోయమున
 విలసిల్లు యమున సేవించి నెయ్యమున
 సలిలావగాహంబు సలిపి తత్తటిని
 ఘనయోగమార్గసంగతి నుండి కొన్ని
 దినములు చన యామృదిశ విలోకించి
 †రాజబింబము దినరాజబింబంబు
 తేజంబు మించిన తేజంబుతోడఁ

గనుపట్టు శతకోపఘనుకాంతిఁ గాంచి
 మనమున వెఱఁ గంది మాటిమాటికిని
 ఇన్నిభూములు గంటి నిటువంటికాంతి
 కన్నది విన్నది కా దిట్టికాంతి
 మార్తాండకుముదాప్తమండలమధ్య
 వర్తికిఁ దక్క నెవ్వరి కిట్లు గలదు
 అతనిమాటమూర్తి యైనట్టియోగి
 పతియె కాఁబోలు నప్పరమయోగీంద్రు
 సేవించి పాదరాజీవంబు లాత్మ
 భావించు నని కోరి పరమానురక్తి
 నావర తేజంబు నవలోకనంబు
 గావించుకొనుచు నక్కడి కేగఁ దలఁచి
 కదల నమ్మధురాఖ్యకవిశేఖరునకు
 నదులు శైలములు కాసనసమూహములు
 దిగ్గనఁ దముతామె తెరు విచ్చె నప్పు
 డగ్గలం బైయొప్పు నాకాంతిచాయఁ
 జేరంగఁ జనుదెంచి చించామహీజ
 చారుకోటరనినాసమునందు నున్న
 రవితేజుఁ డగుయోగిరమణుని మధుర
 కవివరేణ్యుండు చక్కవిలోకనంబుఁ

జేసి కైవారము లేసి పాదములు
 జాసి నేత్రముల వేషల నొత్తికొనుచు
 నానందబాష్పంబు లాననాబ్జంబు
 మైనుండి పులక లుమ్మడి *జారుకొనఁగ
 శతమతరాధౌతసంహరి యగుట
 శతకోపకపరాంకుశఖ్యాతు లొనరె
 నేమహాత్మునకు యోగీంద్రవక్త్రునకు
 నామహామహుని నే నాత్మ భామితు
 ననుఁడు బ్రసన్నుఁడై యాపరాంకుశుఁడు
 తనదివ్యదృష్టి నాతఁడు వచ్చు టెఱిగి
 కను విచ్చి కరుణ యోగసమాధిఁ దెలిసి
 మునుకొని తనదుసమ్ముఖమున నున్న
 చిరతపోనిధిఁ గటాక్షించిచూచుటయుఁ
 బరమయోగీంద్రకృపాదృష్టివలనఁ
 బరమసుజ్ఞానసంపదఁ జెన్నమిగిలి
 కర మర్థి మధురాఖ్యకవి పరాంకుశుని
 దనపాలిగురువును దైవంబు గాఁగ
 మనమునఁ దలఁచి ప్రేమము దయవాటి
 నాగమసారంబు లగుశతకోప
 యోగిసూక్తులయందు నున్న యర్థంబు

గనుపట్టు శతకోపఘనుకాంతిఁ గాంచి
 మనమున వెఱఁ గంది మాటిమాటికిని
 ఇన్నిభూములు గంటి నిటువంటికాంతి
 కన్నది విన్నది కా దిట్టికాంతి
 మార్తాండకుముదాప్తమండలమధ్య
 వర్తికిఁ దక్క నెవ్వరి కిట్లు గలదు
 అతనిమాటమూర్తి యైనట్టియోగి
 పతియె కాఁబోలు నప్పరమయోగీంద్రు
 సేవించి పాదరాజీవంబు లాత్మ
 భావించు నని కోరి పరమానురక్తి
 నావరతేజంబు నవలోకనంబు
 గావించుకొనుచు నక్కడి కేగఁ దలఁచి
 కదల నమ్మధురాఖ్యకవిశేఖరునకు
 నదులు శైలములు కాసనసమూహములు
 దిగ్గనఁ దముతామె తెరు విచ్చె నప్పు
 డగ్గలం బైయొప్పు నాకాంతిచాయఁ
 జేరంగఁ జనుదెంచి చించామహీజ
 చారుకోటరనినాసమునందు నున్న
 రవితేజఁ డగుయోగిరమణుని మధుర
 కవివరేణ్యుండు చక్కవిలోకనంబుఁ

జేసి కైవారము లేసి పాదములు
 జాసి నేత్రముల వేళ్ళుల నొత్తికొనుచు
 నానందబాష్పంబు లాననాబ్జంబు
 మైనుండి పులక లుమ్మడి *జారుకొనఁగ
 శతమతరాధ్ధాతసంహారి యగుట
 శతకోపకపరాంకుశఖ్యాతు లొనరె
 నేమహాత్మునకు యోగీంద్రవ్యవకు
 నామహామహుని నే నాత్మ భావిత
 ననుడు బ్రసన్నుఁడై యాపరాంకుశుడు
 తనదివ్యదృష్టి నాతడు వచ్చు టెఱిగి
 కను విచ్చి కరుణ యోగసమాధిఁ దెలిసి
 మునుకొని తనదుసమ్ముఖమున నున్న
 చిరతపోనిధిఁ గటాక్షించిచూచుటయుఁ
 బరమయోగీంద్రకృపాదృష్టివలనఁ
 బరమసుజ్ఞానసంపదఁ జెన్నమిగిలి
 కర మర్థి మధురాఖ్యకవి పరాంకుశుని
 దనపాలిగురువును దైవంబు గాఁగ
 మనమునఁ దలఁచి ప్రేమము దయవాటి
 నాగమసారంబు లగుశతకోప
 యోగిసూక్తులయందు నున్న యర్థంబు

తెలియంగఁ దలంచి తద్ధివ్యపాదాబ్జ
 ముల వ్రాలి హస్తము ల్గొచ్చి యిట్లనియె
 వెలయ వేదములు ద్రావిడముగాఁ జేసి.
 వెలసిన యోగీశవిద్యాప్రకాశ
 యీవేశ మీ రానతిచ్చినకృతుల
 భావంబులందలి పదపదార్థములు
 నానతీవలయు నీయంఘ్రినేవకున
 కోనిర్మలాచార ! యోకృపాసార !
 యని విన్నవించిన నమ్మహాయోగి
 ఘనభక్తి శిష్యశేఖరు విలకించి
 యరయంగ నీవు నన్నడుగునర్థంబు
 పరమరహస్యంబు పరికించి చూడ
 మునుకొని యేఁ గ్రమమున నేర్పరింతు.
 ననఘాత్మ ! నీ వివి సావధానముగ
 విను పర్వతవ్యూహవిభవాంతరాత్మ
 లన నొప్పు శౌరిపర్యాయమూర్తులను
 భాసిల్ల నామ్నాయపంచరాత్రేతి
 హాసముల్ శ్రుత్యాదు లనిశంబు నెన్ను
 దలపోయ నర్చావతారరూపములఁ
 జెలు వొంద జగతిమై శ్రీపతిఁ బొగడు

స్తవము లై శ్రుతిగర్భితంబు లై యేను
 తవణించు నీద్రావిడప్రబంధములు
 కృతయుగాదుల మూట గిరికొనఁజేయు
 సతులితధ్యానయోగార్చనావిధులఁ
 గలుగునే ఫలమది కలియుగవేశ
 నళినాథుసంకీర్తనంబుచేఁ గలుగు
 ధర వ్యాసుఁడై భారతముఁ జేసినట్లు
 మరుగుదుం డిప్పుడు మామకముఖంబునను
 బృథివి జంతువులెల్ల నీడేరుకొఱకుఁ
 బృథులవేదార్థగర్భితములు గాఁగ
 నిలలోని జనులెల్ల నీడేరుకొఱకు
 సలలితవేదార్థసారసంతతులు
 కృపసేయ ద్రావిడకృతులుగాఁ జేసె
 నిపు డీరహస్యంబు లెఱిగింతు వినుమి
 యివి మత్ప్రణీతంబు లివి నాల్గుకృతులు
 వివరింపఁగాఁ జతుర్వేదార్థవతులు
 కడలిసీ రాని మేఘుఁగు లుర్వి గురియఁ
 గడుముంచి వైనసంగతుల నీకృతుల
 ననుపమకతినాగమార్థము ల్గొనుచు
 ననువదింపఁగ మార్దవాకృతు లయ్యె

నాదిప్రబంధంబు హరిగుణోదార
 వేదనీయంబు ఋగ్వేదమయంబు
 శతపత్రజాతవిస్మయకారి గాఁగ
 శతపద్యములచేత సవరింపఁబడియె
 రెండవకృతి యజుర్వేదాంగసప్త
 కాండ్వార్ధవతి యేడుగాథల నొప్పు
 నరయ మూడవకబ్బి ముఖ్యార్ధవితతి
 వరుసఁ దెల్పుచు నధర్వస్వరూపముగ
 వెలయుఁ దొంబదియేడువృత్తము ల్గలిగి
 యలరు నాల్గవకావ్య మది యెట్టి దనిన
 రూపింప సామనిరూపకం బగుచుఁ
 బ్రాపితరసశబ్దబంధంబు గలిగి
 ప్రఖ్యాత మగుపరబ్రహ్మపరత్వ
 ముఖ్యనామములచే మొనసినయట్టి
 యేనవస్థలచంద మెంతయుఁ దెలుపు
 గానకర్మోచితాంగంబు శ్రావ్యంబు
 నరయంగ ద్రివిధజీవాళి కామోద
 కరము భవ్యము వేయుగాథల నొప్పు
 దాకొని యెల్ల వేదముల *గాండాను
 వాకముఖ్యంబులు వఱలినరీతిఁ

దలఁప నిందును నేకదశశతసంఖ్య
 నలవడియుండు సర్వాగమోత్పత్తి
 కారణం బగుచు నక్షరములమూటఁ
 జేరిక గల్గి హెచ్చినప్రణవంబు
 పాదుగా నయ్యాదిపద్యంబునందుఁ
 బాదత్రయమునఁ జొప్పడి యొప్పుచుండుఁ
 దుదలేని యుపనిషత్తులు చెప్పుచున్న
 మొదలికర్మబ్రహ్మముల నిరూపించి
 వలగొని నిదురవోవనిచింతకొమ్మ
 లలమియుండిన యంబుజాక్షమూర్తులను
 ఎన్నుచు వేర్వేరి నీప్రబంధంబు
 లెన్నిచూచిన జగదేకపూజ్యములు
 వినినఁ జెప్పినఁ జదివినయట్టివాఁడె
 వనజాక్షుదాస్యంబు వలసినవాఁడు
 నావుండుఁ దత్ప్రబంధములయర్థంబు
 భావంబులోఁ బాదుపఱచి మోదమున
 భువి సాగి ప్రణమిల్లి పొగడుచు మధుర
 కవిరాజు యోగిపుంగవుని సేవించి
 తామసాంభోరాశి తరియింపఁ జేసి
 శ్రీమించ ననుఁ గటాక్షించినయట్టి

కురుకాధిపతి యైన గురుపదాబ్జముల
 నిరతంబు నసియించి నిలిచె నాతలఁపు
 వేదెఱుగులనైన * వేఱొం డెఱుంగ
 వేదమంతయును ద్రావిడముగాఁ జేయు
 పరమగురుండు నాపాలిదైవంబు
 గురువును ననుచు నగ్గురువరేణ్యునకు
 ననుపమరసరీతు లలవడి యొప్ప
 నొనరించె నొకకృతి నురుతరసుకృతి
 నాపరాంకుశయోగి యతనితోఁ గూడి
 దీపితనిర్ణిద్రతిత్రిణీచ్ఛాయ
 ననిశంబు శౌరిదివ్యగుణానుభవము
 ననుభవింపుచును యోగైశ్వర్యతతులఁ
 దా మించువైకుంఠధామాఖ్యమాఖ్య
 ధామావృతుం డైన తామరకంటి
 నాకురంగాధీశు నాద్యనామకుని
 జేకొని నుతులు చేసిన మెచ్చి యతఁడు
 సొగసులు నిగుడ నాసురలెల్లఁ బొగడఁ
 బొగడదం డిచ్చె నప్పుడు శతారికిని
 అదియాదిగా వకుళాభరణాఖ్య
 విదితుఁ డై యయ్యోగివిభుఁడు చెన్నొందె

ననయంబు వారిపదధ్యానామృతంబు
 ననుభవించుచు నమ్మహాతరుచ్ఛాయ
 యునికిగా నుండి రయ్యాగిశేఖరులు
 జననుతంబైన యీచరితంబు జగతి
 వినినఁ జెప్పిన నుడివిన వ్రాయువారి
 కెనలేనియట్టి యభీష్టంబు లొదవు
 సిరులు నాయువులునుం జెడనిసంపదలుఁ
 గరతలామలకంబు కైవల్యపదము
 ధనధాన్యసంగతి తంకేటిజున్ను
 గొనబైనప్రాయంబు కొంగుపసిండి
 యెడపక యొక్కమా తెన్నినఁ జాలు
 జడునకైనను గల్గు సారస్వతంబు

—• కులశేఖరాశ్వాసు —

పుడమిఁ గేరళదేశమున నొప్పుచుండుఁ
 గడలిరాయనిపట్టి కల్యాణవేది
 యమితసౌభాగ్యంబు లలవడి మిగులఁ
 గొమరొప్పు కుక్కుటకూటం బనంగఁ
 బ్రాపితదివ్యసంపద నీడు రాక
 యాపురంబున కోడి యమరపట్టణము
 విఱిగి భూస్థలి నుండవెఱచి దేవతల
 మఱుగుఁ జొచ్చెనొ దానిమహిమ యెట్టిదియో

యాపట్టణంబుసౌధాగ్రంబులందుఁ
 బ్రాపించుమరకతప్రభలు వీక్షించి
 పాయనికూర్చిచేఁ బచ్చిక లనుచు
 మేయంగ గమకించు మిహిరుగుట్టములు
 సరసికోటలరాసి జలరాశి యెప్పుడుఁ
 బరిఘ యై యొప్పు నప్పట్టణంబునకు
 ననుపమదివ్యరత్నాకరం బగుచు
 ననిశంబు నవ్వు రత్నాకరస్ఫూర్తి
 నాపురంబున గోపురాగ్రంబులందు
 నేపు రెట్టింప ననేకబంధముల
 సడలనియంగజసంగ్రామకేళి
 బడలిన తరుణదంపతులమైఁ బొడము
 చెమరు లార్చుచు దేవసింధువుమీఁది
 కొమరుఁడెమ్మిర తెదుర్కొని సంతతంబు
 వరదంతఃకూతనత్వములనొక్కంత
 హరిదంతదృతుల నడచుదంతులును
 భువి సురంగముల నొప్పుచు గంధవాహు
 నవకురంగముగతి నగుతురంగములు
 నవకంబులై యమానవవిమానములఁ
 బవమాను నవమానపటచుతేరులును

బటుతరనిటలాక్షపటుహంసహవ
 పటలోగ్రనిరసనార్భకుఁ లైనభటులు
 బహుముఖుంబులఁ బారుపత్తెంబె కాని
 యహరహం బొకముఖ మైయుండఁ జెప్పుడు
 రాజసుం డై యహంబ్రహ్మ నటమ
 వేజాడలను గర్వవివశుఁ డైయుండు
 ననుచు నిచ్చులును దోయజనూతి లెక్క
 గొనక నానాగమకొవిదు లగుచు
 నాసురవైరిపాదాంభోజభక్తి
 భాసురు లై పేర్చిఁ బరఁగుభాసురులుఁ
 గలిమి గిన్నరరాజుఁ గలికిచెల్వముల
 వలరాజు దానంబువలన రేరాజు
 నిరతభోగంబుల నిర్జరరాజు
 వరవిక్రమంబుల వనరాశిరాజు
 తేజంబుకలిమిని దినరాజు నగుచు
 రాజిల్లుచుండెడి రాజరాజులును
 ధనదుఁ డై తిరిపె మెత్తఁగఁ జూచుజంగ
 మును వేడికొని యొక్కమూలనె యొదిగి
 పెలుచుచందమునఁ గుబేరుఁ డైయుండు
 నలకాధిపతి యంచు నణఁకించుచుండు

ఘనులు సౌందర్య కేళామ హేళాదారు
 లనుపమామితధను లగు శైశ్యజనులుఁ
 వ్రొక్కినచోఁజెల్ల దున్నక పండ
 దిక్కులఁ బసిఁడి విత్తినపైరు గాఁగ
 వివరింపఁగాఁ గొండ్రో వేలును బండ
 నవనికి నేలిక లైనహాలికులుఁ
 జుట్టైన దివి సోమసూర్యవీధులకు
 నొట్టు దిద్దెడు సూర్యసోమవీధులును
 నీలవర్ణనిమానినీశిరోమణికి
 నాలయం బైన దేవాలయంబులును
 గప్పులై యొప్పులై కళుకులై తేటి
 చొప్పులై గొప్పులై సాగయుగొప్పులును
 గళుకులై బెళుకులై కలువపూసాగ
 ములుకులై లెళుకులై మొనయుకన్నులును
 సోగలై బాగులై సొలపులై సిరుల
 పోగులై వాగులై పొలుచుమోములును
 గావులై తావులై కండచక్కెరల
 పోవులై తీవులై పొలుచుమోవులును
 *గట్టులై గుట్టులై కామునిపసిఁడి
 జెట్టులై చెట్టులై చెలఁగుపాలిండ్లు

* గట్టులు గట్టులు కామునిపసిఁడి, జట్టులు జట్టులు చెలఁగుపాలిండ్లు

జనుగ్గులై చినుగ్గులై సింహమధ్యముల
 కనుఁగ్గులై పెనగు లైనట్టికొనులును
 గెంపులై సొంపులై కెందమ్మిచాయ
 నింపులై యింపులై నిగుడుహస్తములు
 నినుపులై నునుపులై నెఱయుదిబ్బలకు
 సనుపులై పెనుపులై యనువొందుకటులు
 ననుకులై మినుకులై యపరఁజిపసల
 కునుకులై మనుకులై యొప్పునూరువులుఁ
 బాలుపులై సాలపులై పూవిల్తువాలు
 మెలుపులై వలపులై మించుపాదములుఁ
 గలిగి మున్నెన్నఁడు గడివోకయున్న
 జలజాస్త్రమోహనాస్త్రంబులో యనఁగ
 నలవిమీఱినయట్టి యంగనామణులు
 నలరుదేనియల నోలాడి తుమ్మెదలు
 కెలకుల మలయ రాగిల్లుచెంగల్వ
 కొలఁకులు రత్నంపుఁగొమ్మలపసిఁడి
 కోటలుఁ బూవాన గురియుచునుండు
 తోటలు నమృతంబు దులఁదూఁగునీటి
 బావులు పాంథులబడలికల్ దీర్చు
 తావులుఁ గినిసి నెట్టనసురాచార్య

కవులు వచ్చిన వారికపు లెన్నుచుండు
 కవులు నిచ్చులు భోరుకలఁగెడువాట్య
 శాలలు వెన్నెలల్ చల్లెడుచంద్ర
 శాలలు మొదలైన సకలసంపదలు
 గలిగి యయ్యాధ్యసంగతి శుభస్ఫూర్తి
 నలవిమీఱెనయట్టి యాపట్టణమునఁ
 బూర్ణరాజాస్వయములతోన మొదల
 వర్ణింపఁదగు చేరవంశంబునందు
 జనితుఁడై భువనప్రశస్తఁడై యర్థి
 వనచైత్రుఁడును దృఢప్రతుఁడును నగుచు
 నపరరుక్మాంగుఁ డని త్రిలోకముల
 నుపమింపఁ దగునైష్ణవోర్వీశ్వరునకు
 రవివంశుఁ డగుదిశరథమహీవలయ
 ధవునకు రాముఁ డుద్భవ మైనయట్లు
 నలువొందు మాఘపునర్వసుతార
 జలజాతుకౌస్తుభాంశం బుదయించి
 కులశేఖరాఖ్యుఁడైకొని దివ్యయోగి
 కులశేఖరుండునాఁ గొమరు దీపించి
 శ్రీరామపదభక్తిఁ జెంది నానాట
 నారూఢయావనుం డై చెన్నుమిగిలి

కమతేంద్రనాగనాగక్షభుల్లావ
 సముదయంబులమోపు సడల నెఱవెసఁగ
 భండనప్రతిభటపరభటవీర
 గండమండలకాండకాండవేదండ
 దండధరోద్దండపండకోదండ
 దండదండనబాహుదండంబుచేత
 సర్వసర్వసహచక్రభారంబు
 నిర్వహించె నఖిర్వచిర్వాహశక్తిఁ
 బరులకు నాసార్వభౌమునికేలి
 కరవాలవల్లి యుగ్రము గాదు తలఁపఁ
 గ్రతుదానముల నశక్యంబైన దేవ
 సతులపొం దప్రయాసమున నెసంగుఁ
 గావున నదియునుగాక యారాజు
 దేవేంద్రుదానంబు తెఱఁగెల్ల నెఱిగి
 బలువేది తాత్రూచుపడుచు నైనాని
 వెలవెలఁబాతె నావేలుపుమాను
 వేదవేదాంతాదివిద్యానినోది
 భూదేవదేవతాపోషణపరుఁడు
 రామకథానుధారసలగ్నహృదయుఁ
 డామోదభరవికచాననాంబుజుఁడు

నయవేది సత్యసంధాధురంధరుఁడు
 జయశీలుఁ డధ్వరశతదీక్షితుండు
 కరుణాసముద్రుండు గంభీరభావ
 నిరతుండు పరకామినీసహోదరుఁడు
 అభినవకందర్పుఁ డతులచారిత్రుఁ
 డభిమతవరదాయి యమ్మహారాజు
 సకలదిక్కుల జయస్తంభముల్ నిలిపి
 యకలంకవిక్రముం డై ప్రతాపించి
 యరయ సముద్రంబు లవధులు గాఁగ
 ధరణి యేకాతపత్రముగ నేలుచును
 మురవైరియవతారములయందు భక్తి
 పరుఁ డయ్యు నాభూమిపతి సంతతంబు
 సీతామనోహరశ్రీపదాశ్లాత
 చేతోద్విరేఘుఁ డై చెన్నందు మాటియు
 ధారుణి నర్పావతారంబులందు
 నారయ సమభక్తుఁ డందులోపలను
 సతతంబు నంజనాచలసార్వభౌమ
 పతికి మిక్కిలి మేలుపడియుండునట్లు
 శ్రీరంగపతిమీఁదఁ జేయునదృక్తి
 గారవం బెసఁగ భాగవతులయందు

తోయజనాభమూర్తుల నెట్టిభక్తి
 సేయు నాగతి భక్తి సేయుచునుండు
 నన నేల వేయు శ్రీహరికంటె వారి
 ఘనులుగాఁ జూచు హృత్కమలంబులొన
 నొకట వంచన లేక యుడివోవికూర్చి
 సకలసంపదలు వైష్ణవులసొమ్ముగను
 నెన్నుచుఁ దను వార లిడువాని గాఁగ
 నెన్నుచుం దహుజ యేకాగ్రబుద్ధి
 సేయుచు నానతిచ్చిరవాక్యసరణిఁ
 ద్రోయక భాగవతులయెడఁటమున
 దాకొన్నప్రేమ యెంతయు నడ్డమాఁక
 లేకుండఁ జేసి యేలీల నాఘనుల
 నీడయపోలె నన్నిట వశుఁ డగుచు
 నాడుమన్నటువలె నాపచునుండుఁ
 బరికింపఁగా భక్తపరతంత్రుఁడైన
 హరియునుం బోలె నయ్యధిపరత్నంబు
 ఈలీల భూచక్ర మింతయుఁ దాన
 యేలుచు నుండ నయ్యెడ నొక్కనాఁడు
 తిరముగా నిడు పట్టెతిరునామములును
 దిరుమణివడములుఁ దిరుచూర్ణములును

నలుగకపోయితి మింతియె మతుల
 మఱియొండు వలదు ముమ్మాటికి మాకుఁ
 బరమభాగవతునిభవనంబు గాచు
 టరయంగఁ బ్రార్థనీయము గాదె యెప్పుడు
 నేవెఱువననై న నిసుమంతతడవు
 శ్రీవైష్ణవులపంచఁ జేరంగఁ గలుగు
 నని యున్నవాడుగదా వైష్ణవుండు
 కనుగొన నట్లును గాదు వెండియును
 బాటించి వైష్ణవుపంచ నున్నట్టి
 కీటంబులును ముక్తికిం బోవు నండ్రు
 ఈమహాయోగీంద్రు నింటిమోసాల
 నేమందఱము వసియించియుండెదము
 ఇంతకంటెను భాగ్య మెయ్యది యనుచు
 సంతసం బొదవ హజారంబుమీఁద
 విచ్చేసియుండి రావృత్తాంత మెల్ల
 నచ్చట నవసరం బరయుచేడియలు
 ఇరవొంద నీకార్య మెఱిగింపకున్న
 వరునిచే వడి నాజ్ఞ వచ్చు బా మ్మనుచు
 నుదిరి కొందలమంది యొక్కరిఁ బట్ట
 పదుగురు నగరిలోపలి కేగుదెంచి

తోలుకారుమెఱుంగులం దులఁదూఁగుపసిఁడి
 గొలుసులతోడఁ గీల్కొని చెచ్చుమిగిలి
 బవరిగాఁ దరవణిం బట్టినమెఱుంగు
 బవడంపుఁగోళ్ళడాపల రువారముగ
 ములుకుగొంపులవంకముక్కులపచ్చ
 చిలుకలగములు రంజిలి చుట్టువార
 నిగుడి వెన్నెలతేట నెఱపుముత్తియపు
 మొగడల వైడూర్యముల వెలుగడలఁ
 గ్రీక్కిఱియంగ మిక్కిలివితవగలఁ
 జెక్కినరత్నంపుచీర్ణంపుపనుల
 నురుతరం బగుతూఁగుటుయ్యెలమీఁదఁ
 బఱపుగల్గినపట్టుపఱపు నిండాఁ
 మంచుతో సరిపోలుమణుఁ గచ్చళించి
 మంచిపన్నీటికమ్మనివిరుల్ రాల్చి
 నలినాస్త్రసింహాసనంబుచందనునఁ
 జెలువొందు నాపువ్వునెఱ్ఱమీఁదటను
 రాజీవనాళసూత్రముచుట్టుకొన్న
 రాజహంసముభాతి రాజసం బెసఁగ
 విన్నేటికాలువ వింతగాఁ జుట్టు
 కొన్న హేమాచలకూటమో యనఁగఁ

బొసంగఁ జుట్టినయట్టిపొత్తిపాగలును
 గసటులేనట్టి నీర్కాఢోధోవతులు
 వెలఁదిజన్నిదములు విచ్చక నడుము
 బలసిన వెలిపట్టుపచ్చడంబులును
 రవరవ తాంబూలరాగంబుతోడ
 గవరనైయున్న చక్కనిదంతములును
 గలిగి యాతెలిదీవిఁ గాపున్నవారు
 కులశేఖరునిఁ గనుఁగొనవచ్చి రసఁగఁ
 గడివోనిపన్నీటఁ గడుఁ బెక్కుమాడ్లు
 వడులుదేరిచి మించ వాసనం గట్టి
 నెలపొల్పుపస నవసీతంబుచాయ
 గలిగి వెన్నెలసోగకణికలో యనఁగఁ
 దెలివొందు నిడువాలుతీరుమణుల్ మిగులఁ
 బొలుపొందు పెదపెద పువ్వారు *ఫళలు
 వలకేలఁ గీలించి వైష్ణవోత్తములు
 చలిమియు బలిమి నిచ్చులుఁ బెచ్చుపెరుగ
 జంటలై యామహాజనపాలునగరు
 తొంటికైవడిఁ దురఁదురఁ జొచ్చి పోవఁ
 జేరువ మంత్రులచేసన్నగాంచి
 వారలఁ జూచి తద్ద్వారపాలకులు

క్షేలిదండములు వాకిలి నడ్డగించి
 నేల గుప్పన నూఁది * నిలునిలు డనుచు
 గుడిచి మూఁపుల వారుకోలలు పూన్చి
 చెదర నూరక ఝళిపించి యిట్లనిరి
 వరుఁడు లోకల నమ్మవారిఁగో సంతి
 పురమున నేకాంతమున నున్నవాఁడు
 అవసరంబుల వారి నడుగక పతికి
 నవసరం బిపు డెద్ది యని మనంబునను
 అరయక యెప్పుడైన నపుడె లోఁజొచ్చి
 యరిగెద రేమనియనవచ్చు మిమ్ము
 భూపాలుఁ డతిసులభుడైన చెఱకు
 తీపని వేళ్ళఁగోఁ దెరలింపఁ దగునె?
 యాఁపితి మని యయ్యవారిచిత్తములఁ
 గోపగించకుఁడు మాగొల్లమాటలకుఁ
 బలుమాట లనకుఁ డుప్పవడమై రాజు
 కొలువైనయపుడె క్రక్కున వేళఁ జూచి
 విచ్చేయుమరు గాన వేగిరపడక
 యిచ్చటఁ గూర్చుండు డిగుకతడవు
 అనవుఁడు వార లహా మంచి దయ్య
 యనుచు మే మవసరం బనవసరంబు

గొనజైన వెలితాళిగోణంబుతోడఁ
 గనుపట్టి నవరత్నఖచిత మైనట్టి
 మురువైన మొగపులమొలనూలివంత
 మెఱుఁగులు నలుదెస మిసమిసల్ గొలుప
 లీలఁ గ్రొంబచ్చతాళియుఁ బదకంబుఁ
 *బీలి డెదముమీఁదఁ బేరెముల్వారఁ
 దెలివొందు నొంటిగుత్తియపు వెన్నెలలు
 వెలఁదినవ్వులతోడ వీడుజోడాడ
 మగతుమ్మెదలతెక్కుమబ్బులనెఱులఁ
 జిగురులు వెడలఁ గీల్చినకొప్పులోన
 నరవిరిబాగుగా నరవిరు ట్టజీమి
 యరచందురునికి విం దైననెన్నోసల
 సన్నపురేఖమంజలికాపుతోడఁ
 దిన్నని †తెలిసీరుతిరునామ మలరఁ
 దాకొన్న మించుపుత్తడిసరపణులు
 డాకేలిమీఁద బిటారంబు నెఱప
 మురువైన యపరంజిముద్దుటుంగరము
 మెఱుఁగులు మోముదమ్మికి సరికొలుప
 మదదంతికటముల మదధార లెసఁగు
 చదురునం జెక్కులజవ్వాది జాఱ

నెరయఁ గుంకుమపువ్వు నించినమలగు
 పూరగుపై నొయ్యార మొలయంగ నొరగి
 కంకణధగధగల్ గడలుకొనంగఁ
 గుంకుమగుబ్బలకువలయేక్షణలు
 తావులకొండనెత్తావివీపలులు
 వీవ వీవన లొయ్య వీవ నాచెతఁ
 చిన్నాణమైన ముప్పిడిహడపంబు
 కన్నుల కల్కియొక్కతెదాల్చియొప్ప
 నిలుకడయొరపువన్ని యమీఱ నొక్క
 చిలుకలకొలికి కుంచియ వైచుచుండఁ
 దలచుట్టుగన్నులతఱకుశిబ్బెముల
 కలికిగుబ్బెత లూడిగంబులు నేయ
 జనకయోగీంద్రునిసరవిఁ జెన్నొందు
 జననాథుఁ గాంచి యాజలజలోచనలు
 దేవ! భాగవతు లేతేర మొగసాల
 కావలివార లక్కడినారిఁ జూచి
 భూవరుండిపు డంతిపురములో నుండఁ
 బోవరా దన ద్వారమున నిల్చినార
 లీవార్త వేవేగ నెఱిగింపకున్న
 దేవరచిత్త మేతెఱుగో యటంచు

విన్నకన్నది గాన విన్నవించితిమి
 యన్న రాజేంద్రుఁ డయ్యన్నలఁ జూచి
 యనిరుద్ధులైనట్టి యనిరుద్ధభక్త
 జనులకు నడ్ల మెచ్చటనైనఁ గలదె
 యడ్ల మెన్నఁడు లేని హరిదాసవరుల
 నడ్లగించుట యెట్టు లని కోపగించి
 గుంకించి యప్పు డయ్యొసపరిపువ్వు
 కంకటిమీఁదు దిగ్గన డిగ్గనుజీకి
 గోణంబుతోనె మిక్కుటపువేగమున
 పీణముఁ గట్టక వెలఁదు లమర్చు
 పావలు దొడుగక పదనూపురంబు
 రావంబు లడర వారణరాజయాన
 యొడవెడు కైదండ యొల్లక *జాతి
 కొదమసింగంబుభాగున వడి మీఱి
 బలిమి నొక్కతె కూడఁ జనుదెంచి చలువ
 వలిపెంపునుప్పటి వలెవాటు వైవ
 నరుదెంచి మోసలయరుఁగుమై నున్న
 పరమవైష్ణవుల శ్రీపాదపద్మముల
 వ్రాలి యానందాశ్రువారిపూరములు
 వాలుగన్నల నిండి వడియ నందంద

సర్వాపరాధమ ల్ క్షమింపుఁ డనుచుఁ
 బర్హిసభ క్రిమైఁ బ్రణతు లొనర్పఁ
 గులశేఖరుని నెత్తుకొని కౌగిలించి
 పలుమఱుఁ బొగడి యాపరమపావనులు
 హరియక “శ్రీనివాసోరక్ష” తనుచు
 నెలమిఁ క్షణకానుక లిచ్చి రిచ్చుటయుఁ
 జేకొని యారాజసింహుఁ డవ్వేళ
 వాకిట నున్న కావలివారిఁ జూచి
 యెట్టురా నెఱువు లేతెర నక్ష
 పెట్టకుం డని మిమ్ముఁ బిల్చి చెప్పితిని
 జెప్పిన నాయాజ్ఞ సేయక మీర
 లిప్పు డీగతి సేయు పెట్టు భీతిలక
 యిమ్మెయి నెవ్వరే నెసకొల్పి నేడు
 మిమ్ముఁ జేయించిరో మీరె చేసితిరో
 యిచ్చలో నాయాజ్ఞ యెఱిగియు మీఱ
 వచ్చునే కండగర్వమొ పొట్టక్రొవ్వు
 యని తిట్టి పట్టకొమ్మని కోపగింపఁ
 గని సర్వమీశ్వరగాత్రంబు గాఁగ
 నకలంకమతిఁ జూచుహరిభ క్తవర్యు
 లొకరియాపదఁ జూడ నోపరు గాన

సరగున నెడఁజొచ్చి జనకులోత్త-సు
 కరములు చెమలించి కరుణదైవాఁ
 జేకొని మామూటఁజేసి యీవేళ
 మాకుగా సీతప్పు మన్నింపవలయు
 ననిన వారలకడ్డ మాడంగ లేక
 జననాథుఁ డాయనుచరుల మన్నించి
 గురుభక్తి వారిఁ దోకొనిపోయి యంతి
 పురములో మణిపీఠములయందు నునిచి
 యతులవస్తువుల నాహరిపదాసక్త
 మతులసమ్మతుల సమర్పించి యతఁడు
 నానందజలధి నోలాడుచున్నంత
 మానవాధీశ్వరుమంత్రవర్గంబు
 మనుజాధినాథుసమ్మతి వేళ యరసి
 చనపుమీఱంగ నచ్చటి కేగుదెంచి
 కరములు మొగిచి చంకలఁ జేతు లిడుచు
 వరుస నొండొరులు క్రేవల కేగుదెంచి
 యొలయ రెంటెపుఁగొంగు లొక కేల నదిమి
 వల కేలిదమ్ముల వాలెఱలాపి
 యాయెడం గదిసి చయ్యన విన్నపంబు
 సేయంగఁ జెవిఁ జేరఁ జేరభూవిభుఁడు

నేల కొంకెదరు మీ రిప్పు డేకాంత
 మేల గుచ్చట బరు లెప్పు రున్నారు
 తప్పక యెఱిగింపఁదగినకార్యము
 జెప్పఁడా యనవుడు షీతిపాలుఁ జూచి
 వెఱచి విన్నవముఁ గావించుమో లేక
 వెఱవ కిప్పుడు విన్నవించుమో మీర
 లైన నోడకుఁ డని యానతిచ్చితిరి
 కానఁ దెల్పెదము తత్కృమ మెట్టి దనిన
 నేకొఱుతయు లేక యీధరాచక్ర
 మేకచక్రంబుగా నేలుభూపతివి
 బొక్కసభండారములు వానిలెక్క
 పొక్కలు మఱియు సున్నుగనగరికిని
 నిలువ పూజ్యముగ మన్నీలు చెల్లింప
 వలసిననిల్వ సర్వము విరాడములు
 సరవి గానుక *దేవసంబు ధాన్యము
 వరసియు గాదిదీపావళు లందు
 పగిదిఁ జెల్లించు నప్పగిది రాహుతుల
 నగరిబులులజీతనాతంబు లేలు
 కరుల గుఱ్ఱముల దుర్గపుసవరణలఁ
 బరివారముల భూమిపతుల పోజులను

సగపడి రాణువయందుఁ బాలింపఁ
 దగునట్టి రాజకృత్యము లొక్కనాఁడు
 చేవిధి సమకూడు నెట్లుండు ననుచు
 దేవర పారుపత్తైము సేయవలదె
 కడునెచ్చరిక గలకాలంబు పాటు
 వడి సేయు తమదైనపారుపత్తైబు
 భూనాథ మీ రలవోకఁ గావించు
 నానతిం బోల దెంతైనఁ జర్చింప
 నినుల కనుట గా దేపనికైన
 నిందఱ ముండి తామేలని యాజ్ఞ
 వడల మన్నియును దేవరప్రతాపమునఁ
 గొదలేక తముదామె కొనసాగివచ్చు
 రాజువై దేవర రాజచిహ్నముల
 నోజమై క్రమమున నొకకొంతతడవు
 నామతీర్థము గామనామసంస్మరణ
 మామీఁద హరిపూజ యదికొంతతడవు
 నంతట శ్రీవైష్ణవానుభాషణము
 లంత నారోగణ మైనమీఁదటను
 నకలంకరామాయణాదిసంశ్రవణ
 యొకకొంతతడవుమై నుచితకృత్యములు

సలుపుచు సకలరాజ్యంబు పాలింప
 పలయుఁ గా కిటు సదావైష్ణవు లనుచు
 వారును మీరు నీవడువున నున్న
 నీరసాతలచక్ర మీడేరు పెట్లు
 రావయ్య తుదిని సర్వజ్ఞుండవైన
 యీ వెఱుంగనికార్య మే మెఱుందుమె
 చేసేత మా తెలిసినవిన్నపంబు
 చేసితి మింక మీచి త్తంబుకొలది
 తరవాత నినుఁ గన్నతండ్రి యేమనునొ
 గురిగా విచారించుకొమ్మని యనిన
 సెలవిమైఁ జిఱునవ్వు చిగురొత్తుచుండఁ
 బలికె శ్రీవైష్ణవపారిజాతంబు
 వినఁడు మీ రిటు పదివేలు చెప్పినను
 వినఁగూడునే నాకు వివరించిచూడ
 జనని జానకి రామచంద్రుండు జనకుఁ
 డనుపమబంధువు లతనికింకరులు
 ఘనరాజ్యభోగంబు కామితార్థంబు
 ధనము సర్వము నాకుఁ దత్పాదసేవ
 యందుఁ జిక్కినహృదయం బితరంబు
 శండుఁ జిక్కదు మీర లవివేకమతులు .

పరమభాగవతసంభాషణచుచులు
 మరగినవాఁ డేల మరగు నన్యాయు
 లొంచిచూడక మీర లింక నింతనుండి
 *మించిచెప్పిన మీకు మీ రెఱుంగుదురు
 అనిన భీతిలి “ఠహసా” దని మంత్రులెల్ల
 వెనువెనుకకె వచ్చి వెలవెలంబారి
 జననాథుకోపంబు సైరింపలేక
 చనిరి గ్రక్కున మొగసాలవాకిటికి
 నావసుధేశ్వరుం డనిశంబు నిట్ల
 శ్రీవైష్ణవులఁ గూడి చెన్నగలించి
 యీరీతి మఱియు ననేకకాలంబు
 వారక యలభాగవతు లిచ్చగించి
 యడిగినవెల్ల లేదనక సంప్రీతి
 నుడుగక యిచ్చుచునుండి యొక్కెడను
 బిరుదమంజీరళోభితపదాబ్జుండు
 సరసకుంకుమగంధచర్చితాంగుండు
 వరహాలకంకణోజ్జ్వలభూషణుండు
 పరిమళకుసుమసంభరితచూడుండు
 మకరకుండలదీప్తిమండితాననుండు
 సకలమాణిక్యచంచక్కిరీటుండు

ధవళోర్ధ్వపుండ్రనందల్లలాఘుఁడు
 నవిరళరత్నమయూఁగుశీయకుఁడు
 సురుచిరచిత్రకౌసుభాఁబసుఁడు
 కరధృతశత్రుభీకరకృపాణుఁడు
 నగణితపరిచారకౌఘసంవృతుఁడు
 నగుచు సభామంటపాంతరస్థలికిఁ
 జనుదెంచి రిపుమూర్తిసంవృతరాజ
 దనుపమసింహాసనాసీనుఁ డగుచు
 జలజావుఁ డుదయాద్రోచక్కిఁ జూపట్టి
 నలువున భద్రాసనమునఁ జూపట్టి
 యొకచోట రాజన్య లొకచక్కి మంత్రు
 లొకదెస విద్వాసు లొకయెడఁ గవులు
 నొకవంక గాయకు లొకచాయ మిత్రు
 లొకభాగమున నటు లొకపార్శ్వసీమ
 సుకుమారు లగు చేరచోళపాండ్యులును
 నొకదిక్కునను సారసోత్పలేక్షణులు
 సకలదేశాధీశజనము సేవింప
 నకలంకవికచాననాంబుజ ములర
 నమరేంద్రగురునయం బనయంబుఁ డెగడఁ
 గమకించుమంత్రివర్గం బొకచాయఁ

గొలువఁ †గట్టుకవారు కొమరుదీపింప
 బలువిడి వడి బరాబరి నేయఁచుండఁ
 నెలమి భూనాథులు హిమధాముకశల
 జళిపి ముంచువింజామర లిడఁగఁ
 బలుతెఱంగుల సార్వభౌములు చల్ల
 వలుపులు చల్లునీవనలు వీవంగ
 నిద్ధవైభవముల నిరుమేల పట్ట
 బద్ధులూడిగములు పట్టి కొల్వంగ
 జలశేఖరాదు లాశ్చర్యంబు నొందఁ
 గులశేఖరుం డిట్లు కొలువున్నతటిని
 శ్రీమదష్టాక్షరశ్రీరాజ్యసార్వ
 భౌములు నధిగతపరమార్థు లర్థ
 కామానవేక్షులు గతదోషచతులు
 ధీమంతులును గతదేవతాంతరులు
 జగదేకబంధువుల్ సత్వసంపన్ను
 లగణితకరుణాధ్యు లమృతభాషణులు
 సపగతమదమాను లచ్యుతధ్యాను
 లపగతఘోషులు నగుభాగవతులు
 అతిమోదమున ద్రావిడాగమజాత
 చతురార్థముల ననుసంధించికొనుచుఁ

భారతంత్ర్యము స్వరూపము శేషతయుచు
 గారవంబుగ నలంకారంబు గాఁగ
 పేంచేసి రప్పుడు విభుఁ డున్నకడకు
 పేంచేయ నప్పు డవ్విభువరేఁబ్బుఁడుచు
 గద్దెయ డిగి వేడ్కకడలి నోలాడి
 తద్దయుం గూర్చి పాదుబుల కెరఁగి
 యుచితాసనంబుల నునిచి సద్భక్తి
 నుచితాసనస్థుఁడై యుండె నామీఁద
 మానవేశ్వరుఁడు వే మధ్యాహ్న వేళ
 యైన మజ్జనమున కాయత్త మచుచు
 జలకము వార లెచ్చరికఁ గావింపఁ
 గొలుపువారలఁ గనుంగొని యాదరమున
 దొరల మన్నీల నాపులు బంధు ముత్రి
 వరులఁ దక్కినయట్టివారి వేద్యైఱఁ
 గనుసన్నఁ గొందఱఁ గైసన్నఁ గొంద
 ఱను శిరమునఁ గొందఱచు కీవి మెఱయ
 సరగున నిజనివాసములకు ననిచి
 పరమవైష్ణవులతో భాషించుతమిని
 నుడిగంబు వారిచే నొసఁగంగ మఱచి
 తొడవులు సడలించి తోయంబు గాఁగ

నెట్టనం గొలుపున్న నిజపీతియందుఁ
 బెట్టి వేటొక హేమపీఠంబునందు
 విమలమై నిండురువెన్నెలసోగ
 కొమరుమించినతాళిగోణంబుతోడ
 నాసీనుడై పిల్వు మనినంతలోనె
 భాసురగైరికపర్వతాగ్రముల
 గోడాడి యేతెంచుకుంజరయుగము
 జాడ నొప్పుచు నున్నజగజ్జెట్టు లొకట
 నానతి నిజమూర్తులై యేగుదెంచి
 భూనాథుఁ డొసఁగెడుభుజశాఖ లంది
 పెనువ్రేలిసంధులఁ బెనువ్రేలిసంధు
 లెనయించి కేలిమై యిపుమై బిగిసి
 నిపురుచు సొగసుగా నెటుకలు విఱచి
 సవరగాఁ జేపరుసనమించకుండ
 జవ్వాది మెఱుఁగుహస్తముల డాలించి
 యువ్వాబుగా నూర్పు లోసరింపుచును
 భూమిశ్వరున కింపు పుట్ట నేర్పునను
 మై మర్దనంబు వేమఱు నొనర్చుటయు
 నచ్చటిశ్రీవైష్ణవాళి నీక్షించి
 విచ్చేయుఁ డని విన్నవించి యారాజు

పాదుక లొసపరి బాగుగా మెట్టి
 కైదండ యొకపద్మగంధి గావించి
 సరవిమై మజ్జనశాలచెంగటికి
 నరిగె నంతట మల్లు లరిగి *రిండులకు
 నక్కడనున్నట్టియాభరణములు
 బొక్కసంబులవారు పోలించి చూచి
 యాయెడ భూనాథుఁ డేటికిం బెట్టి
 పోయెనో యనుమతంబునఁ గాని తమకుఁ
 బట్టరా దని భయపడి యేగి రతని
 కట్టడ నెఱిగి యక్కడ నుండ వెఱచి
 తదనంతరము న నద్ధరణీశ్వరునకు
 నొదవువేడుక నొకానొకవిన్నపంబుఁ
 గావించు మని దైవికంబున మంతుఁ
 లావేళ వచ్చుచు నచ్చోట నున్న
 సొమ్ములు చూచి యాచుట్టు నొండొరుల
 తిమ్మట లేనియత్తెఱుఁగ వీక్షించి
 యేకాంత మయ్యె బో యీవేళ మనకు
 భూకాంతు వేడబంబుల నోసరింప
 వసుధేశునకు వైష్ణవభ్రాంతి వట్టి
 వసుధరాజ్యంబు నెవ్వరి సడ్డఁ గొనఁడు

మన మెంత చెప్పిన మనమాట విభుఁడు
 వినఁడు నిత్యంబు నీ వెట్టిదాసరులు
 గడుసు లేమియు నెఱుంగనిరాజు చెవులఁ
 బుడుకలు విఱచి రేపునుమాపు వచ్చి
 బాధించి యింటిలోపలి వెల్ల మరులు
 బోధించి వెరఁజి కొంపోవుచున్నారు
 వీరి నేమనినను విభుచిత్తమునకు
 దూరమయ్యెదము కాంతుని నంటిమేని
 యతనిచిత్తంబురా దైన నింకొక్క
 గతియొప్పు మన మెఱుంగనిరీతి నిచటఁ
 దొడవులు డాచి యీధూర్తులమీఁద
 సడ్డివైచి విభునకు శతముఁ బుట్టింప
 వారికి ధారుణీశ్వరునకు మఱియుఁ
 జేర దీచందంబు చేసినఁగాని
 విఱుగదు వారిపై విభువరేణ్యునకు
 మఱి రారు వారు నమ్మనుజేశుకడకు
 ననుచుఁ బ్రమాణంబు లనోన్య మప్పు
 డొనరించి యచ్చోట నున్నభూషలను
 గైకొని పోయి బొక్కసములవారి
 కీకార్య మంతయు నెఱిగించి వారి

నాయెడఁ దమసేయునటువంటిబాస
 సేయించుకొని వారిచే దాఁప నిచ్చి
 యతిమురి విభుఁ డెంతయడిగిన సేమ
 యెఱిఁగింపు మనక మీ రెఱిఁగింపవలదు
 అని సమకట్టి వా రటు వాసి చనిన
 జననాథ*భౌండికజనము చింతించి
 జననాథునకు నెంతచనవరు లైనఁ
 జన దనూత్యులవాక్యసరణులు మీఱఁ
 గడఁగి మీఱిన నెన్నిగతులను లేని
 సడి వైచి నృపునకుఁ జొకపుట్టించి
 గొనకొని వడి గుంట గూల్చినదనకఁ
 గనుమూయ రెనొ దైవగతిఁ జూచికొనుట
 యనుచుండి †రట మంతు) లావాసమునకుఁ
 జనిరి డెందముల నుత్సాహంబు లొదవ
 జననాథుఁ డెంత మజ్జనభోజనాదు
 లొనరించి నగరిలో నొకకొంతతడవు
 పవళించియుండి యుష్పవడమై చెంత
 నవసరంబులవార లపుడు కొల్వునకు
 వేళ యయ్యె నటంచు విన్నవించుటయు
 నోలగం బొనరింప నుచ్యుక్తుఁ డగుచుఁ

కొలఁది మీఱినయట్టి కొలువుకూటమునఁ
 దొలుతఁ దా నిడినట్టితోడవులు దలఁచి
 కవగూడి యపు డూడిగంబులు నేయఁ
 దివురు * బ్రద్దలపోడతెఱవలఁ జూచి
 కొలువుకూటంబులో గొప్పసింగములు
 దళుకొత్తుచంద్రకాంతంపుఁగంభంబు
 చాటున మించుపచ్చలకాశ్మపలక
 పీటపై సొమ్ములు పెట్టి వచ్చితిని
 తెమ్మన్న వార లేతెంచి వేవేగ
 నమ్మహీపతి చెప్పినట్టిచందమున
 నరయ నాభరణంబు లచట లేకున్నఁ
 దిరిగి రాజునకు నత్తెఱఁ గెఱిగింప
 వెఱఁగును గోపంబు వీడుజోడాడ
 మఱియు వారలఁ జూచి మనుజేశుఁ డనియె
 లేకుండు పెట్టు తాలిమితోడ నరిగి
 వాకిటఁ గాపున్నవారల నరసి
 యాచెంత నేఁ జెప్పినట్టిచోఁ జక్కఁ
 జూచితిరో లేదో చూడుఁ డీమాటు
 కప్పినముదిమిచేఁ గన్నులపొరలు
 గప్పెనో బ్రమసి యెక్కడఁ గానలేరు

యనుఁడు కట్టికవార లనయుంబు బెగడి
 చని పీటమీఁద నాసందుగొండులను
 నరసి వాకిటివారి నచటిహెగ్గళ్ళఁ
 బరిచారకులఁ బెక్కుభంగుల నడిగి
 వెదకి కానక ధరావిభునిచెంగటికిఁ
 గొడుకుచు నరిగి వాక్రుష్ణ నోడుచును
 జనపు నెయ్యంబు విశ్వాసంబు లొకటఁ
 బెనఁగొనఁ బలికిరి పృథ్వీశ! యేము
 నేవిధి మీ రానతిచ్చితి రట్ల
 యావరపీఠంబునందు నాచెంతఁ
 బదివేల తెఱఁగుల భావించి యేము
 వెదకెమలాగుల వెదకిచూచితిమి
 ఎడపక నచ్చోటి హెగ్గళ్ళఁ బరుల
 నడిగెడుచందాన నడిగిచూచితిమి
 దేవర తెలియు టింతియకాని తమకు
 భావింప *వానిపోబడి కానఁబడదు
 అవి తాము పొడఁగాన మని యెట్టిభాస
 సవరింపు మనినను సవరింతు మనిన
 నీవిధిఁ దనసొమ్ము లింటిలోపలివి
 పోవు పెట్లని మనంబునఁ బలుమాఱుఁ

గనలుచు బేరొలగమున కేతెంచి
 తనమంత్రవరుల నందఱఁ బిలిపించి
 జననాయకులుఁ బరిచరులు శాంధవులు
 వినుచుండఁ బలికె సవిస్మయముం డగుచు
 వింటిరే †యొకయింత వింత నాయాజ్ఞ
 గొట్టివోవక మెలఁగెడుమంత్రులార !
 కొలువులోపల నిడికొన్న నాతోడవు
 లిల పచ్చగద్దయ నిడి లోని కరుగ
 మనమున భయ మింత మాని చోరకులు
 గొనిపోయిరఁట యిట్టిక్రొత్తలుం గలవె?
 జానకీవిభు రామచంద్రనికృపను
 మానితనామాజ్యమండలం బెల్ల
 జోకమై నొకచోటఁ జోరశబ్దాలు
 లేకుండునట్లు లేలినయట్టితనదు
 నట్టింట సింహాసనముమీఁద యేన.
 పెట్టినసొమ్ములు పెరిగిదొంగ వచ్చి
 యిట్టైకకొనిపోవు తేరీతి రచ్చ
 కొట్టమె నాయున్నకొలువుకూటంబు
 ఇక్కడ నాయుట నీరీతి యైన
 దిక్కుల నెల్లు వర్తిలు మదీయాజ్ఞ

నయవేదు లని మిమ్ము నమ్మితిఁ గాని
 భయమేది మీర లిప్పగిది సుక్ష్మతి
 మొదల స్వామిద్రోహమున కొడిగట్టి
 యెదురుమి మ్రొఱుఁగమి నెఱుఁగలేనైతిఁ
 బదిలఁబు గాఁగ లోపలను వెల్పులను
 మెదలెడువారి నిమ్మొయి విచారిచి
 యీక్షణంబున దొంగ నిట పట్టితెచ్చి
 శిక్షించి సొమ్ముఁ దెచ్చినఁ గాని మొగముఁ
 జూడ రాఘవునాన సొరిది మీయాట
 లాడింతుఁ దెలసకొం డుతరంగముల
 మఱి యెవ్వ రిచటఁ ద్రిమ్మఱి రారు మీర
 లెఱుఁగ కాసొమ్ము దా నెందుఁ బోవచ్చు
 ననుచు నాగ్రహవృత్తి నాడువాక్యములు
 విని యమాత్యులు ధైర్యవివశులై యనిరి
 ఈవడువున నానతిచ్చిన నన్య
 లావల మఱి యడ్డ మాడంగఁ గలదె
 యీయెడ మీ రానతీగ విన్నపము
 సేయ కుండఁగరాదు చెసితిమేని
 స్వామిచిత్తమున నేసరవిమై నుండు
 నో మాకుఁ దెలియదు నుడివెద పైనఁ

దరతరంబులను బ్రాతరికంబు గలుగఁ
 గర మర్థి హితవు నక్కఱయునుం బొదలఁ
 బేరుపెంపులు పెట్టి బిడ్డలై నిన్నుఁ
 జేరి సమంచితశ్రీలఁ బెంపొంది
 తుదిని సమ్మతిగెల్పొండ లైయుండి
 బ్రదుకంగఁ గోరునీపరిచారజనులె
 యీవిధంబుల ద్రోహ మేల సేసెదరు?
 ఈవిధి మీ రానతిచ్చినయట్టి
 యానతి కే మడ్డ మాడంగలేము
 కాని నీలెంకలు కల్లరుల్ గారు
 ము న్నింటనుండియు మొల పెట్టి పెట్టి
 విన్నవింపమ నీకు వేయుభంగులను
 జేసితి మాకుఁదోచినవిన్నపంబు
 చేసినమీఁద నోక్షి తినాథ యాజ్ఞ
 పెట్టిన మేలు తప్పిదముగాఁ గొనక
 నెట్టన మమ్ము మన్నించిన మేలు
 నీకు లోకములోనినృపులకుఁ బోలె
 వాకిటికావలివారికట్టడయొ
 యొకమంత్రియాజ్ఞయో యొకయవసరమొ
 యొకరాజసమొ యెద్దియును నొల్ల వెపుడు

నెట్టన నొసలిపై నెరయ వాసులు
 పెట్టినవారెల్లఁ బెద్దల మనుచుఁ
 బదివేపు రొకట లోపలికి వెల్పులికి
 నుదయాస్తమయములం దొక్కచుదమున
 వచ్చువారలు పోవువారలు నగుచు
 నెచ్చలు నగరిలోనికి నేగుచెంచి
 యారీతిఁ జరియితు రీమూఁకలోన
 నేరిఁ జోరకు లని యేర్చివచ్చెదము
 వారుదక్కఁగ మనవారికి సొమ్ము
 కోరి కైకొన నెన్నిగుండెలు గలవు?
 విరుమయ్య యిఁకఁ బదివేలు వేమిటికి
 జననాథవర్య! వైష్ణవులుదక్కంగఁ
 బెఱవార లవి కనుపెట్టి కైకొనఁగ
 వెఱతురు *తుదిఁ బదివేలు చెప్పినను
 అని యమాత్యులు పల్కునట్టివాక్యములు
 విని రాజు చెవులకు వేడియైయున్న
 జానకీపతి! రామచంద్ర! యటంచు
 వీనుల హస్తారవిందము లేర్పి
 యాచందమున వార లాడినతెఱఁగుఁ
 జూచి పోనీక రాజుల చక్రవర్తి

కడుఘోర మైన యీకష్టవాక్యములు
 నుడువంగ మీకు *నీనోభు లెట్లాడె
 శ్రీవిహారుని నింద సేయుపాపంబు
 శ్రీవైష్ణవుల నుతి సేసిన నుడుగు
 శ్రీవైష్ణవుల నింద సేసినదోష
 మేవిధిఁ బాయ మీ రేమిసేయుదురు
 కలుమాలవాలసంగతలతాజిహ్వ
 లలవరించినబ్రహ్మ ననుటయెకాక
 యరుచు నాగ్రహవృత్తి నంతటఁబోక
 మనుజేశుఁ డనియె నమ్మితివర్యులకు
 శ్రీవైష్ణవుల నింద సేసినమిమ్ము
 వేవేగ నాజ్ఞఁ గావించుటే నయము
 పదరి యిప్పుడు మిమ్ముఁ బట్టి శిక్షింపఁ
 దుదలేనియీజగత్తులు నన్నుఁ జూచి
 తనకు నిష్ఠము సేయఁ దలఁచినయట్టి
 తనవారిఁ జంపించె ధరణీశుఁ డండ్రు
 తొడిఁబడ నిదియసందుగ వారిమీఁద
 సడి వైవఁ జూతురు చపలమానసులు
 కావున నారీతిఁ గాక లొకైక
 పావను †ల్పిన్జితాపారకల్మషులు

*దా నో లెట్లాడె †నిన్జితపాపకల్మషులు

నపగతమదమాను లంత్యమోసాయు
 లపరిమితజ్ఞాను లమరసన్నతులు
 రామచంద్రదాయ తరతులు నన్నేబు
 స్వాములు నై నవైష్ణవులు చోరకులు
 గారని యే బాసఁ గావించు నిపుడు
 శ్రీరమావిభుఁడుసాక్షిగ నొండు నేల
 జగదేకనాయక జానకీదేవి
 జగదేకనాథుఁడు జానకీవిభుఁడు
 పురుడింప నుభయవిభూతులు వార
 లిరువురిగతి గడియించినా రరయ
 వారినందనులు శ్రీవైష్ణవు లెల్ల
 వారిపదార్థముల్ వారు గైకొనిన
 వారిఁ జోరకు లనవచ్చునే మీకు
 నూరక పలుమాటు నుచితంబు దక్కి
 యది విచారించిన నాగమాంతముల
 విదితమై మునులచే వెలయునర్థంబు
 ధీరత నొండుప్రతిజ్ఞ చేసెదను
 పారమార్థము గనిపట్టిన వినుఁడు
 పరవధూ పరధన పరనింద లొల్ల
 పరయంగఁ గలలోన నైన వైష్ణవులు

పదివేలు మీతోడఁ బలుకంగ నేలఁ
 ద్రిదశు లచ్చెరు వంద దివి భువి క్రిందఁ
 గోరి వైష్ణవచోరకుండు లేఁ డనుచుఁ
 గ్రూరసర్పంబు నారూఢిఁ బట్టెదను
 లేనిసిగ్గెంబు లేలిక నాఁడబంటు
 వానికీఁ దా నిచ్చి వారించు టొప్పు
 స్వాములు తనకు శ్రీవైష్ణవులెల్ల
 నామహాత్మునిబంట నై నట్టియేను
 వారలమై నపవాద మింతయును
 వారెందు నేనని వసుమతీవిభుఁడు
 పన్ని నే వారలపై నిందఁ దీర్చు
 కున్న స్వామిద్రోహ మొదవెడు ననుచుఁ
 గుంభమధ్యమునఁ గర్కోటకనామ
 కుంభీనసము నిడుకొని తెం డటంచు
 నెట్టనం దెప్పించి నిశ్చలవృత్తఁ
 జట్టాలు మంత్రులు సుతులు చౌరికులు
 ననుచరు లినమృగాంకాస్వయల్ పౌర
 జనులు చూడఁగఁ గృతస్మానుడై వచ్చి
 వెనక వింటిమి మేము వినమని యనక
 వినుఁడు నాప్రతిన భావించి కన్గెనుఁడు

పంచాస్త్రగురుపాదభక్తు లీసామ్ము
 పంచించి కైకొన్నవారలు గారు
 శౌరిసాక్షిగను వైష్ణవులు చోరకులు
 కారు ముమ్మాటికిం గారు కా రనుచుఁ
 ద్రిజగంబు లెఱుఁగఁ దద్దివ్యకుంభమున
 భుజగంబుతోడ మున్నుగఁ బెట్టియున్న
 హేమపుష్పుటికఁ దా నత్తె నెత్తుటయు
 శ్రీమనోహరి యాశ్రితవత్సలుఁడు
 రంగనాయకుఁడు శ్రీరఘుకులాన్వయుని
 సంగతి మరకతశ్యామవిగ్రహము
 నేర్చినయమ్ముచు నెడవెన్నుచాయఁ
 జేర్చినపసిఁడిపిఁజియయంపపాదలు
 వేదండశుండంబువిరసంబులాడు
 కోదండ మూఁతగాఁ గొన్న కెంగేలు
 చుట్టినగోణంబుచుంగులొఁ బెనఁచి
 కట్టినతఱుకుబంగరుపట్టదట్టి
 కటియోర మించుబంగరుకుప్పెతోడ
 నటనఁ జూపట్టసొన్నాశంపుసురియ
 వెలిదామరల వికవికనవ్వువాలు
 తెలిగన్నులును నెలతీరునామంబు

వెలఁదినవ్వులు సరవిరిమోముమీఁద
 విలసిల్లునన్నంపునిడియంపురేఖ
 వెడదయురంబుమై వెన్నెలసోగ
 యొడికంబు చూపినయుపవీతలతిక
 కంబుకంతంబు చక్కనిముద్దుమోము
 బింబాధరంబుమై బెరయులేనగవు
 మకరకుండలములు మణికిరీటంబు
 నకలంక కేయూరహారజాలములు
 నొనరికలై యొప్పునొకపాద మూఁది
 యినకోటికోటలహెచ్చుతేజమున
 వలపలికడపంటవలఁతి నెచ్చాలి
 వలనొప్పు తమ్ముఁ డవ్వలనొప్పు దెసల
 దళుకెత్త నపుడు సీతావ్రాణనాథుఁ
 డలభూమిపతికిఁ బ్రత్యక్షమై నిలిచి
 కరమునం దనభక్తుకరముఁ దెమల్చి
 కరము దైవాటంగఁ గాఁగిటం జేర్చి
 భాగవతోత్తంస ! పరిపూర్ణహృదయ !
 యోగికైరవచంద్ర ! యుర్వీశచంద్ర !
 భూవర నాకంటెఁ బొడవుగాఁ దనదు
 సేవకులందు నీ సేయుభక్తికిని

మెచ్చితి నీవు కామించినవరము
 లిచ్చెద నన విని యింపు రెట్టింపఁ
 గులశేఖరుఁడు రఘుకులనాథపాద
 జలజాతములఁ జక్కఁ జాగిలివొలి
 దశరథనందన ! తాటకాజైత్ర !
 దశరథకౌశికాధ్వరవిష్ణుహరణ !
 హరచాపభంజన ! యవనిజారమణ !
 పరశురామాభంగ పటుతపోహరి
 గురువాక్యపాలన గుహవంద్య మౌని
 వరదాయి దండకావనభూవిహారి
 కుటజసన్నత మౌనికులనత పంచ
 వటవాస రాక్షసవరగర్వహరి
 ఖరదూషణాదిరాక్షసకంఠదళన
 శరభిన్న మారీచ శబ్దప్రసన్న
 వాలిశాత్రవ మాల్యవద్గిరివాస
 పాలితసుగ్రీవ పౌలస్త్యవరద
 కంధిబంధన దశకంఠ సంహరి
 బంధురనిర్జరపతిమౌఖ్యపణుత
 భూమిజాసంయుత పుష్పకాయాథ
 స్వామి రాఘవ భరద్వాజపూజాహ్వా

సాకేతపురనాథ జగదేశనాథ
 నాకులస్వామి వై నాకులస్వామి
 మొదలైనదివిజులు మునులు వేదములు
 ముదలకింపఁగరానిమూర్తివి నాకుఁ
 బ్రత్యక్ష మైతివి పరమకల్యాణ
 యత్యంతసంతోషితాత్ముండ నైతి
 నని సన్నతింపుచు నానందబాష్ప
 వనధారలుప్పొంగ వడియు నవ్వేళఁ
 దదనుగ్రహంబుచేతను దానె వచ్చు
 విదితవిద్యోదయవిభవంబు గలిగి
 యపగతవక్త్రంబులై హరివోలె
 నపరిమితంబులై యమృతంబుఁ గురియ
 నుపనిషదర్థంబు లొదవు నిచ్చులును
 విపులాఘలతికాలవిత్రమల్ గాఁగఁ
 జాటుపేళలవాక్యచాతురి నారు
 పాటచే నొక్కప్రబంధ మర్పించి
 దేవ నే నేమిప్రార్థించెద? మున్న
 యీవ యీఁగలవెల్ల నిచ్చితి వరయ
 నైన దేవరయాజ్ఞ యది మీఱరాదు
 గాన నీపదభక్తి గలవారిమీఁద

సేవీఁద ననిశంబు నిర్మలభక్తి
 మామకబుద్ధి కలుటకుండనిమ్ము
 అనిన రంజింపఁ దాన బాసఁగి
 మనుజేంద్రచక్రము పుటయు నిట్లనియె
 సీకన్యకామణి సీతాశబ్దత
 నాకు నిమ్మనిన నన్నగనాథవరుడు
 ధవళాక్ష! కందస్సుతఁడీ! ఘోరైక
 ధవ! కృతార్థుడ నైతి ధర్మ్యుడ నైతి
 నని డెందమునఁ గూర్చి యందంద బాదలి
 మునులు నిర్దరులు నిష్కలఁ జేరి కొలువ
 జమశ్రికొమ్మొనలఁ జూచుపెట్టుకొప్పు
 కమలారిమై కళంకము లెన్నుమోము
 చెఱకువిండ్లను బిప్పి సేయభూలతల
 మురువుదమ్ముల నీట ముంచుకన్నులును
 గొదమచందురులోనఁ గొఱ యెన్నునొసలఁ
 బదరిశంఖము గుల్లపఱచుకంఠంబు
 గెలిచి సంహరి నుడికించునాసయును
 వలిజక్కవల గూటవైచిపాలిండ్లు
 సింగంబునడుము కొంచెముసేయకొను
 భృంగాళి మిగుల గీపెట్టించునారు

తరగమొత్తబులఁ దలగించువభులు
 సురుచిరావర్తంబు సుడికొల్పునాభి
 గురుచక్రములఁ దిరుగుడుపెట్టుపిఱుఁడు
 నరఁటుల పొరపొచ్చు మాడునూరువులు
 గొనకొని మెఱుఁగులు కొలుపుజానువులు
 దొనలశూరుల వెన్నుదోయులేదొడలు
 తరలించుతాఁబేళ్ళఁ దలచూపనీని
 చరణము ల్లలిగిన జగదేకమాతఁ
 దనకూర్చికూఁతు నత్తటి మాధవునకు
 ననుపమలగ్నంబునందుఁ గైసేసి
 సురగురుఁ డరుదేట సురరాజు, రాజుఁ
 దెరబట్టి రంత నాదేవేంద్రమంత్రి
 సుముహూర్త మొసంగ నాసుమకోమలాంగిఁ
 గమలాక్షునకుఁ జేరకాంతుఁ డర్పించె
 నపుడు వధూవరు లాననాబ్జముల
 నపరిమిలోత్సాహ మడర వీక్షించి
 సగుడ జీరకము మస్తములఁ దోడ్తోన
 నిగుఱొత్తువేడ్కల నిడి రొప్పుమిగుల
 రాయంచపై నెక్కురాకేందువదన
 యాయంచ నారదుం డలరంగ వీణ

వాయించ, వడఁకుచల్వలకొండచూలి
 పాయకకూడి సోభానపాడంగ
 నరమిదనేత్రున కాత్మసంజాత
 వరవైభవముల వివాహంబు సేసి
 జనకుండు మును రామచంద్రున కొసఁగు
 ననువున మితిలేనియట్టిసంపదల
 నరణంబుగా నిచ్చె నప్పు డమ్మంతి
 వరు లరుదంది యవ్వసుమతీశునకుఁ
 దమసేయునేర మంతయు విన్నవించి
 యమితాపరాధుల మని దైన్యపడుచు
 మును దాఁచినట్టిసొమ్ములు భయపడుచుఁ
 గొనివచ్చి యెదుటఁ గ్రక్కునఁ బెట్టి సొరిది
 నిల వ్రాలి నీదైన యీమహామహిమఁ
 దెలియ కీగతిఁ జేసితిమి దము నింకఁ
 జేకొని నీ వాఙ్మచేసిన మేలు
 కాక పెద్దలఁ జూచికాచిన మేలు
 నీచి త్తమునఁ గరుణించి వారలను
 జూచి లెమ్మనుచు నాసుగుఁడాంబురాశి
 యేల కొంకెదరు మీ చేమి సేనెదరు
 శ్రీలలనాధీశుచిత్త మట్లుండె

వెఱవకుఁ డని గారవింప దుందుడుకు
 మఱచి సంతోషాబ్ధిమగ్నులై రంత
 నాయాదిదంపతు లారాజయోగిఁ
 బాయకుండిరి భక్తపరతంత్రు లగుచు
 నటుమీఁదఁ దనుఁ బోలునట్టికుమారుఁ
 బటుగుణోదారుని బట్టంబు గట్టి
 సరవిమై వైష్ణవజాలంబుఁ గూడి
 హరిభజనాసక్తుఁ డైయుండె నంతఁ
 బ్రతిలేనియట్టి శ్రీరామాయణంబు
 హితుఁడైన నిజపురోహితునిచే వినుచు
 నతిశయిల్లుచు నుండె నమ్మహాకథకుఁ
 డతిభక్తిపరవశుఁ డైనభూపతికి
 ననిశంబు సీతాపహరణంబువట్టు
 కనుమాటి వినుపింపఁగా నొక్కనాఁడు
 పనివడి నా కొక్కపయనంబు గలుగఁ
 దనయుని రావించి ధరణీశ్వరునకు
 వాణీవిలాసవాగ్వైఖరుల్ మెఱసి
 రాణింప నీవు పురాణంబు నేఁడు
 వినిపింపు మనిచెప్పి వీడ్కొల్పఁ దండ్రు
 యనుమతిం బొరాణికాత్మసంభవుఁడు

సావిగ న్నైరపూప్రచాయసీక్మావి
 ధోవతి మీగాళ్లతో నొటయంగ
 ధౌతమై పురిగొని తనరుయజ్ఞోప
 వీతజాతం బురోపేధి నర్తింప
 మడతవిప్పక నడుమనుగట్టుచాయ
 జడిసినోపుపచ్చడ మింత జాఱఁ
 దాలికెవెల్లపుత్తడి నై నదర్శ
 వ్రేలిపవిత్రంబు వెడవెడఁ దిరుగ
 నవిరళంబుగ జాతినట్టినెన్నొసలి
 ధవళోర్ధ్వపుండ్రంబు తనరారుచుండఁ
 బెడతటిమై జాఱ పెట్టినచిపి
 ముడుతకుల్లాయి కిమ్ముల మిట్టిపడఁగ
 చట్టమై పొదిగల్గి తరవాయి బెట్టి
 కట్టినపెనుపుస్తకము చంక నలరఁ
 జనుదేఱఁ గువలయేశ్వరుఁ డారగించి
 యనుపమమణిమంటపాసీనుఁ డగుచు
 హితులు మంత్రులుఁ బురోహితులు బాధవులు
 సుతులు వైష్ణవులు రాజులుఁ గొల్వు సేయ
 శ్రీరామకథ వినఁ జెలు వగ్గలింపఁ
 జౌరాణికుని బిల్వఁ బాఱుఁ డటాచు

నుడిగంబు సేయుచు నున్న సేవకుల
 బడిబడి తనుబిల్వఁ బంపునయ్యెడకుఁ
 నరుఁడెంచి సంతతహరిభక్తిరస్తు
 ధరణీశ ! యని యక్షతము లిచ్చి యతని
 యనుమతి నుచితాసనాసీనుఁ డగుచు
 వినయ మేర్పడఁగ నవ్విప్రపుంగవుఁడు
 తరవాయిఁ గైకొని ధవళాక్షుఁ దలఁచి
 నెరిదపస్వాధ్యాయ నిరతప్రమోద
 ధరఁ దపస్వీవాగ్విదాంవరభక్తి
 పరనారదంపరిపప్రచ్ఛభవ్య
 వాల్మీకిమునిపుంగవువా యని నుడివి
 కేల్మొగిడించి భక్తి నమస్కరించి
 యనిశంబు శ్రీరామ యని మధురముగఁ
 దనరుచుండెడుకవితా శాఖ యెక్కి
 పలుకుచుండెడు నాకు భవకోకిలంబుఁ
 దలఁచి యంజలిఁ జేసి తదనంతరమునఁ
 బదపదార్థంబు లేర్పడఁ జౌల కింపు
 లుదయింప రసరీతు లుప్పొంగుచుండ
 నగపడి కత చెప్పినటువలెఁ గాక
 సొగయఁ బ్రత్యక్షంబు చూచినట్లుండ

వెనుకఁ ద్రొక్కక రసావేశంబు పతికిఁ
 గనుపట్ట మారీచుకథఁ జెప్పి చెప్పి
 చొప్పుగా విభుని కచ్చోటు నీ వెపుడుఁ
 జెప్పకు మని తండ్రి చెప్పినకతన
 సతతంబు సురల నాశ్చర్య మొందించు
 నతనితుర్యపుభక్తి నరయనికతన
 వరుసతో ముందరవచ్చుకార్యంబు
 నరయక సీతాపహరణంబుపట్టు
 చెప్పెఁ జెప్పినఁ గులశేఖరాధీశుఁ
 డప్పుడు ప్రత్యక్ష మైనయట్లుండఁ
 బటుతరనిజభక్తిపరవశుఁ డగుచుఁ
 గటము లుత్కటములై కంపింపఁ గనలి
 మున్నింటి నరసింహమూర్తియో యనఁగఁ
 గన్నుల విస్ఫులింగము లుప్పతిలఁగ
 నడుగక సింహాసనము డిగ్గనుటికి
 తడయక రామచంద్రద్రోహిఁ బట్టి
 యీక్షణంబున సుర లెడఁ జొచ్చిరేని
 శిక్షింతు నెందుఁ జొచ్చినఁ బోవసీను
 మునుకొని యరకాలములుగాడకుండ
 ననుఁగన్నతల్లిఁ గ్రన్నన రాముఁ గూర్తు

నని యుద్ధసన్నద్ధుడై పరిచరులఁ
 గనుఁగొని వాజి వేగమతెం డటన్నఁ
 జెవితీరు నెరిగఁదసిరియును వెన్ను
 సవరనమించుపంచారంబుబటువు
 నున్ననిమేనికన్నులచక్కఁదనముఁ
 దిన్ననినెమ్మొముఁ దెలివైనగొరజ
 బాగును నురములోపలిమూయుతంబు
 సోగైనవాలంబు సొబగునెన్నడిమి
 సైకంబు నడలోనిసరసత పరువు
 జోకయుఁ గల్గి యిచ్చుకవెల్లి లేక
 మదమును గమనంబు మనువు నిబ్బరము
 నుదుటును నదుటును నొఱపును జుఱుగుఁ
 బూని చిత్తరువునఁ బొసఁగంగ వ్రావ
 రానిబిత్తరపుసామ్రాణి తేజీగి
 పురుడింప నిల నల్లపూసలు నెఱయు
 వెరపున బొలియంబు విఱిచిన గచ్చు
 పల్లంబు నింద్రగోపంబు టల్లారు
 బల్లెంబు కపిలోకభర్తవాలంబు
 కలికిచిల్కలకొల్కి కఱివంకబామలు
 దలపించి సింగిణీతరకసంబులను

జుట్టుకేవడముమించులకరాచూరి
 పట్టుపట్టియ గనుపట్టుపట్టెబు
 పసిడిజంగులు నెడపలకనజ్రములు
 పొసఁగి చూపట్టుకెపులమోగముట్టు
 వరరత్నహారంబు వలుదైనమెఱుంగు
 బిరుదుతలాటంబు పెట్టుపక్కెరయు
 నొనరంగ సంజోగ మొసరించి మిగుల
 ననువొందుబిరుదుసోయగము దీపిపఁ
 గమలనాశంబులఁ గబల్గించునంచ
 రమాణఁ గట్టెము బాగుగాగమంకించి
 హరిగిరిచుట్టు తారాళిచందమున
 వరరత్నహారంబు వలనెప్పుచుండ
 బాగొప్ప నుదయాద్రిభానుబింబంబు
 లాగునం బట్టుతలాటంబు చెలఁగ
 వనబారిఁ బొదివినవనదంబుకరణి
 ఘనతరం బగుకంచుకము శేజరిలఁగఁ
 బట్టంపుసాహిణి బాగుగా నెనుటఁ
 బట్టిన చూచి భూపాలశేఖరుఁడు
 ఖగపతిస్కంధంబుఁ గైకొన్నకౌరి
 పగిది నత్తురగంబుపైకి లంఘించి

రాగెలు బిగియించి రభసాబుతోడ
 వాగియ సడలి చువ్వన రెండుగడల
 చాఁటించి ధేయని తరులు గావించి
 యాటోపకోపంబు లడరఁ దోడ్తో న
 నుడువీధి నెఱమంట లుమియంగఁ జికిలి
 యడిదాబు జళిపించి యార్చె నార్చుటయుఁ
 జెవులు నిక్కించి గొజ్జిసితోఁక నిగుడఁ
 బననవేగముఁ గిందుపఱచువేగమునఁ
 బనుపడ నోరితోపలఁ గాల్లు వెడతె
 ననఁగఁ జెచ్చెరఁ గోలయనువున డేగ
 వడువునఁ బెనుసాళువమురీతి లగడు
 వడి పెటల్ గుండ్లుకైవడి వడి మీఱి
 కెరలుచుఁ గదలి సింగిణిమిటికోల
 కరణి ధునీన చక్కఁగఁ దీఁగెసాగి
 దిరదిర దేశదిశల్ దిరిగి ఘూర్ణిలఁగ
 ధరణి యభ్రము రసాతలముఁ గంపింపఁ
 బదఘట్టనోద్ధూతపాంసువుల్ విష్ణు
 పదమెల్లఁ బొదువ నిబ్బరము నబ్బరము
 గదుర మనోనాయుగతులఁ గీడ్చుటవి
 కదలించు తనపతికదలిక యెఱిగి

కదలె లంకాభిముఖంబుగా నపుడు
 త్రిదశులు గురిసిరి దివిఁ బుష్పవృష్టి
 నాతటి గోవిందుఁ డతనిభక్తికిని
 బ్రీతుఁడై ఘననిత్యబృందంబు గొలువ
 నరుదార వైనతేయానాథుఁ డగుచు
 ననుచెంచి యయ్యోగి హయముతోఁగూడ
 జనులు నిర్జరులు వాసవముఖ్యు లెల్లఁ
 గనుఁగొని వెఱఁ గండఁ గరుణ చైవాఱ
 ననుపమమణివిమానానాథుఁ జేసి
 కొని యేగె నిత్యవైకుంఠంబుకడకుఁ
 చొలుత నయ్యోగిచందుఁడు నూలువాట
 దలుకొత్త నేప్రబుధంబుఁ గావించె
 నందు ముప్పదివాట నారంగనిలయు
 వందితాచరునిఁ గైవారంబు సేయు
 కడమడెబ్బదివాట క్రమ మేరుపడఁగఁ
 జెడనిసంపద లిచ్చు శ్రీవేంకటేశు
 శ్రీరామసోదర శ్రీరాము తొంటి
 శ్రీరాము నభిచుతుల్ సేయుచు నుండు
 పదిలుఁడై యయ్యోగిభర్తచారిత్ర
 మెదిరెడువేడ్కతో నిల నెవ్వఁడేని

వినిన వ్రాసినఁ జదివిన నుతిసేయ
 నెనలేనిసంపద నెనసియుండుదురు
 కావేరిదక్షిణాంగణసీమ నిచుళ
 నా విలసిలు నొక్కనగరరత్నంబు
 అందలిమణిమయహర్మ్యమయూఖి
 బృందముల్ నిచ్చలు బీతౌడ గాయఁ
 జదలేట మెలఁగెడు చక్రదంపతులు
 పొదలెడువేడ్క నెప్పుడుఁ బాయకుండు
 నిరుపమగురుకళా నిధులును భోగి
 వరకవికేతు భాస్వద్బద్ధముఖులు
 గలిగి యయ్యమరలోకముచెలువెల్ల
 గిలిమి యాపురము మిక్కిలి నొప్పుచుండు.
 జనవినుతుఁడు రాయచౌహ త్తమల్లుఁ
 డననొప్పురాజేంద్రుఁ డాపురం బేలు*
 నారాజదేవేంద్రుఁ డట నొక్కనాఁడు
 శ్రీరంగధాముని సేవించి మగుడి
 తనపురంబునకు నెంతయు సంభ్రమమునఁ
 జనుచుండి వేటొక్కజాడగా నరిగి
 కలువల మించు చెంగలువల మెలఁగు
 నలుల రాయంచతోయ్యలులఁ గొక్కెరల

*గగనంబు కలశాబ్దిఁ గనుపట్టు విష్ణు

పగిదిఁ జూపట్టె నెప్పాటఁ జింతింప—ప్రత్యంతరము

కవలఁ బిసాళిజక్కవల నొప్పారు
 తొవల నెత్తావిచెదొవల బుగారు
 తమ్ముల మీలమొత్తమ్ముల శైవ
 లమ్ములఁ గొంచజాలమ్ములఁ బొలిచి
 యల్లన నెత్తొవు లడకుదెమ్మెరల
 జల్లుబోరాడుకాసారంబుఁ గాచి
 యందుఁ దోయములోన నడిగి మధ్యంబు
 నందుఁ గాంచనతోయజాంతరసీమఁ
 గమలాంశజాత యై కమలయుు బోలెఁ
 గొమరారు నొకరాచకొమరితెఁ గాంచి
 నెలపొల్పుఁ గన్న వెన్నెలపుల్గుకరణి
 బలువైననిధిఁ గన్న బడుగుచందమున
 సంతసింపుచుఁ జేరఁ జని నిచుశ్రేష్ఠుఁ
 డంతరంగము ప్రేమ నంతంత బొదలఁ
 దళుకు నెత్తమ్మిపుత్తజిబొమ్మరింటఁ
 బాలుపొందురత్నంపుబొమ్మచందమునఁ
 జెలువారుబాలికం జేకొనిపుత్రి
 చెలువున భావించి చెలఁగి యారాజు
 తనపురంబునకు నెంతయువేడ్కతోడఁ
 జనుదెంచి నిజనివాసముఁ బ్రవేశించి

తనయులు లేమిఁ దద్దయుఁ బొక్కుచున్న
 తనపట్టమహిషి కాదరము రెట్టింపఁ
 బద్ధిని యనుపేరఁ బాటింపుఁ డనుచుఁ
 బద్మజ యైన యాపసిబిడ్డ నొసఁగఁ
 నాబాలఁ గైకొని యాత్మ నుప్పొంగి
 యాబాల శశిఫాల యనురక్తి మీఱఁ
 గొదలేనినెమ్మది గొనకొన్నకూర్చి
 పొదలుగారామునఁ బోషింపఁదొడఁగె
 నాశీకసంభవ నవచంద్రరేఖ
 వోలె నానాట సొంపులు మించి ప్రబలి
 మొగినీలములరంద్రము ల నెన్నుకురులు
 నిగురుజందురువంక లెన్ను నెన్నొసలు
 డిగనివిండ్లకు నెక్కుడించుభూలతలుఁ
 దొగమొత్తముల నీళ్లఁ ద్రొక్కుకన్నులును
 బెలుచశంఖము మొఱిపిట్టించుగళముఁ
 గెలసిచక్కెర నుడికించుపల్కులును
 గిసలయంబుల వణకించుకెమ్మోవి
 బిసముల నీరాకఁ బెట్టుబాహువులు
 వనజాతములఁ దలవంపించునడుగు
 లొనరికయైయొప్పు నొప్పునాతన్ని

ధగధగందళుకొత్తు తలిరంపకాని
 చిగురుకరాచూలిజీవరత్నంపు
 చక్కనిగుమ్మవాసనలపూరెమ్మ
 చక్కెరకవణాలసాంబ్రాణితేజి
 యపరంజినక్కు మోహనములచొమ్మ
 కపురంపులప్ప సింగారంపుకుప్ప
 చిలుకలకొలికి గొజ్జగిపువ్వుములికి
 తొలుకరిమించు కంతునికేలియించు
 ఇంచువేలుపుతీగ యెలమించుసోగ
 చంచరీకాలక శశిఫాలఫలక
 పలకవజ్రపుండ్రు బంగారుకసుకు
 కలుకులనెఱివేణి గలకీరవాణి
 వాణీశనుతపాణి వనజాక్షురాణి
 రాణించుకలువ వారనిముద్దుజెలువ
 యన నిండుజవ్వని యై రంగవిభుని
 ననుగులోగూర్చి యొయ్యనలాకలొత్త
 నిలకు మింటికి సూత్ర మెసగించి మంచి
 వెలది చల్లనియేటివెలదిని గాంచి
 సొలపుకెంజెడలగొల్పులబాదు గలిగి
 తళుకొత్తుచంద్రకాంతంపుదొట్టలను

వేడుక నిడి చేసి వీవనిజోలఁ
 బాడుచు రాతికిఁ బ్రాణంబుఁ దెచ్చి
 మునులడెందంపుదమ్ములనిల్చి సిరుల
 మొనసిన యడుగుదమ్ముల నొప్పువాని
 పదియాఱువన్నియపచ్చ*రింటెంబు
 గదియ రింగులువారఁ గట్టినవాని
 బుట్టుచు జగములు పుట్టించువాని
 బుట్టినిల్లగు తమ్మిపోక్కిలివాని
 నలదేవమణియు ఘంటాభరణంబు
 గలిగి ఘల్లనిమ్రోయు కాలియందియల
 కంచుమించుగ నేలఁ గా లొండనీక
 మించి మేఘంబులమీఁదఁ బాఱుచును
 జెలువారుదొలుబల్కునెకళింపు తెసఁగఁ
 బొలుచుపుల్లలరాయబొల్లని నెక్కి
 చొప్పడం ద్రొక్కనిచోట్ల ద్రొక్కించి
 యొప్పెడు దేవరాహుత్తరాయనిని
 నెఱి నెండకన్నను నీడక న్నెపుడు
 నెఱుఁగనివాఁ డయ్య నెలరార నెండ
 కన్నను నలనీడకన్నను గలిగి
 క్రొన్ననవిలుకానిగురుఁడైనవానిఁ

గడపటఁ గడుపులోఁ గాఢ్లండఁగాను
 పుడమిపైఁ బుట్టక పుట్టెబొమ్మనుచు
 పేయినోళులతోడ వినుతులు మునులు
 సేయంగఁ గన్న లే చెవులుగా వినుచుఁ
 బలుకులు గురువునాఁ బ్రబలి నమలక
 మలకలపెనుబాన్పుమై నొప్పువాని
 పొట్టెపు నెట్టెపు పొందు నీరెండ
 చుట్టుదారల కగాచూలిమిఁదటను
 బుచెవన్నెల తేజపై వానిమామ
 మించుల నదలించుమించుల గలిగి
 కడిదిరాకాసిమూఁకలఁగన్నబొబ్బ
 లిడుపోటుముట్టుమై నెనయించువాని
 రంగనాథుని రమారమణు రాజసము
 శృంగారమును రూపు చెలువంబు సిరులు
 నెఱతనంబును గల్గునేర్పరి యనుచు
 గుఱుతుగ నలపరాంకుశముఖ్యమునులు
 పలికిన దివ్యప్రబుధరత్నముల
 వలన నిచ్చులు విని వరునిగాఁ గోరి
 తనమది నతనిమైఁ దలకొన్నకూర్చి
 నినుపాఱ నాపద్మినీరాజవదన

చింతించి వలపులఁ జిక్కి లోఁజిక్కి
 యెంతయుం దమిఁ జిక్కియే పెల్లఁ దక్కి
 పన్నుగా నరజాటుపయ్యెదం జేర్చుఁ
 బన్నినతమి నాథుపయ్యెదం జేర్చు
 నుడుగక నీరు కన్నుల నాన నిలుపు
 నుడివిన సైప కన్నులనాన నిలుపుఁ
 గలసెద నని కోరికలలోనఁ గాంచుఁ
 గలసి మేల్కొని కోరికలలోనఁ గాంచుఁ
 గాంతు నెన్నును వినుకలితనంబునను
 గాంతుఁ జెప్పిన వినుఁ గలితనంబునను
 ఈరీతిఁ దనలోన నిగురొత్తుకోర్కె-
 సారెసారెకు దీఁగసాఁగ రంగేళు
 దాయక పాయక తలఁపు లేకములు
 సేయక రాయక చికిలిచన్ద్రానలు
 కుచ్చక మెచ్చక కొనసాఁగి వలపు
 లెచ్చక యిచ్చక మిటుసేయకున్న
 నేరీతి వేఁగింతు నే నంచు చింతఁ
 గూరిన యారాచకూఁతురిఁ జూచి
 చెలులెల్ల మతులఁ జర్చించి యీచెలువ
 చెలువ మిట్టేలాకో చెలువంబుఁ దక్కి

చెలులఁ జేరదు వింతచెలువంబుఁ దాల్చి
చెలువార నెటువంటిచెలువునిమీఁదఁ
దలఁపు చేకూరెనో తరళాక్షి కిప్పుడు

... ..

తఱివేచి చుట్టమై దాయచందమునఁ
దరితీపు సేయుచు దరితీపువింట
సీనారిపై మారుఁ డెలదేఁటినారిఁ
బూని నెత్తావితూపుల నేయఁబోలు
రామాభిరామ సీరామ నారామ
సీమం బరాకు సేసినఁగానియింక
బలవంత మగువంతఁ బాయ దటుంచుఁ
జెలు లంతఁ దమవొంత చెలువదోకొనుచు
మందారమాధవీమాలతీతిలక
చందనశారదసాకారసరళ
పూగపున్నాగజంబూభూజదూప
నాగకేసరసీపనారంగవకుళ
పనసపాటలపారిభద్రబంధూక
ఘనసారతిన్రితీక్రముకజంబీర
తరులతాముఖములఁ దనరు నుద్వ్యాన .
మరుదార సొత్తైచునపు డేపు మీటి

వృద్ధభావము మాన్చి వృత్తాళి గాయ
 సిద్ధిబొందఁగఁ జేయుసిద్ధముఖ్యుండు
 కంతు నెచ్చెలి వేల్పుగములవిందులకు
 సంతసం బొదవ వసంతుఁ డేతేరఁ
 దోయజబాణుకత్తులనారు వోలె
 నాయెడం దలిరించె నవనీజతతులు
 విరహులడెందముల్ విదళింప బిట్టు
 దొరిగెడురక్తంబుతోఁ దొప్పదోఁగి
 రాగిల్లమరునఖరంబులో యనఁగ
 బాగొప్పెఁ గింశుకప్రసనాంకురంబు
 లీయింతిచనుగవయెడ రంగవిభుఁడు
 పాయకయుండుఁ జొప్పడు మీఁద ననుచుఁ
 దెలిపెడిగతి మిండతేటిమొత్తంబు
 లలరుగుత్తులయెడ నలరి చూపఁబై
 నప్పు డారాజకన్యకచెలుల్ చెలిమి
 చొప్పడఁ దనుఁగూడి జోడుగా నడువ
 జొబ్బిలుకమ్మకస్తురిగబ్బు లొరయ
 గుబ్బచన్నులతఱుకులు బిత్తరింప
 మరుని సామ్రాజ్యగమాదేవికరణిఁ
 దరుణులతోడ నెంతయు నొప్పు మిగిలి

వలపలిచలిగాలివలన నల్లాడు
 వెలది హుబాళెలె వీచోపులుగను
 దళుకొత్తుతలిరుబద్దలు సవరించి
 బలువిడి గోయిల పడవాళ్ళు నడువఁ
 దనరారు చిలుక మొత్తపువందిజనము
 తనదుముంగల బిరుదము లుగ్గడింపఁ
 బొదలఁ దుమ్మిదనకీపులు బిట్టు మొఱయఁ
 బొదలుచుఁ జదలఁ బుప్పొడిమమ్ము తెగయ
 వడి వసంతుఁడు దళవాయియై నడువఁ
 గడుసొంపు మిగిలి చక్కదనంబు లెసఁగు
 పంచవన్నెల తేజి పడివాగె నడువఁ
 బుచబాణుఁడు విజృంభణవృత్తి మెఱసి
 మిసమిస మనుచుఁ గ్రొమ్మించులు గలుగు
 పసనికర్ణికలును బసిడిఘంటలును
 గ్రొమ్మిం దుచెంగల్వకుచ్చుల వెలది
 తమ్మిలేదూడుదంతపు గోడియలను
 దిలకించు పవడంపుఁ దీగెత్తాడులను
 బలువన్నె విరుల కుప్పడ మైనపడము
 నలరు మొల్లలవెండి యనుసులతోడఁ
 జెలువొందు పూవీవెసెల గొమ్ముకొమ్ము

గొనబుచూపట్టు కుంకుమపువ్వు వటపు
 నొనరిక చిగురాకు తొరఁగును గలిగి
 యలరారు చిన్నాణ మైన యందలము
 పొలుపొంద రాయంచబోయలుమోవ
 నంచలవలరాయఁ డావేళ నేగు
 దెంచి యచ్చోట వర్తింపుచునుండె
 నత్తఁజేలఁచేగి యాకన్యపాత్తు
 కత్తియల్ వనకేళిఁ గావింపఁదలఁచి
 కెరలి గేదంగుల గిల్లి రాగిల్లి
 పరిమళోత్పలములు బట్టి చూపట్టి
 కదిసి గొజ్జంగులఁ గామించి మించి
 తుదలేని పుష్పజాతుల రాసిరాసి
 పోదఁడు రండని పొదరిండ్లు దూరి
 కదియఁచు సుమవారిఁ గైకొన్నవారిఁ
 జేరి చేముంచి గొజ్జెగి నీటముంచి
 సారెకు నీరీతి సరసంపురీతి
 విలసిల్లుచుండెడువేళ నామెఱుఁగు
 తలిరుబోలులఁ జూచి తము దామె చొక్కి
 విటపులు గొన్ని పర్విన ప్రేమతోడఁ
 జటపొటలాడ రంజిలి విట్టివీఁగి

తముఁజూడఁ గాన చేతనమూర్తులయ్య
 భ్రమసి చొక్కుచు నెంతె పల్లవింపుచును
 నేలీల నను గూడి యీముద్దలాడి
 కేలిమై బిగ్గఁగాఁగిటఁజేర్చు నొక్కొ
 యరయంగ నిదియేల యాకలకంఠ
 పరికించి యొకపాటఁ బాడినఁ జాలు
 సంతయెమిటికి నయ్యమృతాంశువదన
 వింతగాఁ దన్ను నవ్వినఁ జాలుఁ దుదివి
 లదియేలఁ దనతోడ నాకీరవాణి
 యదనెన్ని యొక్క మాటాడినఁజాలుఁ
 దలఁప నాగతియేల తరుణి నామీఁదఁ
 జలువవాతెఠ తేనె చల్లినఁజాలు
 నదియేల తుదిని తోయజపాదపదము
 ముదమున నామీఁద మోపినఁజాలు
 నని కొరుచుండెడు నమ్మహీజముల
 యనురాగ మెఱిఁగి యయ్యుబుజాననలు
 నకలంక నిజరూపహావభావముల
 వికసింపఁజేసి రవ్వేళ నాచెంత
 రంగభూవిభుఁ డొనరంగ భుజంగ
 పుంగవముఖు లెల్ల బొలమరు లగుచు

జగడించు నిగమంపు సారమేయము ల
 డిగిన సూత్రంపు బట్టెడలచేఁ బూని
 కడువిత లైన శాఖలవలల్ పూని
 పొడ వైనయంగంపు బోనులు దాల్చి
 తన రెండుగడలనెంతయుఁ జిత్రగతులఁ
 జనుదేర నవదాత జలజలోచనుఁడు
 ప్రౌద్ధవంగడమునఁ బొడమినయట్టి
 ముద్దులరాచూలి మురువుదీపింప
 మలయుచు నడుగు దామరల లేగొసల
 సొలయు వజ్రంపు మించుల మించు లెసఁగఁ
 దళుకొత్తు వెడఁద డెందముమీఁదఁ జినుగు
 వెలఁది జన్నిదములు విలసిల్లుచుండ
 స్నానైవలకేలి సాంపుడుగోల
 బ్నానైవ ముంగేలివై జాలి డీగ
 కరమొప్పు రవలడాకాలి నూపురము
 సిరిమించుతళుకుల చెంగావిదట్టి
 తులగించు నొసలి కస్తూరినామంబు
 తెలిమించు నొంటి ముత్తియపుఁ బోగులును
 జాతికిరీటిపచ్చలబల్లారసము
 ఛాతిన విితవాసనతట్టు పునుఁగు

కూడిన మొగలిచేకులు నెరిపుట్టు
 వీడియువీడని వెడజారుకొప్పు
 నలవడరంగేళుఁ డమరేంద్రమఖిలు
 వలచి వెన్నెంటు వేవచ్చుచునుడ
 వలనొప్పు పసిడిమువ్వలు నందియలును
 గిలగిలరవళిప గెరలి జాషించి
 యక్కజం బగు పైఁడియఁజ్ఞెంబుమీఁద
 ముక్కుదీటుచునున్న ముద్దులజేఁగ
 లావులు దువ్వి యల్లనముప్పిఁబట్టి
 కైవంచి సరసంబుగా గుచ్చఁజూపి
 వైవఁ జక్రము దానవశ్రేణిఁ గదియు
 లేవచే వెడలి వాడిమినేగి యంతఁ
 గలుమంపుఁ బులుగుల కసిమసఁజేసి
 మలసి పిల్చినఁ గేలిమైనచ్చి వ్రాల
 నీరీతి మఱియు ననేకచిత్రముల
 నారామవీధి వేటాడు చున్నంత
 నాపద్మినీకన్య యారంగనిభఁని
 రూపకోమలవైఖరులు విలోకించె
 నలతలంపెఱిగి రంగప్పఁ డాచెరువ
 పులకించి సొలపుఁజూపులను గీలింప

మానినీమణి చొక్కి మరుబారిఁ జిక్కి
 మానంబుపేటెత్త మమతలో హత్తి
 పులకించి తిలకించి పొదిగొన్నప్రేమ
 తలిరింప నంత నాతలిరంపకాఁడు
 చెలరేగి విరహులసెలను బిల్వించి
 తొలఁగక నలవక తూపు సంధించి
 యావధూమణి డెంద మదరంట నేసి
 కావననాన్చి యొక్కట బేరువార
 నాలోనఁ గనుమూసి యంతలోఁదెలిసి
 యాలలనామణి యతనుతాపంబు
 సైరింపలేక యచ్చలలాడు తమిని
 గూరినచింతఁ గూర్కొనుచుండు తఱిని
 అలరింగ విభుఁడు మోహనరూపచేళి
 నెలయించి యెలయించి యింపు పుట్టించి
 యరుదెంచె తనదుగేహమున కద్వేళ
 మరుబారిఁ జిక్కి వేమరుఁ జొక్కుచున్న
 చెలువచందముఁ జూచి చెలులెల్లఁ గదిసి
 సొలవకొం డొరుమోముఁ జూచి యిట్లనిరి
 డాయదు మనలతోడను జారువలువ
 మూయదు చనుదోయి మోహనం బొదవఁ

జేయదుగానంబు చెలువారు మేనఁ
 బూయదుకస్తూరి పొలుపొందునొసలఁ
 దీర్పదు తిలకంబు తిన్నఁగా వీణఁ
 గూర్పదు గేదంగి క్రొమ్ముడిచెంతఁ
 జేర్పదు ముద్దురాచిలుకకు చదువు
 నేర్పదు కంటిరే నే డెంతవిత
 యలరంగపతిఁ జూచినప్పటినుండి
 చెలువమారునిబారిఁ జిక్కి సాక్కెడిని
 అలివేణి నింతసేయఁగవల్ల దనుచుఁ
 బిలిచి యెవ్వరికని ప్రేయముసెప్పుదము
 కెలయుగీరంబు మిక్కిలి వాఁతర్జు
 పొలుచుగోయిల నన్న పొంపుశుచేయ
 మలయు దుమ్మెదలు దిమ్మరిదిప్పుకాయ
 లిలఁ జందమామయెయ్యెడ బక్షపాతి
 సాలయు నీచలిగాలి సోమరిపోతు
 ఎలయించు విలుఁ డన్న నెగపోతకాఁడు
 కావున సురభి సాంకవలిప్తదేహు
 శ్రీవేంకటేశ్వరుఁ జింతింపరమ్మ
 రామనామముఁ బదరక యెన్నరమ్మ
 రామమైఁ గనకాంబరముఁ గప్పురమ్మ

వేగ నాగశయాను వేడికోరమ్మ
 యోగీంద్రబృందవంశ్యుని గొల్వరమ్మ
 యనుచు శైత్యోపచారాదులు సేయ
 మనసిజతాపంబు మఱియు రెట్టింప
 నొకవిధంబునఁ జెలు లొకకొంతతడవు
 నకుఁ దేల్చి రాజకన్యక బుజ్జగించి
 రాకుమారిక యంతరంగ-బుఁ దెలిసి
 తోకొని చెలులు తోడ్తో నగరికిని
 జనుదెంచి రంత నా జననరేణ్యుండు
 తనుజాతయున్న చందము విహోకించి
 కడుఁ గూర్చివోదల సంగడిసెజ్జమీఁద
 నిడికొని యొక్కమా పెలమి వాటిలఁగఁ
 బరికింప నిన్నాళ్ళ భావంబులేదు
 పరచింతనొందె నీభామాలలామ
 యని నిండుజవ్వనియగుట భావించి
 తనలోనఁ దా నె యెంతయు విచారించి
 మాయమ్మ నీకెట్టిమగఁడు గావలయు
 నీయెడ భయము లే కెఱిగింపు మనిన
 ముసిముసినగవు కెమ్మొవిపై నిగుడ
 నొస పరిముద్దుమో మొక యంతయెత్తి

పరునొల్ల నల పరాత్పరుఁడైన రంగ
 వరుని నావరునిగా వరియింపవలయు
 నన విని కడు వెఱుంగుది యారాజు
 తనుజాతఁజూచి పద్మజభవాదులకుఁ
 జర్చింపఁగా నగోచరుడైన విష్ణు
 నర్చవతారుని నారంగధాముఁ
 గోరుటయెట్లు నీకోరినయట్లు
 కూరిమితోడఁ జేకూర్చుటయెట్లు
 లిలలోనఁ బరివిక్షిలెఱుంగుమిఁ బిలిచి
 యల చందమామ వెన్నడిగిన ట్లయ్యె
 నని విచారముఁ నేయునపుడు విస్వీకృ
 గనకాద్రి నీలశృంగము వొచ్చిఁగట్లు
 పసిఁడిరెక్కల తేజిపై నెక్కి రంగ
 వసుధేశుఁ డఖిలదేవత లెల్లఁ గొలువ
 నరుదెంచి ప్రత్యక్షమై రాజుఁ బిలిచి
 కరమర్థిఁ బద్మినీకన్య నిమ్మనిన
 జననాథుఁడెఱె విస్మయమంది రంగ
 జననాథుఁడకంజముల మైవ్రాల్చి
 రంగ! పక్షింద్రోతురంగ! వేదాంత
 రంగ! సత్కరుణాంతరంగ! యభంగ!

కౌతుకంబున నేడుగాఁ గృతార్థుండ
 నైతి ధన్యుండ నైతి ననఘుండ నైతి
 ననుచు సంతోషబాష్పంబుపూరములు
 కనుదోయి నుప్పొంగి కడలుకొనంగ
 వినుతులు మఱియు వేవేలు గావించి
 ఘనతమైవీడ్చెల్లఁ గైసేయఁ బనిచి
 నరసురాసుర యక్షనాగకిన్నరులు
 వెఱఁగంద శ్రీరంగవిభునకుఁ బ్రేమ
 ననుపమలగ్నంబు నందులో కైక.
 జనని నాపద్మినీ జలజాతనేత్ర
 వరవైభవముల నుద్వాహంబుసేసి
 యరణంబుగా నప్పు డాసతీమణికి
 సిరిమించు పసిఁడిఁ జేసినతండులములు
 వరుసమున్నూట యర్పదిగలంబులును
 అనిశంబు నారతు లర్పించి పెక్కు
 ననజేక్షణలఁ బెక్కువాహనంబులను
 అసదృశరత్నధనాదివస్తువులు
 నొసఁగి తక్కినయట్టి యుచితము ల్పలిపి
 రమణీయగోపురప్రాసాదమంట
 పము లనేకములు చొప్పడమానికములఁ

గట్టించి శ్రీరంగఘనునకుఁ దనదు
 కట్టికి సకలసంపదలు నచ్చించి
 పరమవిజ్ఞానసంపదఁ జెంది భక్తి
 పరతఁ ద త్పదతాత్పర్యఁ జైయుండెఁ
 బరమమైయొప్పు నీపద్మినీకన్య
 చరితంబు ధరలోన జను లెవ్వరేని
 వినిన వ్రాసినఁ జదివినఁ బేరుకొన్న
 నెనలేనివేడ్క నభీష్టంబు లొడవు
 ననుపమం బగు సమ్మోహనగరమున
 వనజాతనేతుఁ శ్రీవత్సాశ మెంతె
 ప్రచురవైష్ణవకులపాధోఽభీష
 రుచినాఁగ కాక్తికరోహిణీతార
 జనియించి కవియోగి సన్నతుం డగుచు
 ననఘుఁడై తిరుపాణుఁ డనుపేరుగలిగి
 యుదయ మొందిననాటనుండి రంగేశు
 పదచింతనామృతపాసంబు సేసి
 తలఁపులోఁ బ్రకృతికోదనము నోదనము
 సలుపక కొలుపక జలజాక్షుభక్తి
 సరవిధారకముఁ బోషకమునుగాఁగఁ
 బరమయోగానంద భరితుఁడైయుండె

లాలితసకలకళావేత్తయయ్య
 నాళీకకుక్షిగానవిజ్ఞానః డగుచు
 వేణునాదముసల్పు వెన్నుఁదోయనఁగ
 వీణాప్రసాదముఁ దై వీణచేఁబూని
 యరుదెంచి నిచ్చలునారంగభూమి
 హరిదివ్యమూర్తిగా నాత్మభావించి
 యావీడు దొక్కరాదని తలపోసి
 కావేరిదక్షిణాంగణసీమయందు
 నలరంగ విభునకు నభిఁకుఁబుగను
 నిలిచి తత్పదభక్తి నిరతిఁబెంపొది
 తలఁపు నెత్తమ్మిలోఁ ద ద్దివ్యమూర్తి
 బలుకుఁ దగ్గుణదివ్యభవ్యకీర్తనము
 నిలెపి హస్తముల వీణయఁ గీలుకొలిపి
 కలయంగఁ దంత్రులొక్కటఁ బాదుపఱచి
 కొనవేల శ్రుతి తంత్ర గూఢంగ మీటి
 మునుమంద్రమధ్యమము లుదారకమును
 నిరవొందఁ జూపి యాయిత మొనరించి
 స్వరలయగ్రామమూర్ఖల సంచు లెఱిగి
 స్ఫురితకంపిత ముఖ్యముల బాగులెసఁగ
 వరరసనీతి భావములు చొప్పుడఁగ

ఘనశుద్ధమును సాశగమును సంకీర్ణ
 మును తేటపడ జగన్మోహనం బొదవ
 వీనులవిందుగా వింతగా సామ
 గానలోలు న కెంతె కర్ణామృతముగ
 సతతంబు నీగతి సవరేయిదనుకఁ
 బ్రతిలేనికూర్చి విపంచిమీనుచును
 ఎడపడకుండఁ బెక్కిడు లీగతిని
 గడివోనికూర్చి గైంకర్యంబునేయ
 నామహాయోగిగానామృతంబునకు
 శ్రీమూనినీయోగి శ్రీరంగవిభుఁడు
 చిత్తంబులోన రంజిలి పద్మమోము
 నెత్తమ్మి మిగులనూనిన ప్రేమఁ జూచి
 నంటున నయ్యోగినాథుగానంబు
 వింటివే వీనులవిందు లయ్యెడిని
 అమితమై నాకు న య్యమరులుగ్రోలు
 నమృతంబుకంటె మోహనము చూపెడును
 అన విని శ్రీదేవి యంబుజోదరుని
 గనుఁగొని హస్తపంకజములు మోడ్చి
 దేవ! తావకదయాదృష్టిఁ జెన్నొంది
 భావింప నీప్రాణపద మైనవాని

బరిపూర్ణమైననీ పదకద్యభక్తిఁ
 బెరసిదేవరకింత ప్రీతిమైనవాని
 బరునిసంగతి వెలుపలనుంప? దగునె
 పరమాపుగాఁగఁ జేపట్టి నీకరుణఁ
 దిలకింప నికటవర్తిని జేసికొనఁగ
 వలయునాపుడు రమావరుడు మోదించి
 యనిశంబుఁ దనకుఁ దోయంబు లర్పించు
 జననుతుం డగులోకసారంగమాని
 కలితగంగాతరంగముల నెన్నడుమఁ
 బాలుపొందుచున్న పుష్పాడిచాళు లనఁగ
 ధవళోర్ధ్వపూడ మధ్యముల శ్రీచూర్ణ
 మవిదలరేఖ లై యనునొందుచుండ
 నిగనిగ మనుచు వెన్నెలసోగ చెలువుఁ
 దెగడు ధోవతులెంతె తేజరిల్లఁగను
 జిలుగు వెన్నెలలమించిన జన్నిదములు
 వలనొప్పుతిరుమణి వడము లింపొంద
 రాజిల్లు శంఖచక్రములు నామంబు
 తేజరిల్లఁగ యోరదిద్దినయట్టి
 పుత్తడిబిందె మూపునఁ జేర్చికొనుచు
 నత్తఱి గావేరి కరుదెంచి డిగ్గి

తొలకించి యొక కొన్నితోయము ల్నించి
 వలిపెంపుఁబావడ వాసెనంగట్టి
 పాలుపొందఁగా శిరమునఁ బొందుపఱచి
 పలుమరులోగుచుఁ బదములెన్నుచును
 గరమువేడుక సుధాకలశంబుఁ దెచ్చు
 గరుడుఁడోయనఁగఁ బ్రకాశించిచెంత
 ధవళాతపత్ర సంతతి సందడింప
 వివిధవాద్యములు వేర్వేర ఘూర్ణిలఁగ
 మదకరుల్గొలువఁ జామరములువీవఁ
 ద్రిదశేంద్రముఖ్యు లెంతే సన్నతంప
 నెమ్మిమై నగరిలోనికి నేగుదెంచి
 క్రొమ్మించు లన హేమకుంభంబుఁదెచ్చి
 తనదుముంగలినిడఁ దద్దయుఁ బ్రీతిఁ
 గనుఁగొని శ్రీరంగకాంతుఁ డిట్లఁయె
 నాసద్గుణములు వీణను దెల్పికొనుచు
 నాసీచుఁ డైన గాయకసార్వభౌము
 నలవాని వేగ నీయంసంబునందా
 నెలమిమై నిడికొని యటకుఁ చెమ్మనిన
 శ్రీరంగవిభుమాట చెవిసోకి లోక
 సారంగముని మానసమున నుప్పొంగి

కమలజాదులకునుం గనరానియట్టి
 కమలలోచనుఁ డెంత కరుణించె నితని
 జెదర కమ్మానీంద్రుఁ జెందుభాగ్యంబు
 తుదినెన్న నారదాదులకైనఁ గలదె?
 యనుచుఁ గవేరకన్యక దాఁటిచేరఁ
 జనుచెంచి యాలోకసారంగమాని
 తనుబట్టఁ గమకించు తలఁపు డెందమునఁ
 గనియుఁ గాననివానిగతిఁ జక్కనిలిచి
 గ్రక్కునం దనుబట్టఁ గదిసినం జూచి
 యొక్కడ వచ్చెద వెఱుగవే నన్ను
 రాకు రాకు మటంచు రయమునఁ గదలఁ
 బోకు పోకు మటంచుఁ బొంచిపోసీక
 బలువిడివడిఁ గూడ బరతెంచి యతని
 జల పట్టిపట్టి భుజంబుమీఁదటను
 ఎక్కించుకొనుచు రంగేశు సన్నిధికి
 మక్కువఁ దోతేర మానివాహుండు
 చేరంగ నేగి రాజీవాశ్రమగురుని
 శ్రీరంగనాథుని సేవించి పొంగి
 యమలుఁడై యాదినాయకుఁడైన నన్నుఁ
 దమదాసులకు దాసుఁ బగఁజేసి రంగ

రమణఁ జౌ వేంకటగ్రాహేశుపాద
 కమలముల్ నాకన్నుగవ నెలకొనియె
 నలఘుప్రసన్నుఁడై యఃఖలలోకములు
 గొలిచి దైత్యుల గాడకులముల నఱుకి
 కౌతుకంబున నొప్పు కాకుస్థతిలకుఁ
 బీతాంబరంబునం బెరసె నాతలఁపు
 చక్కని వేంకటేశ్వరు బ్రహ్మఁ గన్న
 పాక్కిలి యరసంజపొలుపు లల్లాఁచి
 సిరిమించు నొయ్యారి చెంగావివలునఁ
 బరికింప నాప్రాణపద మై తనదై
 బవరాన లంకాధిపతిపదితలలు
 తివుట నొక్కమ్మునఁ ద్రెళ్ళంగనేసి
 మధుపానమధుమత్తమధుకరజాల
 మధురనాదంబుల మా నగ్గలించి
 మొనసిన పెనుదేటిమూఁకల మొగలు
 లనియాడునమ్మల యలరంగ భూమి
 నుల్లసించిన దేవు నుదరబంధంబు
 నుల్లంబులోన నా కుల్లసిలైడిని
 మున్నింటిఁ ఘోరాఘముల వేరుఁ ద్రెవ్వ
 నన్నింటిఁ దనకృపయనుకత్తిఁ దఱగి

తనవానిఁ జేసి నాతలఁపులో నిలిచి
 తనరారు శ్రీరంగధారుణీనాథు
 సిరులు జేరుచునున్న శ్రీవత్సతలము
 కరమర్థి నను బంటుగాఁగఁ గైకొనియె
 హరు బ్రహ్మవాత్యవాయఁగఁ జేయురంగ
 వరు నజాడంబులు వడిమింగుచుండు
 కమనీయకరమైన గళము నన్నిపుడు
 ప్రమద మెలర్పంగ బంటుగా నేలె
 ధగధగం దళుకొత్తుదరము చక్రంబు
 నొగిఁబూనిశేషుపై నొప్పురంగేశు
 నిగనిగ మనుచుఁ దేనియసోనఁ గురియు
 చిగురుకొమ్మొవికిఁ జిక్కె నాతలఁపు
 గండుదుమ్మెదలతోఁ గనుపట్టు వికచ
 పుండరీకములసొంపులు దువాళింపఁ
 దెలుపులై నలుపులై తేటకెంజాయ
 లొలయంగ నొప్పు నీయురగేంద్రశాయి
 కన్నుదామరలవికాస మెంతయును
 నన్ను నీవేశ మిన్నక డక్కఁగొనియె
 ఘనజగత్త్రయమును గడుపులో నునిచి
 తనర నొక్కట వటదశశాయియైన

యీరంగనాథుని నిదిరత్నోడ
 హారజాలంబుల నలరు నెమ్మేను
 ఎట్టిచిత్రము కాని యిట్టె నాతలఁపు
 గట్టిగాఁ దనసొమ్ముగాఁ జేసికొనియె
 నవసీతచోరుండు నామనోహరుఁడు
 నవిరళశుభమూర్తి యగురంగళాయిఁ
 గనుఁగొన్న యీతనకనుదోయియొండు
 గనకుండుఁ గా కనుక్రమము దీపిప
 దానవారాతిడెదముఁ బ్రవేశించి
 లీనమై తొంటిపోలిక నుండె నతఁడు
 హితమతి మునియంస మెక్కినకతన
 నుతికెక్కె మునివాహనం డనుపేర
 ఘనభక్తి నీయోగికథ యెవ్వరేని
 వినిన వ్రాసినఁ జదివిన నుతించినను
 నిచ్చ బొంగుచు నిందిరేశుండు సిరికి
 సిచ్చిన చన విచ్చు నెడపక యనుచు
 నలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
 కలిసీలవేనికి నబ్జపాణికిని
 అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
 పతికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి

సంకితంబుగను ప్రీహరిభక్తనికర
 పంకజార్యమతాళ్యపాకాన్వయార్య
 తనయ తిమ్మార్యనందన రత్నశుంభ
 దనుపమశ్రీవేంకటాద్రిశేదత్త
 మకరకుండలయుగ్మమండితకర్ణ
 సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ
 సదనావధూలబ్ధసరసకవిత్వ
 విదితమానస తిరువేంగళనాథ
 కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని
 యతులితంబగు తృతీయాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగివిలాసము

చతుర్థాశ్వాసము.

హైమసరోజాంగ ! యలమేలుమంగ !

జీమూతసంకాశ ! శ్రీవేంకటేశ !

మనిశాలికాపారముఖ్యభక్తైః

వనమాలి ! యనధారువరిదానవీలి !

భావించి ఘన్నీటిపడ తులలోనఁ

గావేరిసరి యెన్నఁ గావేరి*యనఁగ

దీపించుపుణ్యనదీమణిచెంతఁ

జూపట్టు శుభలీలఁ జోళదేశమున

నలరు మండంగుడి యరుపేరు గలిగి

జలజాతః జాతుని జలజాక్షి యజీతి

యగ్రహారంబన ననువొంది యెన్న

యగ్రహారం బొప్పు నమితసంపదల

నాసురరిపుచరణానక్తులైన

భూసురవర్యులెప్పుడు నప్పురమున

నఖిలాగమజ్ఞులు ననఘులు నూర్ధ్వ
 శిఖులు నిజాశ్రమోచితకృత్యపరులు
 నై సప్తశతసంఖ్య నలరియుండుదురు
 వీసమంతకునైన విధి లెక్కగొనరు
 అందునఁ గలిదోషహరణంబు సేయ
 నిందిరాసఘఁ జైన హేమాంబరుండు
 లోకరక్షణవృత్తిగోలప్రతిజ్ఞఁ
 జేకొని నిరతంబుఁ జెన్నొందియుండు
 ననిశంబు యాగభాగాసక్తి నచట
 ననిమిషుల్ సకుటుంబులై వసింపుదురు
 తమచతురాననత్వముఁ జోల దనుచుఁ
 దమిఁ జతురాననత్వము సద్దేగొనరు
 తృణముగా మేరువుఁ దిట్టంగఁగలరు
 తృణము మేరువుగాఁగ దీప్తిపఁగలరు
 చలన మొందనియట్టిచక్రిసంసక్తి
 *గలిగి యద్విజనాయకత్వాబు నొంది
 యొప్పుదు రెల్లప్పు డుర్వీసులేందు
 లప్పురి నాపావనాత్ములలోన
 సకలవేదాంతవిశారదుం డైన
 యొకవిప్రవరు కాంతయుదరంబునందు

జిష్ణుతారను మార్గశ్లేష్ఠంబునందు
 వైష్ణవాన్వయభవ్యవనధిచంద్రుడు
 వనమాలికామోదపహ మైనయట్టి
 వనమాలికాంశంబు వచ్చి జన్మించి
 ధారుణిమైన సాధారణవిప్ర
 నారాయణుడను నామంబుఁ దాల్చి
 జననిగర్భములోనె సకలంబు నెఱిగి
 జననుతుం డగు పరాశరమాని వోలె
 మాతగర్భములోనె *మమహితో లోక
 మాత నెమ్మొముదామర తేటులైన
 యారంగపతికరుణాపాఁగతతులఁ
 చేరంగఁ గలుగుటఁ జేసి భాస్లి
 సర్వసర్వంసహచక్రింబులొన
 సర్వజ్ఞమూర్తినా జరగి నానాటఁ
 బెరుఁగుచునుండెడు పిన్నప్రాయమున
 నరసి గురుండు నిజాగమోక్తమున
 నయమార్గమున పశానినాకీకవిష్ణు
 నయనంబునకు నుపనయంబు సేసి
 వనజాక్షుతో నొప్పు వసుదేవుకరణి
 ఘనమోద మాతృతోఁ గడలొత్తనుండె

వెనుకొని తనలోన విజ్ఞానలతిక
 ననలొత్త శ్రీవిప్రీనారాయణుండు
 కంసారిపాదపంకజభక్తిఁ జెంది
 సంసారసారం బసారం బటంచు
 శ్రీరంగపతిసేవ సేయుచుఁ గన్ను
 లారంగ నతనిసోయగముఁ గన్గొనుచు
 నతనికింకరులతో ననిశంబుఁ గూడి
 యతనికైకర్యంబు లాత్మఁ గోరుచును
 గరిమవైష్ణవగృహాంగణముల ముక్తి
 కరవృత్తి యగు మాధుకరవృత్తిఁ జెంది
 ఘననీలతనునకే కైంకర్య మిష్ట
 మని యెంచి యొకయుపాయముఁ గాంచి యతఁడు,
 శ్రీరంగధామపశ్చిమభాగసీమఁ
 జేరువఁ గావేరిచెంత నెల్లపుడు
 నలరుచు శ్రీమకుటాంతరీపాఖ్య
 గలిగినయొకదీవి గాంచి యచ్చోట
 నుద్యాన మొక్కటి యొనరింతు ననుచు
 నుద్యుక్తుఁ డగుచు నయ్యర్చిభాగమునఁ
 జిల్లరములు చెట్టుచేమలు నఱకి
 కల్లగా వైచి నల్గడఁ బాదుపఱచి

నినుపుగాఁ గావేరినీరుగాఁ రెమునఁ
 దనివార నెత్తి యుంతు *జేడవెట్టి
 యులిపచ్చియెయుండ నొకయితయూరి
 పలకెక్కి గుగ్గిలపదునుగానిచ్చి
 పరువడి గుద్దలిపార సొంపార
 నిరుచాలువడఁ ద్రోవ్వి యిరువాయి నైచి
 కాలువ లొనరించి గనిమలు దీప్తి
 చా లేర్పరించి యాచాయ సంతతఁ
 బాదులు సవరించి పైరులు సావి
 †పోదులు నొరివి నేర్పున నాటుకొలిపి
 యామెడ నీరాన సలగుపూబొదల
 జాయఁ జెంగల్వయోదలు పొండుపజువి
 కాపాడి గూపలుగట్టి శైత్యము
 పైపెనఁ గావింపఁ బ్రబలి నానాటఁ
 బొన్నలు బొగడలు బొండుమల్లియలు
 గన్నెరుల్ కలుగొట్టుకొంచనంబులును
 మల్లెలు కురువేరు మరువంబు పచ్చ
 మొల్లలు నారదంబులు గొజ్జగులును
 బారిజాతములు సంపంకులు తులసి
 గోరంటలును గేతకులు నశోకములు

* జాడ †పోవుటలనెఱిగి.

మొదలైనభూరుహంబులు పుష్పలతలు
 పదివేలతెరఁగులఁ బ్రబలిచూపట్టి
 యొక్కకై వడి *లాకలాత్తి తలిర్చి
 పక్కొమ్మ లిడి పాదుపడి చెట్టుగట్టి
 యలరుచు నొకటి సహస్రమై పెరిఁగి
 చలిఱుఱి శాఖోపశాఖలై నెగడి
 వెడవెడ తూణంబు వెడలినయట్టి
 వెడవిల్తుమిట్టల వింతలై యొప్ప
 మొనచూపి ననలొత్తు మొగడులం దనరి
 మినుకుదేలులతోడ మేకులు చేసి
 యీనినగతి నాకు నిగురుబక్కొమ్మ
 గానరాకుండు నల్లడ విఱ్ఱిపేఁగి
 †వరిబుడ్లనాఁ గనవచ్చు చొమ్మనఁగ
 నెరతావి దిక్కుల నిండి వాసింపఁ
 గ్రక్కిరియుచుఁ బుష్పగిరులచందమున
 నొక్కెడం బూచె నయ్యుర్వీజతతులు
 ఆమకానిశీతాంశుఁ డంతరంగమున
 నామోదవార్ధి నోలాడి యంతటను
 దనపెట్టుపెరులు తనకన్నలెదుట
 ననిచెఁ గా యనుచు నానందించునడుమ

సారిది మరందుబుసోనలు గురియు
 సురపొన్ననీడ భాసురముగా నొకటి
 సవరగా నడుమను జవితె గావించి
 ‡బవరిగా దట్టంపుబుదిలి వెట్టి
 యినుఁ డుదయించునయ్యెడ మేలుకొంచి
 తనయనుష్ఠానంబుఁ దప్పుక తీర్చి
 మనురాజ మెనట్టిమంత్ర మెన్నుచును
 ఘనమైన పూవులకరడి గీలించి
 యరిగి యవ్వనములో నందడ తిరిగి
 యరవిరు లైయున్నయట్టిసూనములు
 ననిచి గోమమగింజ ననలొత్తుతులసి
 దినదినంబును గోసితెచ్చి వేర్వేఱుఁ
 జనుగకుండఁగ నీరు చిలికించి తొలఁచి
 పనుపడఁ గదలికాపత్రముల్ పఱచి
 యందుమై వేర్వేఱు పావిరు లునిచి
 పొందుగా మునుమున్నె పోజినయట్టి
 నార చెన్నార సన్నంబుగాఁ జీరి
 చేరువఁ దా సుఖానీరుఁడైయుండి
 బొటవేల దర్జనిం బూవులు పెండు
 నటన గీలించి లో నార సుధించి

తొడిమతోఁ దొడిమ పొందుపడంగఁ జుట్టి
 మిడివేళ్ళ నందుమై మెణకుగా వైచి
 యెడనెడం దులసి నయ్యెడ నరవిరులు
 గడుసొంపుమీఱంగఁ గట్టి మాలికలు
 బొందులు తావడంబులు వింతవింత
 కందుకంబులు నొప్పుగా నవరించి
 పూవులు సజ్జతోఁ బొసఁ గంగఁ బెట్టి
 తావివోవకయుండ దశముల మూసి
 అది తనముంగేల నమరియుండంగ
 నదటున కుత్తరీయము ముసుఁ గిడుచు
 *గనియరుపూచాయ గలనీరుకావి
 గనుపట్టుశాటి మీగాళ్లతో నొరయ
 వినుతిమై ద్రావిడవేదంబు చదివి
 కొనుచు వైష్ణవు లెదుర్కొనినంతలోన
 యడుగుల వ్రాలి శ్రీహరిభక్తి మేన
 వడియంగ నాయోగివరు డేగుచెంచి
 శ్రీరంగనగరంబు చేరంగవచ్చి
 యారంగపతిఁ గన్నులారంగఁ జూచి
 నుతియించి శౌరి మనోపీఠి నిలిపి
 యతనిదామోదరాహ్వయము సార్థముగ

†నాపాదలంబులై యలర దామంబు
 లాపంకజాతున కర్పించి భక్తి
 దనరఁ దీర్థప్రసాదము లన్వయించి
 ఘనతరవైష్ణవాగారంబులందుఁ
 గరము వేడుక మాధుకరముఁ నైకొనుచు
 సగగున నిజనివాసం బైనయట్టి
 తనచేయు నవ్వనస్థలి కేగుచెంచి
 తనరెడుపర్ణసద్గంబు సొత్తెంచి
 యంతరంగమున రంగాధీశ్వరునకు
 నంతట నలపవిత్రాన్న మర్పించి
 భుజియించి కైంకర్యముల ప్రాప్తఁ గడపి
 రజనియు దినము నారామంబుతోనె
 కడపుచు నతనికైంకర్యంబు దినము
 నెడపడకుండఁ దా నీకీతిఁ జేయఁ
 బంకజభవుఁడును పాక శాసనుఁడు
 శంకరాదులు నెంతె సవరించుపూజ
 సామాన్య మచుచు మెచ్చనియట్టివేలు
 పాహానివరుపూజ కాత్మతో మెచ్చి
 తనదులీలావినోదము చూపనలసి
 యనుపమలావణ్యయచ్చర నోర్తుఁ

దలఁప నేతెంచి పాదములకు నెఱిగి
 పలుమఱు వినుతించి పలుక నీక్షించి
 సరసిజనేత్రుఁ డచ్చరత్నోడఁ బలికె
 ధరణిఁ గావేరి కుత్తరభాగసీమ
 విలసిల్లు వర్ణజ్జవిఖ్యాతదేవ
 నిలయ మొక్కటి యొప్పు నిఖిలసన్నతము
 భూదేవరాజాదిభూషితం బైన
 యాదేవదేవునియాశ్రమాంతమునఁ
 జతురనర్తకవంశజాతవై జగతి
 నతిలోకసుందరి వై యుండు మింకఁ
 గాతుకం బొకటి యేఁ గావించు ననిన
 నాతలోదరియుఁ దదాజ్ఞ వాటించి
 యరిగి వర్ణజ్ఞాహ్వయమున నింపొందు
 నరవిందనేత్రున కావాస మైన
 పురమున నర్తకపుష్ప్రియై పొడమె
 మరుఁ డేర్చిపట్టినమార్గణం బనఁగఁ
 దనదువర్ణాశ్రమ ధగ్గముల్ చూపి
 మునులవర్ణాశ్రమములు చూఱఁగొనుచు
 జను లాత్మఁ జొక్కి మెచ్చఁగ దేవదేవి
 యనఁగ జగన్మోహనాంగియై పొదలె

నోటపైన జడవిరహులవెన్నుతరటు
 కొఱనవ్వు వరభుజంగులగుండెదిగులు
 కరములు పల్లవకంఠపాశములు
 గురుకుచుంబులు కాముకులయొమ్మననులు
 కడతొడల్ పాంశులకట్టకంబులు
 లడుగులు విటహృదయముల శల్యములు
 ననంగ బిటాకిసోయగములతోడః
 గనుపట్టుచుండునంగుంబులు గలిగె
 రతి కళాప్రాధి భారతి కళాప్రాధి
 నతిశయింపుచు చూచనారూఢి యగుచు
 నోటపులకుప్పయో యొప్పులగనియొ
 మెఱుంగులదిన్నయో మేలిమిచాలొ
 నటనలదీమయో నయములప్రోవొ
 బటువులపిండొ శోభనకదంబంబొ
 యని లోకములు గొనియాడంగ మేన
 ననలొత్త నెరజవ్వనము *కైలువారః
 బాటఁ దుంబురుని వాక్రొడ్డిమ వాణి
 నాట రంభాదుల నణకించు మఱియు
 నక్కజంబగు దానియందాబుఁ జూచి
 చొక్కకుండుట యెట్లు సురనాథుఁడైన

మలయసాంపుల దానిమాటలు విన్న
 పలవకుండుట యెట్లు వలరాయఁ డైన
 దానిఁ బైకొనెనేని తామరచూలి
 యైన గారీనాథుఁ డైన లోఁ జిక్కి
 లోఁగక తేనియలోఁ బడినట్టి
 యీఁగలచందాన నెడఁబాయఁగలరె
 యట్టిసాంపులు గల యలదేవదేవి
 నెట్టనఁ దనవిద్యనేర్పులు నెఱపి
 ధరలోన నొరులకుం దరములుకాని
 సురతాణిచే *నిలు చూటలుగొనుచు
 నరసార్వభౌము నానందింపఁజేసి
 యరుదైనసగమురాజ్యంబుఁ గైకొనుచు
 గరినాథుఁ జొక్కించి కటహకుంభేంద్ర
 వరమణిభూషణావళులు గైకొనుచు
 గౌళ నేపాళ బంగళ పాంచాల
 చోళేంద్రముఖుల రాజులఁ జొక్కఁజేసి
 తనకు నై జంపుబందాయిలం జేసి
 కొని లోకములు దన్నుఁ గొనియాడనుండి
 యొకనాఁడు నిచుళేంద్రు నుర్వీకచంద్రు
 నకలంకగుణధాముఁ డగు సార్వభౌముఁ

బాడఁగని తనదు నేర్పులు పఱచించి
 యెడపక నతనిచే సీరానియూని
 కైకొందు ననుచు నాకమలాయతాక్షి
 జోకగాఁ గమ్మకస్తునిలలుం గిడుచు
 జాతిగొజ్జగిసీట జలకంబు లాడి
 రీతిగా నొకమితలేఖ చూపట్ట
 వలిపెచెంగావిపావడరం గొకింత
 వెలిమించు నెరివట్టు వెలివట్టు గట్టి
 జవ్వాదిపద నిచ్చి చంద్రకాంతంపు
 దువ్వెనఁ గొమరార దువ్వి నెన్నడుమఁ
 బాపట యొసపరిబాగుగాఁ దీర్చి
 చూపట్టుకొ ప్పొకించుకజాఱఁ దురిమి
 తెలిమించు నాణిముతైపుజేర్లతోడఁ
 బాలుపొందుపచ్చలబొట్టోసరించి
 విటుల మన్మథుఁడేయు విరిమొగ్గతూపు
 నటన గుమ్మడిగింజనామంబుఁ దీర్చి
 బవరిముత్యములఁ జొప్పడి పూర్ణచంద్రు
 రవణించు విమలతాటంకముల్ దాల్చి
 మొగపుదీఁగెకు చెంత ముతైపుబలుకు
 జగిమీఱి మణులమించినతాళి వెట్టి

పుంజాలదండదాపున నేవళంబు
 రంజిల్ల బణ్ణసరంబు గీలించి
 ముంగైమురువుల కిమ్ములఁ గంకణముల
 చెంగట ముత్యంపుఁజేకట్లు పూని
 తళుకుమించినసందిదండలమీఁద
 నెలవంకతాయెతుల్ నెరివుట్టఁ గట్టి
 తిరుగుటుంగరముపూదియ లాన వామ
 కరమున ముద్దుటుంగరము గీలించి
 పడమటిపన్నీటఁ బద నిచ్చి చెంప
 కడల కస్తూరిరేఖలువారఁ బూసి
 పొలింసఁ దగుమొగపులతోడ దెసలు
 డాలించుమణులయొడ్డాణంబుఁ బెట్టి
 యొరయుకుచ్చిలమీఁద నొకయింత జాఱ
 మురువైనబిల్లలమొలనూ లమర్చి
 మరునిపట్టంపుసామజనిగళంబు
 కరణి శోభిల్ల డాకాల నంచలను
 సింగారముగ మీలఁ జేర్చినమించు
 బంగారుసరపణి బాగుగా నునిచి
 గణికాశిరోమణి ఘనవిరుదాంక
 మణినూపురము వింతమహిమగాఁ జేర్చి

తనజోడుకోడె యై తనుఁబాయలేని
 తనయగ్రసుభవ తన మున్నె నడవ
 నీడుజోడె తను * నెనకొల్పఁ జాలు
 చేడియల్ తనుఁజుట్టి సేవించి నడువ
 నిచుశకు నరిగి యానృపకులోత్తంసు
 నిచుశేంద్రుఁ బొడఁగాంచి నేర్పున నపుడు
 రాణించురాగవర్ణములతోఁగూడ
 వీణానువిద్యాప్రవీణతఁ జూపి
 తక్కినకళలయందలి నేర్పు నెఱపి
 సొక్కించి వలపులసోనఁ జిక్కించి
 యారాజచేత సప్తాంగంబుఁ గొనుచు
 శ్రీరంగనగరంబుచెంత నే మగుడి
 చనుచుండి చైత్రవైశాఖంబులందు
 మినుకైన రోహిణీమృగశీర్షములను
 మిక్కిలివేండ్రమై మెకములతలలు
 వ్రక్కలొఁ బొమ్మనువడి నెండఁ గాయ
 గూడారములబుడి గొల్లఁగొడగు
 నీడలలో నెల్ల నిలువరాకుండ
 వడచల్లునెరయెండ వాతెఱ లెండ
 నిడుసోగకన్నుల నెరికొప్పుచూప

విరిచేనియలు కమ్మివిరిమిఁదఁ బొదలు
 కరణి లేజెమట మొగంబుపైఁ బొడమ
 నీయెండనడఁ దీర్ప నెలదోఁట యొకటి
 యీయండ లేదొకో యితులారనుచుఁ
 దలపోత సేయు నత్తఱిసాంపుమీఱ
 నలరుదేనియ నోలలాడి యందంద
 పూచినగొజ్జంగిపొదరిండ్లు దూరి
 యేచినయలులకు నింపు వుట్టించి
 తలిరుజొంపములనెత్తములమై వెడలి
 కొలకలకొలకుల గేడించికొనుచుఁ
 గలువల నొరసి చెంగల్వలఁ జెనఁకి
 చలిమీటి తొవలతోఁ జయ్యాటమాడి
 వనజపంక్తులమీఁద వడిఁ బల్లటీలు
 కొనుచుఁ గుందములమై గునిసియాడుచును
 ననసోనగురియుపొన్నలనీడ వెడలి
 గొనబుమించినకేతకుల దండవట్టి
 ననతివేగమి నట్టినడిచాయఁ జొచ్చి
 కనుపట్టుపన్నీటికాలువ దాఁటి
 మగుడి గందంపుఁగొమ్మలతోడఁ గలిసి
 పొగడపుప్పొడి గందపొడిఁ దొప్పదోఁగి

నారాయణునికరుణ దృష్టి వోలెఁ
 జారుసారభక్తైత్య సౌభాగ్య మొదవ
 వలరాజు గురుఁడు నీవలకులోఁ దేయఁ
 గలవాని నిచ్చోటఁ గంటి రమ్మనుచు
 నద నెన్ని తనుఁ బిల్వనంపినకీతిఁ
 గొదమతెమ్మెర లెదుర్కొన నేడదేఁ
 యాదేవదేవి తదామోదమునకు
 మోదించి పరిమళములజాడ నరిగి
 నాగ చాపేయ పున్నాగ జుడిర
 పూగ కేసర కుంద పూగ మందార
 సాల నారంగ రసాల బుధాక
 కోల కుద్దాల తక్కుల ఖడ్జూర
 కరకచందనసుభాకరకదుబాది
 ధరణీజములతోడఁ దనరుచు నెమట
 నందనవనముచందంబు పులస్త్య
 నందనవనముచందంబు కేలించు
 సారభంబుల విందు సలుపు శ్రీవిప్ర
 నారాయణోపవనంబు జాయంగ
 నరుదెంచి పూదేనియలకాల్వ బాఁటి
 విరివొడినెత్తంబువెడచాయ వెడలి

మలగొన్న సంపంగిమూక్తులు గడచి
 చలిమించు పుష్పమంజరుల వీడ్కొనుచుఁ
 బొదలినగొజ్జంగిపొదరిండ్లు దూరి
 ముదమున వనమధ్యమునకు నేతెంచి
 పన్నీటియివముకప్రముమీఁదిచలువ
 వెన్నెలలో సీతు వెడనవ్వకొనుచు
 మట్టమై తలిరుజొంపములలో నొక్క
 పుట్టమై లో నెండ పొడవడకుండఁ
 దలిరించి కడు నివతాళించు నొక్క
 యెలమావిక్రిందటి కేతెంచి నిలిచి
 యాచల్లగాలియు నాతోఁబసాబగు
 చూచి హా యని సొక్కుచును దేవదేవి
 యనుఁగుఁజేడియలెల్ల నందంద కొలువఁ
 దనయగ్రిజాత సత్తఱిఁ జూచి పలికె
 నోయక్క కంటివే యొకయొత్తనింత
 యీయెడ విరహులయెదలు బిట్టగల
 జలజాస్త్రుఁ డడిదముల్ జళిపించినట్లు
 చిలుపగాలికి మావిచిగురు లల్లాడె
 నమలనానాప్రసూనాన్ధ్యసంతతుల
 రమణీయవివిధమరందపాద్యములఁ

దలకొన్న భృంగనాదస్వాగతముల
 నెలమివాటిల మన కీపాదపంబు
 లాతిధ్య మొసంగెడి నచె చూడఁ గదవె
 యోతలోదరి యొక నొకవిత వినవె
 పంకజాస్త్రనివెన్ను బలమైనవిరుల
 సుంకులు రాలు నీసోమరిగాలి
 చుట్టాలసురభియై సురభిసంతతుల
 నెట్టనఁ గొనివచ్చి నేఁ కిచ్చె మనకు
 నవపల్లవోష్ఠి సూనవిరళహాస
 ప్రివిమలపుష్పపరాగాంగరాగ
 కలకంఠనాద సంకలితాజ్ఞవదన
 యలికులనిభవేణి యగువనలక్ష్మీ
 మనలపై నెంతప్రేమము సేసె నిపుడు
 వనములో మనయెడవడయెల్లఁ దీర్చె
 నని పలుకుచు నున్న యాదేవదేవిఁ
 గనుఁగొని పలికె నగ్గజ నేర్పు మెఱసి
 సారంగముఖకక్షి సమితి వేటూడి
 శ్రీరంగవిభుఁడు విచ్చేయునవ్వేళ
 నతని సేదలు దేర్చు నారామమునకు
 నతులితం బగుజగదభిరామమునకు

మనబడలిక లెంత మన మన నెంత
 యని తనతోడ నిట్లన దేవదేవి
 తమకుఁ జేరువఁ దపోధామవిస్ఫుర్తిఁ
 గమలాప్తబింబంబుగతి నొప్పువాని
 బాలేందుచాయలఁ బదిరెండువగల
 డాలించునూర్ధ్వపుండ్రంబులవాని
 గాత్రంబుమె నొప్పుగలుగువైషూర్య
 సూత్రంబుగతి బ్రహ్మసూత్రంబువాని
 నొప్పుచందురుని రాహువు డాసినట్లు
 కప్పారు నిడువాలుగడ్డంబుచాని
 మొలకొత్తుముత్తెంపుమోసులకరణిఁ
 దళుకొత్తుశుభ్రదంతంబులవానిఁ
 దవిలి మల్లియచాలుతావ్వికై కదిసి
 బవరిఁ జుట్టినయట్టిభ్రమరాళికరణి
 సవరనితులసిపూసలదండతోడఁ
 గవగూడి హరిసీలకాంతి గేలించు
 తమ్మిపూసలపేరు తనకు నైజంపు
 సొమ్ముగా సవరించి చూపట్టువాని
 నదనగావేరితోయంబులఁ గాల్చ
 మొదలబంటిని ముంచి ముంచి పోయుచును

దడయకవచ్చి గుడ్డలిఁ గొనిపోతి
 మడవ మార్పుచు మాటునుడవఁ దీర్పుచును
 ద్రవ్వంగవలయుచోఁ ద్రవ్వ యుండుండు
 పువ్వుఁజెట్టులకెల్ల బోదిసేయుచును
 ఆరామకృత్యంబు లాచరింపుచును
 జీగికి దము లెక్కసేయనివాని
 శౌరికైకర్యసంసక్తు శ్రీవిప్ర
 నారాయణునిఁ గాంచి నగుచు నిట్లనియె
 నక్కక్క చూడవె యలవాడు మనల
 దిక్కుఁ గన్గొన యెంతయెఁపరిఁ పేడు
 మీటుజవ్వనము క్రొమ్మిశిమిలో నిల్పు
 నూటుబుడెడిని గన్నులఁదన్నుఁజూడ
 నొగి యతీశ్వరుపోల్కి నుట్టులతోడఁ
 దెగఁగోసికొన్నాఁడొ చెగువతో మున్నె
 నలినశరుడైన నరుఁ జూచెనేని
 నిలువునఁ గరఁగడే నీరుచుడమున
 నిటవచ్చి మనము దా నెంతసేపాయెఁ
 గటకటా! యొకమాటు కన్నులఁ జూచి
 యెందుండి వచ్చితి లేమని యనఁడు
 మందుఁడో జనుఁడొ సోమరియొ హెగ్గడియొ

యన విని శ్రీరామయని కేలు చెవుల
 నొనరంగ సవరించి యోసి పో వినవె
 వీరివారలఁ బల్కువిధమునఁ బెద్ద
 వారల నిట్లనవచ్చునే నీకు
 మందుండుఁజడుండు సోమరియు హెగ్గడియు
 నిం దుండునే? యున్న నిట్టితేజులు
 గలుగునే? కమలసంగముఁ గోరుతేటి
 యిలలోన నుమ్మెత్త కేల యాసించు
 రంగేశకైంకర్యరతుఁ డైనయాతఁ
 డంగనారతిఁ గోరునా యెందునై న
 నని పలుకుచునున్నయక్కలో మగుడ
 ననియె గద్దింపుచు నాదేవదేవి
 గాలియే కుడుపుగాఁ గైకొని కాలు
 నేలమోపక సూది నిలిచియున్నట్టి
 శాండిల్యుఁ డలపరాశరుఁడు కౌశికుఁడు
 నుండిరే యింతుల నొనఁగూడఁ కెలను
 ఉప్పు నీరును జొచ్చియున్నట్టిమనుజుఁ
 డప్పరో లోనుగా కతఁ డేల యుండుఁ
 గలవి లేనివి కొన్ని గడియించి వట్టి
 బలిమి చూపుచు లేనిపారుషం బెన్ని

'కొనల కెక్కించెను గోచిబాపనిని
 అనుడుఁ గోపించి యిట్లనియె సోదరికి
 సోదరీ! వినవె యాయోగినాయకుని
 నీదైనరూపంబు నెఱపి చొక్కించి
 వలపులు పచరించి వలపించితేని
 దొలఁగక యేచు నీతొత్తు నయ్యెదను
 అనుమాట లాలించి యాదేవదేవి
 యనియె సుతసమున నాయక్కతోడ
 మఱవకే యిమాట మఱవకే సేవు
 మఱచిన నేనేల మఱవనిచ్చెదను
 అలివేని నానేర్పు లన్నియుఁ జూపి
 వలపించి వీని నావలలకు లోను
 జేసెద నారీతిఁ జేయకయున్న
 దాని నయ్యెద నీకుఁ దరళాక్షి యనుచు
 ననుఁగుజేడియలతో నగ్రజు బురికిఁ
 బనిచి తా నొక పాదపమునీడ నిలిచి
 తొలుతఁ బెట్టినయట్టితోడప్రలుఁ బ్బు
 వలువయు సవలించి వనములో నొక్క-
 యేకాంతమైయున్నయెడ జూచి యప్పు
 డాకాంత యొకయుపాయము విచారించి

గన్నేరుపూచాయ గల నీరుకావి
 వన్నియపుట్టంబు వదులుగాఁ గట్టి
 మిడుగుల నొరయ నామీఁదఁ బింజయల
 మడిచారుచెరివియామై నేర్పుతోడ
 బిగిచన్నఁగవమీఁదఁ బెరయఁ బయ్యెదయు
 దిగిచి నెన్నడుమున దిండుగాఁ జుట్టి
 నడిముక్కు నెరయంగ నామంబు వెట్టి
 నడుమ హరిద్రచూర్ణపురేఖఁ దీర్చి
 వరుసగాఁ దిరుమణివడములు నైచి
 పరమవైష్ణవ ముట్టిపడఁగఁ జూపట్టి
 వైకుంఠపురినుండి వచ్చెనో యనఁగఁ
 గాక వైరాగ్య మీగతి నిల్చె ననఁగఁ
 జని తోటలో నున్న జగతీసురేంద్రుఁ
 గని యాననము వంచి కరములు మోడ్చి
 కొదుకుచు నొదుగుచు గోలచందమునఁ
 బదము లెంతయుఁ దొట్రుపడఁగ నందంద
 నిలిచి మ్రాకులపొంత నిక్కంపుభయము
 గలిగినదానిసంగతి వడంకుచును
 దోరంపుఁగన్నులఁ దొరఁగెడుబాష్ప
 ధారలు చెక్కుటద్దములమై నిగుడ

నెదురేగునమ్మాని కెదురేగి యతని
 పదపంకజములపైఁ బడి పైన్యపడుచుఁ
 వొడిబడఁ దెంచుచేతులఁ బదాబ్జములు
 విడువక వడి వెక్కి వెక్కి యేడ్చుచును
 నర్తకీగ్రామణి నలిఁ గ్రుక్కి క్రుక్కి
 యార్తి రెట్టింపుగ నాయోగి కనియె
 నోయార్తరక్షక ! యోక్మపాచంద్ర !
 యోయాదిగురునాథ ! యోమునినాథ !
 రంగనాయకపాదరాజేవల్లల
 భృంగ ! యభంగనిర్జితదోషకరణ !
 పాథోధికన్యకాపతిభక్త ! యోగి
 నాథ ! యనాథను నను గావు మనుచు
 మాటిమాటికిఁ బల్కు మట మాయలాడి
 మాటలు నిజమని మది విచారించి
 కరుణాపయోరాశి గాన నయ్యోగి
 తరుణి లే లే మృని తనకేల నెత్తి
 యెందుండివచ్చితి వేది నీనామ
 మిందుబింబానన యేకారణమున
 నిటకువచ్చితివి నా కెఱిఁగింపు మనినఁ
 దటుకునఁ బాణిపద్మంబుల మొగిచి

యీతఁజీఁ జిక్కెఁ బో యితఁ డంచుఁ జుప్ప
 నాతికై వడి యెలనాతి యిట్లనియె
 నేమని మీతోడ నే విన్నవెందు
 నేమని నానామ మిపుడు సెప్పెదను
 ఐనను మీయాజ్ఞ యది మీఱరాదు
 గాన నావచ్చినక్రమ మేర్పరింతుఁ
 బోడిమి నిలఁ బుట్టుపుట్టువులందు
 నాఁడుపుట్టువు హీన మందులోపలను
 గంజనందనుఁ డతికష్ట మైనట్టి
 లంజపుట్టువున నీలాగున నన్నుఁ
 బుట్టించె నారోఁతపుట్టువఁ బుట్టి
 యట్టె నే గడియించు నతిహీనధనము
 తనతల్లి చాచి యాధనమెల్ల పిసిఁడి
 తనమున నిలదేవతలకు విప్రులకుఁ
 జీమంత యిడక తెచ్చినకాసు లెల్ల
 వేమాటు డాపంగ వేసరి యేను
 బడయంగవచ్చు నాపసి డిచే నేమి
 పడయంగవచ్చు వెంబరవిత్త! యనుచు
 రోసి యీతల్లిదండ్రులపొందు వీడఁ
 గోసి చంచలకామగుణకవాటంబు

మూసి నీపదపద్మములు వచ్చి జాసి
 దాసి నయ్యెద నని తలపోసి యిపుడు
 పనివిని మాసింద్ర! భవదీయచాడ
 వనజముల్ శరణని వచ్చితి నేను
 నెరవుగాఁ దలఁపుటో నిడక వేపేగఁ
 గరుణించి యొకయూడిగంబుఁ గల్పించి
 పనిగొను మింక నీపంచనే కాచి
 కొని యివ్వనముఁ గాచికొను చునుండెదను
 భర్తవు సకలసంపదలకు నాత్మ
 కర్తవు నీవ యొకరుణాంబురాశిః
 యన విని మోదించి యానూయలాఁడి
 యనుమాట లెల్లఁ దభ్యములేయటంచు
 మానినాథుఁడు తనమదిలోన వార
 మీనలోచన సధర్మిణిగా నెఱిగి
 కనకచేలాంగునికైకర్మమునకు
 ననుకూల మగుసహాయము గల్గె ననుచు
 ననిశంబు నారామ నారామమునకుఁ
 బెనుపొందఁ గావలివెట్టి తా సరిగి
 యలరంగధాముఁ డంతంతఁ జిత్తమునఁ
 నలరంగ దామంబు లర్పించి మగుడి

చనుదెంచి తెచ్చుభైర్యము మనోవీధిఁ
 బనుపడ శ్రీరంగపతికి నర్పించి
 మును దా భుజించి ప్రమోదంబుతోడఁ
 దనప్రసాదము మెలంతకుఁ బ్రసాదించి
 యగపడి కావేరియంబుపూరంబు
 మొగవాళమునఁ గుంభమున ముంచి ముంచి
 యెడపడకుండ నీరైత్త † నానీట
 వడి మడమలు చిందు వందు గాకుండఁ
 గుసుమమంజరులసోఁకున కోర్వలేని
 కుసుమకోమలి వాడిగుద్దలిఁ బూని
 నిడుదవాయిగఁ జేసి నీరు నిండార
 మడవ గప్పుచు దండ మడవ విప్పుచును
 దనసేయుసేద్య నుంతయుఁ బరవంబు
 కొని తానె సేయ నెక్కును గూర్మితోడ
 నీరీతి యోగింద్రుఁ డింతితోఁ గూడ
 నారామకృత్యంబు లాచరించుచును
 నెలమిమైఁ బగలెల్ల నిట్లుండి రేయి
 యెలనాఁగ యొకపొదరింటిలో నుండఁ
 జనుదెంచి తనపర్ణ శాలలోనుండి
 దినదినంబును దేవదేవునిసేవ

యకలంకమాససుం దై చేపికొనుచు
 నొకయేడు గడపె నయ్యువిడచిఁ గూడి
 యంత నాకాంత యేకాంతబునందుఁ
 జింతించి తనలోన శ్రీరంగనిభువి
 దూరి పూబొదరిల్లు దూరి డెందమునఁ
 గూరినవగపుతోఁ గుందుచుఁ బలికె
 నిచ్చోటి కుండుండి యేల వచ్చితిని
 వచ్చితింబో యిటువంటిగొంటుని
 గనుఁగొంటి నేలకో కనుఁగొన్నతోవఁ
 జనక యీగతి కొనసాగనిపొని
 సేసితి నేలకో శ్రీరంగరంగ
 నాసరివారిలో నగుబాటు గాఁగ
 నని కనుమూయంగ నారంగవిభుడు
 సనుదెంచి వెఱవ కోసారంగనేత్ర
 యెల్లి యీప్రాద్దున కెల్ల నీమనసుఁ
 జల్లఁజేసెద నని చనిన మేల్కొంచి
 యరుదంది డెందంబునందు సొంపంది
 యరవిదసమనేత్ర యారాత్రిఁ గడపి
 మఱునాడు వనములో మౌనితోఁ దొంటి
 తెఱఁగునఁ గూడి వర్తింపుచున్నంత

గగనయాంత్రికుఁడు లాగపుబంతి డాఁచు
 పగిది భానుఁడు గుక్రికెఁ బశ్చిమాంబుధిని
 తెర *నరమొఱఁగి నర్తింపుచునున్న
 యరవిందనయనలయందంబు దోఁప
 నెఱయ మించులతోడ నీరాశ్శృంగొంది
 మొఱచెం దళుక్కన మేఘంబుచెంతఁ
 గాముకహృదయపుష్కరము నిండారఁ
 గామాంధకారంబు గప్పినపగిది
 గగన మొక్కింతయుఁ గానరాకుండ
 మొగులు గాఁర్కమ్ముచు ముంచె నల్లడల
 ముంచి నల్లడ నల్లముసురుగాఁబట్టి
 మించులతోఁగూడ మేళమై పొదలి
 విలపాగ్రములు వెడవెడఁగ నల్లాడఁ
 జటిపొటిచినుకులుచినుక నవ్వేళ
 నాకులమీఁద నీ రానక జాటి
 కోకమైఁ బడ వడంకుచు నొదుగుచును
 నులికి యాపొదరింట నుండరాకున్నఁ
 దలఁకుచు వెడలి యాతన్వంగి వంగి
 బలుపువ్వుగుత్తులబరు వానలేక
 నలపుష్పలత యసియాడుచందమునఁ

జన్ముగొండలవేగిగు పైరింపలేక
 చిన్నాఁకొఁదీగ జివ్వాడుచుండ
 జవులిఁ జూపట్టెడు శంపాశి కేలి
 దివియ లై తనమున్నె తెరువు చూపఁగను
 గనుచూపుమిండులు కారుమిండులును
 బెనఁగొన్నఁ చెలియక బెగ్గొంకికొనుచు
 తనకొప్పుమొగులునా దట్టంపుమొగులు
 నెనసిన వివరించి యెఱుంగంగలేక
 యల్లనల్లన వచ్చి యామహాయోగి
 వల్లభునదనంబువాకిటియెదుట
 దశము లొండ్రితోఁ దాడ్కొని మిగుల
 దశమైన యొకచలదశముక్కిందఁకి
 జనుదెంచి మరుఖిద్దశాఖయపోలె
 దనరుచు నామానిదండ నిల్చుటయు
 వలిపిరిగాలితో వలి మీటి మీటి
 బలువిడి వాన యంపజాల మైన
 యలజడిచేతఁ బాయనియూదగాలి
 యలజడిచేతఁ దా నందంద వణకి
 యే రావికిందట నీరీతి నుండ
 నేరా విచారింప విభరాజవరద !

యని రంగవిభునకు నంతరంగమున
 ననలొత్తుభక్తి సన్నతిఁ జేయుచున్న
 నప్పు డాపర్ణశాలాంతరసీమ
 నొప్పుచుం బవళించియున్న యాయోగి
 యలవిమీఱిన యమ్మహావృష్టి యిపుడు
 * వెలిచెనో వెలవదో వివరింతు ననుచు
 మసకలక ద్వారసీచుకు వచ్చి హస్త
 కిసలయాగ్రమున వాకిలి యూడి నిక్కి
 జలదక్షిణము నాకసముఁ దొంగి చూచి
 యలరావిక్రిందటియలివేణిఁ జూచి
 తొలుత నభ్రంబునఁ దులగించుమించె
 యిల వ్రాలెనో కాక యిది యది యైన
 దండన చలనమొందక రూపుతోడ
 నుండునే యనుచు నిట్లొకకొంతతడవు
 తలపోసి తలపోసి తరళాక్షి ! యనుచుఁ
 బలుకరింపుచు నిజభావంబుఁ గాంచి
 జక్కవకవ వెక్కసపువలవాడి
 ముక్కుల నొత్తినమురువు దీపింపఁ
 బనుపడ నులిపచ్చిపయ్యెదకొంగు
 మొనలనానినకు చముల నొప్పుదాని

మీఁజినచింత నెన్నెయి విఁగోకించి
 తేరి కన్నెన్ దేవదేవిగా నెఱిగి
 కటకటా! వానచే గడుచొచ్చె పిని
 నిటకు రమ్మచునో పోల యిచ్చేన్
 నేకాంతమునన చ్చి యెలనాగ లున్న
 నేకాంతులకుఁ నూడునే యని చలించి
 యీద రెంగతి మాను కే వయమాలి
 యీదెన నుండంగ నిగురుబోశేకిసి
 అని యీశ్వరి ప్రేరితాత్ముఁడై మఱియు
 ననబోడిఁ గని విక్రనారాయణుడు
 తడయ నేటికి రమ్ము తరణాయతాక్షి
 జడియక మాపర్ణశాలలోపలికి
 నన విని యిదియసం దనుచు నాచక్కి
 మును దాచియున్న సొమ్ములు నంబరముచు
 గొనుచు వేవేగ నక్కుటిలకుఁతలయుఁ
 జనుదెంచి యాపర్ణశాలలోఁ జొచ్చి
 యలిబలుంబులు వచ్చి యశనితో మున్నె
 యెలగోలు సేసిన యింపు దీపింపఁ
 దల తడియూర్చుచుదము దోఁప మాని
 కులనాధు సోకంగఁ గ్రొమ్మడి విడిచి

జాడించి సీమంతసరణు లేర్పడఁగఁ
 గూడదువ్వుచు జారుకొప్పు గీల్చి
 జోఁకగాఁగనయంబుఁ జొనిపి మై మొగలి
 డేకు బాగున కొంగురింగు వోఁ జెరివి
 * పాలిండు లఱఁగానుపడ నొకవిత
 లీలఁ బయ్యెదకొంగు లేజాఱవైచి
 చికిలిచేసినమారుచేక త్తి వోలె
 నకలంకమణిభూషణాన్విత యగుచుఁ
 గొమలునిక్కఁగ నేయుకుసుమాస్త్ర మనఁగ
 బొమలు నిక్కఁగ నొరపులచూపు జూడ
 నినుపైనచూపు వెన్నెలసోగ సోక
 ఘనమాని హృచ్చంద్రకాంతంబు కటఁగ
 మాని వయ్యోదీమపుఁజూపువలకు
 లోనయ్యె ననుచు నాలోలాక్షి కదిసి
 యిదియె సందని యెలుఁగెత్తి తేనియల
 చిదురుప ల్చెవులలోఁ జిలుక నిల్లనియె
 నెడపక వనములో నిందాఁక దిరిగి
 బడలితి రొక్కింత పదము లొత్తుదు నె?
 యనుచు నూరులమీఁది కామానిపాద
 వనజముల్ కరపల్లవముల రాఁ దిగిచి

యొత్తి కన్నులమీఁద నొత్తి వెండమున
 నొత్తి మత్తిలి పల్కె నోహానిచంద్ర!
 కొండగా నినుఁ జూచికొని నచ్చి యిచట
 నుండఁగా ననుఁ జూచి యొక్కనాఁడైన
 బహుచ రమ్మని కేలుపట్టి లాల్పించి
 యొడబాటుఁ గావించి యొకమాటు హితవు
 నెరవ్రసేయక చెప్ప నీకీతి గలదె?
 హరిహరి! యికనైన నానతి మృనినఁ
 గమలాస్త్రహర్విటంకారంబుపగిది
 సమకొన్న తేజఃలఘుకార మెసఁగ
 నసతేనియలవాన నాని యిపురాని
 చనుదొంచె నొయ్యనఁ జలిగాలికొడమ
 రాగంబుతో సంతరంగము రంగ
 భోగి ప్రేరేప నష్టమ మానివరుఁడు
 సలుగడఁ జొరసేయు ననినాస్త్రపుష్ప
 ములుకులు వెలికింత మునుపుచందమున
 నలమోహనాంగి చే యుంటుటవలన
 నిలువెల్లఁ బులకింప నెన రామలింప
 హరి కుబ్జ మున్ను నెయ్యంబునం గలయు
 కరణి నాలేమ నంగజకేలిఁ దేల్చె

నీవంటిచతురత నీవంటివాడు
 నీవంటినేర్పు లెన్నిన మాకుఁ గలవె?
 మానినీమఱులలో మఱియును నాలు
 దానైనను నీచ తలిరాకుభాషి
 మఱియును నీవ పో మఱియును నీవ
 మఱియును నీవ ముమ్మాటికి ననుమ
 నెన్ని కౌగిలు జేస్సి యితి నాచూట
 లన్నియు నోర్చుకొ మ్మచి గారవింపఁ
 దనచెల్మికత్తియల్ తనుఁ జెప్పుగతులఁ
 గొనియాడ నావారకుఁలకుంతలయు
 నలభూను చేర్చుతొ ననయులు బట్టి
 గలిగినదానిసంగతిఁ గొన్ని నాఘ
 లెనసియుండఁగఁ జూచి యితరు లాసన్నఁ
 గని *యెప్పనముగ నొక్కనిపాలఁ బక్కి
 తగువైనమగువలం దగులుట రోత
 తగదని విటులు రాఁ దడసేశకతన
 వెచ్చసచ్చములకు వెడవెడ యైన
 నచ్చపలాఱ్ఱిలో యనుఁగు వోచిడిచి
 వసుధలోపల వారవనితలవలపు
 పసిఁడితోడిద, కాచె? భావింప మఱియు

నెన్న నేటికి లంజ కిలలోనఁ గ్రొత్త
 మిన్న లిచ్చినవాఁడె మీనకేతనుఁడు
 ఈనియామరుఁడైన హీనవిగ్రహుఁడు
 గాన యాముని యున్నగతి యెల్ల నెఱిగి
 యీఁబుచ్చుకొనకుండు టెఱిగి యీపడుపుఁ
 బూఁబోడి మదిఁ దలపోసి యే వీని
 సడి నొంద కేరీతిఁ జయ్యన నిల్లు
 వెడలఁగొట్టఁగ నెద్ది వెఱ వని తలఁప
 నల్లన నది గని యాదేవదేవి
 తల్లి పల్లవబాహుతాడితవదన
 మంకుదిమ్మరి మటమాయలబండ్రి
 డొంకువోయినటక టొంకుసంకటము
 విటుల నిచ్చలుఁ గాంచి వేఁచుటవలన
 విటకంటకిఖ్యాతి వెలసినగబ్బి
 యెప్పుడు తనయింటి కేగువారలకుఁ
 దప్పుబాసలు సేసి తప్పినకతన
 వెలికురికినపండ్లు వ్రేలాడుచండ్లు
 కుళుపవట్టినమేను కొఁతి మొంగంబు
 తప్పకన్నును బట్టతల గూనివీపు
 పుప్పిగోళ్లును నీచవోయినకాళ్ళు

చీనుకండ్లురు మొండిచేసి బుడ్డముక్కు
 గాముఁ బోలినరూపు గలిసి యుండఁ
 వెరసైనతనమాట వినినంతలోనె
 పొరుగిండ్లకుక్కలు బోరున మొరంగఁ
 జిలుముచాయలపండ్ల చెడ్డకంపునకుఁ
 దలఁకీ చుట్టామడ దయ్యాలు పెదరఁ
 గడుఁగోప మెసఁగ రోకలి పూఁపుమీఁద
 నిడుకొని దుడి దుడి నేడైచి పలికె
 నోవెట్టిబిడ్డ! నీ కుచితమె యిట్లు
 నీవంటిలంజెల నీవు గొనవె
 తాబోటుమాటల తక్కుచిగొంటు
 తాటదమ్మసి నమ్మఁ దగునె యోయమ్మ
 కొఱమాలె యన్నవే గొంగ బాపనికి
 మరు లేల కొంటివే మటమాయలాడి!
 గారాబువెన్నెల గలనాఁడె యల్లా
 నేడేళ్ళు గాకయోసిలాహిసేసి!
 బ్రదుకెల్ల ముదిమిచేఁ బడకుండ నాఁడె
 ముదిసినఁ గొరవకానె ముంజ లండెయును
 వయసునం గడియింపవలయుఁగా కరుగ
 వయసు రమ్మనినను వచ్చునే మగుడి

యిచ్చట నొక్కకా సిచ్చెనో వీస
 మిచ్చెనో వీడు దా నింటిలోఁ గలవి
 తిని పులిబోతుపొందికనున్న లెక్క-
 గొన వింటిలోపల గుండ్రించకొనుచు
 నేనాఁటిలంజయ లింటిలో వెరఁజి
 యేనాఁటిమగలకు నెదురువెట్టుదురు?
 ఎలయించి ప్రియులకు నింపు పుట్టించి
 కలకాలమును జేతఁ గలకాసు లెల్ల
 వలిపించి వెరఁజుకోవలయును, గాలి
 గలనాఁడె తూర్పెత్తఁగాఁ దగుఁగాక
 యిన్నాళ్ళు నోర్చితి నిక వాని వదలి
 యున్న నామాటలో నుండు కాదేని
 పూని నీబుద్ధులఁ బోయితివేని
 వాని నిన్నను బట్టి వడి నంటఁగట్టి
 చంపి చాఁగరగొని నదమదంబాడి
 కొంప నుండకయుండఁ గొట్టి తోలుకును
 అని వెండియును దన్ను నదలించి కినుకఁ
 గనుఁగొని వేయసంగతుల సాదించి
 జనని వేసారంగ సారంగనయన
 తనలోనె తాను చింతనసేయుచుండఁ

దనపట్టి *శాంతియంతయు ముప్పుపెట్టి
 కనలుచు నాపిబకంటకి యపుడు
 చేరి యాచెంత భాసిల్లెనువిప్ర
 నారాయణునిమీఁద నడచెంచి కదిసి
 కడిదికోటికి గంట గట్టి నిచ్చులుచు
 బడసి గడింగు నాబంగారుకుండ
 మక్కువ నెలయించి మాకు లేకుండ
 దక్కక మందులు తల కెక్కఁజేసి
 యోరోరి నాబిడ్డ యో జెల్లె జెజుచి
 తీరితివెట పొకయిం దైన లెక
 క్రొత్త లిచ్చెదొ పుచ్చుకొనియెదో పట్టి
 రిత్తమాటలు నీవు చెంటనుం బస్తు
 లోరి నీ పొకచిన్న మొసఁగవు లంజ
 వారిసొమ్ములు దిన వారి కేమగును
 వీఁగనిమృత్యువు వెన నన్ను జూచి
 లోఁగుఁ దామరపాకులోసీరు వోలె
 నలజముఁ దైన నాయుదంబుఁ జూచి
 తలకు నొక్కితయుఁ దలఁకవు నీవు
 మడియఁ గొట్టుదునొ దిమ్మరితాటదమ్మ
 వెడలెదో మాయిల్లు వేవేగ ననుచు

బెగడొంది తనుఁ జూచి బీరువో నున్న
 జగతీసురేంద్రుహస్తముఁ బట్టి తిగిచి
 నిడుసాగిలఁగ నెట్లు నెట్లు వడంగ
 మెడ వట్టి ద్రొబ్బి గామిడితొండ యనుచుఁ
 దలుపు బిగ్గన మూసి తడయక గడియ
 బలుపుగా నిడి వెలుపలివశానిఁ గూర్చి
 మగుడివచ్చిన సిగ్గుమాలుతు ననుచు
 జగతాఁగ ముదుసలి సాదింపుచుండె
 నంత నామునినాథుఁ డంతరంగమున
 నెంతయుఁ జొరికి యే పెల్లఁ దక్కి
 జగడించునల బేరజమునకు నోడి
 పొగులుచు నిలు సొచ్చి పోవంగలేక
 పలుదెలుగుల మేలుపడి చిక్కియున్న
 పొలఁతిపొందులు డించి పోవంగలేక
 వకవకలై యంత వ్రతముఁ దక్కినను
 సుకము దక్కకపోయెఁ జూచితే యనుచు.
 ఖిన్నుడై వారివాకిట నున్నపంచ
 తిన్నెపై నొదికిలి దేవుఁడా యనుచుఁ
 దలక్రిందఁ జే యిడి తనలోనతానె
 తలపోయుచుండె నంతట వెన్నుచాయఁ

జిలుకముక్కులచాయ జేప్పటిండుంగ
 ఫలితాస్తనగచూతపడికవ్వఫలము
 ఇల వ్రాలెనో యన నినుఁ జస్తమించె
 నులుకనిమతులతో యోగిండ్లవరులు
 హరిపదధ్యానామృతాహారలహరి
 నరగన్న లిడినసోయగము దీపింప
 విరిదామరలు వెడవెడఁ గన్న మొకచె
 గరువంబు దక్కె జక్కవమొత్తమునకుఁ
 గుముదినల్ చంద్రుఁ గన్గొనుచుండ మెసఁగెఁ
 గుముదముల్ విరియ గ్రక్కున జేయు లెసఁగె
 నగి కోపమునఁ గాలనరసింహమూర్తి
 గగనహిరణ్యవక్షము విదారింపఁ
 దొరఁగురక్తంబునాఁ దులగించుసంజ
 నరుణాంశువల్లిక లలరె నశ్రమున
 నలరాత్రికోమలిహూఁదలఁ గలువ
 చెలికాఁడు వెట్టినసేనశ్రబా లనఁగఁ
 దెలిమించుమించులు దీప్తింప నశ్ర
 తలమునఁ జూపఁబ్బె దారాగణంబు
 లున్నతోన్నత మైన యుదయశైలమునఁ
 జెన్నొందు సమృతపుసెలబుగ్గ యనఁగ

నలకాముకులహృదయములలో మంట
 వెలిమించె నన నొప్పె విధుమండలంబు
 వేదన గలమానివిరహోద్ధిలతకు
 బ్రోది సేసినరీతిఁ బొదలెఁ జంద్రికలు
 రంగనాయకుఁ డొసరంగ నాయంగ
 రంగవైభవముల రాజసం బెసఁగ
 నప్పు డేకాంతపాయస మారగించి
 చొప్పడుముత్యాలసొంపు దీపించి
 క్షీరతరంగంబుచె న్నగ్గలించి
 హారపుంజంబుచాయలఁ గ్రిందుపఱచి
 కపురంబు చవచపఁగా నాడి మంచు
 రపణంబు విడియించు రమణఁ జెన్నొందు.
 నహిరాజశయనంబునందు నిందిరయు
 మహియు నీశయును బ్రేమము దయల్వాఱఁ
 గెమ్మోవి దలిరాకు గేలించుకేలి
 దమ్ములఁ బాదపద్మంబు లొత్తంగ
 నొప్పుగా నొకవితయొయ్యార మొదవఁ
 గప్పినహేమాంశుకంబు చూపట్ట
 జడిగొన్న ముత్తైపు జల్లి *గిండ్లముల
 †విడియంబు డాపలఁ బెంపొందుచుండఁ

బెంగావితలిరులడిగి మిండు నొక్క
 కెంకేలు మస్తంబుక్కించ నమచ్చి
 యకలంకకంకఃకోదంచితం దైన
 యొకకేలు జానువు నొరయంగఁ జూచి
 పవళించి యగారంగభక్తకమ్మివి
 చివుగుమై నెన్నెలజగితేటరవలు
 మలయ నకారణమందస్కిలంబు
 సలుప నచ్చెరు వది జగదేకమాత
 రంగనాథునిపాదరాజేవయుగఁ
 బంగారుపాలిండ్లపై నొత్తుకొనుచుఁ
 బగటున నీవేళఁ బనిలేనిపనికి
 నగ నేల చెవుమ పన్నగరాజశయన !
 నావుఁడు మిగుల మన్ననతోడ దేవ
 దేవుఁ డాయదిరాదేవి నీక్షించి
 యారయ నొండు గా దబ్బాక్షి విప్ర)
 నారాయణు డను నాదుభక్తుండు
 వెనుకొన్నభక్తితో వేసట * లేక
 యనిశంబు సూనంబు లర్పించుచుండు
 నతఁ డొకగణికకు నాసక్తుఁ డగుచు
 మితమున వారి కేమియు నీనికతన

ననురాగశూన్య మై యాలేమతల్లి
 చెనఁటి నిరాకరించిన చిన్నఁబోయి
 విడిచిపోవఁగలేక వెలయాలిపంచ
 నడుకుచు నొడుగంగ నవ్వితి నిప్పు
 డనుఁడు శ్రీరంగనాయకునకుఁ బద్మ
 వినత మై వినుతి గావించి యిట్లనియె
 వనజాక్షు మీపాదవనజంబు పేరు
 కొనినఁ బాపము లెల్లఁ గుందుఁ జేసేతఁ
 నీదాసుఁ డైన యీనిర్మలాత్మనకు
 నీదెస వాటిల్లు శ్రమికారణము
 మట్టుమీఱనయాగమము లెన్న లేని
 యిట్టిసీమాయకు నితఁడు లక్ష్యంబె
 రవిదీప్తి నంధకారము సోఁకు లెట్లు
 భవదీయభక్తుని బాప మే లంటుఁ.
 గనికరింపవు నీది గాదె యాకీర్తి
 తనయునిసెగ్గెంబు తండ్రిది గాదె
 పనుపడ నే విన్నపము నేయకున్న
 ననఘశరణ్య నీ కతనిపైఁ గరుణ
 లేదె యెంతైనఁ దల్లికి లేనిముద్దు
 దాదికిఁ గలదె యోధవళాక్ష యింక

ననుఁ జూచి వాని మన్ననఁ జేసి నీచు
 తనయునిపై నింద తరలింపవలయు
 నన విని రంగేశుఁ డరవిందసదనఁ
 గనుఁగొని పలికె నోకలకంకశంః !
 యతఁడు మహాయోగి యతనికి భ్రష్ట
 రతిరక్తి గలదె యారసిమూచిజేసి
 అతఁడు మల్లీలాఢ మై రాగవశుని
 గతిఁ జెందియున్నాఁడు గాని యామాని
 తలఁప నేఁ గృష్ణావతారంబునందు
 నలరుబోలులఁ గూడి యట్లయిందీతని
 దుద నాకు రాగ మందుల నింశ కలదె ?
 యది నీ వెఱుంగవె యాత్మ భావింప
 నలినాస్య వివరింప నా కెంతశక్తి
 గల దంతశక్తియుఁ గలదు నిత్యులకు
 నతఁడు మద్వనమాలికాంశంబు గాన
 నతనికి దోష మింతైననుం గలదె
 హితమతి నే మోక్ష మిచ్చెద నన్న
 నతఁ డీయఁగలఁ డేర్చికెన మోక్షంబు
 నతులితం బైనట్టి యతనిపూజకును
 బ్రీతి యేమి నేయుదు భావించి యిక

నైన సేమాలు నా కది దోర్మయరాదు
 గాన నే న్బులై గావించు ననుచు
 దనుఁ జూప భక్తవత్సలుఁడు గావునను
 పనబాహుఁ డిదిసేయవచ్చు రా దనక
 మిసమిస మచుమీనుమీసంబుఁ దెగడు
 పడిఁడిపన్నియమంజపచ్చనిగోచి
 సోలిగోచుల నొప్పుచూపుదండంబు
 కేళికమండలు కృష్ణాపసంబు
 చిన్నాచుకీగుమణి కెళియు జన్నిదము
 సన్నంపుగాటక చారులపంచ
 గొన్నజైనకుడివేలికొడియుంగరింబు
 పనుపడ మిగులంగఁ బట్టువైనవటుపు
 రూపంబు చాల్చి యర్కుని నేలిగొనుచు
 నాపాంత ధళక్షణమనుమించు లొదవు
 నలవిధేషణుఁడు ము న్నర్పించినట్టి
 దళమైనహేమపాత్రంబు కెంగేలఁ
 గైకొని వచ్చి లోంగక దేవదేవి
 వాకిట నిలిచి కవాటంబు మీటి
 గడియదీయుఁడు పని గలదు నావుఁడును
 గడుగోపమున విటకెటకి పలికె

వలదన్న శేటికి వచ్చెద విక
 పొలమువైవగ నిద్ర పో పొమ్మి కొంక
 దల నెత్తుకొన నీకుఁ దరచె యిఁ కేలఁ
 తొలఁగరా యీమోక్షతోపు తేమటికి
 సటలు చూపకుము చచ్చవదాలు తే
 మటనూయలొద ముమ్మాటికి నీవు
 బుద్ధులు కలిగి శర్ములు చూపవలసి
 ప్రొద్దున నంద్రైవం బోకుండితే
 గాసి నా కేలికోకలిపెట్టుతే
 నీసామ్మె యన నవ్వె నీవదనము
 నమ్మ శేటికి మీరు నచు మీకు నెచ్చి
 రమ్మని విప్రనారాయణుఁ దనిచె
 గనకపాత్రం బిదే కాంతోపయ్యతుఁ
 డనువాడ వరుడఁ గా నతనికిఁపృథ్వీ
 మణియున్న జగతోగమాటలు మాని
 తెఱవ వే చనుచెంచి తెఱవనే గడియ
 యనప్రభు బంగార మచుమాట చెవుల
 విని బత్తి గలదానివిధమున నవ్వు
 డలదేవదేవి యొయ్యనపచ్చి తల్లి
 వలదన్న వినక కవాటంబుఁ దెఱచి

తపశసంబ్రహ్మభం దలపింపుచున్న
 తపసియపాత్రంబు దాల్చినవానిఁ
 గని తోడుకొనిపోయి కన్నులఁ గప్పి
 కొనుచు లోనింటిలోఁ గూర్చుండఁబెట్టి
 గారవింపఁగ విటకంటకి యపుడు
 చేరి యెంతయు సంతసింపుచుఁ బలికె
 వినవయ్య యోదేవవిప్రపుంగవుఁడ
 పునఁగి నీచేత బంగారుగిన్నె
 యిప్పు డంపకయున్న నింతలో నేమి
 పుట్టి మాకిది గుఱుతా తానెకాక
 యంతకాలము నొకయింటిలోపల నె
 యింతయునఱి లేక యెనసియుండితిమి
 మక్కువఁ దలపోయ మాలోనఁ దాను
 నొక్కఁడై యుండు వేటొక్కఁడు గాఁడు
 కొమరువ్రాతము దొరఁకొని కూడి మాడి
 మమతఁ బాయకయున్న మందెమేలమున
 నలసి వేసరి యాడినట్టిమాటలకుఁ
 దలపున నెరవుగాఁ దలఁప నేమిటికిఁ
 బెల్లఁబో యెగ్గెల సేసె నొక్కఁడను
 పల్లిబిడ్డలకుసైతము రాదె వాడు

ఏ నెఱుంగకయున్న యీపాపజాతి
 తానైన నీ కిది తగుఁ దగ దనక
 యర్థిలి నే ప్రాప్తు నాతనిమనసు
 మర్మమెఱింగి యీమాయపుష్క
 యీరీతి నవ్వల కితఁ డోపఁ జనుచుఁ
 జేరి తా నొకమాఁబు చెప్పుకపోయెఁ
 జనవున నొకకొన్ని చచ్చనమాట
 లని సరసము లాడినంతలోపలనె
 యది సందుగాఁ గొని యరిగె యొయ్యె
 యిదియు మానితి నుయ్యె యంతఃకుండి
 యితవేగిరకాని నెఱుంగము తినదు
 పుతమంతయుఁ డెల్లె పదివేలు వచ్చె
 నందుల కనుట కా డయ్య మాపడుచుఁ
 గొందలపడుచు లో గుబ్బితిల్లుచును
 బగఁగొని లోన నప్పటినుండి సొంపు
 డిగి కంట కంట పుట్టెడుస్లిష్ట కార
 *మమ్ము నిందాక రంభాహుఘ్న సేసి
 లెమ్మన్న లేవక లేని నా కింక
 నతనిలోడిచె లోక మని కూడు స్లిష్ట
 మతిఁదలంపక నేలమై శయనించు

నెపమాత్ర సేమాట నెఱిఁ జెవి సోఁక
 నిపుడు దా వాకిటి కేతెంచెనయ్య
 కనకంబు చూచి తక్కరిమాట లాడె
 నని తలంపకు తన కప్పటినుండి
 చెడుగుకోళం బితసేసెఁగా యనుచు
 గడపులోఁ జెయివెట్టికలఁచిన ట్లగుచు
 నిలువ నయింపదు నిలిచినచోటఁ
 దలఁపులో వెత జెప్పఁ దరము గా దనుచుఁ
 గనుదోయి బులుము గుఁ గడలఁ గన్నీరు
 కొనవేల మీటి డగ్గుతక వెట్టి
 కొంతదైర్యముఁ చెచ్చుకొన్నది యగుచుఁ
 గాంతోపయంతనుం గనుఁగొని పలికె
 నీచేత నిపుడు గిన్నియ యందుకొన్నఁ
 జూచువారలు మనసున నాడకున్న
 నీసున నిందున కెంతగావించె
 గాసించి యిది యెంతకష్టమరా లనరె
 నెట్టన నేము గిన్నెయ యిప్పు డిట్టె
 పట్టకుండిన నెగ్గు బట్టు మీయొజ్జ
 యెవ్విధమునఁ జూడ నెందుఁ బోవచ్చు.
 నెవ్వరితో సజ్జ యే లయ్యె తనదు

మనసుచచ్చినఁ జాలు మానె యచునుఁ
 గనకపాత్రము నెలఁ దొకొని మనయుఁ
 దత్తరవడుచున్న తనస్థైర్యచాణి
 మెత్తుకోవలసిన నెపుడె ర వ్యభుచు
 మక్కువ వేమాటు మామాటు గాఁగ
 మ్రొక్కి తోకొనెరమ్ము మొకబంగ మెరియ
 ననవులను మిగులంగ నయ్యావిమెను
 తనలోన నవ్వచుఁ దడయ కేదెంచి
 యిమ్ములవారి నాకిటితెన్నెమోగఁ
 జిమ్మచీకటిలోనఁ బొత్తిపురుషు
 యామాసఁ గాంచి యెయ్యనఁ దెల్ప జే
 ప్రేమమై జెయినేసి పిలిచి యిట్లయె
 వీరెవ్వ రనిచూచి వెనరించి విప్ర
 నారాయణుడ విప్రనారాయణుడ
 నిట నేల యున్నాడ పిదేన జేపి
 విటకంటకియు నిన్ను వేయభంగులను
 వెనుకొని యూరెల్ల వెదకి కానమిది
 ననుఁ బాపి రెచట నున్నాడవో యనుచు
 వేవేగ నచటికి విచ్చేయుమయ్య
 నావుడు విని విప్రనారాయణుడు

చెవులలో నమృతఁబు చిలికినట్లైనఁ
 జెవురునైదువుజోడుచేబారిఁ జిక్కి
 వడి లేచివచ్చి యవ్వటువు డెందమునఁ
 గడుపేక్కఁ జేర్చి యక్కజమందికొనుచు
 నీ వెవ్వ రోతంద్రి! నీవు నాపాలి
 నైవంబ వగు రంగధారుణీపతివొ
 కాకున్న నొరుల కీకరుణ నామీఁదఁ
 జేకూరు పెట్లు చర్చించిచూచినను
 అని సంతసించిన నతని వారింటి
 కనిచియంతటిమీఁద నారంగవిభుఁడు
 సరగున నిజనివాసమున కేతెంచి
 యుర్రేంద్రశాయి యై యుండె సంతటచు
 అలతల్లితోఁగూడ నాదేవదేవి
 యెలమిసేయుచు మాని కెదు రేగుదెంచి
 పసనిగద్దియపీటపై నుంచి మంచి
 పసిడితంబుగ నీటఁ బాదముల్గడిగి
 నిడిసోగచంద్రికనిగ్గు లల్లార్పు
 దడిపంబుపావడఁ దడివాయ నొత్తి
 మేలిమిపన్నీట మెదిచి కస్తూరి
 జాలుగా మైని వాటంబుగా సలఁది

జవ్వాదిపసచేసి సంపంగివులుఁ
 గ్రోవ్వాడి మొగలిక్కిలుఁ బాలఁ దురేని
 పలుచనిపన్నీటిపదనిక ప్రమునఁ
 గులికిన బాగాలు కొమరుగా నొసఁగి
 వెలఁది వెన్నెలగోగవేంబు లాడ
 దుళగించు బొమ్మంచుమక్కుటఁ గప్పి
 యెసనిన ప్రేమమై వెప్పటికంచె
 నినుమడించినభక్తి నిరుప్రయుగరాడి
 సరసకళావిలాసములచే చొక్కి
 మరుకేఁ దేలి నెమ్మది నుండి రత
 గగనాంబురాకి బుగ్గులు పుట్టి యడగు
 పగిది తారలు పలపల గ్రుంగుచోడఁగె
 సహజాంధకారకాష్టాంబుల నేర్చు
 మిహిరాగ్నిఁ బొడమినమిఁగురుో యనఁగఁ
 జొక్కమై వేగురుమక్క చూపట్టెఁ
 గుక్కుటపూటంబు కోవచ నాచ్చె
 లలిమిటి విరహిజాలము నెలయించు
 *నిల యించువిలుకాదు నేటిఁ చాలించె
 బ్రియమార మరుకేళి విడినినప్రియుల
 ప్రియురాండ్ర కౌగిల్చబిగువులు సడలె

వలపలియెడదండ వలపులకొండ
 సలల = డించి గొజ్జగుల వేడించి
 పొలయుతు మ్మెదలపుప్పొడిజాడ రాడి
 చలునపూసీట వసంతంబు చల్లి
 కెలనఁ దామరలఁ జక్కిలిగింతఁ బెట్టి
 కలువలనోళ్ల నొక్కట మద్రనెట్టి
 జక్కవకవల కేజగడంబుఁ దీర్చి
 మక్కువ నంచకొమ్మల మేలుకొల్పి
 యలరువిల్కానియావావకేళి నలయు
 కలికిపూఁబోలులగబ్బివిబ్బరపు
 సిబ్బెంపుఁబొడలరఁజిలి వసనైన
 గుబ్బగుబ్బలుల మ్రోఁ గుప్పించుకొనుచు
 రసికులయెడలను రాగంబుఁ జెంద
 విసరె నొయ్యన నరవిఁనాలిగాలి
 యలఘు ప్రభాతచైత్రాగమ శేళఁ
 దొలుత నాకనపుమోదుగ పూఁచె ననఁగ
 విమలన భోద్యావపీఠి చీగిరై
 రమణీయసాంధ్యానురాగంబు లెసఁగె
 శ్రుతిలతాంతంబునఁ జూపట్టుఫలము
 గతి నుధకారతస్కరుఁడు భాస్కరుఁడు

నెనయుకెంజాయల వెలమింపు
 గనువట్టె దొలుచాయల నగు నాపుమాటి
 కాలమ్మోద్రంబు నెనలి మాపుర్వ
 తైలేభకుంభములో జవయగొప్పయు
 నెనయురక్తమున నెట్టెగయు మాత్తకము
 ననువున నుదయించె నెంబునాపుండు
 కైరవంబులదాయల గలి తనుకత్తుల
 కైరవంబులు దాయ నెట్టె జక్తములు
 అపుడు శ్రీపాంచకాత్మామహాత్మ
 నిపుణుడు శ్రీరంగవలయాద్భుతుడు
 మిమగుల నొజయుచు మించునెడయల
 బెడగుల నెరులు గాన్పించునోడితియు
 నుత్తరీయబుగా నొకకొంత నైచి
 గుత్తంబుననుచు చుండులువార బగిసి
 పాసగజుట్టినయట్టిపాత్తిచీరయును
 బసమించు సన్నపుంబునామములు
 మలయునూరుపులకు మాకుగాననుల
 జెలువారఁ జుట్టినజిలుంగు బాగయును
 వ్రేలువీనులు దర్భవ్రేలియుంగరము
 నీలాహిపిల్ల వన్నియ*పిల్లసికయు

వెలఁదిజన్నిదములు వేదమంత్రములు
 నలవడఁ బ్రాహ్మది క్కరసికన్దానుచుఁ
 దాఁబు చేతితోఁ దగిలినకుంచ
 కోలయుంగరము చేకొనఁ గీలుకొలిపి
 చనుదెంచి గారుడస్తంభంబుచక్కి
 ఘనభక్తిమై నమస్కారంబు చేసి
 రంగమంటపముచేరంగ నేతెంచి
 రంగేశునిలయాంతరద్వారసీమ
 నిలిచియుండెడువేశ నీలంపుమణులఁ
 బాలుచుతామరపెద్దపూసలపేర్లు
 వలనొప్పుతిరుమణివడములు వైచి
 బలుపుగాఁ దిరుమణు ల్పదిరెండు దీర్ఘి
 గట్టిగా శంఖచక్రములు నామమును
 జెట్టినపరుఁజుముప్పిడిఁ గేలఁ బూని
 యనులు వోఁ జుట్టిన యరవడుపాగ
 గనుపట్ట నొకకొండికాఁడు ముందరును.
 గొంటరిపాపండకులముపైఁ గనలి
 గంటవైచినరీతి గంట నాదింప
 రుచికళాశుంభచ్చిరోవేష్టనంబు
 ప్రచురంపువెన్నెలపట్టుకచ్చడము

మనతరం బైనట్టికపిరాజముడ
 మొనసిచూపట్టెడుముద్దుబుంగరము
 కావిశాఖలు గల్గి కాబడుడుంబు
 చేవ యడుంచి మించెన్ శ్రీడుండుంబు
 విదళితాసురమతవిజయధ్వజంబు
 చదరున శిష్యహస్తమునఁ జెన్నొడ
 నిఖలేశుఁ డగురంగనిలయకొవెలకు
 నఖలంబునకుఁ గత్త యగు వెచ్చయ్య
 చనుదెంచి లచ్చనల్ సరవిన్నైఁ జూడ
 మునినాథుననుమతంబున నం యపుడు
 బీగంబుచేయిచే బీగముల్ దెఱచి
 లాగుగాఁ గుంచెకోలను లోన నిడిన
 బలువైనగడియలు వాపి భేళాన
 తలుపులు దెఱచి యత్తఱి లోని కరిగి
 పంచబేరములకుఁ బ్రణతిఁ గావించి
 పంచపాత్రములఁ దప్పక విల్పొకించి
 యందులో నహమ గొప్పగుగిన్నెఁ గాన
 కందంద వణకుచు నాత్మఁ గుందుచును
 బరిచారజనము లోపలను వెల్పులను
 జరియించువారి నెవ్వరైనవారి

నదిగి కానక నంబు లరు దాదికొనుచు
 వడకుచు నయ్యతీర్థరునిసన్నిధికి
 నేలెంచి పడమఱ కెరగి యీకార్య
 మాతని కెక్కిగింప నక్కజం బంది
 సభయుఁడై వేగ మచ్చటియధికారి
 సభకులం దక్కినస్థానంబువారి
 రావించి శ్రీరంగరహణునిసొమ్ము
 పోవు తెట్లని మనంబునఁ గోప మెసఁగ
 బహుపురాణములఁ బొప్పకుదేవదేవు
 మహిమ లెఱింగిన మతిమంతులార!
 విహితమే యీమాట విన మీకు గర్భ
 గృహములోఁ బెట్టినగిన్నె లే దనుచుఁ
 బోయెఁ బొమ్మచుచు నంబులు తారు గొన్ని
 మాయల మముఁ గనుమాటి యారీతిఁ
 గల్గలు పచరించి కడపట మనల
 బెల్లించి యిదిదక్కఁ బెనఁగఁజూచెదరు
 ఎందుఁ బోవచ్చుఁ దా మెఱుంగ కీసొమ్ము
 నందువారలు దాచునట్టివారలును
 దాము గా కిబ్బంగిఁ దమకన్నుఁ బ్రామి
 హేమసాత్రము గొన నెవ్వ రోపుదురు

మున్ను నీకరణి సాములును నస్తురలు
 నెన్ని కైకొనినారొ యీనంబు లనుచు
 గసిమస హరిసాము గలకాలమెల్ల
 మెసఁగి లేదనిన స్వామిదోహులార !
 యొక్కిన సామెల్ల నొడచూడఁ గాఁగఁ
 బట్టి లేదను స్వభావకులార !
 యనుచు నంబులదిక్కు నొడఁకదిక్కుఁ
 గనుఁగొని యొక్కటఁ గలయంగనాడి
 యిమ్మెయి నను నేలు నిందిరావిభుని
 సాము వోవంగ నేఁ జూడలే ననుచు
 గన్నీరు గాఱ గడ్గదకంఠఁ డగుచుఁ
 బన్నిన దైత్య మేర్పడఁగఁ బుచ్చుచును
 మున్నుగా మొలనున్న ముమ్మాలకావి
 పిన్నలి వడి మెడం బెనచితగిల్చి
 కడువాడి యేకాంగి కత్తిఁ చెమల్చి
 యడలుచు మెడఁ బూనునంతలోపలనె
 నంబులు నచటిస్థానంబులవారుఁ
 బువినభీతిఁ జేపట్టి గొబ్బునను
 విన్నలిఁ దప్పించి పెనఁకువఁ నేల
 నున్నట్టికైదువు నొడిసి కైకొనుచు

నేవెరవులకుఁ దా మింద టుండంగ
 జేవర యిటు సేయఁ దివుర నేమిటికి
 నని యధికారి యయ్యతిని లాలించి
 కనలుచుఁ దనమచెంగటిభృత్యసమితిఁ
 బిలిచి. నంబుల నడ్డపెట్టి యాసామ్ము.
 నిలిచిననిలువున నేడు గైకొనుఁడు
 అన విని యర్చకు లాముద్రకర్త
 కనిరి యేలయ్య యన్యాయంబు నీకు
 దుష్టుల మైన యందులకు నీయెదుట
 దృష్టిశోధన మమ్ముఁ దెలిసికొమ్మయ్య
 యాయెడ మేము చీమంత యోడినను
 సేయింపు హృదయఁ జేయించు నాజ్ఞ
 యనవుఁ డయ్యధికారి యాత్మఁ జింతించి
 యనియె వారికి నిశ్చయంబుగా మీర
 లచ్చు లైనది ముచ్చు లైనది దెలిసి
 చెచ్చెట నన్నియుఁ జెప్పెదఁ గాని
 యటనుండుఁ డని వారి నాకఁ బెట్టించె
 నిట విటకంటికియింటిలో మెలఁగు
 మటమాయలాడి ద్రిమ్మరిగబ్బితొత్తు
 వటరయై చంచలవాణినాఁ బరఁగు

నావేళ నదియొక్క టక్కజ గలిగి
 దైవవశంబునం దున్నట్ల వదలి
 నల్లపూసలపేరు నది గినకొక
 వెల్లనై గడిగొన్నవచ్చునుకులును
 గొప్పన కందలి కుఱుచువెల్లకలు
 కప్పారురావొడికప్పుబల్వరుస
 కొమరుమించిన బాడిగురిగింజతావ
 డములు నిట్టుకపవడంపురజేకల్లు
 పిత్రడికడియమలో పికిలిపూసంద
 మొత్తంబు లగు నల్లముదుకగాలను
 లక్కతాయెతులు వెల్లవికగరంపు
 ముక్కర సీసపుముద్దుంగరము
 కాకిబేగడబొట్టు కంచుమట్టియలు
 కైకడసంకుటుంగరమునుం గలిగి
 జగతాగ యై కూడ సందిట నిజీకి
 మొగము జొత్తిల బొమముడివెట్టికొనుచు
 సణగుల నేలికెసాని లోలోనె
 గొణిగి తిట్టుచు బలుగొఱికి వేసరుచు
 శ్రీరంగనగరంబుచేర నేతెంచి
 యారంగవిభునగరాంతంబు జొచ్చి

యెదురుగా నల్లంత నెవ్వరిం గన్నఁ
 జదపడిపాడుచు బయల నవ్వచుచు
 బలుదొర లెదురుగాఁ బరతేరఁ దెరువు
 దొలఁగక గొందులు తొంగిచూచుచును
 నరమురి సన్యాసి నైన లెక్కిడక
 నొరయుచుఁ బొమ్మన్న నుదిరిపల్కుచును
 మఱిసహస్ర స్తంభమంటపంబునకు
 నఱిముఠీ నేతెంచి యచ్చోట నిలిచి
 యిడుమకట్టన వేడియొడలో మిగుల
 జడియ వీపులమీఁదఁ జాపరా లెత్తి
 పొగడదండలు వైచి పోసక యెదుట
 బెగడఁ దిట్టుచు నడ్డపెట్టినవారి
 నరసి యిదేమొకో యని యధికారి
 పరిచారజనులఁ దప్పక విఠోకిని
 పనివడి వీరి కీపా లేల వచ్చె
 నని వారు సేయు నయ్యపరాధ మెఱిగి
 యందులో మొగ మెఱుకైయున్నవాని
 ముందర నిలిచి నెమ్మోము వీక్షించి
 కిలకిల నగి కేలు కేలునం బట్టి
 లలిమీటి పలికె నుల్లాసంబుతోడ

నీగిన్నెకై నీరి నీపా...వజ్ర
 నాగిన్నె తెలియంగ నది యె-తకలదొ ?
 యనవుడు బంతువాఁ డని దొడ్డకామ్మ
 చనుము నీ క్షిప్రసంగ మేమిటికి
 నిప్పు డాగిన్నెయ యీపాటో యనుచుఁ
 జెప్పి ననేమి యాచ్యక్షణి తీర్చుకదా
 చాలుఁ బొ మ్మనినఁ జంచలవాణి వలికె
 నేలరా మీగిన్నె లిటువంటి విపులు
 వేయెనఁ ద్రాసున వేసి చూచినను
 మాయక్కగిన్నెకు ముట్టి సరియగునె
 యడిగినంతటిగోన నది గొండుచేసి
 నిడుసాగిలం బెట్టి స్లిగి నేమిటికి
 ననవుడు చెంతవారపు డాలకించి
 విని దానిచూటలు వెలుచుకో ననిరి
 యోగుఁడాసి నీయొకలిసా మ్మెట్లఁ
 బ్రోగుగా రూకెత్తుపుత్తడి లేను
 నీపున్న సారెకా నీయక్కసారు ?
 పోవె యీపోలనిబొంకు లేమిటికి
 నివ్వసుధరలోన నిటువంటి గిన్నె
 యెవ్వరు మీకిచ్చి రెందుండి వచ్చె

నన విని కోపించి యా బేలవరపుఁ
 పనియెను మాయక్క యలఁతియే తలఁప
 నిచ్చవచ్చినవార ల్లిటికి వచ్చి
 యిచ్చిరి వారు మీ కెవ్వరై లేమి
 యుదిరి మాయక్కఁ జూపొపక మీరు
 పదివేలు న న నేలఁ బుదలా రనుచుఁ
 జనుదానిమాటలచందంబు చూచి
 యనుమానపడి వేగ నద రుటఁబట్టి
 కట్టి తోకొని యధికారిముందరను
 జెట్టి యవ్వధముఁ జెప్పిన సంతసించి
 యప్పు డాయధికారి యాదాసి డాసి
 చెప్పువే వెఱవక చెప్పువే యచునుఁ
 దలఁ జెయవెట్టి డాదము భీతిఁ దెలిసి
 చలపట్టి యడుగఁ జుచలవాణి యపుడు
 వడవడ వడఁకుచు వాతెఱ మిగులఁ
 దడుపుచు మాటలు దడఁబాటు గొనఁగ
 నీరీతి నేమియు నెఱుఁగ నీరేయి
 నేరేకుబాకువన్నియ మేనితోడఁ
 బలుచని యొకచిన్న బాసనివడుగు
 బలిమిమై నిటిలోపలి కేగుదెంచి

యుదిరి బంగారుగన్నెయొక్కలో చెచ్చి
 యది వల దనంగ మాయక్కచేతికిని
 యిచ్చి తా గ్రమ్మర నేగెను దాఁద
 నిచ్చెనో తుదిఁ దక్క నిచ్చెనో యెఱుంగ
 నని మ్రొక్కి బాష్పంబు బడరించుదాని
 గనుఁగొని యయ్యధికారి లాఁపించి
 కట్టల్కు నెండలోఁ గమలంగ న్నె
 పెట్టిన నయ్యెడపెట్టు చాఁపించి
 రావించి సంబుల రాగిల్లఁ బలిసె
 కావికట్టణములు గరిమనై నొసఁగి
 తాలిమి నిరుమేలఁ దనుఁ బొల్చియున్న
 కాలకింకరభయంకరులఁ గింకరుల
 దెసఁ గనుఁగొని దేవదేవిచేరున్న
 యసరుసాయకుత్పత్తిహైమవత్తఁబు
 చేకొని దాని కిచ్చినవాని దాని
 వేకట్టికొనిరండు వెఱ పితలేక
 యని నియోగించిన యాధృత్యసమితి
 యనిలవేగంబున నలపురంబునకుఁ
 బఱతెంచి యొక్కనిఁ బట్టుగఁ బదువు
 రఱముటి దానియిల్లఁ బు చుట్టుముట్టి

ఘల్లుఘల్లున గిలుకలతోడి గుదియ
 లల్లనల్లన భూమి యదర నూఁదుచును
 లోఁగక కొంద టాలోనికిం జొచ్చి
 నూఁగుఁ దయ్యలహంసశూలికమీఁదఁ
 బవలించియున్న శ్రీపతికుమారకుని
 సవరనిచరణాంబుజము లొత్తుచున్న
 చకితకురంగాక్షిఁ జంద్రబింబాస్యఁ
 బికవాణి మదనునిబిరుదువారువము
 నడయాడుకొమ్మించుననదేవదేవి
 జడపట్టి కుదిచి భూస్థలి వ్రాల నీడ్చి
 తలగడనున్న నిర్దపుఁబైడిగిన్నెఁ
 గలయంగ పీఠించి కైకొని పిదప
 నుయ్యాలపైనున్న యోగీంద్రు మున్ను
 *పయ్యాడి కరువలిపట్టి దానవులు
 పట్టిబంధించినపగిది బాహువులు
 పట్టి యాతఁడు గట్టుపంచెచేఁ గట్టి
 పురిలోన నీసరిపూఁబోఁడు లెల్ల
 దొర వని నినుఁ జెప్పుదురుగదె యెపుడు
 నట్టి నీవేల రంగపునిగిన్నె
 యెట్టు కైకొంటివే యీదొంగచేతఁ

గొల్లగా భవి రాచకొడుకులముద్ద
 తల్లను కైకొంటి విలుమాజుగాని
 నందునం దనివోక యాన పెద్దను
 నిందున కొడిగట్టకే యామః బోక
 గందంపుగొమ్మలఁ గాఢహి చుట్టు
 చందంబునను నరజలహతయుగం
 బెడమరలఁగఁ బట్టి పిగియించి కుపిచి
 నిడుదతు మ్రొదకవ్వునెత్తేవేరె గట్టి
 మిగిలినజడ కేలి మెయి*నిడవూలు
 సాగపున నిరుమూడుచుట్టునుట్టు
 యోరి ! సజ్జనుమాడ్కినున్నాడె విష్ణు
 డేవీతి లాగించి తీవ్రైడిగిన్నె
 గడుస ! నీకెటువంటి కనుమాయ నలవొ
 జడియక పద్మజశంకరానులకుఁ
 దలమాపరాని శ్రీధనునగరంబు
 నలవోకఁ జొచ్చితి చాకార దొంగ
 నీమేన నింజార నెనయునామములు
 నామము ల్గంపు కన్నపుఁగత్తు లరయ
 నన విని “నీవీలలా ? రంగ ! యనుచు
 ననియె వారలతోడ నానూనివిభుఁడు

వినరయ్య నీతికోవిదులార రంగ
 జననాఘసాము వంచనచేసి యేచు
 చెచ్చినవాఁడనో దేవదేవికిని
 ఇచ్చినవాఁడనో యేలయ్య నన్ను
 విడువ్రండ యనుమాట వినునంతలో నె
 కడుఁగోపమున విటకంటకి వచ్చి
 యెట్టెట్టురా యోరి యీనడురేయి
 నెట్టన శిష్యుచే నీ వంపలేదె ?
 యంపలే దని కల్లలాడెఁపప్రాణ
 మింపని బొంకె దిగ్గేలరా యనుచుఁ
 గెరలి వెన్నెలలు గ్రక్కెడుచకోరముల
 కరణి లోచనములఁ గ్రమ్మునపుపులు
 చెక్కుటద్దములపైఁ జిది క్రిక్కిరిసి
 కక్కసం బగుచనుగవమీఁద నురలఁ
 దల వంచి సిగ్గునం దనతోడ మగుడఁ
 బలుకనేరక దుఃఖపడుచున్నకూఁతుఁ
 గనుఁగొని వరదలై కన్నీరు జాట
 నెనయఁ గాఁగిటఁ జేర్చి యిట్లని పలికె
 అప్పుడే వీడు దొంగని యేచు జాటి
 చెప్పిన నామాటఁ జెవిఁ బెట్టవైతి

పనియూని తాము చంపము తామ చంపె
 ననియెను పేదరి నోయమ్మ కమ్ముకులె
 ముందర నీరీతి ముదిచూపు లాడి
 యెదలు జెజ్వెనో యాకొంకచెయ్యు
 రాగ నేచాళ బంధ వాచార
 చోళాదిరాజవ్యసుతులు నిచ్చలుచు
 నైలాగు నవరింపఁ గైకొనుచేతు
 లీలాగు కట్టుకు నెట్లోర్పునమ్మ
 చెలువలు నేర్పుమొ జిక్కెడిలింప
 బలిమి బట్టకుమని పాటించివేడి
 నదయులై తలవరు లదరంబు బట్టి
 కుదియుప నెట్లోర్పుకొంటివే హాన!
 కెందలిరాకుసోకినయంతగా నె
 కందెడుమేరు కర్కశపాణు లిప్పుడు
 తొడిబడ మెడవట్టి ద్రొబ్బంగ పెంతి
 యడలుచు * నెగెదో యమ్మ! నాకుమ్మ!
 యందలు నెబకు రమ్మని గారవింపఁ
 జెందనిసభలకుఁ బెల్లఁ బో నేడు
 కట్టిడిదొంగని గాపించి విజిది
 కట్టికొంపోవ నేతి కేగె దమ్మ!

యని బిడ్డఁ గాఁగిట నలమి పోనీక
 మునుకొనిదుఃఖించు *ముదియ నీక్షించి
 రావె దొంగలనంపి రాత్రి వేవేగ
 దేవదేవునిసొమ్ము దెప్పించునపుడు
 నవ్వను బిమ్మట నగరివా రెఱిగి
 యివ్వించి బట్టిన నేడ్వనా ? తాఁగ !
 కృపపుట్ట బిడ్డఁ గాఁగిటఁ జేర్చి చేర్చి
 యిపుడుసెప్పెడుబుద్ధు లెటఁబోయె నప్పు
 డని తిట్టి పొమ్మన్న నంతటఁ బోక
 తనకూతువెనువెంటఁ దగిలి నాపోవ
 నొక్కట వడిఁదలాయొకపెట్టుపెట్టి
 కుక్కఁగొట్టినయల్లు కొట్టి చీకొట్టి
 తలవరు లప్పు డంతటఁ బోకయున్న
 దొలఁగంగ నిల వ్రాల ద్రొప్పి నవ్వుచును
 ఆకోమలాంగితో నావహనివరుని
 దోకొనిపోవుచో దోగిన నున్నట్టి
 చెలువలు మగలుఁ జచ్చించి లోలోనె
 తలపోసి పలికి రాదట వారిఁ జూచి
 తనవేడితేజ మంతయు డాచి పుడమిఁ
 జనుచుచుసూర్యునిసరణి నున్నాఁడు

తలకొని నడికంఠం దరలించి డిగని
 కళలతోఁ జునునొకటి నున్నాడు
 ఇతఁడు పొంగిలుచుచు యితఁడు మోండు
 గతి నున్నవాఁ డేమి కర్మమో కాని
 దీనిఁ జూచిన నానందపరమరుని
 చేనున్న నారఁడుచెలుస్తఁ జూపెడివి
 కన్నియ తుది నెండుకన్నును నెడ
 కన్ను నెఱుంగనకమ్మపూఁబోడి
 గోలమాచినరాచఁడఁ తురువంటి
 దీలాగు కట్లకు నెట్లోచ్చె నమ్మ
 కప్పపువిధి గాక కడపట దీని
 దృష్టించి చూచిన దృష్టివాఁడెడిని
 గడపటఁ దమసేయుకప్పవర్తనకు
 నొడఁబడకున్న నీయరుపుణ్యఁధుల
 కోవఁజాలనివార లొక్కొక్కనిఁద
 పైవై వ నీదెస పాటిల్లఁ గాని
 వీరు దొంగలు కారు వివరింప ననుచుఁ
 జేరి యెబ్బనైన సేయంగవచ్చుఁ
 గందు తెల్లంబుగాఁ గానక యొరుల
 నిందింపవచ్చునే నిర్ణిమిత్తంబు

యనువారు కొండలు నటఁ దోచినట్లు
 యనువారు నైయుండి రప్పుడు భటులు
 వారిఁ దోకొనిపోయి వనజాక్షుగిన్నె
 యారయరాదాయె నని *యాత్మగోన
 నందఁడ చింతించు నయ్యధికారి
 ముందర నిడి కేలు మొగించిన సతఁడు
 గాసించి వీరి నిక్కడ నాకు నేన
 చేసేతఁ బట్టి శిక్షించితి నేని
 ఈజాడ తన కేల మెఱిగింప వనుచు
 రాజు విన్నను నపరాధంబు వచ్చు
 నని వారివారిచే నగపడినట్టి
 కనకసాత్రంబు దిగ్గనఁ గొనిపోయి
 రుచిరసింహాసనారూఢుఁ డైయున్న
 నిచుకేందుఁ డగుచోళనృపతిముందరను
 ఇరువుర నిడి మొక్కి యీకార్య మెల్ల
 నిరవొంద నెఱిగించె నెఱిగించుటయును
 విని భూవరుండు సవిస్మయం డగుచుఁ
 గనలి వారలదెసఁ గాంచి యిట్లనియె
 నారంగపతికి ద్రోహముసేసినపుడు
 చేరి వీరల నాజ్ఞసేయుటే తగవ

యైన న్నాయుంబున న్నాయుంబుఁ దెలిసి
 కానిమిమ్మిలు నాజ్ఞఁ గావింపఁ దూకు
 హెచ్చినకడఁక రుద్రేశ్వరునగు
 సాచ్చినచందంబు తెచ్చి యాగిన్నె
 తెచ్చినభాగును దెగువనఁ మీకు
 వచ్చినలాగును వలవ దున్నట్టై
 రవళిసేయక, వదరక, యొక్కచోకక
 వివరంబుగా మాకు వివరింపుఁ దనఁ
 దిట్టయె యాదేవదేవి దా వేద
 ముట్టి నాదించినయుదువు దీపింపఁ
 జుక్కలతో నొప్పునోముచందమునఁ
 బిక్కటిల్లెడు బాష్పబిందుపూరముల
 నొప్పెడియాననం బొకయింత యెత్తి
 యప్పు డిట్లనియె దైన్యము పాదుకొనఁగ
 ఓసార్యభౌమ! లోకోన్నతచరిత!
 నాసేయు నేర మంతయు విన్నవించు
 నవధరింపుము పరా కది చిత్తగించి
 వివరంబుగా నాదువిన్నపం బిప్పుడు
 మునుపు * జేవరపాదములు గాంచి మగుడ
 ననిపించుకొని పోవునపుడు మార్గమున

నొకతోటలో నితఁ డున్న మాయక్క
 పెకలియై తనుఁ జూచి పెగ్గంబు లాడి
 లలితంబు లైనవిలాసముల్ చూపి
 వలపింపఁ గలవె యీవటువేషధారి
 నని యని పంతంబు లాడునాయక్కఁ
 గనుఁగొని యేనును గండగర్వమునఁ
 గడనున్నగొడ్డలిఁ గాలిమీఁదటికిఁ
 దొడిఁబడవైచుకోఁ దొడరినయట్టు
 లారీతిఁ జేసెద నని చలఁపట్టి
 మాఁచువంటియీమాయీవిఁ దగిలి
 పిలిచి తోకొనిపోయి పెరిమె మాయంట
 నెలమిమై నుంటి మనేకకాలంబు
 కనలి మాయమ్మ యొకానొకనాఁడు
 తనమీఁదవేసరి తనుదిట్టుకొనిన
 న్నది తన్నుఁ దిట్టై బొమ్మని యెగు గాఁగ
 మదిఁబెట్టుకొని తమమై మచ్చరమున
 నేచందమున నెటకేగనో యేగి
 తెచ్చి యీగిన్నెయదిచ్చి వెండియును
 దారాకశిష్యుచేఁ దనయింటికనుప
 నారయ బంగారమని యడియాస

నూని నే ముదిస యొక్కోనుడె
 తాని యొండెఱుంగము కనిపలు పొకటి
 మును* వారుఁ దీసిన్నెఱుఁప్పిలి పెచ్చు
 నని యేనెఱుంగ రఱిగ్గుయే యొండెఱుంగ
 గడముట్ట నిది లెస్సగా విచారిచి
 చెడుగునైనను నాజ్ఞ సేయింపు మరుచు
 నాదట నాదిమధ్యావనానములు
 మేదిసీశ్వరుని కిమ్మెయి నెఱింగింప
 పనుమతిశ్వరుడు క్షేవల నున్నదిన్నె
 చెసఁజూచి యాయుతిచెసఁ జూచి వగచి
 మానీంద్రుకడఁ జూచి మాకుఁ జెల్లముగ
 దీనిమాటలలోని తెఱఁగెల్లఁ జెలిసె
 నీవుచెప్పెడిమాట నిక్కంబు చెప్పు
 మావిప్ర! యనుడు నెమ్మానివల్లభుడు
 దిచ్చరియగునట్టి దీనిమాటలకు
 వచ్చె నానిలు వెల్ల వళుకులపుట్ట
 తానాడినటువలె తనుయింటికడకు
 నేను వచ్చుటయును నెససియుండుటయుఁ
 గలదు తానును దనుఁగన్నతల్లియును
 వెలిమీఱఁ దమయల్లు వెడలఁగొట్టుటయు

నకటకటా! యంచు నడలుచు నరిగి
 యొకపంచ తిన్నెపై నొదిగియున్నంత
 నారాత్రిఁ దముదామెయనురక్తి గలుగు
 వార్తికైవడిఁ గైతవబ్రహ్మచారిఁ
 బనిచి రమ్మని పిల్వఁబంచిన మగుడి
 చనుటయె కాని యాజలజాత్యుసొమ్ముఁ
 దెచ్చుట లేదు నేఁ దెచ్చి వీరలకు
 నిచ్చుట లేదు రంగేశుఁడే యెఱుఁగు.
 ననవిని యాబోటి యద్దిరా! కేయిఁ
 బనివడి నీవనుపవె శిష్యుచేతఁ
 బూని యీసభలోన బొంకుటకాక
 యానలు గొన్నియే యనిన నాతపసి.
 చెనఁటిరో! యెక్కడిశిష్యుండు లేని
 యనుచరుం గల్పించి యాడ నేమిటికి.
 నని వితర్కింపంగ నవసీశ్వరుండు
 గని వారికలహంబు కలయవారించి
 మత్తుండు కామినీమదదృష్టిచలిత
 చిత్తుండుఁ గాన నాక్షితిపుఁ డజ్ఞతను
 దనకొల్వులోనివిద్వాంసులు నృపులు
 వినుచు నచ్చెరువంద వివరించిపలికె

న్నెత్తెన నితఁ డొక నదిదొ-నిచి-ప
 నొంతటియది చూడ నితఁ జె-లవా-నొ
 వచ్చిపోయెడువారు వలయు న్నకములు
 తెచ్చి యేమిచ్చినఁ దే-వృ-ముఁ
 గోరి వేవేగఁ గైకొను కల్ల లంబ
 వారికిఁ దగవె యేవలనఁ జూచినను
 వీరిమాటలబాగు వింటిచే మి-
 లేరివంకది నేర మెన్నిచూచినను
 బూ-చి యీమాటలఁ బోల్పి-పఁ దనకుఁ
 దో-చినగతిఁ జెప్పమను వినుఁ దనుచు
 నీతలోదరి వను విచ్చినాఁ దనియె
 నీతఁడు తను వసువే పిల్చె ననియెఁ
 దలపోయ వసువుచంఢం బెరువును
 గలుగంగఁ జెప్పిరి గతి విచారిప
 రీతిగా బ్రహ్మచారియె యేల యితనిఁ
 దోతేర నీరింటితొత్తులు లేరె?
 యొంటిమై సవ-యె నోడక వీరి
 యింటికి వడువు రా నేమికారణము
 అన్నతాదొంగిలి యది పోలబొంక
 కున్నమై నపరాధ మొదవెను ననుచుఁ

బులిమినఁ చెలియచే భూసురుమాట
 *పాలపుబొంకుగఁ దలంపున మీకు లేదె?
 యని విప్రవరుని దొంగగనిశ్చయించి
 వసజాక్షిమైఁ దప్పు వారించి కరుణ
 విడువఁడ యని కల్లు విడిపించి దాని
 కుడుగర లొసఁగ నయ్యడురాజవదన.
 బల్లిచే! నాయేలిక! బాపుచే! భూధ
 వులశిరోమణి! తగవులచక్రవర్తి!
 దొంగనినంత కట్టుఁడు కొట్టుఁ డనక
 సుగతి కల్ల నిజుబు లేర్పఱచి
 యీరీతి మన్నింప నిది నీకె చెల్లు
 నోరాజదేవేంద్ర! యుర్వీశచంద్ర!
 యనవిని భూపాలుఁ డాపైఁడిగిన్నెఁ
 గొనిపోయి శ్రీరంగకువలయేశునకు
 నప్పింపు మని యప్పు డారంగవిభుని
 తీర్పరిం బిలిచి చేతికి నిచ్చి కనలి
 యీచోరునకు నాజ్ఞ యేది శాస్త్రంబు
 చూచి సేయుపుఁ డచ్చుగ మీ రటంచుఁ
 చెలియ విద్వాంసులదిక్కు వీక్షించి
 షలికిన పలుకులోపలనె యభ్రమునఁ

దమ్మికెంజేలు గదాపానేరలము
 క్రొమ్మించుకె. దమ్మి గుంపులసేవ
 వలనొప్పు పదియొకవచ్చెల్లదమ్మి
 ధశధశల్ దశదా చంద్రులం బొదవ
 డాలైన మకరకుండల చకచకలు
 *పాలుఁజెక్కులను మరువాళముల్లేయ.
 బూసిన సిరిగండవోడేబుగబుగలు
 డాసి పంకజధవాండము చోడుమ్ము
 మిండతుమ్మెదలకామెలలుగావించు
 దుండినమ్మెంచెలల గోడ్లచూప
 నెలమించుదీవల నెలయుంచుదీవి
 చెలువ యురోసేధిఁ జెన్నగ్గలిప
 నురుతరకొస్తుభద్యతిపల్లవములు
 దొరసి వక్షోసేధిఁ మళగింపుచుండ
 నెమ్మొయుదాగుర నెరయునెత్తావి
 కమ్మకస్తుతిలకపుండేటి గ్రోల
 రంగనాథుండు తనరంగ విహంగ
 †పుంగవు నెక్కి పోవులుగొల్వ వచ్చి

*పాలుచెక్కుల మరువాళముల్ లేయ

†పుంగవనాయకాద్యతవాహుఁ డగుచు

యతులితగతి జను లరుదంది చూడ
 సతనికిఁ బ్రత్యక్ష మయ్యె నవ్వేశ
 మును వైనతేయుసమ్ముఖమునంచెగడి
 యనిరుద్ధబంధంబు లరిగినపగిది
 సనవిల్తుతఁడ్రిమఁదర నిల్చినతఁ
 దనుదానె యూడె నత్తపసిబంధములు
 జనులెల్లఁ జూచి యాశ్చర్యంబు నంద
 పనజాక్షుఁ డాయోగివరుఁ జేరఁ బిలిచి
 భక్తిమోక్షంబున భవరోగపాశ
 ముక్తుని లాలించుమురుప్రస సతని
 గారవింపుచుఁ జోళకాతునిఁ జేరి
 యోరి ! నీ కిటుసేయ నుచితమే తలఁప
 నీగతి నిల నటియించినవాఁడ
 నీగిన్న పీఠల కిచ్చినవాఁడ
 నేను సేవెవ్వఁడ వితఁడు నాబిడ్డఁ
 డేరు గూర్చినధనం చితినిది గాదె ?
 చేకొని లంజ కిచ్చినయట్టిసామ్ము
 కైకొందునే యేను గడు నీతిదక్కి
 వారి కిచ్చినసామ్ము వారికే యొసఁగి
 నారీతి నయ్యోగినాథు నాతనయుఁ

చలపోయు మనుచు నాతాపనాత్తముని
 తలఁపునెత్తమ్మి నత్తజ్జీ బ్రవేశించి
 తలయూచు నమ్మహేధవుడు డెండమునఁ
 చలకొని భీతితోఁ దనవారుఁ దాను
 నజీముఱి సాష్టాంగ మతవికి వెరఁగి
 యెఱుంగక సేసితి నీతప్పిదంబు
 కావవే శ్రీరంగకాతుండ పేవ
 కావవే నను నేలు కరుణాంబురాళి
 నీవ శ్రీరంగేశ్వరజకుమారుడవు
 దేవర సుతుడ నైతిని యే నటంచు
 నావేశ నతఁ సింహాసనారూఢుఁ
 గావించి తత్పాదకమలము ల్లడిగి
 తనపట్టమహిషులుఁ దాను నందఁద
 ఘనభక్తిమై నూడిగంబులు సేసి
 యోజపెప్పున విధోపచారములఁ
 బూజించి యాయోగిపుంగవుం గలిచి
 యాసక్తిఁ జతరంతయానావరోహుఁ
 జేసి కైసేసి విచిత్రవైఖరులఁ
 బటహభేరీతూర్యపణవాదివాద్య
 చుట్టులఘోషంబులు జగమెల్ల నిండ

భజనఁ జూపట్టు నాపల్లకికొమ్ము
 భుజమున నిడుకొని పురవీధులందు
 మెరయింప నప్పెరమీనలోచనలు
 పరమైన యపరంజిపశ్చేరంబులను
 ఘనసార దీపముల్ కడువెంత లెసఁగ
 నొనరించి యారతు లొసఁగ నచ్చరలు
 దేవకామినులు భూదేవకామినులు
 సేవించి దీవించి సేనప్రా లిడఁగ
 నీరీతి పురమెల్ల నేగింప మగుడి
 ధారుణీవిభుఁడు సద్దమున కే తెంచె
 నారాజుమై నప్పు డామహానిరాజు
 చారుకృపామృతాసారంబు నించి
 యతని వీడ్కొని రంగహర్ష్యసన్నిధికి
 నతివేగమునఁ బోయి యవనతుం డగుచు.
 దనసేయునట్టికృత్యము నీచమైన
 ఘనతరభోగ్యంబు గాఁగఁ జేకొన్న
 యీసర్వసులభుని నిందిరానాథు
 వాసుదేవునిఁ దండ్రుడి వాత్సల్యజలధి
 యేమని వినుతింతు నిభరాజవరద !
 నీమహామహిమ వర్ణింప శక్యంబె ?

యని వినుతింప రంగానాయకుఁడు
 మునినాథుఁ జూచి ప్రమోదిల్పించి పలికెఁ
 దనయ! నీవరసుమధాసుకైకర్ష్య
 మనకు మెచ్చితి వరముల కథిష్ఠముల
 నమగు మటన్తు నీవగుభక్తజనుల
 యమగుదమ్ములకేఱు వనుపేరు నాకు
 దయసేయుమా శాశ్వతంబుగా ననిన
 దయసేసియూరంగధర్మఁ కట్లు మొనఁగి
 తనసేయు గోపకాంతావిహారంబు
 వినుతించువారి కెవ్విధి ఫలం బొదర్ప
 నారీతి సాధాగ్య మబ్బు నీచరిత
 ధారుణి నొకమాటు దలంచువారలతు
 నని యానతిచ్చిన నది మాది గాఁగ
 జననుతుం డగుపకాని జనవకేణ్యునకుఁ
 బనుపడ భువిలోన భక్తాంశ్రితేణుఁ
 డనుపేరు విలసిల్లె నమ్మహాయోగి
 పరమవైష్ణవనుతపదపద్మఁ డయ్య
 హరిభక్తపద*పద్మ మాత్మఁ గోరుచును
 బరమవిరక్తుడై పద్మజమాఖ్య
 సురశిరోన్యస్త విస్ఫురితాంభి యగుచు

పరసమృద్ధి వహించి భవము లడంచి
 హరిభర్త తాఁ గాంత ననుచు భావించి
 తనతోటిగతి సుమధామకైంకర్య
 మొనరించుకొనుచు సర్వోన్నతుం డగుచుఁ
 దావనమాలికాత్మజుఁ డైనకతన
 నావనమాలికి నంకితంబుగను
 లాలితవేదజాలప్రసూనముల
 మాలిక గాఁగ శ్రీమాలిక యనెను
 కృతియును బ్రాబోధకీఖ్యాతి దను
 కృతియును సవరించి కృతకృత్యుఁ డగుచు
 నిరతంబు హరిపదాన్వితచిత్తుఁ డగుచు
 బరమయోగానందభరితుఁ డైయుండె
 నాదేవదేవి రంగాధీశ్వరుండు
 భూదేవబాలురూపున దూతకరణిఁ
 దనయింటి కేతెంచి తనజాతినీతి
 యునికిఁ గన్గొనక సర్వోత్తమం డయ్య
 మునివశేణ్యునికతమువ నిట్టిభాగ్య
 మనువొందెఁ దనకని యాత్మ నుప్పొంగి
 పరమయోగీంద్రుకృపాదృష్టివలనఁ
 బరమవిరక్తయై భవముక్త యగుచుఁ

దనసకలోత్పత్తి సమకావించి తానగు
 కనకపాత్రంబును నైకొనివచ్చి
 శ్రీరంగవిభుని కప్పించి తత్పాద
 సీరజభావననిరతయై యుండె
 బరమపావన మైన భద్రాశ్రమము
 చరితంబు భక్తి నిచ్చును నెచ్చుచేని
 వినిన వ్రాసినఁ జదివినను వాక్కుచ్చి
 నను వారి కెపుడు వైష్ణవసత్కృపయు
 హరికృపాన్మతము. ననుతానై నెరిగి
 పరిపూర్ణమై యుండుఁ బ్రతిలేక యనుచు
 నలమేలుమంగను నమలూతరంగ
 కలినీలవేణికి నబ్జపాణికిని
 యతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
 పతికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి
 సంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర
 ప-కజార్యమతాశ్శ*వాకాన్నయార్య
 తనయ తిమ్మార్యనందన రత్నసంభ
 దనుపమశ్రీ పేకటాద్రీదేవత
 మకరకుండలయుగ్మ ముడితికన్ద
 సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ

సదనావధూలబ్ధసరసకవిత్వ

విదితమానస తిరువేగళనాథ

కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని

యతులితఃకుగః జతుర్థాశ్వాస మయ్యె.

పరిమళిని నిలాసము.

పంచమార్గానము.

హైరుసనోహంగ! యలకేయమంగ!

జీమూతసంకాశ! శ్రీమేకచేక!

మునిశాలికానారచుఃఖ్యభక్తాః

వనమాలి! యవధాన పరదానీలి!

యవిరళశ్రీలచే నమరుదేశంబు

తవణించు బాంధ్యమండలమధ్యమమునఁ

బాగడొందు శ్రీవిల్లిపుత్తూరు నాఁగ

నగర మొక్కటి యొప్పు నవ్యవైఖరుల

నవ్వీటిసౌధచంద్రదాననామణుల

నవ్వువెన్నెలసోగననల నిచ్చలును

విలసిల్లుతావుల విన్నేటిలోని

కలువలు వికసించుఁ గమలముల్ మోక్షు

నలపురివీధుల ననిశంబు మెలఁగు

జలజనేత్రలకటాక్షంబులవలన

మట్టమీటిని పుష్పమయతోరణములు
 కట్టకకట్టినగతి నొప్పుచుండు
 నట నొప్పులేవపర్యంకంబునందు
 వటపత్రశాయి నా ననుదేవనుతుడు
 తనయపాంగామృతధారలచేత
 వినుతతాపత్రయవిపులార్తి నార్చు
 ననుపమం బైనట్టి యప్పుట్టణమున
 వనజలోచనముఖవనజవంశమున
 సిరిమించుకళలతో జ్యేష్ఠమాసమున
 వరలగ్నమున గంధవహతారయందు
 నక్షత్రవేదమయాంగుః బైనట్టి
 పక్షింద్రునంశంబు ప్రభవించి జగతి
 నెట్టన సురగురు నిరసించుపేర్చి
 భట్టనాథుం డనఁబరఁగి వెండియును
 నరయంగ సకలకలాశ్రయం డగుట
 నిరుపమకారుణ్యనిధి యైనకతన
 వైష్ణవపూజావివర్ధనం డగుట
 విష్ణుచిత్తుం డనవిఖ్యాతి నంది
 యచ్చటివటధాము హరికోటిధాముఁ
 బచ్చవిల్లునితండి భక్తిః గొల్చుచును

ఈసరోజాక్షున కెట్టిపూజనము
 సేసి చిత్త్రంబు రంజిల్లుచేయునభా
 యని రమాభిభునెడభావతారములు
 మనములోపలఁ బూజమాఱుఁ జొరెంచి
 నందనందనుఁడైన నందకపాణి
 నందితకథల నానందించుకొనుచు
 మధురలోఁ దొలుత మచ్చనకైఁకి కంచు
 వధియించుకొఱకుఁ దీవ్రత నేగి యే
 హాగిపుష్పలావకుండగు వానియిట్టి
 కరిగెఁ బుచ్చలకునై యాత్మ నొండ్రిక
 కావున ధవళపంకజలోచనునకుఁ
 గావించు సకలయాగంబులకంటె
 నరయంగఁ గడుమనోహరమైనపూజ
 విరులపూజన మని వివరించి తెలిసి
 భావించి వటధామభర్త కే నట్లు
 కావెను సుమదామకైంకర్య మనుచుఁ
 జందన చాంపేయ శారద ఎకుళ
 కుంద మాకంద ముకుంద మందార
 కరవీర ఖడ్గూర కరక జంబీర
 కురువ కరంట కాకోల నారంగ

కేసరి కింసుక కేతకి నాగ
 కేసరము ఖవరక్షి తిజవల్లికల
 సురరాజువనము, ససురరాజువనము
 సరపాలువనము, వానరపాలువనము
 సగుచు గేలింపుచు నంటుసేయుచును
 బాగడుచు జగతి కదృతము దీపింప
 లలితసంతతచైత్రలక్ష్మీచే మిగుల
 నలవడ నారామ మభిరామముగను
 నొనరించి యమ్మహాయోగీంద్రచంద్రుఁ
 డనయంబు భక్తితో నరవిరుల్ గోసి
 దామము ల్లట్టి నిత్యము వటపత్ర
 ధామమూర్తికి నర్పితంబు సేయుచును
 సరవిధారకముఁ బోషకము భోగ్యంబుఁ
 గరిరాజవరదుకైంకర్యంబు గాఁగఁ
 దలఁపుచు నితరచింతలు గట్టిపెట్టి
 యలఘువిద్యాసంగతాత్ముడై యుండె
 నాకాలమున నొప్పు నగణితశ్రీలఁ
 బ్రాకటం బగు మధురాపురం బనఁగ
 నురుతరం బగుచు సర్వోత్తరం బగుట
 సరయంగ రాజరాజాన్వితం బగుట

నలకాపురముఁ బోలె నమ్మనగనగర
 మలకు నచ్చవీమేడలుందుఁ జనించు
 నేణొచ్చనలముఘేందుఁబంబు
 లేణొకబింబులు నెమరుతాతైనఁ
 దమపతి యితఁ డంచుఁ దలఁపంగచేక
 భ్రమసి తారాళి యేర్పజపరాసుడు
 నాపట్టణాధీశుఁ డమరేంద్రుఁ దొడరి
 యాపట్టణం బేలు నమ్మతాంతుకులుఁడు
 దీపకవల్లభదేవుండు ఘనుఁడు
 భూపచంద్రుఁడు పాండ్యభూవల్లభుండు
 జనులెల్ల జయలిడ సకలరాజ్యంబు
 బనుపడ నెంతయుఁ గాలించుచుండి
 తనయేలుపురమునందలిసర్వజనుల
 యునికియు వా రాడుచుడువాక్యములుఁ
 గన వినం గోరి యొక్కఁడ యొక్కనాట
 ననయంబుఁ గార్కమ్ము*నట్టిరేకేయి
 భృంగకాంతుల జళిపించువన్నియల
 గొంగడి ముసుఁ గిడుకొని యిల్లువెడలి
 వీడులోపల వీధివీధులఁ జారు
 లాడువాక్యంబుల నాలకింపుచును

అరిగి పురంబెల్ల నంతయు నరసి
 తిరిగి యింటికి నేగుదెంచుచునుండి
 యొకపంచతిన్నెపై నొక్కండ యలసి
 నికటభాగంబున నిద్రించుచున్న
 భూసురవరుఁ జేరఁ బోయి యాచెంత
 నాసీనుఁ డగుచు నొయ్యనమేలుకొలిపి
 యొక నేర్పుమైఁ బ్రసంగోచితోక్తులను
 వికసింపఁ జేసి కైవీడియం బొసఁగి
 యెందుండి వచ్చితి వీరీతి నొంటి
 నిందేల నిద్రించె దీవు నావుఁడును
 బనివడి దివ్యసంపద లొసఁగంగ
 మునుమిడి ఘనదోషముల మెసఁగంగ
 మహితవిజ్ఞానంబు మదిబొసఁగంగ
 నిహపరసౌఖ్యంబు లెసంగంగ, జడిసి
 దుసికిలిలోనిశత్రులు విసుకంగ
 వెస గంగ కరిగి వేవేగంబ మరలి
 చనువాడ నగుచు నిచ్చట *నెండవడిని
 వెనుకొన్న బడలిక విశ్రమించెదను
 అన విని భూనాథుఁ డవనీసురేంద్రుఁ
 గనుఁగొని పలికె నక్కడఁ బెద్దలెన

సదమలజ్జానుల సంగతి పూరు
 చదివివచ్చినవిశేషము గల్గెనేని
 యానతి మృత విచి యాత్మ చహ్ని-సి
 భూనాథుకో విప్రుగవుగవు దనియెః
 గడునేర్చునై వానకాలాబుకొఱిమః
 గడమ యెన్నిది నెల ల్గిడియింపవలయు
 నగపడురాత్రికై యాత్మఁ జొత్తిచి
 పగలె వస్తువుల సుపాదింపవలయు
 మునువచ్చువార్ధకమునకున్ నరుఁడు
 తనయావనమున యత్నము సేయవలయు
 భాజనీయం బైనపరకారణుబు
 నీజననమునందె యెఱుంగంగవలయు
 ననుసర్థములు గల్గి యఘదూర మగుచుఁ
 జనగ వర్షార మట్టప్రయతేత
 మాసాననెడుశ్లోకమహిమఁ దా నప్పు
 డాసార్వభౌముతో ననువదించుటయు
 నాలించి విభుఁడు తదర్థ మంతయును
 జాల డెందంబులోఁ జర్చించి చూచి
 కోరక కర్మానుగుణముగా నెపుడు
 వారక సంపద ల్వచ్చుచున్నవియ

కలదె యదృష్టంబు గలిగించువెరపు
 తెలియంగవలయు నింతియ యాత్మ కనుచు
 నగరికి నంతః గ్రన్నననేగి కలువ
 పగదాయ పొడుపుగుబ్బలిమీఁదఁ బొడమ
 నుచితసంధ్యావిధు లొనరించి రత్న
 రచిత సభామందిరమున కేతెంచి
 యిఁపుమై భూనాథు లిరుమేలఁ గొలువ
 సంపదం డనుపేరఁ జనుపురోహితుని
 రావించి తనయంతరంగంబులోని
 భావమంతయుఁ దేటపడఁ జెప్పఁదొడఁగెఁ
 గలయంగ ధర్మార్థకామసౌఖ్యములఁ
 చెలిసి యవ్విధుల వర్తించి చూచితిని
 బోలింప నంతిమపురుషార్థసిద్ధి
 యేలీలఁ చెలియుదు నెఱిఁగింపవలయు
 ననిన రాజేంద్ర ! నీ వడిగినసూక్ష్మ
 మనిమిషులకు నైన నది యెన్నఁ దరమె
 యైన మహాత్మ ! శ్రీహరిపాదమతివి
 శాస నీ వెఱుంగంగఁగలవు చెప్పెదను
 నిగమాంతవిధులచే నిశ్చతం బైన
 నిగమార్థ మాత్మలో నిలిపి నమ్మినను

గానంగవచ్చు మోక్షము శ్రోవయ్యె
 భూనాథ ! యన మనఃబున విచారించి
 కనకముల్ పెక్కు పల్కులు గావించి
 తనసభా స్తంభమధ్యమునఁ బట్టించి
 యలయంగఁ దనలోనియనుమాన మెడయ
 ధర నెవ్వరేఁ బరశ స్తవ్యైశ్వర్యముఁ
 జేసి యీశుల్కులుఁ జేకొనుఁ దనుచు
 రాసికి నెక్కుమర్యాద గావించి
 ప్రకటవివేకసంభరితులచేత
 సకలదిక్కులయందుఁ బాటఁగఁ జేసెఁ
 బనిచినఁ గపిలాక్షపాదభక్తుని
 ఘన శాస్త్రవిదు లైనఘన తేగుడెంచి
 యారాజసన్నిధి నాసీను లగుచుఁ
 జేరి యొఁడొరులు చచ్చించి చచ్చించి
 యది మృష యిది మృష యనుచు గర్హింబు
 లదరంగ హస్తవిన్యాసంబు లెఱంగ
 వినుఁడు పల్కాటు గర్వించి మాయెడుట
 వనర నేమిటికి సర్వము మిశ్రమిమి
 ననయంబు నిశ్చయం బగునె మిచేత
 ననుమానములదొంటియాకార మెల్లఁ

నాకు లేటికిఁ బుట్టు కర్ము లైనట్టి
 మీర వీయర్థ మెమ్మోయ నెఱుంగుచును
 పెలుచ మాటలరాసిఁ బెట్ట నేకాని
 ఘోరియునే మీకు నదృష్ట కారణము ?
 ఆగమబాహ్యుల రయినట్టిమీకు
 నాగమాంతార్థంబు లవి యేల తెలియు
 ననుచు నన్యోన్యమతాభిమాషణము
 నొనరింపుచును జేరి యొడొరులకును
 సారెకు నిగ్రహస్థానంబు లిడుచు
 నీరీతి నిశ్చయం బెందును లేక
 పెరుగు వస్తువు గలిపినరీతి నుండ
 నరనాథుఁ డెంతె చింతాస్వాతుఁ డయ్యె
 నట ధన్వినగరవరావాసుఁ డైన
 వటపత్రశయనుండు వాత్సల్యజలధి
 తనకు నిచ్చలు పుష్పదామసంపదలఁ
 గొనివచ్చి యొసఁగుభక్తు విష్ణుచిత్తుఁ
 గని వత్స ! పాండ్యభూకాంతునిసభను
 గనుపట్టుకనకశుల్కంబుఁ గైకొనుము
 అన విని యరుదంది యయ్యోగివరుండు
 వినయ మేర్పడ విన్నవించె శౌరికిని

వేదమో శాస్త్రమో వివరించిమాడ
 వేదార్థసాధ్యమై వెలయునుల్కుంబు
 పాదుక గుడలిఁ బట్టినకేలి
 కాయలు చూపి యేఁగెకొచుఁజెచ్చు
 లితరవిచారంబు లెవ్వయు నెఱుంగ
 మతి సేదుపాదపద్మము లెఱుంగుదుచు
 అన విని కరుణా కబ్జానామ్మత్తంబుఁ
 జరుకుచు నావిష్ణుచిత్తుని కనియె
 సీకడ సందియం బేటికి వలదు
 నీ కేమిభార మిన్నిటికి నే చుండఁ
 దలఁప నీహృదయపద్మములోన నేన
 నెలకొని నిగమాంతనిచ్చితార్థంబు
 పలికించువాడను బలికెడువాడ
 నలమహాగుల్కుంబు హరియించువాడ
 నేన నీ వటఁ బోయి యిటకు రమ్మనుచు
 నానతిచ్చిన యంత నాయోగివరుఁడు
 పరమసంతోషసంభరితుఁడై యాది
 గురునియోగమున మిక్కుటపువేగమునఁ
 జని యాంజనేయుండు జానకీనాథు
 ననుమతిఁ గడలిఁ జయ్యన దాటినట్టు

లతులగ్రహాదిసమంచిత, వేగ
 వతి యనునొకమహావాహిని దాటి
 మధునైరి కుమతుల మర్దించుకొటకు
 మధుర సొచ్చినరీతి మధుర సొత్తైంచి
 వాటమై మిగుల విద్యత్కదంబముల
 బేటాడు నారాజుపేరోలగంబు
 నల్లంత వీక్షించి యటకు నేతేర
 వల్లభదేవుఁ డావనజాక్షచిత్తు
 నకలంకమతి యైనయభిమన్యునూతి
 శుకయోగి గనుగొన్నచెప్పునఁ గాంచి
 గ్రక్కున సింగంపుగద్దెయి డిగ్గి
 యెక్కుడుభక్తిమై నెను రేగుదెంచి
 తనపురోహితుఁడును దానుఁ దత్పద
 వనజయుగంబు మై వ్రాలి యగ్గించి
 తోకొనివచ్చి బంధురరత్నపీఠఁ
 జేకొని యాసీనుఁ జేసి సద్భక్తి
 భ్రాజితంబుగ న్నర్హ్యపాద్యాదివిధులఁ
 బూజింపఁ జూచి యప్పుడు చెంతను
 పరమతవాదులై పరఁగుపాషండ
 ధరణీసురులు చూపుదాళ కి ట్లనిరి

బహువేదవేదాంతపకనాదివిధుల
 మహి నెన్నఁదగు మహామహిమ తైషవాసి
 నజ్ఞులుగాఁ జూచి యతఃపంచ దామః
 దజ్ఞులపోలె సింధూనేశ్వరుఁడు
 బినుఁగుదాసరి నొకపెన్దగాఁ జేసి
 కొనివచ్చి పాదపునఁ గూర్చుండఁజెట్టి
 పలువిధంబులఁ బాలుపడి మాపుదనకః
 జలివిషంబులు గొన్ని నేయుచున్నాఁడు
 పట్టెనామంబులు ఘోరభోగమునఁ
 బెట్టిన వచ్చెనే పెన్దఁజీకఁబు ?
 ఆరాజుచేసినయది కొంతకాక
 యీరీతి నేమిటి కీకుఁతకాయ
 నైదికుండై యుండి న్రాత్యుచందమున
 నీదెసఁ దాఁ బురోహితుఁ డైనవాఁడు
 వల్లభదేవుండు వందనం బిడినఁ
 జెల్లఁబో ! తా నేల నేసె వందనము
 లంపటఁబడఁగఁ దాశ్శకుఁ దలబంటి
 యెంపటిచెట్లకు నికనెంతబంటి ?
 యనునీతిశాస్త్రాబు లందలికొదవ
 లొసర దిదెడునట్టియోగ్యులచేత

నెక్కడఁ దీరని యీబీరకాయ
 చిక్కు దా నితనిచేఁ దీరుటయెట్లు
 పన్ని యసూయయేర్పడఁ బలుమాటు
 నిన్నియు నన నేల యిందె చూచెదము
 లనువారు కొందఱు నతఁడు మహాత్ముఁ
 డనువారు కొందఱు నైయుండి రంత
 హితప్రమీఱఁగఁ బురోహితుఁడు భూధవుఁడు
 నతు లొనర్చుచు భట్టనాథు నీక్షించి
 యాదట మోహశాస్త్రావసీస్థలుల
 భేదింపరాక యభేద్య మైనట్టి
 యనుపమపరవస్తు వనువిధానంబుఁ
 గనఁజేయువిద్యాప్రకాశాంజనమునఁ
 బదపడి యెన్నేని బలుమాటు నిచటఁ
 దుద మొద లెఱుఁగక దుష్టవాక్యములు
 నుడివెడువీరలనోభుల ముద్ర
 లిడనట్లు వేవేగ నిక జాగుమాని
 దానవత్సల ! పరతత్త్వనిర్ణయముఁ
 జేసి మమ్మిటు దయసేసి రక్షింపు
 మనవుఁడు మోదించి హరిచిత్తుఁ డపుడు
 తనలోనివటపత్రధాముఁ బ్రార్థింపఁ

బరమేష్ఠీయచునుతిఁ బ్రాచేతమనకుఁ
 బరిపూర్ణవిజ్ఞానపద మొండెల్ల
 ఘనపాంచజన్యసంగంబున ప్రసవన
 కనుపమసకలవిద్యలు నచ్చెల్లెల్ల
 అభిలేశుకృపను జహ్వరంగును
 నఖిలశాస్త్రములు శ్మత్యములాగుచుండ
 ననఘుఁ డాహరిచిత్తుఁ డనియె నశ్వేంద్ర
 జనపతి భూమినిర్జరులుచు విడిచి
 బ్రకృతిజీవులకు లోపలను వెల్లిలను
 సకలశాస్త్రముల సత్స్వలత దీప్తిప
 నాది యంత్యము లేక యశకుండు సముద్ర
 నేనెస లేక సశ్వేత్వగుండు మి
 సర్వనియంతయై సర్వజ్ఞుఁ డగుచు
 సర్వంబుఁ దనకు కేవలంబుగా మెలఁగు
 కాంతిఁ బాయనిమణికరణి నాదివస
 కాంతుఁ బాయనిరుచిగతిఁ బద్మఁ గూడి
 మిగులవేదములాడి మిథునం బబుచ్చు
 బొగడఁ బెంపొందు శ్రీపురుషోత్తముండు
 పరతత్త్వమని పల్కుపల్కులోపల నె
 సరగునం దత్సభాస్తంభమధ్యమున

ఘనపాశములఁ గూడఁగట్టినముడుపు
 తనుదానె యతనిపాదములపై వ్రాలెఁ
 దోడనే మొఱసె దుండుభులు రంభాదు
 లాడిరి కొనియాడి రఖిలభూసురులు
 సురలు మోదించిరి సొరిది నందంద
 విరివాన కురిసె కావిరియెల్ల విరిసె
 నప్పు డారాజేంద్రుఁ డంతరంగమున
 నుప్పొంగి పొంగి యయ్యోగినాయకుని
 బదపద్మముల వ్రాలి పరమానురక్తిఁ
 బదివేలతెఱఁగులఁ బ్రణుతిఁ గావించి
 యోపావనాత్మ ! యోయోగీంద్రచంద్ర
 నాపాలిదైవంబ ననుఁ గన్నతండి !
 యనుచు నానందబాష్పంబుపూరములు
 నినుపార నాయోగినీరజమిత్రుఁ
 బ్రచురమాల్యాంబరాభరణుఁ గావించి
 రుచిరదంతావళాహుఁగాఁ జేసి
 బహుతరచతురంగబలపు త్రిమిత్ర
 సహితుఁడై యనుచరుచందానఁ గొలిచి
 తనపురంబెల్లఁ బ్రదక్షిణగతుల
 నెనలేనివేడుక నేగించుతఱిని

అబోక పావను నభినవోన్మదము
 నాలోకనము సేయుచున్న పేదనను
 గమలాసనుఁడు చండకరత్రేకులు
 నమ లేద్రసిద్ధవిద్యాధరు ల్గొలువ
 శ్రీహరి కలిమి నెచ్చెలువతో నరున
 వాహనాదూఢుఁడై వచ్చి యుక్వేళఁ
 దనయుఁడు బ్రహ్మ రథంబుమై మెజును
 జననియు జనకుఁడు సుతసం బాదవఁ
 గనుఁగొనుగతి గజస్కంధంబుమీఁద
 దనరారువిష్ణుచేతను గటాక్షింప
 విష్ణుపదంబుమై వెలుఁగొందుచున్న
 చిష్ణు సేవించి యవిష్ణుచిత్తుండు
 నరయ నకాలదేశాస్పదం బైన
 పరవస్తు విపుడు చూపట్టెఁ గన్నులకు
 ననిభక్తి పరవశుం డై శంబరారి
 జనకునిఁ గాంచి యాజగదేకనాథు
 సర్వజ్ఞుఁడును సర్వశక్తియుం దాన
 సర్వంబు ననుచుఁ గ్రచ్చర భక్తిపరత
 జలజాతీలూవణ్యసౌందర్యముఖ్య
 ములకె మిక్కిలి చిక్కి మోహించి యప్పు

డీమోహనాంగున కీదృష్టిదోష
 మేమియు లేక సౌ పెసఁగుఁ గాకనుచు
 జటలై మొఱయు కుంజరముమై పసిఁడి
 గంటలు తాళము ల్లాఁగఁ జేఁబూని
 నవరసరాగవర్ణములఁ బెంపెసఁగ
 సవరించి మంగళాశాసనం బపుడు
 శ్రీమాల్యకారునిచే దివ్యపుష్ప
 దామముల్ తాల్చి యుద్ధత రంగసీమ
 జాఘరమల్లుని సమయించి మిగుల
 రాణించుశౌరిదోర్దండంబులకును
 వలపల రవికోటి వడఁకించుకాంతిఁ
 దలుకొత్తుచుండునుదర్శనంబునకు
 నలచెంత ననివైత్యు లగలునాదములు
 సలుపుచుండెడు పాంచజన్యంబునకును
 నపరంజిబామ్మయో యన నొప్పు మేన
 నుపమింపఁ దగి యెద నున్నయిందిరకుఁ
 గెందామరలపస గిలుబాడుపసల
 యందంబు గలుగు నీయడుగుఁదమ్ములకుఁ
 బూనికతోడ నెప్పుడు బంట నైన
 యేనును నీవును నెర వింత లేక

యౌనఁగూడియుండెడియునికి కౌశల్యుచు
 నెనసియుండంగఁ బెక్కిల్లు మంగళము
 మంగళం బని పలుమాఱు ననఁచు
 సంగతి మంగళాశాసనంబ్లి
 సవరించి మఱియు నాశౌరినందచుని
 యవతారములయందు ననయంబుఁ జిక్కి
 దామోదరుని యవతారాదిల
 లామోదమాలిక లై యొప్పుచుండఁ
 బ్రామాణికోక్తిగర్భంబు లైయొప్పు
 దామిణోక్తులఁ బ్రబంధంబుఁ గావింప
 ననయంబు హర్షించి యారమావిధుఁడు
 తనదివ్యశక్తి యాతనియంద నిలిపి
 శ్రీవల్లిపుత్రూరఁ జెన్నొందుచున్న
 యావటదశధాముడై యనునొంద
 నరుదెంచి యప్పు డాయవనీశతిలకుఁ
 డిరవొందఁ బురమెల్ల నేగించి పిదప
 ననురాగ మిగురొత్త నావిష్ణుచిత్తు
 ననుపమసింహాసనాసీనుఁ జేసి
 మండితకాంచ నాంబరభూషణముల
 పెండియుఁ బూజఁ గావింప నయ్యోగి

సరనాఘః బెక్కుచందముల లాలించి
 కరివరాఘాఘః క్రమ్మట మరలి
 తనపురి కేగునత్తఱి జౌరజనులు
 వినఁ గ్రొత్తయైన యవ్వత్తాంత మెల్ల
 విని పురిఁ గై సేసి వేవేగ నెదురు
 చనుదెంచి ప్రణతు లర్చనలు గావింప
 భూరిరత్నాంబరభూషణావళుల
 వారి సంభావించి వారనివేడ్క
 వారునుం దాము నావటధాముఁ డైన
 నీరజనేత్రుసన్నిధికి నేతెంచి
 యతనిపాదంబుల కందంద వ్రాలి
 నుతి సేసి భక్తి కన్నుల నామతింప
 నోతండ్రి! నాలోన నుండి వేదార్థ
 జాతంబు భువిలోని జనులెల్ల వినఁగఁ
 బలికించువాఁడను బల్కి శుల్కంబు
 వలనొప్పఁ గైకొనువాఁడను నేన
 యని యానతిచ్చితి రారీతి సయ్యె
 ధన మిదే భద్రదంతావళం బిదియె
 యని సమర్పించి నిజావాసమునకుఁ
 జనుదెంచి యెప్పటిసరవి నిచ్చులును

నతులితం బగుభక్తి నారమాకటికి
 నతనియుత్పన్నజేరమై ప్రకాశించు
 నలఘువిద్యాపూర్ణుఁ డాముదారికిని
 నలరుదామంబుల నప్పించికొనుచుఁ
 బరగువిరక్తిఁ బ్రబంధయ్యుంబు
 విరచించి లోకైకవిదితుఁడై యుండె
 నెన్న శక్యముగాక యిలలోన నున్న
 తోన్నతం బైన యియ్యోగిండుచరిత
 నననాత్మకూర్చిమై నరు లెవ్వరేని
 వినిన వ్రాసినఁ జదివిన నుతించినచు
 భయములు దార్చు శోభనములు చేర్చు
 జయముల నిచ్చు దుర్జయము లడంచు
 నట ధన్వినగరవరావాసుఁడైన
 నటధామపాదజీవనమట్నదంబు
 చిరతపోనిధి విష్ణుచిత్తుఁడు హరికిఁ
 గరమర్థి సుమధామకైకర్యపరత
 ననిశంబుఁ దనసేయు నారామమునకుఁ
 జనుదెంచి యవ్వనస్థలిఁ బాదుకొన్న
 పొన్నమాకులకెల్ల బోది గావించి
 కన్నియమొగలిమోకల సేవ్యపతివి

గొజ్జంగిపొదలకుఁ గుదురు లమర్చి
 గుజ్జమొల్లల కాముకొన నీరుగట్టి
 కరవీరములదండఁ గాలువల్ దీర్చి
 విరవాదిపాదులు విరివి యొనర్చి
 కలయంగ మరువంబుకల పేర్పరించి
 యలవిమీఱినమల్లియల కంటులొత్తి
 పారిజాతములకుఁ బాదు లమర్చి
 యీరీతి మఱియు ననేకవైఖరుల
 నారామసీమ సొంపారెడుపుష్ప
 భూరుహవల్లకాభూరిసంతతికి
 నవవసంతుఁడపోలె ననలొత్తఁజేసి.
 సవరగా నచట నేచక్కిఁ జూచినను
 మిసిమిగా నల్లడ మిట్టు బల్లంబు
 కసపుఁ గట్టెయు తాయుఁ గంప లేకుండఁ
 బస మించు కన్నులపండువు గాఁగ
 వసుమతీసతికన్నువలె నుండఁజేసి
 పరిమళమిళితపుష్పంబులు గోసి
 కరమర్థి నించిన కరఁడిచే బలసి
 పనుపడ మనురాజపతనచే వెలసి
 మనమున సంతోషమగున్దై తులసి.

పాలును క్రొన్ననలతోఁ గలుచునెఱ్ఱైఁ
 గలసి వన్నియమకతముల సొల్పి
 వరపుష్పములసౌరభంబులఁ గలసి
 సిరిమించు తులసి వేచేయుకవలసి
 తొలుఁగెడు బహుపుష్పకాశమునాఁ
 బెరసి పంకముగఁ జిప్పిలుచోట్ల దాఁ
 తవిలి యావనదేవతలు వనక్రికి
 సవరించుదీపికాస్తంభంబు లనఁగ
 మొగళిరోమాణిక్యముల పాపకేలు
 తగిలి వేడించుచందనములు గడచి
 ప్రవహించుచున్నమరందవాహినులఁ
 దివుటమై దాఁటి యెంతే వేడ్కతోడఁ
 గట్టిగాఁ బువ్వలకరఁడి యొక్కెడను
 బెట్టి గుద్దలిఁ గేల బిగ్గ నమర్చి
 ననుపారఁ దులసీవనంబు నల్లడలఁ
 దనరఁ ద్రవ్వచునుండి తన్మధ్యమునను
 శుచిమాసమునఁ బుబ్బశుభముహూర్తమున
 గుచిరగారుత్మతరుచిరేఖి వోలెఁ
 దోరవకా నొకమంచితులసిమూలమున
 ధారుణియంశ ముద్భవమై చెలంగి

బాలయై యెదుటఁ జూపట్ట నయ్యోగి
 చాల నక్కజమంది సంతసింపుచును
 బ్రతిలేనిశృంగారరాశియో యనఁగ
 రతిరాజుకేల్లికైరవబాణ మనఁగ
 లలిమించు నవ్వనలక్ష్మీయో యనఁగ
 నెలకొన్న విదియకొన్నెలసోఁగ యనఁగఁ
 గనుపట్టు నాకన్యకరపల్లవముఁ
 నినుమడించినకూర్చి నెత్తి ముద్దాడి
 తలపోయ నిచట నీతామరకంటి
 తులసిమూలంబునఁ దోచు టన్భుతము
 మానవబాలికామాత్రంబు గాదు
 జానకిసరిఁ బోల్పుఁ జను నీలతాంగి
 యనుచు వెండియు వెఱఁగంద నందఁదఁ
 బనుపడ నశరీరి పలికె నభ్రమమున
 హరి పూర్వమున వరాహావతారమున
 ధరణిఁ గొమ్మున సముద్ధరణంబు నేసి
 యెనయఁ గాఁగిటఁ జేర్చి యెలమిగావింపఁ
 దనపతిఁ జూచి యాధాత్రి యిట్లనియె
 ననిశంబు నీ కిష్టు లగువార లెవ్వ
 రనిశంబు నీ కిష్ట మగుపూజ యెద్ది

యానతి మృత్యుం డ్రయగాలి క్షిప్తి-చి
 శ్రీనాథుఁ డవియె నోకాశాంతవదనః!
 పాలుపార ననుఁ గూర్చి భోగదేహవాద
 నలరులదామంబు నన్నించువాడు
 నిష్ఠులు మిగుల నాకీర్ణులనముచె
 యిష్టముల్ వారికి నెనలేనియట్టి
 చెడనిసంపద లిచ్చి చేసేత కపుడుఁ
 గడువేడ్కఁ బ్రోతు నోకల్యాణి! యశనః
 విని యది మొదలు నవ్విపులావధానీ
 తనపతిమాట యెంతయు మది నాఁ
 నిలలోన జనియించి యీశ్రావణంబు
 జలజోదరునకు నే నవరింపవలయు
 నని యెన్ని నీవు మహాయోగివశుఁడ
 వని నీకు నందన నయ్యెద ననుచు
 నీతోటలో జనియించె బూర్వమున
 సీతాంతరంబున సీతావధానీ
 జనియించి జనకునిసత్పుత్రి యైన
 యనువున నీకు నీయరవిందనయన
 నందన యయ్యె నీనాళీకవదనఁ
 బొందుగాఁ గొనిపోయి పోషింపు మింక

సకలంకశుభములు సభిమతార్థములు
 సకలసిద్ధులు నీకు సమకూరు ననిన
 నుప్పొంగి యప్పు డయ్యోగీంద్రచంద్రుఁ
 డప్పయోరుహనేత్ర నక్కునం జేర్చి
 కొని యితి కేగి మక్కువతోడఁ బిలిచి
 తనభామచేతి కాతన్వగి నొసఁగి
 యలకన్య వొడమినయట్టిచందంబు
 వెలయుగ నశరీరి వివరించుపలుకుఁ
 చెలిపినప్పుడు మ్రోసె దేవమంగభులు
 వెలువక జడివట్టె విరివాన మింటఁ
 గీర్తింపఁ దొడఁగిరి కిన్నరాంగనలు
 నర్చించి రప్పరోనిలినలోచనలు
 సయమార నింద్రాదినాకలోకంబు
 జయజయశబ్దముల్ సవరింపఁ దొడఁగె
 సనకసనందనసన్మోనిముఖ్యు
 లొసరించి రభిరుతు లుపనిషత్తులను
 ఆవిష్ణుమానసుం డాబాలఁ గన్న
 యావార్త విని వెఱఁగంది యంతటను
 సకలశోభనవస్తుసంతతితోడ
 సకలభాంధవులు నచ్చటి కేగుదెంచి

ఇట్టనాశునిఁ బ్రేమఁ బ్రసరించె యతని
 పట్టి నీక్షించి సంబరము పెట్టెను
 నీవాలుఁగంటి నీవిటఁ గన్దయపునె
 యీపు ధన్యుడ నైతి విదికారమున
 నేము ధన్యుల మైతి మిందఱు మిప్పు
 డోమహాభాగవతోత్తమ! యరుచు
 నాశుచు నయ్యోగి సంపద హాని
 పాశుచు నేతుల బసపుహరియల
 గపురంపు సూతులఁ గన్మువస్నీట
 గపురమించిన యరగచువిచ్చుమల
 నాశుచు సరసంబు లాశుచు నిల్లు
 లాశుచు వక్షివేము లాశుచుఁ బెలఁగి
 యొకొరుం దమలోన నుష్పాగి యిల్లు
 దుడిమై నందనోత్సవముఁ గాఢిప
 సిరితోడునీడనెచ్చెలి తనయిటి
 కరుచెంచినప్పుడే యళులసంపదలు
 తముదామె వచ్చి నర్తనమాహాకతనఁ
 బ్రమదంబుతోడ నా ఇట్టనాశుండు
 బంధురభూషణాంబరకొంచనముల
 బంధుమిత్రాళి సంభావించె సంత

భట్టనాథునిదేవి పరమానురక్తిఁ
 బట్టి హస్తంబులఁ బట్టి నేరుపున
 జగములఁ బొడమించు జలజసంభవుల
 నగణితంబుగ బోరుకాడింపుచున్న
 జగదేకమాతహస్తపుటంబునీటఁ
 దగబోరుకాడించి తడినాయ నొత్తి
 జడియక బ్రహ్మాండజాలంబు లెపుడు
 గడుపులో నిడునట్టు గరిత నొక్కరిత
 విలసిల్లు సేవంతివిరులచందమునఁ
 హళగించుచిన్నిపొత్తులలోన నుంచి
 ప్రేయమునఁ జన్నిచ్చి పెంచి లోకములు
 నయమారఁ భోషించు ననుఁ గన్నతల్లిఁ.
 జన్నిచ్చి పెనిచె నీసరవి నయ్యాగి
 కన్నియ కట జాతకర్మమల్ దీర్చి
 యీదేవి హరి నెన్ను నిటమీఁద ననుచు
 గోదాభిధాన మాకొమరితె కొసఁగి
 యాకన్య నిజసవ్యహస్తంబు చూచి
 యొకొమరిత జగదీశ్వరుం డైన
 రమణుని పట్టంపురాణియై యుండు
 క్రమమున ననుచు నాకలకంఠకంఠి

పల్లవాంబుజరాగపాటలపాద
 పల్లవంబుల నున్న భాగ్యచిహ్నములు
 గని సర్వగీర్వాణకామినీయులు
 మినుకారు నెరుల తుమ్మెదలకేడించు
 పదపంకజములఁ బొప్పుడ నఁచుమిగుల
 మది సంతసించి ప్రేమమున నాజాల
 బాలకైరవమిత్రఫల, గోపాల
 బాల వక్షోగంధ పటలజంబాల
 జనకుండు వైడేహి, శరణి యిదిరచు
 బెనుపుచందంబునఁ బ్రేమ దైవాః .
 బెనుప రాగాములం బెరుగుచుఁ నమ్మి
 ననబోడి కిలకిల నవ్వంగనేర్చి
 యొయ్యన నుయ్యాల లూఁగుచున్నెడను
 నెయ్యంబుమైఁ దల్లి నిదురబొమ్మనుచుఁ
 బాటించి వేటొకపాట వాడినను
 బాటించి వినక యెప్పటఁ బోరినుచు
 బలసోదరునిమీఁదిపాటఁ బాడినను
 గిలకిల వాయెత్తి కేరినవ్వుచును
 అంత నొయ్యన డొంగి యాడంగనేర్చి
 నంత బంగరుగజ్జయలు నందియలును

గలకల రవణింపఁ గారుమెఱుంగు
 పిలుప నానింటిలోఁ బిలిపిలినడల
 మెలఁగుచు మోముదమ్మికి మూఁగుకొన్న
 యలకభృంగముల నొయ్యన కరాజ్ఞమునఁ
 జక్కనొత్తుచు డాలు జళిపించుమణుల
 నక్కులమించు సన్నపురావిరేక
 నునుపారువేల్పుటేనుఁగుపిల్లకొమ్ము
 లను గట్టులొనరించులాగున నొప్పు
 పుత్తడిబొద్దులుఁ బువ్వుదండలును
 గుత్తఁబుగా వలగొనుతేఁటిజాలు
 లాగైనయింద్రసీలంపుగాజులును
 బాగైనతరపనిపవడంపుసరులు
 విలసిల్లుతేనియవిడిదమ్మి దొరఁగు
 చెలువున లాలగెఁజిగిమోవి శార
 నల్లన లోకసంహతిఁ గన్నతల్లి
 తల్లిదండ్రులపేరు తాఁ జెప్పఁదొడఁగెఁ
 గరమర్థి దాదిచెంగట చేరఁ బిలిచి
 కరతాళగట్టనల్ గావించుగతుల
 చిన నవ్వుకొనుచు గోవింద! ముకుంద!
 యనుచు వేడుక నృత్యచూడు నీరీతి

నింతయై యంతయై యెదిగి నానాఁటఁ
 గుంతలంబులగురుల్ గూడువా యమునఁ
 వనఝాడుచెలులుచు దాచు శ్రేయమున
 నెనసి యొక్కెడ బొమ్మనిండ్లాది లనుచు
 జగములు నందుల సా రహహన
 నగనగరాదు లున్నతి ల్లింపుచుచు
 నంతంతఁ జిత్రంబులగు నహాకములు
 దొంతు లబంచు సంతోషించుకొనుచు
 వరుస గుబ్బనగూళ్ళు వండువ ముచుచు
 నరవిరిదాసనం బసలంబు గాఁగఁ
 బూనిక నొకకల్పప్రాయ యనుచు
 పూనీతియెసదునం బొలుపాదు మన్న
 యొకతమ్మిపూగుండ యుగిచి సన్నంపు
 టకరువు లనుబియ్య ముదులో నుగిచి
 కన్నెగేదగిని గలయఁబెట్టుచును
 గన్నియల్ పొగడ నిక్కరణి నాడుచును
 బురుడింపఁదగు పెండుబొమ్మలు చెచ్చి
 హరిఁగును వైదర్భి యని సచుకట్టి
 కూరిమి నేఁ బెట్టికూఁతురిదానఁ
 గోరి మీరలు పెట్టికొడుకువా రనుచు

సారచంద్రికల మైచాయలం దెగడు
 చారుపటీరంపుఁజవికెమీఁదటను
 పవడంపుటనలుదీపై క్రమంబునను
 సవరనిగంధంపుసమిధ లమర్చి
 జాతిముత్తియపులాజలు వేలుప్పించి
 జాతిగా హోమంబు సవరించి మఱియు
 మనము పన్నిదపుటన్మనము లాడుదము
 మనమునఁ గపటంబు మాని రమ్మనుచు
 నోడక చెలు లాడుచున్నచందమున
 నాడలేకున్నవా రద్దిరా యింకఁ
 జిక్కితి పతిపేరు సెప్పుమటన్నఁ
 జక్కనివటపత్రశాయి నామగఁడు
 అనిచెప్పి వారల నారీతి గెలిచి
 యనయంబు మగలపే రడిగి చెప్పించి
 యీలీల నుఱియు ననేకమార్గముల
 బాలికాలీలలం బ్రబలుచునుండి
 యెలజవ్వనము మేన నిగురించుతఱిని
 నలినాక్షి యాభట్టనాథతనూజ
 తనతండ్రి వరసుమదామంబు లచటి
 వసమాలి కప్పింపవలసి నిచ్చులును

గట్టిగా మాలిక నిట్టి పూర్ణః
 బెట్టి యావేశ నర్పించెద ననుచుః
 జనినపిమ్మట నలసానుదానుములు
 తనకొప్పునం బూని తనకొప్పునోడ
 మించులు జలదుబుమీఁద వేడించు
 సంచున నొసపరి సనతుగాఁ బట్టి
 యెడసావిగాఁ జూచి యింటిలోనున్న
 నడబావిలోనఁ గ్రన్నన నీడఁ జూచి
 చూడ నొప్పెడు తనచూడ నున్నట్టి
 జాడయంతయుఁ గని సంతరిపుచును
 వెండియుఁ దొల్లింటివిధమునం బువ్వు
 దండ లాకరఁడిలోఁ దనగార నునిచి
 యాడుచుండెడుసమయమున నేతెంచి
 వేడుక నవి తెచ్చి విష్ణుచిత్తుడు
 నేర్పున వటధామనీరజోదరుని
 కర్పింప నిరతిశయానందుఁ డగుచుఁ
 గల్పసూనంబులకంటె హాసీంద్ర
 కల్పితవిమతులకంటె దేవతలు
 నెడపకయుపహార మిచ్చుటకంటె
 గడపట నేమిటికంటె భోగ్యముగఁ

దలఁపుచు వటపత్రధాముఁ డుప్పొంగి
 తలఁపుచోపలఁ గొండఁ దాఁకుచునుండె
 నీలీల మఱియు ననేక కాలంబు
 బాలిక ముడిచినప్రసవమాలికలు
 హరిచిత్తుఁ డనిశంబు నాబాల ముడుచు
 టరయక శౌరికి నర్పింపుచుండె
 ననయంబు దాను నయ్యరవిందనేత్ర
 జనకునితోఁగూడఁ జని తోఁటలోన
 విరులుగోయుచు నవి వింతవింతలుగ
 సరులుగా సవరించుఁ జాటున కరిగి
 తా మున్ను ముడిచినదామముల్ పిదపఁ
 బ్రేమమైఁ దండ్రుచేఁ బ్రియుని కంపించు
 నీరీతినటియించునెడ నొక్కనాఁడు
 కూరిమితోడ నాగోదావధూటి
 జనకుండు వటపత్రశాయికై యడిన
 ననగూడలోనిక్రొన్ననదండ లెత్తి
 యొనఁగూడుకొప్పున నొప్పుగాఁ జుట్టి
 నినుపారుబావిలో నీడ చూడంగ
 నేమరిపాటుగా నేతెంచి తండ్రు
 కోమలిదిక్కుఁ గన్గొని తల్లి! యిట్లు

హరిసమర్పణగున కమర్చిచుపుష్ప
 సరములు నీకు శ్రేష్ఠముఁ జేయఁ దలం
 యనుచు వేటొకకొన్నియై కలుగు గోప
 చని నాటి కావటశాయి కష్టంప
 నప్పు డాగోవిందుఁ డాతెచ్చవిరుల
 నొప్పక యంతయు నొల్లంబు నేసి
 కడుఁబ్రేమ నీచిన్నికన్నకొమ్మడిని
 ముడువనివిరుల నేముడున నొచ్చెన
 నీకన్యకామణి నెరితావి లేని
 యీకుసుమములు నా కితవుగా విపుడు
 కువలయనేత్ర కైకొని *చేతఁ గొన్న
 యవియె తెచ్చితి వేని యంగీకరితు
 నన విని వెఱఁగంది యనురక్తి నరిగి
 తనుజాత ముడిచినదామము గొనుచుఁ
 దనయఁ దోకొనుచు శ్రీధవునిసన్నిధికిఁ
 జనుదెంచి కరజలజాతయుగ్మంబు
 మొగిచి దేవరచిత్తమున కింతయిష్ట
 మగుట నేనెఱుంగ నయ్యబ్బాక్షి యిదియె
 యీలేమ కొప్పున నెనయించినట్టి
 మాలిక లివె గోపమానినీవరద!

యన విని గోవిందుఁ డాదండ లంది
 యెనలేనివేడ్కతో నెదమీఁదఁ జేర్చి
 నుడుటఁ గీల్చి కన్నుల నొత్తుకొనుచు
 ముద ముష్పతిల శిరమునఁ జుట్టికొనుచుఁ
 నీమానినీమణి నిటమీఁద నేన
 ప్రేమ చైవాటంగఁ బెండ్లియాడెదను
 ఈకోమలాంగి నీ వెప్పటియట్ల
 తోకొనిపోమ్ము నీతోఁగూడ ననిన
 సంతసింపుచుఁ దనుజాతయుం దాను
 నంతట వారిచిత్తుఁ డరిగె నింటికిని
 ఆచెల్వ కదిమొదలై చూడికుడుత
 నాచారి యనియెడునామంబు గలిగె
 నానాట నాభట్టనాథతనూజ
 మేనఁ దారుణ్యంబు మించి రా నంత
 నెలనాఁగ చెలువంపుటేటిలో మెలఁగు
 వలుదజక్కవ లన వలిగుబ్బ లమరె
 వనిత జవ్వన మనువనములోఁ బాడము
 ననటులగతి నూరు లమరె నెంతయును
 వారిని మోహించుచు హరమనోధైర్య
 హరుమోహనాస్త్రంబు లనఁ గన్ను లమరెఁ

గలకంకికనుడమ్మ శవశేషియున్న
 యలిపంక్తు లనగఁ జెన్నాఁజ్ఞానముగము
 ప్రాయువుగడలిఁ బొప్పుడుతెరంగముల
 చాయల బాహుపాశములగా వెనఁగి
 వలరాజురాచిల్క వయ్యోబయలు
 తెలివిమైనసదుఁ గాడిన చూపట్టెఁ
 గారుమొలుగుపైఁ గనుప్పొసల
 ధారాధరం బనం దనరాకెఁ దుఱుము
 మరునిపట్టపుదంతిమ స్తంబుకణిఁ
 గర మొప్పు జఘనచక్రము తేటఁడియె
 లాలితరోమాశిలతికజనించు
 నాలవాలం బన నసలారె నాభి
 తగముఖపద్మయంత్రం బిరుగడలఁ
 బొగడొందు శ్రీలునాఁ బొలుపాకె శ్రుతులు
 కాముకుం డగుసోము గాడి చూపట్టు
 కాముసంపఁగితువుగతి నాస యమరెఁ
 బంకజోదరునిశోభనపల్లవముల
 పొంకంబునను బదంబులు చెన్నుమీఱె
 ననబోడి కిట్లు నానాట నమ్మెన
 ననలొత్తు నెరజవ్వనము *దయివాఱ

నందంద గోవిందుఁ డగుచిదానందు
 నందు మిక్కిలి చిక్కి యానక్త యగుచుఁ
 గమ్మఁజితావులు గలుగుమాలికలు
 నెమ్మిత్తో వటధామునికి సమర్పించి
 చనువెంచుతండ్రి కిచ్చలు నుపచార
 మొనరించి యాతనియొద్దఁ గూర్చుండి
 మురిపంబు నొయ్యారమును దభృకొనఁగఁ
 నొరయుముద్దులు గురియుచు నొక్కనాఁడు.
 కడుమనోహరము లా కమలాక్షుకధలు
 కడపట నీ వెఱుఁగని వెవ్వి లేవు
 ధరలోన నర్చావతారరూపముల
 హరి యున్ననిలయంబు లవి యెన్ని కలవు.
 అపరిమితంబు లా నందులో జగతి
 నిపు డెఱింగినవి నీ వెన్ని ? తెల్లముగ
 వెన్నునికధవిన వేడు కయ్యెడిని
 యన్న నా కెఱింగింపు మనిన నుప్పొంగి.
 కన్నియఁ జూచి క్రేగంట నవ్వుచును
 మన్నన నెమ్మేనిమై కేల నిమిరి
 కురులు గూడఁగచువ్వి క్రొన్నెలసరుల
 వరుస దిద్దుచు గారవంబు దైవాఱ

నమ్మ! చెప్పెద వివరములు చూచు
 నమ్మాధ్యక్షునినిలయుములుఁ గన్గొనలు
 ననయంబు మానివేర్చును త్రైవిధములు
 యెనిమిదితిరువతు లిలంగొనఁ గలక
 యియెడలందు నయ్యుండిరావేళుండు
 పాయక యుండు నభంగవైభవం
 నరయ నీకథ వినున్మోహరలకుఁ
 గరతలామలకంబు కైవల్యపదము
 అనుచు వేంకటపతియాదిగా నెఱుఁట
 యెనిమిది నెలపుల నెసఁగుమూర్తులను
 వినుపింపదొడఁగె వేర్వేఱ చిత్రముగ
 జవనుతవైభవసంహితం బగుచు
 నిచుళలో శ్రీధరానీలం గూడి
 యచలుండై యుండుఁ దోయజసూతితండ్రి
 తంచాపురంబున తంచదైత్యారి
 యంచితమనుజపంచాస్త్యం దైయొప్పుఁ
 గటిగదాదరచక్రకలితహస్తంబు
 కిటిమూర్తిదండకు గెడపినవాఁడు
 శ్రీమణిమా క్తికసింధుశోభితుఁడు
 శ్రీముష్ణపురమనం జెన్నొందియుండుఁ

దొలుతఁ దాఁ దన్నినదోషంబు వాయు
 నలమాని తపము సేయఁగ మెచ్చినట్టి
 ప్రేమాలయాఖ్యుండు పృథుభోగశాయి
 కాముని గన్నచక్కనితండ్రియొకఁడు
 హరిపితామహసేవ్యుఁ డగుచుఁ గదంబ
 పురమున శేషతల్పుఁడు చెన్నమిగులు
 దేవియాజ్ఞలకు విధేయుఁ డైయుండు
 డేవుండు విశదాద్రిధీరుఁ డొక్కరుఁడు
 శ్రీపక్షిభూతపురీపతి గాథ
 చాపాఖ్యుఁ డగురామచంద్రుఁ డొక్కరుఁడు
 అప్పలకుండలో హస్తంబు చాఁచి
 యప్పలవెల్లికన్యకఁ గూడియుండు
 ననిలాశ నేంద్రపర్యంకపలాశ
 వనగుహపురవాసి వనజోదరుండు
 అండజనాథవాహనుఁ డారునూర
 నుండు వేడుకతోడ నురగేంద్రమీఁద
 భాసిల్లు రథమగ్నపట్టణంబు
 గోసహాయుం డనుకుసుమాస్త్రితండ్రి
 పొలఁతుక యలవ్యాఘ్రపురిని యపూర్వ
 జలధినామంబున శౌరి చెన్నుండు

గంగ మించినశక్తి గలుగంగ వనము
 చెంగటం దప మొనర్చినకవేరజకుఁ
 ఁడకట్టి శ్రీసారభూపురిహంపు
 లడరంగ శిశునాథుఁ డన నుండుశాన్తి
 సవరజైమొప్పమ స్తకశంఖపురిని
 నవచంద్రుఁ డనురమానాథుఁ డింద్రుఁడు
 గోమలవల్లి చంద్రునిలపాదులు
 లామతి కొల్పి హేమాద్భుతచైత
 నగధారి కుంభాక్షాణమ్మఁడ జనున్
 నగు నత్మప్రామ్మతనాథుండు వెలియు
 హరు బ్రహ్మ హత్య నాయకుఁడేటి జగతి
 హరశాపమోచను డనుజేర బరంగి
 నగరాజకుచ ! ఖండనకుంబునంగు
 నగణితభజమూర్తి యచ్యుతుం డొప్పు
 జపితలైరోమశాష్టావక్రముచులు
 తపము సేయంగఁ బ్రత్యక్షమైనట్టి
 శ్రీమించి యపు హరిహరస్వపురిని
 వామనుం డనుజేర వనమాలి యుండు
 నరుదార*శబరి రాజునగ శ్రీకృష్ణ
 పురమున నెంతయు బొలుపొందుచుండు

బరిరంభపురమునఁ బద్మాయతాక్షీ !
 మురివైరి కేదారమూర్తివాఁ బరఁగు
 ఘననాగపురమున కడలిచెంగటను
 దనరు సుందరుఁ డనుదనుజమర్దనుఁడు
 మణిమాస్తాకానదీమణిసమీపమునఁ
 బ్రణుతింపఁదగు గంధపట్టణంబునను
 అనురక్తి మేధావి యనుమానివరుని
 తనయఁ గైకొన్నశ్రీధరుఁడు శ్రీమించు
 సందిపురాంబరసగరంబునందుఁ
 గందర్పగురుఁ డుండుఁ గడుచిత్రగతుల
 వనజాక్షి సచ్చిలవల్లభాఖ్యునకుఁ
 దనయఁడై శశికిఁ బ్రత్యక్ష మైనట్టి
 భువనసన్నతుఁ డిందుపురమున నెప్పు
 డవిరళశ్రీలచే ననుపొందియుండు
 గురుతిల్వవనచిత్రకూటంబునందు
 హరుఁడు నర్తించు నృత్యము చూచికొనుచు
 నురగేంద్రశాయియై యుండు గోవిందుఁ
 డరయ నాతఁడు నంపు నాత్మసంభవుఁడు
 రవితేజుఁ డగుచు శ్రీరామాభపురిని
 నవసీతచోరుండునా వెన్నుఁ డొకఁడు

కమనీయమూర్తి సుగమపురి, లోక
 రమణుడు లోకాభిరక్షణం బ్రబలు
 సత్తికల్పకముత్రహరి కృష్ణపురిని
 భార్గనారథి యనం బరంగు నక్షత్ర
 శ్రీపార్థసఖిమహిమ పట్టణమున
 శ్రీపరతంత్రుడై సిరులు పెచ్చెచి
 వనరంగ సకలభక్తవాణనాభుః
 దనియెడు గరుడవాహనుడు పొంగుడు
 జననుతం బగుకష్టలపట్టణమున
 వనజాక్షి యొప్పు దేవకీకూర్మకట్టి
 పాదుగా నిల చాప్యపట్టణంబునను
 గోదండరాముడై కొమరుదీపింతు
 శ్రీనాగపురమునఁ జగురాకుఁబోడి
 శ్రీనాథుఁ డెనఁగు నాశ్రీతకల్పితపు
 అపట్టణమునకు ననతిదూరమున
 నేపారుసిరులతో నెనసియున్నట్టి
 మణిధామపురమున మఘవైరి చెలఁగు
 సజిమాదిక్కినాయకుఁడు ప్రిభోక్తి !
 ప్రసవసాయకపుంభిపట్టణంబునను
 బ్రసవాస్త్రగురుఁడు చూపట్టును తెలువ !

యోతలోదరి ! పురుషోత్తమనగరి
 నేతయై వెలుగొందునిగమవేద్యుండు
 హైమధామపురంబునలదుఁ జెన్నొందు
 హైమాంబరుఁడు కాంచనామలదేహ
 బలుఁడు శ్రీసక్తసభాపురినాథుఁ
 డలరువిల్తునితండ్రి యలరు తన్వంగి !
 యనవాప్యగగనపురాంతరసీమఁ
 గనుపట్టువిష్ణుండు కలకంఠకంఠి !
 కలికి వైకుంఠపుష్కరమనువీట
 నలకొని యుండుఁ గ్రొన్నెలప్రాద్దుకంటి
 ధవళపుష్కరిణినాఁ దనరుగ్రామమున
 ధవళాక్షుఁ డరుదారు ధవళాయతాక్షి !
 యలనూపురాపగాత్రాంతంబునందుఁ
 జెలఁగువనాద్రిమైఁ జెన్నొందు నంద
 సూనుండు మలయధ్వజనకుఁ బ్రత్యక్ష
 మైనట్టివాఁడు భక్తామరతరువు
 సుందరవల్లి వత్సోపేధి నొప్పు
 సుందరుఁ డనుపేరఁ జూపట్టు నమ్మ !
 శ్రీగోష్ఠిపురమున శేషపర్యంకుఁ
 డాగమేశుఁడు నైన హరి గలం డబల !

సత్యపట్టణమున శారద మామ
 నత్యనాశంబునాఁ జను కీరవాణి !
 జలధిఁ గట్టగ దర్శనయచుచుచు
 వెలయుఘల్లాటనివిభుఁ డిందువదన !
 కనకాంబరుఁ డితికాశారతిలకుఁ
 డననొప్పు మున్నీటియల్లుండు తల్లి !
 యాలోలశేత్ర ! మోహనపట్టణమునఁ
 గాలమేఘుండువాఁ గునాద ప్రదలు
 మనసిజజనకుండు మధురాపురమునఁ
 దనదేవితోడఁ బ్రత్యక్షమై మున్ను
 చేడియ కూర్చి నాచేతఁ బల్లార్చి
 వాడించుకొన్న శ్రీపతి పాంపుమోము
 వటపత్రశాయి నా వాసుదేవుండు
 వటఫలాభరి! యిందు వలనొక్కమండు
 నలవడుం గురుకసౌమ్యస్థితాక్షిఁడఁ
 డలివేణి! మీతండ్రి యలవరాకుసువి
 యతులకావ్యామృతం బనిశంబుఁ గ్రోలుఁ
 చతురుఁ డందఱతోడఁ జక్కనివాఁడు
 అరవిందతోచనుఁ డనుపేరఁ బరఁగి
 యరవిందభవుని గన్నటి పైత్యాది

మఱి తిరుత్తులవెల్లిమంగళపురిని
 దెలువ! సోయగములఁ దెలుఁగొప్పచుండుఁ
 గలికి! నక్రాయతకర్ణపాశాఖ్యుఁ
 డలఘుదక్షిణపురి ననువొందుచుండు
 వైకుంఠపురిఁ జోరవరుఁ డనుపేరి
 శ్రీకామినీపతి సిరిఁ దేలుచుండు
 ధర చక్రధరుఁడు కైతవనటాహ్వయుఁడు
 తరుణి దక్షిణకుళిందపురిరాజ్యు
 నమరనాయకుఁడు వారాంగనాపురిని
 గొమరారుచుండు నెక్కొనిపువ్వబోఁడి
 నాతి చించాపురినాథుఁడు నిత్య
 మాతతశుభమూర్తి యై ప్రతాపించుఁ
 దగుగుణవతి సతీధవుఁడు మాధవుఁడు
 మృగశాబనేత్ర శ్రీమెఱయుచునుండు
 నెలకొని విత్తమానిధియును విధుఁడు
 పొలఁతుక! సూచకపురి యేలుచుండు
 పీఠలు కురుకాధినిభునిసమీప
 ధారుణీస్థలి నున్న ధవళలోచనులు
 వనిత! వామనపురీశ్వరుఁ డైనదీర్ఘ
 కనకవర్ణాఖ్యుండు కంససంహారి

తనచెంత బార్వతీధవశాపమోక్ష
 మొసరించి పెక్కేడు లుప్పిభాగమునఁ
 బన్నిజెబ్బదిపద్మభవులచేఁ బూజ
 గొన్నవాఁడెంతయుఁ గోమలగాత్రి!
 యతివ యనంతపురావాసుఁ యరగ
 పతిశాయి గొప్ప ప్రపద్మనాభుఁడు
 వరదుండె యలతీరువచ్చిరశార
 పురమునఁ గృష్ణుఁడు పాలతుక చెలఁగుఁ
 దవిలి దక్షిణమరుత్తటపురి*లోక
 ధవుఁడైనయప్పడు తనునుభ్య! మొప్పు
 శ్రీమూర్తిధామపురి సీమకౌరి
 కోమలి! విఘటవర్తకుఁడునా నుండుఁ
 బ్రోదిమై శాస్త్రాలపురిరమానాభుఁ
 డాదిచూహ్వాయుఁడునా నలివేణి వెలయు
 నాగాయణాఖ్యుఁడు నా పురస్థలిని
 నీరజోదరుఁ డొప్పు నీరజంగుళి
 లలన! శ్రీచక్రనాళపురంబునందు
 బలిచిరక్రయమాణపతి యను గలఁడు
 శ్రీసారభృంగపురివాసుఁడైన
 యాసారసాక్షుఁ డోయమ్మ భాసిల్లుఁ

బ్రతిలేనినిద్రాణపట్టణేశ్వరుఁడు
 చతురుఁ డోపడఁతి! కేశవుఁ డనఁ దగును
 సకియ పరుష్ణిహేశ్వరనగరమున
 సకలాధిపతి దనుజద్వేషి మెఱయు
 నాతి విద్వద్రథనగరంబునందు
 మాతఁబుం డనుపేరి మరుతండ్రి యొప్పు
 శ్రీ కపిస్థానపురీవాసుఁ డగుచు
 నోకొమ్మ! తాతనా నొప్పు శ్రీవిభుఁడు.
 మాయమ్మ సద్వృష్టి మత్పురం బేలు
 నాయార్తసంహారుఁ డసురజనారి
 యతివ శ్రీదేవనాయకుఁ డైంద్రనగర
 పతి యైననాఁడు గోపాలపాలకుఁడు
 తలపోయ మీపెదతండ్రు లైనట్టి
 యలసరోభూతమహాయోగులకును
 బ్రత్యక్ష మైన గోపాల కేశురుఁడు
 సత్యసంధుఁడు జగజ్జనవశ్యకరుఁడు
 శ్రీవామనుండు దక్షిణశంఖధరుఁడు
 భూవినుతుఁడు గోపపురవల్లభుండు
 శ్రీమంతుఁ డైన హస్తిగిరీశుఁ డజుని
 హోమగుండంబులో నుదయించినట్టి

వరముడునా నొప్పు వనమాలి కాంచి
 నరుణపల్లవపాద! యజ్ఞలైకవిభుడు
 ధీరుడు వేగవతీతటాహ్వయిడు
 సారసాక్షుడు శేషశాయి భూవిభుడు
 పడతి మీపెదతండ్రి భక్తీనారుడు
 చిడిముడి దనుఁ బిల్చి చెప్పినయల్ల
 యొనరించినట్టి యశోక్తకాశీసుఁ
 డనుపమకరుణాకటాక్షుడై యుండు
 నిరవొందఁగాఁ బరమేశ్వరవిణ్ణ
 గరమునంగలఁ డజ్జకరుఁ డెలనాఁగ!
 చూపట్టు హాటకేశుండునాఁ బరఃతి!
 యాపాండవులదూత యై కృష్ణశఙ్ఖుడు
 శిశిరోపవనపురిఁ జెన్నొందుచుండు
 శిశిరాంశుబింబాస్య! శిశుపాలవైరి
 కామపురంబునం గనుపట్టుచుండు
 శ్రీమంతుఁ డనిశంబుఁ జిలుకలకొలికి
 సురవంద్యుఁ డెలమితో హ్యోతేస్సన్యందుఖండ
 పురమున నొప్పుఁ గప్పరములచాయ
 నీరధిశయనుండు నీరఘుపురిని
 నోరాసు! పాయకయుండుఁ జెప్పెసఁగఁ

బడఁతి వర్షాకాశపతినఁగ నందు
 కొడుకు సంపదలమైకొని బిత్తరించుఁ
 గామపురంబునం *గల్పరయనఁగఁ
 గామిని విలసిల్లుఁ గామునితండ్రి)
 కలకంఠిరో! త్రివిక్రముఁ డూరఖంబు
 నెలకొని పాలించు నిగమవేద్యుండు
 పురవైరినుతుఁ డప్తభుజకరుం డనఁగ
 నరభోజనారి యెంతయు నొప్పు బాట
 తిరునిన్నయూర వర్తిలుచక్రవర్తి
 కరమణ్ణితోడ సైకతనిభశ్రోణి!
 కూరిమి శ్రీపక్షి కుండంబునందు
 వారిదవర్ణుండు వామాక్షి మెలఁగఁ
 †తోయమహీధ్రనాథుండునా జగతి
 వేయుభంగుల నొప్పు వీణావినోద
 మానినీ! వినుము శ్రీమస్థలేశుండు
 నానొప్పు నవదాత నలినలోచనుఁడు
 కనకాంబరుండు సాగరమల్లనాథుఁ
 డనువాఁడు విలసిల్లు హరిరాజమధ్య!
 మనుజసింహుండు మున్ను మహిసప్తమునులు
 పనిబూని గడియ దళంబు గావింప

నటవచ్చి పృథ్వీ మైత్రీవాఁడు
 ఘటికాచలేశుఁడు కలహంసమున!
 వీరలు తుండీరవిభులు కల్యాణి
 చారుగుణోదారసాధాగ్యముతులు
 కోమలీ! భక్తులం గూడి మాఁగఁడు
 స్వామి పుష్కరిణివజ్జనె చెన్నుమిగిలి
 యానందనిలయమై యనుమించుచుండు
 యానందనిలయాఖ్య మగుమేడ చుండు
 భూలోకవైకుంఠమున వేంకటాద్రి
 నీలోకములనెల్ల నీడేర్చుకొఱకు
 నలమేలుమంగ బాహుతరసీమ
 నెలకొల్పి నిఘలావనీస్థలిలోన
 శరణని వచ్చినజనులకు నిష్ఠ
 వరము లిచ్చుచు గారవమున వెండియును
 బంధురకరుణతోఁ బుగున పంఘ
 నంధున నంధుగా నలవరింపుచును
 ననయంబు ననపత్యు సాపత్యు గాఁగ
 ధనహీను ధనమగా దయసేయుచుండుఁ
 దరుణులు వలచు టందఱకునుం గలదె
 పురుషులు వలతు రప్పురుషోర్తమునకుఁ

చెలియంగ నిచట ముక్తిని గడుఁ జూడఁ
 గలవారిలోఁ జూడఁ గలవాఁడు వాఁడె
 గోదాసతీ! వాఁడెగో! దానవారి
 వేదగోచరుఁడు శ్రీవేంకటేశ్వరుఁడు
 లతికాహదంబున లావణ్యమూర్తి
 లతికాంగి! యొప్పు నీలామనోహరుఁడు
 అలగండకీ నదీప్రాంతంబునందు
 లలన! యింపొందు సాలగ్రామవిభుఁడు
 ఘనభుక్తి ముక్తులం గడిబెట్టి యమ్ము
 ననవిల్తుతండ్రి మానారాయణుండు
 తొయ్యలి ఘనవియత్పరిసేంద్రుఁడనఁగ
 నయ్యచ్యుతుం డసురారి యొప్పారుఁ
 దొలుత ధర్మములు సూతునికి సర్వంబు
 చెలిపిన నైమిశాధిపుఁ డైనవాఁడు
 యోగముద్రాకరుం డుత్పలనేత్ర!
 నాగారిగమనుండు నలువొందుచుండు
 *గంగాతటాకాంతఖండపురీశుఁ
 డంగన! కలిదోషహరి యైయుండు
 నరయంగఁ బురుషోత్తమాధీశుఁ డనఁగఁ
 గరమొప్పు ముద్దియ! కాళియభేది

రాజాస్య! యష్టాక్షరము మహానివరుల
 కోజమ్మై నుపదేశ మొసంగినగురుఁడు
 శౌరి శ్రీబదరికాశ్రమవాసుఁడైన
 నారాయణుఁడు జగన్నాథుఁడు చెలఁగు
 గరుడాద్రివాసుఁడు కాంచనకశేపు
 హరణుఁడు యోగముద్రాసనాయతుఁడు
 నరసింహుఁ డనయమానవభక్తవరమఁ
 డిరవొందు నెంతయు నిభరాజగమన
 కీరవాణిరొ! విను కేరళపురిని
 వీర రాఘవుఁ డన వెలయుచునుండుఁ
 బారిబారి శ్రీపతిపురమధ్యమునను
 నరసింహుఁ డనువొందు నరసఖుఁ డబల!
 త్రిదశులు వెఱుంగఁదఁ దృణగుల్మలతలు
 మొదలైనవానికి ముక్తి యొనర్చె
 దానవాంతకుఁ డయోధ్యావల్లభుఁడు
 జానకీపతి రామచంద్రుఁ డేచారు
 మధురలో నెపు డష్టమహిమలంఘి
 మధువైరి కనుపట్టు మధుకరచికుర!
 వ్రేతలతోఁగూడ వ్రేపల్లె శకట
 పూతనాదుల నెల్లఁ బొరిగొన్నవాఁడు

నలచింతయంతికి నపవర్గ మొసంగి
 నెలకొన్నసిరులకన్నియ విటారించు
 ఘోడశసాహస్రసుందరీమణులఁ
 గూడి ద్వారక నెలకొనియుండు నెపుడు
 కందర్పకోటిసంకాశమోహనతఁ
 జందనగంధి! వాసవవంద్యుఁ డొప్పు
 బలసోదరుఁడు నిచ్చు శాయకయుండుఁ
 గలశాబ్ధిలో హేమకలశవక్షోజ!
 వైకుంఠపతి పరవాసుదేవాఖ్యఁ
 జేకొని వరముక్తిసీమఁ బాలించు
 పూహాదు లైన పద్మోదరమూర్తు
 లాహరితనువున నవతారమొందు
 మానుగా నలమేలుమంగవిభుండు
 తానయై శ్రీరంగధామంబునందు
 నజనకుఁ బ్రత్యక్ష మైనట్టివాఁడు
 భుజగపుంగవతల్పమునఁ బవ్వళించి
 వెలుఁగొందుచుండుఁ గావేరినెన్నడును
 సరిలితచంద్రపుష్కరిణిచెంగటను
 మగువ కల్వారదామకశోభిభుజుఁడు
 మృగమదపుండ్రముఖేందుచిహ్నుండు

కంతుకంతుడు జగత్కల్యాణమూర్తి
 కాంతోపయంతనాఁ గరముష్ణ ననుచు
 వినుపింప వారల విభవచక్రిత్ర
 మనువొంద విని విని హ్నించి మిగుల
 నభిరామనాయకుం దగుశౌరి సిరుల
 కభినవోత్సవచీల నలరి యుప్పొంగి
 సుందరనాథునిసోయగంబునకు
 నందంద వెఱుంగండి యతనికిఁ జిక్కి
 శ్రీవేంకటేశ్వరుచెలువంబుకలిమి
 భావించి పులకించి భావంబు కరంగి
 యంగన నయనమోదాశ్రుపూరములు
 తొంగలి రెప్పలతుది నాటఁకొనుచు
 నరుదందితన్మయయై పెద్దతడవు
 పరిమమానియుఁ బోలెఁ బరచింత లుడిఁ
 సర్వంబు నెఱుంగు నాజగదేకమాత
 సర్వేశుఁ దగులు టాశ్చర్యమే తలఁప
 నావంటిపామరునకు నైన నతని
 నేనింప నతనికిఁ జిక్కు మొదంబు
 అంత నాలలితాంగి యంతరంగమునఁ
 గొంతధైర్యము చెచ్చుకొన్నది యగుచు

రంగేశువైభవరాజసంబులకుఁ
 బొంగి యాతనికి నబ్బరమంది చిక్కి
 ముదమునఁ దనతండ్రిమోము వీక్షించి
 విదితంబుగా రంగవిభు చరిత్రములు
 విన విన వీచులవిందు లయ్యెడిని
 వినుపింపు నాకు సవిస్తరంబుగను
 అన విని భట్టనాథార్యుఁ డాతనయఁ
 గనుఁగొని పలికె నగ్గలమైనకూర్మిఁ
 బద్మాసనుఁడు మున్ను పాలమున్నీటి
 పద్మాక్షు గుజించి తపంబు గావించి
 బహువేదశృంగంబు ప్రణవాత్మకంబు
 మహితంబు నైన విమానంబుతోడఁ
 బంకజాక్షుఁడు శేషపర్వంకుఁ డగుచుఁ
 బంకజాసనునకుఁ బ్రత్యక్ష మయ్యె
 నైన నయ్యసమాన మగువిమానంబు
 ణోనఁ గైకొని వేగ తోయజసూతి
 సత్యలోకమునకుఁ జని నిజవసతి
 నత్యంతసంకలితాత్ముఁ డై నిలిపి
 యోజ దప్పక వివిధోపచారములఁ
 బూజ సేయుచు నుండి వ్రష్కరాత్మజుఁడు

సత్రంబు సలుప నచ్చటికి దేవతలు
 ధాత్రిఁ గొనయట్టితపసులు సచరి
 వారితోఁ గూడ నిత్యమును నేగి
 సారసాసనుమేటిజన్మంబుఁ జూచి
 యతనియింటను విమానాంతరసీమ
 బ్రతిలేచి యారమాపతిని నేరించి
 చలపట్టి యతనిఁ గ్రసన్నుఁ గావించి
 యిలువేల్పుగాఁ గొల్చి నిలనోన ననుచు
 గనకగర్భ నిచేతఁ గొన్నుఁ జలకు
 ననిపించుకొని వచ్చి యతఁ గూర్చినికము
 నొనరించి యారమాయుతుఁడ బ్రసన్ను
 మొనరించికొని యతఁ చుట్టఁబుడచు
 దనయేలు నాయయోధ్యాపురంబునకుఁ
 గొనివచ్చి నిజభక్తిఁ గొలిచె నంతటను
 గ్రమమున నలవకకన్దిపర్యంత
 మమితభక్తిని గొల్చి రతనినొకఁడు
 ఆవిష్ణునిజరూప మను నానుభవించు
 రావణుఁ డింపి వారనివేడ్కఁగోడ
 ధరఃశిఖతో నయోధ్యకు నేగుదెంచి
 సరసాత్ముడై విడిచుణుని మన్నించి

తానైన యాశేషతల్పుని నొనఁగి
 మానుగాలంకకు మగుడఁబంపుటయుఁ
 గోరియాదేవుఁడైకొని విభీషణుఁడు
 బోరన నిజపురంబునకు నేగుచును
 బగలింటిసంధ్యఁ దీర్పఁగఁ బూని యమల
 యగునట్టి సహ్యాకన్యకతటంబునను
 సైకతభూమి నాజగదీశు నునిచి
 యాకవేరజను సంధ్యావిధుల్ దీర్చి
 యత్తటంబున నున్న యాదేవు మగుడ
 నెత్తిన నెంతైన నెత్తరాకున్న
 ననయంబు శోకించు నాభక్తుఁ జూచి
 యనియె శ్రీహరి మింట నశరీరివోలె
 నీమెడ శోకింప నేటికి వలవ
 దియ్యేటినడుమ నా కింపుపుట్టెడిని
 జటులవైఖరుల నీచంద్రపుష్కరిణి
 తటమున ననుగూర్చి తప మాచరించు
 వరగుణోన్నతు ధర్మవర్మఁ బ్రోచుటకుఁ
 బరచుపావనము లై పరఁగు నిచ్చోటి
 నవతీర్థములనుండి ననుఁ గూడి మాని
 నివహంబునెల్ల మన్నించుట కిచట

ముదమున లుక్కా ముఖాదక్షిణ
 చంద్రులభోగమున నద్భుత యోగవై
 శుంభక సేనోన నుదీర్చోనికరుణ
 శుంభక వజ్రవకు మోక్షోపదేశ !
 యచి యబ్ధాహమృతాచారమునకు
 కసిచి యచ్చో నల్పి యారంభింపఁజు
 కరముం దండ్రపుష్కరిణీమండను
 సోది యోగముల బ్రోమమ మున్నచాఁడు
 అతఁడు యోగకన్యకరమాదేశను
 ప్రీతియై నచులొన బ్రేక్షయై జరుచు
 జగతియై నను నామృతమాతె యరుదుఁ
 బొందంగ మిక్కిలిఁ బొలుపొందువాఁడు
 సరవి నవగ్రహచక్రంబులొన
 నరుణాకైరవమిత్రులను పొందుపడి
 బ్రతిలేని యాతిగుఱతులతో నాగ
 పతిశైలరంగముల్ ఛాసెట్లుచుండు
 మెలఁగెడు సూర్యయెన్నిదితిగుఱతులు
 నలరింగ విభునివిహారసాధములు
 నెఱుంగైన యారంగవిభుమహామహిమ
 మఱి వేల్పులకు నవాఁడననగోచరము

అని తండ్రి రంగనాయకునివైభవము
 వినుపింపఁగా నీలవేణి మోదించి
 రవికాంతి గనినసారసముచందమున
 నవిరళానందమయాంగయై పొగడి
 యంతరంగంబున నారంగవిభుని
 జింతించి ధ్యానంబు సేసి వేమరును
 నఖిలంబు తన్మయం బనుచు భావించి
 యఖిలైకమాత తదాసక్త యగుచు
 జనకునిఁ గాంచి హస్తంబులు మోడ్చి
 యనియె నీయిలఁ బుట్టినట్టికన్యలకుఁ
 బ్రతిలేనిశ్రీపతిఁ బతిగావరించు
 గతి యెద్ది యనుఁడు నాకల్యాణిఁ జూచి.
 యక్కంతుజనకునకై కంతుబారిఁ
 జిక్కి వ్రేతలు మార్గశీర్షవ్రతంబుఁ
 గావించి కృష్ణునికాంతలై రీవుఁ
 గావించి తేని నిక్కంబుగా నిపుడ
 శ్రీవధూనాయకుఁ జెట్టఁబట్టెదవు
 నావ్రేఁడు జనకునానతిఁ బూని గోద
 తనలోన నెంతయుఁ దద్రవతాచరణ
 మున కుపాయము గ్రమమున వితర్కించి

మానసంబున రంగమందిరుం జేరి
 యానోము తానోమి యానోముకరణిఁ
 బనుపడ గోపికాభామను దానె
 యని తలంచుట యది యాచరించుటయు
 వెలయి ముప్పదివాట విశదమై మిగులఁ
 దళుకొత్త నొకప్రబంధంబుఁ గావించె
 మఱియు నాతనిమీఁదిమమత పెల్లొదవఁ
 జెఱకువిల్తునితూపుచెరకు లోఁగాక
 నలినాక్షుమై నూటనలువదిపాట
 వలనొక్కకావ్యంబు వరుసఁ గావించి
 వెండియు శ్రీరంగవిభునిపైఁ బ్రేమ
 కొండలై కొల్లలై కొలఁదికి మీఱఁ
 దలిదండ్రు లెలమిమైఁ దనుఁ బిల్వ మాటు
 పలుక నత్తఱి రంగపతి యంచు స్రుక్కుఁ
 గనుఁగొన్నయదియెల్లఁ గావేరి యనుచుఁ
 గనుగొలనబ్బపుష్కరిణియటంచుఁ
 గనకచేలాంకువిగ్రహముల వేలిఁ
 గనుఁగొన్న శ్రీరంగకాంతుఁడ యనుచుఁ
 గనుగొల నేయిల్లు గన్న విమాన
 మనుచు నెక్కడఁ గన్న యది రంగ మనుచుఁ

కలఁపుచు మది నన్యథాబుద్ధితోడ
 నలరంగధామునియందునే తవిలి
 శ్రీరంగనిలయుండు చెలిమిమై నన్నుఁ
 జేరంగవచ్చి మచ్చికతోడ ముద్దు
 గారంగఁ దనుఁ దనకరముల నింపు
 సూరంగ నెలమి పైకొనునొక్కొ నన్ను
 హత్తి నాజవ్వన మనునిధానంబు
 రిత్తపుచ్చక తనరించి కైకొనునె
 యని తదాసక్తయై యలరులసెజ్జఁ
 గనుమూసి నిద్రింపఁగా నొక్కనాడు
 శ్రీరంగపతి కృపాసింధుఁ డేతెంచి
 సారంగనయన ముచ్చటవాయఁ గదిసి
 సరిసకళావిలాసములఁ బెంపెనఁగ
 మరుకేళిఁ దేల్పు నమ్మానినీమణియు
 ననఁగి పెనంగి ప్రత్యక్ష మాదేవు
 నొనగూడినటువలె నుండి మేల్కొంచి
 కలగా నెఱింగి వెగ్గలమైనరంగ
 జలజాక్షువిరహంబు సైరింపలేక
 దారుణకందర్పతరవారిదారి
 బారికి నోడి నిబ్బరమైన తమిని

హారంబుమీఁద నాహారంబుమీఁద
 నారామకేళీవిహారంబుమీఁదఁ
 బ్రియ మోసరించి పొంపిరివోవుమేని
 భయదకందర్పతాపము నీఁదికొనుదు
 సవరనిమందారశాఖయందమున
 నవచంద్రరేఖచందమున దీపించి
 యిజ్జాడఁ బెరవార లెఱిగెద రనుచు
 లజ్జించి తలిదండ్రులకుఁ జెప్ప నోడి
 కమలాక్షు చామరగ్రాహిణియైన
 కమలకోవాలి యనుగ్రహపేరి తనదు
 నెచ్చెలి తనతోడ నెఱి నేగుదెంచి
 యచ్చట మనుజకన్యావేష మంది
 యున్నట్టిచెలియు నెయ్యరులైనయట్టి
 కన్నియ ధౌలువ నాకాకకోర్వమిని
 మాకందతరుసుషచూకందకుంద
 శాకోటశటవికస్వరపికస్వరము
 పూగపున్నాగకర్పూరనారంగ
 నాగరంగోత్తంగనాగ కేసరము
 రాజితచంగకారామంబుఁ జొచ్చి
 రాజీవహ్నిచనారాజితోఁగూడ

మెలఁగుచు వనములో మెలఁగుచునుండి
 కలకఁతమధుకరకలకఁత సమితి
 కోలాహలంబు దాకొన్న సైపమిని
 హాలాహలం బని యాలింప నోడి
 చెలులు గానుక లిచ్చు చెంగల్వతావి
 యలగులు మరుతూపు లని యంట నెఱచు
 విరిదేనియలఁ జూచి వికచాంబుజాస్త్ర
 కరహతవిరహిరక్తము లని యలికి
 కాళింది మును గోపకాంతల శౌరి
 పాలించుచందంబుఁ బడఁతి భావించి
 తాను నాగోపకాంతాభావ మంది
 పూని తదంబరంబులు స్రుచ్చులించి
 మును కుందతరుశృంగమున యున్నయతని
 గనుఁగొని శిరముపైఁ గరములు మోడ్చి
 యియ్యెడ మాచీర లిమ్మ వేవేగ
 నెయ్యమారఁగ నని నిక్కిమ్రమొక్కుచును
 జెలిమిమై నెపుడువచ్చెదపు నీ వనుచు
 నెలనాఁగ హరిరాక కెదురుచూచుచును
 గోరికి ముత్తెంపు కొలుచుమోదటను
 సారెకు జానకీచక్రంబు చూచి

వెండియుఁ దనవనవీధిలోనుండు
 గండుగోయిలఁ బెక్కుగతుల నొకించి
 తనపతియగు రంగధాముఁ డెచ్చటికిఁ
 జనుదేరఁ గొల్పినజాడతో నుండు
 కాకున్న నీకన్నగతిని వేవేగ
 నేకానకైన నీ విఘ్నము పొమ్మనుచుఁ
 బలుమటు హరిభాళిఁ బడి తాప మొంది
 యలయుచు నిదురించు నలకలలోనఁ
 బుబినతమి వేయుధంగులతోడ
 నంబుజోదరుఁ బెండ్లియాడు మేల్కొంచి
 తలఁపులో వెండియుఁ దన్నూర్తిఁ దలఁచి
 బలసోదరునికేలి పాంచజన్యంబుఁ
 గనుఁగొని శ్రీరంగకాంతునిమోవి
 యనిశంబుఁ జవిచూతు వాయుధరంబు
 కపురంబుతావియో కమలవాసనయొ
 యుపమింపఁ దియ్యనై యుండునో చెపుమ
 యని యెన్ని యతనిబింబాధరామృతము
 మనమునం గ్రోలి నెమ్మదినుండు మఱియు
 ముంగలి తొలుకారుమొగులు నీక్షించి
 యంగన తను నేలు మని చెప్పు మనుచు

నావేంకటాద్రిశుఁ డగుశౌరికడకు
 వేవేగ దూత గావించి తా ననుపుఁ
 జిగిరించుకోర్కి నెచ్చెలుల వీక్షించి
 యొగి నన్న మరుబారి కొప్పింప నేల
 ఖగరాజశైలరంగద్వారకాదు
 లగునట్టితిరుపతులందు నింపొంద
 భావజాలము తాపముఁ జెందకుండ
 వేవేగ నను మీరు విడిచిరం డనుచు
 గట్టిగా హరి తనకరపల్లవంబు
 పట్టి కంకణమందు పతిగాఁ దలంచి
 తనకేల మిగుల నిద్రపుశంఖ మలర
 తనకేలిశంఖంబు తన కేల యనుచుఁ
 గేలిమై బలిదైత్యుకేలికంకణము
 చాలక నాదుహస్తంబుకంకణము
 నడిగెడి నితఁ డేమి యనిచాల నవ్వి
 నుడివి బాష్పములు కన్నుల నిగిడించు
 రాముఁడైనట్టి శ్రీరంగనాయకుఁడు
 రామకై పూని వారాశి బంధించి
 ప్రళయకాలమునఁ గోల్పడిపోవు భూమి
 నలమహాకిటిమూర్తి యై యుద్ధరించి

తనుఁ గోరియున్నవెదర్చికై మున్ను
 మొనసిన శిశుపాలముఖుల దంకించి
 పరచింత లుడిగి నిర్భరవృత్తిఁ దనమ
 చరణపద్మంబులు శరణొందునట్టి
 దంతిపాల స్త్యగౌతమసతీవిహగ
 కౌంతేయసుతులాదిగాఁ గలవారిఁ
 బాలించినట్టి శ్రీపతి రంగనాథుఁ
 డేలకొ నను నింత యెరపుగాఁ జూచె
 నలకలలోన న న్నంగజకేళి
 నలుకలు దీర్చి నాయలుకలు దీర్చి
 యెనసి నిమేషంబు నెడఁబాయ నిన్ను
 నని బాస యిచ్చి తా నరిగి రాఁడయ్యె
 డక్కులరేనిమాటలు పల్కువార
 లెక్కడఁ గల రతం డేమికావించుఁ
 దహతహ లేల యాతనిసద్విజిహ్వా
 సహవాస మీరీతి సవరించె గాక
 యని యిట్లు దూరుచు నాకోమలాంగి
 మనసిజువేడిఁ గ్రుమ్మరుచున్నయపుడు
 వెడవిల్తునెరప్రాద్దువిరహంపుటెడ
 పడదాఁకి యున్నచెల్వను విలోకించి

చెలువెల్ల వెలుగండి చేర నేతెంచి
 పలుమఱు నాయంతిభావబుఁ జూచి
 యేమొకో యీచంద మేటికే మున్ను
 రామొకో వచ్చి యారామకోణముల
 రామకోరికలు వారకతీర్చి మగుడఁ
 బోమొకో యేటి కేపాలఁతి కేవేళ
 నాటలు మనతోడ నాత్మ వేటొకటి
 మాటలు మనవంక మన సొకవంక
 దగిలియున్నది యెట్టిధవునిపై మనసు
 దగిలియున్నదియొ యీతరుణికి ననుచుఁ
 గొమఱొందు చెంగల్వకొలనిచెంగటను
 సమకొన్నగొజ్జంగిచవికె నెన్నడుమఁ
 బన్నీటికాల్వడాపలఁ గప్పురంపుఁ
 దిన్నెమై నెలచుట్టుతిన్నెమీఁదటను
 బలుచగాఁ బుప్పొడిపరు పొనరించి
 చలువగాఁ దలిరుపచ్చడ మప్పళించి
 చెలగెడు నాపూవునెజ్జమైఁ జెలువఁ
 తెలువార నునిచి నెచ్చెలులెల్లఁ గూడి
 పన్నీటికేల రెప్పలమీఁదఁ దుడిచి
 చెన్నారు వలిసంపుఁజెంగావి గట్టి

కలయగఁ బన్నిటఁ గపురంబుతోడఁ
 గలపనసేసిన కలపంబు మెత్తె
 తుశకింప నునుటఁ గస్తురిబొప్పి దీప్తి
 వెలిదమ్మవీవన వీవ నావేళఁ
 జిలుకవారువముకెంజిగురునారంజి
 తళుకుగల్వలజోడుతమ్మిబొమ్మకము
 చెఱకుసింగిణియు గొఱ్ఱిగి కేవడము
 దరమైనవిరియంపతరకసంబులును
 నలవడ నంగజుం డరుచెంచి పొంచి
 నిలుపుగన్నులవిల్లు నెరినెక్కువ్రోచి
 చిమ్మచీకటినింపు శింజిణిదండి
 తుమ్మెదగరిపూవుతూపు సంధించి
 నెలపులనైదింట నిలిచి నేరుపున
 లలిమించి కదిసి వోలము ముంచి పొంచి
 తీరుగాఁ దెగనిండ దిగిచి చెందంబు
 దూరి పారఁగనేసి తోన యార్చుటయు
 సకియపాలిండ్లపైఁ జందనచర్చ
 తుకతుక నుడుకంగదొడఁగెఁ దాపమున
 నువిదికుఁ గనుదోయి యొప్పె నావేళ
 రవి దేరకొన్న కైరవములభాతి

సుదుగులై చూపట్టె సూనంబులెల్ల
 సరులెల్ల నీలంపుసరులజాడయ్యె
 నప్పు డాసభులెల్ల నాపువ్వుబోడి
 తప్పక చూచి యెంతయు విన్నబోయి
 కనుఁగొంటిచే కల్వకంటి యున్నట్టి
 యునికి యిందఱుఁగూడి యొనరించినట్టి
 యుపచారనిధుల నెయ్యరు బగసేయ
 నిపుడు క్రమ్మఱ మన మేమిసేయుదము
 వెడవింటివాఁడు గర్వించి యిచ్చాట
 నొడ లెఱుఁగక మెఱయుచునున్నవాఁడు
 పెలుచు గోవెల యన్నఁ బెంపుడుఁబేయ
 కలయు గీరంబు మిక్కిలి వాతరట్టు
 తలపోయ నీతుమ్మెదలుగూడ గొట్లు
 మలయమారుతము ద్రిమ్మరిదిప్పకాయ
 యెస్వరి మన మింక నిట వేఁడుకొంద
 మివ్వలుగంటికై యేమిసేయుదము
 అని శీతలక్రియ లాచరింపుచుచు
 గనకవిగ్రహ యనుగ్రహ చేరవచ్చి
 కన్నియ లాలించి కరపంకజమునఁ
 గన్నీరు డించి యంగములెల్ల నివిరి

జాతినపయ్యెడఁ జక్కఁగా నొత్తి
 మీఱినతాపంబు మెల్లంబుపేసి
 యీతటి నీమది నెసఁగినకోర్కి
 నాతోడఁ జెప్పవే నాతోడ! నీవు
 ఎక్కడఁబొడమింప నేల కొంకెదవు
 నిక్కంబు చెప్పవే నీయానయట్ల
 కాక బొందులు వేతె కాని ప్రాణంబు
 లేకంబు లెయుండు నిద్రజీ కెపుడు
 నని కూర్చి గొసరి యొయ్యన నొత్తియడుగ
 మనుసిగ్గు వాలుగన్నల నామతింపఁ
 జెప్పనుంకించు లోఁ జిప్పిలునానఁ
 జెప్పనోడుచు నరచెప్పి గుక్కుచును
 దనుదానె యొకకొంతతడవున కిందు
 కొని ప్రియసఖి దేరకొని యేకతమున
 నీతోడునీడనై నీమాట మీఱ
 * నేతటి నేర నే నెంతగానైన
 వినవె నాకలలోన వెన్నుఁ డేతెంచి
 ననుఁ గూర్చి నాలింగనమున లాలించి
 మరుకేళిఁ దేల్చి వేమఱుఁ జెప్పరాని
 సరవులు నీరానిచనవులు నొసఁగి

యనిశంబు నన్నుఁ బాయ నని తలం జేయి
 మొనరింపఁ గడునమ్మియుండి మేల్కొంచి
 యడపక యదిమొదలై వానిబాళిఁ
 బడి చిత్తజనిబారిఁ బడి యింటిలోన
 నెక్కడ నింటివా రెఱిఁగెద రనుచుఁ
 గ్రుక్కుచు లోలోన గుబ్బితిల్లుచును
 నుండితి నిన్నాళ్ళు నొకరీతి నింక
 నుండు పుగతి వాని నొనగూడ కింతి
 యని చకోరములు నీరాడి జాడించు
 ననుపునం గన్నుల నాను బాష్పములు
 తొంగలి రెప్పలతుద జాటి మీటి
 పొంగరుకు చకుంభములమీఁదఁ దోరుఁగ
 నున్నకోమలిఁ జూచి యూరార్చి పిదపఁ
 దిన్ననిపలుకులం దెలివి నొందించి
 యంతమాత్రమునకు నేటికి నీకు
 వంతలఁ బొంద నోవన జాయతాక్షి!
 సీవునోమిననోము నిక్కమై నీకు
 భావింప శ్రీరంగపతి పతి యగును
 ననుచు నూరార్చి యయ్యతివఁ దోకొనుచు
 ననుఁగుఁజేడియలతో నరిగె నింటికిని

యంతట నొకనాఁడు హరిచిత్తుఁ డాత్మ
 జుతించి రంజేను సేవింపఁ నోరి
 ఆసతిఁ జతురంతయానాఁహూఁఁ
 జేసి యంతయువేడ్క శ్రీరంగమునకుఁ
 జనువేళ నాకన్య జనకుని చిలిచి
 యనియె శ్రీరంగనాయకునిగోపురము
 నెచటికిం గనవచ్చు నేవేళ నప్పు
 డచటఁ బల్లకి డించు మన సమ్మతించి
 ఘననదీశైలసంఘుబులు గడచి
 చనుదెంచి నిజశిష్యసహితుఁడై యంతఁ
 దుదలువిప్పక విష్ణుదొడరుదు గడలు
 మృదులకోరకముల మెదలుతుమ్మెదలు
 నించువిల్తునికేళి నెలదమ్మియున్ద
 నించువేడుక రమియించి చంచువులఁ
 జించి కొమ్మలకుఁ గొంచెపుచ్చుణాశములు
 కొంచక యొసఁగెనుకొంచలంచలును
 లోలంబు లైన కల్లోల డోలికల
 నోలి నూఁగుచుఁ గేలి నొలయుచోటులకు
 నవలచెదొవలలో నలరుతేనియలఁ
 దవిలి యందిచ్చు నిద్దంపుజక్కవల

వలగొన్న నల్లగల్వల వాలుమీలు
 పాలయంగ వెలయు పుప్పొళ్ళతెట్టువలు
 పలుమఱుం దరులఁ జొప్పడు నాగపూగ
 మలయజంబులతావి మలయుతెమ్మెరలు
 కాకమైఁ బోకమోఁకల నూఁకి దరుల
 సేకమై గోరాడు ద్వీరదదంతములు
 తాఁకుల నంతరాంతరము లైనట్టి
 ప్రేకంపు నెలచల్వ నెడదనిచ్చెనల
 జలకేళి సవరించి సఖులతోఁగూడ
 విలసిల్లి యేగెనువేల్పుబైదలులు
 కలకలమను పాదకమలమూలముల
 మలకలసొమ్ము లుమ్మడి నొప్పుమిగుల
 వలవెలువడుజక్కవలరీతిఁ బయ్యె
 దలఁ బాసి కుచపర్వతములు గీటాడ
 నాలోలకర్ణభూషావళుల్ గండ
 పాలికాతటములఁ బంజళ్ళు ద్రొక్కఁ
 దరణిపొబము లభ్రతలముల నొప్పు
 కరణి గ్రొమ్మళ్ళు బంగరుబొట్టులమరఁ
 బసనైన తమమించుపాలిండ్లఁబోలు
 పసిడికుండలు వట్టి పరతెంచుచున్న

ద్రావిడాంగనల సొతయు నొప్పునొప్పు
 కావేరి దాటి రంగపురంబుఁ జేరి
 తఱచైనద్రవిడ వేదముల వేదములఁ
 బెఱమాట వినరాని పెనువీధిఁ గడచి
 మలయజయుతమైన మంచిపన్నీటి
 కలయంపి గలగృహంగణములు దాటి
 యారయ దామోద గాహ్వయం బగుచు
 శ్రీరమాయశావనశ్రీలఁ జొప్పుడుచు
 నుడురాజకలశమై యొప్పురునున్న
 పొడవైన తూర్పుగోపురము సొత్తేర
 సంతకుమున్న యయ్యలివేళి రంగ
 కాతునిచెంతకు గగనమార్గమున
 సరిగియుండుటఁ చెలియక భట్టనాథుఁ
 డరుదారఁ దనపట్టి యనుమాటఁ దలఁచి
 పల్లకి డింపించి పరమానురక్తి
 నల్లనఁ దనుజాత నంకించి పిలిచి
 పంజరం బెత్తి లోపలఁ జిల్క లేని
 పంజరంబునుబోలె పట్టి లేకున్న
 యానంబుఁ గనుఁగొని హా యంచుమూర్ఛ
 నూని తెప్పిరి మఱియును విచారించి

మదిలోన రంగేశుమాయగా నెఱిగి
 గుడిగొన్న నెవ్వగం గ్రుమ్మరిల్లుచును
 పాయనికూర్చిచే బాష్పంబు బురులఁ
 దోయజోదకు నాత్మ దూరి యిట్లనియె
 సకలంతనిజక్షిన్ నై నీతి దొరఁగి
 యకట! నీకిటు తగునయ్యా రంగేశ!
 యీరీతిఁ దొంగిల నీకొమ్మ గోప
 నీరహితులనవసేతమే తలఁప?
 బలిమిఁ గైకొన రాజబాలికామణులె ?
 తలపోయ కిటు సేయఁ దగునె? గోపాల!
 మున్నగా జనని యీముచ్చిలువిద్య
 వెన్నతో నిడినదే వివరించి చూడ
 వనహక్షివలసినవాడ వైతేని
 ఘనతమై మాయుటికడ కేగుదెంచి
 యడగి చుట్టఱిక మేపారంగ సేస
 యిడి నీవు గొనిపోవు టెంతియకాక
 జగదేకసాక్షివై సర్వనాయకుఁడ
 వగునట్టి నీవ యన్యాయంబు సేయ
 మితిలేని మున్నీరు మేరమీఱుగ
 నితరులు వారింప నెట్లు లోపుదురు?

అనుచు శ్రీరంగనాయకునిసన్నిధికి
 జనుదెంచి పాదాంబుజములమ్రై వ్రాలి
 తొరగెడి కన్నులతోయపూరములు
 చరణాంబుజముల మజ్జన మాచరింప
 వనజాక్షునాజ్ఞ శ్రీవరచిత్తకన్య
 తనతొడ్డిశోకంబుఁ దరియింపఁ దలఁచి
 యమలనాగేంద్రశయానుఁడై యున్న
 కమలాక్షు వామభాగమునందు నుండి
 కడునొప్ప నీలమేఘములోననుండి
 వెడలుశంపాలతవిధమున వెడలి
 కంకణమణిరుచు ల్గడలుకొనంగఁ
 బంకజానన పాణిపల్లవం బెత్తి
 యన్న! నీకేటికి నడల నిచ్చోట
 నున్న నన్నిట చూడు; మోతుడి! యనినఁ
 దోన శ్రీరంగనాథుఁడు తెలిగన్న
 గోనల నమృతంబు గులుక నిట్లనియె
 నడలకు నీవన్నయట్ల నీయితి
 కడకుఁ బసిడితెక్కల తేజి నెక్కి
 ననుపార సకలసన్నాహంబు మెఱసి
 చనుదెంచి నీకూతు జలజాతనేత్ర

సురలు నచ్చరలును జోద్యంబునంద
 నరియితు నీచెలువను సొంపు మీఱ
 వలవనిశోకంబు వలదు క్రమ్మఱను
 బొలఁతుకఁ దోకొనిపోయి రమ్మనిన
 నలరి శ్రీరనిగనాయకుపాదపద్మ
 ములకు సద్భక్తిని మ్రొక్కి యగ్గించి
 కూరిమిఁతోఁ దనకూఁతుఁ దోకొనుచు
 భోరున నిజపురంబున కేగుదెంచి
 యనఘు భూమిశు లోకైకపంకేజ
 దినమణివల్లభదేవు రావించి
 యరవిందలోచనుం డాత్మసంజాత
 నరియితు ననుటయు వరుసతోఁ దెలిపి
 యెన్నిక మఱియు నేమేమి గావలయు
 నన్నియు సమకూర్పు మని సమకట్టి
 పనిచిన నరిగి యాపాండ్యభూనాథుఁ
 డనుపమకనకరత్నాదివస్తువుల
 రమణీయమాక్తికరంగవల్లికలఁ
 గమనీయకాంచనకదలికాతతుల
 సిరిమించుపురముఁ గైసేయించి మగుడి
 యరుదెంచి యెఱింగింప హరిచిత్తయోగి

పనిఁబూని సకలశోభనవస్తువులును
 నొనర నాయితపడుచుండె నున్నంతఁ
 జక్కనివేంకటశైలనాయకుఁడు
 చొక్కించుచూపులనుండచేశ్వరుఁడు
 యెపుడు గోదాసతియెద నుండు నచుచుఁ
 దప మొనర్చినవటధామచూర్తియును
 నొకటియై యొతయు నొప్పారుచుండఁ
 జికిలిలేనగవుల శ్రీరంగవిభుఁడు
 తెలిపాపసమకట్లతేజిమై నెక్కి
 తొలఁగక నిత్యముకులు చేరి కొల్వ
 ఘనమణిమృతులు దిప్పటలుంబుఁ బొమవ
 ఘణిపతి ముక్తాతపత్రంబుఁ దాల్చి
 మఱి గంధవాహుండు మకరవాహుండు
 ముఱువైన చామరములు పూని వీవ
 చెలరేగి భానుండు శీతభానుండుఁ
 దళుకొత్తు తాళవృత్తంబుల వీవ
 హరుఁడు శచీమనోహరుఁడు ముగలిని
 దరమిడి తోత్రవేత్రములంది నడువఁ
 గేలి నాసురరాజు కిన్నరరాజుఁ
 గాళాంజిహడపంబుఁ గైకొనినడవఁ

బెక్కుచందంబులఁ బెక్కుచందములు
 గ్రక్కున వందిమాగధ*వృత్తి గొలువ
 నరసురాసురయక్షనాగగంధర్వ
 వరులు సేవింప నాపనజలోచనుఁడు
 నేతేర నపు డెదురేగి యాయోగి
 యాతతభక్తిమై నడుగుల కెరఁగి
 సకలోపచారము ల్సనరించి భక్త
 నికరంబుతోఁగూడ నిజగేహమునకు
 నాకంజలోచను నతిసంభ్రమమునఁ
 దోకొనిపోయి బంధురపీఠ నునిచి
 యలవడ సోపానలయి నవః!ల్పాడఁ
 జెలు లంత నాహరిచిత్తపుత్తికిని
 గుంకుమ నలుగిడి గొజ్జంగినీరు
 పొంకంపుఁబసిఁడితంబుగలచే ముంచి
 సరగున మంగళస్నానమాడించి
 తరుణికి జిలుగారుదడినుడు లిచ్చి
 వెలఁది చుక్కల వికవిక నవ్వుచుండఁ
 దెలిమిచుమెటుగుముత్తియపు గొంఁడెముల
 గనకంపుఁజెరఁగులఁ గనుపట్టుపట్టు
 జనుగుదువ్వలువ కుచ్చెలవట్టికట్టి

మొగముగబ్బుచగూర్చి మొగిసినదిశల
 భుగభుగమను గందవాడి మేన నలది
 నొగినల్ల మొగులులో నొదిగి తారల
 పగిది శ్రొవ్విరులు లోబడ బిటారముగ
 మినుకారుగండుతుమ్మెడతెక్కమబ్బు
 దనికెడుకురుల బెత్తరముగాఁ దురిమి
 వెన్నుపై నెడమించు వేడించుకరణి
 గ్రొన్ననవిరిదండఁ గ్రొమ్మిడి జట్టి
 పొగరారు నెరనమ్మిపురివిచ్చుపగిది
 మొగలిచేకులు వితమురువుగాఁ జెరివి
 యసమానవదన చంద్రాంకురం బనఁగఁ
 బసనిముత్తియపుఁబాపటచేరుగీల్చి
 సారెకుఁ దనుమించి చనుకొంటి బొదలు
 నీరసంబును వద నేందుబింబమును
 గచభారరాహువు గబళింపకుండ
 రచనఁగాఁపిడినచక్రంబులో యనఁగ
 మూలలెన్నిదియైన మొగమానికముల
 డాలించువినులతాటంకముల్ పూని
 తెలిదమ్మికొనలను దేఱినూనఁగ
 కలికిబాగులసన్నకాటుకఁ దీర్చి

మదనుండు ముక్కుసంపంగిలాలమున
 నొడవించుకపురంపుటుండయో యనఁగఁ
 గరిరాజవరదుని ఘనకీర్తిఫలము
 కరణి నింపొందుముంగరఁ గీలుకొలిపి
 యలసయానమాల రాయంచలం గెలిచి
 పెలుచుబెట్టినవాడు పెండేర మనఁగఁ
 గమలాప్త బింబంబుగతి నొప్పుమణుల
 రమణీయ మగునూపురముఁ బొందుపఱచి
 కమలమూలములఁ గంకణగణం బమరు
 క్రమమున రత్నకంకణములు దొడిగి
 ఘనతరళైలశృంగంబులమీఁదఁ
 గనుపట్టు సెలయేటికాలువ లనఁగ
 ననుకుగాఁ గస్తూరి యలఁదినగుబ్బ
 చనుదోయిమై *బన్న సరములు వైచి
 నలినారిమైతారనకరాంక మొప్పు
 నలుపునం గస్తూరినామంబు దిద్ది
 చెలులు నేరుపునఁ జూచినకల్వలతిక
 చెలువున నిట్లు గైసీసి తోతేర
 దినకరచంద్రులు తెరవట్టిరపుడు
 తనుజాత నయ్యోగిధవుఁడు తోతెంచి

మకరికుండలునకు మధుపర్క మొసఁగి
 సుకుమారి నిచ్చె కృష్ణునకు నవ్వేళ
 సురలోకవరుమంత్రి సుముహూర్త మనిన
 నిరువు రొండొరుమోము పీక్షించుతజీని
 జలజాక్షి మున్నుగా సగుడజీరకము
 చెలఁగి రంగేశ్వరుశిరమున నిడియెఁ
 గవమొగుళ్ళచు జంద్రకలు పర్వినట్లు
 తవిలి యొండొరులమైఁ దలఁబ్రాలు నించి
 కరకల్పశాఖలం గనుపట్టువిరుల
 సరవిముత్తియపుసేసలు దోయిల్పించి
 గట్టిగా నాగమోక్తప్రకారమున
 గట్టిరి హస్తకంకణము లొండొరులు
 నలవధూవరులఁ జయ్యన దివ్యరత్న
 సలలితం బగుపెండ్లిచవికెమీఁదటను
 బనుపడ గొనబు చూపట్టును తరపు
 కొనలుగా వేయుచుంగులచేలవఱచి
 చెలువొందుపీట నాసీనులం జేసి
 జలజసంభవుఁడు శాస్త్రప్రకారమున
 ననలుని నెలకొల్పి సొంగంబు గాఁగ
 మనమార లాజహోమములు సేయించి

యలవర్ణావళులు హామాగ్నికిం బ్రేమ
 పలచుట్టిరాగ నవ్వనమాలిఁ జూచి
 పనుపడ నిదె సప్తపదులు మెట్టింపు
 నునిన గంగాధరుఁ డమరనాయకుఁడు
 నలఁతినవ్వలయ నేమయ్య యీవేళ
 నలవనిసి గ్రేల వనజాక్షిపదము
 గట్టిగా నీనాల్గుకరములఁ బట్టి
 మెట్టింపరాదె యర్థిలి నన్న నగుచు
 భామినిచే సప్తపదులు మెట్టించి
 హేమాంబరుఁడు తొంటియిరవున నున్నఁ
 గలికిలాగులయత్తుగంధర్వసతులు
 సాలపులు మీఱంగ సోబానవాడ
 ముత్తైంపుబొగడల మొనయుబాసికము
 నత్తటి నజుఁడు గాయజుఁడు గట్టంగ
 వాణి శర్వాణి సౌవర్ణపాత్రికల
 రాణించురత్ననీరాజన లొసఁగ
 హరిదీశముఖులును హరిచిత్తముఖులు
 విరివిగాఁ దమలోన వీడులు జదువఁ
 ద్రిదశార్వముఖులు దివ్యసంయములు
 పొదవి యాశీర్వాదపూర్వంబు గాఁగ

సక్షతులైన యహ్యుదిదంపతుల
 కక్షతుంబులు వెట్టి రాగమోక్షముగ
 హరియాజ్ఞ నవనిధు లట కేసులెంచి
 కర మర్థితో నూడిగంబులు సలుప
 శ్రీరంగనాథునిసేనావిభుండు
 కారినందనుఁడాదిగాఁ గలవారిఁ
 గమలసంభవుఁ డాదిగాఁ గలవారి
 బ్రహ్మదంబుతోడ సంభావించె నపుడు
 వల్లభదేవుండు వరుసతో భూమి
 వల్లభులను గారవమునఁ గావించె
 నీవిధి రంగమహీనాయకుండు
 శీవిమై నలవధూటిని వరియించి
 మోదించి కాసారముఖ్యయోగులకు
 గోదనెచ్చెలులకుం గురుకాధిపతికి
 వలయువారికి నిష్టవరముల నొసఁగి
 యలరుచు నుండి నాలవనాటిరాత్రి
 యురగతల్పమున నయ్యుడురాజవదనఁ
 దిరమొద మరుకేళిఁ దేలించి తేలి
 యోగనిద్రాసక్తి నుండఁ బూర్వాద్రి
 జేగురు నెరసినచెలువు దీపింపఁ

ప్రౌద్ధసారథిపౌడుపులచాయ లెసఁగఁ
 దద్దయుఁ బ్రేమ నత్తటి నేగుదెంచి
 యలపరాంకుశముఖ్యు లగుయోగివర్యు
 లలరి గోదాయుక్తుఁ డగురంగవిభుని
 సారిడిఁ బ్రాబోధకీస్తుతిఁ బాడఁదొడఁగి.
 రరుణబింబు బుదయాద్రిమై నిలిచెఁ
 బలపల వేగి వీడ్వడ మబ్బు లడఁగఁ
 నలరుచుఁ బూదేనియలసోన గురిసెఁ
 బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి! మేల్కనవె
 ములముల వికసించుమొల్లక్రొన్ననల
 వలపులఁ దూర్పువీవలు లెచ్చరింప
 మంచుగుబ్బలుల వేమరును గేలించు
 నించురెక్కల మించులెసఁగ జాడించి.
 నెత్తావియిడ్లలో నిదురించుచున్న
 మత్తహంసలు నంచమగలు మేల్కనిరి.
 పాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి! మేల్కనవె
 చుక్కలరుచి షొంకె సోముండు గ్రుంకె
 దిక్కులరవికాంతి దీప్తింపఁ దొడఁగె

బోకపూబాళల బాదిగొన్నతావి
 సోకులవలిగాలి సాలయంగఁ దొడఁగెఁ
 బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి మేల్కనవె
 వ్రేవల్లె గోపుల వేణునాదబు
 లేపారె రవళించి వృషభసంతతుల
 గాటంపుమేతల గబ్బలు మీఱెఁ
 దేటిదాఁటులమ్రోతి దెసలఁ బెల్లొదవెఁ
 బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి! మేల్కనవె
 రాత్రి దొలంగె నారామభూజములఁ
 బ్రతులు వికసితపత్రంబు లయ్యె
 నలరె నంబుధిఘోష మమరబృందంబు
 దభుకొత్తు పెక్కుపూదండకానుకలు
 పూని సీపదపద్మములసేవఁ గోరి
 యూనినవేడ్కతో నున్నారు వీరిఁ
 బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి! మేల్కనవె
 తేరులనిలిచి యాదిత్యవర్గంబు
 లారూఢవృషభేంద్రులై పశుపతులు

కమనీయశిఖి నెక్కి కాత్తికేయుండు
 సమరులఁగూడి నృత్యములు నేయుచును
 వినుతించి నిన్ను నేమిప నీవేళఁ
 జనుచెంచి నీదుమోసలనున్నవారు
 పాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి! మేల్కనవె
 యమర గంధర్వ విద్యాధర దైత్య
 సముదయయుక్తుడై సంక్రందనుండు
 కరి నెక్కి ఘనమునిగణమును దాను
 దొరసి ద్వారమునఁ దోదోపులాడెదరు
 పాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి మేల్కనవె
 నిధులు నంబుధులును నిర్జర కపిల
 బుధులు నచ్చరలుఁ దుంబురునారదులును
 మునులు నీముందర మొనసియున్నారు
 వసజాపుకాంతి తీవలువాటె దెసలఁ
 బాలించి కరుణచొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి! మేల్కనవె
 కరమర్థిఁ గిన్నర గరుడ సిద్ధామ
 లరిది మృదంగవీణాదివాద్యముల

సరవిమై నీమీఁది సంతకీర్తనములు
 పరిపరిలాగులఁ బాడుచున్నారు
 పాలించి కడుఁజొప్పడ యోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి మేల్కనవె
 తమ్ములు విడిసిచేఁ దరణియుం బొడమెఁ
 గొమ్ములు పసపాడి కోరి నీరాడి
 కట్టిరి పుట్టమల్ కావేరినక్షమఁ
 బుట్టక పుట్టిన పూసెజ్జ నున్న
 నీలనీరదవర్ణ ! నీయోగనిద్రఁ
 జాలించి శ్రీరంగశాయి ! మేల్కనవె
 శ్రీరంగనాథుఁ బూజింపంగవలసి
 పూరించియున్న యీపూవులకరఁడి
 నందంబుగాఁగ భుజాంతరసీమ
 యందూఁ గైకొన్నభక్తాఘ్రిరేణుడు
 గావించె నీదశగథలచేత
 భూవినుతముగఁ బ్రాబోధకీకృతిని
 అనునర్థముల నొప్పు నలభ క్తచాద
 వనజాతరేణు కావ్యంబుఁ జొప్పడఁగ
 గురుభక్తి నలపరాంకుశముఖ్యులెల్లఁ
 గరమర్థి మంగళగానంబు సేయ

నురగేంద్రశాయియై యున్న శ్రీరంగ
 వరుడు మేల్కొంచి యవ్వనితయుఁ దాను
 గనువిచ్చుపుండరీకములచందమునఁ
 గనువిచ్చి యెంతయుఁ గ్రమము దీపింప
 నుచితసత్క్రియలెల్ల నొనరించి భక్త
 నిచయుంబు దేవతానికరంబు మునులఁ
 గరుణాకటాక్షపీక్షణసుధాధార
 బెరయించి యెంతొసఁప్రీతి రెట్టింప
 నారామతోఁగూడ నభినవలీల
 శ్రీరంగమునకు వేంచేయంగఁ దలంప
 ననుగురెట్టింపంగ హరిచిత్తుదేవి
 తనపట్టిఁ జేరి యెంతయు బుజ్జగించి
 యమృతంపు బెల్లంపు టచ్చులు మంచి
 యమరేంద్రునెలదోఁటయరఁటిపండులును
 గడుమించు నపరంజికమ్మదోపులును
 నొడి బియ్య మిడి కూర్చియొలయుఁ గౌఁగిట
 నలమి యానందబాష్పాంబుపూరములు
 తథురుడెక్కులజార తనయ నీక్షించి
 ననబోఁడితో రఘునాథునివంటి
 పెనిమిటి నీకు నబ్బెచు నోచినట్లు

మనమార విను పిల్చి మగఁడు నెయ్యమున
 ననయంబుఁ జేరిరమ్మని చన వొసఁగి
 మేలమిచ్చిన నుండెమేలంబు మాని
 తాలిమితోడ నాతనిచిత్త మెఱిగి
 నవతుగా నీతోడినవతులు చూచి
 యవ్వనొనె యని కొనియాడ నెల్లపుడు
 గనలక భూదేవిగతి నుండుమమ్మ
 మనసిచ్చి మీలోన మగఁ డేరినె
 దలమీఁద నిడికొనఁదలఁచిన నిన్ను
 దలమీఁద నిడికొన్నదానిగాఁ జూడు
 మిగవొంద నురముపై నిడికొన్న భక్తి
 నరసి నీవున్నట్ల యాత్మ భావింపు
 తరలకు మఱికొకదాక పోకాకు ?
 తరవాత మది నెల్లదము వలదమ్మ
 తనయను మగనిడెందములోన నుండు
 మని బుద్ధిచెప్పుచో హరిచిత్తయోగి
 యాక నై రంగనాయకునిచెంగటికిఁ
 దోకొనివచ్చి సంతోషంబుతోడ
 నురుతరపీఠపై నునిచి కట్టణము
 లిరువుర కొసఁగి యోగీశుఁ డావేశ

మఱియు నావంటిపామరుల నీడేర్చి
గురుగాఁగఁ జేపట్టికొనఁగఁ దలంచి

* * * *

యలనడ నిత్యముక్తాశి సేవింప
నలవిష్ణుచిత్తకన్యకతోడఁగూడఁ
జిక్కనితోలుబల్కునెకలింపుతేజి
నెక్కి సొంపెక్కి యాఋక్షమార్గమున
రాజిల్లుశితచామరముల వారముల
బ్రాహ్మతరత్నదీపముల ధూపములఁ
గొనబుముత్యపుష్పగుల్లలను నిగ్గులను
దనరాకువివిధనేత్రముల ఛత్రములఁ
గనకంపుబనఁటిమోఁకలను బోఁకలను
ననుపారుపుష్పగంధముల గంధముల
విలసిల్లు నారాజవీధి నేతేర
నలవఘావరులశోయగము సేవింపఁ
బరువడివచ్చు సంభ్రమమునఁ బార
తరళాయతాక్షులెంతయు వేగపడుచు
సందడిపడుచు లో సంతోషపడుచు
నందంద ఏఱ్ఱించి యాశ్చర్యపడుచుఁ
గడునానపడుచు వేడ్కలఁ దడఁబడుచు
నడరుమేడలమోఁద నాయత్తపడుచుఁ

దిలకంబు కామినీతిలకంబునొసలఁ
 దెలివిమీఱఁగఁ దీర్చి తీర్చి యేఁజెంచి
 తివిరి కాటుక కంటఁ దీర్పంగఁ బోయి
 శ్రవణావతంసకై రవమునం దీర్చి
 చనుదెంచె నొక్కర్తు, చంద్రాస్యయోర్తు
 తనకేలినులివుచుధ్యమునఁ బొంకించి
 యుదెంచి యొడ్డఁగ మటుతఁ గీల్కొలిపి
 పరువడి నేఁజెంచె; భామయొక్కర్తు
 చేచేతఁ దా ముడిచినదండ నొసఁగ
 నీచెలిఁ గరుణించె నీరంగవిభుఁడు
 సరగున నే నట్ల సవరించి యతని
 వరియితు నని వచ్చువశువున నోర్తు
 సిరిమించుకొప్పు గొజ్జెఁగదండ రంగ
 వరునిచెంగట వీక్షి నాల నేఁజెంచె
 నీకీతి వచ్చి యయ్యుంతు లాచెలువ
 శ్రీరంగనాథుని సేవించి పొంగి
 కొమరార నిటువంటి కొమరికై గాంచి
 కమలభవాదులుం గనలేనియట్టి
 ధవళాక్షు నీరంగధవుని నల్లునిగ
 సవరించికొన్న యాజగదేకనుతులు

వాచెపో మహి భాగ్యవంతులయైన
 నారయఁ గన్యకయైన నిట్టిదియె
 తోయజాలయసయిదోడు దా నగుచుఁ
 దోయజనాభుపొందులు సందుకొనియె
 ధరలోననర్చావతారులైనట్టి
 మురసూదనునిదివ్యమూర్తులలోన
 నిట్టిబంగరుకుండ నిల్లాలి గాఁగఁ
 జెట్టవట్టినయట్టి శ్రీరంగవిభుఁడు
 వీఁడెపో ధన్యుండు వివరించిచూడఁ
 బోడిమిగా నిట్లు పొగడి వెండియును
 గన్నియకన్నుల కలికిబాగులను
 జిన్నారవదనంబు జగితావిమోవి
 తిన్నదనంబుఁ గాఁదీఁగబిత్తరముఁ
 బ్రన్ననిమెఱుఁగుగుబ్బలమిటారింబు
 గురులసోయగముఁ జెక్కులమీఁదిమిసిమి
 కరములయొప్పును గచముబెడఁగు
 నొసలియొప్పిదము వీనులచక్కఁదనముఁ
 ఐసమించునారు లోపలిసైకదనము
 నడుగులవిన్నాణ మందంద చూచి
 యుడివోనికూర్చిమై నొండొరుఁ జూచి

కలకంఠి జఘనంబుకలిమి యందఱకుఁ
 గలుగుసంగడిబారగమబండ్లికట్టె
 హరిమధ్యగళముసోయగ మందఱకును
 దొరక నేమేఁపొత్తులఁ జెట్టినదియొ
 కుందకుట్టలందంత కొప్పవిన్నాణ
 మందఱకును గల్గ నల్లాడనిడిరె
 యిందుబింబానన యెలగౌనుచంద
 మిందఱకును గల్గ నింతయల్పంబె
 యన్నియు నేల? యీయలివేణిచెలువ
 మెన్నిన జగతి నహిప్రతి యనఁగ
 వినుచు నాశ్రీరంగవిభుఁడు వారలను
 గని కరుణాకటాక్షముల ముంపుచును
 నత్యంతసంతోషితాత్మలై యెదుట
 నిత్యులు ముక్తులు నెలకొనికొలువ
 నమరులు నిజవాహనారు ఘనగుఱుఁ
 గ్రమమునం దమయాశిగములు గాఁవింప
 నంచ తేజీ నెక్కి యరవిదసూతి
 యంచబాయక వేత్రహస్తైఁడై నడవ
 నీరీతి విలసిల్లి యెతంయు మగిడి
 భోరునం దనపురంబునకేగుచుండి

శ్రీరంగచంద్రుఁ డాశీతాంశువదన
 గారవం బెలరారఁ గనుఁగొని పలికెఁ
 చెరవ నీవంటిపుత్రీమణితతుల
 నెరయంగఁ దా గాంచు నిచ్చ నిచ్చలును
 లలితకల్లోలలోలన్మృతయైన
 నెలఁత యీతాన్మహస్తీనదిఁ గంటె
 మంజుబుభరచక్రమంజీరయైన
 మంజీరనదిచెఱత మానై నయట్టి
 యారామగిరిరాజ మది గనుఁగొంటె
 యోరామ! నేఁ బాయకుండెను నెలపు
 లచె చోళ పాండ్య మధ్యస్థితం బగుచు
 విదితమై యొప్పెనువిపినంబు గంటె
 యినకాంతి కొకయింతయెడమీక యలరి
 కనిన కన్నులకుఁ జీకట్లు క్రమ్మెడిని
 యలచోటిచెఱచత లహిశిరోమణుల
 బలపొదరి. డ్ల దీపంబు లెత్తెదరు
 శ్రీలిచ్చికావేరిచెగట నొప్పు
 చోళదేశం బదే శుకవాణి! కంటె
 కంటివే యోతస్మృకంటి! ముక్కంటి
 వంటిల్లు సురనాగవరు పుట్టినిల్లు

మామకశయనసన్మూలము జుద
మామగన్నతఁడు మామాసిసేగురుని
మామామ నీక్షింపు మామహంబుఁబిని
సీమంతినీమణి చిగురాకుబోడి !

యనుచు నానతి యిచ్చి యతిస్సభచుమునఁ
దనపురంబునకు నత్తతి నేగుచెంచి

శ్రీవిలసిల్ల నచ్చెలువలతోడ
వేవేగ సదనప్రవేశంబు సేసి
ఘాలకీలితనాస్తపద్ములైనట్టి
నాళికసంభవనాకేశములు

మునులఁ గృపాగసంఘనఁ దెప్పఁదేల్చి

కనకాంబరాదులు గట్టుగ నిచ్చి

కరమర్థి వేర్వేఱఁ గరుణదైవాఱి

సరగున నిజనివాసములకు ననిచి

నెలకొని శ్రీభూమినీలతోడ

నలవిష్ణుచిత్తకన్యకతోడఁగూడ

సరసకేళీలోలసంపత్తికలిమి

సిరులు దైవాఱుగ శేషతల్పమునఁ

బవళించి నిజభక్తిఁ బరిజనుల్గొలువ

నవిరళశ్రీమంతుఁడైయుండె ననుచు

నలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
 కలిసేలవేణికి నబ్జపాణికిని
 అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
 పనికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి
 నంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర
 పంకజార్యమతాశ్చపాకన్నయార్య
 తనయతిష్ఠార్యనందనరత్నశుంభ
 దనుపమశ్రీవేంకటాద్రిశదత్త
 మకరకుండలముగ్ధమండితకర్ణ
 సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ
 సదనావధూలబ్ధసరసకవిత్వ
 విదితమానస తిరువేంగళనాథ
 కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని
 నతులితంబుగఁ బంచమాశ్వాసమయ్యె.

పరమయోగివిలాసము.

షష్ఠాశ్వాసము.

హైమసరోజాంగ! యలమేలుమంగ!

జీమూతసంకాశ! శ్రీవేంకటేశ!

మునిశాలికాసారముఖ్యభక్తాశి

వనమాలి! యవధారు వరదానశీలి!

దండిమైఁ గావేరి దండసంపదల

మండలం బగుచోళమండలంబునను

గడలేని యలపూర్వకడలికిఁ జక్కఁ

బడమటిదెస నొక్కపట్టణం బొప్పు

మునుపు నచ్చోట సన్మనిసేవ్యబిల్వ

వనభూమిలోన నవ్వనజాతనిలయ

హరిఁగూర్చి తపముసేయఁగ శౌరి వచ్చి

వరమిచ్చి ప్రేమ నివ్వటిలంగ మెచ్చి

పరిరంభణము సేసి పాలించుకతనఁ

బరిరంభపురినాఁగఁ బరఁగునప్పురము.

దొరయంగఁ గృతయుగాదులనుండి వరుస
 హరిణాదివన్దయుక్తాంగము ల్గలిగి
 శ్రుశ్రు లుద్ధరించి యచ్చోఁ గర్దమాది
 వితతభక్తికి మెచ్చి వేల్పులు గొలువ
 జలజలోచనుఁడు ప్రసన్నుఁడై యెపుడు
 నెలకొనియుండు దానికి సమీపమున
 ననుపమం బగుకమలాపూర్ణనగర
 మచనోప్పుపురవరం బాపట్టణమునఁ
 గమలామనోహరుకార్ముకాంశంబు
 కమలలోచను పాదకమలవంశమున
 ఘనతకార్తికకృత్తికను జనియించి
 యనుపమయోగవిద్యాసక్తుఁ డగుచు
 జననవేళ నె రమాస్వామికటాక్ష
 మును జెంది తద్ధ్యానమున విలసిల్లి
 కామినీమణులకుఁ గందర్పుఁ డర్థ
 కామలోకమునకుఁ గల్పభూజంబు
 పరులకుఁ గాలుండు పరమయోగులకుఁ
 బరతత్త్వ మఖిలభూప్రజలకు రాజు
 వివరింపఁగాఁ జతుర్విధకవిత్వములఁ
 గవివరేణ్యులకెల్లఁ గర్తయు నగుచు

మును రంగమున నొప్పు మురవైరికరణి
జనులెల్లఁ దనుఁ బెక్కుసరణులఁ బొగడఁ
బరకాలుఁ డనుపేరఁ బరఁగునాఘనుని
కరలాలితం బైన కరవాలవల్లి
యిదివీర క్తతోయంబుచేఁ బ్రబలి
పరఁగ సత్కిర్తి పుష్పాబుల నగుచుఁ
బరమయోగీంద్రుఁ డాపరకాలుఁ డఖిల
ధరఁ జతుర్విధకవిత్వస్వామి నాఁగ
బిరుదంబు నలరమాప్రియునిచే నంది
సిరిమించి వరకవిసేవ్యుఁడై మించె
నీరీతిఁ జోళరాజేంద్రునిరాజ్య
భారమంతయు భుజాబలముచేఁ బూని
జనులెల్లఁ దనుఁ గాంచి జయవెట్టుచుండ
ననుపముండగు మంత్రి యైయుండె నంతఁ
బరిరంభపురసమీపంబున నాగ
పురి యన నొకమహాపురము శోభిల్లు
మదనునితండ్రిసద్గుంబు లచ్చోట
బమనొకం డొప్పు నభంగవైఖరుల
రంజితకిన్నరీరత్నాంఘ్రికంజ
మంజీరశింజితమంజురూకార

చలదలమకరందసంకీర్ణవిమల
 నలినకైరవకోకనదపుండరీక
 కలకంఠచక్రవాకక్రౌంచహంస
 కులకలరావసంకుల మైనకొలను
 అరయంగఁ దత్పురప్రాంతంబునందుఁ
 గరమొప్పు ధవళపుష్కరిణి యనంగఁ
 గమలాక్షు నాజ్ఞ నక్కమలాకరమునఁ
 గొమరొందు నొకదివ్యకుముదంబునందుఁ
 గడివోని పూముల్కిగతి వేల్పుజెలువ
 పొడమి యవ్విరిసెజ్జఁ బొలుపొందునంతఁ
 జంక మందులసంచి జగజంపువలువ
 పొంకమై నిజకర్ణముల నొప్పుదూది
 కునివడఁ జుట్టిన కుటుమాపుపాగ
 యనువంద పంచలోహంపుటుంగరము
 నురుతరం బైనట్టి యార్ధ్వపుండ్రం బు
 కరమొప్పు వలకేలికరక కాయలును
 బెరయఁ బచ్చడముతోఁ బెనుపడసంది
 నరగనుపట్టు బాహుటపుస్తకముఁ
 బనుపడ లో గుణపాఠంబుఁ జదివి
 కొనుచు మూలికలు దిక్కులఁ జూచికొనుచుఁ

గమలాక్షపాదపంకజభక్తినిరతుఁ
 డమృతహస్తీయనంగ నలవడువాఁడు
 నెన్న ధన్వంతరి కెన్నయెన్నవెద్యుఁ
 డన్నగరన యంతునతఁ డేగుచెంచి
 కొమరారు నెదుటి యాకొలను పిక్కించి
 క్రమమునం దత్తటాంగణసీమఁ జేరి
 స్నానంబు సేయంగఁ జని సరోవరము
 లోనఁ బూవిల్తువాలును గేలిగొనుచు
 నొక తెల్లగలువలో నున్నపూబోడి
 సుకుమారి యగు వేల్పు జూలి నీక్కించి
 యెలమితో రేయి మున్నేతెంచి కలువ
 నిలిచిపోకున్న వెన్నెలసోగ యనఁగ
 నావనజాస్త్రపుష్పాస్త్రచంద్రాధి
 దేవతయో యనఁ దెలివొందఁ జూచి
 తనయులు లేమి నాతరళాయతాక్షి
 గొనకొన్నకూర్మి నక్కునఁ జేర్చికొనుచుఁ
 దనరార నిజనిశాంతమున కేతెంచి
 తనసాధ్వీచేతి కాతస్వంగి నొసఁగి
 యక్కనయఁ గొనివచ్చినట్టియాచంద
 మక్కజంబుగఁ దెల్పి యాత్మ నుప్పొంగి

యల్లిలో నుదయించె నని యెన్ని కుముద
 వల్లినామం బిడి వారనిప్రేమఁ
 బదివేలతెఱఁగుల బాల విర్వరును
 ముదమున మిగుల గోమునఁ బెంపుచుండ
 నానాఁటఁ బొదలి యానాఁకీకవదన
 యేనాఁట వెఱుగైన యెలమించువోలెఁ
 జిప్తురువిల్కానితేజీకూన యనఁగ
 నవకమై యపరఁజినక్కుడెందమున
 నెలజవ్వనం బను నెఱదోటలోన
 మెలఁగుచుండెడు కోడిమొకమొకో యనఁగ
 వలనొప్పు శృంగారవాహినిలోన
 బెలకెడు క్రొమ్మించుబేడన యనఁగఁ
 గనుపట్టియున్న చక్కనిపట్టిఁ జూచి
 జననియు జనకుండు సంతసం బెసఁగ
 నివ్వాలుగంటికి నివ్వాలుమేన
 జవ్వనం బొయ్యన ససులొత్తఁ దొడఁగెఁ
 దగువరుఁ డెవ్వఁ డుద్వాహంబుసేయ
 జగతి నాగతి వాడె సంభవించినను
 గుఱిగ నేతత్కులగోత్రనామంబు
 లెఱుగక యీకన్య నీనెట్లువచ్చు

నని యాట్లు చింతింప నంతఁ గండర్ప
 వనవల్లి కైరవవల్లి నిచ్చలును
 బరకాలుగుణము రూపము నుదారతయ్య
 సరసత్వమును భువిజనులచే విరుచు
 హరిరూపసంసక్త యైవైదర్భి
 సరవిఁ బరాంతకాసక్త యైయుండెఁ
 కనకాంగవల్లియూ కైరవవల్లి
 యనుపమరూపశ్రేణాదిసంపదలు
 జనులెల్లఁ బొగడ నాశాత్రవాంఛకుఁడు
 విని డెందమునఁ గడువిస్మయం బొది
 యసపత్యుఁ డావైద్యుఁ డష్టపాత్యుశకుఁ
 దనుజాత లెన్వ రింతకుమున్ను లేదు
 ఆరయ సకలబాహుభృతం బగుచు
 నేరీతిఁ గల్గెనో యీకోమలాంగి
 యని తదాసక్తుడై యతఁ డొక్కనాఁడు
 తనసీమ కేగుచుదంబునం గదిలి
 చనుదెంచి హితబంధుసహితుడై మోడ
 మున నాగవట్టణమ్మన కేగుచ్చెచి
 యూపండితునియింటి కరిగి చుట్టరిక
 మేపార నాతని నెలమిఁ గైకొనుచు

మెల్ల నె యుటలో మెలఁగెడుకుముద
 వల్లి సాదామిసీవల్లీ మతల్లి
 యరవిందశరనియాటవసాయకంబొ
 పరయోగిదృష్టిక వాటకుంచికయొ
 యనుచు నాతంత రెప్పార్పక చూచి
 యనియె నానైక్యశో నాపరాంతకుఁడు
 వీరీతిఁ గాంచితి వీచుద్రవదన
 నీరామ నీవు నా కిమ్ము పేవేగఁ
 బలుమాట లేల తప్పదు విను తుదిని
 నిలువెడుధనమైన నీకు నిచ్చెదను
 అన విని మోడించి యాసుధాహస్తి
 యనియెఁ గ్రమ్మఱ శాస్త్రవాంతకుఁ జూచి
 రమణొందు నిన్నగరంబుచెంగటను
 గమలినీలో నొక్కకలువ నీచెలువ
 చెలువార నుదయించి చెన్నొందువేళ
 నలకొలంకునకు నీరాడంగ నేగి
 యచ్చటనున్న యీయరవిందనయన
 మచ్చికఁ దెచ్చి యిమ్మాక్కి నిర్వురము
 కన్నబిడ్డలకన్నఁ గడువిశేషముగఁ
 జెన్నార నెత్తి పెంచితి మిత గాఁగఁ

పలపోయ నీవంటిభవుఁడు కన్నయకుఁ
 గలుగుటకంటె వెగ్గలమె యీపసిఁడి
 కోరికె నీవంటిగుణనిధానంబు
 చేరె నీచెలువ నిచ్చెద నైన నొకటి
 పడుచువాఁడే పిన్నపడుచు మాతోడ
 నొడఁబాటుఁ గావించె నొండుచెప్పెదను
 సరసిజాతునిశంఖచక్రచిహ్నములు
 భరియించి పరమప్రసన్నుడై యెపుడుఁ
 జారువైష్ణవసహస్రమున కన్వహము
 నారగిం పొనరింతు నని యొడఁబడిన
 వానికిఁ గాని యీవలదని యనియెఁ
 గాన నీ వారీతిఁ గావించితేని
 పరియింపు మనిన నావైష్యు నీక్షించి
 పరమానురక్తుడై పరకాఁబుఁ డనియె
 శ్రీకాంతువరచక్రచిహ్నముల్ మున్న
 నాకుఁ గల్గినవి వైష్ణవుఁడ నామీఁద
 సతిభక్తి నీవన్నయట్ల వైష్ణవులఁ
 బ్రతివార మారగింపఁగఁ జేసికాని
 పునిగి యే ముందరభుజియింప నొల్ల
 చనుచు నాడినమాట కంగీకరించి

శ్రీమించ దివిజు లచ్చెరువంది పొగడ
 రామాభిరామఁ గైరవవల్లి నపుడు
 వరవైభవంబుల వైదర్భి శౌరి
 వరియించుతెఱఁగున వరియించె నంతఁ
 గుటిలకుంతలఁ దోడుకొని సంభ్రమమున
 నటనమై సకలసన్నాహంబు మెఱసి
 యగణితబంధుమిత్రాశి సేవింపఁ
 బొగడొందు తనపురంబున కేగుదెంచి
 ప్రతిలేనిప్రతిస దప్పక నెమ్మిఱ్ఱోడ
 సతతంబు వైష్ణవసాహస్రమునకు
 నియమంబు వాటిల్ల నిజనివాసమునఁ
 బ్రియమార వ్రడసోపేతంబు గాఁగ
 నారగింపఁగఁ జేసి యటమీఁదఁ దాము
 నారగింపుచు మఱి యంతటం బోక
 కలధనం బెల్ల నీగతి వైష్ణవులకు
 వలసినవారి కవ్వారిగా నిడుచు
 నతఁడు చోళాధీశుఁ డౌటయు మఱచి
 యతనికిఁ దా మంత్రియగుటయు మఱచి
 కడపట నెవ్వ రెక్కడఁ బోయిరేని
 యెడపడకుండ నా కివ్విధంబునను

శ్రీవైష్ణవులసేవ సేయుంగఁ గలిగె
 నే వెఱవను సురాసీక మెదుర్చు
 వనమాలి జగదేకవల్లభుఁ డతని
 తనయవగ్గఁబు తద్దాసవగ్గఁబు
 వారలు తమసొమ్ము వారక తాసు
 యారగించెదరుగా కనియెను తలఁపు
 మదిలోన నిలిపె నెమ్మదిఁ బరాంతకుఁడు
 పొదలి శంకాతుకములు లేకయుండ
 జనులుచే నీతఁడెచుదొబు చోళ
 జనవల్లభుఁడు సవిస్తరముగా నెఱిగి
 షడతాశ్శచేతఁ దీర్చుచు మన్నీలః
 దడయక పిలిపించి తద్వార్తఁ జెప్పి
 పనిబూని ఘనగాజ్యభౌర మంతయును
 దనమీఁద వైచి తద్దయు నమ్మియుండ
 నేపున నాసొమ్ము హితుఁడునుబోలె
 నాపురే దాసర్లపాలు సేయుచును
 అకట ! యెన్నాళ్ళయె నొకార ! నగరి
 కోకకాసు చెల్లింపకున్నాఁ డటంచుఁ
 గరముల మీస లొక్కటఁ దీటికొనుచు
 బెరయంగఁ గరణాలఁ బిలువఁ డటన్నఁ

పసమించు తెలివలిపంపుబింజియలు
 పొసఁగఁ జుట్టినయట్టి బోడకుల్లాలు
 చింపికుప్పసములు చెవిదోరములును
 సంపుటంబులతోడ జంపాడునొడలు
 బిగువుగాఁ జెంపదోపినబలపములు
 తగనలవడఁగ నత్తజిఁ గరణికులు
 చనుదెంచి నిలిచి హస్తములు మోడ్చుటయుఁ
 గని వారితోఁ జోళకాంతుఁ డిట్లనియె
 నేమోయి ! పరకాలుఁ డేలుచునున్న
 సీమ దానెంత నేఁ జేసినయట్టి
 యుమ్మడియును రాణె యుత్తరు వమర
 మిమ్మెయి డింప మా కియ్యేటివఱకుఁ
 జెల్లినధన మెంత చేసేత నతఁడు
 చెల్లింపఁగావలసిన ధన మెంత
 యడరక మీర లున్నది యున్నయట్టు
 తడయక చెప్పఁ జాతనిచేత మీరు
 లంచపంచంబులు లావుగా నంది
 వంచన చేసి విశ్వాసంబుఁ దక్కి
 తొడిబడ నెవ్వఁ డిందులలోన నేమి
 యడఁచిన మీయాట లాడింతు ననినఁ

గరణముల్ తమపంచకరణముల్ బెగడఁ
 జరణముల్ దొట్టిల జననాథుఁ జూచి
 దేవర యిన్నాళ్ళుఁ దెగి విచారంబు
 గావింపకుండ నీగతి యయ్యెఁ గాక
 నీవచెప్పమటన్న నిమిషంబులోన
 నే విన్నవితము నీపాదమాన
 నెఱపుగాఁ బరకాలునికి ననిశంబు
 వెఱచినగతి మీకు వెఱవ మెన్నఁడును
 ఘనరాజ్యభార మొక్కట నావటించి
 జరులకు రెండనస్వామి యెఱుఁడు
 కతన సాతనిమీఁదఁ గలిగినలెక్క
 క్షీతినాథ ! యేము దాచితి మితదాక
 నీలీల మీ రానతిచ్చిన నాతఁ
 డే లెక్కచెప్పెద మేలెక్క యైనఁ
 జెన్నుగా మీచేత నీరు దాకట్టు
 కొన్నదిమొదలు మైకొని యొక్కకాసు
 సెలవుసేయక తుది చెల్లెనులేదు
 పలుమాట లేటికిఁ బలుమాట నింక
 నన విని కనలి వోళాధినాయకుఁడు
 కనుగవ విస్ఫులింగము లుట్టిపడఁగ

నోలగం బిరుమేల నొనరింపుచున్న
 కాలకింకరభయంకరులఁ గింకరులఁ
 గని మీరు చని పరకాలచోరకుని
 ఘనరోషమున నొంటికాలనె యాఁగి
 తరవిడివెనక ముందరిధనంబునకు
 హరుత్తుగైకొనుఁడు లేదనిన నాగడుసుఁ
 గుదియంగఁ గట్టి తోకొని రండటన్న
 ముదమునఁ గరములుమోడ్చి యాభటులు
 పరువడి నేగి యాపరికాలునగరి
 కరిగి లోపలనున్న యరిదండధరుని
 జేరి కేల్పొగిచి వచ్చినరాకఁ జెలిపి
 ధారుణీనాథునిధనము వేవేగ
 లెక్కించి కలది చెల్లింపు కాదేని
 గ్రక్కున పలినముఖమున కేతెమ్ము
 అమరంగఁ జెప్పెద మని తలంపకుము
 తమ కిది మిగుల నుత్తరువైన తరువు
 అన విని తనయేలునట్టిరాజ్యంబు
 ధనమెల్ల వైష్ణవార్థము వెచ్చబెట్టి
 భూనాథుధనమెల్లఁ బొందుగా నొసఁగ
 తేనివాఁడయ్యఁ దాలిమి వోవనీక

దైనుకన్రొక్కక గుట్టు విడువక భటులఁ
 గనుఁగొని పలికె నుత్కృత దీపింప
 నాసీను *పసిడియంతయు నాఁడునాఁడె
 చేసేత మునుపుగాఁ జెల్లించినాడ
 నిలువ యేమాత్రము నిలిచియున్నదియొ
 తలపోయ నదియు నుత్తరువు శుశ్మశియుఁ
 ద్రోయంగ మఱియు నందులకు నిందులకుఁ
 బోయెఁ బొమ్మనె పండితులమిపు మ్మటయుఁ
 గనలిభూపతి బోడుకలు కొంగువట్టి
 పెనచి రాఁ దిగిచి గుంపించి యీడ్చుటయుఁ
 గుపితుఁడై పులి మేలుకొన్నచందమున
 నపుడు వారలఁ జూచి యందంద కినిసి
 గట్టులగతి నిరుగడల నున్నట్టి
 జెట్టులఁ జూచి దగ్గించి యాఘనఁడు
 పొట్టకొవ్వినవీడ్చిఁ బోసక వేగఁ
 బట్టుకొ మ్మన విని భటులనందఱను
 మొత్తి మోదరలాడి మొనసి గుండెలకు
 నెత్తురు దిగఁదన్ని సీతెల్లఁ జెఱచి
 శౌరికింకరులు నిచ్చలుఁ గాలదండ
 ధారికింకరులఁ బోఁ దఱుముచందమున

మొగము క్రిందుగఁ దల మోసాఁదనుకఁ
 బగఁజెల్లఁ జెడఁ గాళ్ళుపట్టి యీడ్చుటయు
 నవశులై తెలిసి చోళాధీశుభృత్యు
 లవిరళ శోకార్తులగుచు వేఁబోయి
 యోలగం బొనరింపుచుండినయట్టి
 చోళేంద్రుఁ గని మొక్కి సుక్కి యిట్లనిరి
 స్వామియానతి*జాడఁ జని పరకాలు
 నేమందఱును ధన మిమ్మని యడుగఁ
 జడిముడిచే జెట్లచేత గుడ్డించి
 కడకాలు వట్టి దిగ్గన నీడిపించి
 కనలి మీకును దిక్కు గలిగినవారి
 కిని జెప్పికొండని గేలిబెట్టినను
 ఇచ్చులో నెంతయు నీవె ది క్కునుచు
 వచ్చితి మింక దేవరచిత్త మనుచుఁ
 గడపటఁ దమమేనిగాయముల్ చూపఁ
 గడునుగ్రిడై చోళకాంతుఁ డవ్వేళ
 దళవాయి రావించి తడయక నీదు
 దళములు నీవు నెంతయుఁ బ్రతాపించి
 యరిగి నీసాహసం బంతయు మెఱసి
 పరకాలు నిటకు వే పట్టివె మ్మనుచు

నెలపుపెట్టిన నంది సేవాధివిభుఁడు
 బలిమిమైఁ జతురంగబలములతోడ
 నరపాలునగరు గ్రన్నన వీడుకొనుచుఁ
 బరకాలునగర ముద్భటవృత్తి జట్టి
 గవనులఁ బొడిపింపఁ గదలి జంకించి
 తివిరి యేనుంగుల దీకొల్పువారు
 తలకక వడి నగడ్తలుపూడ్చుకొఱకు
 దళముగా నందంద తళివెట్టువారు
 కెరలుచు నురుకుపక్కెరలగుఱ్ఱముల
 నిరుమెలం బేరెంబు లెక్కువారలును
 మదసాహసమునఁ బల్కు కత్తు లంది
 పొదలుచుఁ గూతలార్పులు సేయువారు
 నగుచు యాదవపురి యవనుండుచుట్టు
 పగిది నిప్పగిది నిర్భయవృత్తిఁ దొడరి
 కడఁకమైఁ గోట లగలువట్టి గిట్టి
 కడుభయంకరలీలఁ గదనంబుసేయఁ
 బరకాలుఁ డాజి తత్పరకాలుఁ డపుడు
 కరముఁ గోపంబునఁ గరపాల మంది
 గరుడనిపై నొప్పు కంససంహారి
 కరణి బృధురతురంగంబుపై నెక్కి

యరిమురి రేవంతునైనఁ గయ్యమున
 నొరయ నుంకించు రావుతులతోఁగూడ
 గవకులు దెరపించి ఘనవాద్యతతుల
 రవము లెచ్చిలఁగ ధీరతఁ గోట వెడలి
 తాచ్చిచ్చు మిడుతలగమి నేర్పుపగిదిఁ
 బేచ్చి లేళ్ళను డాయుబెబ్బలికరణి
 నెఱి హరి కుంజరనికరంబుమీఁద
 నుఱుకుచందంబున నురగాళి బాదువు
 గరుడనిగతి విశ్మంఖలగతి మెఱసి
 తరవారి యంకించి దారుణార్భటుల
 లగ్గులు డించి యుల్లముపల్లవింప
 నగ్గరి కగ్గలం బగుమొగ్గరంబు
 డిగ్గనం జొచ్చి యేడైర వీరవరుల
 నుగ్గునూచంబుగా నురుమాడఁ దలఁచి
 యెడరు గైకొని యొక్కయెడల శాత్రవులఁ
 గడికండలుగఁ దలల్ గత్తిరింపుచును
 దోన నెత్తురు నేలఁ దొఱఁగకమున్నె
 మేను లింతింతగా మెదుగఁగొట్టుచును
 లలిమీఱ రాతు బల్లంబు గుఱ్ఱంబుఁ
 గలయంగ వ్రేటాటుగాఁగ వేయుచును

దొడిబడ రెండుపీఠుల నేర్పఱించి
 కడలకొత్తుచు గిట్టి కనుపుగొట్టుచును
 గసిమనంగినశత్రుగణముల జముని
 నసముచేయుచుఁ బరవసముఁ జూపుచుచు
 లీలఁ జెండాడు కళింగభూవిభుని
 పోలిక నరిశిరంబులు నేర్చుమీఱఁ
 దొలగక షజ్జ రాతులుఁ దానుఁ గూడి
 యిల వ్రాలకుండంగ నెగురఁగొట్టుచును
 మిడుగులు మడుగులు మెడలు లేదొడలుఁ
 దొడలును నొడలును దొనలు కన్గెనలు
 నారులును గరులును నరులు ముంగురులు
 సరులును బరులును జడలు జల్లెడలుఁ
 బడగలు వడఁగ నిప్పగిదిఁ జక్కడి
 పుడమియు మిన్న నార్పుల *బీటలెఁగయుఁ
 ధరమిడిలయదండధరునిచందమునఁ
 బరదండధరుఁ డిట్లు బవరంబు నేయఁ
 గలనైన్యముల నేలఁ గలియంగఁ జేసి
 కలఁగి యొక్కెడ కంఠగతజీవుఁ డగుచు
 బలువేది చోళభూపాలునేనాని
 తల మొల వీడ దుర్దశఁ బాఱిపోయి

తనపతిపాదపద్మములమై వాల్చి
 తనచేటువాటు నెంతయు విన్నవింపఁ
 గడునుగ్రిఁడై కనుగవతామ్రీఁఖి
 లదరఁ గపోలంబు లడర నుంకించి
 గద్దియ డిగి చోళకాంతుండు నగుచు
 నద్దిరా ! యిటు సేసెనా పరాంతకుఁడు
 అని యుద్ధసన్నద్ధుఁ డగుచు సామంత
 జనము వారణముఖ్యచతురంగబలము
 నిరుమేలఁ గొలిచి రా నేపు రెట్టింపఁ
 దురగాధిరూఢుఁడై తూర్వనిస్సాణ
 భేరీమృదంగాదిబిరుదవాద్యములు
 భోరుకలంగ నంబుధులు కలంగఁ
 దురగఖురోద్ధూతధూళి యంబరము
 తరణిచంద్రులరీతిఁ దడబాటు గొలుపఁ
 బురము వెల్వడి శత్రుపురముపైఁ గదలి
 యరుగుచో దుర్నిమిత్తాళిఁ గన్గొనుచు
 నరుదంది కోపంబు నలపు రెట్టింపఁ
 బరకాలుపురవరప్రాంతంబుఁ గదియఁ
 బ్రియురాలిఁ గనుఁగొన్న ప్రియునిచందమున
 భయమేది యప్పు డాపరకాలుసేన

పదిలమై చోళభూకతి వహుభికి
 నెమరుగాఁ జనుచెంచి యెలగోలు నేయ
 నిరువాగుఁ గదిసి రయ్యెడ మింటనుండి
 సురలు నచ్చరులునుం జూచి యగ్నింపఁ
 గరియంత కరియంత కరియును గరియు
 హరిసాది హరిసాది హరియును హరియు
 రథియును రథియు సారథియు సారథియు
 రథమును రథమును రాజును రాజు
 భటుఁడు భటుండు నుద్భటవృత్తి దిశలు
 పెటలంగ మెఱసి యభేద్యమై పోర
 నప్పడు వివిధచిహ్నంబులతోడ
 నొప్పారుబిరుదరాహత్యలు గొలువ
 సాహసాటోపుఁడై చతురంగతురగ
 వాహుఁడై పరిపంథివైవస్వతుండు
 అరుదెంచి విలయకాలార్కుచందమున
 నరిసేన కుజీకి మిన్నగలఁ బెల్లార్చి
 యుడివోసి పెనుమంట లుడువీధి గంట
 నడిదంబు ఝళిపించి హరులఁ జక్కాడి
 శిరములఁ దెగటార్చి శిర లుత్తరించి
 కరిబృందములఁ ద్రుంచి కరములఁ ద్రొంచి

గొడుగులఁ గెడపి ముక్కులు చక్కఁజేసి
 పడగలు చించి భూపతుల గాలించి
 రథుల ఖండించి సారథుల తుండించి
 రథముల నుగ్గాడి రథ్యాళిఁ జదిపి
 శరములు నరుమాడి చాపము ల్విఱచి
 ధరణీశవరుల నొత్తయుఁ బాఱఁ జరుగి
 కరవారలధార నీగతిఁ జిత్రిగతులఁ
 బరవీరబలములఁ బరపె నప్పేళ
 దొఱఁగుర క్తంబులు తోయపూరములు
 శరము లండజము లాస్యములు తామరలు
 కనుగవల్ తొగలు మీగాళ్ళు తాబేళ్ళు
 మినుకారు నెరికురుల్ మిండతుమ్మెదలు
 కరటితుండములు నక్రిములు కంఠములు
 దరములు చామరల్ తరచైన నాచు
 ఘనశతాంగములు వక్రిములు చక్రిములు
 పునుకలు వరహంసములు గాఁగ నొప్పు
 వడఁ జోళవిభునైనవనజాకరంబుఁ
 గడిమిమైఁ బరకాలగంధసిఁధురము
 బలువిడిఁ జొచ్చి యుద్భటకరస్ఫూర్తిఁ
 గలఁచి పంకముసేసి కలగుండువఱప

మెత్తవిచూసెను మెదడునొజుచును
 నెత్తురు పురుకగిన్నెల నుంచి త్రావి
 పూని యాపరకాలుఁ బొగసుమఁ బ్రేమ
 నానంద మాడుచు నలరె భూతములు
 కర ముగ్రముగఁ జోళకాముఁ డవ్వేళఁ
 బరువడిఁ దన నెన్ను బలముచు చాను
 బొట్టెనైఁ బరకాలుఁ బొదివి వేడ్కు
 ముట్టి యందఱు నొక్కమొగిని బెట్టెన్
 పరిఘగదాకుఁతప్పకసప్తాన
 పరశుతోమరభిడివాఁముభ్యయుల
 నొక్కట నిగుడిప నొకయితమొన
 లెక్కనేయక యవలీల నామేటి
 తరవారిఁ బెరవారి తరుగునైదువులఁ
 బారిఁబారి నింతింతపొడులు గావించి
 దనుజులమీఁద నందకపాణి గనియు
 ననుపున నాకొన్న హరికిశోరము
 కరిసమాహములపైఁ గనలి యి ఘోచు
 కరణిఁ దదైర్విచక్రముమీఁది కుచీకి
 శిరములు డెందముల్ చెప్పులఁ జెప్పులును
 గరములు కఠముల్ కౌనులు బసులుఁ

దొడలు జానువులు లేదొడలుఁ బాదములుఁ
 దొడవులు శిరలుఁ గైదువులు నొక్కటచు
 దుత్తునియలు సేసి దుర్దాంతవృత్తిఁ
 గత్తి కొక్కొక్కకండగాఁ జెడివైచి
 కలిపేళ వరతురంగము నెత్తి జగతి
 ఖిలులమై మిట్టించుకల్కిచందమున
 గురుతరనిజవాహ ఖురపుగ్రాముల
 నరిబలులులనెల్ల నణఁగఁద్రొక్కింప
 మొనచెడి సంగ్రామమున నుండ వెఱచి
 చనియెఁ జోళుడు యోజన మోహితించి
 యారీతి దెసచెడి యేతెంచి మదిని
 గూరినలజ్జచేఁ గుంది లొలోనె
 యకట ! యీజగతి నోవారిని సాహరిని
 యొక్కఁడు నాతోఁ బోరనోపునే సోర
 మఱి తనసరివోరుమాత్రంబె కాక
 పఱచనిపాటులఁ బఱచె వెడియుచు
 గెరలి క్రమ్ముటఁ బోయి గెలిచెదనన్న
 దురమున వీడసాధ్యుడు దేవతలకు
 నని కపటోపాయ మాత్మజిత్తిచి
 యనయబు హితవరు లగువారిఁ బిలిచి

యని మొన నాత్తోడ నరిదండధరుఁడు
 మొనసి చేసినకయ్యమునకు మెచ్చితిని
 ఒకనీమ యేలుచుచున్న తానొత
 సకలభూమియు నేకచక్రంబు గాఁగ
 నేలుచునున్నట్టి యేనొత తలఁప
 నీలీల బవరాన నెదిరి నాత్తోడ
 వడిగలబంటైనవాఁడు వో బంటు
 కడపట నిలవీనిఁ గన్నది తల్లి
 యని సంతసించువాఁడై వేగ మీరు
 చని పరాంతకునకు సమ్మదంబొదవః
 దనశౌర్యమునకు నొతయును మెచ్చితిని
 మును సేయు నపరాధమును దాసుకొంటి
 నెన్న మున్నిటికంటె నినుమడి గాఁగ
 మన్నింతు నని చెప్పి మతియు నేమైన
 నడిగినమాటవ ట్టతనికి నిచ్చి
 యెడపక తోడితెం డిపుడె నాకడకుఁ
 బోఁడిమి నావీరపుంగవు నిటకు
 నేడె లో తెచ్చువానికి మెచ్చుగలను
 అనుఁడు వా రాకమలాపూర్ణపురికిఁ
 జని కొల్వ్యులొ శత్రుశమను నీక్షించి

కరములు మొగిచి కొంకక చోళభూమి
 వరుడు పల్కినసత్యవాక్యంబులెల్ల
 వినవారివీనుల విందులు గాఁగ
 వినయంబుతోఁ జిత్తవృత్తి యెఱింగి
 మగఁటిమిఁ బరకాలుమనసు రంజిలఁగఁ
 దగవు దీపింప నెంతయు నమ్మఁబలికి
 నీసాహసములకు నృపుఁడు మోదించెఁ
 జేసినచేఁతెల్లఁ జెల్లెను నీకుఁ
 గనుగవ నినుఁ జూచుకాఁతు యేకాసి
 మనుజేశుతలఁపున మఱియొండు లేదు
 నిచ్చలంబున నీవు నృపవరుకడకు
 విచ్చేసి కృష్ణుని విచ్చేయు మనుఁడు
 సమ్మదంబున శత్రుశమనుఁడామాట
 నమ్మి వారికి కట్టణములు పాలించి
 పరిమితపరివారపరివృతుం డగుచుఁ
 గరమర్థిఁ జోళేంద్రుకడకు నేతెంచి
 మునుకొన్నమై గాయములు లెస్సఁ గాంచు
 కొనుమని యొసఁగులాగున నిమ్మపండ్లు
 కానుక యొసఁగి ముంగిట నిల్వఁ జోళ
 భూనాథుఁ డావీరపుంగవుం జూచి

సకలరాజ్యంబు నిశ్చలత నిన్నాశ్శి
 తెక తెరబుక్కాది దినియుండు నేను
 కడపట ననుఁ బొడంగనవచ్చునప్పు
 డుడుగరతరమైన యొకపచ్చడంబు
 చెల్లఁబో తనకుఁ దెచ్చెడునంత లేదె
 నల్లనిచేత మానకపోయి యెప్పుడు
 తనసీమ నెచుకముందరిధనం బెల్లఁ
 బునుగక యీక్షణాబునఁ బెట్టి పొమ్ము
 అనుచు ధనాతురుడై చోళసృష్టి
 తనమంత్రివరుల కొతని నప్పగించి
 యితనిపైఁ గలధనం బెల్ల సీక్షణమె
 యతివేగమునఁ గొనుఁ డని నియోగించి
 యరిగెఁ బురంబున కుత నాసచివు
 లరిదండధరుఁ జూచి యాశ్చర్య జిహ్మించి
 యిప్పుడు మనచేతి కీతనిధనముఁ
 దెప్పించుమఱుఁ బార్థివుఁ డిచ్చి యరిగె
 నిట్టలంబుగ మన మీతని నడ్డ
 పెట్టి మిక్కిలి గానివెట్టితమేని
 ధన నింతలోనె యీతనిచేత లేదు
 పనివడి యీతఁడు పడుపాటు చూచి

ముప్పిరిఁ గొనుదైన్యమునఁ బూట చాట
 చెప్పెడువారు చర్చించిన లేరు
 ఇతనిఁ దోకొనిపోయి యితఁ డున్నపురిని
 యితనిబంధువ్రాత మెల్ల నీక్షింప
 నదర వైచినసొమ్ము హరువగు నిచటఁ
 బడరిన సంతయుఁ బనికీరా దనుచు
 కనుజులు మును వాయుతనయునిఁ బట్టి
 కొనిపోవుగతిఁ జోళకులనాధుభటులు
 పరకాలుఁ డేలెమపట్టణంబునకుఁ
 దిరుగఁ దోకొనివచ్చి ధిక్కరింపుమను
 అచ్చటఁ గేశవుం డనుపేరఁ బరఁగు
 పచ్చవిల్లునితాడి భవనంబునందు
 నాఁగిన దివసత్రయంబు నొక్కింత
 లోఁగక శత్రుకాలుండు డెదమున
 నరయ ధనాతుకుం డగుమానవునకు
 గురువు బంధువులు నెక్కుమవారు గలరె
 యీరానిమాటప పైన్నేని నొసఁగి
 రారమ్మటంచుఁ జేరఁగవచ్చినంతఁ
 గల్లలాడుట నరకముత్రోవ యనక
 చెల్లఁబో తనుఁ గానిచేసి పట్టించె

మతిఁ దలంచిన మదోన్మత్తుఁ భూమి
 పతులకు సత్య మెప్పుట్టునా గలదె ?
 వివరింపఁగా భూమివిభులఁగోపలను
 * చెవి బేద విసిడి దుశ్శీలవర్తనుని
 దుష్టు జూదరి ధనాతుగు నవివేకిఁ
 గష్టు వైష్ణవనిందఁ గామించువానిఁ
 గన్నమాత్రనె దినకరు విఁగోకించి
 వెన్నునినామంబు విచుతింపవలయు
 నిన్నియు నెఱిగి నే నీరురాచారి
 యున్న చక్కటికి గా నుచితమే యనుచు
 సారసోదరభక్తసాహస్రమునకు
 నారగింపంగఁ జేయఁగ లేనికతన
 నుపవాసనియతుఁడై యుండె నుడుటయుఁ
 గృహభోడ శ్రీహస్తీగిరిభూవరుడు
 చనుదెంచి యారేయి స్వప్నంబునందుఁ
 దనఁదివ్యకరములఁ దను వోయ్య నివిరి
 వలమురి యమృతంబు వారిచేసేత
 జలజాతయుగళిమైఁ జల్లగాఁ దుడిచి
 తనకటాక్షామృతధారలచేతఁ
 దనివినొందించి యాడటచుండ నేలఁ

జేకొని యేగడించినధనం బెల్ల
 నీకుఁ గాకేరికి నిర్మలాచార !
 సిరిమించ నీవలసినధనం బిత్తు
 నరుదెమ్మ కించికి ననుమాన మెడలి
 యన విని మేల్కొంచి యలవారిఁ గాంచి
 వినుఁడు కించికి నాడు వెంట నేతెందు
 ఏతేర మీధనం బెంతయు నిత్తు
 దైతేయరిపునాన తప్పదు వినుఁడు
 అనుఁడు చోళామాత్యు లక్కజ ముంది
 యనయంబు హద్దించి యాత్మ నొండొరులు
 ఎప్పు డీసునుఁ డిందిరేశుపై నాన
 తప్పదు తలమీఁదఁదానివచ్చినను
 అనుచు నాత్మల నొచ్చి రట్లకా కనుచు
 ననయంబు హద్దించి యతిసఁ దోకొనుచుఁ
 జనిరి కించికి సంత శాత్రవాంతకుఁడు
 తనదుముంగల నొప్పు దైతేయవరదు
 వనమాలి గజరాజవరదు నావరదుఁ
 గనికరములు మోడ్చి కనికరం బొదవ
 వనజలోచన ! భక్తవత్సల ! శౌరి !
 దనుజారి ! హరి ! తండ్రితండ్రి ! నాతండ్రి !

యశఘోరణ్య ! నీ వానతీయైస.గు
 పనిమిటి నిచటికి బనిమిటి నెన్ను,
 గనుగొంటి లోఁ గలకలు వీడుకొంటి
 వనజాక్ష ! యిదిరానల్లభ ! శౌరి !
 జననాథువిత్ర మేసరవిమైఁ దీర్తు ?
 ఘనమైన యీబాధ కడతేరు పెట్టు ?
 లానతి మృన విని యచుకంపహోడ
 శ్రీనాథుఁ డతని పీఠించి యిట్లునియె
 వరవేగవతిచెత వారుచు నీపు
 సరియూఁక నుండెను సమయంబునందుఁ
 దనదుపేరకుళాలదాసనామమున
 నొసరి యేఁ దగవరియునుఁ బోలె నటకు
 హాళికుగతి వత్తు నప్పుడు నన్నుఁ
 జాలింపు నిను నాకసలుపువారలకు
 ధనధాన్యములకుఁ జిత్రింబుగా నేన
 మనవారివళుకు సమ్మతినె తీర్చెదను
 నాపుండు మదిలోన నమ్మి యాయోగి
 యావేగవతిచెత కరిగి యట్లుండఁ
 బరమప్రపన్నులపాలి యావేల్పు
 పరకాలుమీఁదికృపారసం బాలయఁ

బసపుచుంగులతలచాగ నెట్టొబు
 కసిబిసిమెసఁగు బాగాలవీడియుము
 మిన్నదేరెడదొడ్డమెడనూలు మిగుల
 వన్నియగల మాధవళిపచ్చడంబు
 దళసరియగు దేవదారుగ ధ-బు
 వలకేలఁ గనుపట్టు వంకుటుంగరము
 డొల్లుబోఁగులును గాటుకకప్పుదేరు
 పిల్లిగడ్డము వడిబెట్టుమీసలుచు
 నలవడ నాందోళికారూఢుఁ డగుచు
 నలనాఁటిపూర్వికుఁ డగుపెద్దిరెడ్డి
 యనఁగఁ బేరరుళాలుఁ డనుపేరఁబరఁగి
 చనుదెంచి వారున్చక్కికేతెంచి
 యనుఁగుమల్లడిఁ గొన నాత్మబంధువులఁ
 గనినకైవడిఁ బరకాలు సీక్కించి
 వడి నందలము డిగ్గి వచ్చి డెందమున
 నుడుగనిప్రేమతో నుప్పరం బెత్తి
 కన్నీరు దొఱఁగ నీగతి నుండనేటి
 కన్న ! నీకని కూర్చి నందంద వగచి
 మనుజేశుభటులు పల్మఱుఁ జోద్యపడుచుఁ
 గనుఁగొన మున్నెఱుంగనివాఁడపోలెఁ

దపిలి యాతనిచెంతఁ దత్కము బెల్ల
 వినరించి యంతయు విని వారిఁ జూచి
 యంతమాత్రిమునకై యీవంశపతిని
 ఇంతగాసింపంగ నేటికి వలదు
 తొలఁగుమటన్న ముత్తులు కోపగించి
 యలరెడ్డిఁ జూచి యిట్లని రొక్కమాట
 బలువుగా విడుమఱచుఁ బలికెమభక్తి
 గలవాఁడ వైన వెగ్గలమైన ధనము
 గలవాఁడ వైన నీగడుసు మాకొసఁగ
 వలయు సొమ్మెల్ల నివ్వల నొప్పుజెప్పి
 తోకొనపొ మ్మన్నఁ దొలఁగ కారెడ్డి
 యాకాఁపువారితో ననియె పెండియును
 గడపట మీకు నీగల్గుసొమ్మునకె
 కడిఁదిసేయఁగ మీరు కర్తలుగాక
 పనిలేనిమాటలఁ బని యేమి యెంత
 ధన మెన్ని కొలుచెంత ధన మెన్నికొలుచు
 వీనము నొకగింజ విడుమని యనక
 చేసేత మీ కొప్పుజెప్పెద ననుచు
 వినఁజెప్పి పరకాలు వెచుకకుఁ దిగిచి
 కొని చెంత భటుల వే కొనితె మ్మటంచుఁ

దశదైవమాయ నుద్భవమైన కొలుచు
 భనముఁ దెప్పించి యత్తటిఁ దూము పూని
 కొలఁదిమీఁజేనరాశిఁ గొనియున్న కొలుచుఁ
 గొలుచునప్పుడు తేరికొనువారికెల్ల
 రాఘవకార్ముకప్రవిముక్తబాణ
 లాఘవంబునఁ గరలాఘవం బెసఁగ
 నిక్కుచు గోవిందునికి ననుమాట
 యొక్కటి యందఱు నోలి నాలింప
 నెలగని పలుమాఱుఁ జెప్పెడుపల్కు
 లలవిమీఱంగ నాదారికయుండఁ
 గొలుచు ముంచుట పారఁగొలుచుట యొండు
 చెలియఁగారాక యెంతేచిత్రగుతుల
 భారంబు లేకయు భారంబు గాఁగ
 వారికిఁ గొలువంగవలసిన కొల్చు
 కొలిచి మాడలుకట్టు గుండులఁ దూచి
 నిలువ పూజ్యముగ నన్నియును జెల్లించి
 క్షీతినాఘచే సొమ్మ చెల్లినందులకు
 నితనికి నిప్పింపుఁ డిటఁ జెల్లుచీటి
 యని చెప్పి పరకాలు నరకాలుముల్లు
 గొనకుండ నతఁడుమైకొనుసొమ్ము దిద్ది

యతనిసమ్మతిఁ దొంటియావాసమునకు
 సతులమోహనముఁ ద్రి యై యేగె నంత
 జననాభుమంత్రు లచ్చట నున్నయట్టి
 ధనము ధాన్యము సమస్తము వేడ్కతోడఁ
 గైకొని పరకాలు గారవం బెసఁగఁ
 దోకొని మిగుల సుతుష్టులై యరిగి
 ధరణీసు నెదుటఁ దద్ధనము ధాన్యమును
 సరిదండధరు నిడి యాక్రమం బెల్ల
 వివిపిప నాశ్చర్యవివశుఁడై నృపతి
 తనమదిలోన నెంతయు సంతసించి
 తనస్థఁ దప్పక తరవాత మనల
 ధనము చెల్లించె నెంతటిఘము డనుచు
 సపుమ భాగవతాయుఁ డగుపరకాలుఁ
 దుపవాసమున నాక నుండుట కలిగి
 పారంబులేని తత్పాపంబు వాయ
 ధానణీసుమలకు దానంబు లొసఁగి
 పగటేది మఱి పట్టభద్రచిహ్నంబు
 లగుచామరలు ధవళాతపత్రములు
 మొదలైన తనచిహ్నముల నెల్ల నొసఁగి
 తుద లేనిప్రేమ సంతోషింపఁజేసి

తమ కిడువెనక ముందరి ధనం బెల్ల
 తమకు నొప్పయ్యె నుత్తరువు గా దనుచుఁ
 జెల్లుచీటియు నిచ్చి చేచేత మేలు
 కుల్లాయి గబ్బాయిఁ గొమ్మొచు నొసఁగి
 యిన్నాళ్ళకంటె ననేకవైఖరుల
 మన్నింతు నని సీమ మఱియును నొసఁగి
 యనిపినఁ బరకాలుఁ డనుమోద మెసఁగఁ
 దనపురంబునకు నంతట నేగుదెంచెఁ
 జోళుఁ డాధనముఁ గొల్పును సచివులకుఁ
 గేలిమై నొప్పరికింప మాధవుఁడు
 నాయెడ మాయామయం బైనవాని
 మాయ గావింపుచు మగుడఁ గైకొనియె
 నవ్వేళఁ జోళజనాధీశ్వరుండు
 నివ్వెఱపడి మృతినీకరంబుఁ జూచి
 పరకాలుఁ డెటువంటి పరమమాయావి
 ధర నెట్టివైష్ణవోత్తముఁడు జన్మించె
 మనయాజ్ఞ కులికి నేమముతోడ మగిడి
 చనుదెంచి మననిల్వసల్వలు మనకు
 వాలాయ మొప్పించువాఁడునుం బోలె
 జాలి నీగతి నింద్రజాలంబు నేసె

షష్ఠాశ్వాసము.

మాయాధనం విచ్చి మగుడంగఁ దానె
 నూయ గావించె నీమాయలవాని
 నేరీతి నమ్మెద మిటువంటివాని
 నేరీతి నాజ్ఞసేయి పంగవచ్చు
 నితఁ డిచ్చధన మేల యితఁ డేల తుదిని
 యితని కిచ్చినసీయెల్లఁ దైకొనుఁడు
 ఇతనిఁ దత్పురి నుండనీక మీ రిరిగి
 యతివేగమున నెట్లకైనఁ బొమ్మనుఁడు
 అనిన మంత్రులు తదీయాజ్ఞఁ దత్పురికిఁ
 జని పరాంతకుని కీసరణిఁ జెల్పుటయుఁ
 గొదుకక మీతోడికుసిగింపు చాలుఁ
 బదివేలు వచ్చె మీపట్టణం విదియె
 యని వారి వీడ్కొని యనురాగవల్లి
 ఘనతమై ననలొత్తఁ దైరవవల్లి
 కడకేగి తమసేయక్రమముఁ దత్క్రమముఁ
 గడముట్టఁ చెలిపి భూకాంతు నెగ్గించి
 యిచ్చోట నుండరా దిఁకమీఁదమనకు
 నెచ్చోటికైన నిం కేగంగవలయు
 మనుజాధినాథుఁడు మాటపట్టుడిగి
 తనసీమయంతయుఁ దానె కైకొనియె

నజుతండ్రి భక్తసాహస్రంబు మున్ను
 భుజింప కటమున్ను భుజింప మెప్పుడు
 విష్ణుండు సాక్షిగా వెలయ నే జేయు
 వైష్ణవార్చన విడువఁగరానివ్రతము
 పీడికీగా ధరావిభునిఁ గ్రమ్మఱను
 జేరి కొల్చెద నన్నఁ జేపట్ట డతఁడు
 చేపట్టి యతఁడట్లసేసినఁ దుదిని
 భూపాలునర్థ మీపోడిమి నొసఁగ
 హరిభక్తులకు నది యహంబు గాదు
 హరినీలవేణి యెట్లంటేని వినుము
 తుది రాజవిత్ర మెందులకంటె దోష
 మొదవించు ననుచు మున్నొగి సప్తమునులు
 ననుపమతౌమంబునందుఁ బీనుంగుఁ
 చినఁగోరి యది రాజు తెలిసి కాపిడిన
 జడిసి వా రదియు రాజద్రవ్య మనుచు
 విడిచి రాగములు వివరించునట్లు
 కాపున నెన్నిసంగతుల వైష్ణవుల
 కావిత్ర మొసఁగుట యహంబు గాదు
 తనుగూర్చి చేయు నధర్మంబు ధర్మ
 మసికాదె మున్ను శ్రీహరి యానతిచ్చె

నెన్నంగఁ బాపంబు నెసఁగించు హింస
 జన్మంబునందుల సత్కర్మమైన
 వశువున నేనుచు వైష్ణవార్థముగఁ
 దొడరి దొంగిలిన నేదోషంబు లేదు
 ఈయుపాయము దక్క నీవ్రతంబునకు
 నేయుపాయంబు లే బెలునాఁగ యేను
 జోరత నవనీతచోరకింకరుల
 కారగిం పొనరింతు నని నిశ్చయించి
 తనుఁబోలు కోడ-క్షధారు వైచ్యో
 యనుచరు లొకవేయి యంద-క్ష కొలువ
 యెగదారి వారి గయుయెడ మొట్టిగృహియ
 చిగురులు వెడల నీచ్చేనకోరినియుఁ
 జేయఁచు నెకవారుచెప్పులు రాగి
 చాయలుదేరునచ్చపునలిడ్చి
 మొలవంకియును కొనముక్కుఁజో నొరయ
 బలువుగాఁ బెట్టిన పట్టెరాసుములు
 నినుముఁ గన్నపు గత్తియెడవట్టిఁజోనఁ
 బొసఁగిన దివ్వార్పబువ్వులఁజేవి
 తలముల్లు చొక్కునిదపుగద్దఁజోరు
 బలపంబు బదనికల్ బొటికిఁజెరయు

నలవడఁ దనప్రియురాలితోఁగూడ
 చెలువడి వాహినీవిహము ల్గడవి
 శరధిచెంగట మత్తచమరసారంగ
 శరభశంబరఖడ్గశార్దూలశల్య
 గండభేరుండగోకర్ణభల్లూక
 శుంఘాలగండకసూక రక్తప్రముఖ
 బహువిధవిహగసంభ్రమనాదసింహ
 కహకహద్భుతమహాగహనంబుఁ జేరి
 ఘనమైన కోనలంకలపట్ల పెంకు
 లొనరించి తనదునెయ్యరుఁ దానుఁ గూడి
 సరవిమై వైష్ణవసాహస్రమునకుఁ
 గరమొప్పు పెనుమాళిగలు ఘటింపించి
 యటకు మిక్కిలిచేరు వగుపయోరాశి
 తటసమీపమున నిత్యంబు నోడలను
 బచ్చకప్పురమును బట్టుబట్టును
 బచ్చికస్తురి మేల్మొపసిఁడిమట్టికెలు
 మణులుఁ జంద్రదాననావణులుఁ బటీర
 కణములు మొదలుగాఁగలనువస్తువులు
 నిరవొంద నెన్నికకెక్కుబేహరులు
 హరులదంతులతోర హత్తుగాఁ చెచ్చి

మానించి జేహర మాడుగ నటరు
 వానికై చనుదెంచువారల వానిఁ
 బూని జేహరమాడి పోవువారలను
 బోసక మీఁద కాపులుపెట్టి కాచి
 తెరు వక్షగించి గద్దించి ధైర్యులు
 దెరలంగఁ గొట్టి చేతిని యాచికొనుచు
 వరుస నొక్కడఁ దెరువరులచందమున
 నరుగుచు గనమసందకట్టికొనుచుఁ
 గిడుకక మొగమెత్తంగినవారిఁ జేరి
 పొదివిపట్టుచు నోళ్ల బొలుల *ముందరిగి
 గొబ్బునఁ దొలంగఁ దోకొనిపోయి చెట్టు
 గబ్బునలగఁ గట్టుకాసెలుం గట్టి
 యదయులై కలవెల్ల నపహరింపుచును
 సదయులై మెడియు సాగనంపుచును
 అరుదైన నగరంబులందు మెడియును
 బరదేశముల సెల్లపగిది దిండుగను
 బెల్లుచుట్టిన పెదపెదముడాసులును
 డొల్లుబొంగులును నీయగఁ బొందుపఱచి
 పొదిగల్గు †నసిమల భుజములం బూని
 వదలుగా రింపెముల్ వలెవాటువైచి

కొంకక జీనిపై *గోవరకంగు

లంక యయ్యోధ్య మలాక యీడాము
మొదలైనదీపులు మునుకొనివచ్చి
యదనబేహారంబు లాడంగఁ జూచి
మంచితన్నములు హేమము లున్నయట్టి
సంచులు వారున్నసంచులు బెలిసి
సవరేయియై జొక్కు చల్లి సంధించి
తివుటపై దొంగిలితెచ్చుచు మఱియు
నునుపులు పెట్టుచు నొడిగి డాగుచును
గనుమలు గట్టుచుఁ గనుపుఁ గొట్టుచును
గట్టుచు బురములు గన్న పెట్టుచును
ఋషుచ్చికం బెరచోటఁ జొప్పువైచుచును
దెచ్చిఁగదఁమెల్ల దినదినంబునకు
వచ్చిన యలభాగవతులకు మఱియుఁ
జనుదెంచునట్టివైష్ణవులకు భక్తి
పెనుపొంద వడ్రపోపేతంబు గాఁగఁ
బొదలుచు నారగింపులు సేసికొనుచు
మదనమన్మథుఁ దనమై బాదుకొల్పి
యారీతి దొంగిలు నెడ శంఖచక్ర
ధారులఁ దిరుమణి ధరించువారిఁ

*గోవరకంగు ఋషుచ్చికం.

దడవక కన్న నెంతయు భక్తి నేరి
 యుడివోనికూర్చి మై నుపచరిపు నును
 బరమభాగవతసంభ జరపియుండు
 పరమయోగియుగి హావరకాలయోగి
 తనసేయు వైష్ణవోత్తమపూజకొఱకు
 ననయంబు నవసరమై యొక్కనాడు
 గగనంబు భువి సేలికడనచందమున
 మొగులుచే గారుక్రమ్ముచుండు రాత్రి
 బనిబూని యొకమహాపట్టణంబునకుఁ
 జని యందు నొక్కవైష్ణవునిఁజూచుచు
 నొదిగి మ్రొచ్చిలఁ బొందియున్న మావేళ
 వదలక జడివట్టి వస్థించుచుండ
 నావైష్ణవోత్తమ సంగనారత్న
 మావేళ పతిభోజనానంతరమున
 లీలకై మగనివభృతము కైలం
 గీలించి యపుడు వాకిటి కేసుచెంచి
 తడియంగ నోడి యాతన్వంగి నంగి
 కడపముంగిట విల్చి కడిగి చల్లంగను
 గప్పినచీకటిగమి విచ్చిపాట
 నప్పుడు ధళధళక్కన మెఱుముటయుఁ

గని పరకాలఁ డాకల్యాణిచేత
 నొనరినపాత్రంబు నొడిసి కైకొనిన
 నుదిరి యస్మద్గురుభ్యోన్నమో యనిన
 సుదతివాక్యము చెవిసోకె సోకుటయు
 నావాక్య మపుడు విన్నంత నీసామ్మ
 శ్రీవైష్ణవులది మ్రుచ్చిలితి నటంచుఁ
 దలఁకి కెంగేలిపాత్రము వారికడప
 దలకడఁ బెట్టి యెంతయు భయంపడుచు
 నీవేళ వీరలహృదయంబులందు
 నేవిధి నుండునో యెఱిగెద ననుచుఁ
 బొంచి యాపంచఁ జప్పుడు సేయకున్నఁ
 జంచకీకాలక చని లోననున్న
 ప్రియున కీసరవిఁ జెప్పిన నాత్మఁ జెలిసి
 ప్రియురాలి డగ్గరఁ బిల్చి యిట్లనియెఁ
 బనుపడ వినఁగదే పరకాలనామ
 ఘనుఁడు భాగవతకైంకర్యతత్పరుఁడు
 శ్రీవైష్ణవార్థమై చేసె నీరీతి
 నావైష్ణవుఁడు మనమగు తెఱుంగమిని
 కైంకర్యమునకు విఘ్నము సేయవలవ
 దింక భాగ్యముఁ జేసి తీవు నాపుడును

గొంచక తొంటిబాగున నావహుతి
 సంచరింపుమ నలచక్కి శేత్రుచి
 తనదుముందరిచెనఁ దనరుపాత్రంబుఁ
 గనుఁగొని యిబకు నేగతివచ్చె మగిడి
 యనుచు నచ్చెరువంది మాశ్చేసుకడకుఁ
 జని పశ్చేరం బున్నసరనిఁ బెల్లుబయు
 నామహత్ముఁడు పాత్ర ముదెడునప్పు
 జేమనియంటి నాకెఱిగింపు మనినఁ
 నెలనాఁగ పలికె నయ్యెడఁ బోరుఁ దరుచుఁ
 వలఁకి యాచార్యులఁ వలఁచితిఁ గాని
 పదరి యే నెగ్గుగాఁ బలుకుట లేదు
 ఇదియుఁ దప్పిద మాట యెఱుఁగలేనైతి
 ననిన నాభాగవతాగ్రణియితి
 కసియె నీ వచ్చు దట్లననేల యనుచుఁ
 గనలి భాగవతకైకర్యవిరోధ
 మొనరించి తరుచుఁ బెచ్చురర-గఁ బలికె
 బ్రహ్మదిశాపముల్ వాపంగవచ్చు
 బ్రహ్మహత్యాదులఁ బాపంగవచ్చు
 నారయ శ్రీవైష్ణవాపచారంబు
 నేరీతి నైన మాయుపఁగా వశమె ?

యని యిట్లు కోపింప నావాక్యసరణి
 విని పరాంతకుఁడు వేవేగ నేతెంచి
 యామహాయోగీంద్రు నడుగుల కెరఁగి
 వేమాటు నుతులు గావించి కేల్పొగిచి
 సమకూర్చు నాయపచార మీవేశ
 తమియింపు మనిన నాసర్వజ్ఞమూర్తి
 యాతనిఁ బరకాలుఁ డని యాత్మఁ దెలిసి
 యాతతభక్తిచే నతనియప్రభులకు
 వినతుఁడై నుతులు వేవేలచందముల
 నొనర్చింపఁ బరకాలయోగి చంద్రుండు
 నాపనికైవచ్చు నాల్గి నేర
 మేసారఁగా తమియింపవే యప్పు
 డని విన్నవించి చయ్యనఁ బాళెమునకుఁ
 జని సంతతంబు వైష్ణవపూజనంబు
 నెడఁబడకుండంగ నేక్కాగబుద్ధి
 నడుపుచునుండె వైష్ణవ *దేవుఁ డనుచు
 నలమేలుమఁగకు నమలాంతరంగ
 కలినీలవేణికి నబ్జపాణికిని
 అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
 పతికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి

సంకీతంబుగను శ్రీహరిభక్తినిర
 పంకజార్యమతాశ్చపాకన్నయార్య
 తనయతిహ్మార్యచండనరత్నసుభ
 దనుపమ శ్రీమేకలాద్రీకవర్త
 మకరకుండలయుగ్మనుండితకర్ణ
 సకలనైష్ఠవపాదసంసేచకాబ్జ
 సదనావధూలబ్జ సరసకివిత్య
 విదితమానస తిరుమేగళనాథ
 కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని
 నతులితం బైన షష్ఠాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగివిలాసము.

న ప్రమా శ్వాసము.

హ్రోమసరోజాంగ! యలమేలుమంగ!

జీమూతసంకాశ! శ్రీవేదకటేశ!

మునిశారికాసారముఖ్యభక్తాళి

వనమాలి! యవధారు పరదానశీలి!

ఆసేయు భాగవతార్చనంబునకు

శ్రీసతీవిభుడైన శ్రీరంగశాయి

మెచ్చిరిక్కలతేజమీద సొంపారు

లచ్చితోఁ గూడ నుల్లము పల్లవింప

నారూఢుడగుచుఁ దా నలపూజ చూడఁ

గోరి నిత్యులుఁ బరాంకుశయోగిముఖులు

జలజసంభవపాకశాసనాదులును

గొలువ నభోవీధిఁ గొని యేగుదెంచి

సరభసగతితోడ శరధిచెంగటికి

నరుదెంచి గరుడవాహన మంత నిలిపి

కలిమిపూబోడి మొగంబు నెత్తమ్మి
 మెలపునం జూపుతువ్వెన లెమక్కొనంగఁ
 దనభక్తవరుఁ బరాంతకుఁ గేలఁ జూపి
 యనియె నెయ్యమును దియ్యముచు కెట్టిప
 నాచెత నొప్పు మహాబవిగోనఁ
 గాచి పాంథులచేతఁ గలవెల్ల దోచి
 సతతంబు వైష్ణవసాహస్రమునకుఁ
 గృతనిష్ఠతో నారగింపంగఁ జేసి
 మరికానితనకూర్చి మగువయు చాచు
 దెరవ భుజింపఁ జేతెఱఁగుననై నఁ
 పరకాలుఁ డచుపేరి పరమభాగవతుఁ
 డరయ మిక్కిలి నాకు నాత్మభక్తుండు
 ఎడపక యిల్లు పెక్కెండ్రనుండియును
 నడుపుచునుండు వైష్ణవపూజనంబు
 వాఁడవో కంటె? యెవ్వరు తెరువరులు
 నేడు రాకున్న నూనినచింతతోడ
 మదిలోన నెప్పుడు మద్భక్తపూజ
 వదలంగ లేక యెవ్వల ఖిన్నుఁ డగుచుఁ
 గొమ్మ యాపెరురావికొమ్మలమీఁది
 కిమ్ముల భటుల నెక్కించి యామీఁదఁ

గడుగోపము న మోవి గంపిప హరిగె
 పుడమిపై నూడి మూపున వాలు సేర్చి
 యెరువున నెప్పు లేతెతురో యనుచు
 సురగక నెదురుచూచుచు నున్నవాడు
 కనుఁగొన మత్పూజకంటె మద్భక్త
 జనులకుఁ జేయుపూజనలే ప్రియంబు
 లటుగాన నీవైష్ణవాగ్రణి నిత్య
 మిటు సేయుపూజకు సేను మెచ్చితిని
 అతనిమనోరథం బుతయు మనము
 హితమతితోడ నేఁ డీడేర్పవలయు
 నని వైనతేయుని హయముఁ గావించి
 యెనయ నిత్యుల సరాకృతులఁ గావించి
 తనదైనయాజ్ఞ చేఁ దక్కినవారు
 మనుజభావము నొంది మహిఁ గొల్చి నడువ
 హేమగర్భునిఁ బురోహితునిఁ గావించి
 తామిరువురు మర్త్యదంపతు లగుచు
 నగణితసకలభూషాన్వితమూర్తు
 లగుచుఁ దత్కపటహయంబుపై నెక్కి
 పసిఁడివింజామరల్ బుగారుగొడుగు
 లసమానమణిమయహైమపాత్రములు

మొదలైనసిరులచే మొనసి యెంతయును
 బది నూలువన్నెలం బరంగుతామరలు
 గలిగి యేతెంచుగంధ్రాప్రవాహంబు
 చెలువునఁ దనదైనసేన యేతేర
 నాచేర్ప భటులతో నలపరాంతకుఁడు
 గాచినతోవచక్కటి కేగునపుడు
 మును రావి నెక్కి యిమ్ములనుండి యరుపు
 గనుఁగొను నలపరకాలకింకరులు
 పొలయుకంజాక్షదీప్తుల కెంతె నూలు
 మలయుతేజములఁ బల్కుఁ దల్లకొనుచు
 ననతిదూరంబున నావచ్చుసేనఁ
 గనుఁగొని పరకాలుఁ గాంచి యిట్లువిరి
 మునుకొని యొకపెరుమూఁక యేతెంచె
 వెనుక నెన్నడు కన్న విన్నది కాదు
 మదిఁ గొంకు లేకయే మఱి చాలు గట్టి
 యదె చేరవచ్చుచున్నది మహాసేన
 యననేల పలుమాట లంతయు నెంత
 ధనముకుప్పది యొకింతయుఁ బొల్లులేదు
 మనము భాగవతసమర్పనం బనిశ
 మొనరింప నందులో నొకసొమ్మె చాలు

నన విని మోదించి యరిదండధరుఁడు
 తనలోన నలరుసంతస మిగురొత్త
 ఘనత భాగవతకైంకర్య మీడేరె
 పని వాలు జల్లిపించి యందంద యాడి
 తనయొద్దిభటులనందఱి మూఁడుమూఁక
 లొనరించి చనుచెంచుచున్నట్టివారి
 వెనుక ముందర నెడవేచి లావేచి
 గొనకొని తుండించుకొని కొట్టుఁ డనుచు
 బనిచి కొందఱువీరభటులునుం దాను
 ననిమొనగా నిల్చి యాయత్తపడుచుఁ
 దుదలేని తమిఁ ద్రోవఁ దొలఁగి లోఁగడఁక
 పొదలఁ బెన్నొదలచాప్పునఁ బొంచియుండి.
 చక్కల నున్నభూజము లెక్కి కొంద
 టిక్కువ చూపట్ట నీలలు వెట్టఁ
 దవిలి కొందఱు వచ్చదళముల దళము
 చెవిసోఁకఁ గడనుండి చేబుట్ట లిడఁగ
 నటవచ్చువారు డాయఁగవచ్చి రనుచు
 దటముల రాలు కొందఱు పోటు కిడఁగ
 పరకాలుఁ డప్పు డాపరసేన కనుమ
 సారిది నొక్కట వడిం జొచ్చి రానిచ్చి

తోరమై చీమకు దూరంగరాక
 కారుక్రమ్మచుఁ జీక్షుగలమొరపముల
 జీబుకొల్పుచుఁ దమ్మచిట్టంబు గట్టి
 గాబకోరిడలఁ గడుదట్టమైన
 యొడిపికట్టకు వంక నొకవంక డిగ్గి
 కడు నేమరిల సందుకట్టుగాఁ జూచి
 యరియు నందకమును నంది యేతెంచు
 వారినాఁగ వారియేయు నడిదంబు పూని
 పిడుగు న్రాలినమాడ్కి పెళపెళ నాచ్చి
 పొడు పొడు పొడుఁ డంచు పోసికుఁ డనుచు
 విడు విడు విడుఁ డండు వ్రేయుండ యనుచు
 గడ గడ గడ దిశల్ కంపింపఁ బలికి
 బలునైన పెనుముచ్చబంటులు దానుఁ
 బిలపిలం జనుడెంచి భీషణాకృతిని
 యలమి కుయ్యకుఁడు కుయ్యకుఁ డంచుఁ బట్టి
 బలువిడి గడ్డించి పటుతరలీలఁ
 బట్టుపుట్టంబులుఁ బసిఁడిజాళియలుఁ
 బెట్టెలుఁ బసిఁడికొప్పెరలు సొమ్ములును
 బరిమళంబులుఁ బట్టుబట్టలు మంచి
 హరులు జల్లెడలును నాదిగాఁ గలుగు

తగువస్తువులఁ గన్న దనియంగదోచి
 తెగడుచుం గడుఁ చెప్పదేలి యామీఁదఁ
 బరకాలుఁ డప్పు నుద్భటవృత్తి నెదుట
 హరి నెక్కి వచ్చు నయ్యాదిదంపతులఁ
 గని చేరఁ జని తదంగంబుల నున్న
 కనకభూషలనెల్లఁ గైకొని యపుడు
 పోలించి చూచి యాపుండరీకాక్షు
 వ్రేలనున్నట్టి పవిత్రంబుఁ గాంచి
 యిది నాకుఁ బోవిడ నేటికి నేఁడు
 తుది శాకభాగవతునకైన వచ్చు
 నని వ్రేలియంగుళీయకము రాఁదిగియఁ
 బెనఁగి రాకుండినఁ బెద్ద యుం గనలి
 యరిమురి గద్దించి యాయుంగరంబు
 కరచి రాఁదిగించిన కలియనో యనుచు
 హరి యానతిచ్చిన నది కారణమున
 నరి యమునకుఁ గలి యనునామ మలరె
 అప్పు డాసొమ్ములు నయ్యుంగరంబు
 నొప్పారుచుండెడు నొకపెట్టెఁ బెట్టి
 యెత్తఁబోయిన నిందిరేశుని యాజ్ఞ
 నెత్తరాకున్నఁ బెల్లెనఁగుకోపమున

నత్తజీ మజీయు భృత్యాః హోః గూఢి
 యెత్తిన నెత్తెన నెత్తరాకున్నఁ
 గాలునిగతిఁ బరకాటుండు కినుక
 నూలుకొనంగఁ గన్నులు జేర్చుచుండు
 నద్దిరా యెఁతమాయావి పేఁ డనుచు
 గద్దించి కడిసి ముంగలనున్నయట్టి
 భూసురవేళి నాభోఽసంభవుని
 డాసీకంఠమున భిక్షులు *దొక్కించి
 యిటుచూచి యాపెట్టె యెత్తరాకుండు
 మటమాయలాడ సినుఁద్రించినట్టి
 మంత్రంబు మాని క్రమ్మక నెత్తవచ్చు
 మంత్రంబు చెప్పెదో నుడియఁ గ్కొనునొ
 యన విని బెఱిగొంది యాపెట్టియెజ్జ
 యనియె నేర్పున నసహయశూరునకుఁ
 దానేమి యెఱుంగ నోతొడ్డి! గుఱ్ఱంబు
 మైనున్న యామహమాయ-వికాసి
 యన విని యతని డాయగ నేగి యట్లు
 యనిన రంజేశ్వరుఁ డిలఁతినప్పుచును
 ఇప్పుడు నీకోరు నీమంత్రవగముఁ
 జెప్పెద వేళగఁ జేరర మృదుచుఁ

బరకాలు మస్తంబుపైఁ గేలు సాచి
 కరమర్థి దక్షిణకర్ణబులోన
 భావింప సంసారభవచార్థి మునుఁగు
 జీవుల నొకదరిఁ జేర్చునావనుచు
 ననఘసన్నత మైన యష్టాక్షరంబు
 నొసర సాంగంబుగా నుపదేశ మొసఁగి
 యకలంకకంకణహారకేయూర
 మకరకుండలయుతమహితవిగ్రహము
 పంచాయధోజ్జ్వలబాహుదండములఁ
 బంచాస్తుమించినభావంబు గలిగి
 తగరమాగోదానితంబిసేసహితుఁ
 డగుచు నాడజనాయకాకాశుఁ డగుచు
 నిజరూపధదులైన నిత్యులు ముక్తు
 లజశంకరాదులు నందంద కొలువ
 నరుదారఁ బ్రత్యక్ష మగుచుఁ దన్మోత్ర
 వరవాచ్యమైన దివ్యస్వరూపంబు
 నతనికిఁ బొడచూప నాదివ్యమూర్తిఁ
 బ్రతిలేనివేడుకం బరకాలయోగి
 సేవించి యందునం జిక్కి సన్నతులు
 గామించి భావించి కడుసంతసించి

కన్నులవేడుకఁ గన్నీరు చాచఁ
 గ్రన్నన మ్రోడింగ గఱుపారఁ జెలంగి
 భరజాలెతోఁగూడ భన మిచ్చినట్లై
 యరవిందనాథుఁ డీయట్టాక్షరమున
 సవిభూతికముగ నిజస్వరూపంబుఁ
 బ్రవిమలగతి నాకుఁ బ్రకటించె నరుమఁ
 బనిపద్యములఁ జెప్పి ప్రమదంబుతోడఁ
 జరుగుఁడై మఱి సాష్టకతథామపతులఁ
 బ్రకజోదరులఁ బొంబడిగూఱుపాల
 సంకించి మఱి సూర్యయణువదిపాట
 నగ్రవశయను దశావతారముల
 వర్ణించి యాతరువాతఁ బదిపాట
 ఘనవిషజ్వాలలు గ్రక్కుసర్పంబు
 నొనఁగూడి యొకయింట నుండుచందమునఁ
 గడలి నెన్నడుమ భగ్నం బైనయోడ
 వడఁకుచుండెడి యోడవానిచందమున
 వడిఁ గోసి పాటుప్రవాహంబుచెంతఁ
 బుడమినుండెను మహాభూజంబుసరణి
 నిడియంగఁ దుద మొద లేర్చు కాష్టంబు
 నడుమఁ జీమలపంక్తి నడికెనుకరణి

నెడపకపాటు నట్టేటిలోఁ జిక్కి
 కడుభీతి నొందు సృగాలంబుభాతి
 తాపత్రయోర్మిసంతతుల చేపారు
 నాపూర్ణసంసార మనుపయోరాశి
 లోలత మునిఁగి జేలఁచు నున్న నన్నుఁ
 బాలించి దరిఁజేర్చు పరమేశ! యనుచు
 నీలీల నొప్పు వేయి న్నెనుబదియు
 నాలుగుపాటల నవరసస్ఫూర్తి
 నెక్కిని తనలోన నిండ్చి పొంగి
 వెక్కిసం బగుభక్తి వెలిమించె ననఁగ
 సిరివరుసకు మహాశ్రీవచనాఖ్యఁ
 బరఁగుప్రబంధ మర్పణముఁ గావించి
 మున్ను నైకొనినసొమ్ములు నంబరములు
 నన్నియుఁ దెచ్చి శ్రీహరికి నిందిరకు
 నతనిభక్తులకు సమర్పించి పెక్కు
 నుతులు గావింప సన్మనిలోకవిభుని?
 ఆరంగపతి మెచ్చి యాళ్వారు నపుడు
 చేరంగఁ బిలిచి మచ్చికఁ గాఁగిలించి
 యీవనజాత్యజుఁ డీశేంద్రమఖిలుఁ
 గావించుపూజలు గణుతించిచూడ

నీవు కావించు మన్నిజభక్తపూజ
 కావగించుతకు నవి యీడు గాత్ర
 కడపలు యోగివర్ణంబు నావినాద
 నుడుగక కావించుచున్న యర్చనలు
 యోజమై నీసేయుచున్న భాగవత
 పూజతోడను సరిపోల్పంగఁ దగునె?
 భాగవతోత్తమ! పరమప్రపన్న!
 యోగికులొత్తాస! యదుభక్తివిరత!
 యనుచు నిర్దరముయ్యి లాశ్చర్య ముద
 జనులెల్ల నన్ను నేసరవిఁ గొల్పెదరా
 యాలీల నినుఁ గొల్తు రభలవైష్ణవులు
 నీలీల మీరల నీపదుర్రచు
 గొలువనివాడు భక్తుఁడు గాఁడు మిమ్ముఁ
 గొలిచినవాడె భక్తుఁడు మాకు ననుచు
 వరమిచ్చి కడు గారవంబు దైవాటఁ
 బరకాలు నీక్షించి పలికె పెండ్లియును
 గ్రమమున నీచేతఁ గరుణతో వింక
 నమితకైంకర్యంబు లవధించెదము
 అనుచు నానతి యిచ్చి యతనిఁ దోకొనుచుఁ
 దనపురంబునకు సత్తజీ నేగుదెంచి

సిరితోడ నెనలేని సిరితోడఁగూడ
 నురేంద్రశాయయై యుండె నుండుటయుఁ
 గొన్నిదినంబు లాకుసుమాస్త్రుతండ్రి
 చెన్నుఁ గన్నారంగ సేవిపుచుండె
 నటుమీఁదఁ బరకాలుఁ డావేకటాద్రి
 కటకనివాసుని కథలుఁ జిత్రములు
 సరసభావంబులుం జక్కందనములు
 సిరులు నొయ్యారంబు చెలువంబు కలిమి
 నటనఁబు నునికియు నయగారిపసలు
 నటియింపు సేగి విన్నాణపువగలు
 ప్రాయంబు నెఱి ప్రతాపంబు రాజసము
 పోయఁగంబునుఁ గడుఁ జోద్యంబు గాఁగఁ
 గొనకొని యలశతకోపాదికృతులు
 విని విని క్రొత్తగా వేనోళ్ళఁ బొగడి
 పలుచుట విని నాగపతి నైలపతికి
 వలచి యాతని జూడవలయు నటంచు
 నలఘుమాసేంద్రుల యనుమతిఁ గూడఁ
 జెలఁగి శ్రీరంగ రాజీవాక్షుచేత
 ననిపించుకొని తడయక మున్ను గొలిచి
 చనుచెంచు తనభృత్యజనమునుం దాను

సేవించువారి కిచ్చినమ్మయములు
 కావేరి కన నొప్పు కావేరి దాటి
 శ్రీనిధి లోకవనకరదేహు
 శ్రీనివాసుని భక్తి సేవించుతమిని
 నగరై లములుఁ గాననసమూహములు
 నగరైతతులుఁ బెక్కునదులును గడచి
 యయనము నగు జాగరి చెండు మూడు
 పయనము లవి చెంకపయనము గాఁగ
 నరుగుచుఁ గాంచిన ననబహుమన
 నరవిదకొకబకాకులు బగుచు
 మేలిమి చల్లదెచ్చెరలతో నింటి
 పాలేరు నవ్వెడి పాలేరు చేరి
 యెడగుచ్చ తలచూపనీకుండ నుట్టి
 పడు నెంచవడి బెంచవడిఁ ద్తుపడుచు
 శ్రమమూర వానదీజలములఁ గ్రోలి
 కొమరారునయ్యేటికురంగట నొప్పు
 పువ్వుల నెత్తావి బాడు తెలియల
 తువ్వరవడునెల దోటలో నిలిచి
 బడలి యాఁకటఁ జ్చుపట్టులఁ బల్లె
 *బడుసర గానక పరగెడిత్రోవ

మఱిచూడ విట్టాడు మానిసి లేక
 మెఱయువేడిమి మిలమిట నెండ గాయఁ
 దనయుఁ డాకలిగొనఁ దాఁ జూడలేని
 జనన్నికైవడి లోకజననీవిభుండు
 ఆవేశ శ్రీకాంచికాధీశుఁ డైన
 భావజాతునితండ్రి భక్తవత్సలుఁడు
 హరియష్టభుజకరుండును సృసింహుండు
 కరుణించి భక్తునాకలిఁ దీర్చఁబూని
 నరపగడ్డంబును నరములమెడయు
 కరమువ్రేలెడు *పిడికడుజన్నిదములు
 నొలయువెన్నెలనవ్వు నూర్ధ్వపుండ్రంబు
 మలయునిగ్గులతీరుమణివడంబులును
 వ్రాలినబామలు లోమఁగినవీపు
 వ్రేలాడుతోళ్లతో వెలయునెమ్మేను
 నదరుడెందము లాలనసలారునున్న
 వదనంబు వడవడవడఁకునొదలయు
 వదలుపింజల నిడువాలధోవతియు
 నొదవిన వలకేలియూతకోలయును.
 బోలఁగాఁ జుట్టినపొత్తిపాగయును
 దూలగట్టిన వెడతోపుపచ్చడము

సంకెడాకేలిపంచాంగంబు ముష్టి
 చంక ప్రేతెనుతాళ చలిదియూలమును
 దగనలవడం జీరి తనుజూచుచారు
 మొగిద్వాపరమునాటి ముసలి గెడనంగ
 దడబాటు నడల నత్తజీ వచ్చి వచ్చి
 బడలినగతి గురుపదము చెచ్చుచును
 ఉరుధత్తి చెంతవా రొకయింత వినంగ
 సరవిభోద్వయ మనుసంఘించుకొనుచు
 నిద్ధానురాగుడై యిట్లు భాగవత
 వృద్ధభావముఁ దాల్చి వేడ వేఘండు
 నాతోటలోనికి నరుచెంచి సుమిత
 చూతంబుక్రింద నిల్చుట విలోకించి
 పరకాలుఁ డప్పు డాపరమవైష్ణవుని
 చరణాబ్జముల చక్కఁ జాగిలి వ్రాలి
 యలకేలిముష్టి పంచాంగంబు గాంగ
 దెలిసి నా కిప్పుడు తీధివారసరణి
 దినయోగములు తేటతెల్లంబు గాంగ
 ననయంబుఁ బరికించి మానతీవలయుఁ
 గడుదవ్వు నడచి యాఁకలిగొని మొడ
 వడఁ జెందినాఁడ దేవరదాసునకును

దిరిచి మీ రిప్పుడు తెచ్చినచంక
 చరిదిలో నింత ప్రసాదింపవలయు
 నన నవ్వి యావైష్ణవాగ్రణి కరుణ
 దనరార నాపరాంతకున కిట్లనియె
 శ్రీవిష్ణువాగంబు శ్రీవిష్ణుతార
 శ్రీవిష్ణుకీఢియ సందేహింపవలదు
 వాకొన నీకు సర్వగ్రహంబులును
 నేకాదశమునంద యెసగియున్నారు
 వాకొననేల సర్వము భద్ర మింక
 నీకోర్కు లీడేరు నీకోరినట్ల
 పనుపడ నీకు నీభటులకుఁ జలిది
 పెనువొంద నేఁ బంచిపెట్టెద ననుచుఁ
 దెలివెండిలేకుల తేటగీల్పించు
 పాలుపారు నునుపోకపొత్తితోపలను
 సలలితదివ్యాతిసారభభూజ
 ఫలచిత్రీరుచులఁ జూపట్టి యెంతయును
 సమృతాంశుమీఁది చాయల గేలికొనుచు
 సమృతమయం బైనయట్టియాచలిది
 పరికరములఁ బెనుపడునూరుగాయ
 పరిమళంబుల వారిబడలిక ల్వాయ

నమరవర్గమునకు నమ్మనంబుఁ బెట్టు
 కమలాక్షుగతి మా సక్తమలంబుఁ *దొడిగి
 పరకాలునకు మున్ను భక్తి దైవాజుఁ
 గరమున నొకపిడికడు హరిసాదించి
 కడమతడ్చుటలకుఁ గ్రీనుమేరుపడంగఁ
 పిడికెడు పిడికెడు పెట్టెఁ బెట్టుటయు
 నలసుధారసపాను లైనదేవతల
 తెలివి నందఱుఁ బరిత్యజులై రవును
 పరకాలుఁ డలరి యా భక్తనత్నముని
 చరణపద్మములకుఁ హగిలి మొక్కి
 యెయ్యది మీనామ మొందుండి యిటకు
 నయ్య ! వేంచేసితి రానతిం డనఁగ
 ననిశంబు కాంచికి నపరభాగమున
 నుసికిగా నెలకొని యుండును నేను
 ననుసాష్టభుజకర నరసింహుఁ డందు
 రనుచు సంతప్తితుం డయ్యె నాకరణిఁ
 గని పరకాలుఁ డక్కజ మంది యితఁడు
 ననుఁ బ్రోవవచ్చిన నలినలోచనుఁడు
 కాని వేటొక్కఁడు గాఁ డంచుఁ బొగడి
 యానందబాష్పాకులాక్షుడై †పొంగి

కరుణ నాదై నయాకలి చూడలేక
 యరుదెంచి నా కమృతాన్నంబు వెట్టెఁ
 దననామ మడిగిన దయతోడ నవ్వి
 పునుగ కెప్పుడు సాష్టభుజకరుఁ డైన
 హతహేమకసిపుండ ననియె నేవేలు
 పతఁడె పంచేషు పంచాయుధాబ్జములు
 ధరియించి యసురడెందము విదారించి
 శిరముఁ జీరిన సరసింహవిగ్రహుఁడు
 నతఁడె శ్రీవామనుఁ డతఁడె విష్ణుండు
 నతఁడె యాదిమకిటి యగువాఁడు నతఁడె
 యతఁడె నాకులదైవ మనునర్థ మొదవఁ
 బ్రతిలేని యొకపది పాటచేఁ బాడి
 పయనంబుగతి కతిపయదినంబులకు
 నయకరం బైన శేషాద్రిచెంగటికిఁ
 జని సంతసించి యాశైలరాజంబుఁ
 గని శ్రీనివాసునికరణిఁ జూపట్టి
 నాయద్రరాజంబు నారోహణంబు
 సేయంగఁ జంకించి చిరభక్తిపరత
 మొనయంగఁ దత్పాదమూలంబునందు
 ననురక్తి దివసత్రయంబు వసింప

నాసర్వమునును కేనానలేర్వదును
 దానునునుదిగోనాత్పర్య మేకేగి
 కనకాక్షికికినేకనకబాలును
 మనదిరోజ్జ్వలదిన్యకనకచేయిను
 ధృతరత్నపుల్లరీషీతహేతి
 తతచిత్రమేఖిలాధామూఁధాఁ
 పరదానకటిదేవస్థితకరును
 కరపల్లవాగ్రసంగతచక్రధరును
 హారకేయూరభూషాదిధరును
 చారుమకాక్షికకంఠసరసకంఠరును
 తులసికాదామకౌస్తుభవిభాసితును
 నలితపింగహును శ్రీవత్సలాంఘనును
 ఘోరితాలమేలుమంగా *వత్సతలును?
 కుటిలసీలాయతకుంతలోజ్జ్వలును
 సరసిజవత్రవిశాలలోచనును
 నిరుపమసాంకవనీరసేచనును
 వరదరస్మితశోభివదనమండలును
 మరకతమాణిక్యమకరకుండలును
 ధారితరత్నచిత్రకలలాటును
 నీరజమిత్రసన్నిభకిరీటును

నగునట్టి శ్రీవేంకటాద్రినాయకుఁడు
 జగదేకనాథుఁ డాశత్రుకాలునకుఁ
 బాడకట్టి తనకరముల మేను నిమిరి
 వడదేర్చి లాలించి వరదుఁడై పలుక
 †నావేల్పువేల్పు చెప్పార్పక చూచి
 భావించి సేవించి ప్రణతి గావించి
 యాదేవదేవుని యనుమతిఁ గూడ
 నాదండ శోభిల్లు నతనిమూర్తులను
 సేవించి యాపరజిత్తు క్రమ్మఱను
 వేవేగ శ్రీరంగవిభుని సేవింప
 నరుగుచు సకలదేశాధినాయకులుఁ
 గరమర్థి నిచ్చలుం గానుక లొసఁగు
 వరసువర్ణాదిసువస్తువు ల్లోనుచు
 సరవి రంగమునకుఁ జనుదెంచె నప్పు
 డావేల్పురాయని యడుగుదామరలు
 సేవించి ప్రణమిల్లి చిరతరభక్తి
 లలిమించువేల్పు నీలపుచందరాల
 నలుపారు నల్లసేనపుజంగరాల
 నలఘువైభవముల నట రెండుసాల
 ములును వంటిల్లును మొదలుగాఁ గలుగు

కావేరినిలయకై కర్కశు లాకు
గావితు ననుచు సుకల్పంబు చేసి
గట్టిగా సాలయగ్ధము మహాసముః
గట్టించి నాల్గవకలుకొటఁ దీర్చు
• సవరింప దొరఁగొను సమయంబునకు
భువి నెన్నఁదగిన శిల్పులు * ననకంబు
† ఘనులైన మఱి తక్కుఁ గలిగిన మేటి
పనులవారల బడి పనులవారలును
పరుపడిఁ దమతమపనులకు నమరి
దొరఁగొని సేయఁగఁ దొడరునత్తజీని
బలువుకొండలు లేకబడ నింత మలఁచి
యులువకట్టులువోసి యులు లోలి నాటి
పసలుమించఁగ సూత్ర పట్టినపగిది
విసువక గనివోటు వేయువారలును
గూటంబు లులులుఁ జేకొని యవచీల
గాటంపుకొండ లొక్కట ప్రీతి న్రాల
ననయంబు వెఱఁ గంది యనిమిషశిల్పి
గని యోటువడుచుండ గనివోటు వైవఁ
గప్పుల దూలముల్ కంబాలు వలుద
చప్పటిరాలు నచ్చుపుబోదియలు

* నీమిదంబు, నిమదంబు, † ఘనులౌచు

*కదరికాడ్వారశాఖలు కొణంతును
 మొదలైన సుపాదములు చిత్రగతులఁ
 బడి పనివాంఁగు నిబ్బరమున సన్న
 బడియలుపూని సౌభ్రమము రెట్టింప
 లావునం గదిసి † హేలల్ల యటంచు
 మేవీది వడి బండ్లమీఁది కెత్తుచును
 ఆరీతిఁ బోవనియట్టిదూలములు
 చేరి మూఁకలు గట్టి చిట్టెలు గట్టి
 యెగదిగరవముల హేలల్ల యనుచు
 నగపడి యపి మోచి యరుదెంచి వారు
 ధర జలాంతము శిలాంతముగ శోధించి
 వరుసలోపల ‡ గుండ్రవక్త్రాబు నేసి
 యిసుము జల్లియు వైచి యెనయ గట్టించి
 వసిబారి మాకున వడిఁ గూచుకొనుచుఁ
 జప్పటి గావించి చదురపానంబు
 నొప్పుగావించి మై నొక్కొక్కరాయి
 వరుస నిల్పుచు రసవర్గంబుతోడ
 బెరయించి యిట్టికెప్పెట్టజల్లియును
 సందడి బొక్కలో సందుసందులను
 దుదడిగొనఁగ బెందడివేయువారు

పొందికలకు గాఢు పొందిక కనుక
 సందుదూరకముండ సునిక నేటి
 నూత్రంబులు నాయనకులు వెళగి
 చిత్రంబుగాఁ బనిఁ జేయు మహా
 నగుచు నేగతిఁ గోలుయ-కయుఁ గల్గి
 తగనొక్కయెడ భూమిఁ ద్రవ్వె శోభనక
 నందులో నొక్కగుహఁబరిశ్రేయ
 నిందునియె కాఁతి క్షేపన భావి
 చెలువ మొనఁగియోగ్యేయ నొక్క
 మలయంక యోగవహఃకృతి నివస
 నాలోకలనము నేర వారివిద్యనాల
 మీలీల యారిని యిరుప్తకై నచ్చె
 నేమిసేయరా నను నీచ్చుఁ బుటించి
 యొకొండ నొకయుపాయముఁ దలపోసి
 యతనిఁ జేరఁగ నేగి నూపకకాలుఁ
 డతిభక్తితోడ నట్లనయె యోగవహి !
 పరిపూర్ణహృదయ ! యెప్పుగిది నీచ్చటికి
 నరుగుదెంచితిని నా కానకీచలయు
 నన విని యయ్యోగి మామోగినాథుఁ
 గనుఁగొని ప్రణమిల్లి క్రమ్మఁ బలికె

నెనలేనికమలాలయేశ్వరు నూట
 యెనుబదితిరుపతు లేను సేవించి
 వచ్చి యిచ్చో నిల్చి వనజాక్షుమీఁది
 మచ్చిక యోగసమాధి నున్నాఁడఁ
 గ్రమమున నిన్ను నేఁ గనుఁగొంటిఁ గానఁ
 గమలాక్షు నిప్పుడ కన్నయ ట్లయ్యె
 నని యోగదృష్టిచే నాపరకాలు
 నునికిఁ గన్గొని వెండియును జాఁగి మ్రొక్కె
 మ్రొక్కినఁ బరకాలమునికులోత్తంసుఁ
 డక్కజపఁచుచు నతిని కీల్లనియెఁ
 దుహినాద్రిపై వరదుని సరసింహు
 మహితాప్తభాషు నిర్మలగుహవాసి
 వేమకనీవు సేవించితే యతఁడు
 తోడ మాటాడు భక్తులఁ గూడి యెపుడు
 నన విని వెఱిగంది యాయోగి మగుడ
 ననియెఁ బ్రేముడిమీఱి సరిశమనుసకు
 నతఁడు నాతో మాటలాడునా యనిన
 నతఁడు నీతో మాటలాడ నాపూట
 యని యోగి తుహినాద్రి కనిచిననతఁడుఁ
 జని హైమశైలాగ్రసదను నృసింహుఁ

గని మ్రొక్క మానవకర్తై యపుడు
 తనభక్తుమాట తన్యము సేయవలసి
 యాయోగితో మాబుడ నవశ్యాని
 యాయుదితోను బాయకయుండె నంతఁ
 బరకాలుఁ దానట్లు నిప్రాకార మెల్ల
 ననువారఁ గట్టించి యులిబిమిఁద
 ముదనూ నభిలమైన నూడవకోట
 యదియునుగట్టిప నాశ్చర్యలంది
 యేమిసేయుదు నిక నీవాలమునకు
 హేనుంబు చాలంగ వెలునుండి వచ్చు
 నని తనయొద్ద జాయఁగఁ గొల్చియున్న
 యరుపములైన యేకాంగిరులను
 రాయదొంగలఁ జౌర్యరసికశేఖరుల
 నాయెడం బిల్చి రహస్యంబునందఁ
 బన్ని యాయుడవ ప్రాసాదమొక
 నెన్నిలాగులనైన నీడేర్పవలయు
 ననివిమోచన దీనికై యటమిఁద
 బలువైనధనము సంపాదింపవలయుఁ
 గాచిదొంగిలితేరఁ గలరె వేవేగ
 మీచేత నగునె యిమ్మొయి విచారంబు?

అస విసె యనుచరు లాపరాంతకున
 కనిరి నేర్పులును సాహసములు మెరియ
 భావించిచూడ నీబంటులసత్త్వ
 మీనెఱుంగవె విను మిన్నియు నేల
 పడలక మండలేశ్వరునైనఁ గాంచి
 కొడుకక చెరువాటు గొట్టినోపుదుము
 పగలు చూచినసొమ్ము పగలు తేగలము
 మిగిలినకడిమి నెమ్మెయిఁ దివ్వరాని
 తాలముల్ గడియ లుద్ధతి మోప ప్రీతి
 వ్రాలించు పెక్కైనబదనిక ల్గలవు
 పాతాళమున నున్న బలువిధినైన
 జాతిగాఁ జూపునంజనములు గలవు
 మహి నెరునైన రిమ్మల నిద్రవుచ్చు
 మహిమలం గలచొక్కుమందులుం గలవు
 ఇతఁజీ నిరుచేయి నెఱుఁగరాకుండఁ
 గత్తెరసొమ్ములు గత్తిరింపుదుము
 ఇలలోన నొండొరు నెఱుఁగరాకుండఁ
 గలయ నామడయైనఁ గన్నపెట్టుదుము
 అని యిట్లు తమదుసాహసములు చెప్పి
 యనిరి వెండియు శాత్రవాంతకుతోడఁ

గమ్యతే త్రైవిదియో నామకవర్తితః పునః
 బహువీధి యోనాగశబ్దాంతరము
 అనమాన మగు పదియొకవర్తితః
 పరిఃషిచే తై నులు ప్రమదముతోడ
 గొప్పగాఁ దమకులగుదనిఁ జేయి వి
 యొప్పుగా కొకగుడియును నభేద్యుని గఁ
 గట్టిది యందు నాకనందపుబ్బతినుఁ
 బెట్టినా నేమి చెప్పిరి? యీక్షణము
 యెట్టెనా మన పనులన్నియుఁ దాను
 గొప్పన నీదేరుఁ గొదలేత యిది నఁ
 గమ సంతసిలి పరకాలుఁ దాళి
 నెడపక కౌగిట నిరియుగఁ జేర్చి
 తాను వారలు సాగతప్రకారములు
 పూని చేవేగఁ దత్పరమున నడిగి
 యచ్చట నున్న స్థానార్థచసతః
 బొచ్చి యంతయుఁ బారఁజూచి యెల్లెడను
 దలుపు వాకిలియును ద్వాదశభమును
 దెలియరాకుండ నెఱే చిత్రగతుల
 నమకు లేకుండ నేకాంశులు గాఁగ
 నొదవ సంతననేసి యున్న యాగుడికి

నచ్చుగా లోని హేమాకృతిఁ జూడ
 వచ్చువారికిఁ గనవచ్చుమాత్రంబె
 కడుఁ జిన్నసోరణ కంతగామించి
 యడరంగఁ బరకాలుఁ డచ్చోటి కరిగి
 యాలోనిబింబంబు నాక్రంతగుండ
 నాలోకనము నేసి యాత్మఁ జింతించి
 తనబంటులును దానుఁ దడయక వెడలి
 చనుచొచ్చి యాపురస్థలి పెంకి జేసి
 యనుచరవర్గంబు ననురక్తిఁ బిలిచి
 యనియె నేకాంతంబునం దొక్క-నాఁడు
 పోలింపఁ గుచ్చితములకెల్ల మిగుల
 నాలయం బైన యీయాలయంబిప్పు
 డేదెసఁ దుదమొదలెఱుఁగంగరాక
 భేదింపరాక యభేద్యమైనదియుఁ
 గటకటా! భూమిలోఁ గంటిమి కాని
 యిటువంటిసదనంబు లెందైనఁ గలవె
 యేపాపజాతి దా నిది చేసె నొక్కొ
 చూపట్ట దింతయుఁ జొరవచ్చుతోవ
 పనుపడునట్టి యుపాయ మింకేది
 యనుచుఁ గొండొకతడ వాత్మఁ జింతించి

కచ్చుజిదీవాంతరంబున నుండి
 వచ్చినయట్టి కువాడిపక్షుగి
 యపగడం బైన యీయాలయం బెట్లు
 సవరించె నని గవనవ గాగ వింటి
 నే నెరుగనిగల విహారిమహిమ
 మాచుగా నెఱిగి కచ్చుజ నత్తు ననుచు
 నేనచ్చునందాక ఓవోట్ట టూర
 లేవయూనింతయే యెడో వికండం
 నుదయనం దప్పికమున కే? యందు
 జదురులై పెరుచాధుచ. వంబుం బూని
 నాలెను నచటి కంచాణంబునాని
 జేరి యియ్యో యని శిర మింత యూచి
 కనుకెన్న యెచ నాగత హేమగురుని
 గుడి వొట్టి చోరులు గొంపోయి రకట!
 యనుచుం గంనాలివా రనికంబు వినగ
 ననుచుండుసనుయంబురం దొక్కనాఁడు
 ఆమేటిగుడిఁ గట్టినట్టి యాకేర్పి
 యామాట విని వెఱఁ గంది హొక్కుచును
 జిత్రమైనట్టి యాశేఖరంబుమీఁద
 సూత్ర మేగతిఁ గాంచి చొచ్చెనో వొంగ

యన విని పరకాలుఁ దరయనివాని
 యనువున నతని కిట్లనియె నవ్వచును
 జెలువార గుళ్ళకు శిఖరంబులందుఁ
 గలనె సూత్రంబు లాగడములు గాక
 యన విని శిల్పి లేదనుటెట్లు శిఖర
 మున యేనపో సూత్రమును నిల్పినాఁడ
 నిరుచుట్లు శిఖరంబు నేడేమమార్లు
 తిరమొందఁ ద్రిప్పినఁ దివియుంగవచ్చు
 నన విని మోద్రిచి యదిదండధరుఁడు
 చని నిజభటుల కీచందంబు చెలిపి
 పనివడి యాయత్తపడి వాగుఁ దాను
 నొనఁగూడికా క్రకమ్ము నొకనాఁటిరాత్రి
 గ్రక్కున నరిగి పొగతగురునిలయ
 మెక్కి యాశిఖరంబు నేడేమమార్లు
 త్రొప్పినంతనె యది యెరలిసం బట్టి
 చప్పుమ సేయక జగతిమై డించి
 యాలోనఁ దనచెలి యలిప్రాణనాథు
 నాలోని కనిచిన నతఁ డేగి మణియఁ
 దడయక నంతరాంతరముల నిడిన
 గడియలు బీగము ల్గదల్పిపతేక

యావిధానం దానిని పురికొల్పి పథకము
 ప్రకటించి పురికొల్పి పురికొల్పి
 యదుగతిగాఢమున నున్నానామముల
 బరహింస ప్రకటించి పురికొల్పి
 నిజీనఃతనాన నున్నామముల
 తదయక నిజీనముల నున్నామముల
 దెలిచి నమిగుల పురికొల్పి యాభావ
 మతిని పురికొల్పి నున్నామముల
 నలతి నున్నామముల నిజీనముల
 గొలుసు పురికొల్పి యామహారముల
 పించిన జక్కగా పురికొల్పి
 కాంచనరచితసాగతముల జూడ
 నానరి మహీయు లోహముల రాగి
 సీసవిచ్చడముల జేసియున్నట్టి
 సుగతబింబులు లాహరముల నీక్షించి
 బెగడొంది పలికె నభేద్యవిక్రముడ!
 తము జూడగా లోహతనువుల మరయఁ
 దమవంకవచ్చు నాచాయము గలదె
 యదివొ కాంచనమయం బైనట్టిరూప
 మదయతం దమ కిడిసట్టియన్నంబు

కొమరార జైనులగురువు దా ననుచుఁ
 దమనోరు గట్టి యంతయుఁ దా నె తినును
 దానినే గైకొమ్ము తడయక రత్న
 మానిత భూషణమయ మైనదాని
 ననినఁ దత్కనకబింబాప మైనట్టి
 ఘనశక్తి బెగడి దిగ్గన మింటి కరిగె
 పరకాలు సోదరిపతి యంత బాధ
 గురుహేమబింబుఁ గొలుసునం గట్టి
 కదలింప నాసన్నఁ గని మీఁదివార
 లది యందుకొని యంత నతని గ్రమ్మఱను
 అలగొలుసునఁ దొంటియట్ల నెన్నడుమ
 బలసి చేదుకొనంగఁ బరకాలుమఱివిఁ
 తలదాఁటి చిక్కినఁ దనువు తచ్చిఖర
 బిలము పట్టకయున్న బెనఁకువసేయఁ
 బరమభాగవతుఁ డాపరకాలుమఱివి
 యరిదండధరున కిట్లనియె నవ్వేశఁ
 గనకచేలాంకుకైంకర్య మీడేరె
 ననుసంతసమునఁ గాయము పొంగెఁ దనకుఁ
 బలుమరు నింత నిర్బంధంబు సేయ
 వలవదు శ్రీరంగవరదునిసేవ

యెన్నచందంబుల సీడేరవలయు
 నున్నవిచారంబు లొడేమి వలదు
 తను మీర లిచట నిత్రక్షి డించిపోవఁ
 గనిన చాక్షులు మిమ్ముఁ గదిమి చెఱజాడి
 కైంకర్యమునకు విఘ్నము పేయఁగలఁతు
 రింకఁ గొంకఁగ నేల నీచె వేగ వచ్చె
 నరయ నర్థంబుఁ బ్రాణాభిమానములు
 వరుసతో నేలినహరివి గానఁ
 బతి నాకు శ్రీరంగభణిరాజశాయి
 యతనివే తనదుప్రాణాభిమానములు
 పతికార్యమునకు నై ప్రాణంబు లొసఁగు
 నతఁడు సద్గతిఁ గాంచు నని యండు బుధులు
 ఒకగువ్వకై తను వొసఁగి రాసుతుఁడు
 సకలలోకంబుల సన్నుతిఁ బడసె
 బరతత్త్వమునకుఁ గాఁ ప్రాణంబు లొసఁగ
 నరయ నందుల భాగ్య మది చెప్ప నేల
 తనతలఁ గొట్టి యిత్రతీ నుండనీక
 కొనిపొండు వట్టిజాగులు మాని మీరు
 అన విని పరకాలుఁ జొరెర యనుచు
 ననుజాతసతిమాట కందంద మెచ్చి

యోలి నోభాగవతోత్తంస ! నీవు
 పోలింప నిహపరంబులు చూఱఁగొంటి
 వని వాలు గైకొని యతనికంతంబు
 దునిమి యాశిరమఁ బొందుగ కేలఁ బూని
 బలునైన యాజైనభర్మరూపంబు
 బలువిడి నాగుడిపై నొయ్యి డించి
 పట్టిమంచపుఁ బెనుపల్లకిమీఁదఁ
 బెట్టి మునుం గిడి పెద్దయు వగచి
 శవముఁ గైకొనిపోవుసరవి నామంచ
 మవిరలబలవంతు లగువారు మోవఁ
 దలలు పీడంగఁ గొందఱు రెండుగడలఁ
 బలురెఱుగులఁ బాడి పాడి శోకింపఁ
 గొందఱు కాష్టము ల్గొని యేగుచుండఁ
 గొంద టింగలము గైకొని చనుచుండ
 నీకీతి భృత్యు లాహేమబింబంబు
 దూరంబు గొనిపోవఁ దొఱఁగురక్తమున
 మలయుచుఁ జేనున్న మఱి దిమస్తకము
 కలయంగఁ జూచి రక్తముజాడపట్టి
 వత్తురో యనుచు నవ్వలఁ బరకాలుఁ
 డత్తఱిం గడుదట్ట మగుపాదలోన

నాతల నాచి హేమాకృతిఁ గొనుచు
 నాతలఁ గడచి తా నరులు నత్తఁజేసి
 ప్రసంగనాథుఁ బ్రతీతపత్నయుండు
 కూరిమితోఁ దనకొఱకుఁ గా పచ్చి
 భక్తుఁ డీకై వడిఁ బ్రాణంబు లొసఁగు
 భక్తికి నాశ్చర్యపడి సంతసించి
 కంటిచే నాభక్తు ఘనతరభక్తి
 వింటిచే యెంచైన వివరించి మున్ను
 అని నిత్యవరులతో నందొక బొగడి
 వినతాతనూభవు పెక్కించి పలికె
 నాకొఱ కిప్పుడు ప్రాణము లిచ్చినట్టి
 నాకేశనుతుని వైష్ణవశిరోమణిని
 బొందితో మస్తంబుఁ బొందుగా మగుడ
 బొందించి నీముఖంబుజనుధాధార
 నెనయించి ప్రాణంబు లెసఁగింపతోడి
 కొనిరమ్ము వేగ నగురుభక్తినిరతు
 ననఁ జని విహంగేంద్రుఁ డరియముమఱచి
 తనువున మస్త మత్తఁజే బొందుపఱచి
 తనమహత్త్వము మహీస్థలిఁ గానుపింప
 ఘనతరామృతమూర్తి గాఁగ నంతయును

బొలుపారు నిజముఖాంబుజసుధారసముఁ
 జలికించి బ్రతికించి చెలఁగించి యతని
 గురుభక్తి వేగఁ దోకొనివచ్చి రంగ
 వరునిపాదములక్రేవల నిల్పెఁ బ్రేమ
 నరిదండధరుఁ డంత నాహేమపాద్య
 గురుబింబ మీఠీతిఁ గొనిపోయి పోయి
 కంఠదూర మరిగి చీకటివిరిచుక్క
 వొడుచువేళకుఁ గృష్ణపురిఁ జేరవచ్చి
 యనుచరముఖులకు ననియె దూరంబు.
 సనుచెంచితిమి ప్రజ చాల నాకొనియె
 బలునైన రేపటిపయనంబు సాగ
 వలయు నేఁ డిచ్చోట వసియుచు తొప్పు
 దీనికై యందఱు దిట్టగాఁ గట్టి
 పూని యొక్కెడ నిల్వఁ బోల దిచ్చోట
 నుండరా దిఁకఁ దలాయొకదిక్కు చెదరి
 యుండంగవలయు సూర్యుఁడు గ్రుంకుదనుక
 నని వేదబాహ్యమతాసక్తు డగుట
 కనయంబుఁ గోపించి యాజ్ఞఁ గావించు
 వడువున సాగతవరమూర్తి రొంపి
 మడియుండ నంబు నుమ్మలి లోనఁ ద్రొక్కి

యనుచరవర్గంబు నాంపూరితోని
 కనిచి తా నట నుండె నది చూచుకొనుచు
 నప్పు డామడి సేయు నాంపూరికాపు
 ముప్పిగొను వర్గముల మట్టితోడః
 గ్రుచ్చిన మునికోల గొంగడిముసుగు
 మచ్చల మచ్చల మట్టికాశమును
 బలునైనకెలియంబటికుండ తనకు
 నలవడ నడగొండ లననొప్పుచున్న
 మీఠైనయెద్దుల మెడకాడిమిఁద
 గోటేరు వైచి నెక్కొని పొప్పికొనుచుః
 జనుదెంచి యామడిచక్కి నానేలు
 పనుపడఁ గట్టి చొప్పుడ దున్ననరుగ
 నది గని పరకాలుఁ జాత్రుఁ జిఁతించి
 యిది గానఁబడు దున్ననిచ్చిన నీని
 నని యంత నొక్కఁ డుపాయ మూహించి
 యెనయ దున్నుచు నెదుఁ జేతెంచువాని
 నెడపక తిట్టుచు నెద్దులమెడలు
 విడిచి లో శంకలు విడిచి యిట్లనియె
 దున్నినఁ జోళ నాథునియాన నీకు
 నిన్నాళ్ళు తేరసా విట్టు తినందగునె

పుడమి వారలనెల్లఁ బోచి మాతాత
 గడియించినట్టి దీకాణాచి నేల
 యన్యాయ మేటికి నడుగుము నాదు
 మాన్యంబు గాని సామాన్యంబు గాదు
 తుదిని యీ యూ*గను దొరరెడ్డి వేరె
 మదిఁ గొంక కొండొరుమాన్య మీరీతి
 మన్నెడిలా గెట్లు తొలఁగు నీపనులు
 విన్నార మేల క్రొవ్వితి కాఁపుచాడ
 కేనమేటికిఁ గందిగిఁజను గాఁపు
 వానిని వేచకెవ్వలఁ జవి గాద
 యనుమాట నిజమయ్యె నని వాఁడుఁ దాను
 ననయంబు గినిసి వా దడచి యామీ దఁ
 దగవున కొప్పి యిద్దఱు నేగుదెంచి
 తగవువారలతోడఁ దమపను ల్నొడివి
 కట్టకానుక లిడి కడపట నిలువ
 గట్టిగా నాకార్యగతి విచారించి
 యలయున్న సభవార లాయరువురను
 బిలిచి పరాంతకుఁ బిలిచి యిట్లనిరి
 యరయంగ నీమాన్య మైనయందులకుఁ
 బరగంగ సాక్షిసంబంధంబు గలదె

యనిన నెక్కడినాఁడు లలనాఁడె పోయి
 రనినఁ బ్రతము లలదా మని యనిన
 నడర మాతొట్టి పైదెవ వెన్దతాత
 కిడినపల్లెయు చెడ కన్నాళ్ళదాక
 దరుచు నుండిగఁ బామకాసనమె
 యనిన సత్యము నేము నుచు బరాంతకుఁడు
 తావిష్ణునకు నేమితిరములనాటి
 నేవకుఁ డనబుద్ధి జిత్తుచి యపుడు
 తలఁప మామైవచతాత యెక్కడి
 కులకర నామవాక్యఁగు చెప్పుమిగుల
 బుడమి తాఁ గొలుచుచక్కఁడు నేర్పుతోడ
 గడియించి కైకొన్న కాదాచి నేల
 తలఁపఁ దచ్చరణగోత్రమునాడ నేను
 పలుమాట లెల తిప్పగు శౌరిపాక్షి
 యని సత్యమొనరించి యలనాచి గెల్చి
 జనులెల్లఁ దను నేయుసరణులఁ బొగడ
 మునుపు దానున్న సమున్న సస్థలికిఁ
 జరుదెంచె రవి యస్తలెల్లఁబుడ్డి
 నప్పుడాపురనాథుఁడగు నందసూనుఁ
 డప్పలుఁ బాలుఁ బాయస మారగించి

సంపదగ్గరఁ బిల్చి నామభక్తుఁడు
 పంపినయాఁకట బడలియున్నాఁడు
 అతనికిఁ బాలుఁ బాయస మప్పములును
 హితమతితోడ నీవిచ్చి రమ్మనిన
 జానుగా వాని నర్చకుఁడు మస్తమునఁ
 బూని తత్ప్రేరణంబునఁ గొనిపోయి
 కేవలభూమిచక్కిన గాచియున్న
 యాదేవనుతునకు నది యిచ్చుటయును
 బరివారమును దానుఁ బరకాలుఁ జెంతె
 పరిపూర్ణముగఁ బసాపడి సంతసించి
 త్రిదశేంద్రవంద్యుని దేవదేవేశుఁ
 బదిపద్యములచేతఁ బ్రణతిఁ గావించె
 నుడిలోని యలహేమమయవిగ్రహంబు
 వెడలుగఁ దిగిచి వేవేగంబ కడిగి
 మునురాత్రిఁ గొనివచ్చుచురువున మఱియుఁ
 బనుపడ మంచపుఁబల్లకిలోన
 నిరవొందఁ బెట్టి మిన్నేరకేటరి
 దరిత్రోవ నరుగుచుం దన్నార్ద్రమునకు
 సరస నొప్పెడు శౌరిసదనంబులందు
 నిరవొందఁ బగలెల్ల నీరీతి నిలిచి

యోమాయిమూర్తుల ననుష్ఠించుతులు
 సేయుచు వెండియుఁ దొకటిపడిన
 మునుబోలె పుష్పదీ ముదిరూపు వేగఁ
 గొనిపోవుచును దర్శనగొని పోకుడెంచి
 సునతరం జైన సంగమపురంబునకుఁ
 జని ప్రొద్దుగ్రంథెడిసమయంబునందు
 నాపురవరనాథుఁడై యొప్పుచున్న
 ప్రీతి యారగించినప్రసాదంబు
 ననుచరసంయుతుండై యారగించి
 ననయంబు గాఁగ్రమ్మునలంఘ్యరిత్రోవఁ
 చెలియక యాయురితీర్పరింఁ గూర్చి
 విలిపించి త్రోవఁ చెల్వెనువాసి నొకని
 ననువుము సూర్యోదయం జైనదనక
 ననిన వాఁడారీతి ననిపెద ననుచు
 నరిగి మదోన్మత్తుఁడై మఱచుటయు
 నరిదుడధరుఁడంత నచ్చోటఁ గదలి
 చనుచుండఁ దత్పురీశ్వరుఁడైనయట్టి
 వనజోదరుఁడు భక్తవత్సలుఁడపుడు
 బాణకృపాణచాపంబులునుభయ
 మాణిరములుఁ దాల్చి తోడనే నడువఁ

దెలతెలవార నేతేర నామేటి
 విలుకాని బరకాలవిభుడు వీక్షించి
 యెయ్యది నీనామ మెద్ది నీయునికి
 యియ్యెడ నాతోడ నెఱిగింపు మనిన
 సరయంగ నను జగదభిరక్ష యండ్రు
 పురుడింప సంగమపురితలవరిని
 బూనిక మీ రొంటి బోయెద రనుచు
 దోన దె:చును మీకు దోడువచ్చితిని
 ఆనుచు సంతపితముం డైన డెందమున
 ననయంబు వెఱిగింది యాపరాంతకుడు
 ఆనందబాష్పంబు లడరంగ బొగడి
 శ్రీనాథుడని యచ్చ జింతించి యెఱిగి
 దశరథసుతుని నాతనిహృద్యపద్య
 దశకంబుచేత సంతయు సన్నుతించి
 మునుకొని శ్రీరంగమున కేగుచెంచి
 కొనివచ్చు నలబౌద్ధగురుమూర్తిలోన
 గొనవ్రేలిమాత్రంబు గొట్టించి డాచి
 ఘనమైన కాంచనగాత్ర మంతయును
 నఱికించి కరగించి నాణెంబు సేసి
 కొఱదీర మూడవకోట గట్టింప

నాకాలమునకు శస్త్రాస్త్రీశిష్యులు
 శ్రీకాంతుఁడైన యాశ్రీరూపతికిఁ
 దనరు ప్రేముడి సునుబామకైకర్మ
 మొనరింపుచుండెడి యొకమందిరము
 చాయఁ బ్రహరంబు చనుదేరఁ జూచి
 యాయెడఁ బరకాలుఁ దాల్చి బాపించి
 కడిది సూత్రంబునగతి నాల మిప్పుడు
 నడిచాయ వచ్చె వైష్ణవస్వరూపనకు
 వివరింప నితనినివేశ మొడులకుఁ
 దివియకుండఁగదాదు తినియంగదాదు
 కమలగోచనునికైకర్మంబుకంటెఁ
 గమలేభక్తుకైకర్మంబు ఘనము
 వేసర కఱువదివేలేండు భక్తి
 సేసేత హరిపూజ సేయటకంటె
 నొకభాగవతునకు నొకమాటు పూజ
 యకిలంకమతిఁ జేయ నదియ మిక్కులము
 అనుచు నేకతమున హరుఁడు పార్వతికి
 నొనరఁ బద్మంబున నుపదేశ మొసఁగెఁ
 గావునఁ బరమభాగవతిగేహమున
 కీవలఁ జుట్టిరానిత్తు నీకోట

యనుచు నావరణంబు నాగేహమునకు
 శునతరావణంబు గాఁగఁ గట్టించె
 నావిధం బెల్ల భక్తాంఘ్రిరేణుండు
 భావించి వైష్ణవభక్తికి మెచ్చి
 యిప్పు డీపరకాలుఁ డిట చేయునట్టి
 యుపకారమునకుఁ బ్రత్యుపకారముగను
 బెనుపొందఁగాఁ బిడ్డ పేరిడవలయు
 సనిమాని మది నెంచి యాత్మజభాతి
 యనిశంబు దామంబు లర్పించునట్టి
 తనదుపువ్వులనారఁ దరగుకత్తికిని
 అరిదండధరునామ మనువొందఁ బెట్టి
 పరమానురక్తుఁడై పరకాలుఁ డంతి
 వరగోపురంబును వంటసాలయును
 గరమర్థి గణజంబుఁ గట్టింపఁ దలఁచి
 కలయ నాచార్యులఁ గాసీల నపుడు
 బిలిపింప వారలు పెరుజన్నిదములు
 చంకల శిల్పశాస్త్రములపుస్తములు
 మకవోఁ జుట్టిన వలుదపాగలును
 గొలదిచేఖలు వడిఁ గోసినయట్టి
 యెలమించి వలకేలి యినుపకమ్ములును

సలవడ శిల్పనా ప్రాచీనమేత
 లలసకాంతికునకు హస్తము ల్పొగిచి
 చేరువ నిలువ సిక్కించి కాగనత
 పారితోతుంబు నొప్పునకు కల్పనియె
 నడుగెడి మీర లిన్నాళ్ళు ప్రమాస
 పడితిరి ప్రేరంగభనే కామికొఱకుం
 బడిన నేనుయ్యె మోక పచా లెల్ల
 నెడపక కంఠంబు నెడేర్చునలంకు
 బిష్ణునా మీధకు బొప్పితు మోద
 నత్సకా గణంబు నాగోపురంబు
 ననుమోద నెడపయమ్మనననన
 నొనరించు జచి వచ్చి యుపగత లానంగ
 వేవేగ వాకు నవ్విధ నన్నికనులు
 గావించు మచి రెండుప్రి త్రిమ్మణి నచ్చి
 తమకు నెవలయుగర్థము వే మనపుడు
 తమకించి యందుఁ గొండకు తమ్ముఁ జూచి
 తమచేతికాసు లిడచుకను మెసవి
 క్రమమున నీయూడిగములు సేపితిమి
 అలవడఁ దము సేయునట్టియాపనులు
 కొలుపలే వనియొప్పుగొనుటయు లేదు

విదితంబుగా మాకు వెనకకు మీరు
 ముదలవెట్టెను లెక్క ముదలవెట్టించు
 చేకొని యేమిసేసినయందుఁ గడమ
 లేకుండఁ జూచి పాలించు మోనామి
 చప్పటికుముదంబు చదరపానంబు
 కప్పచూరులు కంబకాళ్ళు పద్మకము
 నొగి మహాజగతియు నుపజగతియును
 దగిసగట్టను గపోతము సంతసయను
 మొదలైన తమపని మొగములలోను
 గొదవ శ్రమంత చేహారకయుండ
 నీనునం దవిలి దా రీతికిఁ బరులు
 చేసేతఁ దమచేతఁ జేయిపుచున్న
 కాసిడు తమకొక్కకాసిం నరికి
 బేసికి గొట్లాడి పెనఁగిచూచితిమి
 అన విని శరకాలుఁ డాశిల్పినరులఁ
 గనుఁగొని యొంతయుఁ గరుణ వాటించి
 సారసభవముఖుల్ సపరింపలేని
 శ్రీరంగవిభుసేవఁ జేయవీరలకు
 వ్యర్థంబు మిగుల ననర్థంబు నైన
 యర్థమిచ్చుట కొంత యని విచారించి

పరమాత్మముగర్వికఁ బరమాత్మ సింహు
 బరయఁ బ్రత్యుపకార మరుమఁ గావేరి
 ఘనపేరమున పెండుగర్వము జనురు
 కొని పార నొకనావికుని రహస్యముగఁ
 బిలిచి కాంచనములు పెక్కుగా చొసఁగి
 యలవిమీక్షింపఁ బడి తెన్నుబుఁచుఁ
 గాసింపునున్నమాకాసీలనెల్ల
 నాసమ్మలమున నీనావ యెక్కించి
 కొంచక నట్టెరుఁ గొనిపోయి పుట్టి
 ముంచి నీవిడిచే ముంచిరహ్మచుచు
 సమకట్టి భక్త కజనము పిప్పించి
 క్రమమున మీకు నీగలధనం బెల్ల
 సవరింతు లెక్కతో సవరి నయ్యేటి
 యవల శ్రీనీపతీర్థాంతరంబునను
 ఉరుతరనిజ్జేప మున్నది తనది
 వరుసతో నానెంట వచ్చెదదేని
 యని వారి నందఱ నాపుట్టిమీఁద
 ఘనమైన యొకమూఁక గాఁగ నెక్కించి
 తామున్నయవలికి దాటి కాసీల
 నామహాసింధుమధ్యమున ముంపించి

ముకుళితహస్తృడై మూర్ఖైరిఁ దలఁచి
 సకలలోకేశ! కంజదళాయతాక్ష!
 భవదీయకైంకర్యపరు లైన వీరి
 భవముక్తులుగఁ జేసి పరమపదంబు
 చేసినట్లుగఁ గృపసేయు మటంచుఁ
 బారమార్థముగఁ బ్రపత్తిఁ గావించ
 లోకంబులెల్ల నాలోకించుచుండ
 నాకసంబున వచ్చి యాదివాహనులు
 మక్కువ వారి విమానంబులందు
 నెక్కించుకొని ముక్తి కేగి రంతటను
 బరకాలయోగి యెప్పటియట్ల మగుడ
 నరిగి తా రంగవిహారి యైయుండె
 నట నాగపురిబౌద్ధ లాగుడిలోనఁ
 బటుతరహేమబింబము లేకయున్నఁ
 బొగులుచు నాశ్చర్యమును జెంది సదన
 మెగువ బంగరుకుండ యెడయుటఁ జూచి
 వడిసినరక్తంబువడుపు నచ్చోటి
 యడుగులుఁ బొడఁగాంచి *యావీట నున్న
 ఇల నీటిలోజాడ లెత్తంగఁ జాలు
 తలవరులను బిల్చి తచ్చాయఁ జూప

జలజ తోమర నంభు చక్ర వంభోః
 హలచిహ్నితము లైస యరిసింహధనువి
 యడుగులఁ బొడ గొంచి యచ్చట కడమ
 యడుగులు గని కడు వాళ్ళర్థ ముండు
 యలవి నల్పుఁడె యది నలవెన్నదొంగ
 బలిమి వాటించిన బలుదొంగ యడుచుఁ
 గొలఁది కనుంగొని గుణి వ్రాసి మణియుఁ
 గొలిచి చూచుచు బాడఁబాడ నెత్తుచును
 గుడిపడమటఁ జోరకులు దిగినట్టి
 వడుపుఁ జూపుచు రాక్షసవారంబు మునుపు
 చోరులు సనినట్టిచోప్పుఁ జూచుచును
 బోరున నటు పోయి పోయి యొక్కెడను
 సుడిగాలి వాని నించుక మాసి మడుసు
 పడియున్న నొండొరుఁ బరికించి కాంచి
 గురులు వ్రాయుచు నడుగులు గొల్చుకొనుచుఁ
 బెరచోటఁ జొప్పు దీపిప నెత్తుచును
 ఘనమైనచట్టునం గానరాకున్న
 బునుకగ వీపునఁ బొరలియెత్తుచును
 అలపరకాలుని యడుగని పైలిసి
 బలువిడి శ్రీరంగవట్టణంబునకుఁ

జనుజెంచి యటనున్న శాత్రువాంతకుని
 గని కోపమునను సొగతు లిట్టు లనిరి
 తెచ్చినతమవంశదేశికు మరల
 నిచ్చెదో నొచ్చెదో యేమికావలయు
 ననినఁ బరాంతకుఁ డాశ్చర్యపడుచుఁ
 దనుగానివానిచందమున నిట్లనియె
 నెచ్చటిమీగురుం డేటివాఁ డాతఁ
 డెచ్చట నుండు నా కెఱిగింపుఁ డనిన
 నలనాగపురి నున్న హైమబింబంబుఁ
 దెలియవే చేచేతఁ దెచ్చిన దొంగ
 అలవిరివారల నణఁకించినట్లు
 పులిమిపుచ్చిన నిన్నుఁ బోసేము నేడు
 నడుగక మాసొమ్మునకు నొప్పుఁజెప్పు
 వెడఁగ ! రాజ్యమువారు విన్న మాటొదవు
 వలవదు చెడిపోవవలదు సేచునను
 కొలఁదిఁ జెప్పితిమి యీగొంటుబాగేల
 యెడపక తమమూర్తి నిచ్చితివేని
 తడవము నిను దాకి తలఁపము తుదిని
 ఈవ తెచ్చితి వని యేబాసయైనఁ
 గావించెదము నెంత కఱుమడ్డునను

కతన ! నీవిలకు మోరితి చెచ్చి తనుచు
 నతివెతలకు నిచ్చి మోడెన ముప్పును
 అని తనకొంగు చచ్చునఁ జుట్టకట్టి
 కొని పోకు మని కుసీకుంపుఁ గామింపఁ
 దనచెచ్చు తెజీగి రిత్తజీ నుండు దెలిసి
 యనియె వారలతోడ నాపరాంతకుండు
 పడర నేటికిఁ గొంగు పట్టుగవలదు
 పడలుండ యది దొడ్లవాచిచేఁ బడియె
 నాశమ్ముఁ దెచ్చు సేవకయుదుం గాని
 చేసేత నేను చెచ్చినవాడ గాను
 ఎఱుంగను నను మీర పీఠిఁ బఱచు
 తెజీగిన యది గని యిటతెచ్చవారు
 గగిన్ననఁ బ్రతిమ భంగముసేయఁ జూతు
 చెన్నిచందంబుల నీరంతు వలదు
 ఫలమువారలొ కాక పనిమాలినట్టి
 చలమువారలొ వట్టి జగజోలి యేల
 పిసిడి బాగేదిచెప్పిన బులుగునకుఁ
 బసిడి నాచెప్పినపగిది నిచ్చినను
 గైకొని యే జిలుకనవ్రేలు గడమ
 కాకుండ మోకొప్పు గామితు ననిన

జైను లామాటసూక్ష్మము గానలేక
 యూనిసగురుభక్తి యొదవ నిట్లనిరి
 ఈవడిగినవెల్ల నిచ్చెద మిప్పు
 డివతలం బత్రి మిచ్చెదవేని జెప్పు
 మన సమ్మతించె బరాంతకుం డపుడు
 ఘనులఁ గొండఱ సభగాఁ గూడఁబెట్టి
 తనవారిపనులచందముఁ జెప్పి కొన్ని
 దినములు గడు విడి తేటతెల్లముగ
 సమమాసతీధివారసరణు లేర్పఱచి
 ప్రమదంబుతోడ శ్రీపరదండధరుఁడు
 అమరజైనుల కిచ్చిసట్టిపత్రంబు
 క్రమమెట్టిదనిన మీగడుపు నాఁటికిని
 పిసిఁడి బాగేదిచెప్పిన పులుఁగునకుఁ
 బసిఁడినేఁ జెప్పినపగిదిమీరొసఁగఁ
 గైకొనితుదిఁ జిటుకనప్రవేలుగడమ
 గాకుండ మీకొప్పుగావెంతుననుచు
 స్వరుచిమయొడఁ బడిసవరించుపత్ర
 మరయనిందుల పత్రహస్తుకొప్పంబు
 ఆరంగపతి సాక్షులగువారియొప్పు
 మారంగపతియంచు నపుడువ్రావించి

యలకత్రమంది తానాశాశతులకుఁ
 జెలకేసియిచ్చె నిచ్చిన గాఢలపుకు
 తమపురి కరిగి యాధనము పైకొనుమఁ
 గ్రమ మొప్పు మగిడి యాగడుపునాటికి
 లరుచెంచి యీదగు నక్షయి తొలగి
 పరకాలు నిజగురు ప్రతిమ వేడినను
 మునుపు దాచిన గాఢముఖ్యుని బొంది
 గనుకట్టు నలకిటికెనప్రేలు గొనుచు
 నేతెంచి వారల కీచచ్చునంత
 నాతితిలోకార్తు లగుచు నెలయును
 గనల్జెనులు పరకాలుని జూచి
 యనిరి సీమాట సత్యం బని నమ్మి
 మునుప దొంగిలికసాముచు నీకు నుండు
 ధనమిచ్చితిమి మంచితనమున మఱియు
 నిచ్చిన తమగురు నీక యీప్రేలు
 దెచ్చి యీవచ్చె దేతెఱుగునొ దమకు
 నిదె మున్ను నీవు మా కిచ్చినపత్ర
 మదె సాక్షు లున్నార లొగాములకును
 అనినఁ బరాంతకుడనియె వారలకుఁ
 బనిలేని యీ వట్టిపలుమాట లేల.

పన్ని నేనిచ్చిన పత్రబుగ్గన
 నున్నచందంబున నొప్పింతు మీకుఁ
 బదర కాపత్ర మీద్రజలముందరను
 జదివించు డండు నేసరవిచున్నదియు
 నండు నున్నందుల కావగించిత
 చించునేసిన నోరనేసిన నైన
 నినుమడిగా నిత్తు నిపుడు నీసామ్మ
 కినియక తగవునం గెలిచి కైకొనుఁడు
 అనిన వా రాపత్ర మాసాక్షి వారు
 వినుచుండ వడిఁ జదివింప వారలును
 కైకొని తుదిఁ జటికెనవ్రేలు కడమ
 గాకుండ మీ కొప్పు గావించు ననుచు
 నాకులో నున్నది యంతియేకాని
 యాకాంచనాకృతియంతయు మీకు
 నొప్పింతు ననుట లేకుండుట జేసి
 తప్పు కైకొని పట్ట తగ వేది మీకు
 నన విని తగవున హైస్యంబు నంది
 చని సౌగతులు చోళజననాథుఁ గాంచి
 తమ హేమగురుఁ బరాంతకుఁడు కైకొన్న
 క్రమ మెఱిగించి వెగ్గలముగా లోనఁ

బరిధాన మా పొందులక నామెల్లఁబడి
 కర ముగ్ధమునఁ బరిగాఢు నామెల్లఁ
 యేమోయి కరమున నుంచుచుఁబడి
 మీమెల్లఁ గామికు నది నేను ననునె
 యే నెనఁపెట్టి నన్ను నేమోచు
 మానకబోయిత నుండినాటికిన్
 గుఱునైక పాపము నొనఁగెను
 దొఱునైక పాపము నొనఁగెను
 యిది పరి కరమునఁ బరిగెనె
 ననునె నామెల్లఁ గన్పడునను
 యాగమబాహ్యులై యున్నయట్టి
 నాగతములుల నెఱ్ఱునె బాహ్యులై
 గతము నేయెఱుగె నను నాక నేమోచెడి
 బ్రతిఁ దెల్పి యవి నుడి నాటి కుండునె
 మును శ్రీపురానునఁబెఱుగెనె
 దరుజూరి యెట్టియెని ము నెఱ్ఱునె
 తుదిఁ దానె తిన్నెను నెఱ్ఱునె
 పదివేలవిధముల భజింపవలయు
 నని యానతిచ్చివా నెఱుగెనె
 జనగురుపరణులు నలిపిరి నేను

పొడరి యందులకు నాతోడ వాదించ
 విడువుము పొద్దుల వెన నిందులోన
 జాడతో నాగమసరణి వాదించి
 యోడినవారల నొనరింపు మాజ్ఞ
 యనిన భూవిభుఁడు పరాంతకు బాధ
 జనులతో వాదింప సమకట్టటయును
 బరకాలుఁ డన్న డాపరవాదిబలము
 నురుతరానంతవేదోక్తఖిన్నముల
 నలినలిఁ జేసి యెంతయు పింగదోలి
 శ్రీలిచిన నరుదండి క్షీణినాథుఁ డప్పు
 డరిద్రుడధరునకు నవనతుఁ డగుచుఁ
 బరచువస్తువుల సంభావించి యపుడు
 హీనవామలఁ జేసి యెదిరించి నట్టి
 చైనుల దండించి జగములు పొగడ
 మక్కువ బరకాలు మదదంతిరాజు
 నెక్కించి పురమెల్ల నేగించి పొగడి
 యిల పట్టభద్రున కెన్నిచిహ్నములు
 గల వన్నిచిహ్నముల్ కడకమై నొసఁగి
 యనిచినఁ బరకాలుఁ డారాజు వీడు
 కొని రంగపురికి నేగుచునున్నతటిని

ధరణోనః ప్రకవినా వచనయన్తి
 శూరధర్మః కరు ముష్మహానోభవ్రహ్మ
 సమ్యక్సాం జనుశ్రేష్ఠైః పమితాశ్చ
 వమ్యగూర్మన కేనైవ జయపప్లి
 ధర నాశమభురవిస్తారవిశ్రముల
 విజయమకపిత కర్మగుం జనుచు
 గరన్త నాయకాం ప్రముఖం లిని
 విరుగుకా యలచేః జెల్లునాపింపః
 బలుదెజుగులవానికా శతవ
 మలహాశి క్కామిమహిత వాద్యములు
 వాయింప సగుదంతివాసానాహుః
 శైల్యేగుగించు నయ్యుడిమడధరుని
 గనుఁగొని తనయున్నభునపురంబునకుఁ
 జనుదేరవలయు నోసర్వజ్ఞ యిప్పు
 దన విని పరకాలుఁ దనియె నాతనికి
 పనజాతస్త్రానివాసంబు లేవి
 గ్రామంబుఁ జొర ననికల మోక్షప్రతిప
 యే మెల్లువచ్చెద మీపురంబునకు
 నన విని త్రికవి యయ్యుడిమనునకు
 ననియె ముందర మదీయం బైనదిబు

గలదు నారాయణాగార మీపేరఁ
 గలియుగంబున నది కనుపట్టలేదు
 రవివంకతిలకుండు రాముండు తొల్లి
 యననిరక్కనుల వేటాడుచు నచట
 నెలకొన్నకతమున నిఖిలలోకముల
 నలవేడు రామవియత్పురం బనఁగఁ
 బరగఁ నాచ్రమ విని పరకాలుఁ డబకుఁ
 గరమధి నమగ వేడ్కల శైవగురుఁడు
 సకలోపచారము ల్సవరించి యతని
 యకలంకసామర్థ్య మరయంగఁ దలఁచి
 ఘనతమై భువి సర్వకవితావిభుండ
 ననిపించుకొను పెట్టులైన నీవిపుడు
 కడలిశంఖంబు లిక్కడకు రాఁ గవిత
 యొడఁగూర్చి తేనినీకొప్పు నాబిరుద
 మన విని పరకాలుఁ డాశైవగురుని
 గనుఁగొన లేనవ్వు గనుగోర గమర
 నన్నేలినట్టి క్రొన్ననవిల్లు తండ్రి
 నన్నిధిఁ గాని యే సవరింపఁ గవిత
 నావ్రుఁడుఁ బరకాలు నంచిన శిష్యుఁ
 డీవేళ దేవరకే మింద రుండ

ప్రేమరక్తమును నీకెప్పుడు ప్రసాదింపఁ
 దోమనో యీమనసు నోడి నుకరి
 దుది నీది నేలినభూమి నన్ని
 యెదిరిన నీ వేల నేమి చూచుచును
 కొందఱో మనసు నీకొనినచుదమున
 నుదహరింపుకోడ ననీ పోరునకు
 మనో నభోమనో గీటుమనో జుగపేము
 లెఱుంగున నీదైవమున గల లగమున
 గడుతామము దైవ కథన మీరేమో
 దొడలె నింకేమిగాని నుది నెన్నిమాన
 నలసికే మోచును నలరగాచిరము
 మన నెప్పుడో హస్తమున గాంచిరము
 యనిన కిప్పుడు బూది మోకరకాలుః
 దనియె నెన్నిన మోకరకాలుః
 త్రాన నీతనిగర్వ భుజులం కిప్పు
 దేసేమి మోకరి యీపురిలోన
 వేళని యి దిదానిభుజుగవాన
 మేచక్కి నుండునో యెఱుంగు దనిన
 బూనిక కిప్పు లాపురస్సెల్ల వెదకి
 కానక పరకాలుః గాంచి యిల్లరి

వెదకితిమయ్య యీవీటమందునకు
 వెదకిన లేదయ్య విష్ణుమాదిరము
 అన విని పరకాలుఁ జాపురం బెల్లఁ
 దనదివ్యయోగవిద్యాదృష్టిఁ జూచి
 ముదుకగుల్లలలోన ముత్తియం బున్న
 చదురుసం బెక్కుపాపములలోన
 మకరకుండలధారు మదిఁ బాదుకొలిపి
 యొకవైష్ణవేమణియుడివోనికూర్చి
 ననయంబు పాపండు లగు తమవారు
 గనకుండ దొంతులకడ నుట్టికుండ
 ముగ్ధుగారెడు * వెన్నముద్ద కృష్ణయ్యఁ
 దస్తయభక్తి వస్త్రముచుట్టి దాచి
 పగల్గెల్ల వారిలోపలఁ దాను నొకతె
 యగుచు వారాడినయట్ల యాడుచును
 దమవారు నిద్రించుతఱ్ఱఁ బుండరీక
 విమలాక్షు మౌనలవిందు గోవిందు
 సలలితాంబురల మజ్జనము నొనర్చి
 ఫలపుష్పఘాటదీపముల నర్పించి
 తొంిచందమున నందునిజవరాలి
 చంటిపాపని నిడి సతతంబు నిట్లు

* వెన్నముద్దకృష్ణంచు,

హరిభక్తపరమతి యైవ మానాశ్చ
 సరసి యంతయు మానస్సులను విలిపి
 వెలయంగఁ దనకన్నవిధము నెప్పుడును
 చెలిపి మీరె పును సుఖేంద్రులు విడిగి
 యలకన్మనోగ్రహం నులులత వేచు
 విలిచెద నని చెప్పి విడిచి పోవును
 అన విడిచివచ్చు అట్లుగా కరుణఁ
 జని యలకన్మనోగ్రహం చేతనన్న
 కరుణించి గ్రాహకములకన్నములు
 వినుపించి కన్నుల నెఱిగి కలికొనుచు
 సతతంబు సేకలకముగఁజూడ
 సుతు నర్చనముచేయుచుకన్మనోగ్రహం
 నేనెఱుంగును గాని యిట్లుగాను
 గాన పీఠి యెల్లు కలిమెనో మరుచు
 మానుగా నలెను నిర్మలం జైవయోగి
 కాని సామాన్యులు గాఁడు భావింప
 నావైష్ణవోత్తము శుభ్రులవృత్తులు
 నేమిచి యభిమతస్సీరి బొడవను
 అని కుండలో నున్న మావాసుచ్చేంద్ర
 గొని కూర్చికోడ సక్కునఁ జేర్చికొనుచు

గరమధ్విజోః బరకాటుసన్నిధికి
 నమదెంచి శ్రీకృష్ణుని సతని చే నొసంగి
 ముదమున నడుగుదమ్మలమీఁద వ్రాలి
 పదివేలతెఱఁగులఁ బ్రస్తుతింపుచును
 ఆలోలసంసారమనుపయోగాశి
 లోలత మునిఁగి తేలుచు నున్నదానఁ
 బరకాల! తావకదశద్యుధ్వి
 తరణిచేతను నొక్క దరిఁ జేర్చు మనుఁడుఁ
 బరమసంతుష్టుఁడై పరకాటుఁ డంతఁ
 బరమకృపారసభరితగాఁ జేసి
 చలము ముప్పిరి గొన్నసంబంధుఁ జేరఁ
 బిలిచి యప్పుడు ప్రతాపించి యిట్లనియెఁ
 దలపోయ నాకవిత్వముఁగొని మేలు
 దలపోయ నీరమాధర్మఁ డొందు దక్క
 నెఱుంగంగలేరు బహ్మోక్తామలైన
 నెఱిగిన నీమూర్తి యెఱుంగంగ వలయు
 ననుచుఁ గాలియభేది కి భిమభుగ దగుచుఁ
 దననేర్చు మెఱసి యెంతయుఁ జిత్రగతుల
 నలశౌరిమీఁదట నంకితంబుగను
 జలధిశంఖంబు లచ్చటికి నేతేరఁ

బడిపాట నొక్కక్రమభావము చేరి
 మౌనయందునుగోర గన్నులూరైనావాడే
 ననుమోద నేలను ప్రశస్తిమొలు గంటి
 ననునన్యమలనోడ నలనన్ మొప్పు
 దగ ముకుటాభ్యుబంధముచేకేన్ద్ర
 మగునట్టి చిత్రకావ్యముఁ బ్రకటన
 పని వైఎగురు దంత వెలుగంది పొగడి
 కనుగవ భాష్యము ల్లిడలుకొనంగ
 నరిదండధరునిపాదాంబుజాతములఁ
 గరమర్థి వ్రాలిమై గరువాలు నిలిచి
 మురవైరి యవతారమూర్తిని నిన్నుఁ
 బరుఁ డని తలపోసి పామరబుద్ధిఁ
 దొడరిన యిమ్ముహూద్రోహులు నీవ
 కడతేర్చి శుమియించి కావవే తండ్రి!
 యని పెక్కుభంగుల నభినుతి నేసి
 పెనుపొందఁ బరకాలుబిరుదుకావళికఁ
 గొని భూమిఁ ద్రికపులకును జతుష్కపుల
 కును గాజ వనుచు నెక్కినఁగఁ బూజింపఁ
 గరము వేడుకఁ బరకాలుఁ డావేళఁ
 గరమర్థి నతఁ డిచ్చుకనకాంబరముల

నలనందసుతునకు నర్పించి యచటి
 కలధౌతమణిమయాగారంబునందు
 వరవైభవముల నవ్వసుదేవతనయుఁ
 దిరమొందుప్రేమఁ బ్రతిష్ఠఁ గావించి
 జనులెల్ల వినుతింప సంబంధు వీడు
 కొని కవిశేఖరుల్లొలిచి యేతేర
 పరకాలు మిగుల సంభానించి రంగ
 పురమున కనిచె నప్పుడు పరాంతకుఁడు
 శ్రీరంగమున కేగి శ్రితకల్పతరువు
 శ్రీరంగనాథుని సేవించి యంత
 గట్టిగాఁ దా మున్ను గరశానములను
 గట్టించినట్టిప్రాకారముల్ చూచి
 నలువార నల్లసేనపుజంగరాల
 నెలమి నీసాలంబు లేను గట్టెంతు
 నని విన్నవించి యే నట్ల యీడేర్చి
 తనయంబుఁ గరుణించి యప్పుడ యేను
 గట్టిగా మంచిబంగరునీలమణులఁ
 గట్టెంతు ననిన యాగతిన యీడేర్తు
 నీరీతి విన్నపం బేలకో యపుడ
 శ్రీరంగనాయక సేయలేనై తి

నని భక్తిపరవశుడు మగుచు భక్తిప
 ననయంబు మెచ్చి శ్రీహరిరంగపాదము
 పరకాలునకు వేగబ్రత్యక్ష మగుచు
 బరమాచరక్షితో బలికె యోగ్యుడ.
 వాటిమీక్షిన భక్తిపరత సిక్తబ్ధ
 కోట లెన్నినరాతికోటలేవయ్యె.
 వనభవాదులు వానవాదులును
 దినకరచంద్రాదిదివిజులు గూడి
 నెట్టన వాటిమానకములు చరులఁ
 గట్టిరాళులనెన్ని గట్టి రన్నియును
 సేపు గట్టించుమన్నియలసాలముల
 కావగింజంతకు నవి యీడు రావు
 అనుచుఁ గాఁగిటఁ జేర్చ నరిదండధరుఁడు
 వినతుడై వేవేలవిధములఁ బొగడి
 తనసేయువిజయమంతయు నేర్పుతోడఁ
 దనదేవి కెఱిగించి తదనంతరంబ
 పరమేశుఁ డగురంగపతియనుమతిని
 బరమవిరక్తుడై పత్నియుం దాను
 నరిగి కురంగేశు నావాస మగుచు
 బరమపావన మైన భద్రాశ్రమమునఁ

దశదేవతానాం రంగధరుః బాహుశాలీ
 యనుపమయోగవిద్యాసక్తి నుండే
 గావున నెన్నిసంగతుల భాగవత
 సేవ సేసినవాడై శ్రీవైష్ణవుండు
 హరిపూజకంటే శ్రీహరిభక్తపూజ
 పరికింప నధిక మెప్పుడున నైనఁ
 బరకాలయోగి యాభద్రాశ్రమమున
 నురుయోగసక్తుడై యుండే నేటికిని
 మీటి లోకములెల్ల మెచ్చఁజేసినవి
 యాఱుకైంకర్యంబు లాఱుకబృచులు
 నలమహాశ్రీవచనాభిధానమున
 నలవడఁ గృత్యందు నాదికావ్యంబు
 తిరుపతులందు వర్తిలుభాగవతులె
 యరయఁగాఁ గృతకృత్యులనునర్థ మొదవ
 నెనసి రెండవకృతి యిరువది పాట
 †దనరార ఘటియించె దండకం బనఁగ
 ఘనచిత్రకావ్యభాగస్థితి యనఁగ
 ననువొందుచుండ మూడవప్రబంధంబు
 తలఁప మహాతనుదళము లనంగ
 నలరు నాలవకృతి యొదవకృతియు

ధర్మం నెచ్చుగ నేనుదాడుకం బనగ
 గనమొప్పు వాల్గవకాన్యంబు చేసె
 బరమపావనమైన పరకాలుచరిత
 ధర నెచ్చునెని తద్భక్తిపూర్వముగ
 వినిన వ్రాసిన బడివిన నుతించినచు
 వనర వారలకుఁ బ్రత్యక్షకా కౌగి
 యకలకసింధులు నభిమతార్థములు
 సకలసింధులుఁ గరస్థలి నుండు ననుచు
 నలమేలుముగకు నమలాంతరంగ
 కలిసిలజేసికి నజ్ఞపాణికిని
 అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
 జాతికి సరోముఖ్యభక్త సంతతికి
 సంకింతంబుగను ప్రహరిభక్తనికర
 పంకజార్యమతాశ్చర్యకన్నయార్య
 శనయ తిమ్యార్యనందనరత్నశుభ
 దచుపమ శ్రీవేంకటాద్రిశేదత్త
 మకరకుండలయుగ్మ మండితకన్ఠ
 సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ
 సదనావధూలబ్ధ సరసకవిత్వ
 విదితమానస తిరువేంగళనాథ
 కృతమైన పరమయోగివిలాసకృతిని
 సతులితంబుగ సప్తమాశ్వాస మయ్యె.

పరమయోగివిలాసము.

అష్టమా శ్వాసము.

హ్రోమసరోజంగ! యలమేలుమంగ!

అమూతసంకాశ శ్రీవేంకటేశ!

ముసిశాలికాసారముఖ్యభక్తాభి!

వనమాలి! యవధారు వరదానకీలి!

జలధికన్యాముఖ్యజలజలోచనలః

గలసి విచిత్రవైఖరులు దీపింతు

సంతతోత్సవములు జరిగ శ్రీరంగ

కాంతుః దైతయును బ్రకాశించుచుండె

నలపరాంకుశమఖ్య లగుయోగివరులు

వలికిన దివ్యప్రబుధరత్నములు

విరుచువారల గారవిపుచు భక్త

జనపోషణైకదక్షత నుండె వంత

విమలమై యొప్పు కావేరిచెంగటను

రమణమై వీరనారాయణం బనంగః

గ్రామ మొప్పును స్రుతిగ్రామప్రదేశా
 లానుకకగరమును మునుగనా
 వీరనాగాయనిభుం దనుజేరి
 శౌరితనూరి డచ్చులై తుమ్మిమును
 నమ్మిసంకారము తైనయోయముల
 గొమరానుసరిసి మాకుఁజూపు కెలయు
 బరనుభాగవతులు పరతత్వముల
 కరుణాపయోగముల్ కనుసేవాసుతులు
 నగణితకేదవేదాంగపరగులు
 జగత్తునుల్ చతుస్సాహస్రమునన్ది
 నలవడియునును రుద్రులై పార
 నలకుఁ జైక్కులు బాకులందును
 అనఘుఁ కీర్త్యరభట్టుఁ డనునైష్ఠ్యవసు
 ననుపమశౌరి సేనాధిపాయకుని
 యాదినుమఁతి గజాపురియఁక
 నూడటం బొడమి యోగసక్తుఁ డనుచు
 ననుపమ * గానవిద్యా విచక్షణుడు
 మునుకొని శ్రీనాథముని యనఁబరఁగి
 తనసేయుఁగివిద్యకు నారదుండు
 తనువున సుభ్రతం చాల్చియుండఁగను

* యోగ + పరిభాషము.

లిఖలకళావేత్తయై సొంపు మిగిలి
 యఖలేశు యోగవిద్యాప్రభావమునఁ
 దనరుధ్యానమునఁ బ్రత్యక్షంబు చేరి
 కొని డెందమున నిడికొని యటమీఁద
 నరయంగఁ బృశ్నిగర్భాశ మైనట్టి
 పరపుత్రప్రవీశ్వరాహ్వయమానిఁ గాంచె
 నతఁడు దానును గూడి యష్టాంగయోగ
 చతురకేలీవిలాసములఁ దేలింప
 సారసముందిరాసహితుఁడైనట్టి
 నారాయణుండు ముందర వచ్చి నిల్చి
 కనుఁగొని యొకకొంతకాలంబు జనఁగఁ
 దనయుండు దాను నెంతయుఁ బ్రేమతోడ
 నావీరనారాయణాధీశుఁడైన
 శ్రీపరుననుమతి క్షీతిమీఁదఁ గలుగు
 హరిమందిరంబులు నచటితీర్థములుఁ
 గరమర్థి సేవింపఁగాఁ గోరి కదలి
 చనుజారిసదనతీర్థముల మూడేసి
 చినములు నిలిచి వర్తించుచు నచటఁ
 జెలువొండుమూర్తుల సేమిచికొనుచుఁ
 జెలఁగి భూమికిఁ బ్రదక్షిణము గావించి

కనకసారసజాత కమలాక్షుతః
 గమఃగౌని తత్త్రాణి జాతీయయదః
 బాణుచుగోవర్ధనపురి బాలకృష్ణః
 జలజాతం దేవకిచక్రవిక్లనిని
 సేవించి భక్తి నాశ్రీకృష్ణపూజః
 గామిచుగౌని వెక్కుకాల మున్నంత
 సరసఖం దగునీరనారాయణేశ
 హరి వారితో విరహము నైఃపలేక
 కల్యాణ వచ్చి యక్కడ నున్న వశాచి
 కిలకుల సనుజూడఁ దిరిగి రమ్మనిన
 రమణతో సేరనారాయణపురికిఁ
 గ్రమమున నయ్యోగిరాజు లేతైచి
 యసరూను లైయుండి రటమీద కుసుక
 వసియించి యుండెడి వైష్ణవోత్తములు
 అటఁ గొందఁ జేతెంచి యలపరాంతకుని
 క్షుతరదివ్యప్రబంధంబుతోనఁ
 బదిపాట వినుపీఠఁ బదివెలగతుల
 ముదమంది యానాథముని వారిఁ జూచి
 యమృతపానోత్కృష్టమైన యీకావ్య
 మమర నతయు మీర లానతీవలయు

నావుఁ డీకృతి యోగినాయకోత్తముఁడు
 కావించి కడుఁ బెక్కుకాలంబు సనియెఁ
 బరికింపఁగా నీప్రబంధంబు ముక్తి
 కరమైనకలన లొకములోన మునుపు
 యంతయుం జదివి నీయంతమాత్రంబె
 యోతయు ముక్తికి నేగుచుండుదురు
 కావున ఖల మయ్యెఁ గడమవృత్తములు
 రావయ్యె ననిన నరసి నాథమాని
 కురుకకు నరిగి యాకురుకేశుఁ గాంచి
 వరభక్తిని దురవోపనిచింతక్రింద
 నెలకొని శతకోపనిజమూర్తిఁ గాన
 వలయునుపాయంబు వడుసఁ జింతించి
 యెలమితో మధురకస్మిద్రుండు మున్ను
 పలికిన దివ్యప్రబంధ మంతయును
 దాలిమితోడ నాదటంబదిరెండు
 వేలుచందమున నావృత్తి గావింప
 దాకొన్న *కరుణలో దరువులు నెట్ట
 వైకుంఠముననుండి వచ్చి శతారి
 యతనికిఁ బ్రత్యక్ష మయ్యె నావేశ
 నతిభక్తిచిరతుడై యానాథమాని

యోచుడు జాష్ణుంబు లడిగ శతారి
 కతాన్విద్రవాదపద్మములై నైతి
 వినుతింప నయ్యోగివిధము మోదింది
 యుగం నీవలసినయర్థము లేదు
 మన విని ముకుళితహస్తై నాగ
 ముని పల్కె కతకోపమునిబద్ధుతోడ
 భవదీయదివ్యశ్రావణరత్నములు
 కవముగా నీవాసునకుఁ ద్రుచుచింది
 యిది వొరఁకొని దేన యే ప్రబంధములు
 జనువునారలకు విచారించు కెంత
 యాయువు గలిగిన యన్నాళ్ళు జనితఁ
 నాయకయుండ నాపై ముక్తి గలుగ
 వరముఁ బ్రసాదింప వలయు నాప్రభుచు
 బరికింప నయ్యోగిపతి సంతసమున
 జలహంస నిజ మానసంబున నిల్చి
 పౌలుపార ద్వయమౌత్రపూతంబు గాఁగఁ
 దనకుదివ్యప్రబంధంబు లన్నియును
 నొనర సార్థమ్ముగా నుపదేశ మొసఁగి
 యావరంబును నిచ్చి యనురాగ మొసఁగ
 నావేశఁ దనయున్నయచటికి నరిగె

నానాభమునినాథుఁడ చింతక్రింద
 నానవ్యకాప్యంబు లామోద మెసంగ
 వెలసి తానును దదావృత్తి గావింప
 సలపీరనారాయణాధీశుఁడైన
 శౌరి స్వప్నంబునఁ జనుదెంచి మనము
 గూరిమితో జోడుగూడి యిద్దఱము
 నావృత్తిసేయద మటకు రమ్మచిన
 వేవేగ మరలి యాపీటికి సరిగి
 యాదేవుతోఁగూడ నాప్రబంధములు
 సాదరభావుఁడై యావృత్తిఁ జేసి
 దివిజగానమునఁ దద్దివ్యప్రబంధ
 నివహంబు తాళమానితముగాఁ బాడి
 తనశిష్యనరుల కందఱకు నాకృతులు
 నొనర నవ్విధమున నుపకేశ మొసఁగె
 నటుగాన సిద్ధావిడాగమాంతములు
 పలుగతిఁ దద్వంశపాలురచేత
 వినుచుండు నెపుడు శ్రీవేంకటేశ్వరుఁడు
 నననేల వేయును నట నొక్కనాఁడు
 మతివిశేషంబున మానవగాన
 పతియ మానవగానపతియుఁ జర్చించి

తనుగానవిద్యలతారతమ్యములు
 గ్రమమేరుపడఁ గోరి కాంతముఁదరిం
 ననుచుంచి గానంబు నవరింపునపు
 విని సభవారెల్ల విబుధగానంబు
 జలయక మనుజుప్రతేతిగానంబు
 సలిపెఁవాని మెచ్చకయన్నఁ గనలి
 జేసగానము నేయుతెఱుగు వేషేగ
 భూవిభుఁడొక నవ్వు విన్నవించె
 దనవిద్య యెఱిగిన ధవలోన నాన
 ముని దక్కఁగాఁ బరమును తెఱుగును
 యన విని భూనాథుఁ డానాథహాని
 వినయ మేర్పడఁగ రామించి తా నరిగి
 యనుపమసింహాసనాసీనుఁ జేసి
 యనియె వీరలపాటలందలిమేలు
 దేవర విని వాడు దేర్పంగవలయు
 నావుఁడు విని మానినాయకొత్తములు
 మెయ వారలపాట విని దేవగీతి
 సలిపెడి వాని మెచ్చఁగఁజేయ నపుడు
 సామాజకులు కొంత సందేహపడిన
 నామాట విని నవ్వి యానాథహాని

యాయెడఁ బుచ్చలోహం బైనయట్టి
 వేయితాళములు వేవేగఁ చెప్పించి
 యాయెడ నొక్కమాట న్నితాళములు
 వాయించు మనుచు నావాద మాలించి
 తలకొని యొక్కొక్కతాళమిన్నేసి
 పలములటంచుఁ బొప్పడఁగఁ *దెప్పటయు
 సరియైన సరుదంది సభ్యులతోడ
 భరణీవిభుండు పాదములకు నెరగి
 పరమవస్తువుల సంభావింపఁ దనదు
 పురమున కిరుదెంచి పోలుపు చెప్పించి
 తగ జయ క్షేమాంశధారియై యనఘుఁ
 డగుపుండరీకాక్షుఁ డనుశిష్యునకును
 సరవి కాళాంశసంజాతుడై భక్తి
 నరుదారు కురుకేశుఁ డనుశిష్యునకును
 ద్వయము దివ్యప్రబంధములు శాస్త్రములు
 నయకరయోగపిద్యయును సాంగముగ
 నేపార నుపదేశ మిచ్చె నిచ్చుటయు
 నాపుండరీకాక్షుఁ డలఘువైభవుఁడు
 తనశిష్యసమితికిం దత్ప్రబంధములు
 ననుపమగానవిద్యయుఁ బ్రసాదించి

యంతరస్మాత్తరహరి యైశ్చర్యే
 కంతుతండ్రివి గోపికామనోహరుని
 యన్నాశముని మది భ్యాసంబు సేయు
 చున్నయత్తటిః జోహుః తొకనాడు కూర్చి
 తనపట్టమహిషులు దాసు నేర్పించి
 ననవినుగురునిరనారాయణు
 నేర్పించి సోప నాక్షతీచాలనరుని
 భావించి గోపికాభానులందఱ
 నరుదెంచి నట్టి శ్రేహరి యందు పలఁపఁ
 బరునడి నా భూమిపాలుని వెంటఁ
 మరముఁ జొచ్చినదాకఁ బోవ జైదముల
 నరుదంద నిజశిష్యు లాషానిఁ జేరి
 దేవ! మీ రిలకు నేతెంచినకార్య
 మేనెర పది యానతివచ్చు నాపుండు
 నావల్లకీకమలాననాసహితుఁ
 డైవచ్చు శ్రీకృష్ణుఁ డని విచారించి
 వచ్చితి నన శిష్యులు మోదించి
 రచ్చోట వీడ్కొని యానాథమాని
 మరలి వేగమె నిజమందిరంబునకు
 నరుదెంచి సకలశిష్యావృతుం డగుచు

నీరీతి నేకునూఁడ్రేడులు గడపి
 కూరిమిఁ దనశిష్యకులము నీక్షించి
 ప్రీతిగా శ్రీపుండరీకాక్షుఁ బిలిచి
 యాతతద్రవిడపేదాంతశాస్త్రముల
 వసుధ నెల్లెడలఁ బ్రవర్తింపు మనుచుఁ
 గిసలయాధరుఁగురు కేశతారాఖ్యుఁ
 గనుఁగొని యోగమార్గము నీవు పూని
 యనయ మేమరక తదాసక్తి నుండు
 మనికు మారునిఁ జూచి యనియె వెంజియును
 ఘనతరుం డై నీమగర్భంబునందు
 సరవి సింహాసనాంశబం డైనయట్టి
 యురుతరయోగీంద్రుఁ డుదయింపఁగలఁడు
 అతనికి యామునావ్యయ గుడు మనుచు
 సతిభక్తిఁ బుండరీకాక్షు సస్మరి
 నలకురు కేశతారాఖ్యునిం బిలిచి
 యెలమి మీరిరువురు నిటమీ.దఁబాడము
 తనపాత్రునకుఁ గులోత్తమానకే మునుప
 నొసర మీ కుపదేశ మొసఁగినయట్టి
 యనుపమసకలరహస్యార్థవితితి
 యును యోగమును గూడ నుపదేశ మిండు

అని వారి నయమించి యం నొక్క నాడు
 ననవ్విజనకు నన్నలినలోచనుని
 నేవించి గానంబు నేయుచున్న
 నాచేళ నిజపుత్తి యరిముకి వచ్చి
 వినవె యిద్దఱు పెక్కవిడులఁ బూని
 వనితతోఁ గూడి క్రేవల నొక్క క్రోతఁ
 బాయకుండఁగఁ దాట బుచ్చించివట్టి
 యాయెడ మనయింటి కేఁగించి రనిన
 నామానినియె నీత యాయుపురుసు
 రామసామిత్తు లారయ నానరంబె
 హనుమంతుఁ డచుచు నిజావాసమునకుఁ
 జనుచించి వారి నొప్పులఁ గనుంగొనక
 చెదకి వారలు వేరి వేరి యటఁచుఁ
 గొదుకక యడుగుచుఁ గొంతద వ్వరిగి
 యొకకొందఱను గాంచి రెండ్లకొప్పుఁబోడి
 యొకయిద్దఱును గ్రోణియును గూడి యిత
 నిపుడు వచ్చిరి గానచే యన్న వార
 లపు డెవ్వరిని గాన మన్న మోహించె
 నదియెకారణముగ నటఁ బరంధామ
 పదపట్టబంధుడై పరఁగె నమ్మాని

యది విని తనుజాతుఁ డాశిష్యునరులు
 గుడిగొన్నవగతోడ గుబ్బవ నచ్చి
 యానాథమునివిగ్రహంబు సేవించి
 యానాథసుతునిచే నాశిష్యునగులు
 మెలుపుమీఱఁగ బ్రహ్మమేధసంస్కార
 మలవరింపించి పగ్యాయ బుతోడ
 నుచితకృత్యంబుల నొనరఁ జేయఁచి
 రచలుఁడై కురుకేసుఁ డనుశిష్యు డంత
 గురుని సంస్కారంబు గొలిపినచోట
 నిరవొంద నొకచిన్నయిల్లు గావించి
 బాగుగా గురుపాదపద్మచూల్ తలఁచి
 యోగవిద్యాభ్యాస మొనరింపుచుండె
 నాపుండరీకాక్షుఁ డానాథయోగి
 శ్రీపాద మాశ్రయించినవారి నెల్ల
 నొనఁగూర్చుకొని దర్శనోద్ధరణంబు
 నొనరింపుచుండె సర్వోపచారములు
 పనుపడఁజేయఁ బాల్పడి కుముదాక్షుఁ
 డనుశూరియంశంబునం దుదయించి
 శ్రీరామమిత్రాఖ్యఁ జెలఁగుశిష్యునకు
 గారవం బెసఁగ నాగమరహస్యములు

కృపచేసి యటమీ ద నీశ్వరమునకి
 నకరిమితోదామ్యు షునుమీరకును
 యామునేయుండునునతిఁ గుడఁజూచు
 నామహాత్ములకు చే నయిచ్చు ద కికు
 నవరించి నట్టి యాసచ్ఛాసూచు
 వివరంబుగా నీవు వేసఁ జేక
 యరువర్తనము నేరియొక నీసఁగు
 మన విని రామమిత్రాహ్వానముం జరిచి
 నలయాశ్వరమునకి నాశ్వరముం జెప్పు
 గలుగునో యని కోరికలు గోరుకొనుచుః
 దనగురుఁడొసఁగిన తత్త్వవిహస్య
 మనుభవింపు మనుజు ననురక్తితోడ
 నటమీద సింహముఖా నెనుభవుడు
 పలునల్లనుయును శ్రీపతి కృపాయుతుఁడు
 నీశ్వరముని కుడయించి లా శాశ్వ
 తైశ్వర్యనంతుడై యామునాహ్వానము
 నొనరంగ ధయించి యపవీతుఁడగుచు
 జనకుండు వేదంబు చదువంగ నిడినః
 జదువుచుం దొలినాఁడు చరివించుచువె
 చదువుమటన్న నాచార్య నల్లమను

జనువక యింటికిం జనుదేర జనకుఁ
 కదలించి చనువలేదా యని యనిన
 నిన్నఁ జెప్పినయదే నేఁడుఁ జెప్పెడిని
 యన్న! నే నటఁ బోవ నన్న నాతఁడ్రీ!
 అట్లైన నిన్న నీ కాతండు చెప్పి
 నట్టివేదము నచ్చునా చెప్పు మనినఁ
 గ్రన్నన నింతయుం గడమలేకుండఁ
 జెన్నార నింతయుఁ జెప్పిఁ జెప్పుటయు
 కిని తఁడ్రీ మిక్కిలి వెఱఁ గందుకొనుచుఁ
 కనయుని కళలవేదములుఁ జెప్పించి
 పరిణయం బొనరించి పటాతరబుద్ధి
 సరవి శాస్త్రులు చదివింపవలసి
 కోరి మహాభాష్యగురుఁ డనుపేరి
 సూరిసన్నధిఁ గూర్చి చూలి శాస్త్రములు
 చదువుచుండఁగఁ జోళజనవరేణ్యునకు
 విదితశాస్త్రులు వివరించుకొనుచు
 హితుఁడైన నిజపురోహితుఁడైన సూరి
 ధృతి తనతోడ వాదింపంగలేక
 యున్న విద్వాంసుల నొండొండఁ బట్టి
 పన్నుఁ గైకొనుచుఁ దద్భాష్యదేశికుని

వైకన్మనఁ బెమ్మని భయలచే నిరుద
 నీశితం బైనపత్రికఁ బుపుటయును
 నది చూచుకొనుచు మహాభాష్యగురుఁడ
 కిగునుచు నెంతయు భిన్నుడైయుండె
 నాయెడం జనుడెంచి యామునసూరి
 యాయనచే పత్ర మలవోకఁ జూచి
 పెలుచు గోపించి యాగురుపత్రంబు
 బలిమిఁ గైకొని చించి పాఠాగ్రవైచి
 తనదైనవిరుదుపత్రమున లిఖించి
 పనివడి వారిచేఁ బంపెఁ బుపుటయు
 నది చూచి కోపించి యాపునోహితుఁడు
 ముదమేది చోఘనిముందరం బెట్టి
 యామాట లెఱిగింప నరుదంది రాజు
 యామునేయుని వేగ నటకు రప్పించి
 యమరంగ సస్త్రపూర్వాదులనడుమ
 హిమసేతువులలోన నిద్ధరణోన
 వదలనికడకతో వాదించి నన్ను
 నెదిరెడువిద్వాంసుఁ డెవ్వఁడు లేడు
 అనునర్థ మొదవఁ బ్రతాలంబనంబు
 జననాఘవాకిట సవరించి యపుడు

హితమతి హితపురోహితయుతుం డైన
 తీతినా ఘోకడకు వేంచేసినఁ జూచి
 యీవిధి బిరుదంబు లెన్నినవాఁడ
 వీవేళఁ దనపురోహితునితో నీవు
 వాదించి గెలువంగవలయు నావుఁడును
 మోదించియున్న యామునుజూచి నృపతి
 యావేళ విద్వాంసులైనసభ్యులను
 రావించి పట్టిపురాణితోఁ గూడ
 నరుదార సింహాసనారూఢుఁ డగుచు
 వరుస నాయకులైన వాదించుఁ దనిన
 యామునేయుని జూచి యాపట్టమహిషి
 యామహీపతితోడ ననియె నీఘనుఁడు
 గెలుచు ననశ్శృంబు గెలువకయున్నఁ
 గలయ నీనగరికుక్కలకెల్ల వండి
 పెట్టెద ననిన నాబింబోష్ఠిఁ జూచి
 గట్టిగా ననియె భూకాంతుఁ డవ్వేళ
 నీమెయిఁ దనపురోహితుఁ డోడనేని
 సామిత్తు నాదురాభ్యములోన నీకు
 నని ప్రతిజ్ఞలు చేసి రాపురోహితుఁడు
 మునుకొని యీశ్వరమునిసూనుఁ బలికె

నగపక్షి నీవు కానక్కరలేదు
 నన్నుకాని కలిగెద నదియును
 యానది నీ చనుకన్నుల నా
 కానది నిలుకొనిన బాగాన కిప్పుడు
 నాకున్న విషాదమును దానోడు
 వేరొక ప్రాంతమున నున్నాను
 నన విని తప్పుకు నాని యాచుకెయ్యు
 జనియె నెన్నునున్నయందు యెందరి
 తొన్నెల కల్పిత యానట్లుకానో
 పన్నియూడెన నాన్నయూ పా
 లని యుత్తరము లెందు కెనున్నదా చెప్పు
 మని నాని నోడించి యుండుటా నో
 యలగ్గు నాత్మగ్గుల నాపురోహితుని
 కలిచిన కండ్లి యాక్షిణీవాసుడేవి
 యలయామునేయుం జయ్యెన నెత్తుకొనుచు
 వలనొక్క నన్నెల నచ్చి కొల్లెడి
 యనియె నాకతమున నానమదాదు
 లనుచేరు కలిగె నయ్యామునాన్యనకు
 నాపురోహితుం జూచి యానూనాచార్యు
 డేసార కలిచితి నిన్ను నే నిపుడు

పట్టి నీనోరు నాపాదుక చేతఁ
 గొట్టుమంటివి నిన్నుఁ గొట్ట నేమిటికి
 నినుఁ గాచి మెచ్చితి నృపపురోహితుఁడ
 వని యన్న సభవార లగ్నించి రతని
 నామహీపతి కడు నచ్చెరు వంది
 యామునాచార్యున కవనతుం డగుచుఁ
 దనపురోహితుఁ దెచ్చి తచ్చిష్యుఁ గాఁగ
 నొనరించి యెంతయు నుపచరింపుచును
 మును తనదేవి కిమ్ముల నిత్తు ననుచుఁ
 దనసీమలోన నిర్దము పంచి యొసఁగ
 నాదేవి తనసీమ యామునేయునకు
 నాదట నిచ్చె నెయ్యమునఁ బూజించి
 యరిపినం గ్రమ్ముట యామునేయుండు
 చనుదెంచి నిజనివాసంబున నిలిచి
 యాలేమ యొసఁగినయర్థరాజ్యంబు
 నేలుచు నుండె ననేకవైఖరుల
 నీకీతి నంతయు సెఱిగి మోదించి
 శ్రీరామమిశ్రుఁ డంచితభక్తితోడ
 యామునేయునకు రహస్యార్థవితతి
 తా ముపదేశింపఁ దలఁచి వేచేసి

యామహౌశ్యకంబునందుఁ బెంపొందు
 యామునాద్యుచికొలు వర్జకయున్న
 సీతనిం బొడఁగాన న్దేయుపాయ
 మీతఱి నని తనయిచ్చ మాహించి
 యతనిపాచకులతో యామునేయునకు
 నితవైనశాకంబు లెవ్వి నావుడు
 నలరి మిక్కిలిప్రియం బైనది మున్న
 ములిచితకూర నామోదించి యతఁడు
 చని వారిచేతి కాశాకంబు వెదకి
 దినదినంబును గోసి డెచ్చి యిచ్చుచును
 నెమ్మి నీగతి నాకునెలలు వాటించి
 కిమ్ముల మఱియును నేలి శేకున్న
 నాకు నాగురునిమానతి ద్రోయరాదు
 చేకొని యింక నేమిసేయుదు ననుచు
 ననయంబుఁ దాఁ దెచ్చునట్టిశాకంబు
 కొనిరాకయుండె నెక్కిని యొక్కనాఁడు
 యామునేయాచార్యుఁ డట యారగింప
 నామనోహరశాక మపుడు లేకున్న
 లాలితం బైన యలర్కశాకంబు
 నేల కావింప రియ్యెడ నన్న వారు

ననిశంబు నొకవృద్ధుఁ డగువైష్ణవుండు
 కొనివచ్చు నేడు దా కొనిరాకపోయె
 సరవిమై నాఱుమాసములనుండియును
 గరమర్థిఁ జెచ్చు నీగతి శాక మనిన
 నతఁ డెవ్వఁ డేటికి నరుచెంచె నతని
 గుతుకంబుతోఁ దోడుకొని రండు శేపు
 అన విని వాఁడేగి యారామమిశ్రుఁ
 గని మఱునాఁడు వేగంబె తోఁతేర
 బదముల కెరఁగి యాపరిమభాగవతు
 మది యిగురొత్తఁ బ్రేమమున నిట్లనియె
 నీమెయి దేవర యిటకు వేచేయు
 తేమికారణము నా కెఱిగింపు మనిన
 ననుచుండ మీవార లర్థనక్షేప
 మునిచిరి నాయొద్ద నున్నది నీకుఁ
 జెలిపెద నని వచ్చితిని గాని యొండు
 వలనుమీఱఁగఁ గోరి వచ్చుట లేదు
 అనిన నామునివర్యుఁ డాసతి మ్మనిన
 దినదినక్రమమునఁ దేటపడంగ
 నన్నియు శ్రీగీత లానతిచ్చుటయుఁ
 జెన్నార విని మదిఁ జిగురించుకూర్మి

శో విష్ణుః పాండుట కెది యవాయ
 విరాజేత పరానతింబు వార్తలును
 బంధులు బొంగి పోవ మోక్షము
 పలికిన యామునదేవకుం బట్టెను
 కరినువ్విరక్తి పోవుడె; కామమశో
 బదులు యామును దోడుకొని పరచును
 శ్రీరంగమునకు వేంచేసి యాదేవు
 శ్రీరంగవాళువి నేమిపడె
 యామూర్తి మీతాత లిడిననమ్మె
 మెరు చూగుటచుగా కెందుకొ బుట్టెను
 నపుడు స్వయంబు రహస్యార్థములను
 కువదేశ మొసఁగె నయ్యును తత్త్వార్థము
 నంత సవాసియై యచ్చట రంగ
 కాంతుని పాదయసంగతుని గామించి
 సిద్ధార్థుడై జ్ఞాసిద్ధియు నాత్మ
 సిద్ధియు నీశ్వరసిద్ధియు ననఁగ
 తెలు వారుకృతులన శ్రీహరిస్తోత్ర
 ములును శ్రీగీతార్థఫలసంగ్రహంబు
 భూగురునుతమైన పుణ్యనిర్ణయము
 వాగమప్రమితియు ననుబంధములు

వివరించి కుముదాక్షవిమలాంశ మగుచు
 సరయ మహాపూర్ణుఁ డగుశిష్యవరుఁడు
 నలశంఖకర్ణునియంశమై మిగులఁ
 జెలువార రంగికుశీలవాఘ్నిండు
 నాయమానవమూర్తియై హస్తీశైల
 నాయకుఁడొడ నెంతయు మాటలాడు
 స్థిరభక్తినిరతుండు తిరుకుచ్చినంచి
 కరయంగ నలవామనాంశ మనంగఁ
 జెలువారుచుండు గోష్ఠీపురీసుఁడును
 మొదలైన నిజశిష్యముఖుల కందఱకు
 ముఁదమున సర్వార్థములుఁ బ్రసాదించి
 యలవిమోక్షేనయట్టి యఖిలశాస్త్రములుః
 జెల్పగి వ్యాఖ్యానంబు సేయుచున్నెడల
 నలరామమిశ్రుఁ డాయామునార్యునకుఁ
 బలిక నేకతమునఁ బ్రమదంబుతోడ
 మును నాథమునిశిష్యముఖుల కందఱకు
 ననుబొంద సకలరహస్యార్థములును
 నుపదేశ మొనరించి యోగరహస్య
 మపు డిచ్చె కురుభావ లప్పనిం బిలిచి
 యాదివ్యయోగవిద్యారహస్యంబు

తే దైవ్యసికి నొకలేశమంతయును
 గణమర్థ నతఁడు గంగాహరణగతి
 నిరుపమతద్యోగనిరతి నున్నాఁడు
 అది నీవు సాధింపు మటఁ బోయి యరిగ
 ముదమంది యామునమునివేగ నెడలై
 యొకజ్జీవనసతిలో యోగసమాధి
 యకలంకగతినున్న యయ్యోగికడకుఁ
 జని యామునీమృనిశ్చలయోగభావ
 మునకు విఘ్నము సేయ మొగమోక్షి యరిగఁ
 దనోఽప్యులును బాను దద్భాగమునకు
 నెనుకటిదెస వశానవృత్తి నుండుటయు
 గోరియిప్పుడెఱిఁపైకులజాతులైన
 వారెవ్వరైనఁ గ్రేవల నున్నవారె
 యనుచు నయ్యోగీంద్రుఁ డానతి యొసఁగ
 విని యామునేయుండు వేవేగ వచ్చి
 వినతుఁడై హస్తారవిదమల్ మోక్షి
 యనియె నచ్చేరు వంది యాయోగితోడఁ
 బనిఁబూని మఱుగునం బని వినియున్న
 నను నీవు గను చెట్లు నా కానతీయు
 మనిన నయ్యోగీంద్రుఁ డనియె నాతనికిఁ

గనుగవ బాస్పాంబుకణములు దొరగ
 సిరికూర్చిఁ గొంగిటఁ జేర్చుటకంటెఁ
 బరమభోగ్యముగ నాపయిఁ గరుణించి
 నాసేయు యోగమునకుఁ జిక్కియున్న
 శ్రీసతీసుండు నేడఁ జలలేగి నిక్కి
 మూపులపైఁ గరముల నూది వెనుక
 చూపుచునుండంగఁ జూచి యే నిష్ఠఁ
 షరయంగ నీకృప నలనాభమాని
 పరకులమునఁ గల్గువారిపైఁ గాని
 లేదని తెలిసి పిల్చితినన్న మిగుల
 మోది వి యామునముని సాగి మ్రొక్కి
 యరవొంద దేవర యాయోగవిద్య
 సరవిమై నాకుఁ బ్రసాదింపు మనిన
 నురుతిరం బైన యాయోగంబు తనదు
 చరమకాలమునఁ బ్రసాదింతు ననుచు
 నాకాల మావేళ యాముసూర్తంబు
 చేకొని యొకచిన్నచీటిపై వ్రాసి
 యిచ్చి నీ వావేళ కేతెంచితేని
 యిచ్చెదఁ గ్రమమున నీయోగవిద్య
 యని పనుపుటయును యామునేయుండు

చవి రంగవిభునియాహ్లాదబులోన.
 గొలుపున్నతటి నకకోపప్రబంధ
 మలనాథమునెవ్వరొక డైనగాయకండు
 బగి వెలిపింపు మమంజీరియంత
 నగవేసు శ్రీవద్దనాభుని వేగ
 పేలింపుఁ గని తమ్ము చేజేతఁ జూపి
 యావేళ బలునూకల కథింఁచుచుండు
 నది గని రంగవేదనమంత యనుమ
 మదిలోన యామునవలాని చింతించి
 వేవేగ నాదేవునికి నరిగి
 నేమిచి యచఁ పేచేరియున్నపుడు
 తమకు నాకుకు కేసు తానియువకను
 బ్రమదంబుతో నిచ్చుకత్తికఁ జూపి
 యానూచి ముక్తికి నరింపవేళ
 యామాసమును నాడియైన *బొంకు మను
 గటకటా యొకపుష్పకము గల్గెనేని
 యటపోవవచ్చుఁగా యని యట్ల వగచి
 తనశిష్యులును దాను పడయక మనుడి
 చనుదెంచి రంగవాసుబున నిల్చి
 శ్రీవేంకటాద్రిగోష్ఠీపురస్థలిని

యీవిధి నొప్పు సర్వేశుధామముల
 స్థాపితపటుజయస్తంభంబు లనఁగ
 నేపారుశిష్యుల నిద్ధవైభవులఁ
 ద్రిదశవందితుఁడైన తిరుమలనంబి
 మొదలైన శిష్యుల మునుకొనినిల్చి
 యిటమీఁదఁ దమమతం బీడేచ్చనట్టి
 పటుతరశిష్యుఁ డిచ్చాటునం గల్లు
 ననుచు వేదాంతవిద్యాలోలుఁ డగుచు
 ఘనతరకీర్తిసంకలితుఁడై యుండఁ
 దిలకించుతుండిరదేశంబునందుఁ
 బాలుపుమించిన మహాపూదూ రనంగ
 రాజిల్లు నగ్రహారంబు ననాగ
 రాజాంశజుఁడు లోకరక్షణశాలి
 భూసురకులజాతభూషణం బైన
 నాసురి కేశవాహ్వయవైష్ణవునకు
 సలలితచిత్రమాసంబున నాగ్ర
 జలజాప్తకోటితేజము నగ్గలించి
 జనియించి రామానుజఖ్యాతిఁ దాల్చి
 పెనుపొందఁ గ్రమమునం బెరుఁగుచు నుండఁ
 జనకుండు పంచసంస్కారముల్ చేసి

సరుపార నుపసయచంబు నొనర్చి
 యులవేదాధ్యక్షుఁడైననందనుని
 శశిలాగమంబులు నటఁ జదివించి
 నరనైథవముల వివాహంబు సేసి
 పరమానురాగసంభరితుఁడై యుండె
 నామహాయోగి రామానుజాద్యంబు
 తామహాశాస్త్రవిద్యల నెఱింగియును
 దేవసుతుఁడు నాండిపునియొన
 వేనచ్చి తాఁ జదివినంతి నంతఁ
 గాంచికినరిగి యాకరిరాజునందుఁ
 గాంచనాంబరుని శ్రీకరుని సేవించి
 వరుస నచ్చో యాదవప్రకాశాశ్వాస
 బరఁగిన సన్యాసికజ్జ నిచ్చులును
 విదితమై యొప్పెను వేదాంతవిద్య
 చదువుచో యాదవసూయహిశ్వరుఁడు
 అలఘుశిష్యులకు వేదాంతశాస్త్రంబు
 చెలఁగి వ్యాఖ్యాచంబు సేయుచు నుండె
 నాతఁజి నద్వైత మనువదించుటయు
 ద్వైతయుక్తుల వానిఁ దరలఁగఁజేయుచును
 అతనితోఁ జదివినయట్లుండుఁ దుడకు

నతనికిఁ బ్రతివాది యగుచు వాదించు
 నొనర నాసంయమియొద్ద నీరీతిఁ
 బనివడి వేదాంతవతన సేయంగ
 నిరతంబు గాంచిన్ నెలకొనియున్న
 పరమభాగవతులు భక్తిమీఱంగ
 శ్రీరంగమునను వేచేసి పల్కాటు
 నారూఢి రామానుజాద్యుఁ డొక్కరుఁడు
 ననిశంబు యాదవుం డరుయతీయొద్ద
 ననుచొంద వేదాంత మధికరింపుచును
 అతని యద్వైతవాక్యబులనెల్ల
 నతులితద్వైతవాక్యముల గొట్టుచును
 అచ్చట నున్నవాఁ డన విని పొంగి
 మచ్చిక యామునమానిశేఖరుఁడు
 నతనిఁ గటాక్షింప నాశ్చర్య జింతించి
 ప్రతిలేని శిష్యపారంబు సేవింపఁ
 గాంచి కేతెంచి యక్కడనున్న శిష్యుఁ
 గాంచీశుతోఁగూడఁ గదిసి మాటాడు
 నయవేది తిరుకచ్చినంబినిం బిలిచి
 దయతోడ నతనికైదండ గాఁబట్టి
 దేవనాథుని మహాదేవుని నంత
 సేవించి యటఁ బ్రదక్షిణము వచ్చుచును

వలనొప్పు శేషనివాస స్థాన
 మలవద నేమించి యాచారి శిష్య
 తనశిష్యవరులను దారు హరిదర్శన
 చనుచొంచి యాహస్తికైలవాసుడు
 వలచుట్టి రాగ యోగ్యుడగు వాని
 జెలియంగఁ గల్గితిరుకచ్చినది
 కని వారిలోన లక్షనమాట
 ఘనము జేసి చుట్టిగాకామునాడు
 అన విని యల్ల వారందఱు
 ఘనప్రసాదవారిఁ చక్కనివాఁడు మిగిలె
 నియమహంసపులనాఁ జెల్లనివాఁడు
 కాంస నాబురుభుక్తి గలిగినవాఁడు
 నలనాఁడె యసఁ గాంచి యామునాచార్యు
 డలలఁపఁజాఖ్యు దయాదృష్టిఁ జూచి
 తావకదర్శనోద్ధారకుం డితఁడు
 గావలయును దేవ కరిదానవరద
 యనుచుఁ బ్రార్థించి యాహస్తికైలేంద్ర
 మనసిజగురుని ప్రేమమున నేమించి
 తిరముగా మది మెచ్చి తిరుకచ్చినది
 కరిరాజవరదాకైకర్యాక్ష మచట

నునిచి కెప్పులతోడ నొనఁగూడి మగుడి
 చనియె శ్రీరంగవాసమునకు సంత
 నాదేవుఁ డఖిలశిష్యావృత్తుం డగుచు
 సాదకుం డగుచు వ్యాఖ్యానంబు సేయ
 నాతఁడే జోళనాయకుని హితాత్మ
 జాతుని బ్రహ్మరాక్షసుఁ డావహింప
 మంత్రవాదులు మహామహులు నేత్రెంచి
 మంత్రయంత్రములఁ బల్కాఱు గాసింది
 విడిపింప లేక నివ్వెఱపడి పట్లఁ
 బడి తుది యేమిటం బనికేరాకున్నఁ
 దొలఁగిన చోళనాథుఁడు విచారించి
 యిల మహామాంత్రికు లెట లేరె యనిన
 నఖిలవేదాంతవిన్యాసి సన్యాసి
 నిఖిలప్రశస్తుండు నిద్రి తేంద్రియుఁడు
 నతులమాంత్రికుఁ డైనయాదవాహ్మయుఁడు
 సతతంబు గాంచికాస్థలి నుండు ననిన
 విని రాజు పిలిపింప వేవేగఁ గదలి
 తనశిష్యముఖ్యు లెంతయుఁ జేరి కొల్వ
 యాదవుం డాలక్ష్మణార్యుతోఁ గూడి
 యాదటం జోళనాయకపురంబునకుఁ

జని మున్న బ్రహ్మరాక్షసుఁ డావహిలిన
 జననాథపుతునిపజ్జకు నేగుచెంచి
 కడగి ధిక్కారహుంకారంబు లెసఁగఁ
 దడయక యుగ్రమంత్రము జపింపు
 రాజనందనగతరాక్షసుఁ డప్పు
 ణోజ దప్పక యంతయును లెక్కఁగొనక
 తనరెండుకాళ్ళు యాదవుదిక్కు చాచి
 యనియె నీకిట్టి యహంకృతి యేల
 నిను నెఱుంగుదు నోరి ! నీవు జపించు
 మను వెఱుంగుదు నోరి మామకంబైన
 జననంబు నెఱుంగుదు చల మేటి కీపుకు
 పనరక తలగు మివ్వల కుండ కనుచు
 నాతఱి నీవు మహామాంత్రికుండ
 వైతేని దొంటి నీదైనపుట్టువును
 వినుపింపు తానైన విశదంబు గాఁగఁ
 దనపూర్వజన్మమంతయు నెఱింగితు
 లొలఁగు నీచేతఁ బోదునె పట్టిచలము
 వలవ దిచ్చో నుండవలదు పొమ్మనిన
 అన విని యాదవుం డనువాదివిప్ర
 మనుజానననునితోడ మఱియు నిట్లనియె

నైన నీదగు తనదైనజన్మంబు
 పూని వచింప నీపోవుచందంబు
 వినుపింపు మనిన నవ్వేళ యాదపుని
 గనుఁగొని పలికె రాక్షసుఁ డేపు మిగిలి
 యోరి యాదవ విను మొగి నీవు మునుప
 ఆరయ మఘరాంతరాగ్రహారంబు
 కడ నొప్పు ఘనతటాకముకట్టమీఁద
 నుడుమవై యుండుదు నొకపుట్టలోన
 నాచీతి నుండి సర్వావనీ స్థలుల
 వారును బరుషగా వచ్చునత్తఱిని
 శ్రీవేంకటేశ్వరు సేవింపవచ్చు
 శ్రీనైష్ఠవాళి భుజింప నచ్చోటఁ
 జిందినమెదుకులు చెలువార మొసఁగి
 తందులకతన నీ వందితి విట్టి
 జననంబు తనపూర్వజన్మంబు వినుము
 మునుపు దాఁ గ్రతువు ప్రేముడిఁ జేయఁ బూని
 పటుమంత్రతంత్రలోపము సేయ వచ్చె
 నిటువంటిపుట్టు విం కేమిటం బోను
 ఇల నెల్ల నీడేర్ప నేతెంచి నట్టి
 యలమహాత్ముండు శేషావతారుండు

ననుపముం డైనరామూనుజాశ్వుండు
 తను నేగు మచిన నీడకనేకమతుని
 విడచి యీపుట్టువు విడిచి ముక్తికిని
 నడచెద నంచు గ్రన్నన లేచి వచ్చి
 యాదట రామానుజాచార్యచస్య
 పాదపద్మములపైఁ బ్రణమిల్లి పాదకుఁ
 గని యాదర్శము భూకాంతుంచు నట్లు
 యనుమని వేడ రామానుజాశ్వుండు
 భూవిభుసుతుఁ డాసీ పొమ్ము నీ వట్లు
 పోవు నందులకు నివ్వడు గుఱు తొక్కటి
 యెనయంగ నిందఱు కెఱుంగంగఁ జూపి
 చనుమచ్చ బ్రహ్మరాక్షసుఁడు మోదించి
 యాయున్న రావి యాయతశాఖ విజ్జించి
 పోయెద నని చెప్పి భూపాలసుతుని
 వదలి యాచెంత నశ్వత్థాబునంగుఁ
 బొదలిన యొకమహాన్భులశాఖ విజ్జించి
 రామానుజుని పరిగ్రహవిశేషమునఁ
 దా ముక్తిపదము నిర్తజిఁ బ్రవేశింతు
 నని చెప్పి యరిగిన నాలక్ష్మణామ్యుఁ
 గని వెఱు గంది యాకాంతుఁ డెంతయును

ననయంబు వినుతించి యాదవు నెదుట
 వినుతవస్తువుల బల్విడిఁ బూజ నేయ
 రామానుజుండు తద్రమ్యవస్తువులు
 తాము గైకొనక యాదవునకు నిచ్చి
 జగతీశు ఏడ్వొని సంయమితోడ
 మగుడఁ గాంచికి వచ్చి మఱియొకనాఁడు
 అనురాగమున లక్ష్మణార్చ్యుండు చెలఁగి
 యనువొందఁగాఁ దల యంటుచునుండు
 యాదవుండు పొంగి యఖిలశిష్యులకు
 నాదట పేదవాక్యం బెన్ని యొకటి
 జలజనికాశలోచనయుగళంబు
 గలిగినయట్టి శ్రీకామినీవిభుని
 వనచరాసనవర్ణవలితాక్షయుక్తుఁ
 డనుచు నీరీతి నపార్థంబుఁ జెప్ప
 విని యది చెవులకు వేడియైయున్న
 ననయంబు వగచు రామానుజార్చ్యనకుఁ
 గన్నుల బాష్పము ల్గ్రమ్మ వం దొక్క
 కన్నీటిబొట్టు దిగ్గన జాతి వచ్చి
 యప్పు డాయతితోడ యందుఁ బైఁ జింది
 నిప్పు సోకినరీతి నెరయంగ నులికి

తలయొంటి చున్న యాతనియూననాఁబు
 తలయొత్తి చూచి యాదప్రకట కోపించి
 తనయొద్దఁ జదువ కింతటినుండి నీవు
 చను మెట్లకై న నిచ్చుట నుండవలవ
 దన విని రామానుజాద్యుఁడక్షేప
 మనమునఁ తెలఁగి దుర్మద మింక వినఁగ
 వలదు న న్నిసహవాసంబు నేయ
 వల దని మాన్పె నీవరదుండ యనుచుఁ
 దనయింటి కరిగి మాతకు నివ్వెఁగఁబు
 వినుపింపఁ దనయుని వీక్షించి పలికెఁ
 బాలు ముందర నీవు చదివినచదువె
 యాలస్య ముడిగి శ్రీహస్తాగ్రీంద్ర
 దానవాంతకున కెంతయుఁ బరమాపుఁ
 డైన సర్వోత్తము నఖిలపావనుని
 దేవతాసము నలతిరుకచ్చినంచి
 నేవించి యానతిచ్చినవాక్యసరణి
 నలవరింపుచునుండు మనిన డెందమునఁ
 దిలకింపుచును వచ్చి తిరుకచ్చినఁచి
 గని మ్రొక్క తనవచ్చుక్రమము తెల్లముగ
 వినిపించి నా కెద్ది వెఱవని యనినఁ

జెలిసి యెంతయు మెచ్చి తిరుకచ్చినంబి
 యలలక్ష్మణార్జున కనియె నింపొదవ
 ననిశంబు దేవరాయనికి నీ చేర్వ
 మొనయుశాలాకూపమున సలిలములు
 ముదమున నర్చనంబున కొకబిందె
 డొదవ జెమ్మనుచు నియోగించుటయును
 ననయంబు చెలఁగి తోయంబు కైంకర్య
 మొనరింపుచుండె శ్రీయతుఁడు నాకరణి
 నాయాదవుని బాసి హస్తీశైలేంద్రు
 తోయకైంకర్యంబుఁ దొడఁగి నేయుచును
 ననురక్తి నున్నవాఁ డని విని మదిని
 ననయంబు రాగిల్లి యాచునేయుండు
 పొదరి శిష్యుని మహాపూర్ణుని బిలిచి
 సదయుఁడై కాంచికాస్థలి కేగి నీవు
 నచ్చటిరామానుజార్యవర్యునకు
 మచ్చిక నీస్తవమణి వినుపింపు
 మతఁ డెందుఁల్పిన నచ్చోట నిలిచి
 సతతంబు నీ విది చదువుమటంచుఁ
 బనిచిన చని గురుపదపద్మములకు
 వినతుఁడై కాంచికి వేవేగ వచ్చి

వరదరాజున కనవరత మంబువులు
 వరమృత్యోద లక్ష్మణజేతకుండు
 కొనివచ్చుత్రోవ నెక్కిని యామునేయ
 ముని వదించినంత్రములు వదించుటయు
 నది విని రామానుజుడుఁ జెంతయును
 ముదమొంది యమ్మహాత్మునకు వందనము
 సవరించి యమ్మహాస్తవమణి యిట్లు
 సవరించినట్టి యాచార్యుఁ డెవ్వఁడు
 ఆన విని యపుడు మహాపూర్ణుఁ డతని
 కనియె నీనుతి యామునార్యశేఖరుఁడ
 యొనరించె నమ్మహాయోగిపుంగవుఁడు
 మునుకొని శ్రీరంగమున నున్నవాఁడు
 అనిన రామానుజుఁ డనియె నన్నిప్పు
 వసఘాత్మ యాయామునార్యవర్య
 పాదంబు లాశ్రయింపంగఁజేసెదవె
 నేదయ నామోద నిగుడించి యిప్పు
 డనుటయు మెచ్చి మహాపూర్ణుఁ డట్లు
 యొనరింతు రమ్మని యొడఁగూడఁ బలికి
 యారామ సోదరు నపుడు దోకొనుచు
 శ్రీరంగమునకు వేచేసి కావేరి

దరి చేరఁజూయి యత్తజీఁ బురిలోన
 నరుదైనకలకలం బైన నాలించి
 యరుదెంచువారల నరసిన లోక
 గురుఁడైన యొకముని గురు శేఖరుండు
 చనియె వైకుంఠ వాసమునకు ననిన
 విని మూర్ఛఁ జెంది యుర్వీస్థలి వ్రాలి
 పొరలుచుండిరి మహాపూర్ణఁ డవ్వేశఁ
 దిరమొందు ధీరతఁ దెలిసి పల్మాఱు
 భూమిపై నందంద పొరలుచునున్న
 రామానుజార్యు చేరఁగఁ బోయి తెలిపి
 యతనిదోకొని వేగ నరిగి కావేరి
 సుతటంబునం గడు సొంపరుచున్న
 యామునాచార్యుని యమలవిగ్రహము
 వేమఱు సేవించి జెఱఁగందుచున్న
 మునుప నాయామునమునిలోకనాథుఁ
 డనువొందఁ బట్టిన వ్యాఖ్యానముద్ర
 యడలకు మిఁక సకలార్థముల్ సీకు
 నెడవక యీవేశ నిచ్చితి మనిన
 ననువున విడువ రామానుజార్యుండు
 కని వెండియును నమస్కారంబుఁ జేసి

యామునాచార్యపాదాబ్జముల్ చేరి
 యామూలచే సకలాంధులు చెలియ
 వచ్చిన సేగురువరుల నను నిల్లు
 చెచ్చెర నెడనేని శ్రీరంగవిభుడు
 ప్రల్లదంబున స్థిరపడక యే నింక
 లెల్లబో యేమని సేవించు ననుచు
 బంచిన వగలఁ బొప్పుడును నాపెరియ
 నంబికి మ్రొక్కి విన్నపముఁ గావించి
 శ్రీరంగనాథుని సేవింపకపుడు
 భోరునఁ గాంచినఁ బోయి యచ్చోట
 మనసిజగురునకు మచ్చిక మునుప
 నొనరించి కైకర్య మొనరిపుచుండె
 నలవడ నిక నిచ్చితార్థంబులెల్లఁ
 చెలినెడ నని వచ్చి తిరుకచ్చినందఁ
 గనుఁగొని పాదపద్మములకు వ్రాలి
 వినవె యాకరిగిరివిభుచెలికాడ
 తలఁపుచోఁ గొన్నియంధులు లీవేశఁ
 దలఁచితి యే నిట్లు తలఁచితి ననుచు
 శ్రీకాంతుఁ డగుహస్తీఖరశేఖరున
 కేకాంత మగునట్టియెడ విన్నవించి

పూనికమీఱ నాపుండరీకాక్షుఁ
 కానతిచ్చినరీతి నానతీవలయు
 నన విని యట్లకా కనుచు నయ్యోగి
 యనునొంద మూఁపుపై యాలవట్టుబు
 హరి విహరించుదేహపుమేడయుందు
 సిరిమించఁ జేర్చునిచ్చెన లనన ప్ప
 నురుతరాయతథవళోర్ధ్వపుండ్రంబు
 కరమొప్పఁ బచ్చల కనకపాంగభృ
 సలలితవస్త్ర భూషణజాలములును
 మలయసాంపులతిరుమణివడంబులును
 నలర నేకాంతపాయస మారగించి
 యలహస్తిశైలనా యకుఁ డింపుతోడ
 నేకాంతమున నున్నయెడ నేగి నిలిచి
 చేకొని వీవనఁ జెన్నార విసరి
 యుపచార మొనరింపుచున్న నాయోగి
 కృపఁజూచి యాహస్తిగిరినాథుఁ డనియె
 నెనరంగ విన్నపం బొకటి మా కిప్పు
 డొనరింపఁదలఁచిన ట్లున్నాఁడ వీవు
 కలచె యేమైన నిక్కము సెప్పు మనిన
 నలవరు దనకు నిట్లని విన్నవించె

స్వామి! తావకపదానన్తః తైనన్తి
 రామానుజుడు గావము వీరీపః
 వలపులోఁ గొన్నియర్థములు వలచి
 నలువొంద మీకు విన్నవము గావించి
 యిరవొంద మీ రాచరిచ్చిననరణి
 విరుగంగఁ దలచోడఁ బలుపుమటన్న
 నావిన్నపమ్మ నేమని మూనినాడ
 నీవేళ నవి మాన తిమ్మ నాప్రసాదు
 చిన్నానిమోముపైఁ జిహ్వన్త నెరయఁ
 గన్ను గొనల నిండి కరుణఁ జెవాళి
 నేవిపుమన్న కాంచీపూర్ణలోక
 నావేల్పురాయఁ జిట్లని యానతిచ్చె
 నతఁ జెఱుంగనియట్టి యర్థము ల్గలవె?
 యతఁడు స్వర్ణఁ జీయవనిలోపలను
 ఇటువలెఁ దాను నీయింజకరణి
 నటియింజఁగాఁ గోరి నను పేడినాఁడు
 ఐన నే మయ్యె రామానుజార్థుడు
 తా నాత్మలోపలఁ దలచునర్థమ్ము
 లెవ్వరు తనగురుఁ జెడ్ది యుపాయ
 మెవ్వఁడు పరతత్త్వ మెద్ది సన్మతము

అని యెన్ని నాఁడు మహాపూర్ణగురుఁడై
 తనగురుం డలప్రపదనముపాయంబు
 తత్త్వంబు నేను సద్వైతంబ మతము
 తత్త్వార్థ మిది ప్రపదనమున కరయ
 నంతిమస్మృతి వల దని చెప్పు మనిన
 నంతట నరిగి రామానుజాద్యునకు
 నావిధం బుతయు నానతిచ్చుటయు
 భావించి యాశ్చర్యపడి ముద మంది
 చెలువుమీఱంగఁ గాంచీపూర్ణుపాద
 ముల వ్రాలి యమ్మహాముని సమ్మదమున
 నలమహాపూర్ణుని నాశ్రయింపంగఁ
 దలంచి డెదమున సంతస మిగురొత్తఁ
 బరువడి శ్రీరంగపట్టణంబునకు
 నరుగుచు మధురాంతరాగ్రహారమున
 నలసి తటాకనాయకుఁ డను నచటి
 జలజలోచనునివాసముఁ జేర నేగి
 దైవయోగమున సత్తటి మహాపూర్ణుఁ
 డావేశ సకుటుంబుఁడై యేగుదెంచి
 యిటమీఁదఁ దను గాంచి యిడేర్తు సనుచు
 నటవచ్చివచ్చి యాహామః దిరమున

నున్నట్టి యాదేశకోక్తముఁ గాంచి
 వెన్నెలఁ బొడఁగన్న వెన్నెలపులుఁగు
 సరవి భానుని గన్నజలజఃబుకరణిఁ
 గర మక్తి చాదపంకజముల వ్రాలి
 యున్నరామానుజు నొగి గొగిలించి
 కన్నీరు దుడిచి యంగములెల్ల నివుర
 నామహాపూర్ణున కాలక్ష్మణాయఁ
 జామోద మెసఁగ నిల్చిని విన్నవించె
 నుపదేష్ట మగుచు హితోపదేశంబుఁ
 గృహఁజేసి నను గూర్చిపంగవలయు
 నన విని క్రీకొంచి యల్లదే యింక
 ననతిదూరము మన మటఁ బోయినపుడు
 తేవగాఁ బుణ్యకోటిచ్ఛాయ నచట
 దేవనాథునిసన్నిధిని సకలములు
 నలమామునాచార్యు నన్నియు మీరు
 తెలివిమీఱఁగఁ బ్రసాదించెద రనినఁ
 గటకటా మున్నెఱుంగరె యామునార్యు
 నటఁ బోయి కనియెద మని పోయినప్పు
 డేమయ్య దేహంబు లెన్న నిత్యములె
 యీమెయి మీ రానతిత్తురె యిపుడు

కృపసేయు మనిన నాకృతి లక్ష్మణునకు
 నపు డారిమాపతి యగ్రభాగమున
 వకుళమూలమున నాశ్వదారుమడిని
 ప్రకటించి గురుపరంపరమూలమనుపు
 డ్వయగుఖ్యములను నర్థముతోడఁగూడ
 దయసేసి రామసోదరున కీర్తియెఁ
 దొలుత రాముఁడు భరతునకుఁ బాదుకల
 నిలఁ బ్రోవఁ దా సిచ్చి యేగినకరణి
 నారీతి నను బ్రోవ యామునేయుండు
 సారంబు లగు తమచగణపద్మములు
 మనుమణియునుగూడ మాయందుఁ బెట్టి
 మునుకొని యరిగిరి ముక్తిభూస్థలికి
 సామంతమునకు వాచ్యంబైనదాని
 బ్రేమమై నీకుఁ జూపెద రమ్మటంచు
 నంచితంబుగ లక్ష్మణార్జుందుఁ దాము
 గాంచికి నేతెంచి కాంచీపురీశు
 నతిభక్తిఁ గాంచి రామానుజార్జునకు
 మతి నెన్న వీడె తస్మంత్రవాచ్యండు
 అనుచు నానతియిచ్చి యాఱుమానంబు
 లనురక్తి శిష్యుతో నచ్చోట నుండి

సకలహితోపదేశములు ధాతుశ్రినకుఁ
 బ్రకటింపుచుండె నామై నొక్కనాఁడు
 తమదేవి రామసోదరునిదేవియును
 గొమరారఁ జని నొకకూడుంబునందు
 సారిది సిద్ధును జేమాచును జేవకుండ
 లిరువుర నొరయ నయ్యెడ లక్షస్తావ్యు
 కాంత కులంబులకొను మేర్పడింది
 కాంతాశమునఁ జెలికలకుంబుఁ గొట్టి
 తనయింజి కరిగి నస్తకి మహాపూర్ణ
 పనిత యేతెంచి యవ్వపుచ్చ చెల్వినకు.
 డెలిపిన నాలోకదేశకుం డాత్మ
 నలికి యెక్కడ వైష్ణవాపచారంబు
 వచ్చునో యని శిష్యపరులోడఁ జెప్ప
 కచ్చోటు వాని చయ్యన రంగపురికిఁ
 జనియె నామై ననుష్ఠానంబు సేసి
 యనురక్తితోడ రామానుజార్చ్యుఁడు
 చనుదెంచి గురునివాసమునకు నరిగి
 యనువొందుభక్తి నిజాచార్యు నడుగఁ
 గోరి యచ్చో నెలకొనియున్న వారు
 శ్రీరంగమునకు వేంచేసిరి యనిన

నాతోడఁ బిల్చి యాసతియీక యిట్టు
లీతటి నరుగుట కేమికారణమొ ?

యన విని వారు మహాపూర్ణగురుని
వనిత మీవనితయు వాకిటిబావి

జలములు చేదంగఁ జని చేదుచున్న
బలువిడి నొండొరుభాండము లోక్కఁ
దమకుండ మీకుండ తాఁకుటెట్లనుచుఁ

దమకించి యాభిజాత్యంబులు దలఁచి
గ్రక్కున మీకొమ్మ కనలి చేకుండ
వ్రక్కులు సేయు నవ్వడువు దా నెఱిగి
కలఁగి మిక్కిలి దమకాంతఁ గోపించి

యలుకుచు శ్రీవైష్ణవాపచారంబు
లొనఁగూడు నిచ్చోట నున్న నిం కనుచుఁ
జని రన్నఁ గనలి లక్ష్మణదేశికుండు

నేమిసేయుదు నింక నియ్యపచార
మేమిటం బెడఁబాయు నిట్లు రాఁదగునె
యరయంగఁ బ్రతికూల యగుభార్య విడుచు
టిరవొందఁగా శాస్త్రహితమే తలంపఁ

జెనఁటియొనట్టి సంస్మృతి యింత రోత
యని యాత్మ నొకయుపాయంబుఁ జింతించి

యనురక్తిఁ దనదేవి నలు బుట్టినింటి
 కనిపెడుకైవడి ననిపి గొబ్బనను
 జెన్నొందు నాహస్తిశిఖరమందిరుని
 సన్నిధానంబున జనులెల్ల వినఁగఁ
 దక్కక సోదరీతనయుదాశరథి
 దక్కఁ దా సకలబాంధవుల డించితిని
 అని హస్తిశైలనాయకునిచే సర్వ
 జనులు సన్నతి సేయ సన్నాస మంది
 తనగురుం డగుహస్తిధరణీధరేశు
 ననుమతి మతమున కరుదెంచిసంత
 నాశ్రితసురభూజ మగువేల్పుచేత
 నాశ్రమస్వీకార మలవడం జేసి
 యలలక్ష్మణాచార్యుఁ డని సర్వజనులుఁ
 బలుక రాహునుజభక్తమందారు
 చెలియలికొమరుఁ డాశ్రితపారిజాత
 † మలఘుప్రతిష్ఠితునంశ మైనట్టి
 సలితగురుఁడు దాశరథి యవ్వేశఁ
 దను నొందు దక్కంగఁ దక్కినబంధు
 జనము డించితి నని సన్న్యసించుటయు
 విని యమ్మహాత్ముఁ డెవ్విధి నన్న విషవ
 ననియెఁ గృతార్థుండ నైతిఁ బొమ్మనుచు

నాసమీపమునఁ గూర్చగ్రహరమున
 భాసిల్లు లోకైకసావనమూర్తి
 యలసర్వసేతునియంశమై మిగులఁ
 జెలువారు శ్రీవత్సచిహ్నదేశికుని
 ననురక్తిఁ దోకొని యతఁడును దాను
 జని కాంచినున్నలక్ష్మణమానివర్యు
 సేవించి సాదరాజీవయుగ్మంబు
 తావిఁ జొక్కుచు పట్టదంబులై వ్రాలి
 కృపచేసి మముఁ గటాక్షింపంగవలయు
 నిపు డని వినుతింప నెంతయుఁ బ్రీతిఁ
 బంచసుస్కృతులుఁ జొప్పడఁజేసి వారి
 కంచితపరమరహస్యంబు లొసఁగి
 శరధిగంభీరు దాశరథిఁ గూరేశు
 గురుని నిర్జితదేవగురుని నెంతయును
 బ్రేముడి సేసి రాప్రియశిష్యవర్యు
 లామానిచంద్రుని యఖిలసేవలను
 రమణఁ జేయుచు నంతరంగులై యుండి
 రమలవిద్యామనోహరమూర్తు లగుచు
 నంత యాదవమాత యాత్మజఁ జూచి
 యెంతయు వగచి నీ కిట్లుండఁ దగునె

యజ్ఞలకర్మములకు నధికార మొసంగు
 శిఖయు జన్నిదమును జెల్లఁబోవిడిచి
 యీమెయి నుండుట యిది శాస్త్రహితమె
 రామానుజార్యగారవమున నీవు
 నురుగతి శిఖయు యజ్ఞోపవీతమును
 ధరియింపు మనిన నాతల్లి నీక్షించి
 దండి నిన్నా క్షేకదండినై యిట్లు
 లుండితి శిఖయు యజ్ఞోపవీతమును
 నేరీతి ధరియింతు నివి పూనుకొఱకు
 నారయ నింకఁ బ్రాయశ్చిత్తముగను
 వలగొనవలయు భూవలయుంబు తనకు
 బలము లేదని యార్తిఁ బడి కను మూయఁ
 గలలోనఁ జనుదెంచి కిరిరాజవరదుఁ
 డిలచుట్టి రాకున్న నేమయ్య వలదు
 రమణతో నీవు మారామానుజార్యఁ
 దమకంబు డిగ్గి ప్రదక్షిణా బొకటి
 చేసిన భూప్రదక్షిణము సాంగముగఁ
 జేసినవాడవేఁ జెప్పినకరణి
 నొనరించి లక్ష్మణార్జునియొద్ద నాతఁ
 డొనరించు సన్నాహము మొనరింపు మనినఁ

గల మేలుకాంచి యక్కల విశ్వసింప
 కలకాంచిపూర్ణుని నావేశఁ గాంచి
 యీతెఱు గంతయు నెఱిగించి మీర
 లీతెఱు గిభశైలహేమాంబరునకు
 నెఱిగించి యతఁ డానతిచ్చినరీతి
 నెఱిగింపవలయు నా కిటమీఁద ననినఁ
 దడయక శ్రీహస్తధరణీశు నట్ల
 నడిగి యేతెంచి యిట్లనియె నాఘనుఁడు
 జలజలోచనుఁడు నీస్వప్నంబునందు
 నెలమిలో మును పానతిచ్చినకరణి
 సవరింపు మనియెఁ గొంచక యని యన
 చివరించి యంతయు వెఱు గందుకొనుచు
 యాదవుఁ డరిగి రామానుజమాని
 పాదపద్మములకుఁ బ్రణమిల్లి పాగడి
 సేవించి నడిఁ బ్రదక్షిణముగా వచ్చి
 యీవిధం బంతయు నెఱిగింప నతఁడు
 కరుణ దైవాఱ లక్ష్మణదేశికుండు
 నురుతరం బైన వేదోక్తమూర్తమున
 నయమారఁ బునరుపనయనంబు సేసి
 యయకరం బగు త్రిదండాశ్రమం బొసఁగి

యతని గోవిందనామాకితుం జేసి
 యతులితసకలరహస్యంబు లొసఁగి
 నిజశిష్యుఁ గాఁగ మన్నించి యచ్చోఁడు
 ద్విజగంబు లెఱుఁగ వర్తిలుచుండె నంత
 యామునాచార్యపాదాసక్తమతులు
 రామానుజాశ్రయ చర్యలు విని యలరి
 శ్రీరంగమున రంగ శేషపర్యంకుఁ
 జేరి విన్నపములు చేసి యగ్గించి
 రామానుజుడు దర్శనగురుం డగుచు
 స్వామి యెల్లపుడు నిచ్చట నుండవలయు
 నన విని రంగనాయకుఁడు సంతసము
 మునుకొని శ్రీనాథమునివంశుఁ డైన
 రంగనాయకుని చేరఁగఁబిల్చి మిగుల
 సంగవింపుచుఁ గాంచి కరిగి వేవేగ
 ననువొంద నేయుపాయంబున నైనఁ
 గొనిరమ్ము లక్ష్మణగురుని నిక్కడికి
 నన విని ప్రిణమిల్లి యాగాయకేశుఁ
 డనురక్తిఁ గాంచికి నరుదెంచి యంత
 వరదుఁడు పరిజనవైభవస్ఫూర్తి
 యరుదారఁ గొలుపున్నయత్తటి వచ్చి

ఘనమైన తనదివ్యగానంబు సొగయ
 వినుపించి యానాదవేదిఁ జొక్కింప
 వలనుగా మెచ్చి యావరదుఁడు కొంక
 వలదు వేడుము నీకు వలయు నర్థమ్ము
 లన విని రామానుజాహ్నుని నాకు
 వనమాలి వరద యీవలయు నావుఁడును
 వరదుం డితఁడు దక్క వలయునర్థంబు
 లరుదార నిచ్చెద ననిన గాయకుఁడు
 రామావతార వారకరైఁడుమాట
 లీమెయి మీ రాసతీ నెట్లు పచ్చ
 ననిన నేమరితి మే ముహ్వాడే యనుచుఁ
 గనకాంబరుండు లక్ష్మణమానివరుని
 నిచ్చినఁ బొంగి రంగేశుగాయకుఁడు
 మచ్చికతోడ నహ్మానిఁ దోకొనుచు
 శ్రీరంగమునకు వేంచేయు నవ్వేళ
 శ్రీరంగపతి తనసేనానితోడఁ
 బరమభాగవతులు పరిచరజనము
 నరుదార నెదురుగా ననిపి వెండియును
 నామాని తమకడ కరుదెంచువేళఁ
 బ్రేమమై నెదు రేగి పెక్కుచందముల

ముదమున నడుగుదమ్ములఁ బ్రసాదించి
 తుదలేవివేడ్కతోఁ దోకొనివచ్చె
 చాలక్షణార్థుడు నఖిలభాగవత
 జాలంబుతోఁగూడఁ జనుచెంచి భక్తి
 శ్రీరంగనాథుని చెలువంబు కన్ను
 లారంగ మఱియు నందంద నేమిఁక
 నారంగవిభుఁడు రామానుజాచార్యుఁ
 జేరంగఁ బిలిచి మచ్చికసేసి నీవు
 నొగి నేనె పాలింపుచున్నవిభూతి
 యుగము నీ కిచ్చితి నొకకొఱలేదు
 పన్ని మామకగృహపరికరాదులకు
 నన్నిటికిని గర్త వైయుండు మనిన
 నామెడ రంగనాయకునిదివ్యాజ్ఞ
 త్రోయక యహ్మనితోయజతరణి
 నిఖిలేశుఁ డగురంగనిలయుకోవెలకు
 నఖిలంబునకు. గర్తయై తాను నిలిచి
 యగు ననువారల నగు నంచు మెచ్చి
 తగ దనువారలఁ దగ దంచుఁ దిగిచి
 యామీఁద నిజశిష్యుఁ డగునకలంక
 భూమీశుఁ డనురాజపుంగవు నొకని

నారంగపురమున కధికారిఁ జేసి
 శ్రీరంగపతి సమంచితవైభవముల
 నెప్పటికంటెఁ దా నినుమడి గాఁగఁ
 దప్పక నడుచుచందంబు సేయించి
 యట నొక్కనాఁడు మహాపూర్ణగురుని
 బటుభక్తి సేవించి పదముల కెరగి
 యనురక్తి మీకు నయ్యామునాచార్యుఁ
 డొనరంగ నుపదేశ మొసఁగినయట్టి
 ఘనరహస్యము లింకఁ గలిగినఁ దనకుఁ
 జనువుమీఱంగఁ బ్రసాదించవలయు
 నన విని యతిపూర్ణుఁ డాయామునేయ
 ముని యొసంగినయర్థములు మునుమున్నె
 కల నెల్ల నీ కలకాంచిలోపలనె
 తెలిపితి మీందు సందేహంబు లేదు
 అని తమసుతుని రామానుజార్యునకు
 వినుతశిష్యుని జేసి వెండియుఁ బలికె
 యామునమానిరహస్యము ల్లోన్ని
 ప్రేమమై నెంతయుం బ్రయశిష్యులైన
 యలతిరుమలనంచి కలదామధరుని
 కలగోష్ఠిపూర్ణున కనఘుఁ డైనట్టి

యలరంగనాశగాయకునకు నెలమిఁ
 చెలిపినా రవి నీవు చెలిసికొ మ్మనిన
 ఘనమైనశిష్యసంఘముతోడఁగూడ
 ననురక్తి రామానుజాచార్యుఁ డంత
 శ్రీగోష్ఠిపూర్ణుని సేవించుకొను
 శ్రీగోష్ఠిపురికి వేంచేసి యాగురుని
 గని భక్తి పాదపంకజముల వ్రాలి
 మనమార నలచరమశ్లోకమునకుఁ
 జనునర్థ మెద్ది ప్రసాదింపవలయు
 ననిన నాగురువరుం డట్ల కా కనుచు
 రామానుజునిమనోరాగంబుఁ చెలియ
 సీమాటలు వోయి ర మ్రోఱిఁగింతు ననిన
 నీరీతి ముని పదియేడువారములు
 సారెకుఁ దిరిగి వేసారక మదిని
 జింఱిపుచుండంగ శ్రీరంగమునకు
 సంత శ్రీగోష్ఠిపూర్ణాఖ్యశిష్యుండు
 చనుదేర నపుడు లక్ష్మణమానివరుండు
 తనలోనియార్తయంతయుఁ దోచునట్లు
 తెలిపి యాఘనుని కి తెఱఁగెల్ల మీరు
 చెలువార వేగి గోష్ఠిపూర్ణునకును

నెఱిగించి తలఁపుచో నిరవొందువగపుఁ
 తరలంగఁ జేయు మిత్తటి నని పనుప
 నరిగి యాఘనుఁ డంత నలగోష్ఠిపూర్ణు
 గురున కీతెఱఁగు సేకొని విన్నవింప
 ననయంబు హర్షించి యాదేశికుండు
 తనశిష్యుఁ బిలిచి యత్తటి నీవు వోయి
 తనదుపవిత్రంబు దండంబుఁ దాల్చి
 కొని పెరవారిఁ దోకొనిరాక తాన
 యేతెంచెనేని నే నిత్తు నటంచుఁ
 దోతెమ్ము మానిచంద్రుని వేగ ననుచు
 ననిపిన నరిగి రామానుజాద్యునకు
 నొనర నవ్విధమంతయుం దేటపఱచి
 రమ్మన్న నుప్పొంగి రామానుజుండు
 సమ్మదం బెసఁగ దాశరథిఁ గూరేశుఁ
 దోకొని యాతనితోడ నేతెంచి
 యాకరుణానిధి నాచార్యవర్యు
 సేవింప నపుడు గోష్ఠిపూర్ణుఁ డనియె
 నావేళ చెంత రామానుజుతోడఁ
 గరమర్థి నిన్నునొక్కనినె రమ్మనిన
 చిరుపుర నీవెంట నిటకుఁ దేఁ దగునె

యనినఁ బవిత్రులు నలఘుదండములు
 గొని పని విను మనం గోరి యేనట్లు
 యీవేశ మీరానతిచ్చినయట్లు
 వేవేగ నిల పని వింటి నాప్రమను
 నింజారుకూరిమి నీ కిందులొన
 దండ మెవ్వరు పవిత్రుల బెప్ప రనిన
 దండ దాశరథియే దండము గూర
 మండలేశ్వరుఁడే మామకపవిత్రులు
 నన విని మోదించి యాగోష్ఠిపూర్ణుఁ
 డనియె నే నొసఁగు రహస్యార్థ మీప్ర
 నీయురువురుఁ దక్క నెవ్వరితోడ
 మాయానఁ జెప్పకు మఱి చ్ఛానివర్య
 యని రహస్యమున నాపరమార్థ
 మొనర మాసిండున కుపదేశ మొసఁగి
 యనిపిన యతిపతి యామఱునాడు
 ఘనతరశ్రీగోష్ఠి కానాఘః జైన
 శ్రీవరుతిరునాళ్లు సేవించుకొఱకు
 శ్రీవైష్ణవాళి పేచేసియుండంగ
 నందఱు వినుచుండ నాచరమార్థ
 మందంబుగాఁ బెట్టి యానతిచ్చుటయు

నామాట విని యప్పు డాగోష్ఠిపూర్ణః
 డాహానిః జేరంగ నతిముటి వచ్చి
 యేమోయి యిటకు మీ రిరువురుఁ దక్క
 నీమహానీయార్థ మెవ్వరితోడఁ
 జెప్పకు మని బుద్ధి చెప్పితి నానఁ
 దప్పి యీగతి సేయఁ దగునె నీ కిపుడు
 శ్రీతిగురుతోడ బొంకినవాని కరయఁ
 గతి యెద్ది తుది నరకమెకాక యనిన
 ననియె రామానుజుఁ డాగోష్ఠిపూర్ణఁ
 గని యొక్కరుఁడు నరకముఁ బొంద నేమి
 యిందఱు మీకృప నిడేరి శౌరిఁ
 జెందుదు రని యేను జెప్పితి ననినఁ
 గాఁగిటఁ జేర్చి లక్ష్మణమానివర్యు
 వీఁగనికూర్మితో వినుతులు చేసి
 యిల సర్వలోకుల నీడేర్పవచ్చు
 నలవాడ వీ వని యందంద పొగడి
 యిటమీఁద దొరఁకొని యీదర్శనంబు
 పటుగతి నీపేరఁ బరఁగు నెల్లెడల
 నని వరం బిచ్చి నిజాత్మజు శిష్యు
 నొనరించె నప్పు డయ్యోగిచందునకు

యతిపురందరుఁ డంత నాగోష్ఠీపూర్ణు
 చతిభక్తి వీడ్కొని యరిగె నంతటను
 శ్రీమాలికాధరుచే ద్రవిడాగ
 మామోదకరహస్యంబు లెఱిగి
 కరమర్థి శ్రీరంగగాయకుచేతఁ
 బరిపూర్ణతద్దానభంగులు చెలిసి
 శ్రీరంగమున నిట్లు శిష్యశేఖరుల
 కారూఢి వేదాంత మానతియిచ్చు
 చున్న యత్తఱి దండ నొకయేకదండి
 క్రన్నన గంగసంగడినుండి వచ్చి
 తనతోడ శాస్త్రవాదము సేయు మనుచు
 ననయంబు గర్వింది యతిరాజుఁ జూచి
 యొంజొరు వాదింప నోడినవారు
 దండిమైఁ గొల్చు నాతనిశిష్యవరుఁడు
 గావలయునటన్నఁ గని లక్ష్మణార్జున
 డావాక్యమున కెంతె యంగీకరించి
 సాలయక యద్భాహుసుందరనామ
 దళితహిరణ్యముందరి కేగుదెంచి
 నిండాదుకణకతో నిలిచి యయ్యేక
 దండితోఁ దొడరి యుద్దండుఁడై పేర్చి

పదియేడుదినములు పట్టినచలము
 వదలక వాదించి వాదించి మదిని
 వేసరి యతిరాజు వెడఁగన్న మూయ
 నాసమయమున రంగధీశ్వరుండు
 చరుదెంచి ప్రతివాదిజయహేలియుక్తి
 నొనరంగ నుపదేశ మొసఁగ మేల్కొంచి
 యామఱునాఁడు రామానుజాచార్యుఁ
 డామహాప్రతివాది సలహాక గెలిచి
 దయతోడ నయ్యేకదండి కవ్వేళ
 నయమారఁ బునరుపనయనంబు చేసి
 మగుడ ద్రిదండాశ్రమముఁ బ్రసాదించి
 తగళిష్యవరుల కెంతయు ముఖ్యు జేసి
 సాదరుం డగుచు వేదాంతదీపంబు
 వేదాంతసారము వేద్య మైనట్టి
 అరవిందదళలోచనార్చనాశ్రమముఁ
 గరమొప్పు సాబగుల గద్యత్రయంబుఁ
 దళుకొత్తుచున్న గీతావివరణము
 సలవడఁజేసి వ్యాఖ్యానంబు చేసి
 చుక్కలలో నొప్పు సోముచందమున
 నొక్కటఁ బరమశిష్యులతోడఁ గూడి

దెసలకు వేచేసి తిమిరసంతతుల
 పసగరగొనియెడు భానుచందమునఁ
 బరమతవాదులఁ బరపి యచ్చోటి
 ధరణీశ్వరుల శిష్యతములఁ జేయుచును
 బాయనికడఁక నుద్భటశిష్యవరుల
 నాయాయితరుపతు లందునిల్పుచును
 వెలయ నీరీతి దిగ్విజయంబు చేసి
 యిల వలగొని యిట్లు లేతెంచుచుండ
 సాగ కాశ్మీరదేశమునందునున్న
 శారదాపీఠదేశమున కేతేర
 శారదానారదసంకాశ యైన
 శారద యప్పు డాసంయమిందుగ్గినకు
 నెదురేగి పదముల కెరగి నుతించి
 ముదమున నిజవాసమునకు నేతేర
 రామానుజుండు శారదఁ జూచి యేమి
 నామిఁద నీ వింత నంటుజేసెదవు
 అన విని వాణి యిట్లనియె నోమాని
 వినవయ్య జగదేశవిఖ్యాతచరిత
 మునుపొక శ్రుతివాక్యమునకు శంకరుఁడు
 వనమాలి కపిగుదవర్ణ నేతుండు

అని యశార్థముఁజెప్ప నది తప్పటంచు
 దనుజారి పంకజదళ నేత్రుఁ డనుచు
 నీవంబు పార్థ నెన్నితి వందుకొఱకు
 భావించి సంతోష భరితనై యిప్పు
 డారీతి నిన్నుఁగన్నంత నుప్పొంగి
 యీరీతిఁ జేసితి నేను నీయెడను
 నన్నుతనిభిలశాస్త్రంబులన్నియును
 నున్నవి యచ్చోట యోగీంద్రచంద్ర !
 చేకొని నీవలసినశాస్త్ర మిపుడు
 కైకొను మనిన లక్ష్మణయోగివరుఁడు
 భువనంబులన్నియుఁ బొగడఁ దా మున్ను
 నవరించువేదాంతసంగ్రహం బెత్తి
 యేముసేసినశాస్త్ర మిది దీనఁదప్పు
 లేమేనిఁ గల్గిన నెఱిగింపు మనుచుఁ
 దనకేల నున్నపుస్తకము పంకేజ
 తనుజాతరాణిహస్తములకు నొసఁగ
 ధరలోన సకలశాస్త్రముల కెల్లపుడు
 సరకు గైకొనక మెచ్చక యుండువాని
 యిరవొంద నాఘనుఁ డిచ్చుశాస్త్రంబు
 శిరసావహించి మెచ్చినమానివరుఁడు

నత్తటి బోధాయనాఖ్యనిర్మాణ
 వృత్తి శారదచేత వేగఁ గైకొనుచుఁ
 గడుఁ బెక్కువిధములఁ గంజాతసూను
 పడఁతుక నంత సఁభావించి కదలి
 యంత శ్రీపురుషోత్తమాధీశుఁ గాంచి
 సంతసంబునఁ గూర్మశైలేశుఁ జూచి
 యలసింహశైలనాయకుఁ బొడఁగాంచి
 సలలితాహోబలేశ్వరుని సేవించి
 శ్రీవేంకటాధీశు సేవింపఁగోరి
 శ్రీవేంకటాగంబు చేర సేతెంచి
 శ్రీపురంబునకు వేంచేసి నెయ్యమున
 నాపురిఁ జాలించు నలవిత్థలేంద్రు
 డీశినాయకుని గృహ సేసి యచ్చోట
 నతనిచే నొకయగ్రహారంబుఁ గొనుచు
 నఖిలశాస్త్రజ్ఞులు ననుపమేయులును
 నిఖిలసన్నతులును నిజశిష్యు లగుచు
 చెలఁగి డెబ్బదినాల్గుసింహాసనముల
 నలనడువారిలో నందుఁ గొందఱను
 బరమానురక్తి ముప్పదీమందిఁ బిలిచి
 తిర మొంద నందుఁ బ్రతిష్ఠఁ గావించు

నప్పు డయ్యతివరుఁ డాశేషనగము
 తప్పక సేవించెఁ దద్దయుఁగూర్చిఁ
 బరమపావనుఁ డైన పరకాలముఖ్యు
 లరుదెంచి శేషాంశ మనుచు నగ్గిరిని
 ద్రొక్కనోడిరి తాము దొడిబడ నింకఁ
 ద్రొక్కరా దన విని తుందుడుగొనుచు
 సతులశేషాంశ మైనట్టి యనంత
 పతిశిష్యముఖ్యు లేర్పడఁగ నిట్లనిరి
 యీవేశ మీ రిది యెక్కకయున్న
 దేవమీశిష్యులు దిక్కులవారు
 నారోహణము సేయ రగ్గిరిమీఁద
 నీరీతి తగవు గా దేవేశ మీరు
 నాగేంద్రులై లేంద్రనాథు సేవింప
 వేగ నవశ్యంబు వేంచేయవలయు
 నన్న రామానుజుం డాశైల మెక్కి
 చనువేశ నావచ్చుచందంబుఁ దెలిసి
 యలతిరుమలనెంచి యనురక్తిఁ బంపి
 వలనొప్ప వేంకటేశ్వరుఁ డారగించి
 దయసేయు తత్ప్రసాదమును నైకొనుచు.
 గయమున నరిగి శ్రీరామానుజులకు

నెదురుగాఁ జనిన మాసీద్రుఁ డావేశఁ
 ద్రిదశవందితుఁ డైన తిరుమలనంబిఁ
 గని భక్తిఁ బాదపంకజముల వ్రాలి
 తనరారఁ దత్ప్రసాదము స్వీకరించి
 యారయ సర్వకోకాచార్యులైన
 మీ ధీప్రసాద గుమ్మెయి దేరవలెనె
 పనిఁ బూని యొకపిన్న పాపనిచేత
 ననిపినం జాలదే యనిన నాఘనఁడు
 నిప్పుడు మీ రానతిచ్చినకరణి
 తప్పక నగర మెంతయు వెదకితిని
 ఆకడ వైష్ణవు లగువారిలోన
 నాకన్న నెన్న చిన్నలు లేరు గానఁ
 దెచ్చితి నన్న నాదేశికుమాట
 మచ్చిక వేదాంతమార్గమై యున్న
 ననయంబు మోదించి యామానివరుఁడు
 తనశిష్యవరుల నండఱ విఱికించి
 కంటిరే యిప్పుడు వేంకటపూర్ణమహిమ
 గెంటక మది నహంకృతిలేశమైన
 నరయక పెద్దవా రైన నైచ్యంబు
 దొరయంగ భాగవతులయెడఱమున

రూపింపుచున్న స్వరూప మందఱకు
 దీపింపఁ జేసి తా దేశికుం డయ్య
 వరుసతో శ్రీవైష్ణవస్వరూపంబు
 లరయనిగతి నుండు నని నుతింపుచును
 గామధేనువులును గల్పభూజములు
 కామితార్థము లిచ్చుకమనీయమణులు
 సిద్ధరసంబులు సిద్ధమూలికలు
 సిద్ధమానీంద్రులచేఁ జెన్నుమిగులు
 నన్నగరాజంబు నహిరాజమూర్తి
 కన్నులపండువు గాఁగఁ జూచుచును
 దిరుమలనంబితోఁ దిరమొందుప్రేమఁ
 దిరుమలమీఁది కేతెంచి కోవెలకు
 వలచుట్టివచ్చి పావనతలభరణి
 మిళితసంసారతమిస్రాఘతరణి
 ననుపమసుకృతసంహతిజన్మధరణి
 జననతయును నైన స్వామిపుష్కరిణి
 స్నానంబుఁ జేసి యాచక్కిఁ జెన్నొందు
 భూసలి సొక్కినొంపునఁ గాఁగిలించి
 ఫణిరాజుపై నొక్కపద మూఁది దివ్య
 మణిమయభూషణమండితుం డగుచు

దైవాఱుపుడమివైదలిమోముదమ్మి
 తావులు గోలెడుధరణీవరాహు
 సేవించి యటఁ బ్రదక్షిణముగా వచ్చి
 యావరణంబుల కాదియై మిగుల
 గొమరాదువైకుంఠగోపురంబునకుఁ
 బ్రమదంబుతో మున్ను ప్రణమిల్లి యంతఁ
 జనుడెంచి గారుడస్తంభంబుచక్కి
 వినతుడై చెంత కొవ్వొరిసాల కేగి
 వలనొప్పుచంపకావరణంబు వేగ
 వలచుట్టి వచ్చి యాస్వామిపుష్కరిణి
 తోయంబు * లోని యతుంగభాగమున
 నాయహికులపతియవతార మగుచుఁ
 దిరుగనిచింతలుం దెరలించునీడ
 దిరుగనిచింత కెంతే భక్తి మ్రొక్కి
 రమణ రెండవగోపురము దాటి లోని
 కమలమహాననాగార సేవించి
 నెలకొని యానందనిలయాఖ్య మగుచు
 నలువొందు మణివిమానంబు సేవించి
 పటుమహామణిమంటపంబు సేవించి
 యట వచ్చి తురగతాత్రాహినాయకుల

సేవించి దనుజాసేనాధినాథు
 సేవించి నరసింహు సేవించి తాద్ర్య
 సేవించి నిత్యుల సేవించి కూర్మి
 నావేశ లోనికి నరుదెంచి యచటి
 పంచాస్త్రకోటుల * భావంబు మించి
 పంచవిగ్రహముల భాసిల్లి పసిడి
 గజ్జలు నందియల్ కనకాంబరంబు
 గొజ్జుగిముత్యాలకుచ్చుకటారి
 బెడఁగుగాఁ గటిమీఁద బెరసిన కేల
 నుడుగక వరముల నొసఁగు కెంగేలు
 నుదరబంధంబు కేయూరహారములు
 బొదలుతావులుతట్టు పునుఁగపైపూత
 కుడిరొమ్ముచుచ్చ యక్కున నెలకొన్న
 కడలికన్నియదివ్యకంఠసరంబు
 ధళధళఁ దుళగించు దరము, చక్రంబు
 బలశిచూపట్టెడు పాణిపద్మములు
 బింబాధరమ్ము నొప్పెడుకపోలములు
 కంబుపోతంబు నెక్కసమాడుగళము
 మకరకుండలములు మణికిరీటంబు
 వికసితధవళారవిందనేత్రములు

చల్లనిచూపును జారునాశికయుఁ
 చెల్లనిమెఱుఁగుము త్తియపునామమును
 గలిగి యెంతయును శృంగారభావంబు
 మలయునయ్యలమేలుమంగామనోజ్ఞ
 సేవించి ప్రణమిల్లి చేరి సన్నతులు
 గావించి పులకితగాత్మిఁడై చెలఁగి
 శ్రీరంగమున నున్న శేషపర్యంకుఁ
 ధీరూపమున వచ్చి యిటఁ బొడచూపెఁ
 బరతత్త్వ మీతండ్రి పరయోగిహృదయ
 పరిపూర్ణుఁ డితఁడై శ్రీపతియును నితఁడై
 పరమకారుణికుండు భక్తవత్సలుఁడు
 పరవాసుదేవుఁ డీపంకజాత్ముఁడై
 జగములు వొడమింప సమయింపఁ బ్రోవఁ
 దగువాఁడు నితఁడై యీధరణీధరంబె
 వైకుంఠ మీతని కెవ్వరు సరి గలరె?
 యీకమనీయనగేంద్రరాజునకు
 సరి లేరటంచు వేసరణుల వేద
 శిరముల సన్నతి చేసి సద్భక్తి
 తనరఁ దీర్థప్రసాదము లన్వయించి
 యనురక్తి దివసత్రయంబు వసించి

యాకాశగంగాదు లైనతీర్థములు
 చేకొన్నభక్తితో సేవించి యంతః
 గరమర్థి శౌరికైంకర్యంబు సలుప
 నిరువదినలుపుర నేకాంగిపరుల
 నలవడ శ్రీమాలికాదికైంకర్య
 ములు సేయ నిలిపెఁ బ్రేముడి పెచ్చుపెలుగఁ.
 దమమాటు గాఁగ నిద్దటయతీశ్వరులఁ
 గ్రమమునఁ బట్టంబుఁ గట్టి యావేశ
 నిఖలేశుఁ డైన శ్రీనిలయునివసతి
 కఖలంబునకుఁ గర్తవై యుండు మనుచుఁ.
 గపిరాజరూపసంకలితముద్రకలు
 కృపచేసి శ్రీవేంకటేశున కెరగి
 మగుడి యంతటఁ దిరుమలనంచి తాను
 దగువేడ్క నమ్మహీధ్రము డిగ్గి వచ్చి.
 శ్రీపతిపురికి వేంచేసి యచ్చోట
 నేపాట శేషాచలేశ్వరపూర్ణు
 వాసంబునండు నివాసంబు చేసి
 భాసిల్లు వేంకటపతిపూర్ణుచేత
 ననురక్తి రామాయణార్థ మంతయును.
 విని తాను మునుపు గావించినయట్టి

సలలితవేదాంతసంగ్రహముఖ్య
 ముల వినుపింప నామోదించి యతఁడు
 తనయుని రామసోదరమానిశిష్యు
 నొనరింప నప్పు డయ్యోగిచంద్రుండు
 మహితాత్మ నలతిరుమలనంబిశిష్య
 సహజ విద్యోదయసంపన్ను ననఘు
 గోవిందుఁ డనుదేశికుని గాంచి యతఁడు
 గావించు నాచార్యకైంకర్యమునకు
 నగుదంది శ్రీవేంకటాచలపూర్ణుఁ
 గరమగ్ధి వేడి యాఘనుఁ దోడుకొనుచు
 శేతువుదనుక వేంచేసి శ్రీఃభున
 కాతతనిజనిలయము లైనయట్టి
 యాయూయితిరుపతు లచట శోభిల్లు
 తోయజనాభుమూర్తులును సేవించి
 పరలి రంగాధీశుమందిరంబునకు
 నుదెంచి యచట బోధాయనవృత్తిః
 గనుఁగొని శ్రుతులవాక్యముల కైక్యముగఁ
 బసపడి యొప్పు శ్రీభాష్యంబు చేసి
 యలఘుశిష్యులకు వేదాంత మంతయును
 జెఁగి వ్యాఖ్యానంబు సేయుచునుండె

సంతటఁ గులపాంసుఁ డైనట్టిచోళ
 కాంతవంశజుఁడు దుష్కర్మపుంజంబు
 భవపాదమతి యైన పరమపాపండుఁ
 డవిరళదుష్టసాహసకృత్యపరుఁడు
 వారనితనకర్మవాసనవలన
 ధారుణిపై నచ్యుతదేహి యగుచు
 హరుఁడే పరబ్రహ్మ మనియెడుభ్రాంతి
 కరము డెదమ్మునఁ గడలుకొనంగఁ
 దలకొని జగతి విద్వాంసులనెల్లఁ
 బలువిడి భటులచేఁ బట్టితెప్పించి
 పనుపడఁగా “శివాత్పరతరంనాస్తి”
 యని వ్రాలు వెట్టుండ యనుచుఁ బెట్టింప
 నపుడు చతుర్దామి యనువైష్ణవుండు
 కపటాత్ముఁ డగుచోళకాతునిఁ జూచి
 యరయ నవైదికు లగువారు గాఁగ
 నిరవొంద నిట్టివా లిడిరిగా కరయఁ
 దాచియావేద * పదప్రతిష్ఠాప
 నాచార్యుఁ డైన రామానుజార్యుండు
 నీరీతిఁ జేయునే? యిదిరావిభుండ
 నారయఁ బరతత్త్వ మని నిల్పుగాక

యన నేయిచ్చల్లినయనలంబుకరఃశిః
 గనలి చోళుండు కింకరుల రావించి
 యరిగి శ్రీరంగంబునం దున్నయట్టి
 హరిభక్తు రామానుజాయ్యని వేగఁ
 బట్టి తెండని చెప్పి పనిచిన భటులు
 పట్టినకడఁకతో బలువిడి వచ్చి
 గట్టిగా నేగి లక్ష్మణమానిమతముఁ
 జుట్టి పిల్చెడు మిమ్ము చోళుఁ డీవేళ
 నన విని వాకిట నడరి వైష్ణవులు
 చని లోననున్న లక్ష్మణమానిఁ గాంచి
 యీవార్త నంతయు నెఱిగింప నంతఁ
 బోవుద మని మానిపుంగవుఁ డనిన
 నాకూరనాథుఁ డిట్లనియె మాసింద్ర !
 నీకార్య మంతయు నెఱుంగరు మీరు
 పరమపాపండియై భ్రాంతిమై వాఁడు
 హరుఁడె దైవం బని యందఱచేత
 ప్రాలు వెట్టింపుచు వరుస మీచేత
 ప్రాలు వెట్టింప నీవడువున భటుల
 దేవర నటకుఁ డో తెమ్మని కదలి
 యీవేళఁ బుత్తైచె నీవేలఁ దుదిని

వేదశాస్త్రంబులు విభజించి గెలుచు
 వాదంబు గాదు వివాదంబు గాని
 విలసిల్ల నిలలోన విత్తులకొల్పు
 గలుగఁ దక్కినవెల్లఁ గలిగింపవచ్చుఁ
 గావున దేవర కలిగినఁ జాలు
 మావంటివారల మఱియుఁ దేవచ్చు
 వాఁ డతిక్రూరుండు వానికి గురుఁడు
 లేఁడు దేవుండును లేఁడు మాసింద్ర!
 తావకవేషంబుఁ దాల్చి యే నిపుడు
 వేవేగ నరిగెద వివరించిచూడ
 నిట నుండఁ దగవు గాదీవేళ మీర
 లెటకేని వేంచేయుఁ డితర వేషమున
 నన విని రామానుజార్జుండు శిష్యుఁ
 గనుఁగొని యెంతయు గారవం బెసఁగ
 వాని గెల్చుటకు శ్రీవత్సాకగురుని
 చే నగు ననుచు నిశ్చితబుద్ధితోడఁ
 దమకమండలమును దండశాటులును
 బ్రమదంబుతోఁ గూరపతికిఁ దా మొసఁగ
 నవి పూని రెండవ యతినాథుఁ డగుచు
 వివరింప నాకూరవిభుఁడు వేవేగఁ

జనుదేర చోళరాజన్యనిభటులు
 గనుఁగొని యితఁడె లక్ష్మణమాని యనుచుఁ
 గొనిపోయి యప్పు డాకూరునియెదుట
 నునుప నాసాపాత్ముఁడుగ్రతం బిలిచి
 పనుపడఁగా “శివాత్పరతరంనాస్తి”
 యనుచు న్రా లిడు మని యాకు గంటంబు
 చేకొని తాన యిచ్చిన జంకు లేక
 కైకొని వైష్ణవకల్పభూజంబు
 తగఁ “ద్రోణమస్తితతః పరం” బనుచు
 బెగడ కందున వ్రాలు వెట్టె బెట్టుటయు
 నవి చూచి యుగ్రుడై యాజ్ఞయు సేయఁ
 దివిరిన యాధరాధిపుఁ జూచి హితులు
 ఇతఁడు రామానుజుడే కాఁ డటన్న
 నతనిఁ దోతెండని యనిచిన భటులు
 పరువడి శ్రీరంగపట్టణంబునకు
 నరిగెడిసమయంబునందు ముందుగను
 సరవిగా వెల్లలజాతిగృహస్థు
 కరణి వేవేగ లక్ష్మణదేశికుండు
 పురము వెల్వడిపోవ భోరన భూమి
 వరభటవర్గంబు వడి మీఱి కదియ

నావేశ శ్రీలక్ష్మణాచార్యవర్యః
 డావచ్చు టెఱిగి సయ్యనఁ జెంతనున్న
 యిసుము నైకొని వేంకటేశ్వరుమీఁద
 నసమానగతిఁ దొల్లి హరిచిత్తయోగి
 యెసఁగించు నొకపద్య మెన్ని లోలోనె
 మసలక యట నభిమంత్రించి వైవ
 నది రాజభటులకు నడ్డమై పొదలి
 కదలక పర్వతాకారమై యుండె
 నాకొండవలె నున్న యది చూచి భటుల
 మూఁక రానోడుచు మొనచెడి యరిగి
 నాదట వేగ రామానుజహాని
 యాదవాచలమున కరిగె సంతటను
 నడుగక కపటసన్యాసియై తనదు
 కడకు వచ్చుట యని కడుఁ గోపగించి
 తివిరి చోభుఁడు కూరతిలకు నేత్రములు
 తివియుండ యని పల్క ధీరుడై యాతఁ
 డనియై విష్ణుద్రోహి వగునిన్ను నిపుడు
 గనుఁగొన్న యిటువంటికన్ను లేమిటికి
 నని తమగోళ్ళతో నపుడు రాఁ దిగిచి
 కొనుచు నచ్చో నెలకొనియుండలేక

సరగున నిజశిష్యసహితుడై రంగ
 పురమున కరిగి యాపోయివచ్చుటయు
 వడిమిఱ నొకశిష్యవరు లక్ష్మణార్య
 కడకుఁ బంపుటయు శీఘ్రమె యేగి యతఁడు
 వినుపింప నెంతయు విన్ననై వగచి
 కనలి శ్రీ వేంకటగ్రావేశుఁ దలఁచి
 జగతీశ చోళపాషండి నిర్మూల
 మగుఁ గాక యని యొకయ్యగ్న్య మిచ్చుటయు
 వెలయుప్రహ్లాద విద్వేషిపైఁ గనలు
 నలనరసింహునియనువున నింగి
 శ్రీవేంకటేశుండు శితఖడ్గధార
 నావేశ కలఁగొన నరుదెంచి వాని
 గళనాళపార్శ్వంబు ఖండింప నందు
 విలవిల మనుచుఁ బర్వినకంపుతోడ
 బెడిదంపుఁబురువులు భేదించి పుచ్చి
 వెడలంగఁ జోళుండు విడిచెఁ బ్రాణమ్ము
 లదిమొదల్ కీమికఁతుఁ డనుపేర వాఁడు
 విదితుడై యుండఁ దద్వృత్తాంత మెల్ల
 రామానుజార్యుఁ డారసి సంతసించి
 యామోదవార్ధి నోలాడి యామీఁద

నారాయణాచలనాథుశ్రీనాథు
 సారాయణుని భక్తి నాట సేవించి
 యతనియుత్సవచేరమయెన్నదగిన
 జితకాము శతరూప శ్రీమనోహరుని
 యదుగిరీశ్వరు సంపదాత్మజాహ్వాయుని
 ద్రిదశవందితుని బ్రతిష్ఠ గావించి
 శ్రీరంగమునకు వేంచేయ నుంకింప
 వారసి యట నున్న యఖిలవైష్ణవులు
 నేతెంచి మిముఁ బాసి యిచ్చోట నుండ
 నేర్తుమే మానీంద్ర! నీరూపు గాఁగ
 నొకవిగ్రహము నిట నునిచిన మాకు
 నకలంక! యొకమనసై యుండు ననినఁ
 దమవిగ్రహంబుచందమున కెంతయును
 నమర నర్చావిగ్రహంబుఁ జేయించి
 యట నిల్పి సకలశిష్యావృత్తుం డగుచుఁ
 బటుగతి శ్రీరంగపట్టణంబునకు
 వేంచేసి యాకూరవిభుఁ గాఁగిలించి
 యంచితభక్తిమై నందంద వగచి
 వరదుఁడౌ హస్తీపర్వతరాజవాసు
 కరమర్థి వినుతించి కరుణ దైవాతి

నలకూరనాథున కప్రాకృతాత్ము
 లిలంగన వెలయుంగ నిప్పించి యంత
 నలకూరనాథుని యాత్మజువంశే
 తిలకు శ్రీభట్టరుఁ దిర మొందుపేమఁ
 దోకొని రంగనాథుని భజియుంఁ
 జేకొన్నభక్తి నీ శ్రీరంగనాథుఁ
 డాకూరనాథునియాత్మసంభవుని
 గైకొని నిజపుత్రుఁ గావించుకొనియె
 సంతట రామానుజార్యశేఖరుఁడు
 సంతసింపుచు నివాసమునకే తెంచి
 యమదండదండనం బైన త్రిదండ
 మమలవేదత్రయం బన నొప్పమిగుల
 మలయక యుభయమిమాంసానురాగ
 ములు తమ్ము మిగులఁ బేముడిఁ జుట్టినట్లు
 మలయుచు భూషాయమఁచకాషాయ
 ములు కటితటి శిరములఁ జెన్నమీఱ
 గాత్రంబుమీఁద సంకలితసదృహ
 సూత్రమకా నలబ్రహ్మ సూత్రంబు మెఱయ
 హరిజయస్తంభంబు లందుఁ దన్ముద్ర
 లిరవొందఁ బెట్టిన యిపు దీపింప

మొనసిన నిజబాహుమూలంబులందు
 గనుపట్టు శంఖచక్రములు శోభిల్ల
 బాలమున్నీటిగోపల నీదులాడి
 బాలుండు మెట్టిన పదపంక్తి యనఁగ
 నురుతరాయతధవళోర్ధ్వపుండ్రములు
 కరము శోభిలఁగ లక్ష్మణమానివరుఁడు
 అజనుతరామానుజార్యసిద్ధాంత
 విజయధ్వజంబుల విత్తయై మిగులఁ
 దళుకొత్తుచుండు త్రిదండముల్ దాల్చి
 యలఘుశాస్త్రాధారు లగుయతీశ్వరులు
 పొందుగా నిజవార్షముల నేడునూఱు
 మంది యెంతయు నసనూనులై యంత
 చెలఁగుఁడెబ్బదినాల్గుసింహాసనములఁ
 గలిగినదేశికాగ్రణు లేడువేలు
 నెన్నంగఁదగినట్టి యేకాంగిముఖులు
 నున్నతిం గొలువ సర్వోన్నతుం డగుచుఁ
 బరమతమదదంతిపంచాస్య మగుచు
 నరుదార నుభయవేదాంతశాస్త్రములు
 గలిగినశిష్యసంఘములకు నెమ్మి
 చెలఁగ వ్యాఖ్యానంబు నేయుచునుండె

నురుభక్తితోడ నియ్యోగీంద్రవరుల
 చరిత మొక్కొకమాటు జను లెవ్వరేని
 వినిన వ్రాసినఁ జదివినఁ బేరుకొనిన
 నెనలేనియిష్టంబు లెసఁగించు ననుచు
 సలమేలుమంగకు నమలాంతరంగ
 కలిసీలవేణికి నబ్జపాణికిని
 అతిలోకమతికి శేషాచలరాజ
 పతికి సరోముఖ్యభక్తసంతతికి
 సంకితంబుగను శ్రీహరిభక్తనికర
 పంకజార్యమతాశ్శపాకన్నయార్య
 తనయ తిమ్మార్యనందన రత్నశుభ
 దనుపమశ్రీవేంకటాద్దీశదత్త
 మకరకుండలయుగ్మచుండితకర్ణ
 సకలవైష్ణవపాదసంసేవకాబ్జ
 సదనావధూలబ్ధ సరసకవిత్వ
 విదితమానస తిరువేంగళనాథ
 కృత మైన పరమయోగివిలాస సుకృతీ
 నతులితంబుగ నష్టమాశ్వాస మయ్యె.

సంపూర్ణము

క్రమ.	బి.సి.	మూలపాఠము.	ప్రకృతపాఠము.
1	10	దేవాధిదేవు	దేవాధిదేవు
2	20	భంజన	భంజను
3	4	వాత్సల్యోదలచి	వాత్సల్యకంజముల
"	6	పూజవాడంబి	పూజవాసంబి
"	8	గరమొప్పు	గరమొప్పు
"	16	శతకోప	శతగోప
4	8		
	6		
6	5	నమలాంతరంగ	నమలాంతరంగ
7	1	యమ కమగుచు	తత్త్వగుచు
"	18	నవయంబు	నవఘంబు
8	7	నరమనరణ్యంబు	నరమనరణ్యంబు
"	11	మేరుగలిగి	మేరుగలిగి
"	18	సహస్ర	సహస్ర
9	6	పోలిక	పోలిక
"	13	వాపురినర	వాపురినర
"	15	లావువెడలి	లావువెడలి
10	7	తతులు	తతులు
12	4	జలములు	జలములు
"	5	నేర్వేరబూనిసవిస్మయకృతులఁ	భరియించి యచ్చపణఁకులే.
			నూన
	6	బర్హియచ్చరపడఁతులేమాటు	సరసకలావిలాసములఁ దెంపె
			సంగ
	7	అనిశంబు	ననశంబు
	18	యావరపురిచెంతి	యావీధిపురంగట
	14	తాపంబు	తాపముల్
	18	వాసనాపానువుల్	వాసనాగర్వముల్

పుట	బండ్	మూడితపాఠము.	ప్రతిపాఠము.
18	2	మూ రియంబోలె	మూ రియంబోలె
21	8	దనుకేహముల	దనుదోహముల
	17	విగ్రహములు	విగ్రహములు
	20	వత్సంబునోలె	వత్సంబునోలె
14	16	మనుమండుపమున	మనుమండుపమున
15	8	నలువొందు	నలువొందు
	10	బోలుపాఠు	బోలుపాఠు
17	7	సోక్కించుటే	సోక్కించుటే
	18	లిరుమేల	లిరుమేల
	20	మూఁపులను	మూఁపులను
18	2	కరాంబుజాశంబు	కరాంబుజాశంబు
	10	వెలిదమ్మ	వెలిదమ్మ
	11	పాలికల	పాలికల
20	7	లవడి	లవడి
	18	కొల్పియండ	కొల్పియండ
21	10	మొదవ	మొదవ
22	7	దనకేలి	దనకేలి
	8	పల్లవ బొవగూర్చి	పల్లవంబునగూర్చి
24	2	నేరీతి	నేనెట్లు
	16	జీవులను	జీవులను
25	12	బడవుల	బడవుల
27	6	వొప్పన గుంగ	వొప్పన గుంగ
	19	నావిశ్వ	నలవిశ్వ
30	12	పేరంగలిగి	పేరంగలిగి
31	8	విరువగంధీరద	విరువగంధీర
	10	నేయ	నేయ
	16	సంతతిమండనమ్మ	సంతతిమండితంబు

పుట.	పంక్తి	మ ద్రిత పాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
38	19	జాలములు	జాలముల
38	16	బలర	బమర
36	14	తలఁచిన	వలసిన
	17	హోమగుండ	హోమకుంఠ
37	18	నలఁగితిన్నటి	నలువైనరా
36	18	మెరిమెఁ	వేమెఁ
39	15	నీయంద	నీయంద
42	19	నొనఁగూర్చు	నొదఁగూర్చు
	20	మనిక్కిగా నల్లంత	నెదఁగూడియంతంత
43	1	నికవేళ	నికావేళ
	10	గేహలి	దేహలి
	11	వరులతో	వరులతో
	18	కరుదేర	కేకుదేర
44	9	రాగేహలి	రాదేహలి
	14	నడుమ	నడుము
45	5	పంతియ	పంతెయ
	10	"	"
	18	జ్ఞానంబు	జ్ఞానంబె
	18	ముందరను	మంగలిసె
47	6	పరవకు	రసవకు
50	9	పుడమిమై, పోకమై	పుడమిమై, పోకమై
51	6	యోరీతి, నోయిది	యోరీతి, గాదిది
	9	గాంచనవర్ణి	గాంచనవర్ణ
	18	విలాసముచొక్క	విలాసపుఁ జొక్క
52	18	వికాసము	విలాసము
	18	మచ్చిక	వచ్చిక
53	19	గలచండ	ను గుచండ

పుట.	బంధి	మ ద్రితపాఠము.	ప్రత్యుత్తరపాఠము.
54	4	తేమలు	తేగులు
	9	మఖలు	మఖలు
	10	బ్రబలి యెంతయును	భాసిల్లు మన్న
56	2	దాలింప	లాలింప
	3	చిదిరించు	చిటించు
	6	మడికారముల	నొడికారముల
58	3	మొనుగుగాఁ జెరఁగు	మొఱుఁగారు చెరఁగు
	19	కగఁబచ్చ	దగుపచ్చ
"	"	కళుముల మెఱుఁగు	కళుములు వీలి
59	6	దిక్కు	దిక్కుల
60	10	కేగుదెంచి	నేగుదెంచి
	18	చేరేమి	చేరెది
61	6	దగరు	జనరు
61	12	సంసిద్ధి	సంకుద్ధి
	13	వేచందమున	వేచందముల
	14	గుక్కల	నక్కల
62	17	వత్తుమందు	తొమ్ముమొద
63	6	నేనుండి, చేసితిని	నేముండి, చేసితిమి
	7	తపము	తపసి
	17	యెట్లుండు, వహ్ని	యందునే, నగ్ని
65	9	దుప్పిమై	దుంట్రిమై
68	10	బిడ్డఁ డెందైనగలఁడె	బిడ్డఁ లెందైనగలరె
69	8	యితఁడు	యితఁడు
	18	వల్లిక యంతరంగ	వల్లిక లంతరంగ
70	3	సన్నత	నందిత
72	9	భాసిల్లు నాయోగి	భాసిల్లి యాయోగి
	13	భాతిగా	భాతిగా

పుట	బంధి	మూలపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
	14	నాళితాటనం	నాళితాటనం
73	14	బాహ్యం	బాహ్యం
74	19	గురుభట్ట	గురుభట్ట
77	14	సవినయ	సవిన
81	10	వాడినూడిచే	వాడి న న నూడి
83	7	మూలం	మూలం
84	6	వీవు	వీవ
85	4	పంచకమును బరము	పంచకము లుపరసము.
	5	భాసిల్లి	భాసిల్లి
86	10	పనియెల్ల	పనియెల్ల
	15	జరచెర	జరచెర
87	18	యనఁ	యనఁ
88	6	మేదియంత	మేదునంత
	20	మొగిచి	మొగ్గి
90	5	భక్తసారు	భక్తసారు
	15	సంతపం బుచి	సంతపించి
93	8	నక్కడనుండి	నక్కడను నించి
	14	ధరింపఁ	చాదికొన
	15	విహీతనుండి	విహీతమైయుండి
	20	నిద్రావక్తుడైన	నిద్రావక్తుడైన
94	2	చెంగావిచాయ	చెంగావికన్నె
	3	వలన	కానె
	8	మత్స్యలక్ష్మి	మత్స్యలక్ష్మి
97	8	నుండి తుము	నన్నంత
	9	లోకనత	లోకనతు
98	1	యోగాను	యోగాను
	2	యోగి	యోగి

శ్రుతి.	పంక్తి	మూలపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
100	18	యాభ క్తి	యాభ క్తిని
101	6	మాలి	మారి
102	12	కులుకక కలుకు	కులుకక కులుకు
104	9	తశదశుక్కున	ధశుధశుక్కున
106	1	పంటచందమున	పంటిచందమున
108	18	నారూఢుడగుచు	నానీనుడగుచు
	19	అనిపిల్చిపంచిన	అనిపంచెబంచిన
111	8	లక్ష్మ మేనాకు	లక్ష్మ మొనాకు
	4	లక్ష్మ మేతుది	లక్ష్మ మొతుది
118	12	వెంట నేనచ్చు	వెంట నే లేంచు
114	5	గుడి	తోడి
	14	విచ్చేయునప్పు	విచ్చేయునప్పు
116	6	మంతక తె	మిందుకం తె
	15	తోడబడి	తోడిబడ
118	18	గోవువెన్ను	గోవువెన్ను
119	8	మన్నట్టి చందమున	మన్నింట్టిచందమున
	6	మొదలెసంగ	మొదలెసంగ
120	16	అనుమంబగుతనదగు నేర్పు	అధిక పాఠము
		మెరయు	
121	5	నామూరి నామూరియుగ్రి	నామూరిననుకుదనగ్రి
	14	ప్రసావిసార	ప్రసావిసార
122	1	దెమ్మర	దెమ్మర
	11	చాలెడయు	చాలెడయు
126	1	నానమిపముపంచురగు	నానమిపమునబంచురగు
129	18	యేమకో	యేమొకో
	19	నిటయెట్టి	గానెట్టి
131	6	నేంచేయ	విచ్చేయ

పుట	బంధ	మూలపాఠము.	ప్రత్యుత్తరపాఠము.
	16	పాద్యంబుల	పాద్యంబుల
132	10	ఘనకాసు	ఘటకాసు
134	5	హరిపాద	హరిపాదు
	18	శాలాన	నీవేళ
137	7	నీచు చందమున	నీచుచందమున
	12	యెఱుంగువలయు	యెఱుంగుచుగాక
138	15	స్నాతుడై	స్నాతుడై
139	19	కణిక్పష్టవిజగిష్యు	కణిక్పష్టవిజగిష్యు
140	19	ననఘ	ననఘ
	20	కొంటియివ్వేళ	కొంటివివ్వేళ
144	10	చెరురులొర్పు	చెరురులొర్పు
145	9	ధారావ్యామ	దాహవ్యామ
149	18	యలయుచు	యలరుచు
150	10	మారన్నాచు	మారన్నాచు
	11	మాడ్కినేయుండ	మాడ్కినుండఁగ
151	4	మిరీతియెఱుంగ	మిటువంటిదెఱుంగ
		మెన్నండు	మెన్నరును
	12	బలుపుకో	బలుముకో
152	2	దట్టు	పుట్టు
	8	చన్నులపాలేల	చన్నబాలేటి
153	8	బడినె	బడినె
	8	యవ్యతాతయును	యవ్యయఁదాత
	18	నెఱదోయివేళ	తెఱఁగు నుంచదో
154	12	బాలేదమున	బాలేదమని
	18	నొల్లరుకలిగె	నొల్లరుగలిగె
	19	నజుంబోవారంబో	నజుంబోదాసరి
156	6	యిటుమిటి	యిటుగిటు

పుట	బంధి	మ ద్రితపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
	14	నక్కమారకుని	నక్క-నజేర్చి
	15	గొని	కొని
157	2	చాటుగను	చాటునకు
157	9	నీకుఁడెలియు	నీకెఱెలియు
158	1	కాళ్ళొడకయండ	కాళ్ళొడకందండ
	14	దెమలిఁచుకొనుచు	దెమలిఁచుటయు
	20	యోచిఁకెమఱలి	యోచిఁకెమఱియు
160	5	లెసఁగు	లెసఁగ
161	8	వెండికొండ	వైడికొండ
	14	తలఁపకుము	తలఁపకుఁడు
162	11	దీటుయి	తేటుయై
	12	నప్పలించి	నప్పలించి
169	1	సంయమికరుఁడు	సంయమిశ్యరుఁడు
164	12	డయ్య	డయ్య
167	7	వేదములు	వేదములఁ
	8	పచరించి	బచరించి
168	9	ననఁకతల్పమున	ననఁకభోగమున
	10	ననఁకభోగములఁ	ననఁకభోగమునఁ
169	11	గొనియాడఁ	గొనియాడు
	12	కడఁక	కడఁక
171	11	సవినయ నకులెసఁగ	సవినయఁదాచునెంతే
172	5	మండలమధ్య	మండలమధ్య
174	4	యోగ	యయ్యగ
176	20	వాకమి ఖ్యఁబులు	వాకమి పన్నులు
178	18	మించు	మించి
	18	ధామఖ్య	ధామము
182	16	కాగులై	లాగులై

పుట.	బంధి	మ. ద్రితపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
182	18	శీవులై	శీవులై
188	6	యనువొందు	యనువొందు
185	18	యారాజు	యారాజు
186	2	జయశీలుఁ	జయశీలి
187	14	నాడుచునుండుఁ	నాడుచునుండఁ
188	2	గనటులేట్టి	గనటులేకుండు
189	1	వాకిలిఁడ్డగించి	వాకిలిఁడ్డగించి
"	2	గుప్పన	గుక్కున
191	18	గచ్చలించి	గచ్చలించి
194	8	మీదు	మీద
"	10	వీణము	వీణము
"	15	జనుదెంచిచలువ	బజులెంచిచలువ
195			అట్టింగితదయలై హరిఁ- గానలేక కెట్టలై మును జయ విజయు లేమెరి ? పొక్కు లకుఁ గాక బహిరంతరములు క్రిశామినీధవాక్రితులకుఁగలవెక్కి
196			బొనయ్య మిమ్ము పిండ్ర డ్డకెట్టంగనా మాకు నపచార మాతృలో ననుచు.
196	18	యరసి	దెలిసి
"	18	నాలెరలాపి	నాలెరల్పాటి
197			సతతంబు ధర్మకెచ్చు మనోవ రి ప్రతిదివంబును బ యిపయి రాకపోక బలెసంబ డములు పడుమాటు జాడైనై త మాదాయంబు విత్తకృతంబు

పుట.	బంధి	మూద్రితపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
202	15	సర్వసంపన్ను	సర్వసంపన్ను
	18	లపగత	లపవీత
203	2	గారవంబుగ	గారవంబగు
204	18	ఁజిది	డిగిచి
207	6	భౌండిక	భౌండిక
208	20	గానలేరు	గానలేరొ
211	16	గలదె	గలరె
215	5	నిపుడు	నిపుడ
218	1	మోముమోద	మోచిమోద
218	16	కరముదైవాఱంగ	కరమువేడుకతోడ
220	8	వనధార లుప్పొంగవడియు	వనములునిగుడనాళ్వారులవ్వేళ
		నవ్వేళ	
	11	యపగతకక్రింబు	యపగతకక్రింబు
222	7	తరిలిండు	తరిలెడు
	19	నెక్క	నొప్పు
223	19	సేసెదరు	చేయుదురు
224	17	మెఱసి	మెఱయ
231	19	పదిలఁదైయయ్యోగి	పదిలమైయమ్మాని
236	1	వీచని	వీచలి
	10	ఘల్లని	చిఱ్ఱన
	18	జెలువారు	జెలువార
237	1	గాళ్ళుండగాను	గాళ్ళుండఁగను
238	8	గలసి	గలగి
242	8	యలరారు	యలరారి
	19	పేమతోడఁ	పేమలోడఁ
243	20	బొలవరు	బొలవరు
244	2	డిగిన	డిగని

పుట	బంధ	ముద్రితపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
	8	దీపింప	దీపించి
246	2	పేటైత	పేటైతి
247	3	వీణ	వీణ
	8	సాక్కెడిని	సాక్కెడిని
	11	వాతరొట్టు	వాతరొట్టు
248	7	రాకుమారిక	యాకుమారిక
249	3	నవని కడు వెఱగండి యారాజు	నవని వెఱగండియూరుహారాజు
	17	విస్మయమందిరంగ	విస్మయమందియోగి
	18	జనవాధు	జనవాధు
250	16	లర్పించి	లర్పించు
251	19	సరసధారకము	సువివారకము
252	12	బలుకుదద్దుదిన్య	బలుకుల దద్దుది
253	18	గనుగొనివా సపంకజములు	గనుగొని శ్రీమా సపంకజముతో
257	1	రమణుడా	రమణుడా
	4	గాడకులముల	గాండకులముల
	12	ద్రేవ్యంగ	ద్రేవ్యంగ
	4	వేంకటాద్రిక	వేంకటాద్రిక
260	5	భావించి	భావింప
261	9	మండంగుడి	మండంగుడి
		పేరంగులి	పేరంగులి
262	8	చెన్నొందియుండు	చెన్నొందుచుండు
	1	వెనుకొనితనలోన	వెనుకొన్న తనలోని
263	18	శ్రీరంగధామ	శ్రీరంగధామ
	15	శ్రీచుకుటాంకరీ	శ్రీవేంకటాంకరీ
265	6	నెగడి	నాడలి
	14	నిండి	నింగి

పుట.	బంధ	మూలపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
267	18	తొలఁచి	తొడసి
	17	జీరి	జేసి
268	9	నమరియుండంగ	నమరించియుండ
	11	గనియెరు	గనిమెరు
	14	లెడుర్కొనివంత	లెడుర్కొనునంత
	16	యడుగులవ్రాలి	యడియెడననుచు
269	12	దినుము	దిరుము
271	16	ననలాత్	ననలాతు
273	18	గరివాధు	గరివాఱు
278	8	వెలిమించు	వెలిమించ
	10	దువ్వెఁగొమరార	దువ్వె మెఱుంగార
	17	జొప్పడి	జొప్పడు
275	12	మగుడి	మగుడ
278	7	జొంపములతో	జొంపములతో
284	8	నొరయ	మెరయ
287	9	సంపదలకు	సంపదయును
	10	కరవు	కరయు
290	12	మేళమై	మేళమై
291	15	వడిమిఱ	వడిమిఱ
292	2	జేయుచున్న	జేయుచుండె
	18	నొత్తి	నెత్తి
294	15	యెఱుంగెత్తిలేనియల	సన్నవెఱుంగెత్తిలేనొ
295	9	పగిది	పోల్కి
296	20	బొడమితిమిఁతెకాక	బొడమితిమిగాఁపుడు
297	2	లెన్నఁమాకుఁగలవె?	నెన్నిసమాకుఁగలదె?
	14	నొక్కనిపాల	నొక్కనిపల
299	1	మొడిచెవి	మొటిచెవి

పుట. బాటి	మాదిశిపాఠము.	ప్రశ్న-తరపాఠము.
	2 బోలిం	బోలిక
	18 ముంజెలంజెమును	ముంజెములంజె
	19 కరుగ	కరుగు
802	8 ముడుగులి సాదింపుచుండె	మద్దిబజాటింపుచుండె
	20 తలపోయుచుండె	తలపోయుచున్న
808	4 మెసంగె	మెసంగె
	10 లెసంగె	లెగనె
804	8 దీపించి	దీపింప
806	8 వినుతిగావించి యట్లయి	వినుతించి విశ్వహాకేళ!
806	16 తండ్రివి	తల్లిది
807	4 కలకంఠంఠి	కలకంఠకంఠ
	8 జెడియున్నాడు.	సన్నవాడిట
808	19 దీయుడు	విప్పుడు
809	2 వైకంగ	వైదగ
	10 కాంతోపయంత	కాంతోపయంత
	14 డనువాడ	యనువాడ
	15 జగజోగ	జగజోలి
810	7 యోదేవ	యోవేవ
811	9 యలిగె	యలిగె
	17 రంభారూఘ	రంభారూఘ
	శయనించు	శయనించి
813	6 మొకబంగ	మొగబంగ
816	2 సలల, గొజ్జిగుల	సెలల, గొజ్జిగుల
817	6 నంబుజాత్తుడు	నంతటిమీద
818	19 రుచిక కాశుంభచ్చిరో	రుచికాశుంభశిరో
819	18 భేళాన	భేళేన
821	16 బూసునంత	బూనినంత

పుట.	బంధ	మద్రెకపాఠము.	ప్రశ్నితరపాఠము.
323	8	నిట్టుక	నీటిక
324	7, 8	మతీసహస్ర సంభవంబు పంజునకు నటిమతీ నేలెంచి యచ్చోటనిలిచి	మసలక లేగాళ్ళచంబుపం జునకు విసవిసఃడలతో నేవేగ నరిగి.
325	9	నేసి	కలయ
	14	మాటలు	మాటలు
	15	యొడలిసొమ్మెల్ల	యొడలిమైఁజూడ
327	9	రావించినంబులరాగిల్ల 2 లికి కావికట్టణమలు గరిమమై నొసఁగి	కప్పించినంబులరాగిల్ల బలి యొప్పుతిల్లెడు వేడ్కమడుగు లొసఁగి.
328	5	కుమారకుని	కుమారఁకు
329	17	నెఁయు	నెఁయు
	18	లరయ	లింతె
	20	కభుఁడు	కరుఁడు
331	10	పాటించి	పాటించు
	17	నిట్టుకు రమ్మని	నినులెద్దని
332	8	నేవేగ	లోలోన
	18	బోకయన్న	బోకయండ
333	5	దీనిన	దీనిన
334	7	నాకు నేన	నాకు నాకె
	17	భూవరుండు	భూవిభుండు
	19	నేనినపుడు	నేనినపుడె
	20	తగన	తగవు
335	5	బాగును	బాగును
	14	పాడుకొనఁగ	బాడుకొనఁగ
336	2	వెగ్గంబు	వెగ్గంబు
	19	కమ్మచేదన	కమ్మచేతనె

పుట	బంధ	మూలపాఠము.	ప్రత్యుత్పాఠము.
	20	మనియడియాస	మనియెదుశాస
337	4	రంగప్పయె	రంగప్పదే
	6	చెడుగునైనను	చెడుగునెనను
	20	దశయల్లు వెడలగొట్టుటయు	దశయిల్లు వెడలంగొట్టు
338	2	నొదిగి	నొరగి
	6	యాజలకాశు	యాజలకాశు
	18	శెఱ్ఱిరో యొక్కడికిప్పుడు	తనకేదకిప్పుడింతటిశ్రానే
339	9	బోలింప	బొంకింప
340	3	దొంగగ	దొంగని
	7	శాయేలిక	మాయేలిక
	12	యర్వీకచంద్ర	యర్వీకతిలక
341	10	దండి	దండ
	14	వీడిదుళింగిపుమండ	భూమిదోరణగట్ట
342	4	అనిరద్ద	అనిరద్దు
343	2	బ్రవేశించి	బ్రవేశింప
343	8	కావనే ననునేలు కరుణాంబు	కావువేయును నేల కరుణాంబు
		రాశి	సముద్ర
	14	నూడిగంబులు నేసి	నూడిగములు నేయుచును
344	14	బోయి యానకుండగుచు	నేగి యభినకుండగుచు
346	7	లాలితవేదకాలప్రమానముల	అలసద్వేదలతాంతలతాంత
346	8	గాగ	శాగ
	18	రంగాధీశ్వరుండు	రంగాధీశ్వరుండ
350	4	వటపత్రకాయన	వటపత్రకాయయై
	6	విపులార్పి	విపులార్పి
351	2	చిత్తము	చిత్తమున
352	3	ననురరాజు	నానురరాజు
	12	నర్మితము	నర్మితములు

పుట	బంధి	మద్రెతపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
858	6	యేర్పడుప గామండు	యేర్పడు పలేమండు
	12	బనుపడ నెంతయుఁ	బనుపడఁదనముతఁ
	15	యొక్క నాఁట	ఏచారించి
858	2	కనుచు	ననుచు
857	21	ననుమానములదొంతి	ననుమానమునఁ దొంతి
858	15	సంపదల	సంకతుల
860	19	పరఁగు	పరమ
861	19	యనునీతి	యనురీతి
863	1	బ్రాచేతనునకు	బ్రాచేతనుండు
	10	కాస్త్రుముల	కాలముల
865	18	గచ్చర	నెంచక
868	11	కందంద	నందంద
869	20	కన్నె యమొగలి మోకల	కన్నె గేదఁగులకొక్కట
870	20	తులసి	మలసి
871	1	బొలఁచు	బొలసి
	8	గలసి	గెలసి
874	18	యెంతటను	యెంతయును
875	10	విరుల	వనల
877	19	మోమె తి	మోమె తి
878	2	పిలుక	పిలుక
	12	తరవని	తరవణి
879	7	నళాండములు	నళాండముల
	15	కన్నె గేదంగిని గలయఁ బెట్టుచును	కన్నె గేదగిద్వీగాఁబూనితోడి
881	4	కొప్పనం	కొప్పనని
881	7	ననయంబు	ననిశంబు
	10	సవరించుఁజాటున	సవరించిచాటున

పుట	పంక్తి	మ ద్రిక పాఠము.	ప్రతిపత్తిరపాఠము.
886	1	గోవిందుడగు	గోవిందుడు
887	4	గలవి	గలవు
	17	గతిగదాదరచక్ర	గతిగతధరచక్ర
888	14	వనగుమా	వనచమా
889	14	దోష్ట	దోష్ట
890	2	కేదారమూర్తి	కేదారమూర్తి
	9	తనయ	తనయ
	15	గురుత్వ	గురుత్వ
	20	దోక్ష	దోష్ట
891	11	రౌఢ్యపట్టణం	రౌఢ్యపట్టణం
	18	సిద్ధివాసుడు	సిద్ధివాసుడు
894	9	వాపురిని	వాపురిని
	11	చించాపురివాసుడు	చించాపురివాసుడు
	18	దగుగుణవతి	దగుగుణ
895	1	బార్వతీధవ	బార్వతీధవు
	9	పురిలోక	పురిలయ
	10	యస్వడు	యోస్వడు
	12	విఘటనరతుడువా	విఘటనరతుడువా
	14	వెలయ	యలయ
	15	పురస్థాని	పురస్థాని
896	3	మష్టి	మరష్టి
	5	నగరంబునందు	నగరవాసుడు
	9	సద్వృత్తి	సద్వృత్తి
897	3	ధీరుడు వేగువతి తటావ్యా యందు	ధీరుడై విజ్ఞాన గోళకపతక
898	3	గల్పరయనగ	గల్పరయగ
	9	తిరుప్ప	తిరుప్ప

పుట	బంధ	మ ద్రితపాఠము.	ప్రత్యేకరపాఠము.
399	14	లిచ్చుచు	లిచ్చును
400	15	యోగముదా	యోగనిదా
401	6	నాయకుడు	నాయకుడు
	11	శ్రీపతి	శ్రీప్రీతి
403	18	తన్మయై	తన్మయమై
407	2	యోగనిదా	యోగముదా
408	2	విసపింపగా	విసపింపనా
	6	వేమరును	వేమాలు
409	5	మప్పదిపాట	మప్పదిపాట
	10	నలనొక్కకావ్యంబు వరుస గావించి	నలనొప్ప నొక్కకావ్యంబు గావించి
	14	గుర్తింకు	గుర్తింకు
411	11	నెడనేగు	నెడురేగు
412	6	యలరుమలకతూపు	యలరుమలకలొయన
413	10	బెడ్డినూడు	బెడ్డియాడి
	14	మాతునాయధరంబు	మాతునాయధరంబు
414	8	రండనచు	రమ్మనను
417	11	సింపు	గొల్పు
		దండి	దిండి
418	12	వాతరట్టు	వాతరట్టు
	17	లాచరింపుచును	లాచరింపగనా
419	18	యొకకొంత	యొకయొక
421	11	గడలు	గదలు
422	16	బంజిళ్ళు	బంజిళ్ళు
	18	గొమ్మళ్ళు	గొమ్మళ్ళు
		బొట్టులమర	బొట్టులమర
424	8	తలఁప	వీడు

పుట	పంక్తి	మూలపాఠము.	ప్రశ్నోత్తరపాఠము.
	12	విడిచి ది	(బైటై వే
325	1	బంక జానని	బంక జారుణ
	20	శీత్రీ	శీత్రీ
436	7	కూరిమిలోదన	కూరిమిదనమద్దు
	8	భోరన	భోరన
	18	తిరుల	తిరుల
427	2	పడుచుండె	పడిచుండె
	9	సమకట్టి	సమకట్టి
	18	వాహుండు	వాహుండు
	18	కీవ	వైవ
	15	శీత్రభానుండు	శీత్రభానుండు
428	8	గూడ	గూడి
	11	సోహనలయిదువల్	శోభానలయిదువల్
429	1	మొగము	మొగము
		మొగిసిన	మొగిచిన
	9	నెరినెమ్మి	నెరినెమ్మి
	10	రేకుల	రేకుల
431	16	బనుపడ	బనుపడి
	20	హోమములు	హోమములు
432	6	నిదె	నిదె
	12	సోబాన	శోభాన
	18	బొగడల	మొగడల
433	10	గారవమున	గారవములు
434	4	రంగవిభుని	రంగవరుని
	8	బ్రాహ్మోక్తి	బ్రాహ్మోభక్తి
435	1	బాళల	బాళల
	6	వేపారి రవళించి	వేపారి రవళించె

పుట	సంఖ్య	మద్రెకపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
435	12	బతులు	పత్తులు
	19	యాదిత్య	యాదిత్య
436	18	నిధులు సంబుధులును	నిధులు సద్బులులు
	20	వాద్యముల	వాద్యములు
437	1	సరవిమై	సవరించి
	2	ప్రపరలాగుల	ప్రవిమల గతిరచ్చి
438	4	గ్రామము	గరుణ
439	1	విషపిల్చి	నినుపిల్చి
	18	తరలమ	తరలక
	20	కొసగి యోగీశు	కొసగె రంగేశు
440	11	నేత్రముల	చిత్తముల
	17	లో సంతోషపడుచు	నా చక్కనిపడుచు
441	1	తిలకంబు నొసల	తిలకం బొకరు
	4	దీర్చి	దీర్చి కి
	5	చనుదెంచి మోక్షుడు	చనుదెంచి యొక్కడు
	9	చేచేత	చేసేత
	10	నీచెలి	నీసతి
442	1	వారెపో	వారువో
	1	వంతులయైన	వంతులైన
	9	వివరించిమాడె	వివరింపననుచు
	16	గచము	గళము
443	6	నిడిర	బడెనే
44	8	టాగీశ	టాగీశ
447	7	పూర్వకడలి	తూర్పుకడలి
454	4	వరయోగి	వరయోగ
455	10	యొడబడిన	యొడంబడిన
459	14	లెక్కయైన	లెక్కలైన

పుట.	బంధి	మూలపాఠము.	ప్రకృతపాఠము.
468	1	నంది	పట్టి
	5	గవనుల	గవకులు
		గడలి	గడిమి
	10	లెక్క వారలును	లెక్క దువారు
469	8	గ సిమసంగిన	గ సిమసంగుచు
	14	బీటలెగయ	బిట్టువీల
	18	యొక్కెడ	యొక్కెడు
469	4	లడరంగ	లడరంగ
		లడర	లడల
469	2	గారించి	గారించి
	15	చక్రిమలు	చక్రిమలు
471	4	భూమియు	భూములు
472	7	నీసానాసములకు	నీసానాసములకు
	18	లాగున	లాగున
	19	యొసంగి	లొసంగి
475	14	భూభయండు	భూవిభయండు
	17	నేత	నేత్ర
	20	యాదకుండ	యాదకుండ
478	4	రన్నెయగల	రన్నెమించిన
	11	చేరుకొలు	చేర్చాడు
479	7	భక్తి	బక్తి
480	18	లేకయుభాగము	లేక అంభారములో
484	5	ధరావిభుని	చుహావిభుని
487	6	చూచికొనుచు	చూచికొనుచు
	10	బొటలమండలిగి	బొటలమల్ దుటిగి
	18	దొల్లబొంగులు	దొల్లబొంగులు
	19	నసిమల	నసిమలు

పుట.	బంధి	మ ద్రితపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
488	1	గోమరక్కంగు	గోమరక్కంగు
	15	జనుదెంచు	జనుదెంచి
490	11	నేయకున్న	నేయకుండ
491	4	మగిడి	మగుడి
492	15	నెడఁబడకుండంగ	నెడపకయుండంగ
493	4	టూగ్గిళ	టూగ్గిళ
	10	బైస	బుగ
495	20	మీఁద	నీడ
499	4	గాబగోరిందల	గాబుగోరిందల
	11	వ్రేయుండయనుచు	వ్రేయుండటంచు
501	8	దొక్కించి	దొక్కించి
502	8	నొనర	లొనర
508	20	కరణి	సరణి
504	16	విభుని	విభుడు
506	2	యీడుగావు	యీడురావు
506	13	కరణోపాదికృతుల	పరాంతకృతు ఖృతరుల
	14	విని విని	వినివిని
		బొగడి	బొగడ
	17	నలఘుమానీంధ్రుల	నలయోగి శాధుల
508	9	మెడయు	గళము
	11	వెన్నెలగప్పు	వెన్నెలగప్పు
509	16	సరణి	కరణి
	20	వడఁజెడివాడ	వడియున్నవాడ
510	1	దిరిది	దెలది
510	2	చరిది	చలిది
511	12	డనగ	డనిన
512	6	పంచేపు	చర్యేపు

పుట	బంధి	మూడితపాఠము.	ప్రత్యుత్తరపాఠము.
	8	శిరముఁ	నీరలుఁ
	16	జూపట్టి	జూపట్టి
	17	బంకించి	బంకించి
513	12	లాంఛనుఁడు	చిహ్నముఁడు
514	8	నిమిరి	నిమిరి
	17	లిమించు	లిమించి
515	1	కావేనిలయ	నావనమాలి !
516	6	మేవీడి	మేవిడి
	12	వక్త్రంబు	వక్త్రంబు
	19	బొక్క	బొక్క
517	8	నాయకుఁడులునె	నాయకుఁడ బులె
	5	యంతయుఁ	యతుఁగొంతి
518	18	మాటలాడ	మాటలాడు
520	2	మెఱుఁగు	మెఱుఁగు
	7	పగలు	పగలె
521	1	గడుచిత్రమై	గడుచిత్రమగు
	2	బడమట్టి	బడమట్టి
528	11	పంచాశంబు	పంచాశంబు
	18	గంసాలి	గంసాల
526	16	వచ్చేళ్లఁ	మిరిపుడు
529	17	వనవిని	వనవిని
		దరియనుమఱుది	దరిగియా మొందె
	18	తనువుఁను సుమ తటిఁ	మనుమ సుమనుగ్రమమన
531	8	నలవడ	నలవడు
	15	నొక్కఁడుపాఠము	నొక్కయపాఠము
538	8	మాతోటి	మాతోటి
544	17	రనెనేటి	రనునేటి

పుట.	బంధి	మ ద్రితపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
535	10	నయ్యూరి	నటయూరి
536	20	గట్టింప	గట్టించె
537	5	చాయంబ్రహారంబు	చాయఁబ్రాకారంబు
	8	నడి	నడు
	16	జేయగదియ	జేయుటదియ
538	5	యిప్పడిపర కాలఁడిట	యిపుడిపరాంతకు. డి
	8	మది నెంచి	గావున
	11	బెట్టి	బెట్టె
	17	కల్పకాస్త్రములపు స్తకములు	కల్పకాస్త్రపుఁ బు స్తకములు
539	2	మొగించి	మొడ్చి
540	8	గట్టును	గంటును
	9	లోను	లోనఁ
	11	దవిలి దారీరీతిఁ	దరవిడి యారీతిఁ
	20	కొంత	కొఁత
541	1	నింకఁ బ	నొక్కప
542	8	యాదివాహనులు	యాదివాహనులు
	14	లింబము లేకయున్న	లింబము లేకున్న
	15	బొగులును	బొక్కులు
	16	మెగున	మెక్కి
543	5	యతుఁల	యతఁల
	7	గుటివ్రాసి పుటియఁ	గుటిగాఁగఁ కాచి
	10	మానువు	దాము
	18	మాసిమద ను	మానియడఁను
544	2	కోపమునను	యాగ్రహమున
545	5	నంచు	వని
547	9	కీ వచ్చునంత	కీ వచ్చునంత
	18	నీకుమండ	నీకయండ

పుట.	బంధి	ముద్రితపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
	16	దే తేజఃగుహ	దే తేజఃగుహం
548	1	పన్ని నే నిచ్చిన	పన్ని మికిచ్చిన
549	12	నెక్కడ	నెచ్చట
	16	యిట్టి	యిట్టి
550	1	యిందులకు	యిందులకు
551	6	డనుచుఁ	డనుచుఁ
	8	కాళియల	కాళాళుల
552	16	కనుగోర	కనుగోన
	19	వంచిన	వచ్చిన
	20	దేవరకేమి ద	దేవాయేమిద
554	10	నట్టి	దొట్టి
	17	మజ్జనము నొనర్చి	మజ్జనమార్చి వరుని
	18	వర్పించి	వర్పించి
555	12	సుకువర్చనము నేయు	సుకుని వర్చననేయు
556	8	తరణిచేరిను నొక్క	తరణిచే నొక్క
	10	భరితగ	భరితంగ
557	5	మకుటాఖ్య	మకుటాఖ్య
		జేద్య	జేద్య
	11	మారతారమూర్తి	మారటమూర్తి
558	10	యంగ	భక్తి
560	1	రంగభవు	రమాభవు
	16	ఘటియించె	నిలగురు
	17	కావ్య	సప్త
	18	చుంప	చుంప
561	16	టాదీశ	టాదీశ
562	3	మనికారి	మనికారి
563	11	బెంపార	బెంపారు

పేరు	బంధ	మాదితపాతము.	ప్రత్యంతరపాతము.
	12	నలరు	నలఘు
		బామలంబులను	బసమలంబునను
	17	విచక్షణఁడు	చణుండగుచు
564	3	బ్రత్యక్షంబుచేరి	బ్రత్యక్షంబుచేసి
	8	కేళి	కళా
	10	నిల్చి	నిల్వ
	20	గావించి	గావచ్చి
568	8	నరసి	నారసి
568	3	నెఱసితామనఁడచా	నెలయనదాతదా
	9	ప్రబంధములు	ప్రబంధముల
	10	సాదర	నాదర
	15	ద్రావిడా	ద్రాక్షా
	17	నెత్తుడు	నిత్తుడు
	20	యమాన	యమాన
569	6	యన్నగఃలి	కోపగించి
	10	దక్కఁగాఁబరమును	దక్కఁబాచుగములు
570	1	లోనా నైనయట్టి	లోనామయంగులైన
	3	యదెడ	యాదట
		నొక్కమాటన్ని	నొక్కమాటయన్ని
	4	వాయించు	వాదించు
		వాద	వాద
	5	మిన్నెసి	మిన్నిన్ని
	6	జెప్పటము	రూపి ప
	10	దెప్పించి	దీపించి
	12	డను	డగు
	20	బ్రసాదించి	బ్రసాదించె
571	1	యంతరసాంతర	యంతరసాంతరా

శ్రుతి.	అంకి	మ ద్రితపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
	9	దలఁపఁ	దలఁచి
	18	మాని	యోగి
572	6	ధనుఁగురు	ధనగురు
		తాతాఖ్య	తాతాఖ్య
	15	"	"
573	2	జనకునినలిన	జనకు నన్నలిన
	19	నకుఁ	నది
574	8	కురుకేళుఁడను క్షుఁడంత	కురుఖారలప్పలంతకును
	10	గావించి	గాఁజేసి
	14	వారికెల్ల	వారికెల్ల
577	9	పత్రియఁలిఖించి	పత్రియఁలిఖించి
	14	రప్పించి	రప్పింప
	15	యమరంగ	నమరంగ
		ప ప	న స
578	9	సారూఢుఁడగుచు	సారూఢుఁడగుచు
	10	సాయువురు	మీరువురు
579	18	సాధ్య	సాధ్య
581	17	యారగింప	యారగి.పు
	18	సామనోహర	చామనోహర
582	12	మనిన	ఁదెనిన
583	5	చొప్పదే	చొప్పదే
	7	యాదేవు	యాదిత్య
	10	మేనియా	మీమేయి
584	7	తిరుకుచ్చి	తిరుకచ్చి
			పేరిమించుచుండెడి శ్రీమా
			ల్యధరుఁడు మరుదిరమా రియె
			మమఖాంశమనంగఁ దిర వెయిను

పుట.	బంధ.	మూలపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
			చుండెడు తిరుమల నంది । యల పుండరీకుని యంశమనంగ॥
౬౮౪	19	కురుభావ	కురుభావ
౬౮5	10	దద్వాసమునకు	దద్వాసమునకు
	19	నీవు	మీరు
		కానతీయ	కానతిండు
	23	మనిన	అనిన
౬౮6	17	చీటివై	చీటిమై
౬౮7	16	నాడే	నాడే
	17	యట్లు	యట్లు
౬౮8	11	పూదూరనంగ	పూదూరనంగ
	15	నామ	నామ
	16	నందె	నందె
౬౮9	18	చదువుచో	చదువుచు
	20	కుదకు	కుదిన
౬90	7	రామానుజాఖ్య	రామానుజాఖ్య
౬91	1	వలనొప్పు	వలనొప్పు
	7	నూరిపేరి	నూరిపేరి
	8	దేటువంటి	దేటువంటి
	9	యట్లుగా రంధణ	యలనాఁ రందణ
౬92	8	గావించి	గావించి
౬93	18	పొమ్మన	పొమ్మపుడ
౬94	6	పద్మరాంధరా	పద్మరాంధరా
	15	జననంబు	జననంబు
౬95	20	భూకాంతుఁ	భూకాంతుఁ
౬96	8	శ్రీయముఁడు కాకరజి	శ్రీయముఁడు కాకరజి
	19	చని	నిజ

పుట	బండ్	ముద్రితపాఠము.	ప్రకృతపాఠము.
599	11	పుంకవులు	చందుగండు
	19	నపుడు దోకొను	నపుడతో కొను
600	4	యొకముని	యొమున
	8	నిగ మొందు	దిగ మొంద
	20	నమస్కారంబులు	నమస్కారముల్
601	2	సకలార్థంబులు	సకలార్థముల్
601	12	నొనరించి	నొనరించు
602	1	మీరు	మీరు
	7	పుండ్రంబు	పుండ్రములు
	8	కరమొప్పుల పచ్చలు	కరమొప్పు పచ్చలు
	2	కాలములు	కాల్యములు
	18	శేరి	శేరి
603	10	గన్నగోపల	గన్నంగోపల
	19	లెవ్వరు	లెవ్వఁడు
604	14	మధురాంతరాగ్ర	మధురాంత కాగ్ర
605	12	నపుడు	నపుడ
	14	సకలములు	సకలమును
	15	లన్నియు	లన్నియు
		మీరు	మీరు
	18	పోయినప్పు	పోవునప్పు
	20	యిపుడు	యిపుడ
606	5	ముఖ్యములును	ముఖ్యములును
	15	సంచితకంబుగ లక్ష్మ	సంచితగతి లక్ష్మ
608	2	కారణము	కారణము
	5	చేయమన్న	చేయమండ
	10	నేయ నవ్వడువు	నేయ నవ్వకువు
		దా నెఱిగి	దా మెఱిగి

పుట	బండ్	మూద్రితపాఠము.	ప్రకృతపాఠము.
610	7	కంకరింగులై	నా తరింగులై
612	16	నకడు	నపుడు
618	18	రంగ నాయకుని	రంగి నాయకుని
616	18	నీకుల కాంచి	నీకులు గాంచి
617	2	దెలిపివారిని	దెలిపి యని
618	4	నెక్కిని	నెక్కిని
	5	హరించి	హరించి
	12	చచ్చి	చచ్చి
618	19	నొక్కిని నె	నొక్కిరు నె
619	4	నిల పని	నిలు పని
	19	నాచరమార్గ	నాచరమార్గ
	19	నాచరమార్గ	నాచరమార్గ
619	20	మందంబుగ	మందంబుగ
620	8	యేమోయి యిటు	యేమోయి యిటు
	17	యిటుమీద	యిటుమీద
		దొంగిని	దొంగిని
621		కంగుల సంగడినుండి	కంగుల సంగడినుండి
622	19	చుక్కలతో	చుక్కలతో
623	0	దేశమున	దేశమున
	4	నెత్తెర	నెత్తెర
624	1	తప్పటంచు	తప్పటంచు
624	8	నీవంబు పార్థమెన్నితి	నీవు పార్థమెన్నితి
	2	యిచ్చుట	యిచ్చుట
	1	కాపురుల కెల్ల	కాపురుల కెల్ల
	14	యిరివొంద	యిరివొందు
625	4	నక	నెంక
	20	గావించు	గావించి

పుట.	బంతి	మూలపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
826	1	నప్పు డయ్యతివరుఁ	యప్పుడయ్యతి వయ్యఁ
	2	నేచించె దద్ద	నేచించి కద్ద
	8	పావనుడైన	పావనులైన
	8	శిష్యులుఖ్యు	శుఖ్యశిష్యు
827	10	మెంతయు	మంతయు
828	17	జెన్నొందు	జెంపొందు
829	8	కేగి	కరిగి
	5	వలనొప్పుచంప	వలనొప్పుజంప
832	1	నిలికె బ్రేమడి	నిలిపి బ్రేమడి
	18	తాను	దాము
	20	తాను	దాము
834	2	పుంజంబు	పుంజుండు
835	11	నంతఁ	నట్లు
	19	కదలి	కనలి
836	2	వివాదంబు	వావాదంబు
			వాగ్వాదంబు
	4	కొల్ల	కొల్చు
837	7	జంతు	గొంతు
	11	నవిచూచి యుగ్మకై యాజ్ఞ	నవి చూచికడునుగ్మకై
		యనేయఁ	యై మాజ్ఞనేయఁ
	20	వరభటు	వరుభటు
839	7	పావండి	పావండ
	9	వెలయు బ్రహ్మాద	వెలయఁ బ్రహ్మాద
	10	నింగి	గినిసి
	18	మెల్ల	మంత
840	8	చేరమయ్యెన్న	చేరమైయెన్న
	18	చందమున కెంతయును	చందమున నెంతయును

పుట	బంధి	మృదితిపాఠము.	ప్రత్యంతరపాఠము.
	19	వరుదుఁడౌ వా సిహ్వతిరాజ వాసు	వరుదుని వారంగ వాసుదేవేకు
	20	కరమర్థి విశతిఁచిరులదైవాఱు	గరిరాజవరుదుని గడుచోద్యము గను
641	2	లిలలోన	లిలనెల్ల
	6	నీశీరంగ	వాశీరంగ
	9	సంతట రామాన జాచ్య	సంత రామాన జాచ్య
	11	యమదండదండనలైన	యమదండనం బైనయట్టి
	17	సంకలిత	సక్కలిత
642	3	నీదులాడి	దేలియాడి
	6	శోభిలఁగ	శోభిల్ల
	9	త్రిదండముల్	త్రిదండంబు
	12	యంత	చెంతఁ
	13	చెలఁగు	జెలఁగి
	15	యేకాంగిముఖులు	యేకాంగముఖ్యు
	16	నున్నతిం	లున్నతిం
643	12	టాదీశ	టాదీశ
	17	సుకృతి	కృతిని

పుట.	బంతి	తప్పు.	ఒప్పు.
8	14	యందు	యందు
	15	కడు	గడు
81	2	బ్రేవేరింప	బ్రేవేరించి
42	13	నెయ్యెడల	నెయ్యెడల
	14	మోకముల	లోకముల
56	14	రాలక	రాలిలుక
57	8	శీతు	శీతు
59	6	పఁ దైన	పంపెన
70	16	నుండి	నుండె
	17	యంతట	సంతట
	19	వారమును	వారమును
99	8	సాక్షి	సాక్షి
107	13	భక్తి	భక్తి
115	2	వేలె	వీలె
	6	హరిహర	హరిహర
118	9	మనుష్యుని	మనుష్యుని
121	16	శాధ	శాద
124	19	నుండివచ్చి	నుండివచ్చి
128	1	లోగ	లోగ
139	18	రసవాద	రసవాద
141	20	హత	హిత
144	20	ప్రసన్న	ప్రసన్న
145	10	పాటలలోన	పాటలలోన
148	10	జిట్టుము	జిట్టుము
151	1	గనిమెంచు	గనిమెంచు
152	8	వేమనుచు	వేమనుచు
154	9	చనుదొంగ	చనుదొంగ

పుట.	బంధి	తప్పు.	ఒప్పు.
154	11	వొది	పొది
155	11	పలుకనే	పలుకనే
157	1	యిదు	యిందు
159	8	కాముని	గాముని
160	4	కంపెలో	కంపెలో
161	8	కసరాటరివి	కసటోసరిలి
163	11	కళోద్య	కళోధ్య
	16	నుప్పొంగ	నుప్పొంగ
	17	తను	దను
165	8	గావింప	గావించి
	9	నవిరళ	యఃరళ
167	2	గుండలిపతి	గుండలిపతి
167	14	కిటువంటి	కిటువంటి
169	12	కడఁక	గడఁక
	18	చొక్క	చొక్క
180	5	పరసికో	పరసఁగో
191	10	చీగఁపుపనుల	చీగఁపుబనుల
	14	రాల్చి	దాల్చి
192	18	సరి	సేరి
194	15	చనుదెంచి	పలు తెంచి
196	1	లో పను	లో తెను
200	17	వరహార	వరహార
204	18	నెట్టుక	నేటికల
	16	యఁవ్వాలు	యఁవ్వాలు
208	4	బొద్దలబొద్ద	బొద్దలబొద్ద
	6	గంబంబు	గంబంబు
213	9	వారికిసామ్య	వారికిసామ్య

పుట	సంఖ్య	తత్ప.	విప్.
214	19	లాక్షక	లాక్షక
215	8	నన్నేలు	నన్నేలు
216	6	స్థిగ్గులు	స్థిగ్గులు
	8	శామహాత్మ్యం	శామహాత్మ్యం
	16	చారికలు	భౌతికలు
220	18	లాదవు	లాదవ
	15	శారు	శూరు
221	11	కొమ్మనల	కొమ్మనల
224	51	శాకొక్క	తనకొక్క
228	14	తేజి	తేజి
	16	వెరవున	వెరవున
229	11	చారిగిరి	చారిగిరి
230	8	తరులు	తరులు
235	2	కరాచూరి	కరాచూరి
237	8	కరాచూరి "	కరాచూరి "
239	14	సాకార	సహకార
	15	భూజమాన	భూజమాన
240	12	జొప్పకు	జొప్పకు
241	7	దుమ్మిద	దుమ్మిద
	8	లెగయ	లెగయ
242	8	చిన్నాని	చిన్నాని
	18	పొద(దురంధని	పొద(దురంధనిమారి
244	18	సాంపుడుగోల	సాంపుడుగోల
	14	బాలిడేగ	బాలిడేగ
	19	బల్లారసము	బల్లారసము
	20	చాతిన	చాతిన
247	12	పొలుచు	పొలుచు

క్రమ.	బంధ	తత్ప.	విత్ప.
47	12	కోయిలఁన్న	కోయిలఁన్నఁ
	11	పొంపుడుచేయ	తెంపుడుచేయ
252	15	కొనవేల	కొనవేలి
254	12	మదిదల	మదిరళ
257	18	పానమఘ	పానమద
	15	మొగులు	మొగులు
258	6	నబాదంబులు	నబాదంబులు
	7	కమనీయతర	కమనీయతర
260	2	తాళ్ళపా కాన్వ	తాళ్ళపా కాన్వ
265	4	పదను	పదను
268	6	కందుకంబులు	కందుకంబుల
	7	పువ్వులు	పువ్వుల
276	1	కమ్మివిరి	కమ్మివిరి
	10	కొలకొలకొలకుల	గెలకులకొలకుల
	17	వేగమిసట్టి	వేగమిసట్టి
297	15	తగులైన	తగులైన
300	8	నన్న	నన్న
	4	చింటిలోపల	చింటిలోపల
301	14	కేమగును	కేమగుదు
304	11	చపచప	చపచప
	12	విడియించు	విరియించు
306	11	మీఱిన	మీఱిన
308	10	చారలపంచ	చారలపంచ
309	5	తచ్చన	తచ్చన
318	16	మొందరను	మొందరను
319	1	మనతరం	మనతరం
320	6	సభికులం	సభికులం

పుట	బంధ	తత్ప.	విప్ల.
822	18	విటకంటికి	విటకంటికి
823	10	గాజులను	గాజులను
824	14	విలోకించి	విలోకించి
825	12	నీలు	నిలువ
826	18	జెయ్య	జెయ్య
827	8	నయ్యడ	నయ్యడ
	14	యను	యను
828	9	కల్లలాడెను	కల్లలాడెను
831	5	గాళ	గాళ
	18	జెందిన	జెందిన
837	17	తమయింటి	తమయింటి
842	8	బెగడి	బెగడి
843	17	జతురంత	జతురంత
844	9	వేగింప	వేగించి
845	12	వారలకు	వారలకు
846	8	తనతోటి	తనతోటి
	17	కతమున	కతమున
847	2	పాశ్రాంబునం	పాశ్రాంబునం
851	7	మన్మథువైరి	మన్మథువైరి
	8	దీవుత	దీవుత
	20	కురంట	కురంట
852	1	కేసరి	కేసరి
856	19	నిశ్చయం	నిశ్చయం
859	8	చితుని	చితున
860	10	చెప్పన	చెప్పన
862	11	విధానంబు	విధానంబు
868	17	వేదములాడి	వేదములాడి

తేదీ	సంఖ్య	తప్పు.	ఒప్పు.
834	15	గావించి	గాజేసి
	16	గాజేసి	గావించి
865	1	ఆలోక	ఆలోక
866	8	యుద్ధత	యుద్ధతి
867	14	యావత్తవళ ధామ్యుడై యను వొంద	యావత్తధామ్యుడై యనువొం డుమందె
	15	నరుదొచి	నరుదంది
871	9	మొగ	మొగి
878	4	నర్పించు	లర్పించు
877	19	నేర్చి	నేర్చు
878	18	గట్టనల్	ఘట్టనల్
	19	చిన	చిని
880	8	టనలుది	టనలుని
885	19	నమ్మెన	నమ్మెన
887	12	జనమత	జనమత
888	8	దేవుడు	దేవుడు
891	5	శ్రీపార్థసఖి	శ్రీపార్థసఖి
896	6	మాతలుం	మాతులుం
404	10	గావించి	గావింప
	20	నుండి	నుండె
105	9	చేత	చేత
106	14	దీయేటి	దీయేటి
109	19	గనుగొన	గనుగొన
410	19	తరవారిదారి	తరవారిధార
411	17	సారంగ	సారంగ
412	18	యన్నయతని	యన్నయతని
414	7	భావనామ	భావనామ

పుట	సంఖ్య	తప్పు.	ఒప్పు.
415	10	నలుకలు	నలకలు
	18	లేనిమాటలు	లేనిమాటలు
416	1	చెలులెల్ల	చెలులెల్ల
417	4	వెలిదమ్మ	వెలిదమ్మ
	11	సింగిణి	సింగిణి
421	16	లంచలును	లంచలును
422	6	దంతములు	దంతములు
423	18	లేకున్న	లేకున్న
424	5	నకలంక	నకలంక
425	18	కడకుబెనిడి	కడకుబెనిడి
426	8	శ్రీరంగ	శ్రీరంగ
429	8	నొడుగు	నొడుగు
	8	గొమ్మడి	గొమ్మడి
430	15	నకరాంక	నకరాంక
431	4	లిక్షించు	లిక్షించు
433	5	లదంత	లదంత
449	15	పుర	పుర
452	8	చందమున	చందమున
477	11	పడవాళ్ళ	పడవాళ్ళ
478	5	నెక్కి	నెక్కి
	6	మట్టించు	మట్టించు
479	19	మూలలు	మూలలు
478	5	గంధలు	గంధలు
487	6	చేతిని	చేతిని
490	8	గురుభోక్తనా	గురుభోక్తనా
494	7	రిక్కల	రిక్కల
500	11	శ్రీలి	శ్రీలి

క్రమ.	సంఖ్య	తప్పు.	ఒప్పు.
517	8	నూత్రంబులు	నూత్రంబులును
520	17	బలువిధి	బలువిధి
	18	నెరు	నేరి
528	1	దీపాంత	ద్వీపాంత
	5	నేనెడురంగుల	నేనెన్ని తెలుగుల
	10	జడురులై	జడురుడై
527	18	మీరు	మీర
	19	అన	అన
538	5	దరుచు	దరుచు
	14	పాక్షి	సాక్షి
537	18	బద్ధంబున	బాద్ధంబున
539	20	కొలువలేదని	కొలువలేదని
540	18	కాసిడు	కాసీడు
	17	సవరింప	సవరింప
541	18	నవరి	సరని
544	18	దాకితలంపము	దాకితలంపము
545	4	దీవతలంబుకొనిచ్చెనలేని జెప్పు	దీవెవునంబుకొనిచ్చెనలేని
548	4	మన్నదియొ	మన్నదియొ
	7	నిపుడునీ	నిపుడెమీ
549	14	బ్రతివెట్టి	బ్రతివెట్టి
553	20	యండ	యండ
558	20	యండదను	యండగ
564	1	అఖిల	నఖిల
565	2	తత్తూగణ	తత్తూగణ

పుట.	బంతి	తప్పు.	ఓప్పు.
566	5	నీయంత	నయంత
	15	నాదటం	నాదవం
	16	చందమున	చందముల
567	14	బరికింపనయ్యోగి	బరికించయ్యోగి
	16	పాలుపార	పాలుపారు
		పూతంబు	పూర్వంబు
569	5	ప్రతేతీ	ప్రతీత
	6	వాని	దాని
	7	తెఱుగు	తెరవ
	15	దేర్పంగ	దీర్పంగ
	18	వాని	దాని
		మెచ్చంగ	మించడ
571	15	వలకీ	వల్లవీ
575	16	వంతుడై	వంతుడై
579	19	యామూన	యామున
580	17	నెఱిగి	నెఱిగి
587	2	గొలుపున్న	గొలుపున్న
590	15	శివ్యపారంబు	శివ్యవారంబు
591	7	కవి	కని
		లక్షణ	లక్షణ
	12	భుక్తి	భక్తి
591	14	లక్షణా	లక్షణా
593	12	నుండకనుచు	నుండకనుచు
	17	వట్టిచలము	వట్టిచలము
	19	దనువంది	దనుదంది
	20	మనుజానననుని	మనుజాశనుని
594	2	వచింప	వచించి

పుట.	బంధ	తప్పు	ఒప్పు.
	18	మొసగి	మొసగి
595	9	వట్లు	వట్లు
596	8	యొంటు చునుగడు	యొంటు చునుండ
597	6	దుర్మద	దుర్మత
	19	మొక్కి	మొక్కి
601	7	బంచిన	బంచిన
	15	పాదపద్మములకు	పాదపంకజముల
	16	యాకరిగిరి	యోకరిగిరి
602	20	నలవరుదనకు	నలవరుదనకు
605	9	నుపదేవుచును	నుపదేవుచును
606	18	సాచుంకమునకు	సాచుంకమునకు
609	1	నటబుట్టి	నటబుట్టి
614	17	భాగమతులపరి	భాగవతులపరి
617	20	నేగి	నేగి
618	8	పూర్ణ	పూర్ణ
622	5	పేరి	పేరి
	12	ముఖ్యజేసి	ముఖ్యజేసి
	15	అగవింద	యగవింద
628	11	కారణ	కారణ
624	16	తనుబాతు	తనుబాతు
626	6	తుందుడుగొనుచు	తుందుడుగొనుచు
628	18	భూనలిసాక్షిసంపుట	భూనలిసాక్షిసంపుట
629	11	యతుంగ	యతుంగ
680	12	వైపూత	వైపూత
682	4	కరుణ	కరుణ
684	20	సారయ	యారయ
686	8	కొల్ప	కొల్ప

పుట	బుది	తప్పు.	ఠిప్పు.
687	17	వెలలజాతి	వెలలచాది
689	10	యరిగి	యరిగె
640	4	జితమశతరూఢ	జిత గామశతరూఢ

